7 434
УНИВ. БИБЛИОТЕКА
5 90969

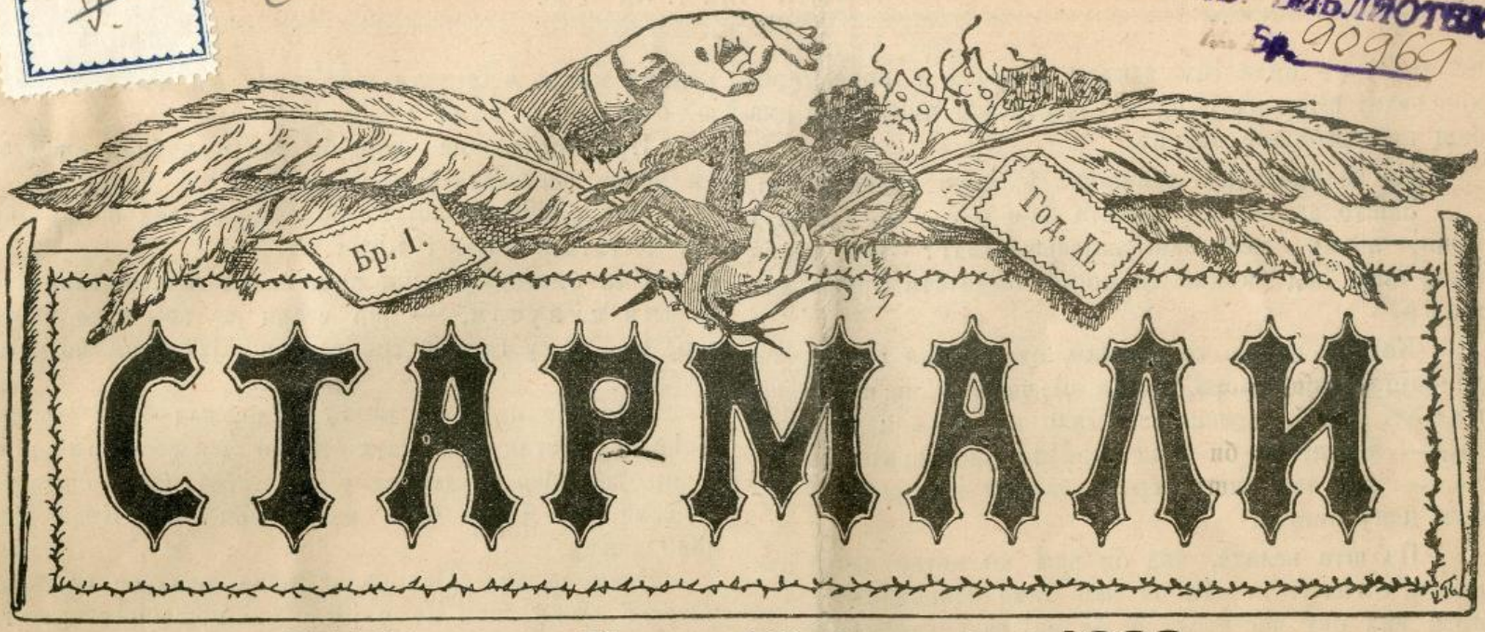

У Новоме Саду 10. јануара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Опомена о новој години 1888.

Ево већ је своје заузео место
И сео је на свој, на годишњи престо,
И поч'о је владат' загонетно, журно,
Лажни бог — Сатурно.

По вечерњу ваља познати вам свеца.
За то, људи, не будите деца!

Не будите деца, не дајте се варат'
Немојте налетат' на сваки апарат,
Па ма како био умотан у шаре,
Отворите очи, — те божије даре.

Не будите деца, која лудо дубе
Кад им когод медом примазује зубе;
Не верујте брзо, свачем загрљају, —
Са медом се често и жаоке дају.

Не будите деца, не играјте с' жмуре;
Отворите очи баш пред хуком буре.
Немојте се кошкат' рад ситније мете,
Онда, кад вам крупна искушења прете.

Не будите деца, — („хајд' у школу мали!“)
Ви, које су дуги вечи школовали.
Немојте се играт' у праху и низу —
Зар не знате, стари, да је испит близу.

Не будите деца, што на трсци јашу
Ил мајеху моле да им скува кашу.
Мајехска се каша и без молбе кува, —
Ожећи вас може, — ваља да се дува.

Не будите деца, која се од страве
Под јастук увуку, пак се ту удаве.
Свакога баука не бојте се, моји,
Јер тај баук можда, можда се вас боји.

Најгора је слабост што без нужде клеца;
За то, људи, људи, не будите деца.
Многима је мило кад се пред њим јёца;
За то, људи, људи, не будите деца.

Не будимо деца, да се заиграмо.
Не будимо деца, да се покикамо.
Не будимо деца, да се заблесамо.
Не будимо деца, да се заварамо.
Јер владар Сатурно, — то ваља да знамо —
Он не ждере људе, него децу само.

—м—

Новолетне мисли.

Кад нам берберин, оџачар, млекација, егзекутор или други који доброжелатељ првог јануара урани, па нам се приближи руци и честита нам ново лето, нама се повољно насмеши брк, то нам годи, пружимо му неколико сексера, каткад и форинту (да се може претплатити на „Стармали“ кад већ ми то због силних трошкова не можемо), одпустимо га милостиво, да може још и друге многе својом честитком усрећити.

Нема дакле сумње да честитке новога лета људима пријају. И што више искрених лажи тога дана примимо, то нам је на срцу (и у џепу) лакше. Што нам лепше честитачи долагну, толико нам већма одлагне. Но ипак све те пријатности не могу да уњуткају ону стару пословицу, која кроз толике стотине година вели: „свако лане боље.“

Тако је и мени било, кад сам првог јануара сав ситан новац на честитке истрошио (а крупног нисам

ни имао) — онда сам закључао врата и почео премишљати, шта сад ја од тих честитака имам? — ама баш ни пребијене потуре.

Из те празноће поникоше у мени чудне мисли. Зашто да нам се честита баш ново лето (кад и није лсто, него баш највећа зима)? Зар не би боље било кад би нам се могло честитати друго што ново.

Кад би н. пр. ко заишао, од највеће господе па до најпростијег паора, иа да им честита, н. пр. нову памет. (То би истина изгледало као нека мала увреда, — честитача би таки гурнули кроз врата на поље. — али ако ништа друго, бар би напојница у нашем џепу остала.

Па шта велите, кад би нам ко могао честитати нову слогу. — То би нас тако изненадило, да у први мах ову честитку не би ни разумели. (Али би је на брзо разумели кад би се други дан састали или у црквеној општини, или у читаоници, или у певачком друштву или на другом ком народном збору и договору. Онда би ту честитку разумели не само ми, него би је разумели и други, који не знају ни бекнути српски.

Не би згорега било кад би нам могао ко честитати и нову слободу, ново братинство, нову једнакост, јер стара слобода, старо братинство, стара једнакост (т. ј. како се замишљала) тако се већ истрцала, да би чивутин Исак пре купио чизме без џона, него овај и овакав адиџар свију држава и народа.

А шта велите кад би нам ко могао честитати нов над. — То би врло лепо било; само би честитач морао бити здраво озбиљан човек, — јер кад би се он у сред честитке засмејао, могли би лако и ми прснути у смеј, — па ето да од честитке испадне комедија.

Не би згорег било кад би богаташи сиромашним ђацима могли честитати нов зимски капут, нову шубару, или нове чизме.

Има погорелаца, који би нас пољубили, кад би им могли честитати нову кућу.

Има општина, којима би свануло, кад би им могли честитати новог попу.

Има благодјејанаца, који би се задовољили и са новим купусом, — јер стари се већ тако усмрдио, као да су га пре три године у јухтеним чизмама газили.

А не би нас баш ни то убило, кад би и самоме Анђелићу могли честитати ново наименовање, н. пр. за обер-мандарина у Кинеској (али онда би кинески зид морао бити мало већи, или Кина још мало даље).

Знам да ни „Стармали“ нема никакве вајде од новог лета, ако му у једно не можемо честитати и нову претплату. — А како с њоме стоји, то ће он сам најбоље знати.

Ћира. Како стојимо са европским миром?

Спира. Врло дубоко.

Ћира. Не разумем те.

Спира. Сад ћеш ме разумети. Бисмарково је „најдубље уверење“ да ће мир, (овако као што га сада уживамо) трајати још три године дана.

Ћира. Е па онда то мени изгледа као да је мир пао у бунар. Јер Бизмарково најдубље уверење ваљда тек није плиће од каквог обичног бунара.

ПОЛИСТАК.

Накаљаније господара Мојшелеса.

Господар Иџиг Мојшелес, (свет говори, да је чивут, али по имену његовом судећи, тешко да је,) био је у његовом местанцу, важна личност. — Све се то некако око њега врзло! — Ко даје новаца са *„умереном“* каматом?, Он; — ко тужи сваки дан по неколико дужника? Он; ко купује испод цене куће и земље на лицитацији?.. Он; — ко продаје и сламњачу испод каквог јадника? . . Он; — а ко се оно забечио у хинтову, е мислиш да ће носом облак пропарати? . . опет он, и све он! . . . Колико га се многи бојао, (узрок је лако погодити) сто пута га је мрзио, (узрок је још лакше погодити,) али нико се не нађе, да бесноме Мојшелесу тако надроби, као старешина М—е станице. . . .

Господар Мојшелес имао је доста пара, и кућа и земаља, али све му то није могло да угове његовој охолости! . . . Само да му је било доживети, да сваки пред њиме клања, да му се улагује, ех, онда би *Хер Иџиг* растао, . . растао! . . Али ко је год могао, склањао се од њега и избегавао га. . . Зашто? : . Зато! . . Само сироме „Stations-Chéf“ кроз М—у пролазеће жељезнице, морао је посведневно слушати разглабања глупога, али препреленога Чиве и није смео ништа против његове личности, јер је г. Мојшелес био добра муштерија за жељезницу, товарио многу рану, стоку, коже, вуну, перје и пр. и пр.

Чуо је Мојшелес, да постоје на жељезницама као и на паробродима неке „Saisonkarte“, које *заслужнија*? господа добију, и које целе године и за целу дот. пругу важе, па је и то чуо, да такве „бесплатнице“ важе за дотичнога „кондуктера“ или „контролора“ врло много, јер не знајући, ко је онај, коме је управа жељезничка или паробродска ту почасну карту дала, обично таку господу *веома учтиво* предусретају, а од стране осталих чиновника жељезничко-паробродских са неким *страхопоштовањем* поздрављају; (кажу: да иначе та болест код реченога особља не влада) што је са свим појмљиво, јер не може се знати, да ли ону врашку „Ehrenkarte“ има какав моћни министар царевине Тунгулске, или — какав скромни сурадник каквог скромног листића). . .

Дакле, госп. Иџиг Мојшелес, *морао* је такву карту добити, па ма сав *„умерени“ интерес* уложио, који је за ово две-три године на позајмљених фор. 100.— од неког

Пуслице.

♊. Није то без смисла што Бисмарка цртају са три длаке на глави. Јер ево нам Бисмарк сада наговештује три године мира. Даклем свака година мира виси о једној Бисмарковој длаци.

☾. Што се ради о миру, то се Хелфије ништа не тиче; он хоће да Угарска великој Русији баци рукавицу. — То би најјефтиније било на овај начин, кад би Угарска самог Хелфија бацила Русији, — јер ако се добро сећамо, Хелфи се некада звао „Handschuh“.

⊙. Проносе се гласови да ће се у Србији либерална странка расцепити на старе и на младе либерале. (А зар се не би либерална странка могла подмладити и без цепања.)

☊. Ово је већ пета истрага у Матици Српској. Али ваљда ни на ту пету неће се још натакнути мамуза са жврком.

♒. Бугари неће ништа изгубити ако изгубе принца Кобурга. Јер сад се прочуло да Дадијан Мингрелски има још већи нос него што је у Кобурга.

△. Мали краљ Шпањолски добио је сандуче хавана цигара, које ће пушити тамо после 15—16 година. До душе кроз тако дуги низ година лакше је сачувати сандуче цигара, него круну.

✳. Талијани дижу војску на Негуша. И мисле да их Негуш неће угушити, ако их врућина не угуши.

♓. Чудан је тај Бисмарк, „Sich nicht verblüffen lassen“ — то он саветује нами, али тако да и други чују.

♃. Бугарској би требао краљ са тако дугачким носом, да може па далеко видети и онда ако не види даље од носа.

Је л’ ово рај?

Вера нас учи, вера нам каже:
да кад животу домакне крај,
престане туга, престане беда,
престане сваки земаљски вај.
А пањенику небо с’ отвара,
те види онда божанствен гај,
а душу скромну
обасја сјај . . . .
Је л’ ово рај? . . . Је л’ ово рај?

Тако се учи, и треба тако,
без вере нема спасења нам.
Али и овде, још за живота,
блаженство често осећам,
па питам себе, кад се остварн,
срца ми жељни замишљај.
По души реци!
одговор дај.
Је л’ и то рај? . . . Је л’ и то рај?

Срећа ти иде са свију страна,
гомилаш блага не знани број,
а пријатеља пуна ти кућа,
сваки те воли, сваки је твој!

Аћима Несретниковића, добио! — (Чујете, браћо, ту се лепа сумица скуцкала, а интерес је ипак био *врло „умерен“*!)

Никако није дао мира и тентао је „шефа“ од станице, да му овај такву карту — „изради“, јер и он је бајаги важна личност и по његовом рачуну морала би преко жељезне пруге трава порастети, да није богатога господара Ицига Мојшелеса!

Кад се већ никако није могао чиве опростити а „штационшеф“ науми, да га скине с врата, па ма морао од управе добити нос, баш колики је у самог „хер Ицига“! Договори се са кондуктером, који је влак пратио до З..., и кад овај пристаде, а он веселим лицем саопћи Ицигу, да ће му се давнашња жеља испунити и да ће моћи путовати до З.., као највећи господин. . . . Брзо се чива спреми за тај пут, па се жив избечио у хинтову, који га до постаје довезе. . . Шеф постаје уведе га у собу и ту му тајанствено исприча, шта је то управо „сезонкарта“ и како се са истом путује; а наложи му, да само ништа од инштрукције не заборави! . . . Чива само климну милостиво главом, и кад влак дође, поносито уђе у једна кола. Са неким презрењем погледа на своје сапутнике, као да им рече хтеде: не знате ви са каквом важном личношћу данас путујете!! . . . Влак се крену. Мало даље од станице ево кондуктера са његовим обичним: „Karten — bitte!“ . . сваки се пожури, да са шешира или из џепа извади своју билету, коју кондуктер прегледа и са „tesszék kérem“ натраг врати. . . Наш госп. Иције седио је забечен у једном углу и кад кондуктер и њега за карту замоли, а он само *диже десни кажипрст до уста па га превуче са десне стране на леву и кроз стиснуте усне тек само учини:* „фију!.. фт!!“

Сапутници чудновато се сгледаше, али гле чуда!.. Кондуктер се усправи, салутира свечано пред Мојшелесом и дубоко се поклонивши, рече понизним гласом: „молим, молим, молим, Ваша милост“!!! и још једаред поклонивши се, изиђе напоље... Сапутници се и опет сгледаше! Нешто између себе мумлају, а господар Мојшелес? . . . . Ако има осим познатих *седам* небеса, још које, — онда је он тамо био!! Није шала! Овакова почаст!! Оваково господство! *„Ваша милост“*!! Ни министар не може више тражити!.. Још је једном кондуктер улазио због билета и иста процедура обновила се, само је Мојшелес сада био још охолији и надувенији, него први пут . . . Стигоше у З. . ., Код вратница при излазу у постају говорио је кон-

*

фале ти твоју богату кесу,
из које траже почесто; „дај“ ! . . .
По души реци,
одговор дај.
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај? . . .

Слава се на те осмева љупко,
узвисила те на голем вис,
пред робом пузи, моли и плаче,
и горди међед и лукав лис;
куда год крочиш, свуда те прати
свемоћи твоје велики сјај . . .
По души реци !
одговор дај:
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Љубимац ти си силнога владара,
красе ти прса ордени сви.
С тобом да зборе, уза те да су,
многи су срећни и радосни !
Ал' за ту милост морате ето,
продати род и завичај . . .
По души реци
Одговор дај:
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Ракија љута теби се мили,
са њом се тешиш и блажиш јад.
па кад се добро наквасиш побро,
сав свет ти онда постане — гад.
па журиш, да му с' пута се склониш,
да легнеш где у који крај . . .
По души реци,
Одговор дај:
Је л и то рај? . . . Је л и то рај?

Мржња и злоба душу ти муче.
„Освета света, даруј ми моћ !
да могу црног душмана свога
сурвати једном у пакла ноћ“ ! . . .
и гле! за руком испаде жеља
видиш му тугу чујеш му вај . . .
По души реци !
Одговор дај :
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Али кад срце, препуно миља,
на *њеном* срцу почива хој !
а душе наше, љубави нашој,
певају срећа нам славопој !
уста на усти топе се слашћу,
а рука нам веже загрљај . . .
По души реци !
одговор дај !
Ово је рај ! . . . Ово је рај !

Др. Казбулбуц.

Најновија аристократија.

Теле-**фон**.
Теле-**граф**.

(„**Osa.**“)

Ово је седма.

Дошао Л. у Банат а невидио дотле лубенице, него чуо само да је то врло добро за јело. Кад дуже времена није посла нашао па поштено изгладнио угледа у једној башти лудаје (бундеве), помисли: мора бити, да су то лубенице, — прескочи преко заграде и почне јести. Прошао туда један Банаћанин па га запита: „А шта ти то радиш?“

— „Једем лубенице“ рече Л.

— „Та нису то лубенице него лудаје.“

— „Биле лудаје или лубенице, ал' ово је седма“ одговори Л. и настави посао.

Љ—о.

дуктер влака нешто са портиром, који је карте од излазећих путника примао, и кад Мојшелес ближе ступи, салутираше му обојица и пропустише га без билете.

Сутра дан враћао се Мојшелес натраг. — Ушао је без по бриге у вагон и сео опет онако надувено као јуче. Познато је, да никаква срећа није трајна и да човека баш онда изневери, кад се томе најмање нада . . . Кондуктер, који је овај влак пратио, дође по обичају рад билета. — Сви се изређаше. — Господар Мојшелес узе достојанствен изглед, озбилним погледом премери кондуктера од главе до пете, *диже прст до уста и шонови јучерање тајанствено*: „*фију* ! . . фт ! ! . .“ Кондуктер, и остали сапутници разрогачише очи. „Молим за билету !“ понови први. . . . Госп. Мојшелес строго га погледа. „Но зар не видите ? фију ! ! фт ! !“ Кондуктер устукну мало натраг. Помисли да је Иција или пијан или луд; сапутници почеше се грохотом смејати . . . „Још једном вас молим, да се оканете безпослице и да ми вашу билету покажете!“ оштрим гласом сад кондуктер ослови Мојшелеса, а овај још недомишљајући се своме јаду, понављаше узастопце : „фију — фт !! фију — фт ! !“ у прстом у мало не одвали парче од свога замашиога носа, превлачећи преко усана са десне на леву страну. Али сви његови тајанствени знаци не помогоше му, и што је већма фијућкао, с' тим већма се кондуктер горопадио ! Реч по реч, те паде и многа крупна, а рест је био . . . *казна* госп. Мојшелеса, што је *без билете шутовао*; а пошто се опомени кондуктеревој противио, преда га овај на првој станици жандарима, који госп Мојшелеса крај све протекције одведоше варошкој кући и тек пошто је прописану глобу положио, могао је свој пут продужити, наравно купити сад *редовну билету*. — Разуме се, да шефа станице дуго походио није, и ма да је овај увек био сушта учтивост, госп. Мојшелес није га ни погледа свога удостојио, али је и целу ствар пређутао, дз му се неби његови сугрђани смејали и свегили. — Тек после дугог времена, кад је нужним послом опет са шефом уговарао, не може оћутати, а да се овоме заједно и захвали, но зачуди се, кад се овај стаде правдати и кондуктера грдити, шта више, рече да ће и пријаву учинити како сс смео тако важан трговац увредити, и т. д. Мојшелесу се чисто сиђе неки терет са ср а ! „дакле ипак је кондуктер крив, јел' те ?“ — упита ; — „наравно“, одговори овај, „него молим Вас *Хер фон Мојшелес*, јесте ли се Ви *тачно* владали по мом тајном упутству, које за „се-

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Александра. Мајко! Направила сам и ја једну загонетку. Пошљи је чика Јови нек је он реши, па ако је реши; да ми пошље решење.

Мати. Дед' покажи да видим.

Александра (смејући се) Ево је.

Мати погледи на артију и види нацртану бомбу; иза бомбе била је горе запета, а за тим су стојала два слова: О. и Н. (наравно то значи: Бомбон — а Александра би волела, да јој чика Јова пошље то решење)*).

Б. М.

О вечери много смо говорили о несрећи нашој о филоксери, како је већ дошла и у наш виноград у сваки члан, у сваку бразду, увукла се у сваки чокот.

Хвала богу, имам још у подруму два-три буренцета стара вина, од којег после вечере обично попијем чашицу (или две). Тако и сада, после тога разговора, наточим чашицу вина и дигох да је испијем. Али у тај мах повикне моја мала Катица:

— Пази, бабо, да не попијеш филоксеру!

Ј. Б.

Ја сада, мој г. уредниче, нисам више ни досетљив ни наиван. Али ако и ово спада у ону вашу рубрику, коју сви радо читамо, а ви је прибележите. Пре тридесет година био сам дете; тога лета била је дуга прижега и суша. На последак већ су морали носити на њиву литију, да нам подари кишу. И мој ће ујак да иде уз литију. Кад је већ пошао, — а ја му довикнем: Ујаче, ујаче, зар нећеш понети амбрел?! (Јер ја сам држао као у воску: чим литија на њиву дође, да ће таки ударити горопадан пљусак). — Уја није понео амбрел. — Али није пала киша тога целог месеца.

А.

---

*) Распитали смо у уредништву „Невена“ ал до сад још није стигла Александрина загонетка. Али чим стигне, чика Јова ће се потрудити да загонетку реши, и таки ће Акександри послати решење у лепој кутијици. Ур.

зонкарте“ важи?“ . . „Како да нисам“, приповедаше Иниг, „тако сам фиђукно, и тако вешто превукао прстом преко уста са десне стране на леву, да ме је онај први кондуктер одма разумео, али онај други угурзус чинио се и невешт, шта више направио ме је и лудим и пијаним.“ „Па зар ви нисте при *повратку* превукли *левим* кажипрстом преко уста са *леве* стране на *десну?*“ упита сад шеф станице. „То нисам, него *десним* прстом са *десна на лево*!“ „Е, па сад мч је све јасно,“ рећи ће пун озбиљности шеф станице, — „сад разумем, ту дабоме није ни кондуктер крив, него ви сами, драги *хер фон* Мојшелес, јер *десни ирст* важи за *одлазак*, а *леви за повратак;* у томе лежи баш највећа контрола, а ту сте Ви пренебрегли“ . . . . Чива је и веровао, и није тражио „сезон карту,“ шта више молио је шефа станице, да и о његовој првој карти никоме ништа не приповеда . . . . Од куда ја ту причу знам? . . . Преповедао ми је баш *онај исти* кондуктер, код кога се цела ова комендија *није* збила! —

Др. Казбулбуц.

Разни сонети.

I.

Словенска политика.

Већ минуше хиљаде година
од како нас Господ на свет сазда,
од како нас жалосна судбина
туђинцима у аргатлук разда.
И многи ће с' дићи на висина,
а ми ћемо робовати вазда,
јер је Словен од д вних давнина
добар слуга али невешт газда.
Но највећма са једног несклада
горки удес вечно подносимо:
највећма нам политика страда,
што је никад брацки не бистримо,
у час згодан и за трезна чина,
већ свак за се и — при чаши вина.

II.

Српска слабост.

Сваки народ има слабих страна
(и највећи ум кад кад заблуди),
ал' у нас је понајвећа мана,
што играмо, чим нам ко загуди.
Таква нам је ћуд природом дана,
па сносимо немо удес худи,
да нам свака реч'ца замедљана
врло лако пријања за груди.
Па с тога нам и јест тако лепо,
што с' уздамо у раге ма које,
а не у се и у кљусе своје.
Не, не ваља веровати слепо.
Није добра нарав подле змије,
ал' још мање срце голубије.

III.

Неком посланику на неком сабору.

(По старој досетци.)

Дико наша ти си вредна хвале —
па како те похвалио не би'?!
Но, ако би речи где издале,
остатак им прочитај у себи.
Шта су људске усне налагале,
ни пси с маслом полизали не би;
ал' код мене, богме нема шале,
кад се жито од кукоља треби.
За то нећу дуго ни далеко.
Рећићу ти што још ниси чуо,
од како си на свет настануо,
што ти јоште нико није рек'о,
нит ће рећи од сада па до век':
рећићу ти само, да си — *човек* . . .

IV.

Њој.

Очи су ти два сунашца мала,
беле груди рајски санак пусти,
на лицу ти ружица процвала,
свет блаженства на медљани усти.

По коси ти мркла ноћца пала . . .
. . . ал' пре, него мрак сасма загусти,
док ми није слаба памет стала —
најпре нешто ти мени допусти.
Допусти ми круно лепотица,
да ти скинем мало боје с лица
и те лажне зубе из вилица.
да ти „турнир“ и „фатоне“ срубим;
па кад љуску од језгре одлубим,
упећу се да те и — пољубим!

С. Л. Лазић.

Из старог доба.

У оно давно, хваљено и слављено *старо* време, кад је звекет сабљице по калдрми бивше границе више страха направио, него рика каквог бесног бика; кад је постојао кордун са свим његовим сластима и милинама; кад је господин, господин капрал имао већу власт него данашњи капетан; кад је цветала лесковина и дреновина; кад је „дерeш“ био на дневном реду, и кад су „*двадесетаетице*“ падале као гњиле крушке, — у то доба предходне наредбе за јунаштва наших дичних граничара, имао је сваки „*царев син,*“ осим „*мундира,*“ „*панталоне,*“ *ушке* и „*лакованих*“ *кајиша,* још и плату од — *четири, цифром цифрам 4 крајцаре у — бакру,* — дневно!!! Шта мислите, шта је све могао купити наш „*бака*“ за ову гомилу крајцара! Што му је *преостало* после купљеног „*викса,*“ „*лака,*“ *крпица на* „*ношу,*“ *игала, конаца, четака* и „*пуцпулфера*“ *за* „*дугмета,*“ могао је утрошити, где је хтео. —

Да се мислити, да је многи од њи стекао грдан капитал, само неблагодарни Авакум Протестировић из Незадовољинаца, увек је казивао, да му је то мало и на саму „*фиксу!*“ Е, штаћете ви распикуће? . . . Тако једеред изиће „*бефел,*“ да момчад мора ићи у цркву, јер је био велики празник; сви су се на „*фрлев,*“ искупили, само нема Авакума . . . Сутра дан енога на „*репорту,*“ Пита га господин стражмештер, зашто није јуче у цркву ишао, а он ће, — замислите само, — овако одговорити: „Молим покорно, ја нисам могао доћи, јер . . . јер . . . јер сам био болестан.“

„„Лажеш хуло! . . . Него си сигурно засео где у биртију, па потрошио све цареве паре?!

Зар цар даје оне паре за *вино, пиво и шта ти ја знам зашта?* Ха?! Чекај угурсузе, ти ниси ишао у цркву, али зато ти бог неће ни дати среће, као овим другим јунацима““ . . . „А да нису они други јуче „*васовали*“ по пет *крајцара?*“ — упитаће несретни Авакум; али за ову нечувену и невиђену дрскост, која је кадра била цео *регламент*“ и сву „*субурдинацију*“ повредити, — отера га госп. стражмештер „абије“ у „*штукуз,*“ — и ако тај човек није до сад умр'о, или ако га доцније нису на поље пустили, и сада валда лежи у *штукузу!* . . . .

Тако је то било у оно старо, добро време!

Др. Казбулбуц.

? . . ! . . .

Знате л' шта би био
врхунац љубави вреле?
као што би жене многе
У моду увести хтеле?

Кад би муж јој с' тога
Живот себи уз'о'
(памећу преврнo)
што му слаткој жени
к лицу њеном белом,
добро стоји — „ц р н о“!

Д. Казбулбуц

Нема на вересију.

Чују парохијани покојног попа Б. да се попу ништа не плаћа осим годишњег парохијала, па се договоре, да не плате ни оне крајцаре, што се на јутрење даје, кад свештеник маже освећеним уљем.

Чув за тај њихов договор поп Б. па се приправи, како ће их дочекати.

На првој јутрењи ићи ће напред председник црквене опћине. Кад га је поп Б. помазао он се поклони и хтеде да оде, али га поп Б. ухвати за рукав и рече: „плати!“

— „Нећу!“ рече председник.

— Нећеш?“

— „Нећу!“

— „Па добро, кад нећеш — (мане руком преко чела и обрише зејтин) — а ти путуј, нема на вересију.“ Кад видеше други шта се зби са председником извади сваки по крајцару и плати.

Љ—о.

Шта је брак?

Писали су многи
Шта је брак?
Је л' љубави сунца —
Ил је — мрак.

Ја ко велим брак је —
Ајд нек свако знаде —
Понајбољи начин
Да се *зло* познаде.

Реметичанин.

Биће како господа нареде.

Дошао Босанац са чаршије (пијаце) кући, па га дружина запита: „шта је оно телал викао?“ Он, да се нашали рече: „Ето, валакана, јавља, да се од сада мора у ђевојке удавати за старце, а бабе за момке.

— Хм хм рече ђевојка, која је по кући нешто спремала.

А баба ће иза пећи додати: „ма није то синко хм хм, већ онако ће бити како господа нареде.“

— „Е, ал телал рече и то, да само бабе могу се за момке удати, које могу на кули шивању иглу угледати.“

„Баба се некако извуче иза пећи, дође до пенцера, намјести обадвије руке на очи па рече: „куле не видим, ал' канда се на кули нешто свијетлуца, биће да је оно игла.“

Љ—о.

Бријао се „за душу“.

Дошао фратар у К. просити милостиње за свој манастир; па како пре тога, путујући дуже времена кроз села није се бријао, прилично му нарасла брада и брци. Оде берберу С. и замоли га да га обрије „за душу“ (за бадава). Овај обећа и рече му, да седне. Насапуни га поштено и пусти, да се мало осуши. Узме за тим тупу бријачицу и почне стругати. Ударе фратору сузе на очи, али шта ће, мора да ћути. У том почне на пољу неко псето урликати. Берберин се трже и запита: „шта је то?“ — „Ваљда сад и тога јадника брију „за душу“ одговори фратор.

Љ—о

Прошла трбоболя.

Служио код нас циганин Ђуро, па му се допала наша домаћа шљивовица. Сваки дан пред подне а он у дреку: јој, што ћу, боли ме трбу, дајте ми оне жестоке ракије. Неколико дана давала њему моја мати ракије, но на послетку увиди, да то мора бити циганска унцутарија. Једног дана, кад је цига по обичају и опет почео се превијати и дерати, донесе му мати угријан пеп замотан у крпу, па му рече, да то држи на трбуву, али нека пусти, да га по мало пече, можда ће ти, рече, овај лек боље помоћи него ракија. И збиља, циганина није после тога никад више трбу болео.

Љ—о

На селу.

Свештеник. Ал мајсторе какве сте ми ципеле направили деци! Не ваљају ништа. Кад хоћу добри пар ципела, морам да шиљем у варош.

Чизмар Тако је, господине, и мени; кад хоћу лепу придику да чујем, морам да идем у варош.

Красна пошиљка.

— Сервус брацо! како си? Јеси ли здрав? Сад баш долазим из француског; састао сам се и са твојом љубавидостојном супружицом. Шаље ти по мени неколико пољубаца. (Загрли га и почне га љубити).

Хвала лепо. Захваљујем. Доста — доста ми је.

Неједнак поступак.

— А где си ти данас ручао.

— Та одвукао ме онај Суботички Чивутин собом у гостионицу. Па знаш ли шта је јео, деда му зрикавог?

— Шта?

— Јео пужева.

— Па како их је јео?

— Извукао виљушком голог пужа из његове куће, умочио га у сирће и у рен, па тако га је појео.

— Е гле молим те, а са мојим комшијом Станком сасвим је друкче поступао. Кућу му је појео, а њега самог оставио је голог нагог; није га умочио ни у сирће ни у рен.

У позоришту.

А. „Познајете ли, молим вас оно девојче у оној ложи са оним мајмунским лицем?“

Б. „Познајем; то ми је сестра.“

А. „А, не мислим ја њу, него ону поред ње у плавој хаљини.“

Б. „То је моја жена.“

Одговори Администрације.

Ј. К. у С. Хвала на пријатељском и доста разложеном савету у погледу издавања једног илустрованог иста. После издавања „Српских илустрованих новина“ на којима сам доста изгубио ја се скоро — бар до бољих књижевних прилика — нећу смети усудити на такво подузеће, које треба *одушевљенију но што је данашња наша читалачка публика.* Дај боже да с Вама заједно дочекам те боље књижевне прилике, али изгледи канда нису за то.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА „СТАРМАЛИ“.

Већ и само зато да мржња српских непријатеља има о шта запети пре него се на српску публику оспе, треба сваки ваљан Србин да држи „Стармалог“.

Што више мржње падне на нас, мање ће је доспети до вас. А ми ћемо се већ постарати да је што више на себе навучемо.

Ово је само један разлог, — а остале разлоге знамо, — знате, — знају — зашто треба „Стармалог“ одржати, ојачати, повећати улепшати.

Отварамо даклем двокрилна врата претплате. Ко нам дође, добро нам дошао, коме ми дођемо — боље га нашли!

Претплата износи за Аустро Угарску 4 фор. годишње, — 2 фор на по године, — 1 фор. на три месеца.

Претплата за Србију, Црну Гору и друге српске крајеве износи 10 динара годишње, 5 динара на пола године и $2^1/_2$ динара тромесечно. За краљевину Србију прима претплату на „Стармали“ књижара В. Валожића у Београду, а коме је удесније може послати претплату и на уредништво односно администрацију „Одјека“ у Београду.

За све остале земље 10—5—$2^1/_2$ франка.

Претплата се шаље на издавателство „Стармалог“ у Н. Сад.

Уредништво и издавателство „Стармалог“

Све дужнике наше, којима са данашњим бројем цедуље шаљемо уз ознаку колико који дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири у најкраћем времену. Нека сваки помисли да је издавање новина скопчано са великим, разноврсним трошковима, па кад ми ове кад и кад на

штету своју морамо да подмиримо, право је да нама плати сваки, који новине прима и чита. Иначе мораћемо у листу јавно по именце свакога позвати који то не учини у року од 14 дана Не желимо бруке, али мораћемо учинити, кад дотични неће да своју дужност учине. Зато поновљено молимо свакога, ко данас у своме листу цедуљу нађе, да исту пажљиво прочита и свој дуг пошље.

Такођер молимо и све оне, који нам што за овај лист од прошле године дугују, да свој дуг у најкраћем року подмире или да одговоре ако су коме што у име тога дуга за наш рачун платили. Сваки од оних добио је карту колико и за које време дугује. Нека нико не чека, да га још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

Овај 1-ви број шаљемо свима нашим дојакошњим предплатницима од којих још није претплата стигла, молећи их да изволе предплату поновити или да нам врате лист натраг, ако га не желе и даље држату, па да се ради штампања за даље равнати знамо. Наклада „Стармалог.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Покварен стомак

(кад нема апетита, рђаво варење, ка мора љутина) кад је спора промена материје и код последица тога (затвор, ветрови, главобољи, мигрена, шуљеви) лечи се **Липмановим карлсбадским кипећим прашком (Lippmann's Karlsbader Brausepulver)**, наше најбоље домаће средство. Добива се у кутијама по 60 новч. и 2 фор. у апотекама. 3—3

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични болести* и код *последица* истих, проузрочене занемареньем, надаље код *шкрофула*, особито у они случајеви где се отоци *жлезда* и старе *шкрофулозне ране* налазе.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматични болести, живаца, болести на кожи, тешко зарасшчујућим ранама, миграини, тешком дисању, падавици, одебљању, жутици, грчеви у материци*, отоку *жигерице и слезине*. Да успех имаде нуждно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стоваришше А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спасителя“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Грозингера. Осек: Ј. пл. Диенес. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл, (*Barmherzige Brüder*) Панчево: Ф. Рада. Београд: К. пл. Драскоци; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоваришше у Апотекама: Беч: А. Мол, *Tuchlauben Nr. 9.* Будимпешта: Јосиф пл. Терек, *Königsgasse Nr 12.* Ђорђе Кригнер, *Kalvinplatz.* Александар Молдовањи, *Wasserstadt.* Сегедин: К пл. Барчаи. Темишвар: К. Јанер. Ј. Тарцај. Мако: Кол. пл Кулифај. Х.-М.-Вашархељ: К. Бернатски. Печу: Кол. Гебел. Праг: Б. Фрагнер, *Nr. 205-III.* Мишколц: Др Ј. Сабо. Дебрецин: Др. Е Рочнек. Сатмар. Ј. Босин. Кашау: Ф. Корлат. Пожун: Венделин Хајм ђур: Ото Петри. 8—10.

Само 1 ф. 80 н.

Влага, хладноћа! не шкоди!

Непробојни, топли, трајни и за чудо јефтини су моји плетени вунени јакнови и особито добро стоје чојани и од лодна

„ГРАЂАНСКИ“-ЈАКНОВИ

за јесен и зиму, за господу, госпође, дечаке и девојчице, све по истој цени од 1 ф. 80 н. у I. каквоћи плетени. Ови славни „грађански“ јакнови за сваког су човека најнужнија одећа, и имамо га у овим бојама: пепељастих, мрких, мелираних, драп, бордо, плавих и црних. — Ко такву јакну има најбоље је од хладноће сачуван, јер се они **пријубе уз тело, држе подједнаку топлоту и од драгоцене су вредности.** Осим споменуте врсте има још две финије сорте:

Од фине зефирске вуне густо исплетени и топли **3 ф. 25 н.**

Од чоје и лодна у топлој зимској каквоћи **5 ф. 10 н.**

За меру доста је да нам се пошље обим прсију. — Разашиљање са наплатом обавља само:

J. FEKETE, Kleider-Versendung,

Wien, *Hundsthurmerstrasse № 18/19.* 12—12

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

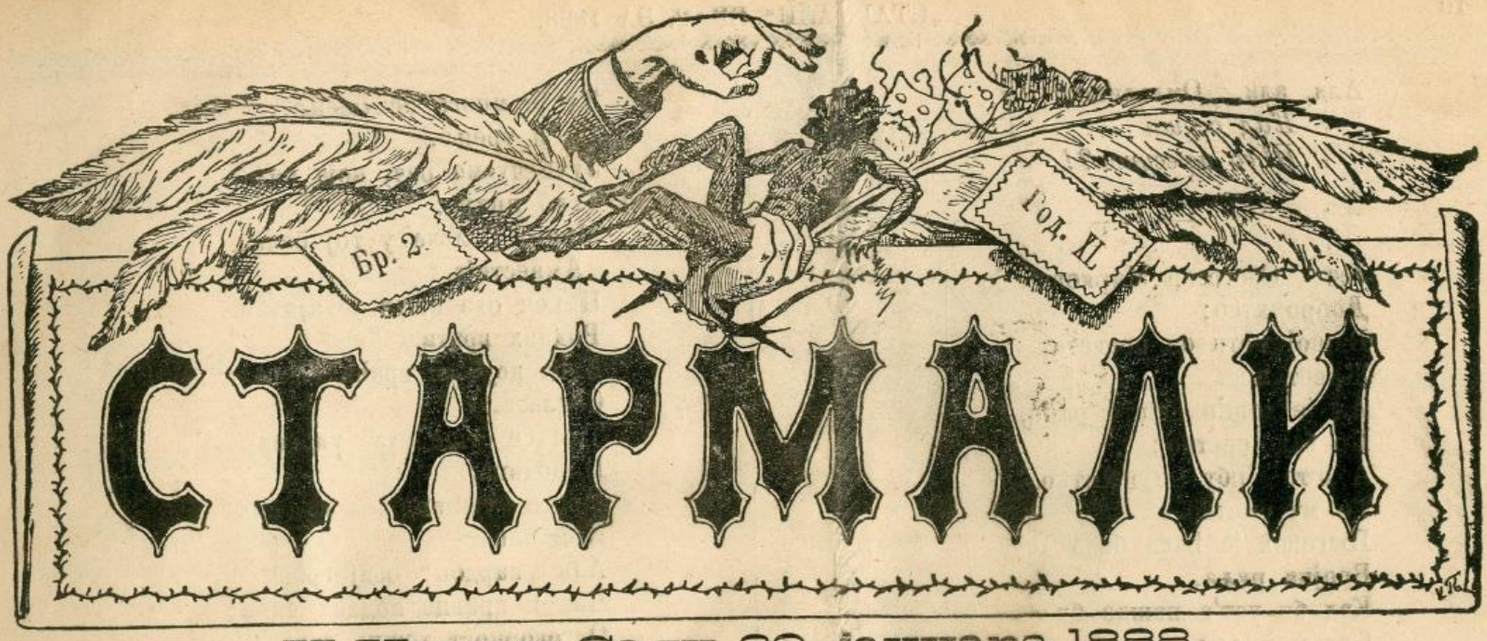

У Новоме Саду 20. јануара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Кад осуши...

(Крајкача.)*)

Позната је прича свима
О мокрима обојцима,
Што их сељак (не баш јуче)
Обесио испред куће
Да се суше.
Ал на пољу зимац стег'о
Више градâ испод зере, —
А од таке атмосфере
Све се мрзне.
С јутра сељак протр очи,
К обојцима својим крочи; —
„Шта је ово?!“ — виче жени —
„Та обојци укочени
Као кост!“
Вајкао се један сељак,
Невесељак
Па и сузе мал' не проли:
„Ао, боже, враже, ко ли, —
Кад осуши
Што пресуши?!

Кад осуши
Што пресуши?!
Ове речи тако сличне
Постале су пословичне;
Па и мени нек је дȇт
Сабрати их у пукет
И заденут' — а да шта ћу —
У песму ми у крајкачу.

Европскога (уху) мира
Меница се пролонгира.
Хајд'мо напред! — дајте штаке! —
Две су струје, *обе јаке.*
Јесу л' две баш, не знам тачно
(Ал нешто је *обојачно*)
Је л' схватање наше тупо,
Ил што ј' скупо, баш је скупо!
И већ терет у дно гледи —
Да л' тај трошак чега вреди.
Хоћемо ли *сушит' сузе*
Наше беде
Или ће се можда рећи,
Кад се слȇде:
Кад осуши
Што пресуши?!

У листова наших току
(Боже покри)
Бивало је тма песама,
Па и мокри.
Сваке воде нисмо жедни,
Истина је.
„Омладина“ — Кукићева
То признаје.
И од влаге има лека,
Али кака?
(Случајно се сећам оних
Обојака).
Шта, зар вили Равијојли
Грло стезат'?!
Ил на струни гусала нам
Чвор завезат'?!
Водене су многе песме,
То признајем ја у души, —

*) Крајкача?! Тако ја без предходног одобрења наших филолога назвах ову врсту песама, коју је писац ове песме по туђем обичају назвао „куплe“-ом, а мене је замолио, да место тога метнем згодно српско име, ако га нађем. Ја мислим да сам добро кумовао. Па сад ако се прими добро, — ако се не прими, толико и чини. Ур.

Али, али, „Омладино,“
Кад осуши
Што пресуши?!

Јест', Светозар Марковић је
Добро хтео;
Вишој мети он посвети
Живот цео.
Ал је дош'о нешто рано,
Не баш сретно;
А што Србу није хитно,
То му сметно.
Његових је ђака била
Бројна руља,
Кад би уст'о нашао би
Сад и хуља;
И он би се у јачини
Свога духа
Јако тргн'о, тргн'о би се
Од *пресуха.*
Рекао би својој школи:
То ме боли:
Кад осуши
Што пресуши?!

У Србији — граду српском —
Све се мења
Ту је много искушења,
Па и трења.
Јуче чусмо реч, која нам
Тако прија;
Много ј' лека у тој речи:
„Амнестија.“
И реч ова кључ је златан
Родних врата,
Кроз која се враћа снага
Обилата.
Тим се суше сузе многих
Породица;
Место тужних, сад веселих
Има лица.
Али „пардон“ овај грли
Чак и кривце подлих чина;
Одговорност тешку скида
С Гарашана, с Вукашина.
Па ту морам опет рећи
(Не знам коме)
Пословицу, што се сада
Служим њоме;
(Ком не прија нек запуши
Своје уши)
Ал ја морам рећи што ме
Тре у души:
Кад осуши,
Што пресуши?!

Родољуб.

ПОДМЕТАК.

Продано перо.

Притег'о сам пусат — идем у хајдуке....
Двосечац сам љути узео у руке;
гараву сам шару врг'о преко плећа,
да ме у злу брани од-а злих несрећа;
кабаницу суру озго сам огрн'о,
јер је небо мутно, натуштено, црно,
а то ти је жива и живцата згода
против пуста ветра, против непогода;
још ако би где год помрчине било,
у торбу сам метн'о кремен и оцило,
да укрешем огањ, који душу гали,
да неком посветли, а неког упали;
опанке сам ман'о — кога ће ми беса? —
не мислим да бежим ма било чудеса.
Идем у хајдуке...

„О, да смешне теме!
Ма какве хајдуке?! Прошло је то време!
Оно јест и томе негда било места —
јест било је, — ал' данас га неста;
у данашње дане разум светом влада,
а снага се иште за цепање клада.“

Е, баш сте ви чудни! Ви ил' одвеч знате,
или своје доба још'те не схватате.
Та баш данас цвеће за хајдуке цвета
код тол'ких дахија и толика смета,
код тол'ка метиља, просвећених буба
гадних пришипетља, подлих скутољуба,
што на рачун реда у салу се даве,
а са њих се други гложе и крваве.
Лако се то борит' против силе грубе —
слаткишем ћеш најпре отупити зубе.
Окајте се, људи, доста ми је муке!
Оставте ме с миром — идем у хајдуке.
Идем у хајдуке.... ал' не као стари
они наши горски народни стражари,
што су клали злице мучки из ненада:
засела је моја на сред главног града.
Ту мислим да седнем, где се метеж мете,
па мирно да чекам крвопије клете;
ту ћу да пободем крст на десној страни,
а лево да ставим путир суза слани';
па кога год туда зла срећа наврати,
најпре мора мени царину да плати
и да узме причест — капљу слане воде —
онда нека иде, куд га очи воде!
А за сретна рада пре свију и свега,
дочека ћу звера најопаснијега,
најгрђег од свију грдних несретника,
дугонокта мачка јегуљаста лика,
препредену лолу, лукавога лиса,
питомо јагњешце, што две овце сиса,
на које сам давно овим ножем смер'о:
ударићу најпре на *продано перо.*

„Та кој' ти је ђаво? Јеси л' с' ума сиш'о?

Завршно-почетне допуне.

У Мађарској је слобода *идеална.*

Иде ал на дрвеним ногама.

* * *

Ух, Гарашанину, моје је страховање опет тебе *снило.*

Беснило се дуго памти и у сну призире.

* * *

Државна гимназија у Н. Саду српску децу радо прима, али ка*ко васпита?*

Ко вас пита?

* * *

Наша је ћуд у неким неприликама млака *на тија.*

Апатија је страшна реч; не би требало ни да је разумемо, а камо ли да је негујемо.

* * *

Поред наше школе симицијски шегрти *носе ћаје.*

Осећаје гладних ђака, а још гладнијега учитеља тешко је описати.

* * *

Да ли још и сад кицош Мата у звезде своју *цуру кује?*

Цурукује.

* * *

Омладина српска ваља да зна борити се и *хрвати.*

И Хрвати имају се с киме борити. Али само та вежбања не морамо ми правити међу собом.

* * *

И кад је највећи мраз, у слободној природи *има тица.*

И Матица може дочекати петог комесара, само кад је ведра лица.

* * *

Не бојте се, људи, *потопа.*

По топа исто толико вреди, као и по пушке (т. ј. ако се уздуж преполови).

* *

У свима манастирима се не види за књ*игу манија.*

Игуманија је ипак нешто, од чега људи могу добро живети и угојити се.

* * *

Сад си баш на правог мајстора наиш'о!
Да си све са свећом по мраку тумара',
нигда не би наш'о стручнија гробара.
Да се бориш с' лавом, прош'о би без вреда,
ал' то „јање“ уме жешће да уједа;
па да нешто оспе своје отров-стреле,
не би ти ни тице костију изнеле.
Већ окај се врага, не тражи му трага,
за то треба мало другачија снага“.
Тако зборе нека срца милостива,
што зло само виде — ал' им зло не бива.

Е, а шта знам ја ту?! Враг ми мира не да!
Све ме нешто силом гони у напреда.
чини ми се, да сам лепо дома ост'о,
не бих нигда мира и блаженства дост'о;
па се јунак дигох жељи да уговем,
да га у по дана на мегдан позовем.
Трпио сам, гут'о, док се трпет' могло;
и жмурит' сам знао — па шта је помогло?
Но сад ми се веће до грла довукло,
сад већ морам ићи, па куд пукло — пукло!

*

Ој, продано перо!... Гле збуних се с' главе!
Та има их, болан, к'о зелене траве,
к'о по глувој ноћи совуљага тица,
к'о у бари жаба, као пијавица.
Ви'ш, ја певам једном — да грдне срамоте! —
а њих има сила, као гад се коте!
Не, ружан је пос'о, кој' се крњи, цепа.
Дакле испочетка — с' главе па до репа.

Ој, продана пера, велика и мала,
бесавесна траго са златних јасала,
кичељива децо мамонова млека,
подмукле сирене деветнестог века,
потркуше ниске, лажни мудријаши,
што 'но вам се поглед од видела плаши!
Ви пусти букачи, шупљих осећаја,
што 'но вам се мис'о у крви напаја,
што 'но вас је тартар прегостио славно,
што 'но вас је хроми одн'о већ одавно,
што сте људски разум под закуп узели,
што сте нам се свима на теме попели,
па нам врео пеп'о у очи сипате,
те божијем створу прогледат' не дате,
шт живите само, само да једете,
и да се кад и кад роп ски насмејете
пред охолим мигом неумитне силе,
као да су свраке мозак вам попиле!
Приступите амо из ваших буџака,
из тих мрачних шпиља и муклога мрака,
где поштење никад завирило није,
од'кле само трулеж и бугија бије.
Приступите, велим!... Ближе!... Што сте стали?...
Тако!... па сад пруж'те ваш језичић мали,
јер ме мори жеља без да вас увредим —
да вам само малко у зубе загледим;
да вас српски питам (знам да крити н'ете),

*

Ако је тело и малко слабо, само нек *душа није.*

Душаније спомен не да се лако ишчупати из груди свесних Срба.

* * *

Пазите људи, на ветар, одкуда *вам шири!*

Вампири су негда утишавани глоговином, — а сад је лепше, ако им се доскочи *слоговином.*

* * *

Има нека змија, која се зове *шипера.*

И пера Тодоровић се негда борио против змија. Негда је он *њима био опасан.* И сад је тако, само је разлика у нагласку: сад *је њима опасáн.*

* * *

Сва Херцеговина зна, да није Мостар *мали.*

Стармали се о томе још није довољно уверио.

Кичода Мичодски.

Ђира. Даклем епархиска скупштина састаће се и у Темишвару.

Спира. Уплаш — —

Ђира. Шта?! уплашио си се?!

Спира. Та нисам. Него хтедох рећи да ми мисао одлете у Плашки.

Ђира. Па шта ти поручује мисао оданде?

Спира. Вели: Нуто беде! Сад ће „наш избраник“ имати бар нека разлога за несазивање скупштине.

Ђира. А каква то разлога?

Спира. Може рећи: Нећу да се угледам на Бранковића.

Ђира. Ако ћемо да се шалимо, онда твоја мисао има право.

Пуслице.

✱. Мислило се да ће Тиса на интерпелације Хелфија и Перцела ћутати као риба, — а гле он није ћутао као риба, већ се извукао (као егуља).

✱. Тиса кад говори о спољашњој политици, има обичај не говорити на памет, него читати из артије. Има и право. Памет ваља чувати за високо кајање, а артија се може употребити и за ниже потребе.

како вам је име, како се зовете?
Какве ли сте боје — карактера, знате, —
(ако карактера уопште имате)?
Одакле сте родом? Кад сте на свет дошли?
Од куда идете? Камо ли сте пошли?
Имате л' крај себе путничкога листа?
Је л' вам душа мирна? Је л' вам савест чиста?
Да случајно нисте поробили кога?
Живите л' од свога зноја крвавога? . . . .
Ма шта вам је, шта је, моји тићи мали?
Што сте тако бледи, тако уздрхтали?
Што сте нос отегли, а трбух увукли? . . .
Ај, та ви сте неки штрангови подмукли! —
Шта? . . . Или вас, можда, страх од мене хваћа?
Та овде се само цестарина плаћа.
Овде вам се само тихо исповеда
и поштењак сваки пролази без вреда;
но дође л' ми кад кад тањир од два лица
— а већ често бива таквих кук вица —,
тога с' места гоним у завичај стари
да ми једна губа чељад не поквари;
тај једном за свагда, запамти за госу
и ја такве лоле познајем — по носу . . .
И ваши носићи, немојте их крити —
баш су красна соја не мож' лепши бити.
Тако фиших справа, живога ми Бога,
нисам никад вид'о за живота свога!

(Свршиће се.)

Ко је добио опкладу?

Шала из ђачког живота.

„Пошто је дневни ред исцрпљен, затварам ову седницу поздрављајући искреном добродошлицом драге нам госте, нашу браћу Словенце.“

„Живели, живели!“ чује се са свију страна а из доњег „парламента“ све грми.

Тајник Мирко склопио записник, узео своју „криглу“ па похитао и он доле, а већ удешава друштвену химну „Заставе се наше вију . . .“ Он иначе није баш певач, али ту песму увек мора он отпевати; то се већ зна. Доњи парламенат прихваћа у кору и устаје. Мало по мало па се сви подигли, то је већ стари обичај у друштву. Словенци се згледају, али устају и они. Пева се то, све се тресе ниска, подугачка „сала“. Сваки осећа у себи уз весело расположење још и нешто певачког дара, бар толико да може пристати уз тај кор.

Но ви се, драги моји читаоци оба пола, сигурно чудите свему томе, што сам вам до сад напријповедао. Какав дневни ред? какав тајник? какве „кригле“, какви гости Словенци и каква седница? Где се то све догађало? Шта је то управо?

Само стрпљиво! Сад ћемо све дознати.

Ја сам вас довео — per licentiam poëticam — на завршетак једне седнице академског друштва „Сокола“.

Седница се држи у локалу неког стрељачког друштва.

△. Видео сам велику слику Бисмаркову, која је изишла у листу „Базару“. Уредник тога листа мора бити да је велики поштовалац Бисмарков — и лепо је то од њега, што се потрудио, да Бисмарк не изиђе „из моде“.

≈. Малер је (т. ј. Бисмарков) само то, што све оно, што „Базар“ доноси, не остаје дуго „у моди“.

ɲ. Кажу да ће назови кнез бугарски, господин Кобург путовати у Румунију. (Па лепо, — оданде му је ближе у Ебентал.).

***. Ако „Н. Уставност“ и „Одјек“ продуже један другог нападати и озлоглашавати, онда су постигли своју стару жељу, т. ј. да „Видело“ постане сасвим излишно.

---

§. Кажу да сад и сам гроф Андраши пагиње на измирење Аустро-Угарске са Русијом, — т. ј. пре рата (јер после рата измирују се увек обе ратне странке и без пагињања.

□. Наш ратни министар г. Билант издржао је једну сретну операцију. Сад још само да га бог (њега и нас) сачува од какве несретне операције.

≋. У Прагу је умр'о скоро џелат Пипергер, који је био не само вешт у своме занату, него је писао и немачке романе, које је критика похваљивала. (Јамачно су се критичари бојали да га не увреде.)

⊙. О Гундулићевој прослави у Бечу забранила је полиција певање старе и толико пута допуштене песме „Падајте, браћо!“. (Да нам је Јакшић жив сигурно би за љубав сл. полицији написао нову песму: „Не падајте, браћо!)“

⋇. Први број овогод. „Србобрана“ заплењен је због чланка: „Ко изазива“. (Нека се продужи тако пленење, пак ће људи и без чланака знати: Ко изазива.

♨. У Србији почеле су се месојеђе са новим Шасе Кроасе. Поштени хајдуци враћају се својим кућама; а бесни жандари иду у хајдуке.

Утеха.

Јелка: „Ала бога ти Анка, како можеш поћи за оног Перу, та коса му је црвена, мислиш, да си је запалила, па горе.“

Анка: „А зашто неби пошла за њега, мати моја каже, да ће му и онако временом коса — опасти!

Јовилим.

Соба вам је то ниска али врло дугачка. Стол је намештен на „покој“. Горе седи председник, тајник и полицајни комесар. Даље се поређали часници друштвени и гости Словенци, јер академска словенска друштва сва подржавају пријатељске везе међу собом. На оба крака тог „покоја“, тамо доле, најмање је *покоја*, јер су та места заузели чланови „доњег парламента“. Ту су на окупу весељаци, који друштвене седнице ревносно похађају али се слабо упуштају у дебате. Док траје седница они ревносно дошапкују „келнеру“; наручују нове „кригле“; по мало цвркућу; кад кад бурно аплаудирају или изражују своје негодовање ком говорнику; кад треба да гласају, питају о чему је реч и — једва чекају да се сврши „званични део“ седнице. У „забавном делу“ *њихова* је влада; они певају, они су говорници, они својим шалама зачињавају весеље.

— „Али какав „званични“ и какав „забавни део“ на седници књижевног друштва једног?“ Примећујете ми ви опет.

Молим лепо! Има и то са свим свога смисла. Седнице су подељене тако, да би одговориле одмах за две цели. На „званичном“ делу се дебатује; читају се и критикују поједини радови а на „забавном“ се гаји српска песма и српско весеље. Тај је дан остављен, за весеље и за међусобно зближивање. Па да ли ће ко замерити томе? Има то своју лепу, врло добро страну али . . . Но збиља, није ми намера, да о том говорим, ја требам да вам причам.

Еле забавни део поче бурно и весело као обично. Ту се здравља Словенцима, Славенству, заједници, братству и љубави, слози и свима идеалима, којима се сви ми тако радо љуљушкамо. Па онда се ту шали, разговара, пева и надпевава. Претресају се по разним групама разне дневне и занимљиве новости.

Ено су баш на једном крају „покоја“ њих неколицина необично зацагали. Смеју се да попуцају од смеја. Рада баш био натегао „кригли“ па како се засмејао, одмах се загрцнуо. Милан намешта наочари па се само смеши. Мора да је он што причао, одмах се позна. Чича устао са столи е па се све рукама пљеска, Јоца мал' није пао са столице; Раја, но, о њему ћу вам већ и онако доста причати, јер је он јунак ове приче . . . Све се то смеје, само се тајник Мирко усиљава да буде озбиљан, ал види се, да му не иде од срца.

— Та идите, молим вас. Слушате Милана, где вас товари“.

— „Товари, товари! Слабо бога ми!“ Прекидају Мирка сви скоро у глас.

— „Па добро најпосле, шта је то тако страшно? Који од вас не би то на мом месту исто учинио?“ долази Мирко у ватру.

— „Па ево ја први не бих. Ти верујеш једној намигуши, једној варошанки, чеду порока и покварености велико-варошке. Грозна наивност! Ја ни једну и не гледим. Презирем их баш због те луде тежње њихове за еманципацијом. Немам ока да их видим.“ Тако је говорио обичном ватром женомрзац Раја.

Да вам га брже прикажем. Раја Рад. . . . али нашто и презиме? Не морате ви баш све дознати. Дакле Раја

Познав'о сам.....

Познаво сам једну цуру из Н... .....
Није била здраво стара, ни сувише млада. —
Није била ни висока нит' је била мала;
Баш ко данас да је гледим, нобл се држала. —
Разуме се да је знала и да кокетира;
У кући је сваки игр'о, како она свира (али без клавира).
Сермијица њеног оца не беше баш јака;
Уз мираз је кћери дав'о, хиљаду банака. —
Просилаца било ј' доста и лоши и бољи;
Ал ни један није био баш по њеној вољи. —
За мајстора ни да чује оча има новца. —
Тако исто није хтела поћи за трговца.
Учитеља — и то неће, мала му је плата;
За доктора пре би хтела, ил за адвоката. —
Чекајући на докторе време боме прође
У бирању не знаш како, тридесета дође
Али отац, да је једном скине себи с' врата,
Младожењу наће кћери и тај беше ћата. —
И тако вам она сада задовољно живи
Јер њен мужић не сме никад да јој се противи. —
Али он то само чини ради кућњег мира, —
Те вам тако и он игра како она свира.

Од Ка П. Мира
№ 4.

Депутација некад.

Кад су оно пре много година Силбашани своју нову цркву светили, отиде депутација од 4 члана митрополиту у Карловце, да га позову, да им баш он цркву освети. Кад је митрополит депутацију лепо примио и обећао, да ће јој молбу испунити, понуди је мало лепом шљивовицом, и тад ће рећи први члан: „Ух, јест ракија, мора да си је сам пек'о“. „Та нисам је ја, него су је људи пекли“, рече митрополит. „Но, но, не кажем ја да си је баш ти настављ'о и казан прао, него си к'о човек, запалио лулу, па настојав'о“. Тек што ово сврши први члан рећи ће други члан, који је непрестано разгледао митрополитову дочекаоницу: „Ух да лепа огледала, мог'о би се стојећки бријати, а не к'о оно моје, видиш само нос на њему!“ Митрополит се поче мало смешити, које још порасти, кад упаде трећи члан, који се нешто загледао кроз прозор, у диван, митрополитов врт: „Ух, да лепе траве, да су моји коњи ту, сити би се напасли, знаш господине, нисмо ништа понели за њих, па су сву ноћ у Новом Саду гладовали, та могли би се пречестити“. Кад је депутација полазила кући, проговориће најзад најћутљивији, четврти члан: „Та дођи господине да осветиш нам цркву, знаш моја је кућа баш трећа од рогља, па имам лепих прасица, и кад дођеш пустићу те у свињац, па бирај које волеш!“

Јовилим.

Епиграми.

1.

Стрина Фема.

Знате л' кад се на ракију
Срди стрина Фема?

је прве године филозоф. Обичан, добар друг са једном врло великом махном. Раја је — уображен. Уображен је у себе, у своју спољашност, у своје знање, у свој приповедачки дар још највише. Јер, треба да знате, да је Раја књижевник. Још док је гимназиста био угледале су неке његове песмице света.

Од како је на универзу дошао пустио се он и мало даље. Написао је неколико причица под разним шифрама, које су врло звучиле на Руска имена, као што је то у оно доба почело улазити у обичај. Није се као књижевник одликовао никаквом оригиналношћу, али у својој мржњи према женскима, те наравно и према еманципацији истих био је до шкандалозности оригиналан.

То сте могли и из оно неколико речи његових видети. Њему је доста била заједљиво измишљена анегдотица шаљивог Милана, да одмах проспе сву жуч на цео женски род.

Јоца, који није био пријатељ научних дебата при чаши пића, прекиде Рају у његовој филипици: „Та прођи се тога! Тако би могао човек исто и тебе и сваког од нас натоварити. Женске су врло добар лепак а што оне теже толико да се допадну, томе смо, мој брајане, више ми мушки криви. Та ко највише оговара какву женску чисту и скромно одевену без обзира на моду него ти. А опет би за то могао и ти лепо налетити“.

„Ко, ја? Никад и никако! Досадно ми и то ваше товарење,*) али мене за цело — не би ни један од вас никад натоварио, то вам ја кажем!“ жести се даље Раја.

*) Академски израз, којим се хоће да каже, да је неко згодном шалом насађен.

„Немој два пут каз'ти.“ рече му Јоца са свим флегматично.

„И три пут!“

„Е добро; да се опкладимо“, настави Јоца, да ћеш један пут тако лепо насести.“

„Ко? Ја?! А што да се кладим?“

„Хајде ако смеш!“

„Па добро, пристајем. За шта хоћем?“

„За пет форината и то тако, да се одмах цела петача попије.“

„Па гилт!“

„Гилт!“

Раја и Јоца ухватише се за руке а Мирко пресече.

— „А, а! Србине, сад смо те упецали! Халт, то си баш од речи до речи преписао! То је књижевна крађа, море! Дакле тако ти?!“

Молим, молим, ја то скромно признајем. Јест, ја сам цео овај разговор скоро украо али на — поштен начин и у најбољој намери. Све је то тако од прилике било, као што сам вам причао, па пошто ја не тежим ни за каквом оригиналношћу (баш као ни мој узор од ког сам тај диалог украо) хтео сам само да си уштедим мало труда...

Група око Раје и Јоце бивала све већа а кад народ виде, да се ту о петачи пива ради, удари у ужасан аплауз, ког је једва прекинуо Цига веселом једном песмицом.

Што је даље било на седници, то не спада на ствар.

(Свршиће се.)

Јест', срди се на њу јако
Увек — кад је нема.

2.

Мој пријатељ Сима.

Док је био нежењен
Мој пријатељ Сима,
Ругао се пуницама,
Ругао се свима,
Сатирама оштрим
Гонио их љуто.
Ал од кад се оженио
— Мудро је ућут'о.

3.

Госпођици Марти.

Да с' манете белила,
То је моја жеља.
Без белила — верујте ми —
Много сте ми беља.

Титир.

Први пут — па насео.

Чика Сими се допало, како је браца Пера неколико њих повољно оженио и од сваког ђувегије добио по леп „анцуг“ а разуме се и од невесте кошуљу а гдегде и гаће; па се лати и он тога посла. Нађе и он једног „благонадежног јуношу“ и спомене му; како би он имао за њега једну добру партију да га ожени. Овај чујући ко је то пристане и пошље чика Симу да запроси гђицу Ленку Ч. за њега. После дужег размишљања пристане и Л. отац, а гђца Л. је још ома пристала била. Кад су се младенци „испитали“ онда чика Сима поведе разговор и „о миразу“ и отац Л. обећа: да ће ома о прстеновању дати две хиљаде форината. Ђувегија будући задовољан овим обећањем позове чика С. као провођацију кројачу и наручи му леп „анцуг“ који је имао до сватова готов бити. Кад дође прстеновање а Л. отац даде само једну хиљаду фор. а друго обећа дати кроз извесно време. Ђувегија је ово сматрао за неку спекулацију, и једило га је тако, да би и од женидбе одустао, само да није онако волео гђицу Л. а држао је, да је ова спекулација и са „провођацијиним“ знањем изведена, те науми вратити му „мило за драго.“

Међу тим дође и дан венчања. У вече тог дана кројач донесе чика Сими „првођацијски анцуг“. Но како се чика С. зачуди кад виде капут без рукава, а чакшире без тура. А шта је то? запита чика Сима. Молим чика Симо — одговори кројач — г. ђувегија је пре неки дан био и рекао да тако направимо; јер — вели он је сад само полу обећаних новаца добио, а кад добије и оне друге новце, онда ће платити да се на „анцугу“ и то што још треба оправи. Шта је на ово чика С. помислио незнамо, али је и нехотице гласно изрекао: „ето ти га на, први пут — па насео.“

Стојан Ш.

Мој јад.

Кад год сам тако љут,
па цео свет ми крив,
да ми је криво и то:
зашто и да сам жив!..
Па ми онда жао,
како нисам знао,
то угодити:
да се нисам моро,
да се нисам треб'о
барем родити!

Др. Казбулбуц.

Леп комплименат.

Неки досадни фиђфирић често је долазио у посету госпођици Н. Једаред кад је дошао, затече је баш где храни своју канарицу.

Фиђфирић. Ал би ја волео да сам ја ваша канарица. Шта би онда радили са мном?

Госпођица. Дала би вас мачки, да вас поједе.

Велики процес.

Неки сељанин дошао к адвокату да му повери свој процес. Видио је у соби пун орман књига; и то му се допадало. После, кад је већ испричао своје јаде, адвокат уве са стола неку малу књижицу, (ваљда табелу за штемпларину) и поче ју читати. Али то сељаку већ није било по вољи. „Господине, маните се ви те мале књижице, јер мој процес није мала ствар! Него узмите ви па читајте из оне књиге“ и показа прстом на најдебљу књ гу у стакленом орману.

Слободни грађани.

Три пријатеља враћали се својим кућама око поноћи из биртије, па како су били. добро „расположени“ певали су путем неку песму. Сретне их полицај и опомене их да не нарушавају ноћну тишину. А они се опираше: За што ми неби смели певати?! Та ми смо слободни грађани.

Полицај (који је био доброћудан и шаљив — што се код полицаја ретко дешава продере се на њих). Није истина да сте слободни грађани. Познајем ја вас добро. Ви сте сва тројица — ожењени.

Интерпелација г. уредника „Smotre“.

Велештовани господине!

Ваш угледни месечник „Smotra“ показао се да није тесногруд, изјавивши да радо прима чланке и ћирилицом писане. То је похвале достојно, јер иде у прилог књижевној узајамности хрватској и српској.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас

Али ипак ми допустите да вас нешто упитам. — Кад сте свима допустили, ко хоће да се у „Smotri“ може служити и ћирилицом, зашто сте то право закратили цигло и једино српском православном свештенику, г. Јов. Сундечићу?

Са поштовањем **Стармали.**

Нове књиге.

Које уредништво добија на приказ.

Јосифа И. Крашевскога **Јермола** роман превео с пољског Рајко. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду, 1888. Цена 70 новч.

Приповетке Милорада П. Шапчанина. Књига шеота. У овој је књизи приповетка: Сањало. Издање српске књижаре и штаипарије браће М. Поповића у Новоме Саду. 1888. Цена је 75 новч.

Црни листови записник кривичних догађаја (излази два пут месечно) година II. Књига II. — Свеска 7. (са 2 слике). Уређује и одговара Стева П. Видаковић. У Београду штампано у шраљ.-српској државној штампарији 1888. Цена 50 пара динарских.

Све дужнике наше, којима са данашњим бројем цедуље шаљемо уз ознаку колико који дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири у најкраћем времену. Нека сваки помисли да је издавање новина скопчано са великим, разноврсним трошковима, па кад ми ове кад и кад на листу своју морамо да подмирујемо, право је да нама плати сваки, који новине прима и чита. Иначе мораћемо у листу јавно по именце свакога позвати који то не учини у року од 14 дана. Не желимо бруке, али мораћемо учинити, кад дотични неће да своју дужност учине. Зато поновљено молимо свакога, ко данас у своме листу цедуљу нађе, да исту пажљиво прочита и свој дуг пошље.

Такођер молимо и све оне, који нам што за овај лист од прошле године дугују, да свој дуг у најкраћем року подмире или да одговоре ако су коме што у име тога дуга за наш рачун платили. Сваки од оних добио је карту колико и за које време дугује. Нека нико не чека, да га још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

Овај 2-ги број шаљемо свима нашим дојакошњим предплатницима од којих још није претплата стигла, молећи их да изволе предплату поновити или да нам врате лист натраг, ако га не желе и даље држати, па да се ради штампања за даље равнати знамо. Наклада „Стармалог.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

КАД МОРИ ЉУТИНА

рђаво се вари, споро се измењује материја, навађује крв, код главобоље, несвестице, онда је лек **Липманов карлсбадски** кипећи прашак (Lippmann's Karlsbader Brausepulver). Добива се у кутијама по 60 новч. и 2 фор. у апотекама. 2—3

За одржање и полепшање

ЖЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

је

Дра Боте помада за лице

најбоље средство. Она уклања за најкраће време пеге, мрке флеке и свакојаке осипе у лицу. Сасвим је нешкодљива и како се ова не прави од масти, то не проузрокује бубуљице на лицу. Цена једне тегле 1 фор., мала тегла 50 новч.

Дра Боте водица за умивање

особито добро средство да чува лице од бора и чини да лице постаје свежије и добије еластичност. 1 боца 50 новч.

Главно стоваришше за разашиљање код произвађача

АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА, апот. у В. Бечкереку.

Главно стоваришше у Новом Саду у трговини Пантe Јовановића. — У Будапешти главни депо: *Josef Török, Königsgasse 12.* — У Темишвару апотеке *C. M. Jahner, Klausmann und Albert (Stadtapotheke), St. Tárczay.* — У Колошвару *V. Tischler, Parfumerie.* — У Вел. Ст. Миклошу *Desid. Mészáros.*

Само је онда прави наш производ, ако има горе насликана наша заштитна марка и ако је зготовљена у апотеци АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА.

Наруџбине са стране обављају се најбрже.

9—10

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

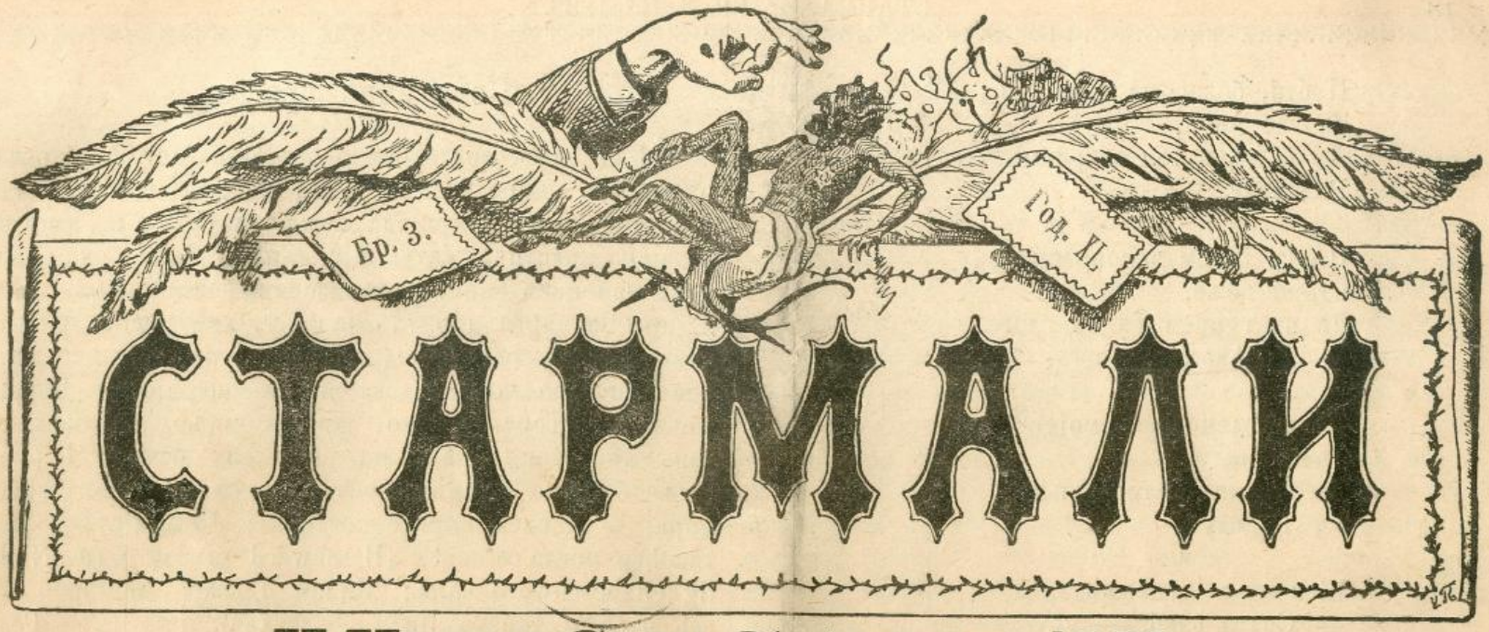

У Новоме Саду 31. јануара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

МОЛИТВА ВИДЕЛОВОКОГ ЂАВОЛА.

„Бог мађарски.“ — *„Бог немачки.“* —
Или *„сриски бог“* — ! ! !
— Зар се може бог разделит’ —
Може л’ бити тог!?

Је л’ хришћанству то на дику?
— То излети ком песнику
У заносу ил’ гордости
Или бола.
Бог је један сваком, свима —
Учи школа.
Али сваки народ има
Свог ђавола.

И ми Срби у тој срећи
Нисмо празни;
Ми имамо, — хој — ђавола
Више, разни.
Под кол’ко смо раскидани
Разних крова,
Бар толико ми имамо
Ђаволова.
И још више, — ал ја нећу
Да их бројим;
Од бројања ја зазирем,
Ја се бојим.
Један мањи, други већи;
Један пўсти, други кечи
Један ласка, други прети,
Трећи гледа да се свети,
Један куди, други хвали;
Један хлади, други пали.
Један легне, други крочи;
Један чучне, други скочи.
Сваки за се зна шта може;
Каткад (ретко) сви се сложе
И пирују на свом лову
(Ка’ на пример на Косову).

Ја не могу на све ђавле
Вид обратит’,
Уједаред њима свима
Реп ухватит’;
Ни овога, о ком данас
Песму пратим
Ја не могу за реп кратак
Да ухватим.
То је ђаво у кога су
Силе мале,
А свој шатор разап’о је
Крај Авале.
По изгледу наликује
Дивљој мачки, —
То је ђаво „Виделовски,“
„Напредњачки.“
По јаду би српском хтео
Да се ваља, —
Гледа народ да превари,
Па и краља.
Ал му нешто није згодно,
Није лако.
У невољи ђаво с’ богу
Моли ’вако:

„Пусти, боже, да изведем
Мало шале,
Да ражљутим, да напујдам
Либерале!

Пусти, боже, ил зажмури
За час мали,
Да ја уђем где зборишу
Радикали!

Па ја да им запоновим
Старо поље,
Да их гурнем ја до слоге.
— До ђавоље.

Да изведем мис'о моју
Тако смелу,
Да угасим светлост њину
У „Виделу“.

Жеља ми је пакложарна,
— Снага слаба —
То да могу, љубн'о би ме
Роми даба.“

Тако ђаво моли бога
— Зна шта жели.
Радикали, либерали,
Чујете ли? — — —

— ић.

Политични преглед.

Кад човек после божићњег и разног свечарског мамурлука напрегне свој ум и потруди се да се колико толико разбистри, да може бацити поглед свој на данашњу политичку ситуацију, а њему прво у очи падне неки европски шпитаљ са високим болесницима. Ено н. пр. Бисмарка дирнула чап —, хоћу рећи капља; немачког престолонаследника боли грло; нашег ратног министра морали доктори да оперирају; Черна тоњи је најгоре прошао, јер је умрьо, па оживео; сина хинеског цара лечи енглески доктор; Герман шиље болесне божићне поздраве са обале егејскога мора, — даклем морске поздраве; Јота Грујић има такођер посла са неким „Beschwerd“-ама, т. ј. са „Nichtigkeitsbeschwerd“-ама; Милан Грозни постарао се већ и за тестаменат (али не за свој, него за — Германов), — и тако сада цела Европа мириште чисто на кар-бол и сва је уфачлована и рањава, јер као што рекох, почињући од Бисмарка, па све до Милана Грозног, све је нешто болесно, кљакаво, сакато, и тако ми Ев-ропа изгледа као неки убоги дом и завод за изнемогле.

Тако смо ето ушли у нову годину.

Нова година је иначе лепа, радосна ствар, само има вам она и својих непријатних страна. Јер

ПОДЛИСТАК.

Продано перо.

(Свршетак.)

Него, јесте л' чули моји тићи красни,
на што вам из уста тај задах ужасни,
што 'но као самрт вашим гредом плази?
За што ли вам, море, тако смрде трази,
као да сте дошли из кужних крајева,
где сунчева светлост нигда не доспева?
Да се нисте дигли, к'о рој љутих зоља,
да ширите отров преко наших поља?
Ej, та зар вам другде места не бејаше,
већ би и то мало сиротиње наше,
то малено, слабо у повоју дете,
зар би и то, болан, да нам отрујете?
Но нећете, вала, док је главе живе,
док ја овде судим и праве и криве.
И ево се тврдо заричем пред свима,
да од селе праштам свима грешницима:
праштам разбојнику, јер га нужда тера,
да с' од умна створа претвори у звера;
праштам убицама, кој' се смрћу свете —
и оцеубице нек нису проклете;
праштам тврдицама, шкртим тврдокорним;
праштам и немарним и духом уморним;
праштам прељубнику — ма да не бих прош'о? —
има одговора и његовом „За што?“;
праштам и ленивцу, што у хладу лежи,
те Богу и људ'ма и природи греши;
праштам паликући, што руши огњишта;
праштам тиранима, с којих свет пропишта;
праштам славољупцу и на част му слава;
праштам и пијанцу, што ум понижава;
праштам клеветнику, том измету света,
јер и над тим сметом има горег смета;
праштам *за сад* свима, и слабим и злима,
ал' не праштам само вама зликовцима,
јер таквоме греху, који душу пије,
ни на страшном суду опроштаја није! . . .
. . . . Знам да праштам оном, ко је плитке главе,
који *није кадар* наћи стазе праве,
кој' са тешка јада и глупости клете
силом обезуми и пута помете,
кога зао удес и несрећа гони,
да по мраку лови, да по калу рони:
јер ако ј' и склизн'о, ако се и дави, —
дави се он један и о својој глави.
Ал' престаје милост, нема милосрђа,
кад се тиче оних одређених рђâ,
који *целу земљу на брњици вуку,*
а смеју се нашем болу и јауку;
којима је ближњи мање него псето,
јер им ништа није зазорно и свето;
којима је небо разум бистар дало,
ал' срце пилеће, тричаво и мало;
кој' су своје знање туђим зној̂ем збрали,
а за свој га рачун под најам издали;
који служе сваком, ко их боље скрби,
и чешу се тамо, где их и не сврби;
који род свој руше силом свога дара,
а род би им дао и славе и пара,
да у туђе нису застранили јато,
да им је поштење од природе дато;
у којих је воља, што до краја тера,

прво чим уђемо у нову годину, а ми смо годину дана старији, те ће нас тако у годину дана пре узети у солдате и с годином дана смо ближе смрти. Друго, онај који није остао дужан порције за прошлу годину, чим је осванула нова година, а он је опет постао дужник ерару (erare humanum est) и општини, те одмах почиње немирније и брижније да спава. Даље, остао је човек без календара, те сад мора да се баца у трошак и да купује нов календар „Звездара“ или „Планетара“, јер лањски му сад више не вреди (а није никад ни вредио).

Од осталих политичних д гађаја прошле недеље највећу пажњу обратило је на себе помрачење месеца, који се заклонио за земљину сенку и читао онде песму Лазе Костића:

„Месече, што се лудиш?
Месече што си слеп?
Тај би тек венац био
На мојој дики леп.“

А овде се, без сумње, разуме онај венац (котур) што се видео око месеца пре него што ће онако пијан заићи за ону шерпењу, за коју кажу да је сенка земљина. Ћелави људи не могу да се начуде, како је то да се пун месец може помрачити и поцрнети! Требало би да им какав наш астроном то протумачи. А може бити да се месец намазао каквом помадом за косу или црнилом од фризера Абта у чивутском сокаку.

Са новом годином не само да је настала нова четврт месечева, него је настала и нова четврт за претплаћивање на новине и листове. По овоме види се јасно, да месец и наши листови стоје као у некој свези и да су у нечем налик једно на друго. А то је баш оно, што не ваља: јер кад месец, као небесно створење може да се помрачи, те да га нестане са лица неба, онда у толико пре могу и листови да се помраче и то тотално, те да их нестане са лица земље, јер и они могу да заиђу за сенку српскога немара (или за сенку каквог ђумрука), особито при прелазу у нову четврт, а по астроному Фалбу су критични дани за листове: 1. јануар, 1. април, 1. јули и 1. октобар, јер онда може земља да се потресе, да зине и да их прогута, или могу, као и иначе у природи да се подигну у те критичне дане ветрови и буре, а ветрови знате да лако отресу лист са дрвета.

Месец је и по томе налик на новине, што је кадикад читав, кадикад пак по који део од њега конфисциран; па и по томе, што човек не зна шта је о њему (о месецу) истина, шта ли лаж. Него види се да се новине и месец добро слажу, и да не ревну'у због конкуренције, јер ето на пример и „Браник“ и „Застава“ јављају, да примају

ал' ни цигле труни љуцког карактера.
Ој, продани тићи, врашко брчно перје,
што вам душу држи љуцко лаковерје!
Ој продане душе, погана ми темо,
да л' имате срца да се разумемо?
Еј, та да л' сте икад и помислит' могли,
кол'ко сте нам до сад, колико одмогли,
кол'ко сте нам красна погазили цвећа,
кол'ко сте нам јада наметли на плећа,
а кол'ко сте могли дати и помоћи,
само да сте хтели добрим путем поћи?
Имали сте свега: моћ речи и слова.
Па уместо њина света благослова,
место да вам перо рајевину точи,
место да нам њиме отварасте очи,
водећи нас путем мудре обавести
напретку, бољитку, виделу и свести;
место свега тога ви, душе-убице,
њиме сте нам блато бацали у лице,
њиме сте плели мрежу од паклена ткива,
крвнички нас бо̀ли посред срца жива,
њим сте нам мис'о у круге сапели,
милијуне душа на крсту распели,
њиме сте нам жучи место лека дали,
да би нас у калу живе закопали,
да нас једе рђа, гад и умна тама —
јест, за све смо ово дужни најпре вама.
Па зар вама милост, метиљави створи,
кужнији од кужних, од најгорих гори,
што нам заведосте силне милијуне,
те нам тол'ка снага кржљави и труне?
Ил' мислите ваљда, кад милости није
да ми се с кукавци бој јуначки бије?
Шта? Зар с вама мегдан? Да кршних јунака!
Хајд', одпусти, гаде, да не мрчим шака!
Та да на ме падне крв из ваших рана,
никда не бих стек'о небескога стана,
никда не бих души вечна мира наш'о:
ко би тако прљав пред Бога изаш'о?!
За налепу такву, такве црне тице,
најбољи је мегдан — пљунути у лице,
па онда вас једном ошинути страга
и ринути ногом са поштена прага,
те кад вас ко види мети на достигу
да вас одмах позна по том срамном жигу.
А сад вам још велим на растанку 'вако:
Јер и зборит' с вама, ни то није лако.
Стомак нашег века врло брзо вари,
а век мушке збиље за шалу не мари,
Пред бујицом силном ко не скрене с пута,
тога она сруши, однесв — ирогута.
И све, што је горе, може пасти доле
па ће до и време, да и вас заболе,
јер-а свака сила има свога краја —
ирокиће и Турци, како ј' ирошла раја . . .

*

Идем у хајдуке, да се коров ништи,
јер нас земља куне, а народ нам пишти;
пишти, ал' и хладни, к'о да вером мења,
јер му гасне искра светог поверења,
те скрштених руку забринуто пази,
куда који греде, како ногом гази;
па кад дође доба, да се суд изриче,
да одљуду викне: *„Даље несретниче!“*
а човеку божјем, који правди служи,
да срце и душу и — десницу пружи.

претплату и на месец. А и „Стармали“ **не** излази само у Новоме Саду, него и (три пут) у месецу.

Но будући да се није само месец помрачио, него (ма да то не стоји ни у најбољем календару) помрачила се ево и моја соба, јер је пламен моје лампе заишао за сенку потрошеног петролеума, те ја сад не видим више да ли пишем, или само мислим (да пишем), то завршујем у мраку овај политички преглед и предајем рукопис штампарском дечку, који ме је узјашио, те ме све песницом у потиљак удара, журећи ме да што пре свршим, јер чекају у штампарији, где много мање стрпљења има него у поштованој публици.

Ћира. Шта ти, Спиро, судиш о уговору, којег је пре осам година склопио Андрашија са Бисмарком, и који је тек ономад на јавност изклизио!

Спира. Мени у томе уговору највише пада у очи оно, чега у њему нема, — а то значи — — —

Ћира. Ајде не лудуј! Како може значити штогод, чега нема?

Спира. Још те како. А то је баш у једну руку зло, а у другу могло би бити и добро. Томе уговору нема рока ни земана, као што има другим искреним уговорима. Не каже се: Брате, ако ти уговор овај додија, мораш га отказати на годину или на по године унапред. Јок, — Бизмарк га може раскинути кад год хоће. Па кад и сам Бизмарк признаје, да му је преча свеза са Русијом; јер је прво њу тражио, и тек кад се нису могли погодити, тек се онда свезао с нама, — онда је то оно што се овако сриче: *земља, људи, он* — **зло**, (или бар опасно).

Ћира. Та знам, брате, — ал су тако исто и нама руке одрешене. Увидимо ли ми, и у дванаестом часу, да би нам споразум са Русијом у место штете и силне крви могао донети мира и берићета и ми можемо на уговор дунути — па га нема.

Спира. Па зато сам и казао, да има нешто, што би могло и добро бити. Али шта ћеш кад смо канда ближе рату, него увиђавности.

Пуслице.

Ђ. И у најозбиљнијим трепутцима нађе се понешто смешно. Смешно је сад то, што Хелфи и Перцел, кад су чули публикацију уговора, а они се притварају као да им је из срца изваћен.

Идем у хајдуке . . . А ко замном жели,
нека све распача, нека све раздели,
нек све своје бриге у ту мис'о смести,
нек се исповеди и нек се причести,
да се чистом душом света посла прима
јер на овом путу и — *гробова* има . . .

Земун 1887.

С. Лукин Лазић.

Ко је добио опкладу?

Шала из ћачког живота.

(Свршетак).

Већ и два месеца прошло од оне значајне седнице. Баш је била некако недеља. Ћаци се искупили у својој „читаоници“ у кафани „Мерану.“ У оно доба још, пре више година, кад се ово све догађало није дружина имала своје засебне читаонице, него су новине и листови донашани у кафану. У тој кафани имали су Срби за себе собицу са једним повећим округлим столом за листове, једним мањим за писање и једним врло малим у прозор за бадавадисање и „опчаравање“*) кроз прозор.

Око великог стола је један диван од црвеног сомота и неколико столица. После ручка је та собица обично пуна а недељом особито. Поседају око стола, док не попију „црну“ па онда причају, ћаскају. Ту су шаљивчине Јоца, Милан и Мита, они воде главну реч. Ту су још и Раја и Мирко и још неки. Тема разговору су „маскнбалови.“ Сад су у највећем јеку а касе слабо стоје. Праве се разне комбинације, планови. Један ће заложити што, други ће узајмити од газдарице и већ како ко зна. Јоца је „старија кућа.“ Он је већ скројио свој план. Узајмиће од кафетијера па ће у Марту добити за два месеца отиће међу тим кући, тако ће се већ моћи испомоћи.

„Зар ћеш ти ићи кући о „Ускрсу?“ пита га Милан. „Морам, бога ти, друкчије се не могу никако регресирати.“

„Благо теби, ти ћеш лепо у Београд а ми овде кубурићемо ко ђаволи“.

„Ићи ћу наравно и у Београд али ћу Ускрс провести код деде у З. Знаш, морам мало и око деде.“

„Де, де око деде! Само гледај, да га поштено „анпумпујеш.“

„Ех, женираћу се! Него како би било да аранжирамо један „преферанс,“ нећемо у велико; за четвртину. Хајде, ко ће? Мита је сигуран. Хоћеш ти Рајо?“

„Мани њега! Он ће да решава „криптограме.“ Ево Милана.“

Одоше у другу собу. Дигоше се још неки, да „кибицују“ и да одписују и дописују „јуву.“ И то је једно од кафанских уживања.

Лаза седи у прозору и опчарава. Лепотић! није му замерити.

Цига и Милан с наочарима играју „карамбола.“ Милан се једи и вазда гуња, Цига се слатко смеје, кад направи „свињу.“ Неколицина турила руке у џепове па праве заједљиве примедбе, потпирују још већма ватру у Милану.

Стева, опет један од лепотића, стао уз искићену касу, и огледа се у огледалима, забавља „касирицу.“ Она га слуша, љупко се смеши; кад Стева посоли разговор којим вицом она завали главу, слатко се смеје па тек летимице али значајно погледи на неког старца Швабу, којем дршћу карте у рукама, за једним столом недалеко од касирице.

Ђорђе прича најозбиљније Јоци, како је имао „неха:“ Није нашао „портира“ на универзи а хтео да га „пумпује.“

*) акад. израз, значи од прилике, што и „кокетирати.“

⊙. Сад опет Бизмарк вели, да у источном питању лежи највећа опасност, — а то питање сазреће тек тамо око године 1899-те. То би му дакле могла бити **деведесетдевета** брига, кад га не би жуљила брига **осамдесетосма**.

⏃. Сад већ нашег усрећитеља Тису имамо право назвати: Тисетином или Тисекањом или Тисендром или Тисурином, јер смо дочекали, да је на угарском сабору проговорио и његов синак, млади Тисица.

⨯. Тиса отац. Тисин син. А у сину очев дух. — У то име моћи ће се сада наши Чивути и прекрстити, па ипак да остану Чивути.

ї. Да су Гарашанин, Вукашин, Чеда и др. осигурали своју грешну безбедност код друштва „Асијенда Асикуратриче“, или код „Грешема“, или код „Екитебла“, ми би просто пожелели, да та друштва што пре банкротирају; али ако је истина, да су они своју грешну безбедност осигурали код друштва „Радикалија“ — е онда је „Стармали“ доведен у такав процеп, да му не остаје друга жеља, него желити — да се то делом докаже да је лаж.

Д. Опроврга̀ва се глас, да је Милојко отишао у напредњаке, а Стојан Бошковић у радикале. А да се то обистинило, — уф! ала би у либералној странци била страшна промаја, (кад би се отворила врата на две супротне стране).

$^{0}_{0}{}^{0}$. Кад би бесни пси имали свој лист, они би страшно залајали на Пастера. — („Видело“ је много скромније, — оно урла на Пастерова ђака, — на др-а Батута).

=|=. „Стари Патер“ нам је лепо приповедио, како је било на Бечејском пикнику. Само нам није казао, да ли је онде видео и младога патера, попа Панту. Јели се с њиме споречкао или измирио. Да му није додијало тешко седло шимширово и уздица (калу)ђинђерова и дуги пути карловачки и т. д. То би хтео канда да дозна и уредник „Нашег Доба“, у чијој девизи има и ово правило: „Ако си поштен буди поштен; ако си хуља буди хуља — да људи знаду на чему су“. — А „Стармали“ вели: Ако ко хоће да се врати у своје старо јато, нека се не враћа испод дере подлистака, и под лорфом Старопатерства, јер владика рече: „Без кајања нема опросника“.

Јоца се опет њему тужи на своје пехове. Раја решава „коњичке скокове.“

* * *

Опет се једног дана нашла скоро сва братија на окупу. Јова се игра са „Швабом“ шаха па се око њих двојице сви скоро искупили. И јесте то једна врста уживања. ту двојицу гледати, како се шахирају. Јова се једи к'о обешењак а ту су прилику сви употребили, да му се мало освете, јер што је он умео иначе да насади и нањути, то више нема.

У један пут сви погледаше вратима, на која уђе Јоца са свим спреман за пут. За њим уђе и Раја, носи Јоцин „плет“ увијен у кајишима.

— Е, браћо ја данас одох!“

— „Зар већ данас; зар ћеш и ти Рајо?“ Питају неки.

— „Нећу ја, ја ћу само Јоцу да испратим.“

— „Мора знате“ тумачи Јоца „учинио сам му љубав.“

— „Какву љубав опет ?“ Пита Стева, који одмах мисли на ону чисту, узвишену, идеалну љубав.“

— „Помисли, у каквој сам неприлици. Јоца иде у З. (Раја је био из З.) па сам морао послати што кући, да их обрадујем а новаца немам. Једва сам измолио од газдарице 5 фор.

— „Охо! То је леп поклон! Исплатиће ти се!“

— „Помислите само, како смо се добро сетили! Купили смо зелени краставаца. Шта мислиш, како ће лепу добит извући брат му у гостионици. Тог зеља тамо сад ни за лек нема.“

— „Браво, баш сте се добро сетили! Одмах ће браца Рајин мало дубље захватити, кад му буде шиљао новаца.“

— „Е одох ја. Ко ће да му купим и донесем Српског дувана?

Одмах се нашло муштерија. Неколицина дадоше, како је који већ могао. Јоца покупи новце, забележи сваког у бележници и онда се изљубише сви а Јоца са Рајом оде на станицу. Нико није више изашао, бојали се оне ситне хладне кишице на пољу.

Они одоше а у „кафани“ наста опет жив разговор зачињен шалом.

— „Људи, довече морамо у позориште. Даваће се „der lustige Krieg.“ Морамо ићи да демонстирамо против новог тенористе.“ Предложи Сава, који се много бавио са операма и оперетама, премда се није могао похвалити особитом музикалношћу.

— „Збиља треба да идемо!“ повикаше неки.

Искупише новаца за улазнице и поверише их Сави, да оде по карте. Неколицина није хтела ипак да иде у позориште, особито Милан, Мита и Јова, они су обећали, да ће остале дочекати у позоришној рестаурацији после преставе.

Тако се ту цело после подне провело у прављену планова за то вече. Око 6 сати дошао је и Раја. Испратио је Јоцу управо на „перон.“ Један већ мање у друштву при весељу.

* * *

Око пола седам почели се разилазити из каване. Милан с наочарима моли, као и обично, да га причекају док не доврши партију, нема још само неколико појена да направи.

„Свиња, хтео си да кажеш!“ Пецну га Мита, али сви одоше.

Неколицина је одмах отишла у позоришну рестаурацију а велики део отишао је у позориште. Разредили се удружени са Далматинцима и Талијанима по галеријама и партеру.

Демонстрирало се страшно, неки Талијани су чак и

]:[. Знам да ни слепцима не би била дика, кад би им Ђурковић вођа био. -- Из тога следује да има људи који су слепљи од слепаца.

+. У Црној Гори глад. Ми истина нисмо богаташи, да би могли све те патнике заситити, ал могли би им бар мало глад загладит.

□. Какво је време, ми смо мислили да ће ду др-а Л. Станојевића још и затворити што га је Матица изабрала за председника. А оно, напротив, забраниће му, да не сме више доћи ни близу апсане. Даклем има и таких казна, које на први поглед изгледају као да су највећа милост).

***. Истрага у Матици канда још траје. Али не чујемо ни да је пашла каква рђава трага, ни да је отишла без трага.

. Чујемо да се и Гарашанин кандидује, и то у Крагујевцу. Ако има у Србији какво место које се зове Гујевац, то нека бира Гарашана; али Крагујевац, ваљда ће наћи себи другог посланика.

=. Татарци се надао да ће ду њега изабрати на место Додино. Али три хиљаде Румуна гласаше као један човек опет на народног кандидата. Ти се не даду збунити ни од Татара, а камо ли од једног Татарција.

Ђука. Сад ја тек знам, за што је Анђелић отишао у Фрк.

Шука. Ха ха ха! Та није у Фрк, него у Крф.

Ђука. Па свеједно. Опрости. Ја се у тим морским стварима увек збуним.

Шука. Но, — па за што је дакле отишао?

Ђука. Намирисао је, да може лако бити рата са Русима.

Шука. Та то је истина; али ваљда он тек не зазире, да ће ду и њега *наименовати* у коју компанију за фирера или за каплара.

Ђука. Од тога он не зазире. Него се боји, да у оном калабалуку и у љутини на Русе не пукне ко и на његову „русу“ главу.

Шука. Мислиш ли: од доле?

Ђука. Па могло би се десити и: од горе.

Ђука. Ајао! Шта сам ја чуо да стоји у некој

шећерне звиждаљке употребили. Сиромах директор, који те године није имао среће у тенорима, изишао на позорницу па дршћући од узбуђења моли, да се п. т. публика претрпи. Он ће све могуће употребити, да набави ваљаног тенора и т. д.

„Браво! Виват! разлеже се са свију страна . . .

Свршила се престава. Светина се гура кроз узане ходнике. На пољу се устумарали фијакери а ђаци се довикују. Највише се чују Срби.

Једва су се искупили и одоше сви у рестаурацију.

Мита је као случајно удесио, да Раја уђе први унутра. Раја отвори врата, остали нагрнуше за њим но брзо сви зачуђени и изненађени застадоше.

Баш преко пута од уласка био је дугачак сто. За тим столом, који је био цео постављен, седели су на једном крају Јова, Милан, Цига и још неколицина а у прочељу сам главом — Јоца.

Цео сто је постављен за јело и пиће а средом у дужину стоји неколико поређаних тањира са „салатом“ од — зелених краставаца.

Кад ступише поштовачи уметности унутра, загрми буран смех са стола, ком се вољно одазваше сви иза Раје. Раја је стојао као окамењен — и бледи и црвени.

Јоца устаде и диже један тањир са „салатом.“

„Рајо! Хоћеш салате? Хајде, платио си је, право је и да је једеш.“

„Ко је добио опкладу, Рајо?“ Повикаше на то сви као у један глас.

* * *

Испричао сам вам ето један истинити догађај из веселог, безбрижног ђачког живота. Можда ће ко прочитати и ову шалу и све шале, што се ваде из ђачког живота, па ће забринут помислити, да ти ђаци и не раде ништа друго, него само у беспослици проводе време.

Није то ни тако. Наиђу и на ђаке тешки и црни дани, тако тешки, да им не би веровали сви они, који су свикли да читају само шале и лакрдије из ђачког живота. Но ко ће о томе да пише?! Колико је лакше и пријатније сећати се и исписивати оне лепе, прелепе успомене из најлепшег доба живота свога, из доба ђаковања.

То сам хтео да речем, да оправдам све те Јоце, Милане, Јове и како се зову редом појединци из ове причице; а сад да вам још протумачим, како се Јоца на једаред створио у рестаурацији.

Он се дуго време чинио и невешт, као да је и заборавио на опкладу. Раја по готову није ни мислио на њу и ако је врло опрезан био. Јоца је све то тако морао да удеси, да би победа сигурнија била.

Он је удесио као да ће да иде кући. Раја је купио за нека три фор. краставаца на поклон брату а Јоца је узгред насадио још неколицину, да би све вероватније било, покупивши им новце за дуван. Рају је на станици заварао и извадио карту само до прве станице а са вечерњим влаком се вратио натраг, дошао у рестаурацију, наручио вечеру за све и дао да се направи „салата“ од зелених краставаца — (Рајиних).

Раја се једио ужасно, али је ипак признао, да је изгубио опкладу и то на врло вешт начин. Дуго се и после једио а ко му је само споменуо зелене краставце, тај му је за цело био зелен пред очима. **Studio.***)

*) Због неког случаја морали смо прекинути хумореску, која је у подлиску 1. бр. почета. Завршетак те хумореске изићи ће у 4. бр. Ур.

„Преси“. Да су либералци, ономад, кад су држали свој страначки збор, позвали и Гарашанина.

Шука. Па верујеш ли ти то?

Ђука. Како би веровао, наопако! — Онда више никад Стармалом на очи да не изиђеш.

Упражненија.

„*Писмо Иже, а сира све ниже*“. Тако се звао чланак, због којег је ономад „Србобран“ опет заплењен. Спустио сам чело на прст (промене ради, — иначе у оваким приликама дижем прст на чело) и премишљао сам: Боже си ми мој, ко је сад томе крив?! Ил је криво „*писмо*“, т. ј. свако писмо и *писменост* уопште, — или је криво само писмо „*Иже*“, — ил је крив „*сир*“, што је бео и што се отима да га црви сасвим не поједу, — или је крив ко други, што у хедерварској банији иде „*све ниже*“.

Да не би увредио ни писменост уопште (којој се неда ни писнути), ни сир на-по-се (јер ми је на уму мој завичај Сирмијум), ни Банију (каква би требала да буде), ни оно: *све ниже* (какво не би требало да буде), договорим се и нагодим се сам са собом (јер то је најцигурнија нагодба) да бацимо кривицу на „Иже“.

Кад је човек имао срећу — као што сам је ја имао — да се упозна са једним државним тужиоцем, онда и на њега пређе то својство, да може свакога и у свако доба оптужити, и онога који је вин, као и онога који није ни окусио вина. И тако ја сад оптужујем: *Иже*.

1.) „*Иже*“ је тако чељаде, које у ћирилици заузима по броју десето место а још никад није плаћало десетак. И „Земља“ (поред које стоји) треба да га сургуниште.

2.) „*Иже*“ је такав препреден индивидуум, који се уме увући чак и у црквене песме, само да побегне од казни. Ено га увукао се и у ону песму: „Блажени јесте јегда по носјат вам, ви **иже**нут и рекут всјак зол глагол на ви лжуште мене ради“. Па ни тога није доста, него кад и најлојалнији свештеници морају да оборе главу, онда лајици певају: „**Иже** херувими“.

3.) А што је најопасније „**Иже**“ даје повода и ватреним и воденим песницима, да на њега праве опасне каденције. И песници се тим поводом служе на најгори начин; на „*Иже*“ припевају н. пр.

„Савест прави гриже.“
или:
„Правда сваког стиже“.
или:
„Псето, ко штап лиже“.
или:
„Докле да се гмиже“.
или:
„Стисиимо се ближе.“
или:
„Мука вапај диже“. — и т.д. и т.д.

Могао би привести још нешто, т. ј. да се са инкриминираћим (има га и у криму) писменом „**И**“ почињу ове речи и реченице: „**И**зелица“. — „**И**покрит“. — „**И**ш, не праши!“ — „**И**пекакуана“. — „**И**скариот“. — „**И**мпостор“. — „**И**лузија“. — „**И**хајхај!“ — „**И**ди, од куда си дошао!“ — и т. д. а опет са тим писменом завршују се речи и реченице: — „Гири-гари“. — „Боже спари“. — „Лари-фари“. — „Хедервари“. — „Телефони“. — „Фармасони“.

Дакле као што видите, Иже је криво, — кад другима нема још суда.

Што се чудите.

Чудите се што пијем
увек без престанка
од сунчева заласка
опет до уранка?!
А сви знате, како сам
из пра' посто бедан,
а пра знате ваљада,
да је увек — жедан!?

Др. Казбулбуц.

Владика у благодјејанију.

Дође једном неки владика у благодјејаније да види како богослови ручају.

Богослови су баш почели да ручају а владика им рече: Ручајте ви само, децо; а ја ћу сести ев' овде да вас мало посматрам.

Но,да се не би баш сасвим ћутало запитаће владика овога или онога по што год из богословије.

— Кажи ми, ти високи, каквом се водом може крстити.

Запитани одговори, да се може крстити и бунарском и изворном и речном водом и снежницом и кишницом.

Владика, да буде мало и шале, запита другога. А би ли се могло крстити за невољу и чорбом, — кажи ми ги, куждрави.

Куждрави устане, поклони се и рече: Са вашом чорбом, високопреосвештени господине, не би се могло крстити, — јер је масна. Али са овом нашом могло би се увек.

Ла-Жи-Будалија.

Симпатија

Зашто месец у милости стоји
код *љубавних* људи или жена?
. . . . . .
свиди им се
месечева вечна,
не избежна,
па почеста — *мѣна!!!*

Др. Казбулбуц.

Из школе.

(у Босни).

Учитељ. Како се звао онај брег, на који је Ноје изишао, кад је потоп устукнуо?

Ђак. Звао се — звао се — Арамир.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Учитељ. Ниси добро запамтио. Тај се брег звао Арарат.

Ђак. Та знам ја то, господине, ал нисам смео да кажем, — јер о рату није слободно говорити.

Учитељ (уплашен). Тако је, синко; ја на то и заборавио. И онда ти имаш право, — тај се брег звао Арамир. Прибележио **Ивица.**

Одговори уредништва.

„Благодејанди — после испита“. Није све, што се у веселом друштву допадне кад ко вешто приповеда, — није све то и за штампу.

„Отоманије“. Пошљите то тамо куд сте у први мах наменули.

„М. Л. В.“ Велико је. А рукопис ужасно нечитак. Страх нам је сести да бодемо очи два-три сата, па још ако буде узалуд. Молимо вас, дописници, пишите читкије.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

ЛИСТ ПОЛИТИЧКИ, КЊИЖЕВНИ И ЕКОНОМНИ

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду трипут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашњости Србије, те тим начином обавештава о *приликама и догађајима у Србији*. „Одјек“ се *бави стварима из свих српских и славенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *изворишне рецензије, економске чланке* и саопштава нове *проналаске на пољу науке и умешности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а веома је згодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека„

ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГА РЕДОВА

ИЗ СРПСКО-БУГАРСКОГА РАТА

од

Симе Ј. Аврамовића

Намеран сам да издам у засебној књизи своје приповетке, из српско-бугарскога рата. Неке од ових приповедака штампане су у разним журналима, с обе стране Саве и Дунава, и биле су добро примљене од стране читалачке публике као и наших одличнијих књижевника.

Приповедака биће шеснаест и то: Злослутни сан (штапана); На предстражи; Материна клетва (штампана); Први пут у борби; Тако је суђено (штампана); Командир Јокса, Фатални грудобран; У братовом загрљају (штампана); Шпијун; Деснокрилни; У извидници; Резервиста (штампана); Стрељани; Неопојан гроб; Заробљеник; Последњи плотун. — Књига ће изнети преко 10 штампаних табака, а кошта 1·50 дин. Чим се јави довољно предплатника даће се у штампу. Књига ће се штампати у онолико егземплара колико буде претплатника. Поруџбине без новца неприма се. Скупљачима десета на дар. Новац се шаље Сими Ј. Аврамовићу сврш. правнику, Царигриградска улица бр. 6. Београд.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

СЕДЕЋИВИ НАЧИН ЖИВОТА

проузрокује поремећеност у варењу, оток црне џигерице (јетре) затвор, шуљеве и т. д. То се лечи **Литмановим Карлсбадским кипећим прашком.** (Lippmann's Karlsbader Brausepulver) Добива се у апотекама по 60 новч. и 2 фор. 3—3

Препоручујемо српским школама

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јеет

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични болести* и код *последица* истих, проузрочене занемарењем, надаље код *шкрофула*, особито у они случајеви где се отоци *жлезда* и старе *ткрофулозне ране* налазе.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматички болести, живаца, болести на кожи, тешко зарасшчујућим ранама, миграини, тешком дисању, падавици, одебљању, жутици, грчеви у материци*, отоку *џигерице и слезине*. Да успех имаде нуждно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стоваришше А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спасишеља“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Грозингера. Осек: Ј. пл. Диенес. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл, (*Barmherzige Brüder*) Панчево: Ф. Рада. Београд: К. пл. Драшковић; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоваришше у Апотекама: Беч: А. Мол, *Tuchlauben Nr. 9.* Будимпешта: Јосиф пл. Терек, *Königsgasse Nr 12.* Ђорђе Кригнер, *Kalvinplatz.* Александар Молдовањи, *Wasserstadt.* Сегедин: К. пл. Барчаи. Темишвар: К. Јанер. Ј. Тарцај. Мако: Кол. пл. Кулиџај. Х.-М.-Вашархељ: К. Бернатски. Печуј: Кол. Гебел. Праг: Б. Фрагнер, *Nr. 205-III.* Мишколц: Др. Ј. Сабо. Дебрецин: Др. Е Рочнек. Сатмар. Ј. Босин. Кашау: Ф. Корлат. Пожун: Венделин Хајм. Ђур: Ото Петри. 9—10.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

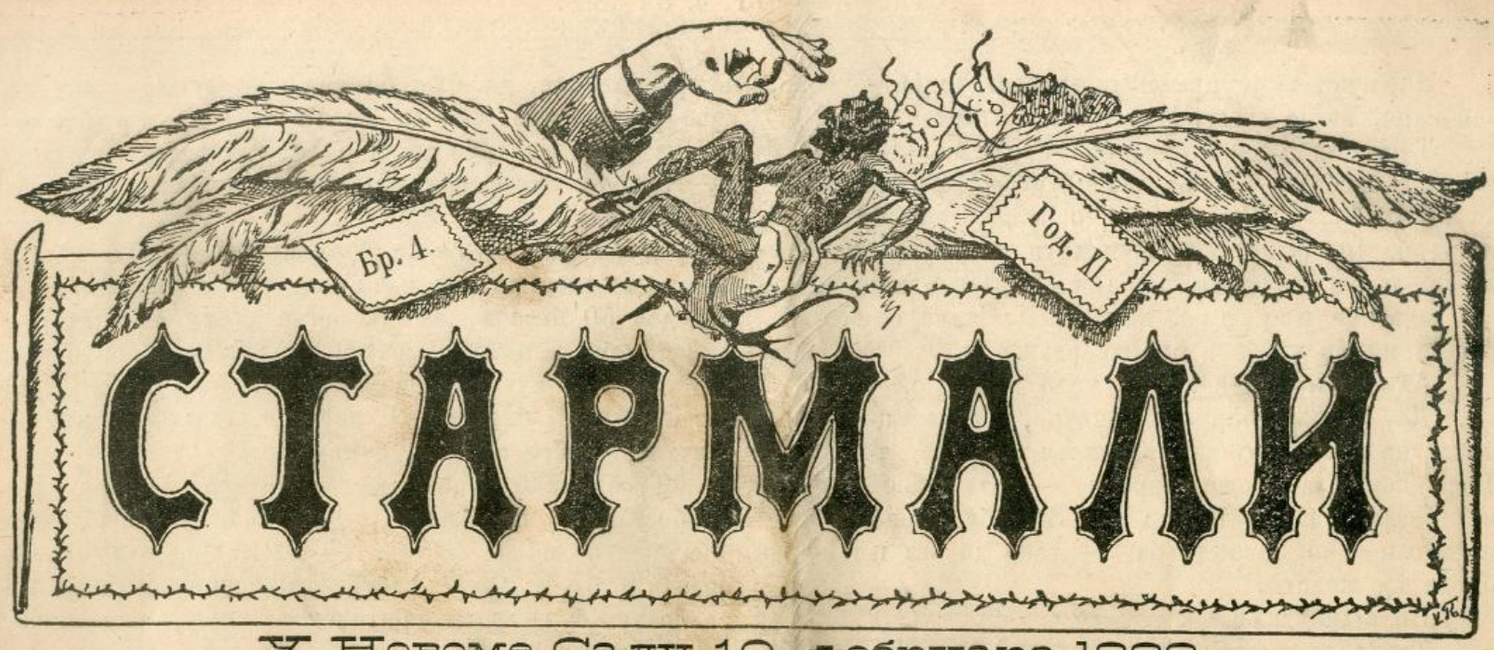

У Новоме Саду 10. фебруара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Телеграфски де пешке.

Из Бугарске. Ви сте без сумње радознали да чујете шта је са принцом Кобургом. Он само чека да све жице попуцају, па ће вам онда телеграфијукнути.

Одговор у Бугарску Нека пуцају жице, само нека буду здраве принчеве ножице. Бисмарку је бугарско питање хекубасто, — ал данас сутра може му бити још хекубастије.

Шта вели „Вр. Доба“ о сабору.

„Прво сабор нек се каје —“
Тако вели „Вражје Доба,“
Та срамота српске штампе,
Та грдоба.

„Прво сабор нек се каје,
Нека пљуне сам на себе,
Па тек онда о састанку
Питање се — има л' требе.“

Али сабор није човек
Који склизне ил се прода;
Он је чувар наших права,
Он је израз целог рода.

Око њега ветри пире,
— Он је миран, па не стрепи.
Ако му се замка баца,
На њега се то не лепи.

А кајање не сврће се
На српска светла лица,
Оно тражи Анђелића
И његових улизица.

—д—

„Треба ли народу политика?“

Да је друкчије питање стављено, да се н. пр. запитало: Треба ли влади, или г. жупану (народна) политика, — на то би питање брже знали одговорити. Брже него што је конфискована књижица, која горњи паслов носи.

Ову је књижицу појела помрчина Хоће ли се помрчина тим залогајем заситити, те ће се од њега можда и угојити па и пукнути, — или ће јој тај залогај можда тек апетит отворити, те ће таки за тим да зине и на оно, што није баш Јаша Томић написао, то ће скоро видети ко жив дочека, — а ко жив не дочека неће ради тога љубопитства враћати са онога света.

У Угарској истина има закон, који вели да се писац за дело своје може на одговор повући и казнити, али да се злонамерни писац на миру остави а књига да му се на робију, на батине, или на пост осуди, тога у закону нема. Но можда је то нека нова привилегија Србима којима су на конту равноправности њихове старе привилегије укинуте.

Ова књижица, ма да није на јавност изишла, за то је ипак нека јавна гласила анатемишу, и ти листови онда више наличе тајним повереницима него јавним гласилима. Они већ и то знају да је писац те књижице „дозрео за ариште“ (то би мало рано било, јер ено стари кукуљави свештеник словачки, Хурбан, „дозрео је за ариште“ тек на неколико дана пред смрт, јер се тек пред смрт сетио, да ће јавноме мнењу љубав учинити, ако који акт фалзифицира)

Но кад се о забрањеној и нечитаној књижици сме говорити онда ћемо рећи и ми коју о тој теми.

Треба ли дакле народу — — Али не, — прво да се запитамо, ко је то народ?

Наравно, ту је пре свега интелигенција, доктори, новинари, ту је свештенство, ту је трговац.

Треба ли даклем српском народу политика?

Не треба. — Хоћу рећи: треба. — Хтедох рећи не треба. — Не не, збунио сам се: треба, — и тако би се ја могао збуњивати и исправљати, све донде, догод траје ово изузетно стање, које се на нас највећма изузело, па ни најлојалнији полицајац да ми не укеба последње речи.

Али ја ћу да покушам мало друкчије.

Да интелигенција, новинари, посланици имају права на политику, да им даклем и треба, то им ни Јаша Томић не може одрећи, — шта више има данас посланика и у Пешти и у Загребу, којима политика ванредно јако треба, — тако да без ње не би могли ни живити.

Но ајдмо даље.

Треба ли трговцу политика? — Не треба њему политика да је сматра као робу за продају. Нити му треба политика, да читајући дан и ноћ Лојдове и разне Пресе заборави на своје муштерије и тефтере. — Али и њему треба политика бар толико, колико човеку требају очи, кад путује путем где је и десно и лево ископано сијасет јаруга.

Треба ли ковачу политика? — Не треба му политика, да ради ње по биртијама мањем људима главе разбија и своје им мишљење улива. — Али и ковачу треба политика, да се тргне одскочи (и доскочи) кад на њега дигну онај велики мађ, који би хтео да утуче и њега и његову децу, и њихово име и њихову свест. (Сваки ковач треба да је бар мало и своје среће ковач.)

Треба ли берберу политика? — Не треба берберу политика да муштеријама својим набија уши са оним што је читао у којим новинама. — Али и берберу треба политика, бар толико, кад би га позвали да обрије којег архипастира, да таки зна кога треба бријати.

Треба ли кројачу политика? — Не треба њему политика, да баш он кроји европску карту и капе разним министрима. — Али и њему треба политика, да се у друштву и он одупре, кад ко хоће да му кроји очевину или дедовину, моралну или материјалну.

Треба ли крчмару политика? — Не треба њему политика да код њега кортеши потроше за један дан 50 бечака пива (а после да му не плате).— Али треба и њему да разуме политику, бар толико, кад се посланички кандидат попне на стол и стане развијати свој благодетни програм, да онда позна и разликује чисто вино од буњкуриша.

Треба ли бостанџији политика? — Не треба бостанџији политика, да због непрестане политике пре времена обере бостан. — Ал кад је томе време онда треба и њему политика, бар толико да не бира сваку бундеву за општинског кнеза, или какву трухлу тикву за патароша.

Треба ли ратару политика? — Не треба њему политика, да баш он сам решава о рату (ма да је ратар). — Али толико политична ока треба и њему да разликује кукољ од чиста жита, — па да се он у друштву одупре мало, кад ко хоће да му погреби сво чисто жито, а да му наметне сам кукољ.

А треба ли „Стармалом“ политика? — Стармали није политичан лист — не треба њему политика, да њоме иде трбухом за хлебом (или за печењем субвенције). — Али и њему треба политичног характера, да мало зазиру од њега сви, којима или већ данас није савест, или бар мисле да је неће моћи дуго чисту сачувати.

Амин.

Како је ваше часно име?

Један чиновник запитаће један пут једног сеоског попа у Босни: „Молим, како је Ваше часно име?“ А поп мислећи да га пита за крсно име одговори му онако у двије ријечи: „свети Никола! **Варјача.**

ПОДЛИСТАК.

О прстену.

ПРЕВЕО А. Т.

Усљед пријатељске препоруке вештог једног провођаџије укебао сам једном себи невесту са 10.000 фор. Ми се узајамно заволесмо, јер колико сам ја са лепотом оскудевао у толико је она са старином и кривотињом својом мене надмашавала. Њен новац и моје звање лаћманско у резерви беху једине пријатности, које једно другоме пребацивати могосмо. Амалија ме љубљаше са свим жаром четиридесетогодишњег многократ презреног срца а ја сам уживао у складности њених сребрних светлећих се преимућности. Кратко рећи ми приличисмо једно другоме као песница на око и прстен нам би одређен за велику среду.

Ја сам се у славу тога вечера од главе до пете поновио. Врхунац краснога мога одела беху нов пар лакованих чизама. На жалост беху ти ножни футроли, који се тако сјајно светлиште и господски шкрипаше, кратки и тесни за мене, али нисам имао каде да их враћам ципелару, јер шегрт их је донео тек онда, кад би ми већ на прстену бити ваљало. Морам вам признати, да сам се дивио малим и танким мојим ножицама у тесним чизмама, чиме се немогох у обичном животу своме баш подичити. Далеко беше куд сам наумио, те се пожурих и кад стигох жељену мету станем се уз степенице пењати. Ту дођох до сазнања, да осим два ок , која имам на глави, осећам здраво још десет нових на свакоме ножноме прсту.

Као на јајима ходећи шуњао сам се преко дворане и по лаком поздраву сурвам се у празну столицу поред Амалије, која ме са јасним нестрпљењем изгледала беше. Крррр, опружи, мало ваљда постарија столица све четири од себе, и ја брзо падах на траг и као што вели „утопљеник се и за сламку хвата“, узех с једном руком крај чаршава асталског а другом моју невесту, те срушим све доле. Гунгула постаде ужасна и мене окупише разни печењски и компотски сосови.

Моја невеста наравно, падне са страшним узвиком у несвест, маневар, који би и ја најрадије подражавао, кад неби као частник војничку своју част морао да очувам.

Ћира. Може ко год бити непријатељ Јаше Томића, —

Спира. Тако је.

Ћира. Може и разлога имати за то —

Спира. Али што је незаконито, то треба викнути на сва уста да је незаконито, па ма се то за сада тицало и Јаше Томића.

Ћира. Тако је. Јер медвед који је данас заиграо пред његовом кућом —

Спира. Заиграће тим лакше сутра и пред нашом.

Ћира. А законитост треба да је наша општа кућа —

Спира. Тако је, — па ма ми иначе били и највећи противници.

Пуслице.

⊙. Ако се већ радикали и либерали у Србији, кортешујући пред изборе сваки за себе, морају прескакати, онда би „Стармали“ желио, да то прескакање буде бар преко леђа виделовачких. (Та леђа нису широка, — па онда један од другог неће далеко одскочити.

♨. Кад би се тако прескакало, — онда се не би морало скакати високо. Јер што би се чешће запело, све би корисније било.

W. Ни ми се не слагасмо са „Новом Уставности“, кад је рекла, да нека „невидљива сила“ цепа Србију на што више партаја. Јер Пера Тодоровић није баш тако јака сила, а ако он сам не види даље од своје срамоте, зато још није невидљив другима.

Θ. У „Одјеку“ читамо, као да су либерали украли свој нови програм од радикала. „Одјек“ истина каже, да се томе радује, — али канда се ипак не радује тако збиљски, као што би се „Стармали“ радовао, кад би сви Срби украли његов програм.

ℭ. Што се тиче краће програма (сад било то истина или не), али ми смо уверени, да је у тој ствари Радивој Милојковић невин као јучерање дете; јер њему програми нит су кад отпадали од срца, нит су му се кад лепили за срце.

□. Г. Долга се извињује да му је паушал путни мален а подручје велико, за то не може школе да обилази. Видите како је добро што се почињу држати епархијске скупштине, — јер то нам Долга иначе не би исповедио ни за сто година, већ би ћутао задовољивши се са малим паушалом и са великим подручјем.

Завршно-почетне допуне.

Ветар може донети јаку буру.

Кубуре осећамо, највећма, кад се од сваког ветра дамо повести.

* * *

Многи нас људи гладе, ал нас уједно и пристима *гаре*.

Магаре не види даље од носа; али кад дорасте па буде матори магарац, онда не види ни толико.

* * *

У кокошињак радо нагрну лиси. Али дође време па о*днесе лисе*.

Не сели се!

Ја пођох рачијим трагом у колико ми допуштаху стешњене ноге моје, те их извукох из развалина заручничке вечере, дохватим у забуни својој чашу вина са неког сточића и проспем га мојој невести у лице. На жалост, беше то црно вино, што је невестино атласко руво сасма искварило. Него је за то и помогло, јер моја невеста скочи као опарена из несвести, стаде се дерати колико је грло доносило, те са осталим женским гошћама и рођакама суну кроз врата на поље.

Можете си представити како сам изгледао! Сва ме господа окупише те ме сажаљеваху. Ја сам био као на жеравицама, јер ми ноге сташе отицати и тако ми се чињаше, као да ми ко ноге стезалом све већма стеже. Ја сам дизао час једну час другу ногу и мргодио сам се и кревељио од страшнога бола као какав бесан павијан, што су господа на сваки начин као излив мога осетљивог срца сматрала. Једва једном опростим се те побегнем у једну собицу, у којој наумих од мојих мучитеља, чизама ослободити се. Али јест! оне беху зарасле за ноге а кад чух у узгредној соби неко шуштање свиле која се мени ближаше, скочим те с главом станем бегати на супротну страну, која само тешком завесом застрта беше. На жалост, ја немогох знати, да је мени у сусрет кроз та врата долазио послужитељ носећи на служаонику сладоледа и других ледених слаткиша. Страшан удар — а ја и дароносац дивне насладе пливасмо за час у смеси оној шећерној и слеђеној повлаки.

Чујем како за мном шушти свила и кадива.

Ко је? моја пуница са разјапљеним од стра устима. Она се продере, колико јој грло донашаше, на које цело друштво са невестом мојом дотрча. Устанем из шећерног леда као Афродита из пене морске те станем лагати, како је напит слуга као сулуд трчао амо и да нисам прискочио, сада би моја госпођа пуница на моме месту овде лежала.

На срећу повероваше сви мојој лажи; заповедише, да онесвешћенога слугу склоне и ја постадох главом тога вечера, да ми је чак и моја невеста из благодарности на учињеном витешком делу пољубац један пришила. Усљед тога бих присиљен, да се веселим покажем а муке тан-

* * *

Кад мати свога ђака Мају упита, колико је то трипут шесетиосам, — *Моја зине.*

Мој азине! рекне му онда отац, — ниси ти за ђака. У *богословију* тебе треба дати (т. ј. у карловачку).

* * *

Лична сигурност је сваком грађанину од државе *важан дар.*

Жандар се брзо нађе онде, где га не требамо; ал где га требамо, ту га је тешко довикати.

* * *

Где правде нема навикне се *народ и на мито.*

Динамитом се не ваља играти, јер може лако да прсне.

* * *

Има људи, који погазе своје уверење, али за то примају у нов*цу дар.*

„Czudar“ — тако зову Мађари људе, које презиру, ал их плаћају, да им помогну правити од црнога бело, од белога црно.

* * *

Неки су људи кадри будућност српску у милост противника по*лагати.*

Лагати сме свако. Али веровати му се не мора.

* * *

Шта ради понеки комесар, кад га гурну у наше мирне *иросторије?*

Просто рије.

* * *

Мом суседу хоће да изеде век његова *љуба Тина.*

Батина није лепа ствар, кад се човек њоме свети; али може да буде корисна, кад се њоме мало попрети.

П а з а р.

Изгубила девојчица
своје срце бујно,
довуче се, ко га нађе
смирено, нечујно,
па од њених родитеља
иште добру плату.

Мирази су у б а н к а м а,
с р е б р у или з л а т у!)
А уз мираз узе приде
и ћерку им Нату!

Др. Казбулбуц.

Питања и одговори.

~. При којем причешћу не иште се најпре покајање?

=. Кад ко науми да се причести из пупира субвенцијоног фонда, онда (са благословом Авђелићевим) може прво причест примати, а покајање на после одложити.

~. Како се треби шуга из торине?

=. Онако, како ми не радимо.

~. Ко би хтео да завади Србију са Црном Гором?

=. Онај, који не зна за С р п с т в о, већ придикује само Шумадинство.

талове жегоше ме и зној страшни капљаше са чела мог. Учтиво понудим десницу својој невести а левицу пуници и поведем их међу тим ново постављеној соври уживајући унапред како ћу се скоро на столици мало моћи одморити, јер ни десет минута више неби могао на ногама својима стојати.“

Ал ето ти, — о небо! зар немаш сажаљења! веселим лицем пунца преда ме и стаде циврасто извијати поздрав, управљен на ме, којом приликом опазих у руци његовој прстење, где се светли, који су сигурно нама младенцима намењени били.

Већ је прошло десет минути и надеран старац све изнова започиње говорити; ту се више не могох одржати, ја дигнем леву ногу, да је ради олакшице оштро о патос лупим али ударим штиклом мали прст пуничин, која се урличући стропошта доле.

Ја изгубих сво присуство духа и станем од једа и јарости десном ногом као луд о патос ударати, којом приликом окачих ногу моје заручнице, белим атласом обувену. Она јаучући сурва се с десне стране моје. Тада дошав већ до лудила, приклоним патничку своју главу, појурим зинувши на сву меру од чуда, срушим старца, који ми на путу беше и падох без свести на њега, тако да је од гњечења мога он ко надеран све стењао.

Шта се даље самном збило, тек као кроз сан знам. Страшно дерање женскиња и зујање многих других гласова дође ми до ушију. Осетих да ме подигоше, песницама груваше и гураше и преко степеница бацише. Са једне на другу степеницу као џак брашном набијен котрљајући се, ухвате ме за ноге и извукоше на сокак, где под стрејом у мирисним и хладним водама једва к себи дођем.

Утучен дигнем се, и ослањајући се рукама о куће једва са грдним боловима управим ноге своје дому, до кога после једнога сахата једва докотурах.

Ножем разсечем обе мученичке справе са ногу и предадох се полуизмучен и утучен дубоком сну. У јутру дође чизмар за наплату чизама и ја му остатке ових обијем о главу. Он ме тужи и ја изгубим парницу, те сам још и данас нежењен.

Пар лакованих чизама отеше ми 10000 фор. и ја сам само са сујете своје до тога дошао.

(Стара пословица вели: „изиђи ће дело на видело;“ а ми смо дочекали да излази (не)дело на (не)Видело).

—. За што се не публикује и савезни уговор са Италијом?

=. За то, што се кр. Талијански боји, да би онда Талијани од радости искочили из коже. Или би још можда Гарибалдија искочио из гроба.

—. За што се Бисмарк боји „само бога“?

=. За то, што с њиме није могао да направи писмени шуц и труц биднис. (Али ко прави неискрене и себичне уговоре, томе је слободно мало зазирати и од својих савезника).

—. А боји ли се Аустро-Угарска Монархија кога?

=. Ми би тек могли бити највеће небојше, па да нам не дође ни до боја ни до бојања.

R.

Ђока и Прока.

Ђока. Проко, ти као да нешто мало миришеш на социјализам. Па ипак држиш „Браник.“ — Како је то?

Прока. Ћути. Хтео сам да видим хоће ли ме крај свега тога „Браник“ примити за претплатника. И хвала богу, није ме одбио. — Али ти, Ђоко, ти канда нешто малчице миришеш на опортунизам; па ипак држиш „Заставу.“ Како је то?

Ђока. Ћути. Хтео сам да видим хоће ли ме крај свега тога „Застава“ примити за претплатника. И хвала богу није ме одбила.

Прока. Ето видиш, Ђоко, ја и ти смо неки мали део публике „Браникове“ и „Заставине,“ — па ми се ипак за то лепо слажемо, један другог обавештујемо, мисли своје бистримо и допуњујемо, а још се никад нисмо покикали.

Ђока. Та знам већ шта би хтео из тога да изведеш. Али ми смо људи прости, па где би ми учили новинар- памети!

Прока. Не треба да их учимо памети. Ал могли би их научити слози.

R.

Ај — и ај —.

Ај — и најбољи адвокат и доктор онај је — кога не требамо.

Ај — и највећи јунак је онај, који има жену аспиду, па ипак не добије јектику.

Ај — и најлепша је девојка она, за којом и старци уздишу.

Ај — и најтежи терет је онај, који смо у своје време могли лако са себе скинути.

Ај — и најбоља марама за брисање сиротињских суза, то је банкнота.

Ај — и најбезопаснији дипломата је онај, којем већ нико не верује.

Ај — и најкраћи је процес: несвађање.

Ај — и најлуђи је посао: тражити памети у страсника.

Ај — и најкорисниja је читаоница, она која не тражи, да јој листови долазе на поклон.

Ај — и најжешћи је Мађар онај, који није Мађар.

Ај — и најизлишнији лек у свакој болести, то је лелек.

Ај — и наситнија нам је брига, како ће се великашке улизице заситити.

Ај — и најсрећнији је народ онај коме ни Кон Ференц, ни конференције капу не кро е.

Т. Р. Ц.

Истинити догађај.

У вароши С. прочита професор гимназије из књиге овај став: „Minden ember magyar országon, magyar.“ То прочита једаред, и по други, и по трећи пут; па онда запита нашег ђака Ш. П:

Проф. No hát, П, mi vagy te?

Ш. П. Én szerb vagyok.

Проф. (Опомиње га да добро пази). Ево још једаред ћу ти прочитати: „Minden ember magyar országon, magyar.“ — És te mi vagy?

Ш. П. Én szerb vagyok.

Проф. (Љути се, па му заповеди да за њим говори) Minden ember magyar országon, magyar.“

Ш. П. (Говори за њим) „Minden ember magyar országon, magyar,“ — csak hogy én még is szerb vagyok.

Шојка Халашки и друг.

Слепа љубав.

„Слепа љубав“ дешава се,
тек код мушког спола,
да је тако, учи дневно
свеопћа нас школа.

Колико их, као слепи
За миразом гракну!
Само то им пуста жеља,
да га у џеп макну.

А измакне л’ мираз им се,
онда очи бече!
Е, ал’ доцне!... Нема овде
„протрч опет зече“!!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбе.

—✳— Дошао деда Јефта чивутиву Аврааму, да опет иште мало новца у зајам.

Чивутин му рече: Веруј, брате, немам новци.

А деда Јефта њему: камо моје среће, да их никад виси ни имао!

—✳— **А.** Ајде да се картамо. Али на вересију.

Б. Ваљда нисам луд, да у лудо трошим време. Ја се не картам на вересију.

А. Па хајде да се картамо на кукурузе.

Б. На кукурузе?! — Ти си пролетос посејао три ланца кукуруза. — Е па ајде да се картамо на кукурузе.

—✳— **А.** А што си послао жену своју на салаш.

Б. Ради чиста ваздуха.

А. А ти сам гушиш се овде у овој варошкој прашини.

Б. За мене је најлакше. Мени је свугде чист ваздух, где ми нико не гунђа.

Паметни Насредин.

(турска анегдота.)

О турскоме Насредину
има прича много.
Држали су, да је умом,
јадник изнемого'.
Но ко причу ову чује,
тај ће одма знати,
Да је од свог мозга мог'о
и другима дати!
. . . . . .
Женити се једном хтео!
(То до душе каже,
да од ове лудорије
памет не помаже).
Зовне себи неимара,
да му кућу гради,
али неће да је зида,
већ к'о што се ради,
него таван кућни мора
испод свода бити,
а подрум ће, глете чуда!
под кровом се скрити
. . . . . .
Ружили га, смејали се,
тако лудој ћупи: —
А Насредин само рече:
„баш сте људи глупи!
Зар не знате, да ће жена,
чим на праг ми стане,
окренути све на тумбе,
док на нос не пане?!
Е, па тако све ће лепо
на место да дође!...
пре него ће месец дана
по свадби да прође!

Др. Казбулбуц.

Путовање у брашнару.

Још за време патријара Р. осудили неког свештеника да одлежи седам дана у брашнари. Пошавши од куће, понесе у џаку лепо дебело одојче (прасе), да га проти поклони.

Кад је попа дошао у Карловце сврне најпре у крчму своме неком познанику на мало пића. Пијуцкајући онај (негдашњи) леп карловачки бермет, исприча попа своме домаћину све и сва. А крчмар Ранко био је стара шаљивчина, па му се проктело да и сада мало прозанати. Украде се мало на поље. Даде попином кочијашу, Партенију пуно стакло ракије. Парта се напи па заспа на коли, а Ранко извади из џака прасе, па у место прасета завеже у њега свога маторог мачка.

Кад се врати своме госту, а овај већ поји многаја љета.

Тако су још мало поседили, кад се попа сети да је време г. проти. „Прежи Парто! враг му баби! Показаће џак и у њему враг, ко је појка.“

Кочијаш онако дремован и сутрусан упрегне, — попа седне па хајд' управо г. проти. Путем је говорио кочијашу: Чим ја отворим прозор па викнем „дај га!“ а ти џак на леђа па управо у протину собу.

Дођу до протине куће. Попа уђе унутра, а Парта чува — мачка у џаку.

Попа по дужности преда вишу заповест о својој казни, — рече да је дошао да одужи, а (као узгред) дода, да је донео и једно лепо одојче за његову пречасност.

Чим прота чу за одојче, насмеши му се брк и рече: Не бој се оче Б. све ће то прота загладити.

Појка од велике радости отвори протин прозор и повика кочијашу: Дај, Партеније!

Партеније унесе у собу џак и по заповести одреши га, — али нуто беде — у место прасета, у њему жут, велики главати мачак, (који је до сад спавао, јер је враг Ранко и њега опио) кад мачак осети луфта, а он ш—ш—ш! те на прозор; разлупа једно окно, па оде до сто врага.

У први мах окамените се и попа и прота и Парта — и било би триста чуда, да се у тај мах не отвориште врата, а на њих уђе познати ђаволан крчмар Ранко. Он исповеди проти, да је то његово масло. А прасе ево ту је, — а уз попино прасе донео је и он једно проти на поклон. А и прозор ће он о свом трошку оправити, — само да се нико не срди.

Сад је трајало три дана весеље, — на брашнару се и заборавило.

Негда било, — ал се још и сад приповеда.

Ла-Жи-Будалија.

Телеграф.

За вријеме хаџи Лојине крајине у Сарајеву десило се да је један богат Чифут био на страни; отишао је био још прије крајине, а кад се враћао а оно буна у шеснест. Онда он да се не би његови укућани бринули телеграфира им овако: *Здраво прошо Ракова нога и Кобиља глава и стигла на Кисела вода — још оста Клокота, велика страхота.*

Разумела лекара.

Мој се комшија једаред разболе, па данас зло, па сутра зло, елем кад је жена видила, да ни баба Јуца, ни баба Ката, ни шнајдерка Њ . . . ца не могу помоћи — дозове доктора. Кад овај дође испита болест, напише рецепт, нареди како ће узимати, и оде.

Кад лекар сутра-дан дође, а болесник се бори с душом. Лекар разрогачи очи, па чисто сам себи не верује од куд да човеку тако на један мах позли, те ће запитати; ди су те пилуле? Жена одговори да је све човек појео наједаред.

Шта наопако! па како?

Па ви сте казали да у води поједе.

Та ја јесам казао, ал како је узимао?

Па ја сам одма извукла купусно буре из подрума, навукла сам у њега код бунара воде, ту смо га спустили у воду, па је тако једну по једну све појео.

Та нисам ја тако казао!

Па да како? запита жена.

Та у кашику воде да му даш сваког сата по једну. Бог с' тобом, жено!!!

Е па ви препишите друге, а ја нећу жалити трошка — одговори жена.

Ђ.

Запевка.

Једној матери умре син јединац. Једва је којекако толико сконаторила да га огласи, тако је била сирота. Кад је већ и попа дошао, наднесе се над свога сина и поче запевати, па да би забашурила своју сиротињу — намисли да уплете у запевку и оно што није. Нисам баш добро запамтио шта је све рећала, ал сам ово добро утубио кад је нарицала: а јаој слатки сине, шта ћеш радити са три пара аљина?! Један си пар им'о, а један си каз'о да ћеш наручити, па кабаница!!!

Ђ.

Стихотворац.

Све је већем удешено.
На столицу већ сам сео.
А на столу преда-а мном је
Табак бео

Пробао сам два-три пера;
Најбоље сам изабрао.
Трипут сам се, — ка' што треба —
Иза ува почешао.

Али лампа слабо гори;
Подиг'о сам фитиљ њен;
Метн'о сам је с леве стране
Да ми не би смет'о сен.

Мастило сам већ промеш'о.
Тако ваља. Тако да.
Сад још песма само фали
— Па ј' готово све и сва.

Врло рђаво.

Разболео се спахија Н. — Прве недеље за тим науми жупник да се у цркви сви помоле богу за здравље свога властелина. Но пре него што ће почети мису, пошље још једаред у двор, да пита како је спахији. Слуга се врати и јави шта је чуо, т. ј. да је болеснику врло рђаво. Онда жупник, који је међу тим већ мису одслужио са тужним лицем обрати се благоверним ракавши овако: Очитајмо још три оченаша за здравље нашег врло рђавог господина.

Газда Иша.

Кад је газда Иша био у Пешти, баш у сред зиме, виде како са улица товаре снег на кола, да га изнесу. „Ала су магарци“ рече газда Иша, „што се муче, што товаре снег на кола. Нека оставе празна кола на улици, па кад напада у њи пуно снега, онда нек шину коње, па нека га изнесу.“

Задатак

Ја знам један артикл, који што се год рђавије фабрицира, људи га све више купују.

Шта је то.

Пајдара.

Одговори уредништва.

„У Јабланцу.“ Ова ваша повећа песма нема целине. Почетак јој гледа на једну страну, среда на другу а крај на трећу. Није довољно јасна ни разговетна, да би читаоца заинтересовати могла.

„Земља се не окреће.“ Није за „Стармали.“

К. Р. П. Кад је тако, е онда смо ми погрешили. Али никако од зле намере, већ нехотице.

Шојки Халашком и Браћа Сенћанском. Ваши су набирци већином познати, но нешто ће се ипак моћи употребити. Али за таке преведене ситнице не би требало никаква потписа а најмање ортака са тако звучним псеудонимима.

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник др. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за свакога. Излази у Спљету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и предплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ОДЈЕК, лист политички, економни и књижевни. (Орган радикалне странке.) Власник: Коста С. Таушановић. Одговорни уредник: Милан Ацић. Излази у Београду, средом, петком и недељом. Цена је: годишње 24 дин., полгодишње 12 дин, за три месеца 6 дин., за стране земље 30 дин. на год.

СРЕМАЦ, лист за политику, народну привреду и забаву. Излази једаред недељно на целом табаку у Илоку. Власник и издавалац Стеван Поповић (Вацки). Одговорни уредник Богољуб Познановић. Цена је листу 4 ф. на годину.

НОВА УСТАВНОСТ, лист за политику, економију и књижевност. (Орган либералне странке). Власник Сима Јевр. Поповић, одговорни уредник Благоје Г. Дамјановић. Излази у Београду 3 пут недељно на целом табаку. Цена за Аустро-Угарску на целу год. 15 ф. на пола године 8 фор.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

ЛИСТ ПОЛИТИЧКИ, КЊИЖЕВНИ И ЕКОНОМНИ

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду трипут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашњости Србије, те тим начином обавештава о *приликама и догађајима у Србији*. „Одјек“ се *бави стварима из свих српских и славенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *позоришне рецензије, економске чланке* и саопштава нове *историјске на пољу науке и умешности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а веома је згодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

За одржање и полепшање

ЖЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

је

Дра Боте помада за лице

најбоље средство. Она уклања за најкраће време пеге, мрке флеке и свакојаке осне у лицу. Сасвим је нешкодљива и како се ова не прави од масти, то не проузрокује бубуљице на лицу. Цена једне тегле 1 фор., мала тегла 50 новч.

Дра Боте водица за умивање

особито добро средство да чува лице од бора и чини да лице постаје свежије и добије еластичност. 1 боца 50 новч.

Главно стовариште за разашиљање код произвађача

АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА, апот. у В. Бечкереку.

Главно стовариште у Новом Саду у трговини Панте Јовановића. — У Будапешти главни депо: *Josef Török, Königsgasse 12.* — У Темишвару апотеке *C. M. Jahner, Klausmann und Albert (Stadtapotheke), St. Tárczay.* — У Колошвару *V. Tischler, Parfumerie.* — У Вел. Ст. Миклошу *Desid. Mészáros.*

Само је онда прави наш производ, ако има горе насликана наша заштитна марка и ако је зготовљена у апотеци АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА.

Наруџбине са стране обављају се најбрже.

10—10

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

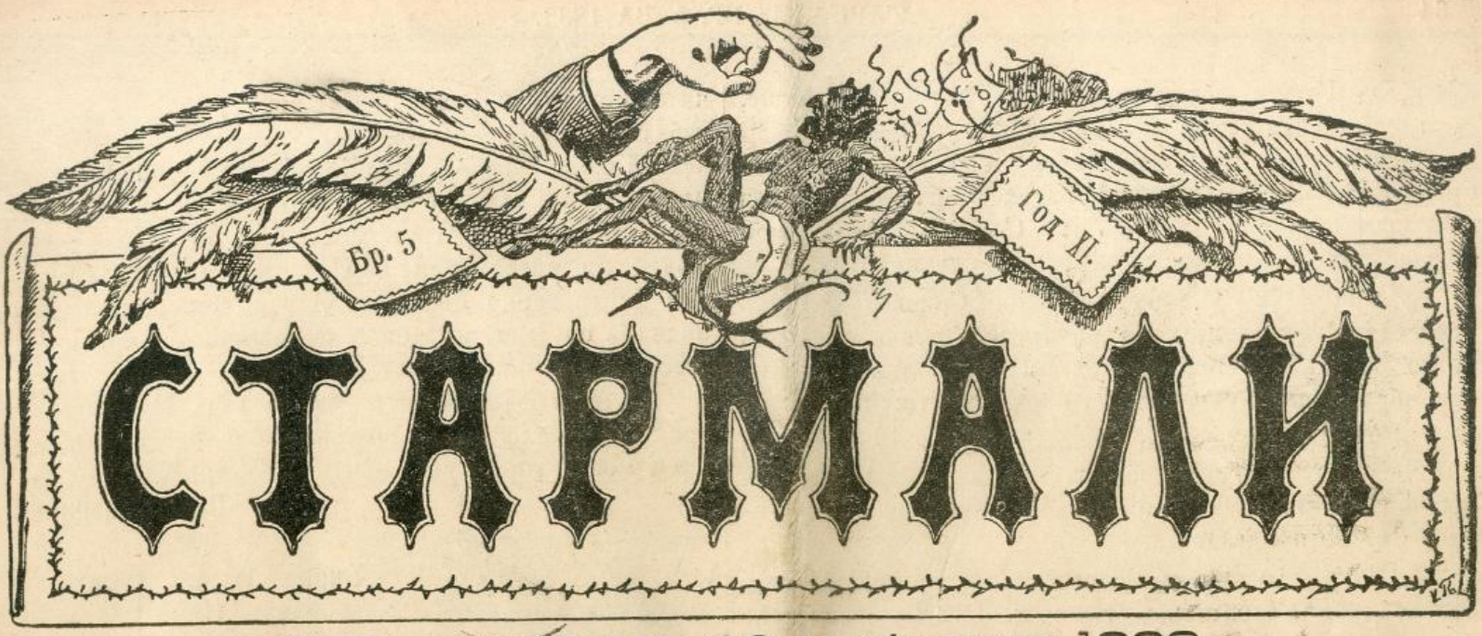

У Новоме Саду 20. фебруара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Претпролетна песма.

(који ли је андрак!)

Пролеће је већем близу
И бистрији дани с њиме;
Питаће нас: чиме сте се
Занимали прошле зиме?

А ми ћемо одговорит'
Ведра лица (како није):
„Ми се нисмо одмарали —
Свађасмо се најсвојскије.

Душманима својим дасмо
Радост нову пљуском сваким;
Крстили смо један другог
Именима свакојаким.

Трзасмо се, чепасмо се
Срцем смелим, с вољом драгом,
Вијасмо се, цепасмо се
— Јер без тога куд би снагом!!

На нами је много рана,
Те су ране наши труди.
Издајнике штедили смо —
Јер имамо ближих груди.

Ведбали смо мушке страсти
(С којом срећник кукољ треби);
Кидали смо лепе везе,
— Још тупимо мач на себи.

Е, то вам је стара песма
И у ствари и по слову;
Примите је — ил ми дајте
Другу песму, лепшу, нову.

Ма Ко.

Добро је.

После многе кубуре, ево сам се и ја извештио како треба писати чланке, па да човек дуго не гризе перо, јер грижа пера није као грижа савести; грижа савести што дуже траје све већа постаје, а перо, што га дуже гризеш, оно све мање, напоследак дође до ноката, а ноктима се не да писати, већ само или кога грепсти или себе иза ува чешати, — и на тај начин је у свету остало много чланака ненаписаних, нечитаних и незабрањених.

Треба прво написати наслов, — ма какав, све једно — и зарећи се да донде нећеш вечерати, док се томе наслову не одужиш. Наслов нека изгледа као нека згужвано повесмо, а ти из њега само чупкај и преди; ако си жељан да вечераш, ти ћеш се пожурити, а читалац и тако неће гладан читати, јер ко је гладан тај не чита новине, а баш кад би читалац и гладан био, брзо ће се заситити, даклем ипак си неко милосрдно дело учинио.

Тако сам и ја ставио на наслов две речи: Добро је. Откуд ми је баш то пало на ум, то ако не зна бог (на небеси), и велике силе (на земљи) и српска срећа (не знам где је) — ја за цело не знам. Али не кајем се што сам тај наслов ставио, јер ако ми чланак не буде добар, наслов је свакако добар, а ви реците да нисам умео како ваља ишчупкати.

Тешко је данас о добру писати, — ако ти што и падне на ум, ти уздахнеш, а мисао одлети. Али кад си себе са насловом везао, а ти сад чупкај, па како испало.

Добро је — што је ова зима тако јака. Јер кад је зима јака, онда, кажу, да и камен пуца. Па ако је бар само мало напукао онај камен, који нас већ одавно гњечи, онда је то добро и предобро.

Добро је — што имамо тако много снега, па нам се чини као да смо у Сибирији. И коме се про-

ктева, да Русе и туче, ту их може потући најлакше, — где их нема.

Добро је — што ветар тако жестоко дува, брије. Јер ако нам свима одува шешир са главе и косу нам обрије, онда ћемо сви Срби бити ћелави као Турци, пак се нећемо моћи међу собом кикати.

Добро је — што Матици Српској изабрани председник још није потврђен, јер иначе се не би могли пред Европом похвалити, да висока влада на нас обраћа пажњу више, него што заслужујемо.

Добро је — што принц Кобург има матер; пак ће се у историји забележити, да је за време свога кратког бављења у Бугарској био више материјалиста, него идеалиста.

Добро је — што енглески доктори не познају болест „рак“, јер иначе би опазили да им и код куће иде нешто натрашке. А суђено је да то Гледстон позна и излечи, кад дође до кризе.

Добро је — што је стари г. Ришички био у Риму. Не само за то, што је и двапут пољубио папу у руку, већ понајвише за то, што је укебао папу, да није баш сасвим непогрешив. (Папа је погрешно рекао: Ево је Ungareso, и има 85 година — а г. Ришички га је поправио и рекао, не 85, него 83. — Сад ће можда г. Ришички ићи у Крф, — али да ће Анђелина поправити, о томе сумњамо.)

Добро је — што су се „Јавор“ и „Стражилово“ измирили. Али кад би се спојили, то би било још боље.

Добро је — што се ратарске читаонице множе; па већ и зато, јер ако је истина, да Јаша Томић има неке намере, које скрива, то ће из ратарских читаоница (као клин кроз врећу) најпре на видик избити.

Добро је — што је „Нашем Добу“ закраћен „пост деби“ за онај свет. Јер иначе можда би га случајно читао и Арса молер, па би рекао: Шмокљане, ти мислиш да сам ја имао девет година, кад сам портретирао Доситија. А уредник „Нашег Доба“ онда би од једа позеленио и доказао би критички да Арсе молера није никад ни било на свету.

Добро је — што ми за сада још више „добра“ није пало на ум, јер иначе би од тешка добра могао горе проћи, него што пролазим од зла.

Стари познаник.

Ћира. Даклем херцеговачки митрополит Игњатије даде оставку.

Спира. То је баш лепо од њега ал било би још лепше да је у ту оставку замотао и они 40.000 дукатa, што је са мирних овчица својих састригао.

Ћира. Е, тек што није. Грческа мудрост рачуна, да ће ду га Херцеговци овако боље запамтити.

Спира. Ако не боље, а оно бар дуже.

Пуслице.

Б. Бизмарк „неће никога да вија.“ То је веома паметно, — нарочито у таким приликама, кад има божијих створова, који се даду вијати.

ПОЛИСТАК.

Петар или Павао.

БОСАНСКА АЛЕГОРИЈА.

Рекао би вам коју о томе јунаку, а — по несрећи — не знам како му је име: Петар или Павао? — Речем ли „Петар“, замериће се мајци, речем ли „Павао“ увриједиће му оца! Отац му се наиме куне, да му се син зове Петар, а мати присиже да му је име Павао.

Имали они некоч двоје нејачади, близанце: Петра и Павла. Туре их ограбило, а док га тјерали, заглавило једно. С другим умакну, те га потурчи и назове га Селимом.

За које вријеме потјераше људи Турчина, пак му богме и Селима отеше.

Вратише га оцу и мајци.

— *Павле* мој, срце моје! заплака мати, угледав га.

— *Петре* мој, душо моја! кликну отац, грлећи га.

— Какав *Петар?* мати ће, — та то је наш *Павао!*

— Не будали женска главо, какав *Павао?* То је *Петар.*

— Гди је *Петар?!* Жена ће опета, та гле несрећо црна: *Павлова* глава, *Павлаво* лице, *Павлове* очи, *Павлов* говор, *Павлова* коса. — —

— Та ни једина влас! закрчи јој муж ријеч. — *Петрова* је и глава и коса, његово лице, његове очи, — а гдје истом говор! Та по говору га и познајем!

— Пак да се и посветиш: *Павао* је.

— Е да би те враг онако, како је *Петар.*

— *Павао.*

— *Петар.*

Почеше се препирати, а мали од страха у закутак.

Све се жешће препиру: — *Павао!* — *Петар!* — *Павао!* — *Петар!*

— Чекај мало! рече жена мужу, — та што се препиремо? запитајмо малога! Амо де, синко, храно моја! Реци, синко: како ти је име? је л' да *Павао?*

Је л' да *Петар?* умјеша се отац. Но, реци: *Петар* или *Павао?*

— *Селим,* — рече мали.

— *Павао!* цикну мати.

— *Петар!* рикну отац. Пак се стадоше изновице препирати, — док се и за косе не ухватише. . .

— Јој, јој мени кукавици! јаукну жена, *Павле* синко помози! удри оца, даћу ти јабуку!

— *Перо!* дозивље отац, Петре! удри мајку, даћу ти двије. — — —

А мали се згурио у закутку и плаче. . .

А и богу је плакати.

Фран. Мажуранић.*)

*) Прештампано из „Smotre“.

Ϙ. Бечки листови ругају се „Парламентеру,“ што нема бар 50.000 претплатника. То је за њих мртав лист. Али кад државни тужилац оптужује оно, што порота ни у сред Беча не може да озлосуди, онда је то така реклама, која ће припомоћи, да „Парламентер“ од сада још живније живне.

. Висока власт није допустила, да се Хурбан сахрани у средини гробља. (Даклем, већ се и мртви Словаци терају — до крајности).

✱. У „Српској Уставности“ излази врло дугачак чланак (до сад му још нема краја), који пита „ко су то радикали? — Не знамо кога то пита, али ако пита „Стармалог“ „Стармали би јој знао и одговорити. То су они, с којима сте се на општу радост, у добри час свезали, у добри час с њима радити почели, а у зао час, и то баш са њихове главне кривице, свезу раскинули.

⊙. Али, кад „Видело“ на Ристића викне, да је краљу нелојалан, а та вика нађе и „Одјека,“ а тај „Одјек“ ако сутра не призна, да је то била само предизборна врдалама, онда, е онда је у Србији данас слобода штампе стигла тако високо, да је обичан морал већ више не може ни за скут ухватити.

≈. Опет са либералне стране кортешује се сад у Србији и са пресним опанцима. Кукавни опанци! По здравље је опасно кад су пресни, али још горе може бити, ако буду скувани.

+. Поправком монополског дуванског уговора доћи ће Србија опет до чиста дувана. Ако противници данашње владе српске ни ту јој заслугу не признаду, онда они воле пушити крџан, од кога се прави много дима, ал који здрављу највећма шкоди.

Детиња безазленост!

„Бубице мала, бубице лепа,
чика би један пољубац рад!“
— „„Не могу чико! Срамота то је!
љубити не смем никако сад!
ал' док дорастем, онда ћу смети,
а донде чико, имамо кад!““
„И лепо лишце, и лепа коса,
и лепе очи и красан стас,
немају ону велику вредност
ако *невиност* није им крас!

По туђој мисли. **Др. Казбулбуц.**

Ћука. Волео би знати, шта значи та реч: демагога. То мора бити нешто страшно.

Шука. Ја сам чуо да је то грчка реч; пак сам питао нашег старог попу, који зна грчки, и он ми је овако растумачио: тако су стари Грци звали људе, који су народ бранили, водили и подизали.

Ћука. Јес' чуо, брате, ако су ти људи народ добро бранили, добро водили, и на добро подизали, — онда мени та реч демагога није баш тако страшно страшна. — Е гле, молим те, како се човек лако превари, кад не зна грчки! Ја знадох да наше гоге не бране за народ макар га десет пута ђаво однео, само нек у њих недирне. Па онда мишљах, кад су такви гоге, какви тек морају бити демагоге.

Шука. Добро, добро. Али може бити демагога, који зло бране, зло воде, и на зло подижу.

Ћука. Ено га нă! као да ја то не знам! Може се ко звати и Анђелић, па за то ипак може бити црњи од ђавола. Али ја би волео да нас наши поштовани прваци више крепе мирним пуним српским разлозима, него да нас збуњују празним грчким речима.

Шука. Сад те разумем.

Ћука. Па то сам и хтео, да ме разумеш. — Али ако овај наш разговор „Стармали“ чује и одштампа, наћиће се ко ће то и криво разумети.

„Срп. Дневник.“

„Турски Народ“.

Размакните се мало.
И мени треба сало.
Gewähret mir die Bitte,
Ich sei der dritte.

„Вражје Доба“.

Траже се згодне пословице.

Бугарска изгледа као неки жалостан намастир, који (да је среће) могао би лепо пропојати. Принц Фердинанд Кобург ту је сад игуман. Игуману саветују да путује. Ал њега брига мори, шта ће бити после њега од намастира.

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

На опште негодовање чешће опажамо да „Браник“ и „Застава“ један другоме у очи лете. Али имамо ми и две вране: „Туркос“ и „Вражедобос,“ — они не морају чувати очи један од другог, могу комотно један на другог да намигују — јер —

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

Кад је Ристић склопио савез са радикалима то смо поздравили као пуна кола мудрости. Али за та

*

кола била су привезана још троја кола, у једнима је седио Ристићев шурак, у другима Радивој, а у трећима Милојковић.

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

Радикали су се уверили да је Гарашанин ђаво. А сад ужасно вичу на либерале, а том песмом мисле да ће ђавола успавати.

Сад изволите радикалима наћи згодну пословицу.

Разговарала се пеколицина са множином. Први рекоше: ми смо сити. Други то вероваше. Али онда ови други рекоше: ми смо гладни, — онда им они први окренуше леђа.

Сад изволите на то наћи једну згодну српску пословицу.

Хрвати имају топлу крв, а и Срби имају топлу крв. Између те две крви навађује хладна река Тисина. То је вода, — али ваљда — — —

Молим нађите згодну пословицу.

Ми, Аустроугарци, ималисмо увек са Русијом мир. Кад смо са Прусима (не баш сретно) ратовали, ни то није било здраво давно, и то сећање боли нас још и сада као неки чир. — Ако би ко запитао: с киме ћемо сада —

На то молимо да нађете згодну српску пословицу.

Руско-мађарски двопев.

Мађари (Русима).

Ви лојане свеће ждерете, гутате:
То је ваша сладост, то је ваше миље.

Руси (Мађарима).

Ми једемо свеће!? — тако веле они,
Над уснама чијим видимо фитиље.

Ђакеља.

Из наше торбице.

—✱— Млад новинар. А били ви мене примили за редовног члана вашег уредништва, да ту имам стално занимање.

Уредник. То би могло бити само тако, ако сте у стању у случају потребе и сецера заменути.

Млад новинар. Пристајем и на то. Та какав би ја био новинар, кад не би знао слагати.

Несугласице.

I.

Најлепшу косу носиш,
То сви ти рећи смемо.
Ал муж те ипак зове:
„ћелава моја Фемо!“

II.

Гробове многе гњечи
Дебела плоча, јака, —
А на њој пишу речи:
„Земља ти била лака“.

III.

Просјаку што да пружи,
То не сме ни да снива.
Ал ипак ју је за то
Сви зову „милостива“.

IV.

„Држте се, Срби, слоге;
Неслога ј' авет стара“.
Јух, — те су речи смешне
Из уста новинара.

V.

Ручицом с медних уста
Пољупце Ирма баца.
Ох, сачувај нас, боже,
Од таких пољубаца!

VI.

На вису површине
Много је што-шта читко.
Ал кад завириш дубље,
Опазиш да је плитко.

А+Б+В.

Брзо тециво.

Један сирома човек скуца којекако седамнаест форинти па се једног вечера посаветује са својом женом шта ће радити с толики новци?! Најпосле доконају, да купе каква хрђава кола и још горе коње, па ће носити живину у Чантавир. Што рекоше — то и учинише. Купе од једног Чивута кола, а од Цигана коње, мртве мршаве. Штале нису имали, дакле уведу коње у кујну преко ноћ, метну нешто мало житне сламе у наћве пред њи — па легну спавати.

Кад ујутру устане домаћин да чеше коње, јест ал не може да отвори врата од собе, канда су везана. Зацело су нам жено коње покрали викне човек и навали на врата те их једва отвори. Јаој наопако! Шарга црк'о, па стражњим ногама како се отег'о — подупр'о врата. Е тужан и жалостан! Један мртав, а други тек што није. До подне је живодер обадва на бару извук'о.

Кад су у вече опет легли, рећи ће човек својој жени: „Видиш, жено, да брзо тециво никад не ваља“.

Ђ.

Је л' тако?

Многоме срце пуца
гледећ' свога пријатеља
већу *несрећу*.
Ал' већина не подноша,
што пријатељ драги
Има *бољу срећу*!

Са нем. **Др. Казбулбуц.**

Преварио адвоката.

Мој се комшија једаред опио, па у своме лудилу учини нешто што га је могло врло лако у „криминал“ увући. Кад се сутра-дан истрезнио, отиде адвокату и запита га: били он њему могао помоћи и на који начин? Да му не би бадава било — о томе адвокат ни сумњао није.

Богме, брајко, ниси добро радио, јер ту ти ни св. Петар не скину с' леђа годину дана робије. К мшија се мој дубоко замисли, па ће тек кадгод узданути и рећи: уф тужан, па шта ћу сад?!

А јел' видио то још когод? запита адвокат. Та видио је Галгоц и Рогоз, ал ја би већ лако с' Рогозом, јер ми је и онако дужан.

Е па Галгоц је опет мој човек до главе, у осталоме, ти само по[illegible]чи у суду, и што те год успитају — само кажи да не знаш, управо да ти на просто кажем: направи се луд!

Није прошло ни месец дана, ал мој комшија добије неко по табака; шта је било — не знам, само је грк Пера место њега подписао неку цедуљу, коју је момак са собом понео, а ону већу оставио, да ми се комшија забаља.

Комшија ти мој зграби то писмено па терај адвокату. Овај узме, прочита а непрестано врти главом, и што он више врти — овог све крупнији зној пробија. Кад је већ видио шта је — рећи ће своме клијенту: нема друге помоћи већ ко што сам ти казао, мораш се баш начинити луд.

Та што се тога тиче, то ми је најмања брига, јер ја кад само оћу, па и онај који ме баш познаје добро — мора мислити да ми фали која даска у глави. Па сад можеш ићи, а кроз две недеље ћемо на суд.

Кад је дошло и то време стеку се и комшија и његов бранилац код суда и почну га испитивати. Час мумла, час се кревељи, час мути ко ко[illegible]мош по сирку, не може судија ни за реп ни за уши да га увати, већ и сам адвокат је почео сумњати да га је боже прости што снашло. На послетку сведоџбе нема, јер ни Галгоц ни Рогоз не дођоше те тако судија прогласи мога комшију за права здрава.

Незна се ко је био радоснији, или бранилац или оптужени, први је био весео што му је мајсторија за руком испала, а онај што се из криминала извукао. Кад су изишли на сокак, честита му адвокат, и заиште да му плати. Тек тад се начини мој комшија луд, ни да чује шта овај говори; на послетку се осече адвокат на свога клијента и рекне: та нисам ја казо таби да се ти и онда начиниш луд кад треба мени да платиш, него само у суду. Бадава он њему говори, неће ни да чује, већ јоржи кући.

Кад је адвокат од чуда дошао к' себи, у једу поче сам себи: а Мишо! Мишо! нећеш ти од сад без „фоншуса“ и подписане векселе ни твога бабу учити лагати!

Ђ.

Кад при вину седим....

Кад при вину седим,
и *арву* спустим доле,
некако ме срце
старачко заболе.
Сетим тад' се мога,
самовања пуста,
па са *другом* журим,
да заваркам уста...
А кад *трећу* спустим
друговима тима,
спопадне ме нека
необична зима!
Где је младост твоја?...
где ти љуба верна?...
ништа болан немаш,
до живота дерна!....
Дај де и *четврту*,
да ме туга мине,
утећи се не да
од црне судбине...
А кад *пету*, *шесту*,
испразним до капи,
па ми сво се тело
укочи, уштапи,
А по глави брује
мелодије чиле,
па се сетим жена,
чије нису биле,
Само мојој нема
нигде баш ни трага,
тад се текем сетим:
слобода је драга!
Јер да жена моја
сад уз мене стоји,
хтела би за цело
да ми чаше броји,
А овако дајте
осму и девету,
па не марим, нека,
макар и *десету!*
Карати ме нема,
нити може ико,
господарит' несме
нада мноме нико!
Ја сам госа овде
а ком није право,
нек сели одавде,
нек га носи ђаво!
А ти цуро бела
слуго целог рода,
оди ме пољуби:
живила слобода!

Др. Казбулбуц.

Слепачка кола.

Један назови колар начини једна кола и извуче их на вашар. Дође један господар и запита колара: пошто су ти кола, мајсторе? Та ја сам то за једног слепца правио, проговори колар.

Па ти ћеш њему направити друга.

Та ђаво га знао оћел' доћи поче се колар бајаги изговарати.

Па што му драго одврати опет господар, дош'о не дошо — направићеш му друга.

Ал кажем, да сам ја то за слепца правио, (а овамо све копа ногом)

Дакле оћеш продати ил не? запита га још једаред купац.

Па што му драго, оћу и погоде се. Кад је дошао кући, скупе се комшије да виде кола, па како који види одма нађе мане. Види напослетку и господар да ништа не ваља на њима, (осим што четир трага праве кад повуку.) На послетку ће један приметити: нису та кола у једном селу прављена; — на што се сви слатко насмејаше.

Та није он крив који је правио, рече господар, јер добро је казо, да је за слепца правио, а ја сам тај слепац.

Ђ.

Смеј и суза.

Кад сунце сија
а киша пада,
роди се, кажу:
вештица!

То чудо може
чинити дневно,
и моја мила
снашица!

Јер кад се смије, —
у оку плавом
трепти јој бисер
сузица!

Љубисав.

Звиждољке.

Дошао један Шијак у дућан, те између осталога купиће и деци звиждољке од шећера. Има вели, 13-торо унучади, па ће купити 12 звиждољака, а 13-ту ће добити приде, као што је и иначе до сад добијао. Калфа му рече, да купи 14 звиждољака, јер је 13 несрећан број. На то ће Шијак: А на што ми 14 звиждољака, кад имам само 13 унучади.“ „Е па ону чатрнаесту можеш узети ти“ рећи ће калфа, „па седи међу унучад, те и ти звижди с њима.“

Жеравица.

Зашто не купе звоно?

Кад су оно о окупацији поврвјели солдати у Босни ко скакавци у Мисир — свакаквијех се чуда догађало у Босни. Солдати, ко солдати, покупљени из сваког краја велике Аустро-угарске државе нијесу никад виђели Турчина ни турске џамије, па кад су дошли у Босну чудили се и дивили свему. Тако ти један солдат слушаше ће сваки дан хоџа са џамије окујише; то му бијаше чудновато, па ће ти један пут упитати једног Србина:

— А, бога ти коншија, јесу ли ово Турци како богати?

— Јесу, а шта је? припита овај.

— *Та, кад јесу, што не купе једно звоно, већ се сваки час иђу на џамију на вичу!*

Варјача.

Досетке и наивности и др. из дечијег живота

Играла се Дара и Јова с картама. У један пут залармаше па ево их мени. Свако носи по једну карту у руци: Дара „даму“ а Јова „долњака“.

„Ј ли, да је ова карта јача од Јовине?“

„Јесте, наравно.“ Рекох ја.

„Али баш није!“ опире се Јова „на мојој карти је мушки а на њеној девојка“ Ваљда је баш моја јача!“

„А куд си се ти тако подигла?“ запитам неки дан малу девојчицу мог суседа.

„Нисам се ја подигла. Ја нисам Шокица.“

Кад је мати оставила малу Десу код нас у гостима, рекла јој је да не сме никад плакати.

Ми смо једне вечери седили за столом у соби и доста живо разговарали. Деса је спавала у постељи близу нас. У један пут се пробуди, па ваљда јој жао било, што је она сама изван друштва, поче да плаче. Ту се сети материних речи па ће онако кроз плач:

„Ја не би платала, али сузе иду саме.“

Покупио

М. Ј—ћ.

Дошао мој брат од тетке, мали Ђурица к' нама на село у госте. Допадне му се како сва наша сеоска деца иду боса те изује и он ципеле. Једног дана падне киша и мало захладни. Моја мати рече му: Обуј, Ђурице, ципеле, на пољу је хладно, могао би назебсти, па шта би ти мама рекла, кад би кијао.

„Па рекла би ми: наздравље!“ одговори Ђурица

Љ — о.

Чика Панта.

„А што чика Панта
по цео дан дрема?
ваљда мисли јадник
како среће нема“ ?!

„„О, та није; он вам
и дан и ноћ зева;
јер га *брига* уби
али — *дваест лева!*““

Др. Казбулбуц.

Верна копија једног писма.*)

Либер Гајо ам Кордон!

Их хабе мих фор ајниген таге мит дер Јока кирхенмесиг бевајбет, — даз дир нихт унбекант унд шмерцлих блајбт, вил их хир але Церемонијен фир евиге бешрајбен. То је тако било, мајне Небенлигенде ист бис цур обиген Катастрофе 17 Јаре геалтерт, дас махт, дас си фон инвендигер Лебендикајт ист. Их хабе ди Јока дурх ден леблихен Региментс-Бефел мит ден Фиштанде дем Гренцхаузе ајномунирт, вајл си кајнен Фатер унд Мутер хат, сондерн ајне Вајзе ист.

*) Само што је оригинал немачким словима писан.

Фриер вар их мит Армут беунруигт хабе кајне Штифел, ин дер Штубе гехабт, јецт хвала Богу ла'де их ан кајнер Нотдурфт, их реде ди Вархајт, им Амбуге цухере мир вајтер: Јока ист грос, кицлих унд трегт хохрабенде шуе, ам Копфе хат Јока шварце Рабенхаре ви ди Швабен саген обшон Равен кајне Харе хабен сондерн Федерн венигстенс ин дер Милитергренце. Вен ман си нур аншаут хат ди Јока роте Шам им Гесихте, ди Ауген синд мит Шмахтунг бештрајт. Вир варен цур Хохцајт шен беклајдет их хабе аух етвас Уркете унд блауе торба мит Силбер. Јока вар ам Копфе мит Рузмарин бевахсен, але Меншен шаутен ауф ире наје прегача. Како сунце красна била. Дас Херц хат мир фор Фрајдикајт гешлаген.

Нохвајтерс вир ген мит Музик унд фарен ин ди Кирхе, во вир фон дом арбајтслозен попо бекопулирт вурден. Нах дем дер попо аух дем Фолке етвас Сеген гегебен вурден вир фор дер Кирхе бефлинтфајерт унд мит цвај уншулдиген Пелерн бекнолет. Дер Јока вурде веген Пулфераух унд Шисен унгут бис цу Тише. Јецт ден вир есен

Обен хат дер попо гепрезентирт унд хат гесегнет вас комен вирд, дерен вар филес, цуерст јува, дан говедина, тарана мит цвибел, дебратенер тукац унд ајнјеригер прасац Танасија Цветојевић хат им ден Копф мит хандар абгехаут, цулецт погача мит Цукербешотерунг, онда смо имали три барила вина унд хабен коло гетанцт ин дер Луфт фор дер Кирхе.

Веген папиришен мангел мус их ди Шрајбунг шлисен.

С богом Брате Гајо

твој прика Јово.

Комшији Марку.

Кад на „Добру воду“ идеш
Носиш боце добра вина;
Ту доброте имаш двоје,
Па избираш што је боље.

Истоме.

Кад се враћаш с „Добре воде“,
Хвалиш воду оцу своме;
Али боце носиш празне
— То је дика вину твоме.

У В. Р.

На исповести.

Дошао сељан попи да се исповеди, и прво и прво било му је ово.

Сељан. Оче попо, ове сам године више пута тукао своју жену, јер је врло језична.

Попа. Добро, добро, синко, али то не иде у исповест. На исповести не треба рећати своје врлине, већ само своје грехе.

Шта је добит?

Кад човек (у детинству своме) једном каменицом разбије два прозора, па га не истуку дваред, већ само једаред. Да је разбио једно окно и онда би га тако исто истукли, — и тако оно једно окно му је чист добит.

Опет на исповести.

Отишао Талијан да се исповеди и међу осталим гресима рече и то, да је од свога суседа полагано украо 100 снопова жита. Поп га запита за колико је дана он ти 100 снопова украо.

— За четир дана. Сваки дан по 20 снопова.

— Али четир пута 20 то није сто, него само 80.

— Тако је, господине, али онај рест наумио сам довечер да украдем.

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.

ове поједине бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.

Администрација „Стармалог“

Новије књиге и музикалије

послате уредништву на приказ.

Војнички живот. Слике и прилике. Написао Ем. де Амичис Превео Дан. А. Живаљевић. Издање срп. књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. — 1888. Цена 50 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига 152, (за г. 1887. књ. IV.) у Н. Саду штампарија др. Св. Милетића. Цена 70 новч.

Новела Адолфа Дигасињског. С пољског превео Рајко. Издање срп. књ. и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. Цена 60 новч.

Ђурђев-дан. За гласовир од Хуга Доубека коровође срп. новосадског читаон. певачког друштва. Издање срп књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду 1888. Цена 40 новч.

Бачванин. Лист за просвету, привреду, трговину и забаву Излази (у Сомбору) недељом на целом табаку. Уредник К Радуловић. Издавалац књиж. М Каракашевића. Цена на год. 4 фор.

Slovanski Svet. Излази у Љубљани двапут на месец. Уредник Ј. Пајк. Издавалац Фран Подгорник. Цена на год. 3 фор.

Руска Правда. Газета для русскихъ мужиковъ. Излази у Бечу једаред на месец Издавалац и уредник Григорій Купчанко. (Wien II. Heinzelmanngasse № 5.). Цена 2 фор. на годину.

Патница. Роман од Јакова Игњатовића. Књига II — III. У Н. Саду 1888. Штампарија А. Пајевића. Цена 60 н.

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А.

Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник др. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за сваког. Излази у Сплету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и предплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ОДЈЕК, лист политички, економни и књижевни. (Орган радикалне странке.) Власник: Коста С. Таушановић. Одговорни уредник: Милан Ацић. Излази у Београду, средом, петком и недељом. Цена је: годишње 24 дин., полгодишње 12 дин, за три месеца 6 дин., за стране земље 30 дин. на год.

СРЕМАЦ. лист за политику, народну привреду и забаву. Излази једаред недељно на целом табаку у Илоку. Власник и издавалац Стеван Поповић (Вацки). Одговорни уредник Богољуб Познановић. Цена је листу 4 ф. на годину.

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ, лист за политику, економију и књижевност. (Орган либералне странке). Власник Сима Јевр. Поповић, одговорни уредник Благоје Г. Дамјановић. Излази у Београду 3 пут недељно на целом табаку. Цена за Аустро-Угарску на целу год. 15 ф. на пола године 8 фор.

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25).

Није истина што се пронијело, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и сад излази и запада изван Беча са поштанском пошиљком: на четврт године фор. 2:75 — на по године фор. 5:50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични болести* и код *последица* истих, проузрочене занемарењем, надаље код *шкрофула*, особито у они случајеви где се отоци *жлезда* и старе *шкрофулозне ране* налазе.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматички болести, живаца, болести на кожи, тешко зарасшчујућим ранама, миграини, тешком дисању, падавици, одвбљању, жутици, грчеви у материци*, отоку *јигерице и слезине*. Да успех имаде нуждно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стоваришше А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спаситеља“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Грозингера. Осек: Ј. пл. Диенес. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл, (*Barmherzige Brüder*) Панчево: Ф. Рада. Београд: К. пл. Драскоци; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоваришше у Апотекама: Беч: А. Мол, *Tuchlauben Nr. 9.* Будимпешта: Јосиф пл. Терек, *Königsgasse Nr 12.* Ђорђе Кригнер, *Kalvinplatz.* Александар Молдовањи, *Wasserstadt.* Сегедин: К пл. Барчаи. Темишвар: К. Јанер. Ј. Тарцај. Мако: Кол. пл Кулифај. Х.-М.-Вашархељ: К. Бернатски. Печуј: Кол. Гебел. Праг: Б. Фрагнер, *Nr. 205-III.* Мишколц: Др Ј. Сабо. Дебрецин: Др. Е Рочнек. Сатмар. Ј. Босин. Кашау: Ф. Корлат. Пожун: Венделин Хајм Ђур: Ото Петри. 10—10.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

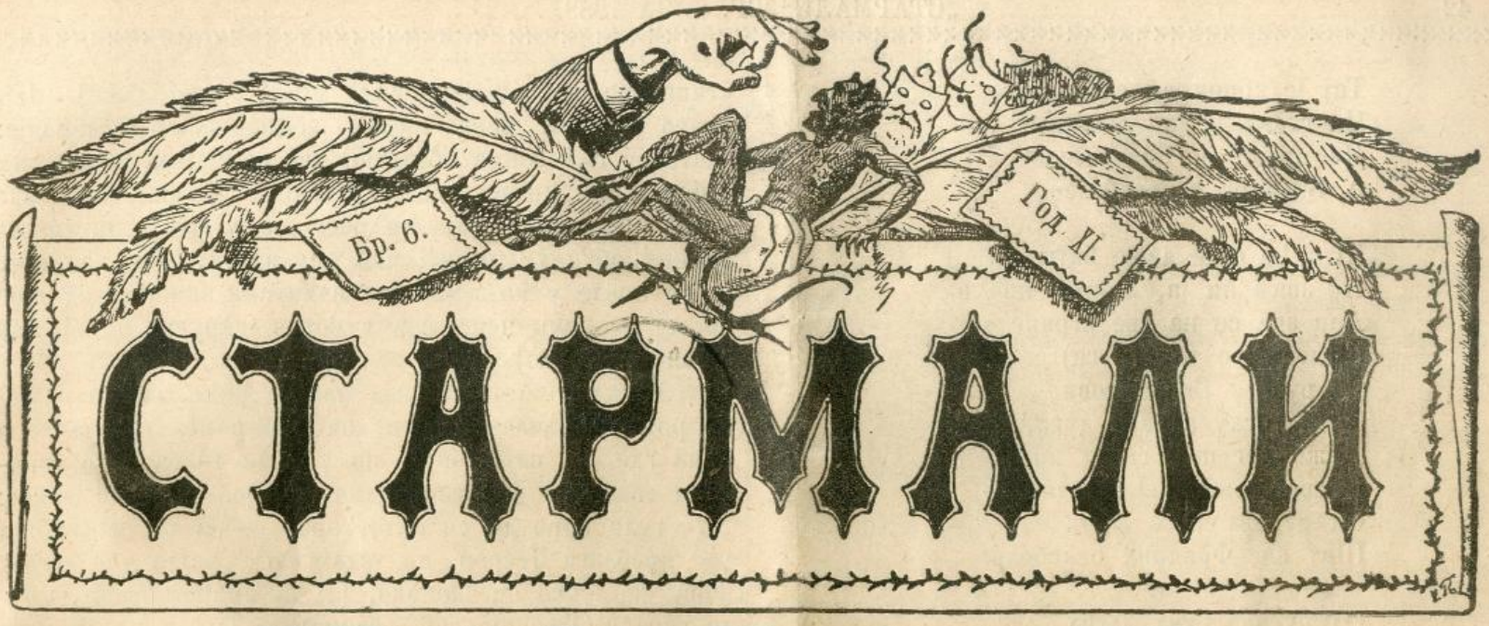

У Новоме Саду 29. фебруара 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПОСЛЕ СМРТИ ЦАРА ВИЛХЕЛМА I.

Е тако је од земани:
Свачи дани избројани.
Једном краћи, другом дужи,
Но свак мора да одужи;
И на одар да се пружи;
Своју својту да растужи;
Другог местом да послужи.

Под теретом многих дана
Клону глава крунисана.
Њега жали народ цео —
И Бисмарк се разболео.

Рец'мо и ми: Због стари!
Бог нека ти рај подари!
Под тобом су викли чини
Те с' Немачка уједини,
То ј' Немцима извор снаги,
— А другима пример драги.
За то рец'мо: Због, стари!
Бог нека ти рај подари!
(А што беше блудње, квара, —
То нек Бисмарк одговара).

Скрстио си, старче, руке
Под венцима, под застиром.
Ти си наш'о себи мира — —
Шта ће бити с нашим миром?! —
— — — — — — — —
— — — — — — — —
Но по реду полазећи
Сад долази Фридрих трећи
На престо је већем сео —
И Бисмарк се разболео.

Новинарска мудра глава
Несугласе затрпава,
Затрпава, зашушкава,
Да се не зна битност права.

Ал што ј' сваком ласно знати,
То се не да затрпати.

Пре три лета, кад се оно
Задрмало свако звоно,
Упеле се све параде,
Серенаде и бакљаде,
Здружио се дар и слово
— Јер је Бисмарк јубилово —
Тога дана, те вечери
Видило се ево ово:

Кад су пошли бакљоносци,
Хуком струје заведени,
Сви прозори у Берлину
Беху махом осветљени;
Берлин сјао, ка дај' гор'о
— (Неко ј' хтео, неко ј' мор'о) —
Пламен, пламен до пламена —
Престолница осветљена.

Само једна палата је
Мрштила се на те сјаје;
На прозори, не баш мали,
Ни жижак се не упали.
Ту палату, њеног госу,
Јубилеум не загрева, —
Та палата, та палата,
То је била „кронпринчева“.

Тај је кронприц сада стиго,
На главу је круну диг'о,
На престо је очев сео —
А Бисмарк се разболео.

Шта ће сада даље бити
Не знам ни ја, незнаш ни ти.
Али зна се на све стране
(Бележи се то у туги)
Да рукави Бисмаркови
Досад беху здраво дуги, —
Дужи нег што свету прија
И европској срећи годи, —
Од рукава ових дугих
Шат нас Фридрих ослободи.

Од рукава ових дугих
На много се страна пати;
У миру смо ка' у рату
И ратни се трошак трати, —
Те рукаве предугачке,
Шат их Фридрих вешто скрати.

—к.

Обзири по свету.

„Обзири по свету“. — Овај ми наслов већ не ваља. Најбоље би било кад би човек могао увек писати уводне чланке без обзирне воде; кад би се обзирао по свету без обзира, — кад би сваком врстом рекао попу „поп“ а бобу „боб“, (или промене ради: магарцу „asinus“, коњу „ló“, лисици „Fuchs“ и т. д. — или још веће промене ради: Панти „Стево!“, Стеви „Јота!“, Јоти „Германе!“, Герману „Остани где си!“ и тако даље и тако још даље). Јер право је мени рекао један негдашњи безобзирлија: „што се год већма обзиреш, све се мање обзиру на тебе“. Још ми је саветовао и ово: „терај куд иде руда!“ (До душе није ми рекао коју руду мисли, да ли ону обичну, дрвену, или ону златну руду, на коју је он после у подземним казаматима наишао, од које би му не само чеп, већ и образ зарудио, т. ј. кад би образа имао).

Е, ал тако је то, кад наиђе време, па ти се неки рогати анђелак спусти тихо на раме, глади те и пипа где си најслабији, па уме да те са тако красним саветима и пословицама завеје. Час ти рекне: „Не гули коре да не буде горе“, — а ти се згуриш као преблаги Јеврем, па уздахнеш „хајде нек стоји кора, јер како би наопако, ја да припомогнем да буде горе“. (Тако се сеју обзири) — Ти би н. пр. хтео кога, опомене ради, да повучеш мало појаче за руку или за ногу, али рогати анђелак шапуће: „Немој брате Србине, јер истргнеш ли комарцу ногу, испадоше му и црева“. (Тако се сеју обзири). А ти се шћућуриш па жмиркаш: „како би ја, наопако, на своју душу примао грех тако цревателно на земљу падајући и тако трогателно на небо вапијући!“*) — Или на пример — али манућу се примера, јер и ти су примери ђаволи, могу човека да заведу и одведу баш онамо куда није хтео.

Обзири су као неке гљиве, које најбујније расту на нездравом земљишту. За то би најбоље било, кад би ми у болести нашој прикупили бар толико снаге,

*) Е, на то морам и ја нешто рећи, па макар ме таки из штампарије отерали. Ја не познајем писца овог чланка, али може се он обзирати колико му драго, ипак се нађе „Неколицина омладинаца“, који трубе, да их баш Стармали — „убија“. Слагач.

ПОДМИСТАК.

Жеље.

Живео Србин са Чивутом добро, у лепом пријатељству.

Једном ће Србин рећи Чиви: Хајде драги мој пријатељу, да један другом што добро пожелимо.

А шта би могао ја теби доброг пожелити? Ми добро, у пријатељству живимо, па си уверен да ја теби свака добра желим.

Па ништа за то; али опет да видимо само разне жеље један другог, одговори Србин.

Па добро, рече Чива, а ти чуј!

„Ја теби желим: да добијеш лепу, младу васпитану женицу, са миразом од 10.000 ф. и једну лепу, плодоносну пустару!“

„А ја теби желим: да имаш 100 јутара земље, свако јутро да ти роди 100. м. ц. па свака м. ц. да кошта 100 ф. ово све да продаш а са новци да располажеш по својој вољи.“

Чиви се насмеши брк, — „е брате, то је већ лепша жеља! боља је и виша од моје прихвати Чива. Али ако се нас двоје свадимо, онда не можемо један другом добра желити.

Србин. Да богме. Онда би један другом зла желили.

Чива. Па ајде да видимо како би то изгледало.

Србин. Ајде почни ти.

Чива. Баш кад хоћеш, а ти чуј:

„Ја теби желим, да пет кишобрана уђу у твој трбух, у њему да се по мало раширују, док ти на послетку сав твој трбу не разнесу. Мислим да је доста, да те болове претрпиш.“

Па то није ништа, одговори Србин: Ал' ја теби желим, да ти постанеш кудељно (конопљино) семе.

„Но, шта је то кудељно семе? примети Чива смешећи се.

„Ево видиш шта је, чуј само!

Као кудељно семе, бићеш прво бачен у земљу; у влажној ћеш земљи неко време заоран, затрпан пробавити; после ће временом из тебе изнићи нека биљка; када као биљка већ сазреш, онда ће доћи неколико појаки људи и жена, па ће ду те из земље трзати, чупати и о земљу ударати, докле год те од земље не отресу; када већ будеш од земље отрешен и лепо очишћен, онда ће ду те купити у снопове, везивати, стезати, на тебе клецати, да ти све кости у теби пуцају; кад те већ у снопове повежу, онда ће ду те оставити неко време, да се на сунцу сушиш; По том ће ду опет доћи по тебе, бацати те, товарити на кола,

па отиснувши од себе туђе најемнике и своје издајнике. сви други, од првог до последњег, један другом да рекнемо, говори брате Србине, што ти је на срцу нек ти је и на језику; говори, шта ти изгледа нередовно, неумесно, неправо, недобро. Говоримо и велики малима и мали великима, и стари младима и млади старима и крупни ситнима и ситни крупнима, говоримо један другоме без обзира у брк и у браду, само не псујмо оца, матер ни свеце, — јер отац ни мајка нису нам криви што смо се тако разнежили, да и на најпријатељскију критику ћипамо као помамни, а свеци су увек готови да помогну свакоме, који сам себи не одмаже.

Зар то не би лепше било, да један другога саслушавамо, — ал за то да се не прекипљује од једа.

Зар не би лепше било, да један другом кашиком лека дајемо, — ал за то да један другог не желимо попити у кашици воде.

Зар не би лепше било, да један другог помало исправљамо, — ал за то ипак да се не денунцирамо.

Зар то не би лепше било, да један другом по каткад поштену лекцију очитамо, — ал за то ипак да се међу собом по мало и поштујемо.

Зар то не би лепше било, — — да, да, све би то лепше било, што би се год између наших партаја радило друкчије него што се ради данас. Али ја сам се огрешио о наслов овог чланчића; хтео сам да се обзирем по свету, па запео и застао код наше обзирности и необзирности. Па ни из тога питања као да нисам изишао на чисто, — да ли би они, који су сувише обзирни требало да буду безобзирнији, или они који су сувише безобзирни да буду бар мало обзирнији, једно или друго, или обоје.

А што се тиче обзира по ширем свету, свет ми ваљда за десет дана неће утећи, — моћи ћу се обазрети на њега и у другом броју.

Један стари Стармаловац.

Ћира. Даклем помакли су се и наши посланици на хрватском сабору. Дали су пр дставку бану и траже да се наше школске прилике поправе.

Спира. Е нека, нека, — ако ни то не постигну, онда боље да су седили код куће.

Ћира. А знаш ли чиме хоће да подмите бана? кажу, да ће се поправком школског закона поправити и учврстити пријатељство између Срба и Хрвата.

Спира. Па тиме они хоће да задобију бана!

Ћира. Па да!

Спира. Бана Хедерварија?!

Ћира. Па да.

Спира. Е онда право каже латин: Beata simplicitas.

П у с л и ц е.

⊙. Кад се нови цар Немачки вратио из Италије кажу да се са Бизмарком пољубио. А да тај пољубац неће бити оно, што Немци зову „ц в и к и п у с“ ?!

△. То је незгода. Старе у г о в о р е ваља поновити, — Фридрих, III. по савету лечника не сме да г о в о р и.

са кола опет доле вурати, па са тобом у једну баруштину; ту ће ду на тебе натоварити силно блато и оставити неко време, да у смраду, блату и баруштини трунеш; када се већ у трулеж претвориш, доћи ће ду опет по тебе, па те из баруштине на поље вадити; по том ће ду те на једну сунчану пољану раширити и оставити, док се и тело и срце твоје у теби не осуши, кад се већ сав исушиш, доћи ће опет по тебе, на кола те бацити и кући донети, код куће те опет са кола доле вурати, па у једну камару сложити; Ту ћеш опет неко време лежати; после овог, драги мој Чиво! доспећеш под трепању и сад ћеш тек да патиш. Трепањеду те и ломити све дотле, докле год ти све кости твоје на парчета не изломе, и не постанеш са свим мекан као отрепана кудеља; по овом ће ду те у котурове повезати и однети у ваљоницу и ваљати те тамо међу камењем, па онако измученог и изваљаног опет у котурове везати, стезати и бацити те у какав магазин, гди ћеш опет неко време лежати; По овом доћи ћеш у руке какови јаки људи и жена који ће те гребенати, пролазићеш кроз гребене све дотле, док не постанеш са свим танак и мекан, правом, чистом дотераном кудељом; као такова дођеш у руке какве баке, која ће те прести, на тебе по мало пљуцкати и вртите тамо амо око вретена, док не постанеш танак као кончић; после овог дођеш на разбој и у руке тикачеве ту ћеш бити трзан тамо амо, док на послетку од тебе не постане без или платно; кад већ без или платно постанеш, онда ћу те ја од какве ткаље или тикача купити, донети мојој жени и казати јој да ми од тебе направи гаће; ја ћу те неко време носити, а кад се већ подереш, онда ћу направити од тебе обојке. Носи ћу те као обојке. Увићу те око мојих ногу. Обући ће моје велике чизме и газити по теби док се сав не подереш; на послетку онако подераног баци ћу те на ђубре; На ђубрету ћеш трунути све дотле, докле какав стари Чива на тебе не наиђе, покупи те и баци међу остале његове рите; са осталим ритама доспећеш опет у какав магазин и тамо ћеш неко време са ритама у друштву провести; са осталим ритама ће ду те однети у фабрику гди ће се од тебе направити папир; кад већ папир постанеш онда ћеш доћи у какву штампарију и на теби ће се штампати какове новости које ја баш не радо читам, ал онда ћу их прочитати, а после прочитања већ зваш чиво! шта ћу с тобом урадити!“

— Ај вај! уздахну сирома Чива. Доста, комшија доста.

Прибележио **Љ. К.**

---

*

§. Сад се лечници поново надају, да ће Фридрих III. оздравити. — Е онда ће се Бисмарк још већма разболети.

✱. Снег се т о п и. То је баш мио и невин глас. Ал ми нисмо криви што нас и тако невин глас подсећа на т о п о в е.

≈. У Бугарској је нестала цела каса једне регименте. Кажу да ће се тај новац употребити да се олакша пут младоме Кобургу. (Али он би откасао и без те касе).

Ϙ. И Абердар је већ држао своје академичко предавање и то: „О вољи и слободи.“ — О слободи ми знамо и без Абердара, а о својој доброј вољи уверио нас је још док није био академичар.

+. У Бечу је забрањено у цркви држати мису пригодом јубилеја бискупа Стросмајера, — јер веле, та прослава изгледа на политичну демонстрацију. (А та забрана опет изгледа на политичну вексацију.)

⚧. При изборима у Србији радикална је странка добила већину, и то тако огромну већину, да је влада при наименовању краљевих заступника могла комотно бити мало ширих груди. (Е ал шта ћемо кад су либерали гласали против зајма, који су сами као хитан предложили.)

□. У Пожуну је изгубио на годину дана право на адвокацију адвокат Кутли, као за то, што је веле он крив, што су неки Словачки ђаци протерани из пожунске гимназије. Па кад је он крив, што су онда ђаци кажњени!

Ђука. Шта је, богати, поручио султан оном немачком Гобургу у Бугарској? Ја сам чуо, ал нисам добро запамтио.

Шука. Поручио му је да је и л е г а л а н.

Ђука. А шта је то и л е г а л а н?

Шука. Знаш, султан је тиме хтео да му опсује и л е г а л о, — ал опег није хтео то сасвим јасно да изрекне, него је мало замотао да изгледа финије.

Ђука. Али Гобург ће то ваљда ипак разумети.

Шука. Не знам. Можда ће се неко време и чинити као да не разуме.

Ђука. Па шта ће онда бити?

Шука. Онда ће морати ко доћи да му то растумачи.

Шарени шљунци.

Један „фрајтер“ шетајући по Пешти оправи цигару и не имајући ватре, случајно сусрете једног мајора који је своју „вержину“ пушио, салутира и рече: „Господине мајору, молим понизно мало ватре.“ Овај га погледа од главе до пете па ће му онако горопадно рећи: А како се ти усуђујеш од мене ватре искати? На ово се фрајт окрете и рече: Та сто му мука, кад ми „ш а р ж е“ један с' другим нећемо да држимо и да се слажемо, онда је то зло и наопако.

*

Ове године на светога Саву узе кабаничар, брат Ш. своју малу Меланку за руку и рече својој жени: ја идем у цркву, па водим и Меланку, јер и тако још никад није била у цркви. Када се око подне кући вратили запитаће мати Меланку: Но, како ти се допада у цркви? Па лепо, има много људи, а њи троје узели неке дугачке штапове па све по једном зеленом асталу сиграју лопте.

*

Иста Меланка запита једном своју матер: „мати јеси л' ти већ била рођена кад ти је мати умрла?

*

Мојој баби је нешто пасирало што не пасира сваком, када је ових светаца барила слано месо, па кад је већ готово било, донесе на стол и рече: ево ово је готово, има још један део у лонцу тај никако да одмекне. Кад смо већ ручали, моја мати изађе да онај део извади мислећи да се већ и прекувао, а оно има шта видити, у лонцу — чокот.

*

О новој години у селу У. седили су и пили у једној гостионици, један трговац, касир, и један дебељко. Кад су се већ прилично поднапили рећи ће трговац: браћо, хајд мало да се по селу прођемо, па можемо мало баш и до нашег Чика Мишке да одемо. Па хајде рекоше ова двојица бар да нам опет што лепо приповеда, јер он је тога пун натучен. Хо мај што је тај Чика Мишка учен и паметан, нема му у читавој У. равна, примети касир. А на то ће дебељко рећи (и не мислећи како ће то да испадне). „Да сам ја на његовом месту ја би напунио кола, као онај сеоски нераст.

*

Јесили ти, сине, чешће на кућу мислио? запита отац свог сина, који је из сомборске школе кући дошао: „Сваког првог“ — одговори син.

*

Мала Вида захтевала је при ручку вина, па да не би то брат јој Тоша разумео, то поче сричући да иште: „Ма-ти дај-ми в-и-н-а.“ а Тоша ће рећи: А ја знам шта Вида оће, Вида оће смокве.

*

Покојни Паја Баша имао је пасију да се ма с киме потуче; једном када се потукао у једној гостионици, увате га два жандара да га терају у варошку кућу (то је било још у оно време кад су жандари носили оне шиљасте клобуке). Паја је био увек шаљивчина, па и сад уз пут рече жандарима: Господо, ја могу нешто да урадим, што од вас ни један није у стању; па не вас двоје него ни један жандар. Жандари му рекоше: То неможе бити увек ће се бар један од њи толики наћи да ће тај „кунст“ моћи извести. Паја је навек носио качкет. Скине качкет с главе, метне га на земљу па седне на њега, и рече: Е сад господо пробајте ви то с вашим клобуцима.

5-ко у Вршцу.

„С’ опроштењем!“ ....

Молићу те,“ — вели „нобл-Фема,“
мужу своме, добричини Лази,
који знаде, да јој увек жеља,
да се мало, што-но веле: мâзи.
„Молићу те, да са више збиље,
и штовања говориш о *мâми*,
или било то у каквом друштву,
или кад смо обадвоје сâми.
Мамица је *нежна срца* јако,
па се срди, кад се о њој збори,
а не пази, шта се њој пристоји
и како се треба да говори.“ —
„„Хоћу душо,““ — вели на то Лаза, —
„„знам ја добро, шта је „нобл“ дама,
од сада ћу, на прилику рећи:
то је наша „*с’ опроштењем*“ *мама !*““

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Досетке наивности и др. из дечијег света.

Мој пријатељ Н. страсан је дуванџија пуши само на лулу а види и сам да му дуван шкоди за то се више пута накањивао да се пушења мане. Одржао је по два-три дана, па онда дај опет лулу. Ономад се опет захука и рече: „Е жено, сад ћу баш збиља дуван да оставим.“ — То чула његова ћерка, мала Милица, па пришапну матери: Тата је више пута рекао да оставља дуван, па опет пуши. Боље ће бити да ти оставиш његову лулу.

Миличина мати радећи у кујни запита свога мужа, који је био у соби, колико је сати?

Муж јој из собе шалећи се одговори: сви су.

Милица је стајала на вратима између собе и кујне и мати је запита: шта рече тата, колико је сати?

Милица. Тата вели да је дванаест.

Отац. То нисам рекао.

Милица. Па ти си рекао „сви су;“ а кад су сви, онда је дванаест.

Милица је била у посети код једне своје другарице Ленке коју је јако болео зуб и већ је био дошао берберин да јој зуб извади, али Ленка није смела да се одважи, бојећи се да ће је та операција јако болети. Сад је Милица поче тешити и доказивати да је то неће ни мало болети. Знаш, рече — моја мама свако вече извади све своје зубе, па никад и не јаукне.

Иста Милица, кад је још била од пет година, вајкала се што због рђавог времена не може с матером да иде да се шета. Па овако рече: уф, ала је то гадно време, час пада киша, час пада снег. Кад ће једаред падати врућина!

Милица се навикла да се свако вече, кад у кревет легне прекрсти. Једаред пробуди се око поноћи и сети се да се није прекрстила. Викне своју матер и замоли је да упали свећу.

„А на што ти свећа?

— Оћу да се прекрстим, па не видим у мраку.

Л. К.

Искреност.

Он:

„Признајем Вам, госпођице:
Љубим Вас одавна!
Али љубав моја није
досад била јавна, —
у потаји, у тишини,
љубити је слатко“!

Она:

„„Захваљујем врло лепо
што љубите тако;
љубите ме, али молим
као и — *до јако!*““

Др. Казбулбуц.

Неће да пуцају на Русе.

Лист „Ратибор“ приповеда овај догађај:

У некој омањој гостионици у Краљичином Граду, у коју долазе и војници, сеђаху једног вечера два пешака, живо се разговараху и момачки пијуцкаху. Мало подаље седело је неколико цивилиста гледајући веселе момке, и један цивилиста рече: „Нека их, нек пију. За кратко време може их бојна труба позвати у бој на Русе, — па ту могу

и кости своје оставити“ — То чуше војници и упустише се са цивилистима у разговор, (наравно о рату). Тада ће рећи један цивилиста: „Ипак је то чудно, пуцати на људе, које и не познајемо, а камо ли да смо се кад с њима свадили.“ — „Богме ми и не би пуцали на њих“ одговориште оба војника. „Не би да! команда је команда и кад се заповеди, онда војник мора да пуца ма и на свог оца“ — тако примети један цивилиста. „Све је то тако“ прихвати један од војника „ал ја и мој друг ипак нећемо пуцати макар се и командовало.“ Док се они тако разговараху, ал ти се из неког кута подиже војнички каплар, кога нису ни опазили да је ту; и он позва војнике да им кажу своја имена, да их прибележи. Војници рекоше своја имена, па и сад додадоше: „Молимо покорно, ми на Русе нећемо и не можемо пуцати, — јер ми смо обојица — тамбури.“

Зашто? . . . За то! . . . .

Зашто су ти, чедо мило,
обрашчићи тако бледи? . . .
Шта те мучи, да ти сузу
из очију лепих цеди? . . .

„Ах! Несретна сувише сам!“
— одговор је за питача, —
„Ето иде зима љута,
а ја немам — *огртача!*

$^{28}/_{10}$. 1887. По немачком.

Др. Казбулбуц.

Зар се и то купи!

Отиде једном један имућан али прост сељак у Пешту да преда неки процес адвокату. Адвокат га понуди да седне и да га пречека док он неки посао у другој соби не сврши. Клијенат седне па извади своју лулу из џепа, и почне истресати багов на патос. Послужитељ адвокатов види с ким има посла — те брже боље мете поред њега пљувоницу. Кад је напунио лулу, почне пљувати с' друге стране на патос, а послужитељ узме с' оне стране пљувоницу и мете на другу страну. Још се братац не сећа чега ради је послужитељ донео пљувоницу — па поче пљувати опет на ову страну. Кад послужитељ то види, а он донесе још једну пљувоницу и мете и с' друге стране. На послетку помисли сељанин да се овај с' њим — што рекли банаћани — подпрцкава па рече: „јеси чуо! уклони ту тепсију одавде јер ћу, бога ми пљунути у њу. Па зато сам баш и донео да ту пљујете, — дода послужитељ. Сељанин га погледи зачуђен и рече: но мај, нисам мого ни помислити, да се у вароши још тако што купи!

Ђ.

Једноме појети српском.

Твоја ће слава тек доцније синут'
И освојит' Србе и Српкиње све.
Кад Његуша, Чубру, Вишњића и Бранка
Већ забораве.
Тад ће тебе славит',
— Али пре тога не.

(По немачком.)

Попа и владика.

У старо време, кад је поповима строго било забрањено пушити, оптуже једног попа код владике да се не влада по тој заповести него пуши к'о Турчин. Владика га одма позове на одговор. Тај поп је био велики досетљивац те стане смишљати како ће да се изговори пред владиком, а кад најпосле удеси свој план а он хајд владици. Оде у двор и ту упита једног послужитеља где је владика и шта сад ради, а послужитељ му каже да је владика баш сад доручао и отиш'о у башту под сеницу да пије каву. То је поп једва дочекао, па онда онако као мачак све на прстима, около, около док не дође до сенице и као из вертепа паде пред владику, који је — узгред буди речено — у једној руци држао шољу с кавом а у другој дугу чибучину из које је по ћефу густе димове сукао. „Шта је море?!“ продере се изненађени владика на попа, а овај понизно одговори: „Ја сам тај и тај поп што сам због пушења оптужен вашем високопреосвећенству“. — „А, дакле ти си тај бездјелник!“ рече опет владики погледајући час попа час свој дугачки чибук. „Јесте, ја сам“, потврђивао је поп. Онда владика мало нижим тоном овако стане саветовати попа: „Ама човече божји, кад већ пушиш, а ти барем пуши овако на дугачко као ја, а не на оне кратке пуше к'о Циганин, из којих сав дим управо у очи иде те хоће човек пре времена да ослепи“.

Шта је турнир?

Турнир је у:

Правосуђу (јуриспруденцији): претеривање истинитости.

У медецини: један симптом функције пореметене памети.

У теологији: грешно унакажење човечијег тела.

У филозофији: негативно стављено на позитивним.

У филологији: страно потомство на домаћем корену.

У историји: израст у другој половини XIX. века.

У физики: неправилно пореметање равнотеже

У техници: једна на хрђавом месту смештена декорација.

У естетици: заблуда укусне лепоте.

У трговини: превара публике уметничким стварима.

А у опште; лудорија.

Посрбио: **Цига.**

Иверци.

Много кувара пресоле чорбу; — ал то уме и куварица сама.

* * *

Задовољство није пријатељ великих дела.

* * *

У вину лежи истина; али бива у њему и анилина.

* * *

Црв се вијуга кад га згазиш; човек том приликом вели: благодарим; врло сам вам обвезан!

* * *

Смрт може мржњу да претвори у љубав. Може .н пр. когод и гадити се свиња кад леже у брљи, ал зато ипак радо јести кобасица.

(„Fl. Bl.“)

Невин.

Министар правде прегледајући тавнице окрене се к' једном заробљенику и запита га:

— Шта вас је довело амо пријатељу.

— Кијавица — одговори овај. — Како да разумем то? упита министар.

Кинуо сам баш онда - рећи ће заробљени — кад сам у једну златарницу тешком муком кроз прозор ушао на то се пробуди чмавајући чувар, ухвати ме и — затвори.

Сличност.

— Ао, браца! та ти већ пушиш! — рече чика-Пера своме дванајстогодишњем синовцу кад га је видео с цигаретом у усти. Знаш ли, да ми тако здраво на Везув личиш.

— Како чико?

— Тако, јер и он прво дими затим — бљује! —

Награда избавитељу.

Један младић избави из воде једну младу, лепу девојку. Кад ју је кући одвео родитељима девојчиним девојчин отац овако му рекне:

— Благородни и добродјетелни младићу, избавитељу кћери моје! Шта желиш за награду? Или моју кћер или 10.000 фор?

— Кћер! рече добри младић, јер је мислио, да ће тако и новац његов бити.

— Добро, поштени младићу.

Узми дакле моју кћер. 10·000 ф. и тако ти не бих могао дати јер сам ја сирома чизмар. Будите срећни и благословени!

Младић је био упецан. —

Из школе.

Професор: „Ти неваљалче један! одма да си дошао овамо поред мене да стојиш. Ти не заслужујеш да међу поштеним људима седиш!

Малер.

Једног, који је на вешала осуђен био поведоше са га обесе. Био је баш понедељак.

— Но, ето! — уздану осуђени. И ова ми се недеља са малером почиње! —

Укавани.

Келнер: „Заповедате-ли чашу бела вина“?

Гост: „Не. Донесите ми црна — у жалости сам.“

Добар одговор.

Апотекар: „Код мене ћете дакле имати 150 ф. плате, кост и стан. Стан ће те добити на другом спрату.“

Спомоћник: „Благодарим! Стан ми је врло висок а плата врло ниска.

Полудио „шлајфер.“

Мали Лака опази са салаша како господин Н. јури друмом на „велочипеду,“ те ће чудећи се повикати матери:

— „Гле, гле нано! полудио шлајфер“!

Не чини разлику.

Неки оседели младић вративши се из купатила прегледи рачуне, које је куварица за време његовог отсуства направила.

— „Како то, Роксо, та ти си и за време мога отсуства исто толико на кујну трошила као и кад сам ја код куће био“?

— „Али, молим понизно, благородни господине! где се уредно води кујна — ту један човек мање или више — не чини разлике!

Лако је сад . . .

Циганина неког, ког су на крађи затекли и који им је умакао — поново ухватише у некој штали где се прикрио био.

— А ту, си је ли, лопове један!

Ухватисмо те! повиче један пандур.

— Лако је, господине, мене сада ухватити кад седим: пустите ме да бежим па ме онда хватајте!

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Не жели бадава.

Хеј, да ми је да извучем главни згодитак на каквој лутрији — дао бих драговољно ма и десет година од живота — моје жене!

Скупио **Рци—Т.**

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.

ове поједине бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.

Администрација „Стармалог“

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник др. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за свакога. Излази у Сплету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и претплату ваља слати и упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија др Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25).

Није истина што се пронијело, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и сад излази и запада изван Беча са поштанском пошиљком: на четврт године фор. 2:75 — на по године фор. 5:50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог храстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских центата за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

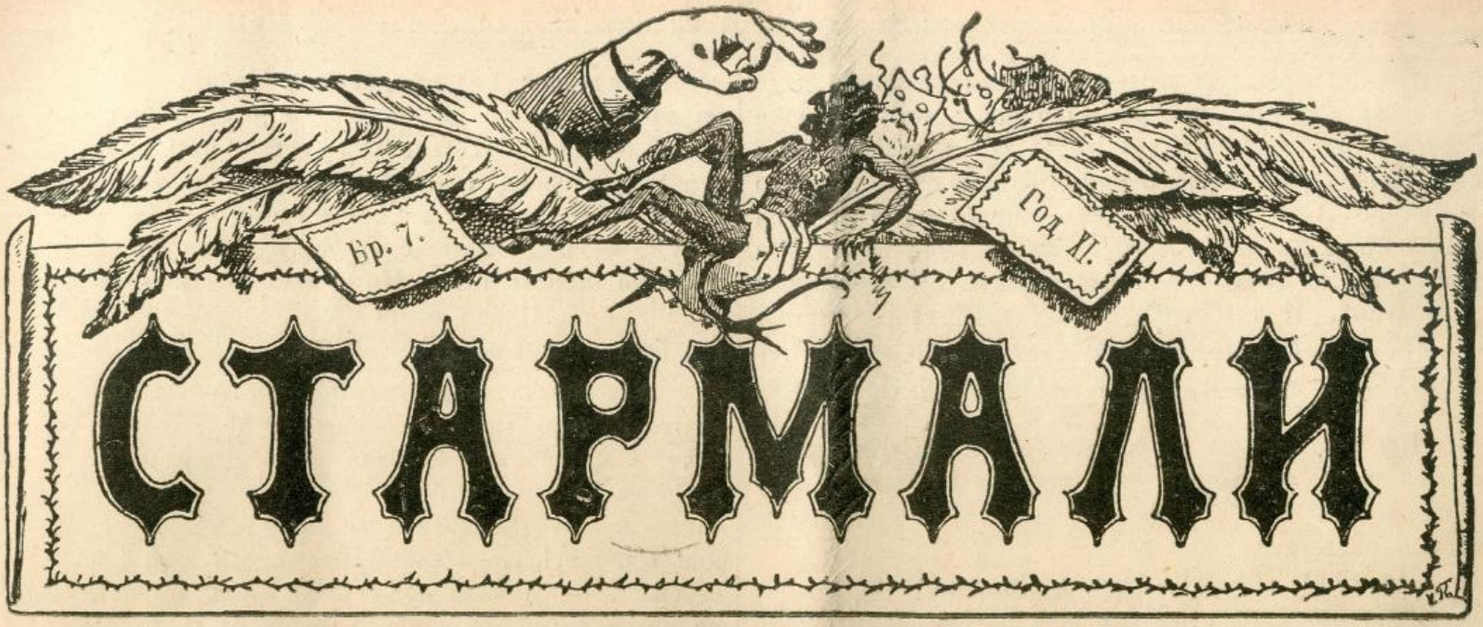

У Новоме Саду 10. марта 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

У спомен једном калдрмцији,

(име му је Петар Томић).

„Смрт долази, опомиње
Да се на пут вечни спремам.
Ево двеста форината
— Више немам.

Куцкао сам по камену
Целог свога трудног века, —
Тика-така, тика-така;
Нека, нека.

Увек погнут, ја се вијах
Како горе сунце сија.
Грбио сам, клечао сам,
Калдрмџија.

То клечање није било
Пред ћудима зле господе;
Ал што скуцках, ево теби,
Српски роде!

Све што имам, теби дајем
Жуљне руке длаком грубим;
Не рад славе, — само за то
Што те љубим.“

Е па хвала, драги Петре,
Ти фукаро дична соја!
На твом дару алеми су
Скупа зноја.

Путуј путе изгробне,
Гледај сунце како сија,
Онде ће ти руку стиснут'
Текелија. —

Там' те неће нико питат':
За живота шта си био?
Већ: уради л' што си мого? —
Калдрмџијо.

Спротињу често води
Племенита, виша мис'о
Пути су им сада лакши,
Јер ти си им калдрмис'о.

Ивко.

„Радикал“ Пера.

Дође ми до руке један број „Радикала“, и то баш број 48. Штета, што је то 48. број, што му то није 48. година, јер за толико година можда би Пера променуо све могуће ћуди и политичне вероисповести, па не би имао ништа ново, можда би баш сада опет дошао да буде онај Пера, који је био кад смо га поштовати могли.

Још онамад сам чуо да је Пера рекао: ако ме не изберу за посланика, манућу се свега, (т. ј. и листа и писања и надметања и подметања) и Пера не одржа реч, — он није постао посланик, али он још и сад тресе плесан своје политичке мудрости над кукавном публиком у Србији, која је жељна мало друкчије хране; он и сада уређује лист који се „растурује“ (могло би се казати и „патурује“) „у 3500 примерака“ (ко је жељан рака, ту ће их наћи приме сорте). — Еле Пера није се мануо свега, али за то у накнаду видимо, да се манули сви њега. (Па и то је боље него ништа.)

Ја овај лист до сада још нисам имао среће видети, ма да му је у Аустроугарску забрањен непре-

лазак, — и право да кажем, кад ми овај број паде на колена, колена ми мало клецнуше; осетих да се у мени буди какво страховање, о којем вам не знам дати рачуна (али наша публика баш и не мари много за рачуне „Стармалове“). Даклем пробудило се у мени неко страховање. Али ја сам се ипак прибрао и почео сам да читам први чланак 48. броја Перином „Радикала“. И гле чуда над чудама! гле симпатије — шта ли је! Што је било у мени, то нађох и у „Радикалу“. Уводни чланак имао је овај наслов: „Страховање“.

Но брзо сам се уверио да Перино „Страховање“ управо није страховање, — него више је неко плашење, и ако га буду само деца читала, заиста се могу и уплашити.

Но могла би се уплашити (и до сто врага побећи) и здрава логика. Јер ево шта вели један од двојице, који у том уводном чланку грцају и надглаголавају се: „Није ни промена устава не знам баш бог зна каква мудрост и тешкоћа. Посао је истина огроман и од големе важности, али ми радикали не можемо ту измислити барут и т. д.“ Даклем огроман посао и од големе важности није тешкоћа. Стани логико, не божи, јер ево Пера признаје сам да још није измислио барут!

Говорећи о новим променама у Србији „Радикал“ се сумња, да је постигнута „обострана искрена воља и жеља“. Да сви радикални министри искрено желе промену устава на боље, о томе се нико не сумња, — али ко је опуномоћио Перу, да ипак сумња у обострану искреност? Кога он хоће тиме да похвали? И ко би још таку хвалу могао сматрати за искрено пријатељство.

„Радикал“ сумња „у отворено и искрено зближење“. Пери је ваљда лепше затворено зближење.

„Радикал“ налази „да је у Србији свака страна на мртвој стражи, да тако рећи леже и устаје са запетом пушком“ (Гарашанин уме пуцати и из револвера), „да се на сваком кораку по трипут пипка да се не стане на трулу, вешто подметнуту даску.“ — Кад би то била истина, то би била врло жалосна перспектива. Но утеха би још била, што онда и пред Пером стоји трула даска, коју сам себи (не баш вешто) подмеће.

Али можда се људи у Србији још добро не познају. Е, и за тај случај има Пера неколико утешни речи, у којима кад би било истине морали би се сви Срби из Србије разбећи, јер „Радикал“ вели „да ће ближе и тачније познавање неминовно донети само још веће туђење и заоштрити и без тога јако неповерење“. — Даклем боље је да се људи међу собом не познаду, — — наравно да би за Перу боље било, да га нисмо већ и сувише познали.

Па кад нам не би аснило ни међусобно познање, — шта нам онда ваља радити, дај, говори, саветуј, ако бога знаш. И „Радикал“ је тако добар, па нас поучава шта би нам ваљало радити: „ваљало би (вели) имати и срца и ума а и довољно јаку руку, да сопственим ножницама одсечем дугачак шлеп наших надања.“ — Е хвала богу, ништа нам друго не смета само нам смета надежда, само нам сметају надања! — Па има и у томе нешто право. Ако је икоје наше надање привезано за Перу Тодоровића, онда би за цело ствари боље пошле, кад би се тај „шлеп“ одсекао.

И таких дивних савета, тако бистрог мутљага нађох у уводном чланку „Радикала“ број 48. још пуно.

Сав се запурио и запенушио од многих речи. Говори, брате, говори. Мути десно, мути лево, и кад већ мисли да је читаоцу довољно мозак завртио, и

ПОДЛИСТАК.

По дана у „концоларији“.

(пола шале, пола истине)

од дра К. збулбуца.

Је л' те молим вас: јесте ли ви већ били кадгод у каквој „концоларији“? . . . Знате ваљда „званије“ . . . „попечитељство“ . . . „суд“ . . . и т. д. и т. д.? . . . Били сте? Е, онда молим, да прочитате ову причицу, па да ми искрено кажете: да ли се *тако* живи по тим велеважним заводима?!; — а ако нисте никада тамо долазили, а ви, молићу прочитајте, да знате, какве тегобе падају кад-кад на срце нашој — господи! . . .

Да вам одма из почетка кажем, да смо у *граници*. — Она је до душе покојна, али живи и живиће међу нама, док је и нас. — Дакле ми се налазимо код *„регименте* Nr.?“ . . . У „штопу“, или како те врашке швабе исакатише са „штабу“. . Ено вам онде „обрштерове“ палате... Има у њој више соба него у каквој касарни, а господин „обрштар“ сам самцит у тој грдној кућерини. — Али је за то он и све и сва! . . . Од цара се граничар толико не боји, као од њега, та и он је неки мали цар! . . . Пре-ко пута је „велики суд“, а на близу „велика стража“, баш до тадањега „парадиплаца“ . . . „Велика стража“ зове се лепо здање, гди је доле збиља стражара, али на горњем боју смештена су разна звања, која су у нашем језику овако гласила: „Ферплантунгконцеларија“-Verwaltungskanzlei, „Рехцумконцеларија“-Rechnungskanzlei, „Ворштамт“-Forstamt, — „Румбук“-Grundbuch, па за тим: „Вауконцеларија“-Baukanzlei, и „аћутантура“. . . . . Ми ћемо остати код „Ферплантунга“. — Завиримо, да видимо шта се тамо ради. . . . . Три сата по подне . . . Господин „ферплантунгскапетан“ нису још дошли . . . Летње је доба, топао дан, па су ваљда мало после ручка прелегли, да се одморе . . . Господин „адлатус“, њихова десна рука, знаде врло добро, да овај одмор траје кадкад до четири сахата, па се и он баш не жури у звање . . . . Али ту су у једној соби три господина „ферплантунгфелбабе“, они раде као црви, и само док се зачује корак капетанов на степеницама, да видиш вреоноће, да чујеш цврку пераја, та нема ту шале, није да им пера цврче, него све — шкефћу!! . . . Само док наиђе капетан . . . Сада до душе седе рахатно у једној групи, па причају једно другоме. . .

да смо већ сви од стра пребледили, онда перин „Радикал“ излази са фарбом на среду и вели:

„Према таком стању ствари, **о промени устава није ни мислити**“.

Е, сад бар знамо на чему смо, и чисто видимо ону трулу даску, коју би Пера хтео целом Српском народу вешто да подметне. — Али тако се деца варају — а људи не.

Ћира. Чујеш ли што о Матици Српској? Чујеш ли о истраги.

Спира. Из траги-ке канда ће се прећи у комику. Јер би смешно било веровати, да се каква нађена погрешка у Матици не би обесила о велико звоно.

Пуслице.

*** Од како је почео снег да се топи пештанске новине још су воденије него до сада. Много се говори о ár-viz-у. Али пошто је потопљено много више него један ар, то би ова поплава требало да се мађарски зове hektár-viz.

♧. И у Хрватској поплавила је вода Трње. Штета што не нађе друго трње, него село, које се тако зове.

<. Чујемо да је у околини ђаковарској одмах престала редња богиња, чим је прешао дан јубилеја Штросмајеровог. (Кога богови волу томе богиње сметње на пут стављају.)

□. Бискуп Штросмајер опет је подарио неких 40.000 фор. на племените народне цели. Сирома Анђелић, он је тако далеке, да о тој и о такој дарежљивости ништа и не зна.

Ж. И „Стармали“ се нада, да ће баш бан Хедервари измирити и удружити Хрвате и Србе, — (али не хотимице).

△. Немци држе да је Буланже сувише мршав а да би могао постати Диктатор. Французи се тога још мање боје.

□. Пера Тодоровић вели, „да се шлеп наших надања плете нам међ ноге и не да нам слободно корачати.“ Ми држимо да се шлеп само и ономе може плести међ ноге, који иде натрашке.

д. Отац Иларијон хтеде искати од уредника овога листа средоцбу о томе да нема зуба. После је одустао од тога, јер је увидео, да то, бар Панта Срећковић неће веровати.

Ѣ. У Пешти ено на врат на нос уче руски. А сиромак „Драшков Рабош“ још једнако кија под истрагом, што је научио мало руски.

$^{0}_{0}{}^{0}$. Ономад је један српски ђак из Пеште писаједном српском ђаку у Беч и метао му на срце до прикупи све ако се што зло зна из живота Јаше Тоа

Али шта се то нас тиче?!.. Хајдемо ми даље, јер има још једна соба, а ту је управо и главни елеменат, из кога се састоји чиновничко-господски сталеж, ту су: господа, господа „дијурнисте“, „преписивачи“, „експедијенти“, „ексибиенти“ и шта хоћеш“ .. Пре него што се упознамо са овом „великом“ господом, ваља напоменути, да је свака „концеларија“ имала свога послужитеља, „ординаца“, који је у стражари доле са друговима боравио, јер и он је био солдат, и мењао се као и ови јеженедељно, али је такав „ординац“ обично био из мало јаче куће, па је госп. „фелбабу“, што момчад у „штоп“ одређује, рекао ваљда *коју добру*, и тако је био поштеђен од „шилбочења“, и вршио велеважну дужност „ординаца“. — Ствари „ординацове“, т. ј. његова торба са нужним смоком за оних 8 дана службе, стајала је увек у оној „концоларији“, где су речена ситна (пардон, хтедох рећи: крупна) господа вршила своје званичне послове. А што баш тамо? .. Зар у стражари није било довољно места, за једну торбу са великим комадом сланине, једно — две проје, луком, соли, сиром и томе подобним јестивима? .. Места је да како било, али чим нови „ординац“ наступи своју дужност, и пријави се као „осмодневни“ разноситељ писама, ложења вуруна, доноситељ переца и прочаја, и прочаја“, — а њему одма г. г. диурнисте приповеде, како је прошли ординац сирома страдао, оставивши своју торбу доле у стражари, јер док је он „горе“ служио, нека безобразна браћа појела му скоро цео његов смок! ... А овде горе, торба је сигурна, ту нико не сме ни присмрдити, јер то је „концоларија“! . . . . . .

А сад да вам представим и ова три господина... Млади људи, имају кад да чекају на авансовање... За сада су сва три сретна, пресретна, јер није шала, они већ беру плату... Рука је већ у царском џепу, само да се још мало дубље увуче!... Е, али није то ни сада баш мачији кашаљ, јер њих двојица вуку месечно по шеснајст форината, цифром цифрам *16 фор.!* — А најстарији господин диурниста, кога су она двојица као некога „капу“ сматрали, тај — не дирај, брате, — та тај је имао већ *20 фор.* Сума је то!... Да се баш лепо живети, особито кад се деси, да су родитељи оваке господе у истоме месту, па дају господину сину и „квартиљ“, и „кост“, и одело; онда је она плаћа таман довољна на — пересце, ћаје, и коју чашу пива!.. — Близу је 4 сахата... Тамо преко у оним „концеларијама“ још није довршено примање, а господин „адлатус“ сигурно зна, да је господин капетан после оног одмора, свраћу мало у кафану да ви-

*

мића. „Стармали“ би могао бити највећи непријатељ Јаши Томићу, али никад не би могао рећи, да је такав поступак (тражење зла) достојан ма кога члана омладине српске.

♃. Римокатолички свештеник Округлић преклане је певао Анђелићу. Сад православни свештеник Сундечић пева Штросмајеру. Али — si duo faciunt idem, non est idem.

Ђука. Знаш ли каква је разлика између нас и Чангова?

Шука. Да чујем од тебе!

Ђука. Нама се каже: „Ако вам је неправо, а ви се селите!“

Шука. А њима?

Ђука. Њима се каже: „Доселите се амо, па после макар вам било и неправо.

Хирн мит нирн.

(из живота једног шнаудера)

Шетасмо се ја и мој колега,
Поред тога „Магарчева брега“.
Уморени застадосмо мало,
А гле мени на ум нешто пало.

Ја му рекох: кад с' вратимо, брате,
Свратићемо у крчму код Мате;
Колега ми једва дочекао,
По џепу се одмах попипао.

Та ја немам — само седам нови, —
Ето видиш празни ми џепови.
Па гле и ја само осам нови, —
Ето видиш празни ми џепови.

Па доста је једна чаша пивца,
За овака два силом штедљивца.

. . . . . .

И одосмо куда наумисмо,
Чашу пива сваки наручисмо,
И јести би штогод било добро,
А шта ми ти на то велиш побро!
Ух, како се пуши „хирн мит нирн!“
А у џепу богме само „цвирн“:
Ћути, брате, залуд су ти речи,
Жељу твоју празан џеп ти пречи.

Хајдмо дома, вечера нас чека,
Биће хлеба и кисела млека.
И одосмо дома вечерасмо,
Па уморни одмах и легосмо.
Заспао сам, сладак санак сниво:
Наручио, и попио пиво.

Келнер виче „цвај мал хирн мит нирн“
Ал, богме се сад не дам „секирн“.
Викнем и ја, та што год сам мог'о:
Дед и мени, али само много!
И већ ту је — — оде санак мили — —
А јава се подругује: *би ли!?*

Црњак

Сељаци туже попа владици.

Чуо сам причати како су се сељаци једаред из оближњега села подигли у варош где им је владика резидирао. Депутација, њих на броју 14 дођу пред владику и пољубивши му десницу и назвавши му „добро јутро!“ почну наизменце приповедати, — туже свога попа за мрс у часни пост, (али не кажу владици да је то тужба).

— Ваше високопреосвјашченство! Био је божић —

— Истина, децо!

— Дошла нова година па и прошла —

— Истина, децо!

— Дошао и крстов дан, а наш попа хајд' по селу да свети водицу.

— Е па лепо. То му је дужност.

— Обичај је, знате, те му свака кућа да, или шунку, или плећку, или које ребарце, или мало сланине.

— Е па то је знак, да ви не желите да вам свештеник гладује. Е па лепо, децо.

Сељаци наставе даље, опет на изменце, али мало ситнијим гласом:

— Прошло је богојављење, свети Јован па и целе месојеђе.

— Настао је часни пост.

— Истина, децо.

— Наш попа нарибао 7 акова купуса.

— Па вредан је, децо.

— Јест', али он кува купус са шунком у часни пост. Шунку метне испод купуса да је ми не видимо. А кад ми одемо он удри по шунки, а купус опет у кујну натраг.

— Хм! хм! (забрину се владика, па онда продужи) А има ли ваш свештеник доста вина у своме подруму?

— Има, има, и стара и нова, ваше високопреосвјашченство.

ди, јесу ли му оне љубазне четири „даме“ још онако неверне, као што су јуче биле, те ено и он шета се по „парадиплацу“ са неколико официра.... Код господе дирниста овладала жеђ, те један од млађих изашао у ходник, стао на горњи „скалин“ направио од својих замашних шака „шпрахрор“, па се дере, да га чак на пијаци чују: „ординац!... ординац“!!.. Али шта је хасне викати кад овај не може чути, јер ено га с оне стране стражаре, на оној мекој, зеленој трави, где лешка и отворених уста и затворених очију снева о својој Ани, како му се око врата обесила, па му не да данути, а он . . . али бадава, не може човек људски ни свој сан довршити . . . Онај горе виче, да се сва стражара разбудила: „ординац !... „ординац“!... Један од војника изиђе и бокне сањалицу тако љупко у ребро, да је овај пола у спу, а пола на јави дрекнуо: „А зашто то, Ано?“ . . . .

„Та мани се Ане, него иди тамо горе, ено онај ће ћипта већ грло провалити, дерајући се“, рече му на то његов друг.

(Свршиће се.)

— Но драги моји хришћани, већ сам се био забринуо за њега, ал ви сте ми скинули и ту бригу. Сад можете ићи својим кућама а за појку не страхујте; јер кад има вина, неће се од шунке очемерити. Неће му фалити ништа, нити ће му требати доктора ни апотеке.

Сељаци се забезекнуше видевши да је цела ствар изишла на друго, него на што су они хтели. И још кад су чули да попи неће „фалити ништа“ — покуњише се и одоше.*)

Ла-Жи-Будалија.

*) Приповеда се да је ту шалу начинио пок. владика Н. Г.— Ал ја вам то не могу зајамчити.

Њој.

Кад опазим лице твоје
И очију диван сјај,
Хитам кући, да у песми
Кажем да сам вид'о рај.

Ал кад чујем за хиљаде,
Што уз тебе иду, хај!
Тад би одма да полетим
У твој мили загрљај.

Двобој.

У Пешти је било, остраг иегде у város liget-у. Сви су били чивути. Чивути беху и јунаци, што су изашли да се дуџелирају — чивути девери с једне стране, — чивути и девери с друге стране.

Јунаци већ стоје један другоме vis-a-vis. Свакоме пиштољ у руци. Не журе се — имају каде.

Онда ће девери с једне стране приступити им и рећи: А како би било да се погодите, па да и не пуцате.

Девери с друге беху још паметнији, — они приступише и рекоше: Још лепше ће бити да пуцате, па да се не погодите.

Онај први савет: да се погоде, па да и не пуцају, — нису хтели примити, — јер то не би изгледало ритерски.

Усвојише други савет, који изгледаше много ритерскији, —

Пуцаше и — не погодише се.

А.

А ко би то знао?!

Фрајла Јулка има доста пара,
смејом својим свакога очара,
Хаљине јој у Бечу се кроје,
удварача пуна кола стоје . . . .
Па што није *„рузмарин“ јој цвао?*
. . . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Браца Јеша *солидан* је јако,
вина пити не мари никако,
избегава друштва и весеља,
само *књига*, то му једна жеља;
Ал' од куд му *нос се расцветао?* . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . .

Сека Анђа лепа је за цело!
Лице јој је као мрамор бело,
груди су јој пунане и бујне,
коса црна а уснице рујне
Коли јој је *ту лепоту* дао? . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . .

Лупеж Ђура пред судом се правда,
вели: да му чини се неправда,
јер украо он никако није,
и заклетву баш положит' смије,
Па што онда *у бригу се дао?* . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Кад би *правда* окатија била,
кад би српска пропевала вила,
да л' би злобни душмани нам хтели,
дати оно што су нам отели? . .
Да л' би онда *напредак нам цвао?*
. . . . *А ко би то знао?!* . . . ,

Кад би *народ* целокупан хтео,
или кад би, боље рећи: смео,
да избира себи људе своје,
што певају *сриству* славопоје;
Да л' би *„неке“ у саборе слао?* . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мита оде у касапницу, пружи месару десет крајцара и рекне: дајте ми за десет крајцара меса за нашег кера, ал немојте дати онако дебело као ономад, јер се тата од оног дебелог ономад разболео.

Ђ.

Тетка: Марице злато, а за што кидаш ту чарапу?!
Марица: Зато, што ме је мама разљутила.
Тетка: Е па није чарапа крива томе ништа.
Марица: Ал мама је онда мора подштрикавати.

Ђ.

— Шта ти ради мати код куће, Ђуро, запита учитељ ђака.
— Моја мати шије, кува, пере, спрема, меси и све ради.
Добро, а шта ти отац ради?
Молим господине, он није код куће у бирцузу је
Та добро, добро, ал кад је код куће, шта онда ради?
Онда се свађа с' мамом.

Ђ.

Милка! О силе те не убиле, а шта си радила кад су ти све шаке од мастила? Запита мати Милку кад је дошла из школе.

Та данас смо писали карактере мама за велики испит.

Ђ.

Вино и истина!

„У *вину истина* лежи“.
Пословица каже,
али ма да многи
са *вином* се слаже,
истину не трпи,
истине се клони;
јер истина ружно
у ушима звони,
а *ласкање* подло
има *бољу* цену. —

Не верујеш мени?
А ти питај
Макар коју жену.

Др. Казбулбуц.

Говор и по.

Био сам пре неколико година у једном селу близу Сегедина, а баш о св. Сави. Као свуда, тако и овде после службе отидемо у школу где ће се водица светити. У школи се толико накупило света, да је један другог носио. Поп М. освети водицу, па ће онда држати говор. Ја сам мислио да ће он рећати заслуге св. Саве, или ће му животопис поновити (који прошле године говорио није) ал не би од тог ништа, окрене се нама, па поче: „Христијани моји! Знате ли ви шта је данас?“ Хм, ви не знате, ал ја знам; данас је св. Сава, хм! А знате ли ко је он био? ја знам да не знате, то вам је био један поштењејши човек и честита душа, ту међу вама нема тако поштени људи као што је био св. Сава; ја знам, ал ви не знате. Ако да Бог до године знам да не знате шта ћу вам још говорити о св. Сави; хм, ви не знате, ал ја знам. За данас пак нек је доста, јер канда ми се чини, да на мађарској цркви већ звони подне. . .

Господу помолимсја!

Деца забрујаше: Господи помилуј, попа још даде отпуст — и ми се пуни утехе, и раздрагана срца вратисмо кући, седосмо за постављен сто, и око три сата после подне почесмо решетати говор и говорника.

Ђ.

Нужњејшаја!

Нит' дању мрака,
нит' ноћу зрака,
нит' зими траве,
нит' руже плаве,
нит' лети снега,
нит' доњи брега,
нит' слепу вида,
нит' сраму стида,
нит' ћоси брка,
нит' лењом трка,
нит' баби чара,
нит' лудом дара,
нит' мужу пара,
нит' нужда ствара,
ал бити мора,
мора; па мора . . .

А шта то шта???
то се већ зна: . . . . . .

Нешто што очи,
вређа и дира! . . .
Зову је неки:
врашка-*турнира!!!*

Др. Казбулбуц.

Мртвац и горчило.

Наши чукуранери, на далеко су чувени са њихових досетака. Па да би и читаоци добили појма, хоћу једну од многих досетака да им испричам, која се ових дана збила. Нећемо ништа додавати нити одузимати, већ ће мо верно рећи како је ова шала текла. Еле сваком је знано, да у ово доба године, иду фендевери од куће до куће, те набирче да однесу и продаду за порезу ма и последњи јастук. Тако ходећи дођу и у чукурмалу, а то је цигански крај у Вршцу. Један цига по имену Пера Ицарин, ког су фендаши већ фендовали и пођоше у намери да однесу пописане ствари, спази их где долазе па се брзо досети како да их превари. Чуј Стано рећи ће својој жени: Ево их где иду, одњеће нам све ствари; него лај брзо један чаршав и једну упаљену свећу, ја ћу лећи на астал, ти ме покри, мети свећу чело главе, па запевај што боље можеш, јер кад виде фендевари да је мртвац у кући, они ће нас обићи. Тако се и збило. Жена се налегла на мртваца па је нарицала што је боље знала; није поштедила на фендеваре, по неки грош и „прош“ односио се и на њих. . . Кад су фендари крај куће дошли, завирили у собу и спазили мртваца где на асталу лежи одоше. Кад се жена уверила да су ови у другу улицу зашли, извести свог мртвог мужа и овај опет устане. Сад пак опет чека да му гости дођу. Дал' ће му још једном за руком поћи, идемо да видимо.

Асав Ћикул.

Претурио се! . . .

Госпођица:
Ал' молим вас, престани те мало!
ви ласкате и срцу и души;
ако тако даље потерате,
верујте ми, запушићу уши!
„Штуцер:“
О, дражесна госпођице Фемка!
препуни сте хумора и шале . . .
Та да *уши* запушите руком
за то су вам — **ручице премале!**
По анегдоти.

Др. Казбулбуц.

Промена, за времена!

Волео ју то се касти не да!
гутао је чисто њене дражи,
слађа му је била и од меда,
већу сладост никако не тражи!

А што данас после доба кратка,
он од куће ко помаман бежи?...
Била му је и сувише слатка,
па му сада у — *стомаку лежи!*

Др. Казбулбуц.

Комплименат.

На променади седела је на једној клупи усамљена госпођица Тина. На једаред стаде пред њу њен познаник Фиђфирић Пај, и поче овако да јој се извињава:

„Извините, госпођице Тино, ја сам већ трипут поред вас прошао, па вам се нисам јавио. Ал верујте, — ви сте данас тако лепи и дражесни, да вас за иста, нисам ни познао!

Срећа.

Господичић: Што сте ви госпођице данас тако тужни? — Очи су вам мутне, као да сте много плакали.

Госпођица: Не питајте.

Господичић: И нећу да питам, јер сам већ чуо да вас је ваш немилостиви тутор јуче грозно тукао. Ја би само то желио знати, јесам ли ја то срећно створење, ради кога сте батина извукли.

Изврсан лек.

Доктор: Ево сам вам овде прописао неку маст, њоме ћете мазати болну руку. Ако вам та маст ништа не помогне, не мора ићи у штегу, јер је врло згодна и за мазање чизама.

Пацијенат: (Мађар). А може ли се употребити и као бркомаз?

Доктор: Може.

Пацијенат: Иштен уче! то је изврсан лек.

Никад се више није смејао.

Наставник: (при учењу повеснице) кад је ц ру Хенрику I. умр'о син, од тога дана, па све до смрти своје никад се више није смејао.

Мали ђак: Па зар ни онда, кад га је ко голицао?

Шта је добио.

А. А знаш ли шта сам ја добио ономад на нову годину.

Б. Шта?

А. *Кијавицу.*

Шта вели госп. Зебић.

Господар Зебић вели овако: У данашње време није баш велика радост имати деце. Ако имаш синова, — отићи ће у милитарију; ако имаш кћери — долазиће милитарија к њима.

Двојица.

Састао се дебели игуман са ситним изгладнелим учитељем. Били су од детинства познати, пак је игуман мислио да се сме са другом својим нашалити и рече му: „Јес' чуо, Алекса, ја не би волео бити у твојој кожи“. — Учитељ се мало збунио па запита: А зашто?“ — „Зато! — Јер би ми у њој било врло тесно“.

Свирање по еванђељу

А. Свира ли ваша кћи у гласовир?

Б. Свира.

А. А како свира?

Б. Са свим по еванђељу. Лева јој рука никад не зна, шта јој ради десна.

Сигурно средство.

Доктор: (к болесниковој жени). Све сам покушао да болесника доведем у зној, — па никако. А кад би се ознојио, таки би му било лакше.

Жена: О, господине, па што ми то пре не рекосте. Сад ће то мени за руком поћи, и то боље него вами.

Доктор: А шта ће те урадити?

Жена: Казаћу му да за осам дана мора порез платити; — видићете таки ће се ознојити.

За што.

А, А зашто госпођица Лела носи за шеширом голубово крило?

Б. Ћути. Хтела би да примами каквог јастреба.

Жена: Ух, човече. ала се ти дуго бријеш.

Муж: Е, — да је моја бријачица тако оштра као н. пр. твој језик, брже би био готов.

Савет.

Сваки напор ваља да уроди плодом.
Држи се искуства спојена с вештином:
Кад ти кућа гори, ти је гаси водом, —
А букне л' ти срце, ти га гаси вином.

По немачком
К.

Одговори уредништва.

„Из ђачког дневника“. Право сте казали, да „Није баш на *углед*“; па тако неће ни *угледати* света у „Стармалом“, — али можда ће друго што бити *угледније*. Само ваља запамтити, да је од ђачког бекријисања и вуцибатинисања тешко истесати што смешно, — јер је ствар по себи веома жалосна.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„Милијони“. И нама се чини да би то боље изгледало кад би се прекројило па да буде шаљива игра. За то нам јавите вашу адресу, па ћемо вам рукопис вратити, — што само изнимице чинимо.

„Оде до врага!“ — Не жалимо за њим ни најмање.

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.

ове појединe бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.

Администрација „Стармалог“

Новије књиге и листови.

Које уредништво прима у замену.

Ковиље. Венац приповедака младим пријатељима од Брате. Прва свеска. У Н. Саду 1888. Штампарија А. Пајевића.

Радикал. Лист за политику, књижевност и привреду. Излази у Београду сваки дан Власник и уредник Пера Тодоровић. Цена годишња за Србију 20 дин. — За Аустроугарску двапут толико,

На селу и пољу. Слике и прилике из српскога живота. Написао П. Адамов. Свеска II. Издање срп. књижаре и штампарије браће М. Поповића у Н. Саду 1888 Цена 60 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

лист политички, књижевни и економни

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду трипут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашњости Србије, те тим начином обавештава о *приликама и догађајима у Србији*. „Одјек“ се *бави стварима из свих српских и славенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *позоришне рецензије, економске чланке* и саопштава нове *вароналаске на пољу науке и умешности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а веома је згодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека.“

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25).

Није истина што се пронијело, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и сад излази и запада изван Беча са поштанском пошиљком: на четврт године фор. 2:75 — на по године фор. 5:50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЖИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог храстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских центата за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

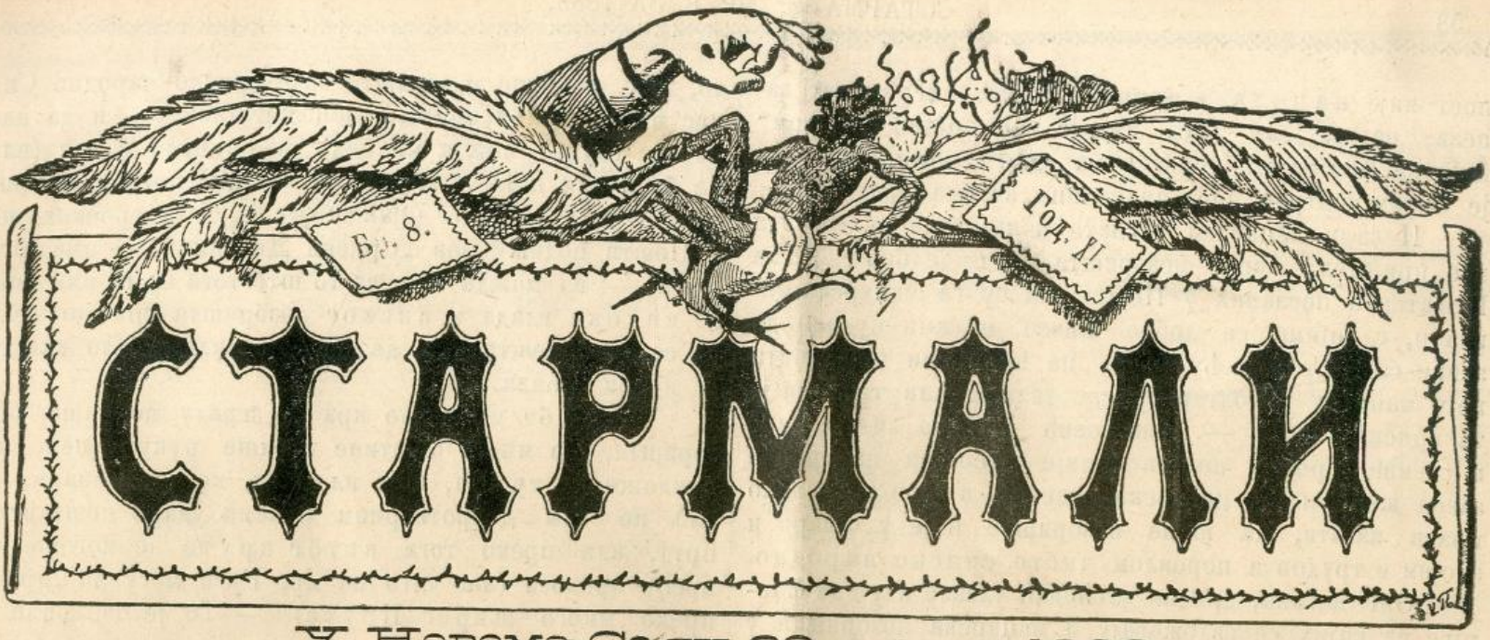

У Новоме Саду 20. марта 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Помозимо!

Ох пролеће, ала су ти
Пуни јада први дани;
Долазиш нам тако кивно
С елементи разуздани.

Још се вода не стишала
Што нам дому темељ срива
А већ ждере кров над главом
Ватра жива.

А бура се захукава
Да не легну зли таласи;
Ветар пири, буру шири,
Да се пожар не угаси.

Ко нас куне тако љуто
Из даљине многих миља?
Ко нас куне? — ил још горе:
— Ко нас тако благосиља?!

Бура руши, вода топи.
Пламен пропаст нашу снива.
Ил је мноштво наших греха,
Што те казни изазива!

Шта је, да је, то испитат'
Ко би сада каде им'о!
Један глас се само чује,
А тај вели: Помозимо!

Ох Кикиндо, српско место —
Ох без крова и без хлеба!
Ту су јади понајжешћи,
Ту најпреча помоћ треба.

На пепелу дома свога
Гладна деца, жене, људи, —
Па зар њина већа мука
Само сузе да нам буди!!

Помозимо, ко чим може,
Да што горе не видимо.
Помозимо, приложимо, —
Бар се тако поправимо!

И ми отварамо писанију, да се што пре помогне страдалницима, браћи нашој у Кикинди.

Издавательство „Стармалог“ радо ће примати и бележити сваки и најмањи милодарак и опремаће га журно куд треба.

Имена приложника:

Уредник овог листа 3 фор.

Издавач овог листа 20 фор. послао је од своје стране одмах на први глас ове ужасне несреће.

Кад се обазремо на историју нашег српског народног позоришта, дођу нам на ум свакојаке мисли; а где има свакојаки мисли, ту има доста и помучних, а доста и поучних.

Узмимо само да наше позориште постоји више од 26 годнна, па ако сад и није здраво као лав, то долази баш отуда што је морало много лавирати, — јер лавови не лавирају, а ко мора да лавира тај тешко остаје здрав као лав.

Кад се наше позориште зачело онда још није било закона о народностима, онда је по природном закону Србин своје мезимче могао српским народним именом крстити и то се сматрало за сасвим природно и од доле и од горе. Што се чисто српским новцем основало то је било српско народно. Наша се скром-

ност није напела, а горња господа нису о нас запела, па ни сам Тиса, кад је већ постао „тигром“ није на позориште „српско народно“ режио, нити га је својим оштрим опозиционалним зубима ујео.

И сами мађарски магнати показивали су се онда као пријатељи нашег позоришта. Онда је био г. Јаша Игњатовић посланик у Пешти, па су га мађарски магнати, с којима се добро живео, и сами нудили да заиђе са листом међу њих, па ће и они приложити коју мангуру на олтар српске талије. Али така ти је та српска талија, — Игњатовић је онда ваљда имао и сувише српска поноса и није хтео да на српски завод жебрачи од мађарских магната и тако нема нико права казати, да наше позориште није у ствари и знојем и трудом и пореклом чисто српско народно.

Оно истина, српски је новац улазио и у оне фондове из којих се издржавају и мађарска позоришта у Пешти; улазио је каналом порције, — ал се није враћао олуком пропорције, јер да је било пропорције, било би и лепе субвенције нашем позоришту, — но од те субвенције и од њене конзеквенције сачувао је нас подуже господ бог на небеси.

Што се наше позориште звало „српско народно“ о то се од горе није запињало ни онда, кад се је под дичном „Заставом“ коју је света Милетићева рука високо држала, кад је под том заставом стајала огромна (онда се још није звала „целокупна“) српска слободоумна странка, кад смо на сва уста викали што нас боли, кад су толики посланици српски момачки знали бранити право и достојанство српско. Ни онда није никоме, па ни Тиси падало на ум да запне за то, што се наше позориште зове српско народно. Сад нас има и целокупних, и нецелокупних, — и да нас ко све скупи, можда ни онда не би били цели (или не би знали поћи к цели), — сад има посланика српских којима је мало дојакошњих листова српских, па у Пешти подижу нов „Српски Дневник“, — има тога свега, — ал можда баш за то што тога свега има сеђа се висока влада и ниског позоришта српског, сеђа га се тако пештански, да би нам милије било кад га се не би сећала.

Имали би ми давно красну зграду за наше позориште, јер многе општине туриште руку у џеп, да приложе на ту цел, која иљадама, која стотинама, — али по тим добротворним рукама удари пештански прут, али преко тога витог прута не могоше да пређу прилози (као што на пр. Руси могу да пређу преко много ширег Прута). — То је све било у славу автономије наших општина, и права располагања са својим имањем.

Сећам се и ја да је једаред општина новосадска хтела нашем позоришту да поклони плац на сред пијаце, да се ту зида српско народно позориште. Е ал онда г. Бенду још нисмо били изабрали за владику, и он је cavetовао да се то ни пошто не допусти; јер би позориште било близу цркве римокатоличке, па би то било саблазан. Те да не буде те саблазни цркви римокатоличкој, поклони нам општина новосадска плац преко пута николајевске цркве. Свети Никола био би вољан отрпити и саблазан, и можда би му још милије било да му буде преко пута српско позориште у место — свињске пијаце.

ПОДЛИСТАК.

По дана у „концоларији“.

(пола шале, пола истине)

од др Казбулбуца.

(Свршетак.)

— „А где си ти море?“ раздера се на њега господин Аца, — „зар ти не чујеш, да те *ја* зовем, ха“?. . „Ама, овај . . . онај . . . знаш, ја к'о мало задрем'о“, — брани се „ординац“, али у госп. Аце нема шале: „Ако још само једаред усудиш се, не чути мој глас, одма ћу с' тобом у „штукуз“; је си разумео?“ — рече и — остаде жив. — Сад и госп. Наца, па и сам господин Шаца, као ове двојице, поучи „ординаца“ да му ваља бити опрезан, јер . . . јер . . . — — Сирома бака збиља је мислио, е му ове „ћипте“ к'о што их је са друговима звао, могу нахудити, па онда би јадна Ана дуго чекала, да јој се драги из „штопа“ врати . . . — „Ординац“ је донео из оближње пиваре три чаше пива, јер су господа *„загорела“*, па и он онда скине своју торбу са клина, који је тога ради ударен у један „раф“ са старим протоколама, и науми да се и сам мало прихвати . . . Отвори торбу, ал' — — (сад ћете сви рећи: ал' има шта видети!!) варате се, јер он *немаде* готово *шта видети*, почем од оног лепог масног овчијег сира, што је „екстра“ у неке крпице замотан био, само трагови осташе, мрвице са којима се ни тице не би задовољиле, — а од сланине фали бар половица!. . До душе лукац је ту и црни и бели, али од оне половине проје, што му је од јуче преостало, нађе такође саме мрвице . . . „Ао — ла!“ узвикну јадни бака, — а ко је мој сир, и моју сланину тако осакатио? . . . . — „Шта, шта“,? упиташе сва три господина у један глас, — „то не може бити! то не сме бити! Ово је царска концоларија, ту нико не долази, окром госп. капетан и господа фелбаби, па ваљда нећеш тек мислити“ — — — проговори господин Шаца, — на што ће господин Аца додати: „море брађо! А да то није онај проклети миш, што нам никако мира не да? . . . Знате да је и мени пре годину дана скоро целу перецу изео“? . . . — Истражна комисија збиља пронађе, да су трагови зуба — *мишији*, и сирома ординац мораде а конто те неприлике свој дневни оброк смањити, јер иначе не би до суботе, — док „оплез“ дође, — дотрајало. — — Мрњајући нешто кроз зубе, што је врло налик било на „гладне ћипте“, изиђе он на поље, али за сваку сигурност, да не би ти *иогани мишеви* и онај заостатак потрошили, понесе и торбу са собом у стражару доле. — Господа су га само презирателно погледала, али рекла нису ништа. — Тек кад се он са свим нуз степенице сишао, рећи ће г. Шаца, господину Наци; казао сам ти већ толико пута, да се умериш, али ти ниси никада сит! Како би лепо могли и сутра доручковати, ал ти хоћеш сав сир уједаред да прогуташ!“ — Господин Наца на ове увредителне речи возврати: „Та да се ти ниси на сланину и проју онако наклопио, као да ниси три дана ништа окусио, не би он толико ни приметио,

Али кад новосадска општина није била тврда према српском нар. позоришту, она је послала закључак свој у Пешту на потврду. А Тиса се дуго предомишљао и напоследак је решио, да се ханскиплац може поклопити позоришту, али не „српском народном, које већ 26 година постоји, него „новосадском“, кога нема, нити га је кад било, нити коме на ум пада да га подиже.

И до сада су се наше жеље одбијале, али су се одбијале озбиљно. А сад се одбијају са вицем и поругом.

Па шта сада?! Шта мисли српско осећање о господину Тиси?! — Ништа друго, већ само оно, што би мислило мађарско осећање о свакоме оном: који би с њима тако поступао

Амин!

Ђира. Штросмајер је ономад поклонио многе хиљаде на добротворне народне цели. Тако се завршила његова „златна миса“.

Спира. Ох златна мисо! штета само што така мисо не падне на ум и коме нашем владици.

Пуслице.

⊙. Принц Кобург виче: Мамо! А одзив му то исто одговара.

□. „Наше Доба“ обећава да „Српском Дневнику“ неће очи копати. Јер тиме би утерао у лаж неку српску пословицу.

---

§. Скупштина се у Београду отворила. Ми у први мах нећемо о њој ништа да беседимо, нити што да управљамо на њену адресу. То је знак наше симпатије према њој, (јер и она је сама без беседе и без адресе).

♎. Кад већ конзервативци праве нереда, онда је већ зацело ред да у Румунији буде друкчије.

△. Код Новог Сада вода опада. То је једино опадање које и „Стармали“ одобрава.

♒. Ужасна је несрећа постигла Кикинду. Није нам до шале, — али ако је при томе пожару изгорео и кикиндски програм, — то је ипак нека утеха.

♌. Брат-Јано је пао. За то има доста да захвали своме брат-Дмитру. Ако му не захвали он, захвалиће други Румуни.

јер ја сам сир тако измрвио, да је морао мислити: миш је био, али ти и твој драги Аца“. . — — „Молим, молим, да се моја личност не дира“, рећи ће на то овај, „ја сам још најумеренији био!“ — „Још ће сад изаћи, да сам ја та хала прождрљива!“ разљути се сад г. кáпо, — „а ја би молио, да се узме у призрење, да сам ја куд и камо старији и у плати, и у службовању“ . . . . — „Ех, чудна ми купуса!“ — узвикну на то г. Наца, — „ти се већ увек са твојом већом платом бебучеш, као да си већ канцелиста, а не гоља као и ми“. — „Господине!“ исдрачи се на њ’ госп. Шаца, — „господине, једну мање!“ — — „А и ти господине језик за зубе!“ беше одговор и — госп. Шаца и госп. Наца полете једно другом у косе, титулирајући једно другом свима могућим именима, само не онима која „господи“ приличе. Аца их је мирио, али је ларма толика била, да су чак г. фелбаби из друге собе прекинули свој диван и дотрчали, да виде који је опет ђаво у тој соби . . . . „Проклета дерлад!“ рећи ће против сваке етикеције стари фелбаб Миша, — „увек се гложе, као да су поделили дедовину. — Мир балавци једни, јер ако узмем“ . . . . . — — —

Не доврши. . . — На степеницама зачу се ход капетанов и док се он на оних 16 степеница испео и врата прве собе отворио, у којој г. фелбаби седе, — могао је одмах у себи рећи: ех, баш имам вредне људе око себе!. . Сваки је то заб’о нос у хартију, па пише, пише, да све пуца!. . . Шта више стари г. Миша тако се задао у неки „акт“ да није ни чуо, кад су се врата отворила и г. капетан ушао. . . Још се г. капетан ни „раскомотио“ није, нити свој „шрајброк“ са клина скинуо, ал’ ево госп. „адлатус-а“ са некин „актом“ под пазухом иде преко степеница и одма за тим јавља г. капетану, да се доле у „грундбуху“ мало задржао због оне познате ствари „in causa“ Н. — . . . . У соби г. г. диурниста влада потпун мир. . . Пише се тамо у шеснајест, али је и време било, јер онај допис, што је као *хитан* обележен, требао је још после ручка, да буде одправљен кумпанији у месту, а сада је скоро 6 сахати. . . Али има и томе лека, — чим је ствар свршена, — узме госп. експедитор званичан куверат, па нацврља црвеном оловком, да се из далека види: „*Ausser Cours!* **Sehr dringend!** BEI TAG UND NACHT!“ - То је до душе био обичај, тако написати за оне кумпаније, које *нису у месту*, да би се такви актови што пре разашиљали из једне штације у другу. али, молим вас у оној хитњи, да акт само из руку иде, могла се и таква погрешка десити . . . Међутим је г. капетан нашао за добро, да започети рад на сутра остави, јер ето изби већ 6 сахата, а човек није тек роб, хоће и свој одмор да има.

Господин оде, а после три минута не беше ни у једној „концоларији“ ни живе душе!

Рећиће ми неко, да је ово немогуће, јер кад би то сваки дан тако ишло, неби се никада ништа урадило, — али ја на то примећујем: да има *доста* звања, гди се овако, или налик на овако, ради, ако не баш *сваки* дан, а оно бар *пет пута на недељу!*

Др. Казбулбуц.

*

🚻. Кажу да кронпринц немачки пати од увоболе. Е па велика господа обично не чују добро. (Тако веле „Hum. Listi“.)

С. Уредника „Велике Србије“ метуше у пензију. Сигурно за то, да тако сад сво своје време може посветити томе многочитаноме листу. Сигурно је то узрок, јер иначе не би било баш здраво радикално.

Ђука. Рекоше, да ће „Српски Дневник“ изићи 8-ог марта.

Шука. А шта ми је до тога стало.

Ђука. Сад опет обећавају да ће изићи првог априла.

Шука. Првог априла.

Ђука. Првог априла.

Шука. Хе, хе! Али ако нас преваре.

Ђука. Па боље да нас преваре са неизлазењем, него са излазењем.

Ђука. Јеси чуо, Шука, ја тебе волем као брата, али знаш шта —?

Шука. А шта?

Ђука. Ајде да се покикамо, или да се изгрдимо. Или бар да се споречкамо

Шука. Али, за име бога, на што то.

Ђука. На што!? — На што!? — Ако то не урадимо, још може ко посумњати да ли смо Срби.

(Ђука и Шука почну се грдити, смрдити, чупати, пљувати, — можда само тек онако, да чују шта ће казати српски душмани.)

Српски душмани. Браво! Брависимо! То су прави Срби! Таке ми волемо! Fora! Ujra! Noch einmal!

„Амор“ пред судом.

Има л' правде још на свету?
Ја би рекао: нема!
Везане јој увек очи,
па седи и дрема!

Мале хуље само пате,
а велике — живе;
Мале хуље главом плате,
а велике — криве!

Ето „Амор“!... Хуља грдна,
макар да је мали,
колико су преступака,
на душу му пали!

Покрао је силна срца,
и данас их краде;
сачувати од њега се
нико баш не знаде!

Оружан је увек — стрелом,
то већ види свако,
оружаном руком да се
победити лако!

Пољубаца отео је,
да им броја није,
а кад сузу коју види,
још се злобно смије!

У груди је свима нама
ватру живу стако,
крв пролити човечанску,
и то му је лако!

Убио је невиности
да јој нема броја,
отровао живот многи,
без кавге и боја!

Па за таквог преступника
као „Амор“ што је,
параграфи законика,
зар и не постоје?!

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

Благодијејаније. = Установа, (која није за уста стара, и која се брине, да се не мора на ђубре бацати: стари пасуљ, ужежено сочиво па ни сам смрдљив купус.

Гложани. = Једно место, које нема права да се тако зове, јер у њему не излазе ни два српска листа.

Шеретлук. = Најгори лук, — ал ипак уме да доспе и до највиших трпеза.

Текелија. = Отац, који би требао да има најблагодарнијих синова, — све саме соколове (и несоколовиће).

Балкански савез. = Дивна идеја, о којој људи више говоре кад су у опозицији, него што за њу раде, кад би најбоље могли.

Хурбан. = Сад већ мртав човек, али жив доказ да неки грешници и од мртвих људи зазирати морају.

Пријатељство. = Красна веза, која се у пуној чистоти налази — кад и кад. Али опет кад и кад тражи само кад и кад.

Угарска. = Држава, у којој би људи могли бити срећни. Али ако нису, — томе „Стармали“ није крив.

Матица Српска. = Друштво, које кад би и најмање погрешило, платило би животом; а кад није криво, онда плати само 250 фр. истражних трошкова.

Матица Словачка. = Неопојан мртвац, који чека своје време да лепше и дичније васкрсне.

Прота новосадски. = Начелно питање, о којем сад већ и „Туркос“ и „Нашедобос“ тако исто ћуте, као на пример и „Браник“ и „Застава“.

(Продужиће се.)

Црно на бело!

(превод)

Учећи права над књигом седим,
а свуда влада покој и мир;
Само за мене доба је муке!
Испити ту су! ђачки немир!
У књизи тражим „правице“ речи,
што кривду казни, а тугу лечи,
а доказ ту је нуждан за цело,
црно на бело!

Природа иште од сваког своје.
укочен поглед на књигу гледа,
Ал' очи мутне, склапају с' саме,
сну ми се више отети неда!
У сну ми дођу другчија слова,
нег' што их има књижура ова,
па и ту ипак видим за цело:
црно на бело.

Беле јој груди, ка мрамор исти!
ручице мале, па тако беле!
а лишце лупко, вилинско лишце;
Ал' очи црне баш ме занеле!
Па коса црна по белом врату
несташно пала љубљеном злату!
Па ето доказ! Ето за цело:
Црно на бело.

Ох да сам сликар, душице мила.
да твога тела дражесне чари
кичица моја овековечи!
Ох, то би били небесни дари!
Ал тога немам, прибор ми цео
Танано перо и папир бео.
Замачем перо у јада врело
И пишем што ми душу занело,
И шта ми небо срцу отело,
То пишем худо,
Невешто лудо,
Црно на бело.

Др. Казбулбуц.

Гласови,

који с почетка лепо изгледају.

Анђелић **путује** — из Крфа у Карловце.

„Наше Доба“ — **престаје** —

Чангови **су сретни** — што се могу вратити од куд су дошли.

Тиса **пружа руку немаџарским народима** — да је пољубе.

Благодјејанци **карловачки сити су** — **пасуља.**

Поп Панта **се каје** — што није њему првом пало на ум да буде уредник „Нашег Доба“.

Пашић **увиђа да се обрукао** — Пера Тодоровић.

Честита душа!

Ђука:

Је л' молим те, Шуко,
истину ми кажи:
Како ти се свиди
тај господин Гаја?
Мени све изгледа,
да живи од лажи,
и од туђих само
масних залогаја?!

Шука:

Кад ме питаш тако,
право ћу ти рећи:
Вараш се у њему. . . .
Поштењак је ово,
не мож' бити већи!
Паметан је јако,
разборит у свему! . . .
Само мало „кеца“
што одвише љуби,
И што трештен пијан
по сокаци дуби;
И кад види туђе,
мисли да је своје;
И што нема воље
да му с' леђа зноје;
И кад може кога
он превара радо,
И што многи јадник
са њега је страдо;
И што има ствари,
да се човек гнуша;
Иначе је, веруј:
Поштењејша душа!

Др. Казбулбуц.

Из Вашархеља

пишу да је онде умрьо и без опела сахрањен неки шеширџијски калфа. Сахрањен без опела, као каква стрвина.

А то јо овако било:

Свештеник тамошњи зове се Тамаш. Људи су га молили да опоје сиромашног покојника бога ради и душе ради и говорили су му:

Опој га, Тамаш! Опој га, Тамаш.

А душепопечитељ одговара: Не чујем ја ништа, до год ми говорите Тамаш.

— Да како да ти кажемо?

— Треба да ми кажете Ту маш! па ћу га онда опојати.

Он и она.

Седели су двоје крај бунара,
па гледали у дубину црну,
Љубећи се и грлећи слатко,
мисао им у будућност прну.

Он сад узе камичак у руку
па га баци у дубину доле
„Док из воде камен не изађе,
„душа моја тебе ће да воле.“

Она узе лагани иверак,
па га пусти, да по води плива:
„Док иверак на дно не пропане
„О теби ће душа ми да снива!

. . . . . .

Лето дође, бунар се сасуши,
камен видиш, а ивер на дну је!...
Ал' од оних заљубљених двоје
већ се давно ништа и не — чује!

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Са допуштењем

„Стармаловим“ изменуо је Јефта Распикућа своје презиме, и од сада ће се писати Јефта. Распик-Учевни.

Тако исто мењује Сима Губикапа своје дојакошње презиме, и од сада ће се писати: Симеон Губик-Аповни.

Тако исто Лука Летиврања мењује своје старо презиме, и подписује се Лука Летив-Рановни.

Exempla trahunt.

Баш је „галантан“!

На балу. (она)

Боже! Боже! Кад се сетим само,
мога првог, ах' сретнога бала!.;
Као да је ономадне било,
тако би вам све причати знала!

(он)

О, верујем госпођице Стако!
ал' се чудим ипак вашем дару
Тако дуго памћење је редко!

. . . . . .

(истрча му! . . у ласкања жару,)

по једној анегдоти, **Др. Казбулбуц.**

А. Која се песма у Босни највећма загушује?
Б. Српска.
А. А која се арија у Босни највећма шири.
Б. Чивут-арија.

Неће на исповест.

Простодушни неки, старога кова свештеник ступи цветне недеље на амвон, те заче да говори својим парохијанима овако: Правоверни Хришћани! пошто сутрашњим даном ступамо у страсну недељу, те пошто ће сваки од вас по обичају приступити светој исповести, то да не буде хуке и калобуке по цркви као прећашњих година одлучио сам исповедати

у понедеоник — лажљивце.
у уторник — крадљивце.
у среду — кавгаџије.
у четвртак — распикуће и карташе.
у петак — опадаче.
у суботу — блуднике.

Свак ће се олако сетити да му тога поста ни жива душа не дође на исповест, — а простодушни попа није могао да разуме зашто то.

приповедао **Т. К. П. Ерцеговљанин.**

Срећа.

Питали су чича Тиму
шта о срећи мисли?
Чича Тима ово рече,
пошто се промисли:
Није срећа:
пуна врећа!
Нит је срећа:
плаћа већа!
већ је срећа:
понајвећа:
млада снага, —
здрава плећа.

Др. Казбулбуц

Из циганског света.

Неки циганин укр'о кобилу, па га тога ради стрпају с' оне стране браве. Пошто је већ неколико месеци под истрагом лежао а никако пресуде, досади му се већ, те се попне на прозор одакле ће моћи видити судца кад буде одлазио кући. Кад спази судца на сокаку, почне викати на њега „та стани ти господине, или каколи се зовеш — докле ћу овако?“ — Судац се окрену да види ко га зове, а цига пастави даље „та ти-ти, што си се окрен'о;“ судац се врати натраг те даде звати цигу у своју писарницу, да види шта хоће. Кад доведу цигу пред њега а он се сети да је овај још под истрагом, те га запита, зашто неће да призна да је украо, кад су нашли кобилу код њега? На то му цига одговори „та суди већ једаред; докле ћу овако лежати? подели, мало на мене, мало на тебе, мало на овог, мало на оног та није то била катанска — била ћорава кобила; невреди ни 5 фоината.

Пош'о циганин у госте у друго село. Пошто је јака магла и цича зима била, рећи ће му један познаник: та куда си пош'о, зар невидиш да је небо пало на земљу!? Па нека, одговори цига, — ја ћу преко неба.

Д. Беса

БРАЋА ПЕРА И — ДУХ.

Мој брацика Пера
баш је јунак прави!
Кад се штогод прича
да те прећу мрави,
он се тек насмеши,
казивати стане,
(а слушат' га можеш,
управ' док не сване).
„Какви дуси, . . . виле, . . .
и вампири худи?!
Маните се тога,
паметни сте људи!
Мени је у веку
дух некакав дош'о,
али чујте само,
како ли је прош'о! . . .
Био сам вам онда
кочоперан јако,
кад-кад добро ђаче,
кад-кад — свакојако!
Али страве нисам
ни о' чега им'о,
а ко деца, често,
„страшно“ говоримо,
причамо о духу,
и авети каквој,
што се ноћу јавља,
у хаљини лакој,
или о вампиру,
ил о другој страви,
а другаре моје
ужас да подави!
Само ја се смејах
увек такој шали,
срчан увек бејах,
ма да бејах мали.
. . . . . .
И код моје куће
сви су добро знали,
да се ја не клањам,
хаждаји и хали,
па ме с тога често
мењали на пробу,
сазивали виле
и њихову мобу. —
Највише ме онда
моја сеша Маца,
увредила, с речи:
„бојиш ли се браца?!“

. . . . . .
Једнога смо дана
ми добили госте,
родитељи ради,
да их баш угосте,
па покојни отац
мени рече: „сине!
сиђи се у нашег
подрума низине,
па из оног краја
што на сокак гледи,
из петачке оне,
вина нам нацеди.
. . . . . .
Узео сам свећу,
јер је вече било,
сишао се доле
весело и чило. —
Кад наточих вино
па се дигох горе,
зачух шапат неки,
ко да близу зборе,
погледах кроз тмину,
али покрај врата,
стоји нека *слика*
белим умотана . . .
Макар да се нисам
аветиња боја',
ипак, признат' морам:
дође ми до *зноја*.
И прва ми мисо
беше: брже к' врати!
Јест, ал тамо стоји
вештац умотани! . . .
. . . . . .
У забуни оној
зграбим цигљу неку.
Завитлам је, . . . вурим, ...
ал' на грдну дреку,
што нададе вештац,
вештица је, . . . шта ли, . . .
умало што бокал
с вином не превали!
. . . . . .
Сад се зачу вика
и трка од горе,
мога духа уста
ништа већ не зборе,
дотрчао отац,
дотрчала мати,
и остали гости
звати и не звати.
Само сеша Маце
међу њима нема . .
Она чело држи
рукама обема,
а из чела јуре
све крвави млази . . . . .
Недаше јој мира
неваљали врази,
па у чаршав бели
била се завукла,
док је није цигља
у главу утукла!
. . . . . .
Од то доба има
годиница доста,
али сеша Маци
та белега оста,
да је сети увек
на брацику свога,
на маленог Перу
али јуначкога!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Милостива (новом слуги). Ако би дошао кројач да пита за мене, казаћеш му да нисам код куће.

Слуга. Молим, милостива, све ћу друго учинити, али само не иштите од мене да лажем. То моја савест не може да поднесе.

Милостива. Твоја савест може бити са свим спокојна, јер он ће знати, да то не лажеш ти, него ја.

Слуга. Е милостива, сад видим да сте племенита госпођа.

(**У полицији**). Полицај. Па шта си ти? које ти је занимање?

Скитница. (мисли се) Па ја сам сецер.

Полицај. Ја би чисто имао вољу да ти то не верујем. Али хајде-де, — покажи ми бар једну сведоџбу.

Скитница. (цуња руком по џеповима и извади (једну „решконту“) Ево изволите!

Полицај. Па шта је то!? — Та то је решконта!

Скитница. Па да, то је решконта, — а то ми је и сведоџба; јер ја сецујем само на лутрију.

А. Лепо сам ја синоћ говорио мојој жени: Жено, немој да се свађамо, — јер имаће батина посла.

Б. Па је л' те послушала?

А. Није.

Б. Свађалисте се?

А. Свађалисмо се.

Б. Па је ли имала батина посла?

А. Јесте, — али, на жалост, по мојим леђима.

Супруга. Ала за бога, човече, како си се могао тако опити.

Супруг. Холт! Чекај! Да те нешто пи-пи-питам. Јеси-ли ти-ти-ти кадгод по-по-попила три литре вина?

Супруга. Нисам.

Супруг. Е па да бо-боме да онда не знаш, како се мо-може о-о-опити.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Учитељ. Би ли ти мени, Стевице, знао казати ди је Америка?

Стевица. (оштро) Би.

Учитељ. Па ди је?

Стевица. На мапи.

Учитељ. Е добро, Стевице, добро! Седи.

Стевица. (Седне па опет устане) Молим, господине, казао тата, да ће вам од недеље послати опет једно јагње.

Досетљива жена.

Око поноћи пробудише се од сна супружници: Исак и Рахила.

Рахила. Шта се ти море тако чешеш?

Исак. Сврбе ме леђа. Као да ме нешто гризе.

Рахила. Можда је бува.

Исак. Није.

Рахила. А да није стеница?

Исак. Неће бити.

Рахила. Хм! Није бува. Није стеница. Онда већ знам шта је.

Попа. Но, газда Мито, сипаш ли још воду у вино, што га точиш у твојој биртији?

Крчмар. Не више, господине. Од како сте ме поучили да је то грех, то више не радим. Не сипам више воду у вину, — него сад сипам вино у воду.

Доктор. Ви ћете сада, Шмуле, на вашу рану метати зејтин са три процента карболне киселине.

Шмуле. Gott im Himmel, господине, три процента! Та то је страшно мало. Али ви ваљда не мислите три процента на годину, већ на месец, per meso.

У пливници.

А. Гледај молим те како крчмар ђока лепо и лако плива.

Б. Па није ни чудо. Та вода је крчмарски елеменат.

У гостионици.

Крчмар. Вечерали сте; попили сте литру вина, — а сад велите да неможете платити. Та то је да човек из коже искочи!

Гост. Ала човече, што се тако жестите. Та нисте ви криви што ја немам новаца.

Мираз.

Младожења. Е сад још да запитам шта ви дајете уз вашу кћер као мираз.

Отац. Даћу јој мој најтоплији очински благослов.

Младожења. То је лепо. Али зар ништа више?!

Отац. Даклем хтели би још што! Е па добро. Замолићу жену моју да јој и она да свој матерински благослов.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог храстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских цената за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 1—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код **Љ. Стефановића.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

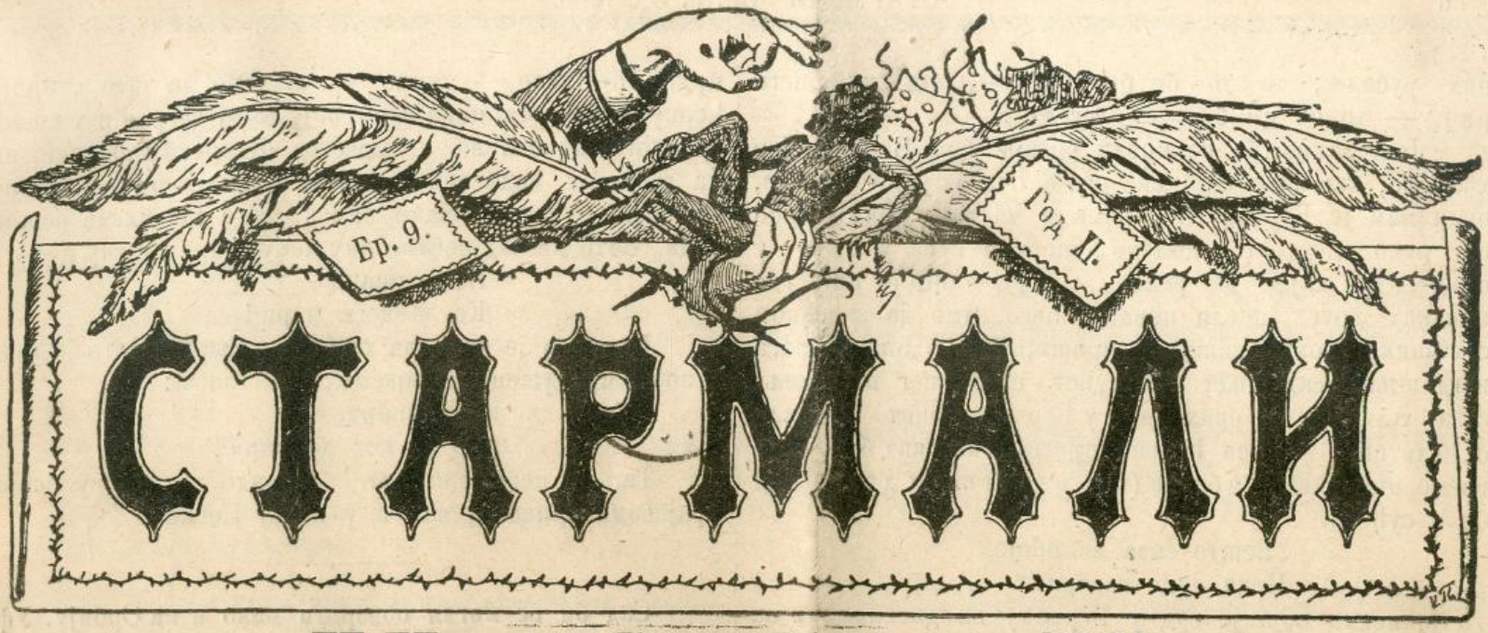

У Новоме Саду 31. марта 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Керефеке.

Не жалимо за Бисмарком
И што криза на њег зину,
Мирољубац, бар би наш'о
Жељна мира — у Варцину.
У Немачкој има људи
Што би знали канцеларит'
И напредне мисли цара
Боље схватит' и остварит'.
Демисијом Бизмарк прети,
Повлачењем in die Ecke
Али, али, нами с' чини
То су саме керефеке.

Изиш'о је „Српски Дневник“
(Видели га још'те нисмо)
Ал са њиме, к' и без њега,
Ди смо ту смо, ту смо ди смо.
Понаша се, вели, као
Да ће лечит' српске ране, —
И Ђурковић ту примаже —
Па сад веруј, мој пријане!
Лист је кренут, тако вели,
Рад потребе српске преке;
Али, али, ти гласови,
То су само керефеке.

Тодоровић Пера пише
На признање „нашедобно“;
Писање му и сад вешто,
Али кобно, презлокобно
За леђи му Гарашанин,
Жива слика српске хале,
А Пера се још'те хвали:
„Подмлађујем радикале.“
Он још неће да с' одрече
Радикалне маске неке, —
Али, али, сви ми знамо,
То су само керефеке.

Има неких новинара
Ратоборних (чудна плуса!)
Пример дају, како треба
Оштрит' сабљу против Руса.
Од смрдљиве њине дреке
Козак нос свој запушава;
Они на то вице тресу,
Као ваши из рукава.
Али кад би до чег дошло
Да виш онда друге дреке:
„Нű! was ist denn. — то су биле
Само наше керефеке!“

Л.

Обзири по свету.

Најлакше би се било обазрети на оно сироче у Бугарској (без матере), јер и оно се обазире на коју ће страну да „очисти чуства“ (кнежевске дужности) а да га ко у леђа не бубне. Док му мајчица у беломе свету прави финансијске операције, а не може да их направи, дотле у Бугарској падају руске рубље из неба и из земље, — (из неба падају у мутну Марицу, а из земље падају у мутне облаке, те гако их у Бугарској нико не види, само их види машта читутских новинара, којима већ и од те маште расту зазубице). Јер кад би тако било, као што вели извесна журналистика, онда мајка Клементина, кад јој већ треба новаца, не би морала in die Ferne schweifen, требала би само на сред пијаце да чучне, па за час тили да напуни пуну круну и пуну кецељу оних ле-

пих рубаља; та то би био рај — још више него рај, — то би им био рај-зегелд.

Још лакше би се могли обазрети на Берлин; јер ако смо, као што смо, све своје очи упрли у Балкан, онда нам је Берлин за леђима и чисто осећамо, како нас неко одостраг гвозденим ногама гура у про-, у про-, но хајде да рекнем у про-винције оне, где никаква друга посла немамо, него само да залеђном савезнику своме олакшамо проширителне доказе свога негдашњег, садашњег и будућег најлепшег пријатељства. Али сад се ових дана у Берлину нешто ућутало о политици, — она ће већ проговорити кад буде томе време, она ће већ избити (или избити се дати) кад буде суђено.

„Беште сада ви обоје,
Нека срце говори!“

то је песма која је сад у Берлину на дневноме и на ноћноме реду. Јунак вам је овог романа принц Александер Батенберг, он је победилац, он је виктор, — он је својим чаробним очима победио и саму Викторију, и то не једну него три Викторије: 1., Викторију бабу; 2., Викторију мајку, а 3., (што је најглавније) и Викторију ћерку. Три се Виктурије у његову победу слиле, — и само кад би суђено било, њему би ова победа милија била него код Сливнице, коју му је Гарашанин на службенику незнам којег конзулата под нос поднео.

Отац даје, мајка даје. — али, али, — то је беда — стари Бисмарк не да. — Нама је мило, кад можемо уместо о крупувим топовима, о аморовим стрелама говорити. Нама је жао да два срца уздишу и од уздисаја свога да увену. И ма да се још и сада на Батенберга љутимо што у место пиротских звона није Гарашанина из Србије однео и у торањ Софијске цркве о-ставио, — ипак му желимо да што скорије ћерку немачкога цара као своју жену загрли и у срећи брачнога живота на — престол бугарски заборави, па ма гвоздени, сада већ и камени Бисмарк од једа пукао — боље да пукне један камен, него два млада нежна срца. Зато ми сад певамо ону лепу стару српску песму:

Боже спари
Ко за кога мари!

Јелте да је то лепа српска жеља?! Исто је тако лепо и продужење те песме, које гласи:

А распари,
Ко за ког не мари!

Та је песма позната, и радо се пева у свима крајевима српским, чак и у самој Босни.

Сад би се могли обазрети мало и на Србију. Уф, с које ли стране да почнем?! Хајде из среде:

КОНФИСКОВАНО.

Тако је и није друкчије.*)

*) Верно је дописник наш овде карактерисао данашње односаје у Србији, — па ипак конфисковано. А ко је конфисковао? Полиција? А чија Полиција? „Стармалова“. А зашто? — Сад ћемо

ПОДЛИСТАК.

Камени стубови!

ШАЉИВА ДЕКЛАМАЦИЈА ОД ДРА Казбулбуца,
(по туђој мисли.)

(Декламатор врло озбиљно стане пред публику, поклони се дубоко, па са великим пафосом почиње.)

„Камени стубови!“ ....
„Међ’ стенама тврдим стоји....
међ’... међ’ стенама.....
међ’ стенама тврдим“....
— — Врло лепо!... Изишло ми из памети!
А тако сам добро знао!
Сто дуката сад би дао,
— ал’ наравно кад би им’о, —
да и нисам овде стао,
бар се не би бламовао!.....
Али ваљда штован зборе,
неће бити тако згоре,
да прочитам...
у заборав, што већ оде?!
(тражи по џеповима)
Само шкоде,
што код куће не оставих....
Аха! ту је!...Само послух
молим лепо!.....
(Намешта огрлицу, искашљује се, сирема се, дубоко поклони и опет озбиљно почне читати).
„Камени стубови!“
„Међ’ стенама.... тврдим....
тврдим.... међ’ стенама“....
— — — Забадава!
неда ми се нешто данас.
Пред очима све ми трепти,
а слова су тако ситна,
— имао сам посла хитна, —
кад сам пис’о....
А и мрачно изгледа ми ту у сали,
нема ваљде! „штехер“ мали,
док на нос ти не намакнем,
од читања никад ништа!
(Тражи „штехер“ по џеповима)
Ха! проклетство!
код куће ми „штехер“ остао!
Кратковидост моја худа
свуд ми чини посла луда!
(поверљиво публици)
Баш ономад, чујте само,

Ћира. Верификација скупштине у Србији само је два избора уништила.

Спира. Даклем при решавању у први мах фалиће само два гласа.

Ћира. Јесте, фалиће само два гласа.

Спира. О брате, каква је то разлика, кад само два гласа фале, према оној напредњачкој скупштини, кад су двогласци од почетка до краја све и сва решавали!

Ћира. Тако је. И ако два гласа фале, — само нека ови други не пофале.

вам казати, Ми смо искрени пријатељи радикалне стране и поштујемо прваке, који су данас на влади; уверени смо тако исто да би радикална влада и странка са невезаним рукама могла Србији многе користи донети, као што смо уверени да са везаним рукама може лако на трулу и врло опасну даску стати и себе грдно осрамотити и изиграти. Али ми нагађамо мисли данашње радикалне владе у данашњем тешком положају. Она можда мисли овако: „Не можемо све што би хтели и што се са правом од нас очекује, — али шта би било кад би ми данас сишли са управе? не би ли онда наступила нова Гарашанска ера, која би Србију морално и материјално стрмоглавила. Нама ће се многа омашка опростити, ако се кад увиди, да смо само тако могли земљу спасти од унутрашњег расула.“ Тако можда мисли данашња радик. влада, и ми те мисли, ако ништа друго а оно бар разумемо. Па ма да је „Стармали“ нејак и немоћан, ипак се зато трза да овој влади сметње не прави — бар док не прође скупштина, која ће бити ватрена против мудрости и жилавости радикалне (о патриотизму не сумњамо). Међу тим нека чита радикална влада што пише „Нова Уставност“, шта пише и „Видело“ па и сам Перин „Радикал“, ту ће у гомилама опадања и понижавања наћи и по које зрнце истине, која би зрнца и „Стармали“ морао прихватити, — но ми све то, а и оно друго, загучујемо за сада у себи за рад владе, којој би радо пријатељисали и коју већ морамо и да сажаљевамо. Поправка устава поправи ће и многе незгоде. Заборавили се пак на то питање, онда ће радикалну странку и бог заборавити. Ал онда ће и „Стармалом“ бити одрешене руке, одрешен језик. Уредник.

Пуслице.

⊙. О чему се год много говори, мора се догодити макар пола. Бојали смо се рата и његових топова; топови нас за сад обиђоше, али потоп многе сатари.

≈. У Бечу ће скоро бити изложба паса. Бар ту и ми Срби могли би који Musterexemplar изложити.

⚖. Не волимо што је „Одјек“ толико говорио о линчу и о линчовању. Јер ако је то све, онда је Гарашанин са братијом врло јефтино прошао.

♀ Што у Новоме Саду нема жељене слоге, то је можда оно „новосадско позориште“ коме хоће Тиса да се хапски плац поклони.

⚧. Сад баш чусмо жалостан глас да Перин „Радикал“ престаје. Но Пера вели да ће он и од сада по каткад делати. Е па изићи ће дело на „Видело.“

∞. „Наше Доба“ прича о некој мисли, коју је „књижевно одељење Матице Српске примило *једногласно*“, али тај закључак „није ушао у записник.“ — Да је нешто „Бранику“ или „Застави“ омакла се реч, да је у Матици једногласно примљен неки предлог, који није уведен у записник, најмање пет би комесара потрчали да поведу нову истрагу (сваком комесару по 250 фр. = 1250 фр.) —

имао сам, — о несреће! —
неприлике још и веће.
Да вам причам:
Лепе госпе! и остали сви у збору!
ви већ знате! . . Сви говору:
да сам ремек верног мужа!
— свак' већ на ме прстом пружа! —
Моја жена, — већ петнаест има лета, —
како носи ово име,
— ја се боме дичим с тиме! —
та вам незна за неверство!
љубомора њу не гања!
Али има баш и право,
што ми веру сву поклања! . . .
Па ономад, — помислите, —
седим ја у соби малој,
што но врата воде башти . . .
Да, ал' збиља! ваља касти:
да у *једној* кући с нама,
неколико укућана,
разне врсте, разног пола
уживају . . . . . .
Па и једна цура мала,
научила . . . учестала . . .
да крај ових врата мали,
скакућући све у шали,
доста пута тражећ' цвеће
у баштицу нашу скреће! . . .
Е, ономад, баш случајно,
седим ја у соби отој
чекајући, не бил' како . . .
али знаће ваљда свако,
да озбиљне мисли само
по глави ми ићи могу . . .
„штехер“ бејах баш снимио,
кад случајно покрај врата . . . .
шта мислите? . . Учини ми с' да ће пасти,
. . . не могу вам хитрост касти,
с којом скочих, обухватих,
лепо дете да не пане . . .
да застане . . . да остане . . . .
„Голубице! Мезимице!“ . . . .
и још нешто хтедох рећи,
ал' ме у тај исти час
„„Ха! Ти ли си угурсузе!““
изненади крупан глас . . . .
А ја моју мниму цуру,
распознавши сву кубуру,
испусти . . .
јер гле'ге шпас!

*

□. Долама је богато мађарско одело. Али од велике воде ипак боље чувају долме него доламе.

△. Бизмарк се дури и хтео би да се моли. Ако га не усхтеду молити, „Стармали“ му препоручује Молов сајдлицпулфер.

✱. Стева Поповић Вацки поново је вацират. Јер на велико чудо, он није примио службу у уредништву „Срп. Дневника“.

Ђука. Кажи ти мени, били заиста била рата, кад би Принц Батемберг узео ћерку немачког цара.
Шука. Е богме врло би лако онда могло доћи до рата. Јер тога чешће бива у брачноме животу.

Мајсторија козе пасе!

По једној анегдоти.

Чика Паја волео је, вино, пиво, шому,
а да ви'те, волео је, многу младу мому;
ал' дража му од тог била „супружница“ Ана,
ал' дражија поврх свега: *лулица дувана!* . . .

Па већ к'о што некад бива у женскоме свету,
Ана беше дин-душманка дувану проклету,
дан у дан је пала која прекорна и груба,
али чика опет никад лулицу из зуба! . . .

Дотужа му, истина је, прекор миле Ане,
али за то зар он да се дувана окане?!
Та пре би вам оставио, и вино и шому,
него што би напустио дувана „арому“!

Него опет: Ана гунђа сваког божјег дана,
већ је чудо, да јој језик не допадне рана. . . .
Чика Паја пуши, пуши, па се дуго мисли,
у једаред скочи горе, на нешто се смисли!

Од то доба никад Па'а не пуши пред Аном,
неће, вели, да је једи, с проклетим дуваном.
Али Ана види добро, да он нешто крије,
а реците која жена љубопитна није?!

Паја саде увек седи сам у својој соби,
Ана већ му ено скоро оба ува проби:
„шта већ радиш увек тамо баш би рада знати?
Зар се мораш ти од жене своје забрављати?!“

Једног дана није Паја дуго дош'о кући,
Ана мисли да од једа мора просто пући,
јер од собе од његове нигди кључа нема,
а згода би сада била, да му *собу — сирема.*

Превртала џепове му од других капута,
мислила је, да и кључић може да залута.
И гле! Збиља! Собни кључ је, у капуту био.
Аој Паја! зашт' га болан ниси боље скрио?!

Полетела Ана соби, отворила врата,
што су тако дуго била пред њом забрављата;
погледала десно лево: све у своме реду!
ништа нема необичног на њезину беду.

Место цуре — без штехера, —
у сумрачку, гле'те бруку,
ја загрлих — чича Луку,
њезиног оца стара,
наше куће господара! . . . .
Увидивши моју сметњу,
и не слушав грдњу, претњу,
хтедох и ја дигнут дреку,
и правију тобож неку,
истериват' с тога чуда;
ал' судбина моја худа,
могла би ме казнит' горе . . . .
А и жена моја мила,
кад би само нешто снила,
да њен мужић овде стоји,
па планове неке кроји,
а публика жељно чека,
ето не мож' да дочека,
да јој даље декламирам,
да се даље не бламирам.
Па кад сам већ овде стао,
продужићу говор мој,
макар да ме поп'о зној!
Послух молим! . . . .

(*Намешта се, кашље, кија, брише се, па опет са дубоким поклоном чита из хартије*).

Даклем! . . . Декламација!! . . .
„Камени стубови!“
(*накашљује се*) „Међ' стенама тврдим“. . .
(*једном из публике*) — Допустите, драги прико!
Нема те ли штехер ваљда?
Овако ће тешко ићи,
јер ми очи много пате! . . .
(*додаду му какве велике наочаре*).
Нису фине, али нека,
пробаћемо како иде! . . .
Аха! аха! . . . Дакле чујмо!
(*опет као у почетку*).
„Камени стубови!“
„Међ' стенама тврдим“ . . . .
— — Бил' се могла више дићи
ова лампа? Ил' још боље,
предржите когод свећу!
Ситна слова тешко читам. . .
(*један упали свећу и уз њега држи*).
Фала! фала! У име Бога!
„Међ' стенама“. . . . . .
— — ал' за Бога,

Ал' гле чуда! Шта је ово? Ето бог и душа,
дуванкеса, — а поред ње фина стива луша,
а на луши . . . погле само! *слика њена* красна! . .
Оде сумња, гадна, подла, гнусна и ужасна! . .

„Та мој Паја, узор то је од свију мужева,
и кад пуши, он и онда, све о мени снева! —
Е, вредно је, да му будем зафална и блага. . .
Срдња моја и прекори, нек' иду до врага!“

Ал је Паји сада лако у срцу и души,
предао се пуном слашћу својој драгој луши.
По к д-кад му на брчићи осмех таласа се:
„Јест, да како! Мајсторија вешто козе пасе!“

Др. Казбулбуц

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

(Продужење.)

Шљивовица (немачки „Sligovitz“ или још искреније речено: „Zligovitz“). = Пиће, које нам Чивути највише праве онда, кад шљиве не роде.

Стражилово. = Лист, на коме се ни најмање не познаје, да му је уредник сачинио „Кавргу“.

Каврга. = Позоришна игра, на којој се ни најмање не познаје, да јој је ауктор уредник „Стражилова“.

Страст. = Хала, која се хладним и поштеним промишљањем зауздава, — (т. ј. ако и ту узду своју не прогута).

Морфијум. = Средство за успављивање. Ово средство не дејствује на свакога једнако. Н. пр. Земунци, они би могли много мирније спавати без Морфија.

Пасуљ. = Јело, којим се богослови у благодејанију тако пресите, да после, кад постану проте, игумани и владике, не могу више ни да га погледе.

Новосадски дрвени мост. = Комуникационо средство, којега кад нема, онда ерарска господа прелазе преко њега — ћутом.

„Србобран.“ = Лист, којем ја (доленепотписани) немам ништа друго замерити, него то, што је пређашњих година и сувише бегенисао трти рена под нос владици Теофану, — а сад опет брани му и оно, што се не сме бранити. (Vide: несазивање еп. скуп.)

Долга. = Читај о невидивости његовој не сасвим јасну белешку у „Садашњости“ — и из тога изводи нагађања о његовој будућности, — и надај се, да ћемо таке фигуранте скоро моћи предати прошлости.

Висина (т. ј. земаљска висина). = Нешто, што виси ал не зна увек на чему.

(Продужиће се.)

Како се то слаже?

Сила, кривда и *правда*, — како се то слаже?
Сила вели: све је лако.
Кривда уме грешит' јако.
Правда пита: докле тако?
Тако се то слаже

—✱—

Трава, свињетина и *Чивут*, — како се то слаже?
Трава ј' лепа, кад је росна.
Свињетина није посна.
Чивут вели: Éljen Босна!
Тако се то слаже.

△.

не капајте на мој капут!
То је један што га имам,
а жена ме увек псује,
кад год кући дођем вес'о,
јер већ знаде своје јаде. . . .
Умажем се, . . . испрљам се. . .
ко да су ме врази мали,
умазали, измазали. . . .
И ономад, — увек белај! —
остао сам међу браћом
дуже мало, па како ми
на капуту, нешто мало преостало,
од ноћњега тумарања. . . .
— тог дерања!! тог ларманја!! . .
целе ноћи, — то јест дана, —
нисам им'о правог сана
а онда сам заборавaн. . . .
Него шта се вас сад тиче,
како моја жена виче?
Ја сам стао зато овде
да вам лепо декламирам,
а почо сам, сам признајем,
да вам само ламентирам!
Напред дакле! . . .
Ди сам оно само стао?
кад би ја то сада знао!
То је кад се скреће с пута,
мисао онда свакуд лута! . . .
А време је да започнем,
да одпочнем,
заказани говор мој!
Чујмо дакле!

(*Исте припреме као у почетку*)

„Камени стубови!“
„Међ стенама тврдим стоји“. . .
(*чује се како неко викне. „Келнер! чашу пива!“*)
— — Чашу пива? . . . Опростите
и ја радо пијем пиво.
Па кад може онај онде,
Зашто не би и ја овде?
Келнер пива!
(*добије чашу пива и у сласт попије*).
А — ха! То баш годи,
при овакој згодној згоди!
То је ви'те моја мана,
да не могу крај кавана,
Крај пивара и механа,
проћи, а да не завирим. . . .
Него морам са признањем,

Допало му се кољиво!

Дође на св. Николу прост сељак из шокадије овамо к нама, па прошав поред наше православне цркве, и чувши умилно пјеније, прохте му се, да види, како се и Срби Богу моле. . . . Уђе у цркву, која је била пуна света, и одстоји службу Божију. — Кад стаде свештеник светити кољива, којих је *осамдесет и два тањира* пред олтаром стајало, пређе „Шоља“ тамо ближе, да види шта ће то сад бити, а кад после молитве стаде сваки своје кољиво тражити и носити, помисли он, да је то и њему слободно, на ограби највећу чинију, која је и иначе била са слатким бонбонама окићена, — па хајд из цркве: Наравно, да му нико није на пут стао, јер сваки мишљаше, е је он своје, или свога газде кољиво узео. . . . „Шоља“ онако са чинијом па на сред пијаце, где нађе своје друштво, те им исприча, какав *леп обичај имају Срби*, да тако красно јело свакоме дају, ко год хоће! — У сласт поједу „Шоље“ кољиво и само још жалише, што *сви* у цркву не одоше, те да и они по једну чинију ограбе. . . . Свети Никола опростиће ваљда простоме „Шољи“ овај грех, као и ономе сиротом свечару, који остаде на тај благ дан без — кољива. . . . Ово није измишљено, већ се *збиља збило!!!*

Др. Казбулбуц.

Оста сама.

Од двадесет годиница
Да не дигнем буну,
Садамнајст је тек јој било —
По њеном рачуну.

Учила је своје другe,
Да не буду слепе,
Нек бирају младожење,
Богате и лепе.

Певала је: „*сунце јарко*
Не сијаш једнако“. . . . . .
. . . . . Мало затим, *та дакле ћу*
Ја живит овако!?

А сад пева: „*сунце заће,*
Паде (веће) тама;
(Свака своме мужу очла)
А ја оста сама“.

Црњак.

Верно-сакати преводи.

Krippel-lahme Uebersetzungen.

Aca ist ein grosser Hofmacher; er macht den Hof allen Mädeln, mit denen er halbwegs verkehrt!

Аца је велики авлијочинитељ; он прави авлију свима девојкама, са којима је у пола пута натрашке!

Dem Mata hängt der Himmel voller Geigen.

Мати виси небо пуно хегеда.

Море Мирко! наврати се малко!

Meer Mirko! Aufhalse dich ein bischen!

Бог и душа! ти ћеш то мени већ искијати!

Gott und Seele! Du wirst mir das schon ausniessen!

Ала је Максим опалио Алексу са оним вилама!

Maksim ist ein Drache; er hat den Aleksa angebrennt mit jenen Feen!

До душе и Алекса је њега момачки даривао!

Bis zur Seele hat auch Aleksa ihn burschenmässig beschenkt.

мој стомачић да похвалим;
јер избирач никад нисам;
или вино, или пиво,
или ликер, или шома,
само ако нису лоши,
све ће браца да потроши!

(*Чује се из публике: „Но овом нема краја!*“)

Шта сте рекли?
Нема краја? . . Варате се!
Сад ћу одма да пожурим,
да одпочнем говор мој.
Дакле чујте:

(*Исто као напред при почетку.*)

„Камени стубови!“
„Међ' стенама тврдим.“. .

(*Чује се, да неко гласно зева.*)

Шта? Шта чујем?
Зар код таки дивни речи,
код оваке дур-вештине,
може когод и да — зине??!!
Врло лепо! . . Врло красно! . .
Показује доста јасно,
да и у оваком збору,
при оваком див-говору
може когод да нам заспи!!!
Зато нека сви сад знају,
да се и ја журим крају.

(*Као у почетку.*)

„Камени стубови!“
„Међ' стенама“. . . . .

(*Сахат избија 10, а декламатор броји.*)

Шта у добар?
Зар већ десет?
Па кад онда да се игра?
да се једе, да се пије,
да се шали, да се смије?!
Е, друкчије, видим, није,
нег' да пустим нек остане
„међ' стенама“ још и даље. . .
А ја богме стружем даље!
желећи вам свима сад:
Добру ноћ и добру глад!!!

Др. Казбулбуц.

Ако ти се ја на душу попнем, неће те ни пилићи покупити!

Wenn ich dir auf die Seele aufsteige, werden dich nicht einmahl die Händel zusammenglauben.

Зашто је неки кајишар тако грабљив?

Warum ist mancher Rihmerer so rechensüchtig?

Ништа горе од сиротиње.

Nichts oben von Armuth.

Ди је слама ту је слава.

Wo ist Ruhm dort ist Stroh.

Др. Казбулбуц.

„Епиграм.“

(По „N. Fl. Bl.“)

Муњкам главом право и еро,
И тарем чело, и глођем перо.
Неће да дођу мисли ни речи, —
И перо ми се од једа кречи.
Који је бес то!? — вол'о б' да знам.
Ха, — то ће канда бити
Епиграм.

Ђакеља.

Зна шта ради.

Мајстор. Жено, наточи ми чашу ракије. Али прво добро обриши чашу; јер је шегрт из ње пио воде.

У Бечу

Јуриста. Јеси ли још код оне удовице на стану?

Медицинар. Јесам.

Јуриста. Од чега живи та жена? Има ли бар какву пензијицу?

Медицинар. Нема ти та ништа. Она живи само од то мало кирије, коју јој ја и мој собни друг — дужни остајемо.

А. Али кажите ви мени, млади пријатељу, што се ви не жените?

Е. Сад ћу вам казати. Чујте! Кад год се деси да ми се која девојка јако допадне, увек у то исто време допадне ми се друга која још већма.

Нерешена питања.

То ми још'те јасно није;
То питање све ме мори:
Шта ј' на свету било прије,
Шта ј' старије:
Или *болест*, ил *доктори*.

(„Fl. Bl.“)

Просидба по новој моди.

Било је то на једном кренцхену. Фиђфирић II. опази фрајлу Нанету, — и ма да је о њој слушао, да је мало ветропирне ћуди (баш ка' и он) фр. Нанета му се сад тако допадне, да није дуго промишљао, лаким кроком дође пред њу, поклони се и рече: „Фрајлице, мајчина јединице, ваше су очи слатке стрелице. Ако вам је *срце* при *руци* молим за обоје.

Реченица једног мужа.

Знате, ја баш нисам човек грубијан, али да се *моја* жена набели, ја би се могао на њу тако ражљутити, да би још и ћушку — добио.

Реченица једног грчког младожење.

Мене могу интересовати и старије госпође, т. ј. ако имају лепу, младу и богату кћер.

Како је то?

Мали А. Како је то да тебе твој отац сваки дан избије?

Мали Б. Како је, — како је? — Па јачи је од мене — тако је.

У Бањама.

Жена лечникова. Ја ко велим да останемо још коју недељу овде.

Лечник Не тако. Морамо се журити. Ту смо већ шест недеља, па ако останемо још коју недељу, могу ми код куће сви пацијенти — оздравити.

им.

Мала Ката из Орловата, и њен ујак Пера.

Било је то о вашару. Мала Ката је ишла са својим ујом на вашар, те угледавши гомилу једну упита ују: „Је ли ујо, а што су се ти људи тамо искупили око оне црне краве?“ Ја ће јој на то рећи: „Сравњују пасош с кравом да купца не преваре“. А она рече: Ала ће и сравнити: пасош бео а крава црна!

им.

Ленивац.

Неки господин наиђе на три бадавације и рече им: „Који од вас покаже највише лености, томе ћу дати 1 ф.

Један устане и рече: Ја сам!

Онај други: „Одкуда си ти, кад сам ја и пружи седећки руку.

Онај трећи ћуташе а господин рече: Овај је најленији, његов је новац! А тај се протегли и рече: Молим, вас метните ми новац у шпаг.

им.

Једном даде неки господин пијану просијаку нешто новаца и рече: „Ево ти, али да се ниси усудио, да их попијеш!“

Просјак: „А шта се то Вас тиче, шта ћу ја да радим с мојим новцем, та ваљда сам ја господар од својега новца“.

им.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Један учитељ имао је брата молера и овај се понуди да свога брата учитеља портретира. Учитељ на то пристане, — а што не би, кад не мора ништа платити. Сад га брат молер запита, како хоће да портретира: са воденим (акварел) или са масним бојама. Учитељ се промисли, па одговори: са масним бојама, -- бар ћу мало дебљи изгледати.

Судија. Је ли ово твој потпис?

Сељак. Не би рекао.

Судија. Погледај мало боље и реци по души, је ли то твој потпис?

Сељак. (загледа) Неће бити.

Судија. Али ако се ипак докаже да је то твој потпис, а ти одричеш, онда ће бити зло с тобом.

Сељак. Е па шта ћу му. Не могу ништа силом.

Судија. Ево ти перо и артија. Напиши ту твоје име. Пак ће се онда видити какав ти је потпис.

Сељак. Ама за бога и по богу, господине, -- та ја незнам писати; није ми знао ни отац, ни дед.

„СТАРМАЛИ“

се не да потплатити. То знате.

А да се на њега ваља претплатити, ако хоћете да вам живиздрав долази, — и то знате.

Но пошто је стари обичај, да читаоци на ово друго лако забораве, по то је и наш тако исто стари обичај, да га на то потсећамо. — Таких потсећања бива четири преко године — (заборављања има више).

Имамо даклем част и дужност јавити да је са овим бројем истекла прва овогод. четврт „Стармалог“, и да за њом устопце иде друга четврт. А шта ова опомена значи и куда шиба, то остављамо вашој досетљивој благонаклоности, да сама погоди.

Начелно питање наше финансијске нагодбе изволите видети на челу листа.

Издаватељство „СТАРМАЛОГ“ у Н. Саду.

Новије књиге и листови.

Које је уредништво на приказ добило:

Збирка одабраних народн. умотворина. Прикупио за младеж Б. Т. Н. учитељ I. у Београду 1888. Штампарија краљев. Србије. — Цена 50 пара дин.

Видело. Орган српске напредне странке. Излази у Београду трипут на недељу. Уређује Лаз. Комардић. Цена на целу годину 40 дин.

Црни листови записник кривичних догађаја (излази два пут месечно) година II. Књига II. — Свеска 11. (са 2 слике) уређује и одговара: Стева П. Видаковић у Београду штампано у краљ.-српској државној штампарији 1888 цена 50 пара динарских.

У земљи где но лимун рађа. Новеле Павла Хајза. Превео Јован Грчић, I. 1. Везиља тревижанка. 2. Царица у спинети. 3. Анина. 4. Беатриче. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду, 1888. Цена 60 новч.

Car Dušan u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novčića.

Carevi i kraljevi u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novčića.

Car Lazar u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novćića.

Bunjevačko-srbska **Pjesmarica**. Najpotpunija zbirka bačkih i svatovskih pjesama i potskočica, koje se najradije pjevaju. U Novom Sadu, izdanje knjižare braće M. Popovića. 1888. Cena 20 novč.

Velika srbsko-hrvatska **Pjesmarica**. Namenjena narodu našem, koji latinicom čita, u kojoj ima 600 pjesama, koje se najradije pjevaju. U Novome Sadu, izdanje knjižare i štamparije braće M. Popovića. 1888. Cena 60 novč.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта

1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 2—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код **Љ. Стефановића.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

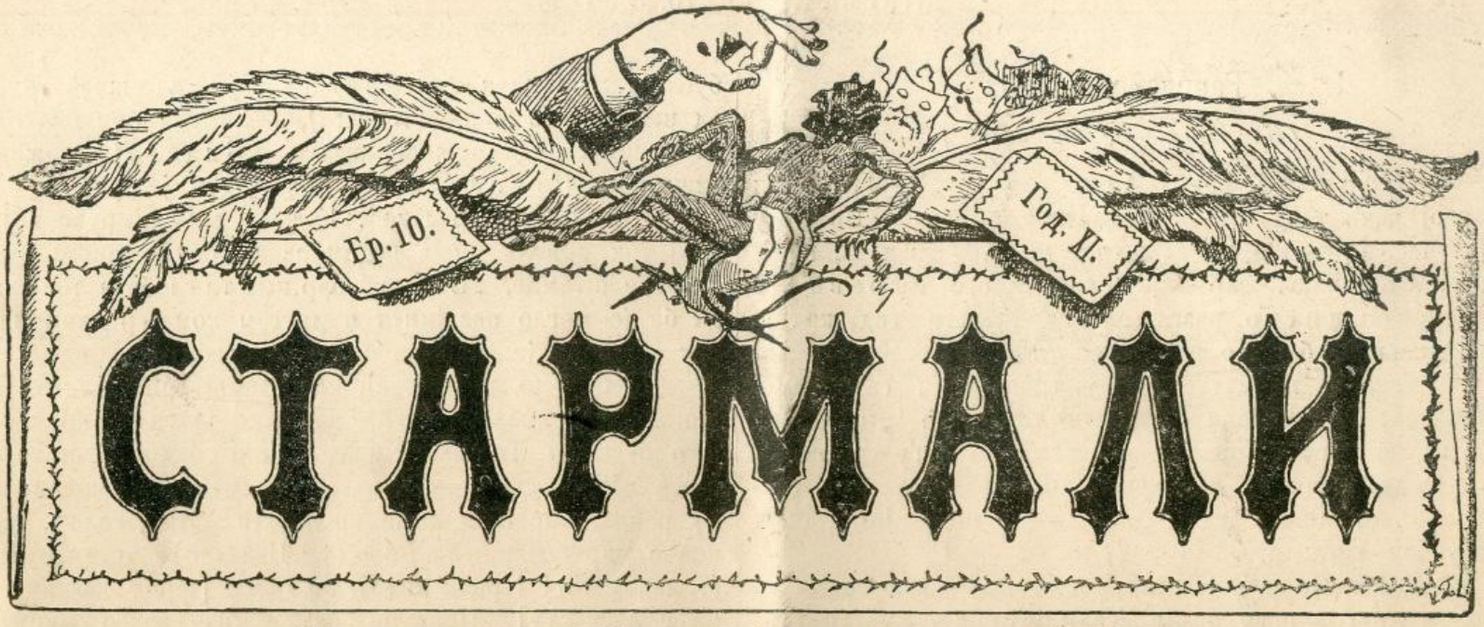

У Новоме Саду 10. априла 1888.

„Стармали“ излази сваког месеца. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Људима,

који су данас на влади у Србији.

Ма да вам се чело
Од напора зној,
И ма да вам нога
У процепу стоји,
И ма да сте корку
Прогутали многу, —
Ви немате каде
Молити се богу.

Ви немате каде
Молити се богу,
Јербо сте у неком
Журноме вртлогу.
Журе вас од горе,
Журе вас од дол .
Жури, ко вас мрзи,
Жури, ко вас воле.
Журе вас на дану,
Журе вас у тами,
Жури вас и време,
Журите с' и сами.
„Стармалом“ је лакше,
Има више каде —
За то ће он за вас
Да с' помоли саде:

„Смилуј им се, боже,
Помоћ им подели,
То су нови људи
А добро би хтели.

Новајлије људи
Обећања стари, —
То би већ по себи
Биле тешке ствари;

А још кад се под њих
Гурне „трухла даска“ —
Ох каква ће онда
Да буде изласка!

Помози им, боже,
Рад поштених жеља
С којима су стекли
Много пријатеља.

Помози им — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —*)

Ал ако им нећеш
Да помогнеш збиља, —
Сачувај их барем
Од веће срамоте
Која на њих циља.“

Стармали.

☞ Неколико последњих бројева „Стармалога“ закашњавали су се у више дана, па ево и овај број. Да не би ко са тога кривио издавалаштво овога листа, изјављујем да у томе са те стране никакве кривице нема, — узрок је закашњавању био моје поремећено здравље. Но сад се надам да закашњивања више бити неће. Ако се у тој нади преварим, молим г. претплатнике да то пријатељски извине, — та овакав лист није тако неминовно везан за извесне дане, као н. пр. политички листови. Оштећен неће бити нико. Уредник.

*) Ово нисам могао да сложим, јер је врло нечитко писано. Но ништа за то; бог разуме и најнечиткије рукописе. Слагач.

Разглаголствија.

(Наравно не од Абуказема.)

„Наравно, не од Абуказема“!.. — Ето при првој речи таки сте ме ухватили у лажи. „По чему је то наравно, „велите ви да Абуказем не пише разглаголствија!, зар није било много наравније кад је он писао разглаголствија, него сад, кад је то писање обесио на рав.“

Тако ви мене утерасте у тикву чим сам почео. Али кад је већ горе штампано то пусто *„наравно“* ја га не могу избрисати, — све што могу учинити, то је да се чиним и невешт ако ви пред оно: *„наравно“* напишете једно *„не“*, — и онда ће сасвим другчије изгледати.

Заиста је чудна ова речица „не“ кад се ма са којом другом речи споји. Таки јој обрне смисао тумбе, да је више не можеш ни познати.

Узмимо н. пр. реч „човек“; ти би га грлио и љубио, — а чим додаш „не“ — од нечовека побегао би до сто врага.

Узмимо реч „брат“, — али кад који заслепљен и претеран Хрват у Босни дода к томе само једно „не“ — онда постаје „небратство“ и у тој речи оно „не“ влада са ситуацијом, а братство стоји ту само ради ироније.

Узмимо реч „мачка“. Шта је мачка, свима нам је познато. Али кад се каже „Немачка“, онда само чујеш како преде, али ипак не можеш да познаш да је „мачка“, — док те не огребе.

И тако та реч „не“ свакој другој речи преокрене смисао. То је правило; а изузетак је само код речи „веста“, где значење остаје (или бар треба да остане) исто и онда кад вам се презентира као „невеста“.

Сетио сам се и на реч „видело“. То је нешто врло лепо, док не навале на то Гарашанове ситне бубице, мушице и комарчићи који сада живе само од негације (и још од нечега), — а кад они око тога приону, онда можеш казати „Видело“, можеш казати и „Невидело“, — све једно је.

Ad vocem „Видело“. Кад ми дође до руке који број тих новина, онда видим да у Србији заиста има слободе штампе. „Видело“ бар има те слободе толико, да би је могло позајмити и другом ком српском листу, који би је знао на боље употребити.

Колико је лепа ствар слобода штампе, кадкад је још лепша слобода нештампе. Како је то н. пр. лепо што је Пери Тодоровићу слободно било обуставити свога „Радикала“ — што се није власт умешала па му рекла: мораш и даље уређивати „Радикала“, јер иначе марш или напред (у „Видело“) или натраг (у казамате)! Према такој дилеми [јер у казаматима и лемају], Пера би без сумње волео напред него натраг.

А зашто је управо Пера обуставио свога „Радикала“ који се растуривао у 35+00 егземплара? Е па свршио је човек своју мисију: разделио је радикале од либерала. Ја незнам колико има у томе истине, али сву ту славу Пера никако не би требао да само за себе задржи, требао би бар мало да је подели и са г. Вадиројем, — хоћу рећи Радивојем Милојковићем.

У прочем лепо је то кад ко може за времена да изврши мисију своју, па да пружи оба образа (т. ј. за које мисли да их има) признању народа и правичности повеснице. На томе је путу и Герман Анђелић и тај пут нека нам је сретан. (Само код њега не знам да ли је реч толико о мисији колико о мусији).

Па хајде да и ја завршим моју мисију, која се састојала у томе, да за овај број „Стармалог“ напишем уводни чланак, без велике и дуге досаде поштованим читаоцима.

МОДЛИШТАК.

Ево је, ено је!

(Бирташ Жан седи са својим гостима за столом, па приповеда догађаје из свога живота).

Чујте ме, господо моја, сад ћу да вам приповедам, шта ми се догодило лане у лето.

Седим ја једног дана у бирту, па намештам своје чаше, јер није случајно ни један гост био, кад уђоше два млада господина, и наручише два сатљика вина, затим још два сатљика и упусте се самном у разговор. Један се од њих обазре, па кад угледа велики сахат на зиду рече: Знате, господин Жане, то је леп сахат, добар сахат, знате. Јесте, одговорим ја, тако је, знате, тај сахат сам још од мога деде наследио: тај ми је сахат здраво мио, а иде тачно као злато.

Да, рече један, лепо куц'.

Ах, знате, рече онај други, кад је реч о сахату, паде ми на памет једна опклада, коју је неки познаник једаред од мене добио.

Како то? рекох ја.

Да, видите само, рече један, мој познаник опкладио се једаред са неким другим, који је био брат од стрица његовом оцу, да овај — ако се не варам звао се Јован — дакле, да овај Јован неће моћи десет минута у сахат гледати и сваки пут, кад год би шеталица овамо и онамо ишла, рећи: „Ево је, ено је!“ и видите господине Жане, мој је познаник опкладу добијо.

Но јесте л' чули, рекох ја младићу, тај мора да је велика будала био: ја се кладим с вама, да ћу цео сахат у мој сахат гледати, који ми је тако мио, и кога сам од свога деде наследио, ја вам кажем цео сахат гледаћу у њега и непрестано ћу говорити; „Ево је, ено је!“ А опкладићу се за пет талира!

Добро, рече младић, ево пет талира, и метне пет талира на сто. А и ја положим својих пет.

На то рече онај други младић: Знате шта, господо моја, ви можете ти десет талира код мене да депонирате, а ја ћу новац оном дати, који опкладу добије.

Добро, рекосмо обоје, и ја се одмах пред свој сахат посадим; а пет талира држао сам већ за добивене.

Ђира. За што су били они новосадски ђаци два дана затворени?

Спира. За то, јер су били сведоци.

Ђира. Богме је то лепа сведоџба нашим судским приликама.

Пуслице.

⊙. Чудна је та буна у Румунији. На једном је месту угуше а на три места опет избије. Шта ли ће на последак одржати мегдан: гушење или избијање.

♎. До сад су нам сваке године новине јављале колико је кила Бизмарк тежак. Сад се о томе ћути. Мора бити да је сад мало лакши постао.

△. Кад је већ и сама хрватска влада увидила да је укидање задруга грдна несрећа по наш народ, — онда није чудо, што је то увидио и г. Шпун Стрижић.

♌. Између Срба и Хрвата у Далмацији дошло је до неке половине слоге. Та половност учинила је да је Лапена зацело изабран за посланика.

♊. Даклем сада Ла-пена плива по реци наше половне слоге. Е тако је; Бјелановић је Хрватима црн, — хоће ли им пена бити бељи, то ћемо видити.

□. Штросмајеру су у Риму правили велике овације. Таке овације Анђелић неће никад дочекати од својих оваца.

♒. У Београду излазе сад неке „*Мале Новине*“. Нек је сретно, — али да нам донесу каквих великих повости!

✳. Једва Загреб доби дозволу да зида касарну, али зидати је не смеду домородци, него пештански мајстори. — И ми признајемо да у Пешти има вештијих мајстора него у Хрватској, али разумемо и то кад се од те мајсторије зазире.

✕. У Мађарској је сада мода да се презимена мењају. За то није замерити „Нашем Добу“, што му се не допада француско име: Леже, већ је од тога направио: Легер. Још би се мање чудили да га је назвао н. пр. Légfi.

Ђука. Шта је го са Корнелом Јовановићем? Хајде што у Угарској не сме, то му је стара отаџбина, — али што га претераше из Србије, кад му је то садања отаџбина?

Шука. То је нека врло радикална загонетка, коју ће нам браћа радикали тек онда одгонетнути кад и сами престану бити загонетка.

Ad vocem „линч“.

Кад би било у Србији
„Линча“ у ствари,

Али немојте заборавити, господине Жане, рече младић, несмете ни за тренутак застати нити устати, јер иначе не важи опклада, а уз то не смете ништа друго да говорите.

Немајте бриге, одговорим ја, а сахат изби управо два. У тренутку се посадим, забленем се у сахат и као што шеталица лупа тик . . . . так; тако говорим ја: „Ево је, ено је!“ а оба младића пију међутим даље. Чујте ме, рече онај, који је новац држао оном другом, ви ћете опкладу да изгубите.

Боже сачувај, одговори му овај, то неће бити. Господин Жан неће моћи издржати; није ли тако, господине Жане?

Хм, помислим ја у себи, блебећи ти само; ваља мислиш да ти одговорим, па да изгубим опкладу? Аја, голубе мој.

Када виде, да му ништа не помаже, оде столу, где су ми цигаре стојале, тури неколико хавана у џепаг и рече: Ви ћете ми ваљда допустити, господине Жане?

Али ја само ћутим и једнако говорим: Ево је, ено је! А моји ти господари међутим запалише цигаре, напунише чаше вином, неколико испију, а за тим ме запитају, да ли ћу с њима да се куцнем, али им ја понуду одбијем, јер да сам пио, морао бих престати говорити. Када су видели, да им све то ништа не помаже, и да им на њихова питања не одговарам, оду у другу собу, у којој мој сто са новцем стоји, и у ком је случајно кључ био, па га откључају. Али ја мишљах: Они зацело мисле, да ћу ја устати, те да им то забраним, па ћу опкладу да изгубим! Љуто се варате, ако то мислите! Ови дакле отворе. као што рекох, и изваде двадесет талира пред мојим очима, али ја се нисам с места мак'о. На то узму обоје шешире; а двадесет талира у џепаг, па ми рекоше: Због, господине Жане, немојте да вам буде дуго време. Они су мислили, да ћу ја скочити, па ћу опкладу изгубити. Али ја само седим па мислим: Они ваљда мисле, да сам ја тако луд, па да скочим, а они да добију опкладу? Аја! Тако вам ја останем седећи, а непрестано сам говорио: Ево је, ено је!

Оба госта изађу из бирта, а ја седим мирно, јер сам мислио, да стоје код врата и да вире кроз кључаоницу, да виде, шта ја радим.

Тако прођу десет минута, и још десет минута, (а на сахату једва три четврти на три, али мојих гостију још

*

Не би било до беснила
Виделовском Гари.
Ал он друге још напада
Остављен на миру,
Јер је „линч“ у Србији
Само на папиру.

Калимегданџија.

Запитах

ономад једног поштеног Србина: како је? А он ми одговори: „Земља тврда, — небо високо, — цар далеко, — а Герман долази ближе“.

Галантерија

Нека рекне ко шта хоће,
али ствар је јасна:
Ми смо мушки увек „г а л а н т“
на спрам пола красна.

Кад је Ева понудила,
јабуку Адаму,
знаде Адам шта „к и п и р а“
за његову даму.

Па не хтеде у јабуку
да загризе п р в и
Ето, то је ви 'те био
„г а л а н т о м“ вам први!

Др. Казбулбуц.

Поп Панта

мисли да је учитељство отело маха над свештенством. — Ми још нисмо чули да је који поп или калуђер био затворен у Долгиној брашнари.

Навика.

Тужио се штуцер Паја
пријатељу Пери
да је срце своје дао
госпођици Мери,
И да саде б е з срдашца
т е к о н а к о живи,
па се чисто и сам себи
и чуди и диви . . . . .
„Мој пријане“! Пера на то:
ти си в и ч а н томе,
та срце си поклањао
у животу своме,
колико је мени знао:
бар д в а д е с е т пута!
н а в и к а је то код тебе
баш н а в и к а љута!

Др. Казбулбуц.

Пословице са врло незнатним изменама.

Боље је имати, него умрети.

Чега се паметан стиди, тиме се Јуд поноси.

После Глише ја пун џеп. (Тако у себи мисли — погодите ко!)

Девојачка су врата сваком од два репа.

На псу рана, у апсу и зарасла.

Не плаче слеп што није леп, већ што очију немаш.

Нит је шијак, нит је брат.

никако нема. Хм, мишљах, они ваљда мисле, да ако одмах не дођу, да ћу устати, а они ће опкладу да добију! Аја!

Ја то помишљам, а моја жена стаде на вратима плакати и чупати се, када је видела, како седим и говорим: Ево је, ено је!

Али Жане шта је с тобом?

Ево је, ено је!

Жане, шта ћеш!

Ево је, ено је?

Жане, Боже мој шта ти је? Тя ми не одговараш? Ти ми се не смејеш? Ти се не мичеш? Ти ме плашиш?

Ево је, ено је!

За име Бога, говори! За што блејиш у сахат, јеси ли болестан?

Одговорити нисам јој могао, дам јој знак руком, да ме остави на миру, али ме жена не разумеде, него ме ухвати за раме, па хтеде да ме са столице баци. Но то тек нисам могао да трпим, јер би опклада била изгубљена Говорити нисам смео, с тога је звизнем по образу, да је све викајући напоље побегла Али ја само даље говорим: Ево је, ено је!

Не потраја ни три минута, када се врата отворе, а моја жена рупи са лечником унутра, па стаде викати: Боже, гледајте, господине докторе, полудео је!

Но то ми је још требало, да ме за лудог држе. Стога дигнем обе песнице у вис, и почем нисам смео да говорим, станем викати колико ми грло доносило: Ево је, ено је!

Лечник ми опипа било и запита ме: Шта вам је, господине Жане?

У то избије сахат три.

Опклада је добивена, повичем и скочим са столице, где су ти младићи? ја добијам пет талира.

Какви пет талира? запитају у један мах лечник и моја жена, а ја им исприповедам целу ствар.

Боже мој, повиче моја жена, оба младића отишли су пре по сахата, а ти си сада са двадесет и пет талира лакши, а и пиће није плаћено!

Гром и пакао! нека ми само дођу, показаћу им већ! а из уста ми се силом оте: „Ево их, ено их!“

„Не“, одговори лечник „нема их“.

(По немачком). **Враголан.**

Сад се већ зна ко није а ко плаче.

Више имамо рана него кобасица.

Кад се луд нахрани сво село запали.

Где те не сврби, не дај да те чешу.

Не буди у свакој борби мирођија.

Из брачна живота.

„Зашт' се белиш?“ — пит'о Моша
своју жену Лизу.
„Само за то, јербо нам је
Апотека б л и з у“.

Мало, мало, па и Мошу
Сличан разлог стиже.
Проиио се. — Јербо крчма
Била им ј о ш б л и ж е.

Надрљански.

Из школе.

Учитељ. Кажи ми што, што је слатко.
Ђак. Шећер.
Учитељ. Добро. Кажи ми што кисело.
Ђак. Сирће.
Учитељ. Добро. Кажи ми што слано
Ђак. Со.
Учктељ. Добро. Кажи ми што опоро.
Ђак. Опортунитет.
Учитељ. Хм! Изгледа као да си добро одговорио. Али то је нека латинска реч, кажи ти то мени српски.
Ђак. Но, па оскоруша.

Учитељ. Кажи ми, Јово какву пословицу. Ма какву.
Јова. Сит гладном не верује.
Учитељ. Па добро. Сад ми реци чему нас учи та пословица.
Јова. Та нас пословица учи, — та нас пословица учи. —
Учитељ. Но, па шта нас учи?
Јова. Учи нас, — учи нас — да ни гладан ситом не треба да верује.
Учитељ. Торњај се на место, магарче један, — још могу ја страдати због таких лудих одговора. Срећа што те нико није чуо.

A là Klapphorn.

Оца-дебељка срете
Мршави неки кале;
Први је био пијан,
Другог ноге — издале.

— кри —

Из наше торбице.

А. Збиља! шта је са твојом парницом?
Б. Шта је, — шта је!? Нема јој ни краја ни копца. Седам година како је терамо, па ни мањи.
А. Хахаха! Твој адвокат мора да је родом из Н е р а д и н а ц а.
Б. То би и ја рекао; али кад саберем све његове „Expensnote“ — онда ми се опет чини као да је из О г у л и н а.

В. Имате ли ви доктора у вашем селу?
Г. Немамо.
В. Па шта радите кад вам се ко разболе?
Г. Од како је нашег села никад у њему није било доктора; па тако ти се ми већ уверисмо, да болесник може умрети и без доктора

Д. Шта вам ради попа?
Ђ. Свађа се са учитељем.
Д. А шта вам ради учитељ?
Ђ. Свађа се с попом.
Д А шта вам раде школска деца?
Ђ. Сисају.
Д. Ајд' због ом! како би школска деца сисала!?
Ђ. Ама веруј што ти кажем. Сисају. Сисају кобне примере које им дају баш они, који би требали да уче слози и љубави.

Умрьо Нобел,

онај што је изумео правлење динамита.

Није те био стра
Изумет' пра,
Од ког је целом свету стра.
Па сад си и сам пра —
Јели те сада стра?

Ђакеља.

Лепа порука.

У неком приморском селу потежући рибари мрежу из мора осете одједаред нешто тешко, те мнијући да је неки утопљеник, спреме брже боље једног између себе по сеоског кнеза. Но док овај трчаше ко бележника, они извуку мртво магаре, рашта стану викати: Ој, Станоје, ој; рец' бележнику да је магарац.

припослао: **Т. К. П. Ерцеговољанин**

Окретна игра.

„Зар ви, молим, никад не играте?“
— „Како радо ох, само да знате!“
„Која вам је о к р е т н и х игара
Најмилија?“ питала ме Мара.
— „Од о к р е т н и х хтели би ви знати,
Коју волим најраће играти?
Кад би хтели, ја ћу вам и рећи:
Волим ф а р б л и то онај већи.“

— кри —

Сакато-верни преводи.

Krüppel-treue Uebersetzungen.

Ај болан! Куд си ти забраздио!
Krankes Ei, wo hast Du gefurchet!
Стани море! Лако је теби скројити бунду.
Warte Meer! Leicht ist Dir zuzuschneiden einen Pelz.
Ала се жури, као да му стала крава па ногу!
Der Drache eilt, als wenn ihm die Kuh auf den Fuss getreten wäre.
Један грош има 25 пара.
Ein Groschen hat 25 Dämpfe.
Љуби лане док не сване!
Küsse das vorige Jahr bis zum Morgenaufbruch.
Нела се мајстор Глиша ни осолити!
Es lässt sich Meister Glischa nicht einmal besalzen!
Ер ist sternhagel voll!
Он је пун звезда и туче!
„Lauter solche sachen!“
Јасније такве ствари!

Браца Шаца из Госпођинаца и сека Маца из Нерадинаца.

Он се звао Шац
Из Госпођинаца.
Њено име Маца
Из Нерадинаца.
Кад је видео Шаца
Из Госпођинаца
Како ј' лепа Маца
Из Нерадинаца.
Заљуби се Шаца
Из Госпођинаца,
Очара га Маца
Из Нерадинаца.
Запросио Шаца
Из Госпођинаца,
А пристала Маца
Из Нерадинаца.
Сватови се купе
Из Госпођинаца,
И ево их сретно
Сред Нерадинаца.
Венчали се: Шаца
Из Госпођинаца
И његова Маца
Из Нерадинаца.
Одведе се Маца
Из Нерадинаца,
Одведе је Шаца
Из Госпођинаца.
Сад је сретан Шаца
Из Госпођинаца,
А сретна и Маца
Из Нерадинаца,
Све им *сретно*, *дично* —
Мени *сретно слично*.

Др. Казбулбуц

Из богословије.

Учитељ. Шта треба да дичи калуђера у понашању са људима, у сваком послу и разговору?

Првогод. богос. (Не може брзо да се сети)

Старији богос. (дошаптавају му) Скромност.

Првогод. богос кроз нос.

Грозан случај.

Ономад се грозан случај
десио на балу;
Узбунио сву господу
велику и малу,
А женскиње наше тек се
узмувало било! —
Ево шта се тако страшног
тамо догодило:
Припозната лепотица
госпођица Нела,
што занесе пола света
чаром вита тела,
у сред игре стропошта се,
паде ено бледа. —
Очице се заклопише!
Лица као креда! . . .
Свако тражи да помогне
да је дигне горе.
а лепе јој другарице,
хоће да је дворе,
„Та за бога! шта је, реци!
одговори само,
да ти како олакшамо,
и помоћи дамо?
Је ли . . . . „м и д е р“? — Реци само!
јел' те он претег'о? . . .
Или те је јад још јачи,
и ј ш тешњи стего'?!
Ох! . . . пустите! . . . Пустите ме! . . .
да умрем од стида“!
тако вели лепотица!
а речи прекида. —
„„Ох, . . . како ћу, да вам рекнем?
дајте ми, . . . ах, . . . мира! . . .
. . . . Спала ми је, . . . несретници . . .
. . . . . спала ми — — — турнира“!!!

Зар то није грозна прича,
да вам срце д и р а?!?!

Др. Казбулбуц.

Испод черге.

Заклали Цигани бог зна чије прасе, испекли га па сели да вечерају.

Матори цига (лелећи комаће) Ево и теби, Њоња твој део.

Њоња. Сакри га дегод, па да га украдем.

Мотори цига. А што да га крадем, кад ти ево дајем.

Њоња, Е, ал мени је слаће кад украдем.

Дечија наивност.

„Ма-ма, ма-ма!“ дете тепа
И ручице мале шири,
„Мама“ своме оцу кличе
И никако да се смири
А мајка се насмејала,
Из колевке дете узе,
Пољуби га а од смеја
На око јој пошле сузе.
„Ћути мали неваљалче,
„Ја сам само м а м а твоја
А отац ти јесте „м̂а м а“ —
Ал' не т в о ј а него м о ј а.

— кри —

Просидба.

Он. Хоћете ли дакле са мном
кроз цео живот ходит',
Моја нежна дамо?
Она. *Ходит'* ! — Ух, фидон!
Ја се *возим* само.

Надрљански.

Из суднице.

Судија. Ти си украо дебелу крмачу. Па још чију!? Свештеникову: — То је страшно.

Кривац. Опростите господине. Ја сам хтео да украдем вашу, ал је још здраво мршава.

Натпис

на једној чаши.

Ја сам м а л а, — али
Нешто ћу вам рећи:
За то вам бокали
Могу бити в е ћ и.

Л. Д.

Зар већ сад?

Дошао један ђак од 12 година у трафику па иште да купи једну цигару.

Трафикант зачуђен запита га:

„Зар ћеш ти в е ћ с а д да пушиш?“

„Нећу сад,“ одговори мајчин ђак, „него после подне, кад изиђем из школе.“

Или-или.

Једно вече на беседи госпођа Н., пошто је читав сат говорила о еманципацији женскиња, обрати се једном великашу, који је до ње седео и упита га очекујући повољан одговор: Кад би, господине, и жене постајали чиновницима, какво би место мени поверили.

— О, вас бих одмах поставио за управитељку на каквом заводу за глухо-неме.

— А за што баш ту?

— Јер или би они јадници научили брзо од вас говорити, или би ви од њих научили мучати.

Неког старог игумана позову једном на свадбу, па како би које јело дошло на трпезу, игуман би приметио: „Е, децо, ово јело ваља јести пијуцкајући вино.“ И он тај савет давао би не само речима него би га потврђавао и примером.

— А чиме ти не пијеш вина? упита га шаљиви стари сват.

— Ја, ваистину, водом, — одговори игуман.

Пред судом.

Млада нека жена, која имађаше дете од три године, ступи пред суца и поротнике да је испитају, јер бејаше нешто скривила. Адвокат ју је бранио и за то време једнако је држао њено дете на руци.

— Господо поротници, — говораше адвокат — смилујте се, ако не на њу, а оно на ово несретно дете, и опростите јој.

Дете је плакало из свега гласа.

— Зар вас збиља неће ганути плач овог невиног детета? — рече адвокат.

Председник примакнув се детету упита га: Зашто плачеш, мали?

Плачем — одговори дете — јер ме овај господин штипа.

У гостионици.

Гост. Јесте ли чули, господар крчмару, ова је кечига бајатна, — та кечига није фришка.

Крчмар. Је сам вам ја крив! Што нисте дошли у прошли петак, кад сам је купио; онда јој не би нашли мане. А де ја могу осам дана сачувати рибу, па да се ни најмање не осећа. Какви су то захтеви!?

Доктор. Ове прашкове, што сам вам их прописао узимаћете увек после ручка.

Болесник (сиромашак). Али господине, за то треба новаца.

Доктор. Не, не, треба. Те ћеш лекове добити у апотеци забадава.

Болесник. Не мислим ја за лекове, — него за ручак треба новаца.

А. Ја сам увек имао среће у љубави!

Б. Хахаха! Ето, та још сте и данас нежења.

А. Та то баш и јесте најбољи доказ моје среће у љубави.

—. Ала драги комшија, та ви сте баш богат човек, који живите само од интереса својих капитала; па како је то да ви увек у ш е с т сати у јутру устајете?

=. Е, знате, кад устанем у ш е с т сати, онда врштукујем у с е д а м, а у девет сати већ ми се појави жеђ на пиво. А кад би устао у с е д а м, онда би врштуковао у о с а м и тек у д е с е т би могао ићи са пуном жеђи на пиво. Тако би ми пропао читав један сат.

Састала се на улици два познаника: А и Б.

А. Баш добро што сам вас нашао. Би ли ми могли позајмити на неколико дана 50 фор.

Б. Жао ми је, али немам код себе.

А А код куће?

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Б. Хвала на питању. Код куће су сви здрави. Због-ом! Препоручујем се.

У некој крчми наручи гост по литре вина, ал му то вино није пријало.

— Крчмару! Зар ви немате боља вина!

— Имам; али прво се мора ово потрошити.

— Па кад је тако, онда одите да вам платим.

Гост плати и пође.

— Молим, господине, овај је новац фаличан. Зар немате бољег.

— Имам. Али прво треба да се овај потроши.

Млади Исак. Ви мени морате дати вашу ћер, — јер ја без ње не могу живети.

Стари Аврам. Ни! ви хајст? Не можете живити без моје ћери; а ви ју и не познајете, — нисте је никад ни видили.

Млади Исак. Ништа за то, што је нисам в и д и о, — ал ја сам чуо да има 10 000 фор. мираза, — а ја без тога не могу живити.

Нови прилози на страдалнике у В. Кикинди.

Неколицина Срба у Д. Тузли скупило је 106 ф. 50 н. и то по одбитку поштанских трошкова послала је преко г. Риста Јовановића 106 фор. уреднику овога листа, који је таки тога дана ову своту опремио В. Кикиндској српској добротворној женској задруги.

Ово су имена приложника:

Њ. В. митрополит Дионисије 10 ф. Павле Стокановић 10 ф. Перко Тадић 5 ф. Браћа Мићић 4 ф. Нико Ристић 4 ф. Браћа Стокановић 4 ф. Ђорђо Ђорђић 4 ф. Алекса Благојевић 3 ф. Јован и Ђорђо Ђукић 3 ф. Јевто Танић 3 ф. Живко Црногорчевић 3 ф. Васо Црногорчевић 2 ф. Емил Мужа 2 ф. Ђура Спасојевић 2 ф. Драго Ћесаревић и син 2 ф. Владимир Максимовић 2 ф. Одисеј Мавракис 2 ф. Милан Новаковић 1 ф. И. Личанин 1 ф. Мило Стакић 1 ф. Мићо Милановић 1 ф. Ристо Марковић 1 ф. Мићо Пантић 1 ф. 50 н. Синови А. Васиљевића 1 ф. Стеван Костић 1 ф. Васо Стојановић 1 ф. Јован Милетић 1 ф. Јован Марковић 1 ф. Јован Отевић 1 ф. Гавро Пециковић 1 ф. Ристо Недељковић 1 ф. Ђоко Тодоровић 1 ф. Лазо Ристић 1 ф. Јеврем Ристић 1 ф. Н. Н. 1 ф. Стеван Ненадовић 1 ф. Н. Н. 1 ф. Ђорђе Каназаревић 50 новч. Лазо Сејменовић 50 новч. и моја маленкост 20 фор. — Укупно дакле 106 фор. 50 новч.

Администрацији „Стармалог“ стиглу су на горњу цел из Aachen-а следећи прилози:

од △	—	1 фор.
„ Јефте Стефановића	—	4 „
Свега		5 фор
од Илије Рамадановића у Котору		2 „
Свега		7 фор.

коју смо своту одмах опремили на одбор што скупља прилоге за сироте погорелце, у име којих благодаримо родољубивим приложницима, што су се у туђини сетили своје рођене браће.

Желити је да се на ове угледају и остала браћа која још нису ништа приложила на горњу цел, те да потеку са својим прилозима што скорије да се одуже према своме ближњем у невољи.

Администрација „Стармалог.“

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном насладом ову књигу прочита сад пред наступајуће ускршње празнике, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“,
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта

1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 3—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код **Љ. Стефановића.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

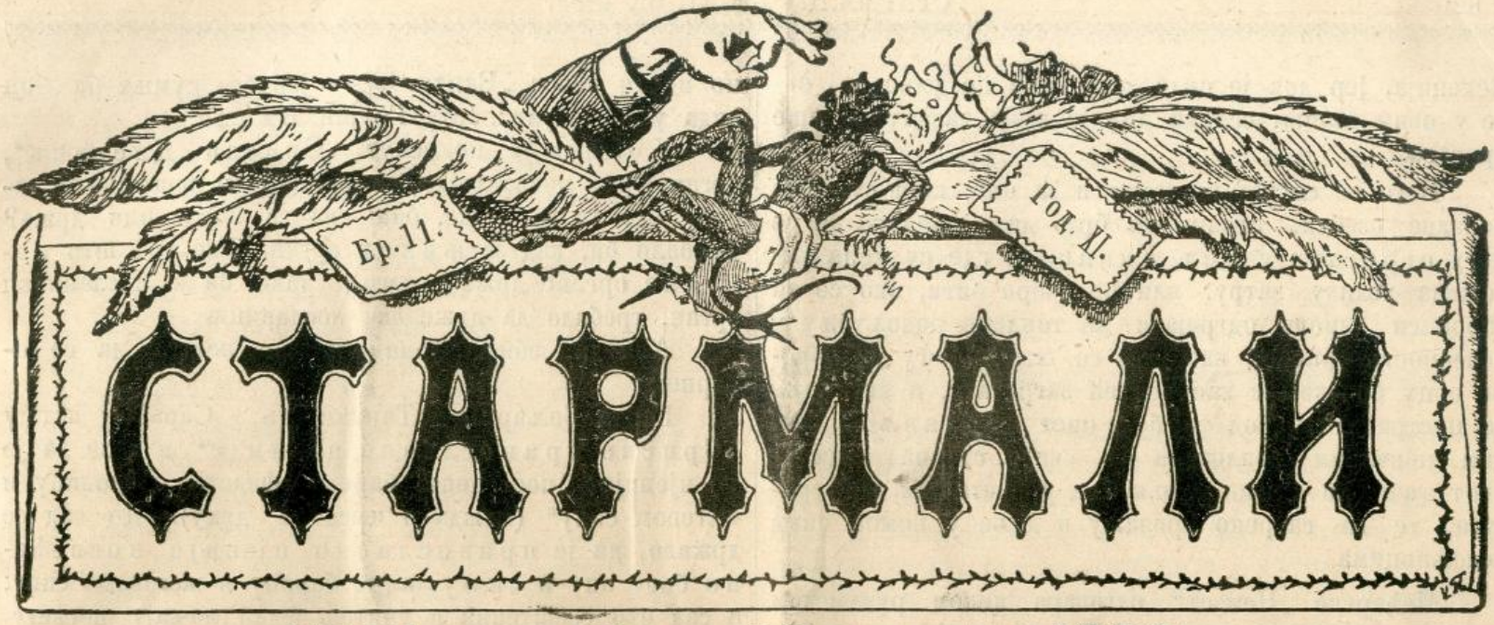

У Новоме Саду 20. априла 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Христић васкрес!

Христић васкрес, баш у петак!
Христић васкрес!, знате л' чији?
Христић васкрес напредњачки!
Христић васкрес у Србији!

Христић васкрес! глас се шири,
Уздрхтала српска Дрина;
„Христић васкрес!“ Јуде вичу;
Радује се Палестина.

Христић васкрес! сви то знају;
Знају деца, знаде мома.
Христић васкрес! — никог нема
Да неверни буде Тома.

Христић васкрес баш из мертвих!
Апостоле своје мери;
Он не нађе свога Петра
Да га трипут изневери.

Христић васкрес, па се чуди;
Њему било, што не бива.
Ал не нађе свога Јуду
Да га мучки исцелива.

Христић васкрес, баш из гроба,
Па другима гробље бира . . .
Његов бáба, роми даба
Тријумфира.

Ва истину, ко би рек'о
Да ће светлост толко спават',
Вековима после Христа
Да ће Христић ускрсават'.

Христић васкрес! а на крају
Правда сваком своје дели; —
Само штета што васкресну
Пре нег што га разапели.

Ахил.

Политични преглед.

„Христић васкрсе из мертвих, смертију себе не поправи, и сушчем ва гробје Чеди живот даровав“.

Тако се ево заори песма ускршња у Београду. Званичне новине и ускршња јаја излазе у црвеном оквиру. Чим сам читао у чивутским новинама, да се у Србији спрема нека министарска криса, одмах сам знао, да ће ту бити не само криса, него и брашна и таране (та ране су наша дедовина) што је све самлевено у Гараша-новој старој воденици. Сад дакле могу од тога брашна и криса месити народу колаче; за које се не може рећи, да им се није надао. Међу ускршњим колачима има, као што је познато једна врста, која се зове батинице, нека се народ дакле и томе нада; капларски штап већ неће фалити. Од велике недеље даклем започеће „Виделo“ опет клепати, а „трнов венац“ метуће се мученику на главу, жене мироносице имаће опет коме ноге помазивати.

Међу тим ће напредњаци опет у побожности певати: „придите пиво пијем новоје, не ва исцеленије души“ — и т. д.

Кад се даље обазремо по свету а оно имамо шта и видети. Наше њиве и ливаде, које су до сада биле мађарском бојом бојадисане, даклем зелене, сад су наједанпут промениле боју, јер их је Дунав поплавио, даклем су добиле српску боју, то јест пропале су. Вилово, Борча, Овча и друга наша места сад су права Венеција, шта више, још и славнија него

Венеција, јер док је онде вода само по улицама, овде у овим нашим селима има је и на тавану и више кровова.

Него се случај постарао и за оне, који су због поплаве озебли, те им на брзо даде прилике да се могу огрејати у Вел. Кикинди, где су деца наложила велику ватру, али ће добро бити, ако се ти сиромаси узмогу одгрејати на топломе родољубљу и човечности српској, као што се, хвала Богу и доброме срцу српском и започе већ загревати, и дај боже да пострадали народ тај буде опет поплављен силним новчаним прилозима са свију страна, и да се опет запали топло родољубље у сретнијем делу српства, те да ватрено прилажу и даље у помоћ оним невољницима.

Мађарски „Немзет“ одговара неком румунском листу, који се тужио да народности имају велике терете да сносе: „није то истина вели „него напротив Мађари имају више терета да сносе, јер они морају да обављају сва важнија званија и у оним крајевима, где народности живе“. На ово „Парламентар“ бечки примећује: То је, као кад би ко рекао: „Није истина да народности гладују, јер ето Мађари једу место њих“! —

Бацајући даље поглед по свету опажамо да се у Карловцима нешто миче. Спрема се да се прослави 40 годишњица, од како гимназијско здање није окречено, од како се у богословским студијама није променило ни једно слово и од како је Герман постао калуђер. Онда је он даклем био пострижен, а после је он, — наравно као архијереј (и као власник дањског спахилука) друге стригао.

Даклем Пештанска је порота ослободила Јоту Грујића. Ко би се томе надао! И тако даклем нећемо имати новог „Вацког“, — јер без сумње би и он онда узео титулу: Јота Грујић Вацки.

У Пешти је покренут „Српски Дневник“, орган Срба посланика на хрватском и пештанском сабору. Да ли га, боже, баш сви ти посланици држе? Требало би, кад је њихов орган. Као год што народне органе држи народ, тако би и посланички орган, требало да држе сви посланици.

Али да, збиља, имам још на нешто да се осврнем:

Гавра Бољарић и Тајшановић у Сарајеву издају „Српско православно пјеније“ и веле да је то пјеније „посвећено барону Федору Николићу и његовом сину“ (можда и његовом духу). До сад се држало, да је православно пјеније посвећено богу оцу и сину, а не барону и његовом сину; а сад ето свештеник и учитељ један мењају посвету. (Ваљда барони боље плаћају него бог?)

Страсне недеље.

Шта један венац — грана трноплета!
Шта два три млаза с тела разапета!
Шта један живот, шта ли сто живота!
Шта једно ругло, шта ли сто срамота!
Шта један издах молитвена ваја
и шта ли триста таквих уздисаја!
Тек један трепут, један навир суза,
па одмах трепут свих земаљских уза —
и душа оде у надземни свет. . . . .
Ал' сваког дана издисати тако,
и сваког часа ронити у пак'о,
па опет горе по вихору нада,
па опет доле по бездани јада —

ШОДЛИСТАК.

„Малер.“

Траги-комична збиљица у три писма, примању и одлуштању, малом несиоразуму и великој кубури.
(Догодила се ових дана, у „овим“ крајевима.)

Лица:

Награјисало Награјисаловић, учитељ, Брзојавка, пошта, писма.

(Призор први и последњи.)

Награјисало Награјисаловић (долази сав запурен, брише са чела зној, који му у виду грашка без „махуне“, цело лице осуо, показује при томе свилену мараму од најфинијега „конофоса“, по којој би бар десет мишева могли се сиграти „жмуре“).

Фала богу! Фала богу! Фала богу! Три пута те фалим боже милостиви, јер да ти не умудри високу владу, остах ја као увек без хлеба, па да виш патње и беде с' нова! Истина, да ме малери прате још од колевке, јер преповедају, да сам сâм себи хтео у колевци да одгризем — нос, али шта су сви малери овога света, на спрама малера: не имати хлеба! . . . Пробао сам све и сва, да одучим дерни стомак од тог непрестаног захтевања за храном, држао сам му морске придике о његовој прождрљивости, о његовој халапљивости, па знате шта ми је на све то одговорио? Почео да музика, да извија неке чудне ноте, да ми свира песму, о празном стомаку! . . . Има света, који тражи преко леба погаче; па чак и мене беде, да сам то радио, али вера и бог ја би пре три дана узео и најцрње парче хлеба, само да сам га могао добити! . . . Колико њих има, који имају лепо парче хлебца, па и ако није бог-зна какво велико, ама је тек хлебац! . . . Неки опет воли и комадић суве проје, ако му га пружа братска рука ако уз то може да послужи своме роду и народу, а неки опет грамзи за лепшим и бољим парчетом, па не пита, коме служи, и како служи . . . Но није ствар, да филозофирам о другима, кад сам, богу фала сад и ја срећан, пресрећан! Моји обични малери канда ће да се угуше, слушајући ово лепо, ово красно писмо, које ми је стигло, и које ево вели: (чита писмо) . . . „Земаљска влада.“ . . . . „Разабравши све околности, подељујемо вама на вашу молбу, место „учитеља вероисповедних школа, у селу Вашковцу, под„писан: барон“ . . . — Не могу му име прочитати, али шта мари! . . . Даклем ја сам вам учитељ комуналних школа са седиштем у Вашковцу!! . . .

Државна служба! . . . Није шала! . . . Рука увек у царском џепу! . . . Царев слуга! Нема ту цркве-

знате ли, знате л', како се *то* зове? . . . .
Ни вечност не зна за болове ове!
јер нити смрти нит' животна мама,
нит' венац труне нит' се крст разлама —
а цео народ, цео разапет! . . . .

Опрости, Боже, озго са висина,
опрости за се и за свога сина!
Ал' ова мука не да души лећи —
та бол је овај и од твога већи!
Јер шта је теби, теби, Боже јаки,
коме је земља к'о мехурић лаки,
саћи *за часак* у прашину нашу,
испити једну, *једну* горку чашу,
умрети *једном* за свој самотвор?
Ал' где ће народ, где самртност худа,
распетих, трошних, раскиданих уда,
сносити вечно умирање живо,
којим га удес жалостни дарив'о?
Страшне су муке, бесмртника вредне!
Нит' знамо дана нити ноћи бедне,
свуда нам само крв се крвљу каља,
свуд само лавеж и врисак богаља —
уморства страшног грозни неумор! . . . .

Ај, један народ, као једна грана,
па тако распет на стотину страна,
па тако расут у хиљаде клика,
па тако препун, препун одпадника,
па тако дичан — а тако се пог'о
па тако скучен — а тако би мог'о!
И кол'ко клица, кол'ко шибља нова,
толико нових све нових крстова —
а мушки понос Голготе му брег! . . . .
О. дај ми, Боже, о ускршњу своме
босиок свести, да прекрстим њоме
мудрости наше недомашај бледи,
да Србин опет очима прогледи,
да груне вољом, да подпали слогом,
да крене отуд', где је зап'о ногом,
да стигне оне, што му на пут сташе,
па да се опет руке руку маше —
и дигну у зрак свог имена стег!

С. Лукин Лазић.

Прича о створењу Христићеве владе.

Бог је створио свет за шест дана; Христићева влада створена је равно за шест ноћи, указ је потписао у 2 сата по поноћи. Кад је бог створио свет онда је наступила недеља, а кад је створена Христићева влада, сад ће наступити — недела.

Кад је створен свет чуле су се речи „нека буде светлост!“ а кад је скупљена Христићева влада, била је девиза: нека буде мрак!

Бог је узео прашину, пљунуо је у њу, замесио је, и Адам беше готов. Код Христића је наопако. Он је готов; за тим ће нам замесити; тада долази пљување и тек на послетку ће бити од њега прашина.

Бог је створио најпре разне животиње, па тек онда Адама. Овде наопако (и у зао час). Створен је Христић, а њему је остављено да створи гује, јакрепе, змије и орлушине, које му буду нужне.

Бог је рекао Адаму: „Од оне племените јабуке да не узимаш, то није твоје!“ Христићу је речено: „Од уставне јабуке, на којој је народно право, узимај колико год хоћеш!“

Кад је Адам узео од забрањеног плода, онда тек опази да је го, наг, те се мораде покрити смоковим листом. Кад Христић буде брао са дрвета народних права, и он ће остати го и наг, и њега ће бити стид и срам, али голотињу своју неће моћи покрити смо-

---

не општине! . . . Нема ту школског одбора! . . . Него одма са предстојником котарским у корешпонденцију, шта више, и са великом владом у додиру! . . . Како миситни изгледају ови народни учитељи, наспрам мене, . . . царског човека! . . . Али нека, нека, и време је било, да се и мени разгали та мутна облачина, у којој ништа за мене не беше, до „малер за малером“. Таман се где скрасим, ето ти напасти! Те ово, те оно, али по мене зло и наопако! . . . А данас? Данас се не бих мењао, ни са каквим надзорником „обичних“ школа! Та и ја могу бити скорим равнатељ, па иншпектор, па референат код зем. владе! . . . Али сам се у препонизности мојој, у срећи мојој одмах и захвалио високој влади на овоме дару! . . Како сам оно рекао? Ево концепта! (чита „друго писмо) „Високо преславна земаљска владо! „. . . У највећој понизности, покорно подписани са овим „се, на подељеном му месту учитеља у Вашковцу — за„фаљује! . . . Покорни и понизни слуга Награјисало Награјисаловић“!! . . . Тако! То ће им годити, видиће ду, да и ја умем бити благодаран да нисам простак; па кад сазнају, да у мени имају тако верног слугу, . . . хе! ко зна, каква ме будућност чека!! . . . А шта ће онај са депешом овде? . . Зар мени? . . . Збиља! Гле! депеша на котар. уред за мене . . . Награјисала Награјисаловића.

Шта ли ће, боже бити унутра? (узима депешу и полако је отвара). Да ме не зове вис. влада себи?? Да неће да се осведочи, да ли ће ми моћи поделити какву бољу штацију?! Или можда . . . но, да видимо! . . . Шта? шта је ово? у зао час! шта је ово!? Ej, терету! ej, малеру, зар опет?! . . . Али то није могуће, то није могуће, то није истина! ја не умем добро читати . . (чита на глас) „Почем се Награјисало Награјисаловић на подељеном му месту учитеља у Вашковцу, данас за„фалио, то му оставку примамо, и наређујемо, да се „у Вашковац намести Мачковачки учитељ „Срета Срећ„ковић . . . Земаљска влада“ . . . . . Ама људи! Ама свете! Та то не може бити! То несме бити! Које још изгубио своје место зато, што је био зафалан?! Та ако сам се зафалио, нисам се „зафалио !!? Разумете ли? То јест: ја сам се зафалио на милости, на доброти, али не на месту, за име бога! . . . Ej јадни Награјисало Награјисаловићу! Шта ћеш сад? Ти си ето жртва твоје зафалности!!!

Ej наопако и узаочас!!! Идем брже господину предстојнику, док није доцкан било! (одјури.)

(Истинити догађај).

Др. Казбулбуц.

---

*

ковим листом, јер тога у Србији нема. Но и за то је састарано, — он ће ту голотињу покрити орденом.

Бог није баш јако штедио Адамова ребра, јер је од једног ребра створио Еву. Код Христића је друкчије. Њему се довикује: „Ти можеш свакога, ко се макне, у ребра лупити, али добро чувај своја ребра, да ти их не поломе!“

Кад је стваран Адам, онда се није знало да ће скоро за тиме убити брат брата; а кад је стваран Христић могло се унапред знати, да брат брата неће ни мало штедити.

Адаму је речено: „Чувај се змије, да те не превари!“ Христићу је речено: „Видиш ли ону змију, она ти је пријатељ!“

Но и Христић се осетио сам, исто као и Адам. И он се осврте најпре за женом, т. ј. за особом, која носи мидер, а та особа у Србији не зове се Ева, него Абердар. Но српска Ева не хтеде загристи јабуку (гризла ју је пре доста. Ур.), сад јој је изгледала сувише кисела.

За тим Христић поче премишљати, како ће доћи до друштва. Падоше му на памет речи: „В начаље бје слово, и слово бје богу, и бог —. Ха, тако је, кликну он. Дакле Богичевић нека буде, јер бог и тако и тако неће хтети имати посла са мојим кабинетом. И тако постаде Богичевић министар.

За тим стаде премишљати, ко је то у Србији тако гладан славе а још није био министар, тако гладан да ће због тога заборавити на све. Да, да, ко је славе гладан? — Е па Владан; паде му на памет, — и тако постаде и др. Владан министар (а „Отаџбина“? — шта је стало до отаџбине, главно је да једаред и Владан влада).

Да се не би још дуго мучио, он рашири руке и завапи: „Придите чеда, послушајте, мене страху господњу научу вас!“ Чим је изрекао: придите чеда, — а Чеда (Мијатовић) дође и сам и још неколико за њим. — И тако се попуни нов кабинет. И бист утро, и бист вече, ден перви.

Толико за сада. А о ономе, како се отац Ноје опио и шта је урадио, па онда о потопу, о брегу Арараду или Арарату прича ћу вам други пут — не може бити све наједанпут.

Уштипци.

Краљ Милан као вели: кад је у Бугарској могао бити лајтнант Батенберг кнез, за што не би могао у Србији бити „каплар Никола“ министар.

* * *

У осталом долази нам ускрс. Па да би се српски народ имао с киме куцати, доведен је Христићев кабинет.

* * *

Цветне недеље 1815. год. узвикнуо је Милош Обреновић: „Ево мене, ево рата с Турцима!“ — Цветне недеље ове године чуо се узвик: (Ево (про)мене, ево рата са народом!)

* * *

Један посланик у српској скупштини предлагао је да се укину окови. То се законитим путем могло учинити. Али како се може законитим путем постигнути да се укину Христићи?

Ћира. Даклем хтели су да радикалну скупштину, још неко време задрже. Али кад она вичe: живио народ! Онда јој се морају запушити уста.

Спира. Еле запушавање уста то је прво дело Христићево. Па како ће онда народ говорити?

Ћира. Ја не знам. Мора ће се ваљда служити рукама, ка' и други немаци.

Пуслице.

□. Што молисмо (у прошлом броју) бога домолисмо. Сачувао је у Србији поштене људе од срамоте. Сад не можемо тако брзо опет богу досађивати.

+. Ко другом јаму копа, сам у њу пада. Тако вели пословица. Тако исто ко друге хоће да изигра, пре или после изиграће сам себе, — а то је још најјефтиније.

🙰. И сам краљ Милан помишља да би се у Србији незадовољство јако распламтило. За то је и наименовао Владана да (раба)гаси.

//. Наравна ствар да је свему чуду Гарашанин тајни саветник. Али ту сву мудрост тешко да је исисао само из свог прста. Биће ту и други прстију.

---

§. Бизмарк је ових дана први пут понео наочаре. Даклем може се и њему узјашити на нос.

⊙ Хоће ли се, боже, сада либерали и радикали опет измирити? Или ће се и у казаматима свађати.

Мајчин савет.

Кад сам био још малечак,
послала ме мáма
да дозовем тета-Јелу
да не седи сама.
Диг'о сам се и отрч'о
до тетина стана;
јест, ал' хоћеш! Кад сам стиг'о —
врата закључана!

Ја се дигнем, шчепам алку
и закуцам лако,
али нико да се јави —
нико да се мак'о.
Ја и опет куцни, куцни
неколико пути;
алка јечи, кућа јечи —
али тета ћути!
Ветар звижди, снег промиче,
а ја чекам тако;
најзад мирно у крај седох,
па сам горко плак'о
Но сад ми се досадило,
а мраз стег'о љући,
покупим се, отрем сузе
па загребем кући.
„Шта је било?“ — пита мати,
узев' ме на крило.
„Зебу прсти, мрзну ноге —
ето, шта је било!“
„Тета-Јела, као да је
од сувога злата,
чувају је девет брава
и проклета врата!“
„Ништа за то — мати рече —
сад се боље спреми,
па се врати, куцни јаче,
жешће се устреми,
па подвикни танким грлом:
Јело, тета-Јело!
па ни бриге, мајчин сине,
чу ће те за цело.“
Послушо сам мајчин савет
— Бог нека јој плати! —
подвикн'о сам, куцн'о јаче
и затресо врати!
И, гле чуда, шта се чини
од мене јунака:
попуцаше девет брава
од топуза јака!
Дође тета за трен ока,
ко да је доврача',
па ме још'те пољубила
и дала колача!

*

Тешко оном, ко се првог
неуспеха боји,
јер док дете не заплаче,
мати га не дои.
Но где треба чврсте руке,
окани се плача!
Тврда воља, мушка воља,
од свега је јача.

С. Л. Лазић.

Грађа за нову енциклопедију.

(неазбучним редом, или азбучним нередом).

(Продужење.)

Бакар = Стихотворцима врло мила реч, јер с њоме могу да начине чист срок: „макар бакар“, — ал тако веле само онда, кад немају изгледа на дукате и на талире.

Сено = кад је труло може од њега по декоји министар финанције да направи себи, ако не капу, а оно бар капитал.

Пра́во = маџарски се каже „јог“. Са јогунлуком нема исти корен, али често има заједнички цвет.

„Неколико“ = тако се обично потписује под изјаве баш онда, кад би добро било знати колико их је и ко су.

Динарски алпи = велика брда и стење, која су напредњаци навукли на Србију, да народ има под чиме стењати.

Здрав стомак = то је оно што се иште од карловачких благодејанаца да може сварити несварено сочиво.

Керимова сабља = карактеристика оних грофова, с којима се краљ Милан најрадије дружи.

Начело = луксус, кога се мора одрећи свако, ко у Србији под Ник. Христићем жели да остане окружни начелник.

Стев. В. Поповић = школски референат, који до сад због других пречих послова није могао баш свуде да доспе, али сада, као уредник „Српског Јеже-Дневника“, ваљда ће моћи доспети и куд треба и куд не треба.

Богумили = тако се некад звали неки јеретични просветоносци у Босни. И сада има јеретични просветоносаца, — али сад се не зову тако.

Швајцарска = земља, за коју се каже: — „Иди па види!“ — Али има на овом земном глобусу и таких земаља, за које се може казати: „Види, па иди!“

(Продужиће се.)

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Наш мали Ранко учио код куће катихизис и баш је на глас пофторавао ове речи: „Поштуј старије своје да дуго поживиш на земљи“ кад уђе у собу Милош, његов брат, који је само годину дана старији од њега, па чувши шта Ранко учи, рећи ће му: Ето видиш, мораш и мене поштовати јер и ја сам старији. — То Ранку није било баш право па му одговори: Е, и ја ћу бити старији па онда мораш ти мене поштовати.

Милош. Кад ти будеш старији, ја ћу бити још старији, и тако ћеш увек морати ти мене поштовати.

Ранко. Е да, у катихизису не стоји, да се морају поштовати они који су још старији, већ само они који су старији. **Т.**

Дошло неко сироче у нашу кућу да му што уделимо. Мати га уведе у собу, да се мало огреје и даде му нешто да једе. Ту је био и наш мали Ранко који не скидаше очију са овог сирочета.

Мати запита сироче како му је име.

Сироче. Лаза.

Мати. А презиме?

Сироче. Којанов.

Онда Ранко шапну матери: Питај га како ће се звати после зиме.

Т.

Ранко. Је ли, ујо, за што ти идеш увек да ловиш зецове?

Ја. За то, јер ти волеш јести зецове.

Ранко. Е, ал ја још већма волем јести бомбона; па зашто не идеш да ловиш бомбоне?

Ја. Бомбони се не лове, јер њих можемо увек купити.

Ранко. Па зашто ми их не купиш?

Т.

Јовица. Је ли мати, шта је то Шабац?

Мати. То је место у коме се твој отац родио.

Јовица. А у коме сам се Шапцу ја родио?

Мати је увек Јовици говорила кад га је у цркву слала да у цркви мирно стоји, а кад му попа да навору, да га пољуби у руку. Јовица је тако и чинио. Једаред донесе из цркве и кући мало наворе, и метне је на стол. Док се он окренуо, дошла мачка па појела навору. — Мати, која је била у кујни, чује плач. Уђе у собу да види шта је. А Јовица јој јецајући рече: појела мачка навору, — пу-пу-пусти ме да је водим попи, да га пољуби у руку.

Шарени шљунци

пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Мој чика Лола добије ово дана једног калфу „Швабу“, на ком је приметио да се непрестано чеше, и ждрапа, па ће му рећи: „Си Фетер си хам зи лајс“. а шваба му одговори српски: „ја немам млого, само аин пар“. „Та ке цун траи таифел си верден зи мајн хауз махен фол“ рече му чика Лола, ал шваба се расрди па поче да купи свој пинкл ам пукл, јеспап на штап, па рече чика Лоли: „Лебен си вол, а ја не знала да ви тако „хаглих“ а ја и не дошла код вас та ради.

*

Покојни деда Тршан имао је обичај да своје калфе пре времена буди и то са читави два сата и више него што би требало, па једанпут рећи ће му један калфа (мислим да је био из Баранде) мајсторе! како то ви знате кад треба да нас будите, а немате сата у кући. Та шта ми треба сат, оћеш бољег сата од петла на дуду. Кад једно јутро опет пробуди мајстор калфе, а овај ти се узпужа на дуд, увати петла па му заврне шију. Мајстор чувши да нешто с' дуда кречи, продере се: који је то враг на дуду? „Та ја сам мајсторе навијам сат“, одговори калфа, а уједно се и за киселу чорбу побрино.

*

Са мном у једној кумпанији бијо је и неки Ђока Путник који је сваку заповест наопако схватио. Тако једанпут прочита се заповест да сваки момак који ноћу ради себе напоље излази да увек „мантл“ са собом понесе те да се не би разладио и какову болест навукао. И Ђока је тај „Бефел“ чуо, те тако када је једну ноћ из собе нужде ради изашао, пребаци свој по „форшрифту увијен мантл“ преко рамена па хајд, на несрећу сретне га „Иншпекцијонс официр“ па га упита: Зар ви нисте „Бефел“ чули. Та не само чуо већ и сам га и прочитао, и зато нисам хтео без мантла напоље изаћи, одговори Ђока.

*

Када је за време српско-турског рата год. 1876 моја кумпанија из Каменице до Новог Сада, одатле Лађом до И. путовала и даље преко фрушке горе на границу маширала, но у И. треба да преноћи и „растује“ па онда зором даље. То је било на сам Ивандан, компанија је стигла у И. баш пред подне, исти Ђока Путник који је велика шаљивчина бијо, а неби се за живу главу насмејао, шта ће, оде у једну гостионицу, а чуо је да је гостионичар чивутин и рече: „Послао ме господин капетан да ми дате за њега целокупан ручак, и при том да му дате приличну порцију меса ма од које живине но ако би имали од патке то би најволио. Гостионичар му рече да дође за по сата и може све па и месо од патке добити. Кроз по сата оде Ђока и добије ручак, притом и литру „Бургундера“; оде у свој квартиљ па се нарани боговски, а и Бургундер није поштедио. Гостионичару је наручио када ј: посуђе патраг донео, да спреми добру вечеру, и да ће по њу доћи уједно и рачун да напише додавши да је госп. капетан рекао да гледи да је у рачуну умерен, а вечера мора бити тачно у 6 сати готова. Ђока је и по вечеру дошао, и зачудио се колико разних фела натоварио му гостионичар. Када је Ђока и вечеру сподобио, и посуђе тек око 9 сати у вече однео, и рекао гостионичару да сутра зором преправи „фруштук“ а капетан ће доћи да „фруштукује“ а уједно и „цех“ исплати.

Од господин капетана наређено је при „Бефелу“ да ће „хорнист“ чим куцне 3 сата у јутру свирати „фергатерунг“ сваки да гледа да што пре дође да се пре пође, да би пре до Раче стигли, и да не би по сунцу и врућини „маширали“.

У јутру тек компанија „Сак унд пак“ да пође, ал ето ти гостионичара трчи ко без душе па право пред госп. капетаном.

Гостионичар: Молим господин капетану ваша рачуна није још „гедект“.

Капетан: Какав рачун?

Када му гостионичар исприча све по реду како је било, капетан се љутећи насмеја па му рече: А познајете ви тог момка. Како да га не познајем. Капетан извади сабљу и стаде командовати: „Хабт ахт“ „Компани ин ајн глид“. Када се сви војници у један ред ставише рећи ће капетан гостионичару: „покажите га који је тај“. Гостионичар пође загледајући сваког војника, пређе једанпут врати се натраг, пр ће још једанпут, а када и трећи пут пређе и све војнике редом је разгледо, упитаће га капетан: Па добро како је тај момак изгледо. Господине био

је на једно око ћорав. А пас ти матер зар си ти кадгод у твом веку видио ћорава војника. „Допелрајен линкс ум“ компани марш“. Чуо сам где чивутин рече: „шене гешихте“, а ћока ни лук јео ни лук мирисао. Када смо већ прилично далеко били окрете се капетан и рече: Нека му је на здравље ко се у моје име прочастио. Ћока ни пет ни шест већ рече фала господин капетану, јер иначе је врло тачан, чист, солидан, и врло добар, и без и једне казне војник био, а кад га је капетан упитао: Па што је тражио онај чива ћоравог момка? Па ја господине кад год сам с њим говорију ја сам лево око затворио. Капетан је само вртио главом.

Изврсна способност.

Управитељ позоришта: „У каквим улогама играте ви најбоље“?

Глумац: „ У свакој улози сам изврстан, господине управитељу. Моја способност за драме позната је у целој околини. И лане сам у . . . . ском позоришту — кад смо „Геновеву“ представљали — на највеће задовољство и публике и критичара представљао — кошуту.

У вагону.

„Како сте смели на прву класу сести, кад сте карту за трећу класу извадили?“ осече се кондуктер на г. Мојшелеса, који мирно сеђаше и неки бардак на крилу држаше.

„Хе, молим лепо, овај . . . . видите, ја у овом бардаку носим коломаза, па, пошто врло непријатан мирис има, држао сам, да ће боље бити, да седнем тамо, где мање путника има.“

Добар савет.

— „Нечувено! Моја жена никад не завири у кујну да види шта се тамо ради“.

— „Лако је ту помоћи. Ја ћу те научити шта да радиш, па да ти жена увек у кујни буде.“

— „Шта?“

— „Нађи се чешће око куварице“.

Навика.

Сваки човек има по неку навику. Ја, на пример, не могу никад ручати ако за тим не попијем шољу црне кафе. —

И за то се постарао.

Стари господар Гавра био је врло љубоморан због своје лепе, младе жене.

— „Кад-год од куће пођем увек забравим своју жену у соби. Ево кључ!“ тако се хвалио једном пред својим пријатељима.

— „За име божије! како можете тако што чинити? Та може случајно и ватра да се деси. Сирота жена, изгорела би унутра!“

— „Е, и за то сам се постарао! У случају ватре — оставио сам жени други кључ!“

Изванредна сличност.

— „Јуче сам видео у кафани једног господина који здраво личи на тебе.

— „Не може бити!“

— „Тако је личио, да је, шта више, и 5 фор. од мене у зајам искао“.

Забринуо се.

Господин неки седећи у пивари дао се у мисли: није могао да се опомене, колико је попио. — „Зацело незнам: да ли сам 6 или 7 чаша пива попио? Биће, мислим најбоље ако само 5 платим.“

Нежан муж.

Дебели госп. Гавра шетао се са својом мршавом госпођом Персидом једног лепог дана по варошкој башти и пошто су се јако уморили уђу у једну гостионицу у намери да се одморе и — вечерају.

— „Нема друго ништа осим једног печеног пилета“ рече им келнер.

— „Само једно једино печено пиле!“ повиче госп. Гавра љутито. Но сад сам баш љубопитљив: шта ће моја жена јести?!“

Чувао их.

— „Ви сте јуче са два проста баке у бирцу били и са њима пили“! Тако се осече капетан на старог стражмештера.

— „Јест, господин капетан; — али само зато, да их сачувам да се не опију и после не лудују.“

— „То не разумем!“

— „Видео сам да су њих двојица заповедили три литре вина, па знајући, да је то много за двојицу, — остао сам као трећи, — само да би на њих што мање дошло да се не опију.

О имендану.

— „Честитам вам, драги куме, имен-дан — Симеона

— „Благодарим, не примам.

— „Како то“?

— „Док сам још нежењен био — славио сам тај дан, али одкако сам се на та ј дан венчао, — Симеон ми је крвни непријатељ постао, пре би се тукао с њиме него што би га славио.

Што да плати?

Лекар: Биће тако слободан да вам поднесем свој рачун

Домаћин: На за што иштете 50 ф. ?

Лекар: На за лечење Ваше покојне жене.

Домаћин: Јесте-ли ми излечили жену?

Лекар: Нисам.

Дом: Или сте јој, можда,припомогли да што пре умре?

Лекар: За име божије како можте тако што говорити?

Дом: Е, па када је нисте ни излечили, нити пак припомогли јој да што пре умре — што да вам платим онда 50 фти.

„Бојим се јако, рече једна распикућа свом познанику — „да најпосле као просијак ни умрем.“

— „То би и које како било — одговори му познаник — но ја се бојим још нечег и горег: да као просијак не узживиш“!

Скупио Рци— Т.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном насладом ову књигу прочита сад пред наступајуће ускршње празнике, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“,
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Дванајест свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** донели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — ЦРНИ ЛИСТОВИ — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА
ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

СА ПО 2 СЛИКЕ. НА ВЕЛИКОЈ ОСМИНИ

СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ
КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВО

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 4—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и брзојав.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе са исврсним и ненадкриљивим успјехом код хрон. реуматизма мишића и зглобва, код свих хрон. ексудата, болести живца и коже, главобоље, обће тјелесне слабоће и хрон. упале матернице.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређени, изврстне гостионе, циене изванредно низке и по области установљене, собе почамши од 60 н. купељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насада и перивоја, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручбу колодвору или пароброду у Сисак. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

1—3 **Урош Вурдеља,** закупник купатила.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

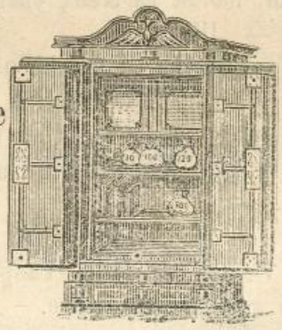

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

1—36

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

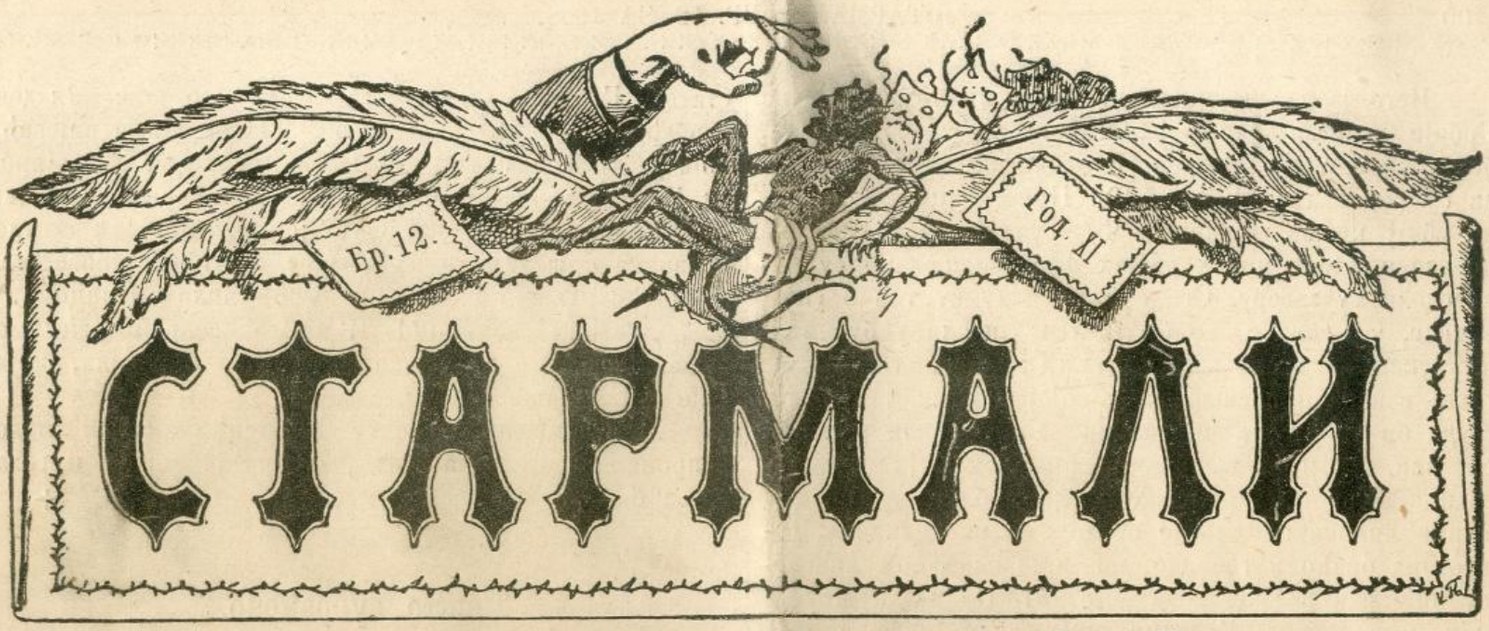

У Новоме Саду 30. априла 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Разгласиште — —

Разгласиште тамо, туна:
„У Србији већ је буна!“
И ко сумња у све „ново“,
То је ново поверов'о.

У Србији није буна
То тек жидска жица гуди.
Ту је мирно, страшно мирно, —
Притај'о се дах у груди.

Ту је мирно, страшко мирно,
Нит' ко стење ни беседи.
Ту је мирно, тако мирно
Као да се крвца леди.

Ту је мирно, страшно мирно,
Као да свака мис'о бега,
Или бега, или тоне
У пучину, не знам чега.

Не од страха, страха нема, —
Ко то вели тај се вара.
Та мирноћа глухонема
Има срца, има жара.

Та тишина, то је књига,
Коју народ краљу даје,
Народ даје — последња је —
Ал краљ Милан не чита је.

А за што је он не чита?
Или не зна? Или неће?
Ил се боји да је чита,
Ка' што с' боји мрак од свеће.

Прочитај је, краљ Милане,
Што ту пише читко ј', јасно.
Преврне ли ветар страну,
На тој страни биће: „КАСНО.“

Н.

Герман и Христић.

Герман је отишао у калуђере 1848. год. Да тада није било буне, те да се није збунио, да оде међу „смирене оце“, већ да је отишао у „борце“, нема сумње, да би и он постао у аустријској војсци каплар, а за тим министар у Србији. А да је Христић отишао у калуђере, сигурно би се и њему десило оно, што се десило Герману, т. ј. не би ни он био изабран од народа за српског патријара.

Овако су и Герман и Христић — наименовани. Герман је при избору добио 9 гласова, а нема сумње, да дође до избора у Србији, нашао би и Христић отприлике толико исто гласова.

До душе Герману славе 40-годишњицу калуђеровања, ал Христићу се већ не би могло десити, да слави 40-годишњицу своје владавине, а то из простог узрока, што не би имао ко славити. Он би за 40 година све грађане Србије прославио као поубијане „мученике“. Но и то је истина, да ни Герман не би био у стању постајати толико пути калуђер, колико је пути Христић постајао министар, јер калуђери нису научили, да их као „правоверно стадо“ непрестано стрижу, већ њих само једаред пострижу.

У опште, Герман и Христић, и слажу се и не слажу се. Слажу се, што је Герман као Христић, управо као неки мали Христос. Да га распну на крст, он би нас тад спасао и — избавио. А не слажу се, што Христић није „Герман“ — ил Турчин, па да нас види бог, већ је на жалост Србин.

Него ја заиста не знам, зашто су нека браћа из Србије подигла ларму на Христића, као да је он, боже ми опрости, свиреп. Ето смо не давно читали, да су радикали најмили 5000 Црногораца и Арнаута, да убију краља Милана. Чак су пештанске новине донеле и имена неких виших чиновника, који су руководили ту заверу. Све се зна; свему су тачно ушли у траг, јер иначе не би то све читали у будимпештанским новинама као „поуздану вест“. Да се таква завера пронашла ма у којој држави у Европи, свуда би ти „виши чиновници“ до сад били у тавници, или чак и на вешалама, само у Србији тога не видимо. Христић је толико добар и благ, да он тим вишим чиновницима није рекао ама ни толико: „Поштована браћо и господо, по моме скромном мишљењу није вам ваљао посао“. Ајак! Он их пушта да пију мирно код Коларца у Београду пива и једу њуз то пршуте . . . И сад нек каже ко, да Христић није и сувише благ министар полиције. У осталом мора се признати, да му у томе иду на руку и будапештански листови, који су сазнали вести о завери. Да је пронађена завера то су забележили из „сигурног извора“, воће те завере именовани су по својој „новинарској дужности“, а што се кривци не казне, томе се и они чине невешти.

Но нисам ја овде потегао да пишем само о Христићу. Треба и о Герману јавити какву пријатну вест. Чујте дакле:

На пресветли празник Христова васкресења одоше неколико одборника карловачке општине, да честитају Герману ускрс. Међу њима био је и Младен берберин. Чим уђоше у салон, Милан Димитријевић, који је требао бити словослов, накашља се најпре, ал Герман да не би слушао лажи, поче први говорити:

„Христос васкрес господо; честитам вам светле празнике и желим да их у миру и љубави проведете, заједно са вашим женама и вашом милом дечицом...“

„Равним начином! И ми то све вама желимо ваша светост“ — умешао се Младен берберин, који није могао више ћутати.

Многи мисле, да се ту Младен берберин мало непромишљено затрчао, ал у ствари је можда његова жеља била ипак сасвим умесна. +

Нешто сувремено.

Питали једног чивутског новинара. Was ist Gold? А он одговори: Nü! Das ist Gold:

Grujić
Orešković
Lešjanin
Dragašević } sind pensionirt.

Das ist für unsere Politik mehr als Gold werth

Бадава! Чивутин има вица; и он гледи ствари са свога гледишта, а не са туђега, као на пример — али тај пример ја не могу препоручити ни једном народу, за то нећу овде ни да га наводим.

Но кад досетљив Чива вели да је то Gold, онда је то можда и за Србију зла-то(лико), да се на то

ПОДЛИСТАК.

Мајстор јојин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збива се и збиваће се.

Тамо на сред села, где се крсте пути,
где се срца гасе, а разум се мути,
у великој крчми „код зрикавог мачка“
крај столова седи дружина јуначка.
Скупили се тамо, где их случај сврн'о,
да утопе јаде у то море црно,
што се вином зове, јест' тако се зове,
ма да није вид'ло лозе чокотове.
Састали се знанци после трудна зора,
да разгале душу чашом разговора,
да о своме трошку туђу бригу воде,
и да чују свецке новости и згоде,
па да мудро реше — тај их терет бије —,
што „Јевропа“ јадна још решила није.
— Пијуцкају седе, блену и диване;
та ко и да ради у „заветне дане“,
кад за такав преступ само небо кара?
кажу, тако веле предања им стара.
Неки неког нуди, неки неког мази,
а некога ено, подузели врази,
те се јунак диг'о на ноге лагане,
па рукама млата на све четир стране,
к'о да муве лови, или неком прети,
да ће да га згази, да му се освети!
И сеоски свирац — стража незадремна,
вазда пићу орна и на ларму спремна —
удесио гајде, па дува и стеже,
а умилни одјек све се растолеже
по мирисној гужви прашине и дима.
где по нешто, можда, и ваздуха има.
Неколико чаша, а више бокала,
с таванице жмирка светиљчица мала,
око ње се мота облак дима љута,
па се час заније, часом заколута,
к'о егава мис'о у пијаној глави,
кад се часом прене, а часом застрави.
А тамо у куту грчи се и пати,
к'о анђелак божји (из раја прогнати),
трбушати крчмар, риђобради Чива;
па чкиљи и пази — пази, шта се збива,
па чим који оком, одмах журно крочи,
па трчи, па носи, па двори, па точи,
а блажен му осмех у душу те боде:
„Тако, само тако, магареће роде!“ . . . .
Ај, та није шала, враг им њиној баби,
овде ти се, Чиво, баш љуцки конаби!
Оно јесте. пиће, али су и људи —
пију као дуга, плаћају к'о луди,
а међ' њима прва муштерија твоја —
главом мајстор-Јоја.
Него што јест, јесте — враг је и тај Чива!
Он ти своје људе пази и поштива;
штује их, дабоме, штује као нико, —
а на зле је гласе већ' одавно свик'о,

може узајмити још који милион форината на грбачу народну.

Кад се здраве, снажне и способне војсковође гурају у пензију, њима се тиме даје прилика, да се брзо одморе, — а пензионом фонду опет даје се неприлика, да се брзо умори. Одмор и умор то су два контраста. А кад се контрасти споје из тога може и да се што лепо ради. А што год може бити лепо, не треба унапред ружити (као год што не треба ружно лепити, јер ће и само да нелепи).

Ђира. Краљ Милан баш воли промене. Ето за кратко време после Сливнице колико је променуо министарства од свију могућих боја и комбинација.

Спира. А зар се не боји краљ да се народ може угледити на њега, па баш ако и не заволи честе промене, а оно бар да покуша једну.

Ђира. Ко велиш једну, ал једру. Е па он се можда и боји, за то је и отишао на пут да се мало окуражи.

Пуслице.

⊙. До сада је била пословица: Док је главе биће капе, краљ Милан је ту пословицу сад поправио овако: Док је главе биће каплара. (И делом је доказао, да је заиста тако).

---

§. Христић није нашао за вредно ни да се представи скупштини. А могао је доћи да гвозденом песницом удари о сто. Томе се бар „Стармали“ од њега надао.

♨. Највећи је грех прошле скупштине, што је викнула: живео народ! Но пошто ни хиљаду каплара неће створити таку скупштину, која би викнула: Липсао народ! то ће сад чича Христић владати без скупштине.

△. Па докле ће владати тај чича Никола? На то је лако одговорити: Владаће док опет не падне, или док се уставност опет не дигне.

ŏ. Дуго ће се запамтити ова година, кад је Ђурђев дан пао на велику суботу, а краљ Милан по други пут на Николу Христића.

✱. Ономад у Београдским црквама први пут на служби није споменута ни краљица ни престолонаследник. Ако се Христићева лојалност тако почиње, онда знамо како ће се свршити.

не мари шта завист по селу испреда,
он се лепо држи свога доброг реда,
па на сву ту пакост неће ружно рећи.
Но треба ли коме у помоћ притећи?
Не питај га, брате! и сам ће ти дати,
нити пушта шале, кад се кога лати,
јер их љуби — љуби к'о рођенчад своју —
али ипак никог као браца-Јоју.
Та и није чудо — познанство је старо!
Често му је срце . . . не! . . . . кесу отвар'о,
а та танка веза много чвршће спаја,
од свакога другог срце-завежљаја.
П'онда — што је главно — никад таква госта!
Јер кад Јоја почне, незна шта је доста,
а то баш и јесте јуначина права,
кој' не пије две три, па одмах цркава,
већ што више пије, све му више свити,
ал' не свиће никад, да кући похити,
већ што дубље, дубље у ту маглу сињу,
јер да види кућу — попио би и њу!
Ех, да знадеш само, мој Србине мио,
шта је мајстор-Јоја — (мани шта је био!) —
та да знадеш само како ли је зоран,
па како ли мудар, како разговоран;
дочек'о би с њиме три сванућа бела,
јер нема ти Јоје у сто седам села!
Некад су га 'нако, по „адету“ старом,
Звали „мајстор-Јојом“, па и „господаром“;
ал' од кад је стазу наступио нову,
Од тада га, канда, никако не зову.
Некада је био мајстор прве руке,
живео од своје од зараде пуке,
а што Јоја скроји — ох, таква одела
ни пашина мајка још није понела!
Ал' што скроји — скроји, него што га шије!
Ни падишах, ваљда, боље поно није!
Некада је био, — ах, појмови клети! —
био поштен мајстор, а сад точак пети,
пето трчи-коло у живота коли.
Али шта т чини! Зар то да нас боли?
Завидљива света наћићете свуда.
Није био поштен, већ је био луда!
Та ко ти још данас на поштење гледа,
кад за такву робу Чивут ништа не да? —
Да, време се мења, а у њему и ми.
Огњиште живота под носом се дими,
дан за даном пада у гвоздењак стари,
а варјача-случај муља их и вари;
па се многа мис'о, што нам срцу прија,
многа се лагано временом искија,
а бућкуриш онај, у срцу у глави,
од тог се још већма — већма очађави. . . .

II.

Било је то једном у изборне дане.
У село се слегле главе одабране,
Скупило се света и доброг и злога,
да на сабор шаљу заступника свога,

=||= Чернатони тако на сигурно говори о рату, као да је већ ту, Уф, што не уме још насигурније о њему говорити, тако као да је већ прошао!

М. О преносу вукових костиjу у Београд канда ове године неће бити ништа, — јер има журнијег преноса забележеног у књизи српског поноса.

Какви су изгледи?

Ето какви су. Кажу да се Русија одважила да за своју војску прави пушке репетирке. Израилске новине се томе врло радују, — не за то што им је милије са репетиркама се сукобити, већ за то што мисле да ће за прављење тих пушака требати најмање две године дана времена.

Кад се ко дави, хвата се и за сламку. Тако и европски мир, т. ј. изглед на двогодишњи мир хвата се и за руске пушке, т. ј. за оне, које још нису направљене.

Опроштајна реч

НАД САМРТНИМ ОДРОМ НАШЕГ ДРАГОГ ПОКОЈНИКА.

Доле ту шепу, самољубље грешно,
и плачи горко, дуго, неутешно!
Ридајте самном, околостојећи!
Стреп'те, лојаној подобно свећи!
Та над тим ликом ко се не би сагн'о?
Ком' не би сузу овај призор нагн'о?
Не, не! — О, чујте, славопевци ружа,
ова вам слика нови доказ пружа,
шта вреди скромност у данашњем свету,
шта вреди живот у најлепшем цвету:
к'о крње пуце с' рува подерана,
к'о женска суза, к'о лула дувана!
О, судбо црна што нас рани тако?
Тек што је у свет ножицама мак'о,
ни да је прешо хиљадицу дана,
па већ га стиже часа нечекана,
и већ му душа већ у звезде бежи,
а тело мртво — ах! — пред нама лежи!...
Па како лепо, како слатко поче,
а како горко, како страшно доче?!
Да дође крвник бар да му се јави,
већ 'нако мучки — секиром по глави!...
Убицо грозни, са ножем у руци!
Што бленеш у ме? У кућу се вуци!
На одру лежи наш покојник добри,
донеси бритву — па га часком обриј.
Па не дај, крвца да му земљу роси,
скупи је лепо и у собу носи;
нек стоји тамо, не иште ти хлеба,
крв јадне жртве и рад лека треба.
П' онда се врати, окупај га лепо,
спери му ране, кад си га поцеп'о,
јер већ је време, да га лекар пара,
ти гадна звери, ти хијено стара!
О, драги створе на самртном одру!
Не читаш туге на лицу ми модру,
Да изберу себи жељу својих жеља,
пријатеља вредна својих пријатеља,
кој' има и воље, а не само моћи,
који ће и знати и хтети помоћи.
Скупило се света с близа и далека,
а из града дошла и господа нека,
да разгледе мало, шта им народ чини,
да ли се још вије духом по висини,
ил' да није, можда, — било би им жао! —
ах, да није бедан у прашину пао.
Па како се грле, па како се љубе,
па како ли крију и нокте и зубе,
па како им уста миришу и сладе,
а нежан им поглед душу чисто краде,
да још триста других с твојом душом споји,
да сте ближе блиски и својскије своји!..
Ту се секло, пекло, јело се и пило,
зборило се, драло, претило и било —
ал' што да вам причам, на што да вас мучим?
За што да вас жучне још и већма жучим?
Та вид'ли сте сила тих сајамских слика,
кад правица бира свога заменика.
Тога бурног дана, те прилике згодне,
кад се свима очи засветлише водне,
а по глави магле почеше да гоне, —
привуче се један од господе оне,
па ти мајстор-Јоји око врата паде,
па му слатким гласом говорити стаде:
„Како, браца Јоја, како здравље служи?
Па како је народ?.. Шта, тужи се, тужи?...
Да, да! Зло је, знамо. Бургијаши клети
попише му лепо то мало памети!...
Шта, јесте л' ви здрави?! Зар сте и ви с њима?!
А с вама их, канда, још подоста има?..
Да пресветли чује, шта се овде збива,
како-но је срца посве жалостива,
од туге би, можда, грчеви га стегли,
јер то је већ много, куд сте ви потегли!
Смилуј ми се, Боже, и ти, мајко света!
Таква мудра глава! Штета, црна штета!
Таква „фина“ глава (није за две ноге),
што бистрином својом надмашује многе,
па да тако падне међ' обичне траље!
Али баш ме амо само небо шаље....
.... Кинули сте, канда? На здравље вам желим!...
Мислио сам на вас путем скоро целим.
О, Исусе, — мислим — шта ли ради сада?
Па још кад му паднем 'вако изненада
на срчане груди, поштења му врело,
— колико га знадем — пл кање зацело!
Да, уста вам ћуте, ал' вам око вели,
да у њему читам шта вам срце жели.....
.... Озебли сте, ваљда, с тога вам се кија.
Та од тога истог злопатим се и ја.....
Јутрос, кад сам до вас кренуо се амо,
пресветли ме часком изведе на само,
па ми тихо рече топлу жељу своју:
„„Поздрав'те ми — каже — мога драгог Јоју.“

јер шапе смрти зенице ти крију, —
ал' сузе, ето, сузе током лију.
Много их горих оплакано тако —
па како не бих ја за тобом плак'о?!
Та знам те још, кад си био мали!
Ружно те онда, врло ружно звали,
ал' ти се духом изнад тога диз'о,
па све си мирно прогутао, из'о,
сав гад и покор, што га код нас стече;
и никад једне противне да рече,
већ увек ћутом жмуречки си прим'о,
увреде такве да ти наносимо.
Ма где те мет'ли и ма шта ти дали,
ил' ружну рекли ил' те миловали,
ти вазда ћутиш — ћутиш из начела,
велика душо још већега тела!
Мален је обим твога плодног рада,
па ипак, кол'ко предебелих нада
на твоја обла полагасмо плећа —
на то нас овај кобни призор сећа.
Па какав удес?! — Твоје власи златне
красиће салон господе нехатне,
слушати снове девојана млади'
и нежан излив брачне горопади!
А уди твоји и утроба твоја
и мека кожа, најбељега соја,
доспеће горе у „музеум“ мрачни,
„музеум“ прашни, црни, заоблачни,
где ће да чаме на чађавом вису,
нит' ће се знати, шта су и чији су!

И гадно ждрело несите нам глади
твојом ће муком мирно да се слади,
а тебе неће сетити се нико,
надежде наше безнадеждна слико!
И многи слични, многи теби равни,
посташе моћни, чувени и славни,
па онда нико ни да би им близу!
А ти још увек у калу, у низу,
ти си још увек — о, да гадна света! —
ти си још увек брига нам девета!
Нит' ко год тужи, нит' те гробу прати
нит' ће ти когод задушницу дати,
нити ће ико, 'нако „спокој души“,
чашицу вина за те да исуши!...
Шта, нико неће?! — Е, па лепо, ја ћу:
извол'те сутра — ах! — на свињску дађу.

С. Л. Лазић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Путоваше мали К. са својим родитељима на железници из Новог Сада у Сомбор. Кад су дошли до колодвора, отац рече: „Причекајте мало, идем да извадим карте“, — и пође на касу. А мали К. повика за њим: „Немој, тата, ићи тамо, овде су карте, у маминој торби.“ **О.**

Ленка. Хајде, мати, да ме до вече окупаш.
Мати. Немам каде.

(Јест, срце му пуца и с десна и с лева,
к'о буково угље, кад се разгорева!)
„„Доп'о ми се — вели — ретка је то глава!
Само што је скрено са позива права.
Нису оне очи, да их иглом боде.
таквом духу треба и друкчије згоде,
па да видиш онда — у златној слободи —,
како би се праћк'о, ко шаран у води!
И да нешто хоће званије ма које —
ето, драгим срцем, од воље му стоје““...
.... На здравље вам било!.... Е, баш вам то смета
Гадна је то напаст кијавица клета....
Шта рекосте: никад ни вид'ли се нисте?
Та идите због ога! Просто: наивни сте.
Ко вас за то пита? Имаћете каде! —
У облаци, драги, не зиђу се зграде,
и ко мрзи светлост, том' се и не дани,
јер снага је увек на нашојзи страни.
Сви смо смртни људи и у божјој руци,
ал' би могло бити потегни повуци, —
па на чијем стегу победа се зрачи,
нег' на оном, који ведри и облачи?....
.... Кинули сте ..... вид'те истина је права!
Ако неће глава, срце одобрава ....
Окајте се луда и појмова криви!
Од празних се речи у свету не живи.
Држ'те се ви ствари — а начело мани!
Та свак ти то пише, да се хлебом храни,
јер од пера, брате, куд ћеш лакшег рада?

Тешко си га оном, кој' се од њих нада!....
Шта велите: народ?!... Шта зна јадна рита?
Нити што год учи, нити што год чита,
већ онако живи, к'о и друга стока,
па о свему суди само тек од ока.
Место да су сретни оним, што им дамо,
Што се за њих тако очински старамо,
вечито се буне, вечито им мало,
вечито је гладно ненасито зјало,
та продрта врећа, што се народ зове!
Па зар нас да уче простачине ове?
Па зар нас да воде ови гладни вуци? —
Ах, ту ћемо малко прутићем по руци!
— Него назад нека! Част вам и поштење!
Ја поштујем своје, ал' и туђе мњење.
Опростите овом поштења ми жару,
ал' ја мерим ствари на правом кантару.
Правица нас у том руководи само
И потребе опште што их осећамо,
јер за опште добро и за опште славље .....
Шта, зар опет, пришко?... Е, нек је наздравље!...“
Хја, на овом свету ништа није трајно,
па тако се, ето десило случајно,
да је мајстор Јоја, кад га удес вијо,
начело и занат лагацко искијо;
али ни по муке, да је ово двоје,
него још и више, — и поштење своје.
Од тада се тако по селу клатари,
нит га ко год гледа нит за њега мари.

Ленка. Па кад немаш каде, а ти ме окупај у кориту.

Д. Р.

Н. Бојиш ли се ти, Ленка, батине?
Ленка. Не бојим се.
Н. А за што да се не бојиш?
Ленка. Мој отац нема батине, он има палицу.

Д. Р.

Ленка. Чико, кад сте ономад код нас вечерали, много сте пили.
Н. Н. Зар је то казао твој отац!
Ленка. Није бога ми, није отац ништа рек'о, то је рекла мати.

Д. Р.

Славков отац, свештеник, има дугачку браду, баш до појаса. Славко је врло радознало дете и чим отвори уста, не фали, таки испадне ма какво питање. Једаред запита оца: „Је ли отац, јеси ли и ти био кадгод мали?“ — Јесам, још мањи него што си ти сад. — Славко се замисли, па ће опет запитати: „А како си онда могао ићи? Ваљда си увек стао ногом на браду.“

△.

Познаје се . . .

По перју се позна тица;
По клопоту рекавица;
Дан по јутру;
Коњ по ходу;
А девојка
По свом роду!
Прав по челу;
Јак по твору;
Крив по носу;
Луд по збору.

Ћ.

Зашто се не жени.

А. Ма човече, зашто се ти не жениш?

Б. Женио би се врло радо, ал не могу; јер сам се заверио да не узмем убицу.

А. Јеси ли ти полудео! Та ваљда тек не мислиш да су све женске убице.

Б. Па добро, — нађи ми девојку, макар и удовицу, која својим руменим ноктићем није никад убила буву ја сам с места готов да је приведем к олтару.

А. Е, онда канда неће бити ништа од сватова.

Мој комшија Дака.

Мој комшија Дака
— Земљица му лака! —
Беше негда кућан
И газда имућан.

А сад често пати
Од жеђи и глади
Мој комшија Дака
— Земљица му лака!

Мануо се рада, рад' паперја мека,
па из дана у дан на звање чека. —

III.

Превалише већем они крупни сати,
протекла је поноћ, да се опет врати;
сказаљчица мала, она савест сушта,
на ниже се лено, полагано спушта,
к'о да неког чека, к'о да неког зове —
али ко још мари за укоре ове?
Нека зврје сати, нека пољу петли!
Код „зрикавог мачка“, ено, још се светли,
а док траје оног примамљивог плама,
рекао би чисто, нога иде сама
у заносне сфере буђава кржака
и у мудро јато чутурашких ђака,
што се ноћас тамо, као цветна кита
скупило у коло, па — из чаше чита.
Разлежу се звуци, сто се чуда ствара,
светиљчица дршће, њија се и згара;
а под њоме, доле око мала стола,
седе два три друга, до три брата гола.
Најерили капе, муче се и пате,
да дубину мисли што подубље схвате.
Али кад би пит'о кога од те браће,
— 'нако просто српски, што се може краће —
чиме ли се бави, каква је заната;
ако ниси најпре осигур'о врата,
снашло би те, можда, триста других чуда,
ал' то не би сазн'о ни до страшна суда!
Сучу тако, пију, товаре се гадом;
а међ' њима Јоја, ка' ован међ' стадом,
предњачи и гони — шта, мислите дома?
Не, нег' док је вруће, да се пије ома!
Та већ два су пуна и препуна дана,
како гони сету с чела усијана,
па од љуте бриге, да се не би кид'о,
већ два пуна дана није куће вид'о.
„И шта ће ми?“ — вели — „кућа — мртва зграда!
Та овде ми свашта много слађе пада.
Да је кућа добра — није како не би? —
и вуци би кућу саградили себи.“
„Јест, тако је! тако ј'!“ кличу друзи верни,
па се у час лате буздована перни,
јер на таку мудрост (прилика је згодна)
ваља дати печат — искапити до дна.
А Јоја се љуља и расте високо,
мисли му се мрсе, влажи му се око,
јер љубави тол'ке тол'ка мелем лека,
није нигде наш'о цела свога века,
к'о код ове миле и верне му браће.
Та немају л' душе, и душу им даће!
И шта ће му душа, прамен паре сиве?
Само нек му они што дуже поживе!

(Свршиће се.)

Како може бити
Жедан, гладан Дака,
О коме сам рек'о:
Земљица му лака!!?

Мој комшија Дака
Још и данас живи
— Земљица му лака!
— Ко се томе диви?

И земља и кућа
И све благо мило,
Све, што год је и'мо',
Све му ј' лако било.

Да је мало теже
— Сам признаје — било,
Да је теже било,
Не би одлетило.

Ђакеља.

Лепа порука.

Учитељ. Шта је, Ацо, са мојим прасетом? од кад ми га је твој отац обећао, — па ништа. Твој се отац нешто расрдио на мене.

Ацо. Није се расрдио.

Учитељ Па ди је прасе?

Ацо. Молим, молим, господине, казао је мој Лала да вам кажем, да, да нам се кучка још није опрасила.

Цига.

Епиграм.

Шупаљ зуб га боли,
Па јауче Неша.
А што му је глава шупља,
За то ни бригеша.

Ђ.

Из брачног живота.

Муж. Жено, жено, неће бити нашој кући добра, кад нећеш да ме слушаш.

Жена. (Подбочи се.) ко? Ја тебе не слушам. Е гле ти налепе, шта још неће набедити на мене!!!

Муж. Но, но, но. Утишај се. Ја нисам хтео да се свађамо.

Жена. Шта ниси хтео!? Хоћеш да ме бедиш, а нећеш да тражиш доказа. Реци ми да купим нов шешир; забрани ми, да се од сада не смем чешљати сама, већ да ме мора чешљати фризерка; заповеди ми да прекстра идем на бал, — па ако те не послушам удри ме таки у леђа, ев' овако — (буб).

Прислушкивао **Ђакеља.**

Чисменка попадија.

Познат је обичај, кад кога посетимо, особито први пут, па га не затечемо код куће, да му у знак наше посете оставимо (т. ј. ако имамо) нашу карту посетницу. Тако дође једном попи, који није био код куће, него само његова чрезвичајна чисменка попадија, неки отмен гост, који је већ изгледао, да је научен на давање визиткарата. Но или што није била пошиница у соби, кад је гост, не дочекав попа, отишао кући, или што није имао посетнице, отиде он, не оставив визиткарту своју. Попа дође наскоро кући, и како га није пошиница спазила, кад је у собу ушао, упропасти се, кад на једаред ћипи поп љутито из собе и запита. „Та овде је био К.“ Пошиница пола уплашено, пола зачуђено запита: „А од куд ти то знаш, кад си био у Д?“ Поп место одговора љутито одвуче своју попадију у собу и покаже јој прстом на сто, који је негда био политиран, а сад, хвала буди чистоти попадијиној, с прста превучен прашином, и на њему биле написане прстом ове речи: „Овде је био твој К“

Јовилим.

Некад и сад.

О! Како ми срце некад куцало
У некој дивној сласти грцало,
како ме грејо љубавни жар;
кад примих прамен косице плаве,
са њене љупке, милене главе!
То беше за ме најслађи дар!

Данас ми то не чини радост,
у коси њеној не видим сладост,
јер то је сад већ обична ствар:
Коса ми њена у *супи* дође,
печење без тог немож' да прође,
а то, да ви'те, *расчара чар.*

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Сан.

Госп. Сањао сам госпођице да смо нас двоје хтели да се узмемо.

Гђица. Та да, дешава се да човеку дођу највеће глупости у сну.

А. Ја кад пијем црну кафу не могу спавати.

Б. Чудновато, код мене напротив, ја кад спавам опет не могу да пијем црну кафу.

Незадовољан.

Доктор. Од ове медецине (лека) ћете вашем мужу дати свака два сата по једну кашикицу.

Жена. Зар ви мислите да ће та ждера с тим задовољан бити?

Кратко ал језгровито.

Господин. Госпођице ја вас љубим.

Госпођица. Хвала, на исти начин.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Хвала.

Два се лечника препирали о величини броја њихових пацијената.

„Помислите само,“ рећиће први, „ноћас сам пет пута бивао буђен.“

Други. „Па зашто не набавите себи инзектенпулфера“, одговори други с пркосом.

Лепи изгледи.

А. Добро кад вам се стан допада, дал можете пушење поднети.

Б. Како не, и сам пушим.

А. И ова се фуруна пуши.

Чудне бриге.

А. Кажите ми пријатељу, зашт' пијете толко?

Б. Да подавим бриге.

А. Па дал вам испада то за руком?

Б. На жалост не, како ми се чини моје бриге уму пливати.

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном насладом ову књигу прочита, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“,
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Дванајест свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** донели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — ЦРНИ ЛИСТОВИ — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА

ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

СА ПО 2 СЛИКЕ НА ВЕЛИКОЈ ОСМИНИ — СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ

КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВО

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих **практичких** особина и једнострукости у употреби згодан је за **самосвојно** лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 5—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код **Љ. Стефановића.**

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

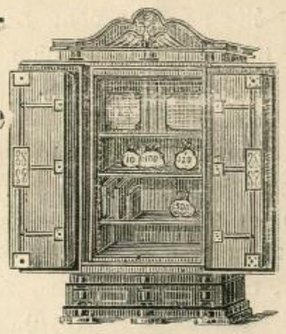

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, **Lazzenhof,** код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

2—18

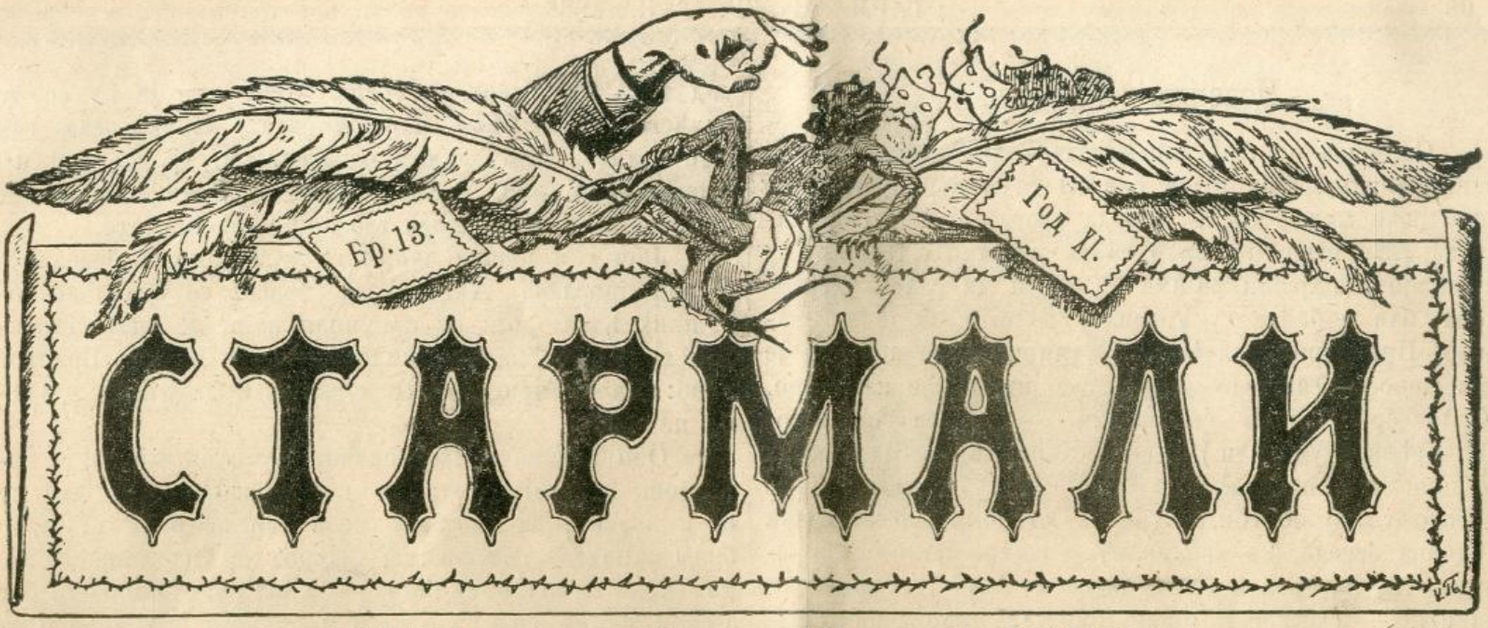

У Новоме Саду 10. маја 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ЗАКОНИК ЦРНОГОРСКИ.

Поноси се, Црна Горо!
— То си могла и до сада —
Јутрос нову славу стиже
Државица скромна, млада.

До сад јој је зор јуваштва
Са образа чиста сија':
Сад се здружи ум и перо
Па да буде још светлија.

Сваком Србу крила расту
Слушајући дивне вести:
Закон којем равна није
Самоник је српске свести.

Закон, којем равна нема, —
Гле чим голе крши роде!
Гле шта пружа истрајање!
Гле шта ниче из слободе!

И тај закон неће бити
Само пусте лепе речи;
Ил да једном сувиш' даје,
А другога петом гњечи.

И тај закон неће бити
Само за то, да га има,
Већ да буде заштит правдин,
Подједнаки заштит свима.

И тај закон није створен
Тек да с' чува у архиви,
Већ да с' врати од куда је:
У дух српски, ту да живи.

Давно с' ови закон спрема
И ради се без починка,
Како га је замислио
Јунак рата и син Мирка.

Тај самоник српске свести,
Те цветове српског бића
Сабрала је вешта рука
Нашег умног Богишића.

У диван их венац сплела, —
А Никола, српски соко,
Он га Први хвата, грли
И диже га на високо.

У миру се ово стекло,
Не са мачем, пушком, топом;
Ал маленој Црној Гори
Славу диже пред Европом.

Славу диже и са чела
Растерује бриге љуте,
Славу диже, лечи ране,
Славу диже, крчи путе.

Законик је овај врело
Новог жића, снаге нове.
Тако, тако, Црна Горо,
Будућност те к себи зове!

Змајован.

Извештај насумце.

Свршила се Анђелићева слава. Одзвонило је оној вишој тежњи, која га је пре 40 година покренула да се одрече мира, имена и рода свога, и он је тај задатак тако извршио, како га је схватио. Пуцале су прангије и пајвани којима су гости на славу довлачени, бан и банда су урадили све што им је заповеђено. Придворни калуђери су учинили све што им је наложено, а гости су испили све што им је изложено. (Филоксера се није спомињала, — јер би се то могло хрђаво тумачити.) Свети Кирил и Метод, којих је прослава тога дана на реду била, морали су се дубоко у рај повући, да не би ко помислио е се она духовна беседа (са играном) у њихов помен приређује. На магареће м брду трошиле су се ракете и ракија, — (ја нисам онде био, ал тако себи представљам) — ракете су се дизале горе па враћале доле, а ракија је клизила доле, па се враћала горе. Кад се отпојало „правило вјери и образ кротости“, онда је поп Јоја устао и растумачио, да се то не односи на св. Николу, него се, као оно манастирско вино односи све на рабош Анђелићев Ред је био највећи, јер се знало ко пије а ко плаћа. Анђелић се учтиво владао, ни једној депутацији није одмерио, а његов брат није ни на кога пуцао. Света је било тога дана у Карловцима више, него што иначе бива, неки су дошли од м о р а њ а, а неки од немора(ла)ња, неки из љубопитства а неки из љубопитија.

Ја вам све ово причам насумце, јер сам тога дана побегао у један манастир, где је здраво лепо кад нема ни једног калуђера. Међу тим ја ћу се до идућега броја боље информирати, па ако сам вам што слагао, ја ћу вам и одлагати. Овај сам вам извештај само зато послао, да вас „Вражје Доба“ не прокуне што тако празнствованије игнорујете.

Још сам нешто чуо, што је вредно забележити. У очи прославе Анђелићеве нашло се неколико задушних ђака, који су накупили пуна колица маховине, попели је на Стражилово и њоме посули Бранков гроб: Да не чује шта се збива, већ да мирно у гробу почива.

Оно истина о светковинарењу овом могло је доћи још бар који стотинак гостију више, као што су се и надали, па ипак се неби могло рећи да је то била народна светковина. Народ је тих дана остао код куће и молио се богу, — а што се молио, то бог з н а и народ з н а, а з н а м и ја који ово пишем, а з н а т е и ви који ово читате, а з н а баш и Анђелић, даклем та молитва није н е з н а т н а и дај боже да се скоро испуни.

Чуо сам и то да гимназисте и богослови с почетка ни пошто не хтедоше да носе бакље, ал им се попретило да ће сви бити затворени ако при јогунству остану, те тако они ђаци, који се не могоше разболети, морадоше упртити бакље, тумарати по мрачни сокаци и слушати како покаткад неки бербер викне: живио Анђелић! — Тиме су се ђаци спасли да не буду затворени и прогнани, али за то су школе биле три дана затворене, а ко зна, могу бити и прогнане.

А шта је сала са самојубиларем? Бучи ли му глава? то н е з н а м. Осећа ли мамурлука и умора?

ПОДЛИСТАК.

Мајстор јојин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збива се и збиваће се.

(Наставак.)

„Чујте, браћо моја, три сокола сива!
(Па нек дође амо и ваш братац Чива.)
Ја напијам ово — вино није вода —
у братинско здравље, а у славу рода!
Благо си га њему! Баш га срећа мази.
Задрктаће пред њим свиколики врази!
Док има оваких соколова својих,
нека мирно спава, нека се не боји!
Још док нам се „озго“ заслуге позлате,
би ће онда, роде, и за нас и за те.
А та моја жена — триста ли јој вера! —
ако ми и даље опет што закера,
до сада сам по њој оченаше пис'о,
ал' од сада . . . . Погле! . . . Каква сретна мис'о,
Никад боље школе, врло добра казна:
да ме боље схвати и за госу сазна,
идем одмах по њу, пре нег' што зазори,
па нек дође амо, да ми госте двори.“
Устаде и пође, заљуља се, прући,
подиже се, оде, мраком посрћући . . . .
Дружина се зорна за њим гротом смије:
„Богме, то је мушко! Шалити се није!“
а понизни Чива смерно повлађива:
„Кремен, кремен, драги, свака реч му сева.
Штета што је мало оваквих мужева!“

IV.

„Тимо! Браца Тимо! Јеси ли још дома?
(Јест, ено га, богме! Да где ће сирома?
Увек ти се јадник сам у себе крије.
А и где је прист'о, кад за друштво није?
Као мрав се мучи, па никада среће!
Увек дан и комад — никад масно плеће,
или барем каква кобасица гојна,
тај утешни анђ'о мученишства знојна.)
Де, брат Тимо, часком амо се потруди.
Та ово је чисто да човек полуди!
Ако још овако потраје и даље,
појешће се кућа све до задње траље.
Трбух — као трбух — невољу не пита,
а ленштина она бог зна где се скита,“
довикнула с плота јојина сваш-Стана,
— из јутра к'о реци јучерашњег дана —
свом суседу Тими, кад је самац кућ'о,
а Тима се диг'о, до ће се дошућ'о.
„Дед помози, Тимо, тако т' оба ока!
Ту у кући имам нешто мало смока,
да зготовим деци залогајак који,
па, ето, ми тако још од јуче стоји;

то не знам. Жали ли што му је цеп мало омршавио? то не знам. Хоће ли се својим скутоношама лепо (или ружно) захвалити? то не знам. Да му неће фаличан тамјан на груди пасти и у Крф отерати? то не знам, а не знате ни ви, не знају многи, — даклем то су незнатна питања, — о којима није вредно ни говорити.

Ал хоће ли народ скоро бирати себи патријарха, на што има права и пред богом и пред царем, то је већ много важније питање (ако га „Српски Дневник“ не омаловажи).

Ћира. Може рећи ко што хоће, ал Ча Христић добро познаје своје људе и зна шта је за кога.

Спира. Е да?!

Ћира. Па да. Перу Тодоровића наименовао је за неког господина у бранжи трговине. Увидио је да је то сад Перина најјача страна, спорт и пасија.

Пуслице.

☀. Други људи обично држе јубилеј педесетогодишњи. Анђелић слави четрдесету годину. За што је то? — Да ли за то што по државној пракси тек после 40 год. сазрева се за пуну пензију!

△. Не знамо како је по државној пракси и таксама, али народ ако мора дати Герману пензију најрадије би му је дао пре 40 година.

♛. Бечке и Пештанске новине веле да краљ Милан добро изгледа. Наравно, њих се много и не тиче како Србија изгледа.

☠. Те исте новине страхују за кр. Милана због неких пушака које народу нису раздане. Хеј, хеј, да је среће, српски краљ требао би да се осећа све сигурнији, што му је народ оружанији.

---

§. У Босни се осетило мало земљотреса. Чудо како се и то не пришива руској агитацији.

#. Говори се да Београд постане слободно пристаниште. Али „Видело“ на то предлаже да се престоница пресели у Ниш. (Да ли је то због пристаништа? или због слободе?)

≈. Ми молимо бога да се либерали и радикали сложе. Ал ђаво и ту направи штампарску погрешку, па место: „сложе“ испада да се још „гложе“.

остане ли дуже, није ни за кера,
а на дрвљанику нигде ни ивера.
Пробала сам сама, ал' слаба сам жена;
па године, Тимо, снага сломијена;
па невоље, Тимо што се за врат јат'е;
па и деца, Тимо, к'о црви се пате;
него — боже прости — што се пате — нека,
само кад би знала, шта их сутра чека?
Пробала сам — велим — па ни мањи с' места,
— ех та није зазор: четрдесет шеста!
Него ти си мушко, имаш руку јаку,
а пред кућом, видиш, тамо на сокаку,
дудескања стара залуд ми се шири,
већ покушај, брајко, са земљом ју смири,
и тако је летос поч'о да се суши, —
па ће бити даће за спокој му души.
Облизну се Тима и обрве диже,
а уста му чисто дошла носу ближе,
позачкиљи оком, раменима слеже,
протегли се мачко, па на пос'о преже,
и озбиљно, својски млатарати стаде,
па тек у час викну: „Бежи! ето паде?“ . . . .
Ти још лено мислиш, он се само спрема,
ал' док длаком о длан — дуда више нема,
осим нешто мало задртога пања, —
а двориште пуно облица и грања.
Снаш-Стана се смеши, па се жури брже,
Сумпорачу једну под ломачу врже;
задими се, плану, пуцкарати оде,
облачићи танки у небеса броде,
у тигању цврчи госпоцко јестиво,
а около деца подскакују живо —
док брат Тима зној ан одшкуљеца кући,
да се опет тамо у запећак пружи,
па да мирно сања о спасењу душе,
и да ли се дрва и у рају суше.

V.

Крезубасти месец, с избуљеним ликом,
заклопио очи и поник'о ником,
завук'о се негде у облаке црне,
па изгледа зору, да се дома врне;
па се срдит вајка, ко да му је жао,
што се тако глупо ноћас на пут дао,
кад му цело друштво, што с' њим небом трче,
задремало сада, па безбрижно хрче! —
Помрчина доле, помрчина горе,
хаљина се црна срозала у боре,
и завила земљу у то доба летно,
к'о да ју је творац под шубару метн'о,
па не види пута госпа милостивна,
без фењера свога — без месеца дивна.
Али — што је већа срамота и руга —
кад и кад јој која безобразна друга,
што се тамо сама по ваздуху шири,
кроз дрњаве висе пакосно провири —

*

□. У Бечу је сад исложба паса. Али најопаснији су они, који нису изложени.

⊙. Сад је Бизмарк наредио да Французи не могу долазити у Немачку без пасоша. Тако нека све државе удесе једна према другој, — па ето да буде европски мир осигуран.

♎. Но некима и некима могао би се и дати пасош, — то би још већма осигурало европски мир.

За што?

— За што се барон Николић на ускрс уплашио, кад је видео „Чика Стеву“ да је дошао да му честита — и довео за собом, колико је год могао, омладинчића?

— За то, јер је мислио да ће „Чика Стева“ овако почети орацију: Longus est ordo post me venientium idemque petentium.

— Па је ли заиста тако почео орацију.

— Заиста је тако почео орацију, ал кад је дошао до речи „idem“, — барон му не даде даље, већ рече: идите, молим вас јер иначе идем ја — или ће отићи сав мој годишњи приход у јадову јаму, која се не може заситити.

Славопој „магарчевом брду“.

[Разуме се оном код Сремских Карловаца.]

И сам се грозим од ове теме,
Ма што ћу браћо, такво је време,
Што снили нисмо, (на нашу беду)
Сад је на реду.

Кад оно наста клизава мета,
Кад наста нота мајчиних тета,
Нотабил'тета. Поста им кнеже,
„Мартинов“ бреже.

Пужаху с тако месеце многе,
Душа им суста, ишле им ноге.
Магарчев бреже теби су стигли,
Дотле се „дигли“.

Дотле се „дигли“ . . . Гле како јуре,
Под твојом сенком понизно журе,
Да коју срамну и ниску рекну,
Да подло клекну.

Ал славни бреже; другога диче.
Она се слава тебе не тиче;
Другом се пева; другога каде,
Оне параде.

Ја нећу тамо, ја певам теби
Магарчев бреже, а што и не би,
Ти један данас стојиш на вису,
Други већ нису.

провири, па стане и намигне мало,
као да је земљи до ње нешто стало!
Да, баш јој је стало до оваке роље!
Ал' кад земљи једном већ до густа дође,
па с истока викне онога што светли, —
да видимо онда где би носић метли
пред тим часним лицем, ви кокетна дамо?
Оклопите уши и ћутите само!
Мрак је као тесто — што 'но наши кажу —,
ту памети треба, очи не помажу.
Сво је село мирно, све спава ил' дрема
већ ни бесне вашке на улици нема,
само што се Јоја, с воштани му гњати;
уз тарабу тамо поводи и клати:
па све нешто гунђа, но вешто се држи,
а да мање пази, био би и бржи,
ал' стопу за стопом ипак све је ближе —
и ено га већем и до куће стиже.
На једанпут стаде, трже се и прену,
па у име Бога опет даље крену;
ал' в'о да му опет нешто на ум паде,
те се опет врати, па и опет стаде —
осврће се, звера и у кућу блене:
„Е, гледај ти јак'о шта то би од мене?!
Какве ли су, Боже, маштаније ово?
Све је тако старо, а све тако ново! . . .
Је л' то моја кућа? . . . . Гле, девета чуда! . . .
Јест, моја је . . . моја — али нема дуда! . . .
Па сад да ту човек не би што год рек'о:
док ја стигох дома — дуд ми ноге стек'!
Умакла ми негде олупина стара,
па сад ми се смеје, ил' ме оговара . . . .
Ех, та ваљда није? Где би то још било?! . . .
О, прими ме, Боже, под моћно ти крило!
Избави ме, Спасе, од напасти сваке,
јер ја ил' сам пијан, ил су чини каке! . . .
Ал' не, добро видим . . . баш је иста кроја . . .
јест, иста је кућа — али није моја!
Та можда се варам, госино му тане,
би ће она друга, тамо с оне стране . . .“
Прекрсти се, оде и преко се наће
у томе и месец од некуд изађе.
Но баш кад је Јоја жељном циљу стиг'о,
баш се чича Гаја из постеље диг'о,
да обиђе марву и кућу прегледи,
да му какав браца што год не привреди,
јер хоће то, знате, кад се где острви.
(Ча-Гаја је јојин непријатељ први.
Некада су били душа у два тела,
две једнаке мисли, два једнака дела:
ал' им пукл: тиква узајамних веза,
кад су оно лане избирали кнеза.)

(Свршиће се.)

Та и ми људи судити смемо,
Ал шта нам вреди — не разумемо,
Без твога мозга, колико нас траје,
Ту памет стаје.

Ти с' један данас, који судит' уме,
Један кој' ону славу разуме,
И ти тој слави, (а то те диже)
Стојиш најближе.

— — — — — — — —

Ево ти певах колко сам мог'о,
Мамузат' не знам Пегаза много,
Пегаз је коњиц, ког може рахат,
Тек песник јахат.

По пољу Муза не знам да касам;
У овој песми признајем да сам,
Уместо „Пегу“ високо наг'о
— Магарца ђаг'о. +

Уштипци.

Каже се: калуђери нису економични. Врага! На Германовој прослави, довели су најмање стотину својих — виршафтерки.

* * *

Штросмајерова прослава забрањена је, што су онда биле богиње. — Но и на Германовој прослави биле су „Богиње“ и то калуђерске, па ју је баш то „достојно“ увеличало.

* * *

Кад је Штросмајерова прослава била забрањена због богиња, Германову прославу нису требали одржати због — бога.

* * *

Герман је био 40 година калуђер, па га славили 2 дана. Но боље да је био ма два дана човек, дуже би га славили и од 40 година.

* * *

Шта вели еванђеље о Германовој прослави? — Много званих а мало „из'браних“.

* * *

Међутим, као што читамо, дошло је на Германову прославу мање званих а више — дотераних.

* * *

Но и они дотерани треба да запамте ово: У очи прославе, под Германовим прозорима изгореле су многе бакље, али се у исто време тамо и угасио млоги леп глас.

* * *

А српска пословица каже: „Боље је добар глас, нег некакав — „пас“.

* * *

Дијоген је запалио фењер те ишао тражити ваљана човека. У Карловцима су запалили стотину фењи, те ишли према двору. Били су исте среће као Дијоген; — нису нашли.

* * *

Хајнрих IV. оде у Каносу на поклоненије. Имао је и где. Ал Васа Ђурђевић тужан, оде на поклоненије на „магареће брдо“.

* * *

Васа Ђурђевић рече о себи, да му је сваки атом Србин. Заиста штета што је код њега Србин само оно, што не можеш видети, и што не можеш из њега истерати, да га свог скуваш у каквој реторти.

* * *

За време прославе нажалост не дође Герману у госте његова савест, али му срећом дође у госте кашаљ, управо пљуцкање.

* * *

Кад је свршио Милан „грозни“ говор, Герман пљуну; кад Герман рече: „сви ви који сте се ту сакупили“, он опет пљуну.

* * *

А и зашто не би пљувао за време прославе он, кад други нису.

* * *

Један трбушаст калуђер који је то приметио, рече: „Оно непрестано Германово:“ „пи, пи . . .“ значи да пијемо.

* * *

Но сад да чујете шта рече и један вегетаријанац. Кад виде где кољу по Карловцима свиње и волове он само уздану и рече: „Ја не знам шта су ови волови и свињи криви, што је Герман пре 40 година постао калуђер.

* * *

А шта би било наопако, кад би се увек поклали они, који су криви! +

„Одер вас“?!!

На фотељи министарској
седи моћан, силан муж;
под његовом *мудром* владом
жури срећа као — пуж,
а „моћнога“, често чујеш,
на све стране громки глас:
„О народе! све *за тебе!*
а никако *зарад нас“!* . . .
. . . . . .
„Одер вас“?!! . . „Одер вас“!!!

Лагао је, варао је,
док му лажи дође рок;
из среће је у несрећу,
само један мали скок.
А он ено „с' оне стране“,
сад вапије у сав глас:
„ама људи! . . . Ама браћо! . .
То је био само *„шпас“!*
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!! . .

Зора свиће; а брат Моја,
у биртији седи још;
попио је и појео
већ и задњи бушен грош,
па сад хоће *милој* кући,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

гди га чека сређе крас,
и женице премиле му
умиљати славуј-глас!
. . . . . .
„Одер вас“!! „Одер вас“!!!

У нашега попа Ђуре,
црвен појас, — црвен нос,
да *„свјашченик“* срећом — није,
већ би давно иш'о бос,
јер што стече, све — дарова,
на — — црквени, на украс!
ради Бога, ради вере,
ради „стада“ ради нас! . . .
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

„Само да се једном почне,
тај крвави, тешки бој!
да потерам душманина,
док смртни га нађе зној!!
да појурим дивљу чорду,
да починим ур — ужас!
да узвикнем: слобода је!!
замном браћо! . . . *Ја* сам спас“!!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

Фалио је Цига коња,
дизао у звезде чак:
„Кад узјашаш, господине!
иде само тика — так!
а стегнеш ли колена му,
о његови вити пас,
ех, одлети у облаке
у најбржи дивљи кас“!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

„Ох љубим вас, госпођице!
та љубим вас као — луд!
кад вас видим, ватра жива,
изгоре ми меку груд! —
Живити ми без вас није;
ви сте за ме рајски крас!
Убићу, се верујте ми,
убићу се, ради вас! . . .
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

Ал' је лепа фрајла Фема!
па богата „зјело“ још!
а на руво ви'те не да,
баш ни један шупаљ грош,
нити воле апотеку,
нити моде слуша глас,
не стеже се, јер не трпи,
да јој *мидер* гњави стас!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

20. маја 1888. **Др. Казбулбуц.**

Комисија ради филоксере.

Не знам да ли је свугда као код Срба Вршчана обичај, да се чак и у томе натичу, ко ће пре сарме од виновог лишћа да једе. Познато је, да је прошла зима млогу лозу сатрла па боме и виновог лишћа је ретко било у овоме месту. Два суседа Србина, да свој гурманлук утоле, договоре се да пођу у брдо те да наберу виновог лишћа ма из чијег винограда. Што смисле то и учине, другог дана поране, упуте се испод куле и збиља наиђу у једном винограду лепог лишћа за сârму; те брзо поберу колико им требало; кад су већ готови били, упуте се кући:

Но кад баш хтедоше из винограда изићи, задржи их њемац газда од истог винограда са речима: Но сад сам ти уфатила, да крадиш код моје фиоград, сад ми платиш штета шта газила фиоград.

Кад Срби видеше да су насели, брзо се један сети како ће Швабу насадити, те му рече: нисмо ми стали да крадемо виновог лишћа, већ ако си рад да знаш шта је у ствари а ти знај да смо ми изаслати од власти као комисија да видимо где има „филоксере“ и да предложимо којим поседницима винограда да се збрише порција. Кад је Шваба чуо шта овај рече, поче да се извињава што их је сумничио; па ће рећи; Сноте, ја имам још два винограда, на „л у т о ш“, дођиш сутра на моја кућа ја фатим моја кон и идиме у моји труга фиоград; ја носим фина и шунки да правим „kleine Unterhaltung. Разуме се да су Срби на ову понуду пристали само да се ослободе беде. Но шваба, и данас чека комисију да му дође.

Асав.

Сугласност осећаја.

Код толики силни
млади удварача,
пошла фрајла Фемка,
за старог „мењача.“

Чудио се свако,
оваковој ћуди:
Зар за грка старог,
код толиких *људи*!

Е, ал' госпа млада,
има срце благо;
што јој *занат* мужу,
и њојзи је драго.

Па док стари чика,
мења разне новце,
па остриже сваког,
као пастир овце;

Дотле лепа Фемка,
исти занат води,
то јој срцу меком,
врло, врло годи!

А шта *она мења*? . .
ваљда накит, руво? . . .
Данас бисер чисти,
сутра злато суво?!

И једно, и друго,
и још нешто *треће*! . . .
„Наме́њала“ ј’ до сад,
пуне, пуне вреће!!

Што *задужи* старац,
кад коме преплати,
то му верна жена,
троструко *наплати*!

Др. Казбулбуц.

Мали „певчика.“

Госпођа Н. повела је ономад први пут свога малога синчића у цркву, да и он види, како је код — Богице... Малиша је био увек добре воље, и певукао, куда се год макнуо. — Неки веле, да се у његовом грленцету опажа још сада она златна жица, из које се доцније испредају — славни тенори; али за сада су песмице његове веома једноставне и тешко да и зна шта више од његове једине: *„и ото, и цело, све нам здаво, весело, весело“*!! . . . . .

Служба се Божија служила; учитељ иза певнице баш довршио: Херувику: ђаци, мали и велики пољу у славу Божију, а наш Малиша разрогаченим очима гледа то десно, то лево. — Не обично му, није овако шта никада видео, па кад се мало окуражи, таман да се очита „вјерујуˮ, а тек се зачу сићушан, али јасан глас: *„и ото, и цело, све нам здаво, весело! весело“*!! . .

Бадава је мати, а и остали побожни свет малишу уђуткивао, неда се овај бунити, него све јачим гласом „вопије“: *„и ото, и цело“* . . . . Морадоше малога пјевчику на руке узети, па с’ њиме — на поље. Овде му мати поче читати горопадну молитвицу: како се у цркви не сме певати, и пр. на које мала мудрица само одговори: *„а сто они други иеваду, тад ја не смем“*! . . . . За цело је ова не-црквена песмица, Богу више годила, јер из чисте, невиие душе, подиже се до његовог престола, — него многа и многа „пјесан“, која долази из злобних, не побожних груди каквога не-човека!

Право и каже!

Две мале Бошњакуше кућале се о васкресу са јајима. „Гоја“ разбије „Смиљи“ два јајцета, па кад дођоше и на треће, а „Смиљи“ дође на жао, да и ово изгуби, па стаде руком врдати, те тамо, те амо.

„Ма што врдаш тол’ко, бо́на“? упитаће ју „Гоја;„ — „жао ми је,“ — вели мала „Смиља,“ — „да ћеш ми и ово разбити!“ — „А што ћеш га бо́на жалити„, — одговори јој филозофски још мања „Гоја“, — *„а што ћеш га жалити, нијеси га вала ти ни снијела.*

То чуо, слатко се насмијао, на младо, сретно доба детињства помислио, па дубоко уздануо и ово одма прибиљежио, стари

Др. Казбулбуц

Циганин-надничар.

Најмио један газда циганина у надницу. Пре него што ће почети радњу, седну да врштукују. Кад су врштуковали, рећи ће цига газди: Жнаш шта, гажда, ајде да ома и ручамо, кад смо већ при јелу, да не прекидамо посо на подне. Газда пристане на циганов предлог, па одма за врштуком и ручају. Кад су били готови с ручком, рећи ће опет цига; Море газда жнаш шта, ајде ома и да вечерамо, кад већ није друкчије, па да онда без прекидања лепо цео дан радимо. Газда пристане и на то, те уједно и вечерају. После вечере ће рећи цига: Жнаш шта, гажда, после вечере није ни мој деда радио, а богме ни његов унук неће; сад треба одпочинути, да се врштук, ручак и вечера свари. Газда помисли у себи: а чекај малко, циго, врнућу ја теби то. Најми он цигу и сутра у надницу. Кад је било време врштуку а газда се чини и невешт, већ ћути па ради. Цига гледи, како комшије на њиви сели па врштукују, и он је огладнио, јео би, те ће рећи газди: Море газда. зар се неће врштуковати? видиш комшије седу па врштукују. Газда ће на то рећи: хајд ћути па ради, ди би ми сад прекидали рад! видиш како смо се лепо упутили, штета би била прекидати га. Него на подне ћемо и врштуковати и ручати. Цига шта ће, помисли како је јуче по његовој вољи било, нека сад буде по газдиној; ћути па ради. Газда пак кришом стрпао комадешку леба у џеп, па из џепа одкрјава залогај по залогај, да цига не види, па врштукује. Кад би подне, комшије поседаше да ручају, а газда се опет чини невешт. Цига док је ћутао, ћутао, ал празан стомак га натера да говори, те ће рећи: Море газда, шта мислиш, зар се неће ручати? видиш комшије све ручају. Газда ће на то циги: Море прођ’ се ручка! ди би ми прекинули наш пос’о, видиш како смо се лепо упутили; штета би, било прекидати га. Него кад буде време вечери, онда ћемо и врштуковати и ручати и вечерати, па да видиш како ће сладко бити. Цига на то шта ће, опет помисли: како је јуче било по његовој вољи, ајд’ нека данас буде по газдиној, а газда крадом из џепа залогај по залогај ломи па руча. Кад је већ почело сунце да малаксава, цига не може да дочека да сунце седне већ час по час руком замаује на сунце, не би л’ што пре село. Газда то примети, па стане руком на сунце замахивати, као бајаги да га задржава, да не седне скоро. Кад то цига опази, рећи ће: јес чуо газда немој то сунце да залуђујеш, ја му машем руком доле, а ти горе, кога сад да слуша? него га се окани, јер неће знати кога сад да слуша од нас двоје, па ће остати на једном месту — нити ће сунце заћи, нит’ ћу ја вечерати.

Нова сна.

Радовала се баба Перса, добила нову снају, вели, бар ће је мало изменути, јер је стара душа па треба одмора. С нестрпељивошћу све чека, не би л’ се сетила сна јој да место ње оде по воду, јер јој је та радња била већ додијала. Ал бадава, сна ни у фрштец. Потужи се она своме ча Мији, а овај јој саветује да се они договоре: сутра ћеш ти узети котлове а ја ти нећу дати да идеш ти по воду, већ ћемо се ми посвађати ко од нас двоје да иде, то ће сна увидити да та радња пре приличи њој, као млађој, и ти ћеш бити лишена. Сутра дан ларма, свађају се старац и баба ко од њи двоје да иде по воду; котлови све звече што се отимају; чује то сна, па ће се и она умешати:

☛ Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас. ☚

„Шта се бога вам свађате ко да иде, то је најлакше, терајте ред: један дан једно, а други дан друго, — па мирна бачка.“

Цига.

У једном пријатељском друштву, де су била између више пријатеља и два непријатеља: г. Бркић и г. Брадић, почело се наздрављати. Кад је Бркић своју женијалну наздравицу почео наиђе на Брадића неко полугласно зевање. Бркић то узме као увреду, остави своју већ подигнуту чашу, па дошав пред Брадића, тури руке у шпагове и повика му дрским гласом: Господине, како ви смете зевати баш онда кад ја наздрављам!? — Брадић тако исто тури руке у шпагове и истим гласом продере се на Бркића: Господине, а како ви смете наздрављати баш онда кад ја зевам!?

Кад су безобразног Симу бацили преко басамака доле, он рече: „баш добро, и тако сам хтео да се сиђем!“

Донео кројач господину професору чакшире, што их је овај наручио у њега. Чакшире беху тако узане, да их је једва могао сиромак професор навући. За то их хтеде кројачу натраг да врати. Кројач се упео из петиних жила да докаже да је то сад така мода, и да изображен човек треба да иде за модом. „Та добро“ одговори професор „ја бих можда и ишао за модом, ал ево видите да у овим чакширама не могу ни да коракнем, а камоли да идем.

Има свему лека.

Један судац узме једне кочије и да се у једну гостионицу одвести. Тамо дошавши запита кочијаша шта му је заслуга, овај одговори 1 ф. 20 новч. Можете ли се ви заклети да имате право за овај подвоз толико искати? — „Могу“ одговори овај. Е добро, одговори судија — ја сам судска личност, ја ћу вас под заклетву узети; извади законик из џепа и прочита му заклетву, на које се кочијаш закуне — на то извади судија 20 новч. са речма: ево, а оно друго моја је заслуга за заклетву.

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОГИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 6—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стоваришће у Н. Саду код Љ. Стефановића.

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

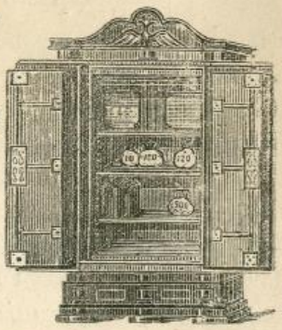

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

3—18

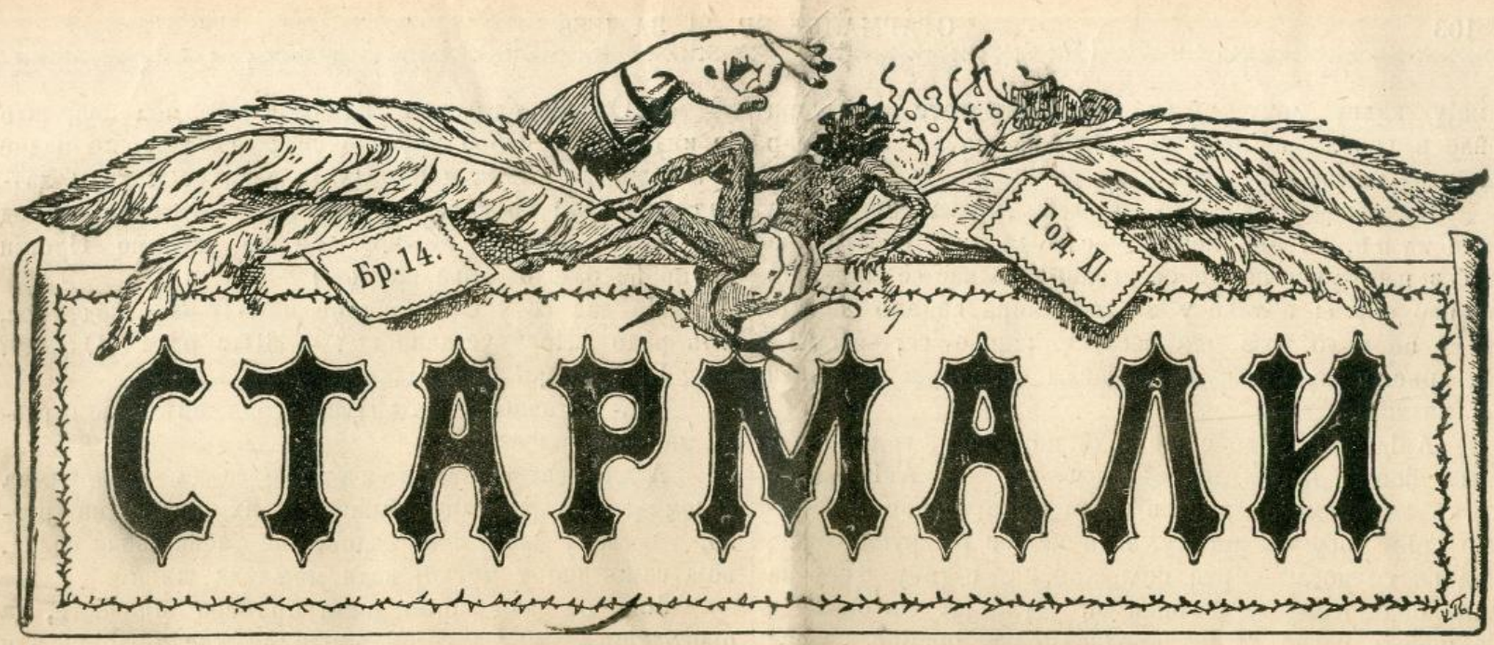

У Новоме Саду 20. маја 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Тисина бламажа.

Жацају се веће силе
Са дивови клипка вући
Али Тиса, кад зажмури,
Мисли да је свемогући.

Са Русијом, е па ајде,
Та је мржња неодолна.
Рана што се дуго чеше,
Та остаје дуго болна.

Са Русијом, е па ајде,
То је само једна страна.
И што мудрост не допушта,
Пушта лудост усијана.

Но Французе, барем до сад,
Мађар-ембер врећо није;
Гладио их, тепао им,
Пратио им симпатије.

И кад су нам гости били
Шампањца се толко лило,
Да ј' гостима већем смешно,
Нашем џепу тешко било.

Ал сад ево Тиса скочи
И калпачић свој накриви,
Поче Гале онде врећат'
Где су чудно осетљиви.

Да с' Берлину удодвори
Пузним, ниским рукољубом
На Француску поче прскат'
Надутошћу св јом грубом.

Тако ли се овој земљи
Гаранција мира даје!!
(То питати и ми смемо,
— Отаџбина и наша је).

Тако ли се без невоље
Прах подиже, блато меља!
Зар је време гром навлачит'
И од стране пријатеља.

Ко се вар'о да наш Тиса
Политику здраву снује,
Том сад пуца мрежа с' ока,
Сада види на чему је.

Ал на срећу шовенисте
Ретко нађу то што траже;
И наш обр-шовениста
Нашао је тек — бламаже.

Те на Тису, слатког, мудрог,
Одасвуд се граја диже, —
И он, што је јуче пљув'о,
Ево данас лепо — лиже.*)

Н.

„Мртва сезона.“

По правилу требала би већ да је наступила „мртва сезона“ и међу живима (а не да се још мртви каплари вампире и још да они нас глоговим коцем лече) — требало би да је већ наступила „мртва сезона“, кад се само у купатилима живи а они који не осећају потребе, да се од телесне или душевне нечистоте оперу, ти да иду у виле (то јест ако

*) Велики је господин, може да му буде.

имају какву лепу вйлу, — а простоти и фукари вйле и грабље и 'нако не гину, ма да се егзекутор на целу жетву абонирао.

По правилу требало би већ „мртва сезона“ да нас тупи, ал она можда мисли да смо ове године и без ње тупи па ће ове године да нас се мане или да нас омане; и тако у место одмора видимо свугде да се по мало трза, растреса се, упиње се, скакуће се, врпољи се, отискује се, јавља се, таре се, ради се, размахује се

Анђелић (хајде с њиме да почнем, кад не можемо још с њиме да свршимо), — Анђелић се трза кад помисли да сви људи морају пре или после поћи богу на истину. Али кад би то друкче било, кад би се после смрти ишло не на истину него на лаж, онда њему не би било ни удулведу. Он би онда на испиту рекао да је народна права бранио, слогу и љубав неговао, морал подизао, са народом добро и зло делио, за народ душу полагао и т. д. и онда ко би био светлији и блаженији од њега. Али овако је велики малер, што се после смрти иде на истину а не на лаж.

У Француској Булаже се растреса, министарство се упиње, легитимисте и појалци скакућу, наполеонци се врпоље, (али за то још нико не заборавља да је Француз и да треба то и да остане).

У Пруској Путкамер се отискује, али за то се либерализам неће опустошити, (него ће се опустошити, јер долази Стож, чему се Бисмарк тако до ђавола радује).

У Турској јавља се Нелидов и иште онај стари дуг (а султан не може ни нов дуг да направи, камо ли стари да враћа).

У Србији таре се народу рен под нос, што је иначе врло добро кућевно средство кад ко падне у несвест да к себи дође. Но од рена се и кија; катКад кија онај коме се рен таре, али бога ми катКад искија и онај који га таре. (А ми желимо Србији да прође о што мање кијања.)

Па кад се у Србији таре народу рен под нос, шта ради „Нова уставност“? — Шта ради „Одјек“? Не седе ни они бадава.

„Н. Уставност“ ради (кале грди, оптужује и гледа да их омаловажи).

А „Одјек“ опет размахује се да либералима саломи крила, да сапне снагу, да их изнесе на ругло, — све у славу и на радост оне „невидљиве силе“. која само још у мутној води може да живи.

Још би вам могао доста примера привести, да овогодишња „мртва сезона“ или не мисли доћи, или ако дође не мисли добро олако проћи. Али у један мах навађати много примера била би беспримерна дрскост, од које нека бог сачува и мене и моје драге читаоце. —к—

Уштипци.

„Српски клуб“ је написао меморандум. А сад вели бан Хедервари: „Нема ту меморандум, него морандум, како ја хоћу.“

* * *

Ко ли је умео школски закон да тако много фали. Сад је баш изашло, да му — много фали.

* * *

Тој основи школског закона фали и то, што се

ШОДАМСТАК.

Мајстор јојин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збива се и збиваће се.

(Свршетак.)

И баш кад се Јоја шуњ'о око плота,
опази га Гаја, где се тамо мота,
те се лати мача — виторогих вила —
и размахну својски, из петиних жила,
па ти мога Јоју дуж ребара шину,
а Јоја ти стругну ноктом о леђину,
и за тренут ока код куће се створи,
наслони се на зид, па у себи збори:
„Е, баш сам ја слепац, баш сам права луда!
Да не познам кућу због тричавог дуда?!
Јоја, црни Јоја, ал' си ниско пао!
Мора да си ноћас где на сугреб стао.
Због званија клетог дочук'о сам ето,
да ме она лола пребије к'о псето.
Па бар да је гдегод утешна ми лека —
ал' званија никад, нигде ни до века!
Него ни то није васколика мука,
већ кад сутра селом пукне ова брука,
и светина почне мноме уста прати —
нећу никад смети међу људе стати;
а зликовац онај, какве сам ти среће,
не завеза језик, колено му псеће! . . .
Ал' што јесте — јесте — и било је право!
Клизавим ме путем био пон'о ђаво,
да олако тражим без мотике хлеба,
па сам баш и наш'о оно, што ми треба! —
Ух, ал' ми је мучно, чисто ми се гади!
Неће више Јоја кестење да вади,
а за туђе здравље, трбушине туђе!“
рече, па се погну и у кућу уђе.

Кад одшкрину врата, да унутра крочи,
снаш-Стана се прену и протрља очи,
погледа га оком, што срдашце згара,
оком пуним миља и љубавна жара,
па кад га се слатко нагледала сита,
поче ону стару молитву да чита:
„Јоја, пусти Јоја, моја црна бриго,
д бро да си и сад једном кући стиг'о!
Куда ли се луњаш два божија дана,
ти маторо дете главо разуздана?
Тешко си га мени и тој грешној деци!
Шта ти мислиш, море? Докле тако — реци?“
„Мани! — рече Јоја, ока мало влажна —
имао сам нека посла врло важна,
од кога ми збиља неће бити штете;

не каже, у какву школу да се пошљу они, који се дају на сабору тако насадити, као „српски клуб.“

* * *

Изашла је у Београду прича о „Каравештцу“, а Христић одмах рече: „Тим су мислили краља Милана“. Још мало па неће бити слободно споменути ни име краља Милана, јер ће Христић одмах пронаћи, да се тим мислило на — Каравештца.

* * *

У том чуду написао је неко чланак: Баба и момак. То је заиста тако невино здружење, да се могло мислити, да се бар из тог не може излећи ништа опасно. Но чак и из те бабе је истерао Христић увреду величанства.

* * *

Дода је додао мандат другоме, а из тог додавања нашао се прстен, мандат, одједаред у Мочаријевим рукама.

Ђира. Шта оно рече Тиса нашим индустријалцима, који су хтели, да учествују у изложби паришкој?

Спира. Рек'о им је да у Паризу још може бити мађарска застава и скинута.

Ђира. А шта су му они на то одговорили?

Спира. То не знам. Али знам шта би му ја одговорио. Одговорио би да се то ових дана могло догодило двапут баш у самој Угарској (од једног генерала и од много румунских ђака). И замолио би га да заставу угарске код куће утакне у мало јачи темељ (у темељ справедљивости) — па да се онда не брине за њу, кад се на који дан одшета на туђу изложбу.

Пуслице.

⚹. Цар Фридрих пронашао је најбољи лек од рака. Рак трза натраг, а он својим слободоумљем потеже унапред. И ево красна чуда, кад су већ сви доктори изгубили над, Фридрих се опоравља.

+. Не би ли се тим примером могли користити и други који круноносци, који пате од рака, ма и не био у грлу.

⊙. Кад је ко вешт да себе излечи од рака тај би се могао назвати: ракавештац. (Каравештац мора да је са свим друго нешто.)

≈. Но хвала бистроумљу Николе Христића, он нам је протумачио и ко је каравештац.

△. Каравештац нађе каравоштца, а каравоштац купи око себе своје караизвршиоце, — и дувајући у те карабе може се још изкарабити нешто, што каравештац ни у сну не жели.

па кад амо пођох, на путу ме срете
онај лопов, Гаја, што ме лани вијо,
а ја сам га шчепо, па га испребијо!“

VI.

Кад сам летос ишо (та човек сам газда,
може ми се, знате, да путујем вазда;
али овог пута то морам — да додам —
стихове сам тер'о на сајам да продам.
Оно јесте проћа врло слаба каштo,
ал' кад друкче нејде — продајем буд за што!)
Кад сам летос ишо, случајем се хтело,
да случајно прођем кроз јојино село;
па како се од пре врло добро знамо,
а сретан ме удес сретно доне амо,
жеља, да га видим роди се у мени,
те сам себи викнем: „На десно окрени!“
Терај тамо робу и тај пртљаг цели,
тамо где се она ниска кућа бели“
Те послушан вазда (а како и неби?
Та коме ћу бити, ако нећу себи?
скренем товар десно, крај покојног дуда,
али ту сам стао и зинуо од чуда,
јер, — о чујте само и дивите се самном —
у собици тамо, на узглављу сламном,
седи мајстор Јоја и чакшире шије;
брци му се смеше, ни бриге га није,
већ весела срца ногавице спаја,
а до њега седи — главом чича Гаја!!!
Два крвника стара, два душмана већа,
седе, к'о два брата једних родитеља,
нит' их што год дели, нит' им што год смета
— Јоја иглом боцка, а Гаја ћерета!
Па нит она кућа, нити онај Јоја!
Све то нешто лепше, све друкчија кроја.
Латио се игле, па му кућа пева,
а „купаца — вели — није већ к'о плева!“
те му од тог доба све у напред врви,
а на дому Гаја пријатељ му први.
Па још — поврх тога недокучног чина —
Јоја уд'о ћерку за гајина сина
(треба мало свадбе, јер без зеља тога
оста прича сува, као грана глога,
којом 'но се красно вукодлаци плаше,
ал' нам вређа „чуства естетике“ наше)
па сад обе куће к'о под једним кровом,
позлаћена круна пријатељству новом.
Али кад га сетих на „волшебне“ виле,
насмеја се Јоја, потрле га силе,
— од смеха се и ја све за трбух хват'о —
па озбиљно онда одврати ми на то:
„Оне свете виле позлатити треба,

♈. Један Американац поклонио нам је решеталку, која за тили часак убије 600 људи. — Сретна Америка, кад њој таке цивилизаторне справе не требају.

✳. Е, анаисана, и Ђурковић је био три минута у опозицији, ал видевши да се то не рентира повукао је реп тако јако доле, — да га сад само за уши можемо ухватити.

♉. Ђурђевићеви атоми много су нам обећавали. А то ми нисмо још дочекали. А Тома (неверних) има много, који неверују да ће то икад дочекати. (От них же перви јесм аз.)

□. Шта вреди Анђелићев јубилеј то ми знамо. Али шта коштају бакље, банде и ракете, то његов џеп зна.

♌. „Видело“ је врло лепо доказало да престоница Српска треба да буде у среди. И за то што треба да буде у среди тражи да се премести са једнога краја на други.

♑. Од Београда до Солуна има сад 18 сата. (Да ли су то они сати, што их је негда Бонту поклањао неким посланицима?)

Даје се на знање!

У Мађарској, ко има једну форинту, може је променути.

Ко има само 50 новч. може и тај нешто променути. Тај може променути своје презиме.

А ко има (на размет) 182 фор. и 50 новч. — тај може од 1. јануара до последњег декембра, сваки дан друго презиме имати.

На ову дозволу, као на нешто врло (бел о)лу кративно, нарочито се обраћа пажња високопоштованих јеврејских кругова.

Ђука. Ти си, Шуко, негда возио кирију чак и у Сегедин, па штрбецаш нешто и по мађарски — па знаш ли шта је то kinevezés?

Шука. Знам, да богме да знам; боље би било да не знам. То значи: именовање.

Ђука. Е па шта је онда kinevetés?

Шука. Kinevetés!? — то је кад кога исмеју.

Ђука. О мај зна ли Анђелић, да су те две речи у мађарском језику тако сродне, тако близу, — баш као кућа до кућс?

Шука. Можда и не зна. Али време је већ да и он, бар толико, мађарски научи.

Како је баш у истини било.

Можете ви мислити о „Српском Народу“ како хоћете, ал што се Германове прославе тиче, ту је он без сумње што рекли наши, „аргумент“ и „документ“, „акт“ и „факт“.

Још кад вам кажем да је сам „Краљевић Марко, млађи“, устао или управо сео, да у „Срб. Народу“ опише Германову прославу, онда сте много чули. Онај стари Краљевић Марко није могао да гледи црне Арапе, па их је таманио, а као

оне су ми биле опомена с неба,
да не ваља главу преко капе дићи,
да се правим путем може даље стићи;
и тај лепи наук, опомена ова,
у души ми зари неизгладна слова,
а на леђи она већ су давно срасла, —
та знаш: „На псу рана, на псу и зарасла!“
Но за ону бруку, кад ме пришко мазн'о,
до овога часа нико није сазн'о,
осим ове овде добричине старе,
па мене и тебе, бледи месечаре,
што ти нос свуд боде, где се што год скрива,
те у свакој чорби мирођија бива.
Нек се ваша милост на то не расрди.
Та ви ноћни ћуци на речи сте тврди,
ви имате срца, образа и части, —
па, знам, ни ви ником то нећете касти.“
„Ни бриге те није! ја му на то рек'о —
И помис'о таква од мен' је далеко.
Нећу, драги Јоја! (не, до прве згоде)
запушићу уста пуном чашом воде,
клонићу се вина, тога огња жива,
што са људских срца завесе одкрива;
нека само од вас искушење бежи,
а код мене тајна к'о у гробу лежи!

* * *

Запрег'о сам симбол међусобне слоге:
два парипа лака — две кракате ноге,
те се раном зором даље на пут дадо',
да на сајам гоним мршаво ми стадо;
па у себи мислим — ах, ни речи да би! —,
како ли су људи к'о и деца слаби,
нити знају бо́ље, нити бо́љи лека.
Трбобоља нашег просвећеног века
узмути нам живот, па кад нам се згади,
одмах удри, трљај, замазуј и глади,
а не мисли нико да измени стање —
па да лепо узме што на повраћање. —
Но овог се пута завршило сретно,
„Виловити устук“, средство благодетно,
случајно је бо́љу као руком одн'о,
јер је семе пало на земљиште плодно.
Али шта би с Јојом, шта би било с њиме,
да нам нешто није било браца Тиме?
Е, јест, — браца Тиме, Ал, шта би и куда,
да не беше — дуда?

Лазић.

што се види и овај „млади Краљевић Марко“ не може да гледи „црног Арапина“ те је узео да га пере, не би ли га опрао.

По том „аргументу и документу“ није Герман ни снијо, шта га чека. (Него је уснио сан сигурно председник карловачке општине Милан Грозни. Уснио он несретника и старовечног душманина народњег Нерона, како му свет тапше, баца му цвеће и слави га. То га је онда сигурно подсетило на могућност Германове прославе).

„Све се чинило само да не дозна Герман раније шта му се спрема, те да не осујети прославу“ — вели се даље. (Да је унапред сазнао све „ноте“, „конте“ и рачуне, готово да би се парасио свега. И заиста је добро било, не обавештавати га унапред тачно о свему.)

Него свет и не зна, каква је велика опасност претила прослави. „Јер“, вели Јотин Краљевић даље „св. патријарх све до последњег тренутка није ништ хтео знати о прослави и само га је наступивша ногобоља у Карловци задржала“. (Замислите сад, да није било случајно „наступивше ногобоље“. Та Герман би побегао у свет од прославе. А Васа Ђурђевић би се вратио без благослова у Загреб.)

Него сад тек долази најлепше. Црковни људи знају да киша долази од бога, а људи метереолози „мере ветрове“ и штудирају притисак ваздуха, те отуд доказују кишу, но сад има и ново тумачење. Да чујете шта вели „Срб. Народ“, о последњој киши: „. . . и човек и животиња, и њива и виноград, и ливада и воћњак, све је то већ поодавно, — тужно и очајнички завапило к Богу, молећи капку небеске дажди. —Тада ће, приметити један стари члан одбора, да је већ општа невоља што нема кише, када ће свети патријарх пророчким духом рећи: „Видите, кише нећете имати до пред вашу свечаност!“— И погоди! (Оно по подне пред свечаност падала је у Карловцима киша, али је у исти мах падао у Земуну крупан лед, велики као голубија јаја, те је многе пилиће потукао, многе главе поразбијао и многу штету нанео. Волео бих знати, дал и то иде у заслугу „славењикову“ и на рачун прославе?)

Марко Краљевић млађи вели и то: „Говор“, поздрав Васе Ђурђевића послаћу у „Срб. Народ“ штампања ради, јер тако добар беше те ми својеручно написа и предаде.“ (Дакле је Васа Ђурђевић сретно доспео, да пише извештаје за „Српски Народ“?! Ето шта може Германов благослов).

Но чујте даље: „Свет у дворишту повика у један глас: „Света главо, жива жељо, наше радовање, покажи нам лица својега, хајде међу нас, пружи нам десницу свету, да је целивамо, изгоресмо у чекању“. . . . (И све је то било у — један глас. Наши глумци имали би шта научити, да су били тамо. Јер кад они онолико треба да изговоре на позорници у један глас, не можеш их ништа разумети. То баш мора да је било лепо.)

За тим се описује Германов благослов, но не врло опширно, те и незнамо, јел тај благослов био свечан и — одмерен. За тим се навађа где је ко седео. Ђурђевић до Кушевића, а преко пута од Стеве Павловића био је предстојник иришки — Богуновић. Да је овај последњи могао затворити, или какво год још веће чудо учинити свештенику Моловићу, сигурно би га Герман метнуо себи — уз колено.

Но најлепше је оно где се каже: „Српско свештенство се све отимало, ко ће пре да целива десницу, што је толико добра починила а да левица не зна . . .“ (Заиста! Герман је на тако хришћански начин чинио добра, да не само о томе његова левица ништа не зна, него баш нико незна о ма каквом његовом добру.)

Но биће доста. Мислим, да ће те и из ових „акта, факта и какта“ „Српског Народа“ моћи сазнати величанственост Германове прославе. +.

Може поднети!

Славно је то, кад се има
лаворова грања,
да се мало на венцима
невоља просања —
али кад се и још нешто
имаде у торби.
У венцу је врло лепо,
док не буде прах и пеп'о:
него, богме, неће бити
лоше ни — у чорби!

С. Л. Л—ић.

Нов сановник.

Ако сневаш ђавола, знак је да спаваш, — али није знак да и ђаво спава.

Ако сневаш да си ожењен, а ти бар сневај и то, да немаш пунице.

Ако сневаш да си гладан, значи, да ћеш се сутра нешто наједити; за то боље наједи се још у сну.

Ако сневаш да си сретан, а ти моли бога да се скоро не пробудиш.

Ако сневаш да негде добошар добује, а ти се добро замотај јорганом (док ти га нису продали).

Ако сневаш рат, а ти кажи: хвала богу што нисам миропомазан!

Ако сневаш да се под тобом руши кревет, — утеши се, — јер можда и краљ Милан у тај исти мах, баш то исто снева.

Ако сневаш нумере, сневај бар оне које ће изићи.

Поштов. уредништву „Vienca“.

Видео сам салик у вашем ... броју од ове године и одмах сам познао одличног нам уметника Сајевића. Добро је погођен. Али сам трљо очи кад сам читао потпис: „Šandor Sajević“. И да сам прво потпис прочитао, тешко да би га познао.

Које су га виле пошандориле?

Да му није бан Хедервари кумовао.

Ил је можда само ваш коректор крив, што ту омашицу није исправио. — Онда вас пријатељски молим да поздравите вашег коректора, па ако кад донесете салик Дескашев, да под њим не буде потпис: „Pišta Deskašev“, — јер онда не само да ми Дескашева не би познали, већ можда не би ни он сам себе познао.

Примите ово неколико редака доброхотно, као што ћемо и ми увек примити вашу пријатељску опомену, кад се, као грешни људи затрчимо у какву непромишљеност.

Стармали.

„Стармалом,“

кад је закаснио са десетим бројем.

Хвала богу, кад си и сад стиг'о!
Аратос те! Већ сам руке диг'о!
Чекаш, ваљда, да човек побели?
Та, ето смо седам дана цели'
„персону“ ти чекали стармалу,
изодили шором кроз махалу!
сваког јутра и вечери сваке,
и сретали књигоноше лаке,
е да л' којег из царева града,
баш од српског од Новога Сада;
па никада намерника права —
јер од тебе ни трага ни јава!
проходише књигоноше разне,
проносише — аој, наде празне! —,
целим градом низ улице стројне,
многе књиге, мршаве и гојне,
проносише зеља свакојака,
дост' купуса, дост' и печурака,
па међ' њима и по цветак неки
— свак' се сећа својака далеки',
па ил' дође или им се јавља —
ал' од тебе ни да би поздравља!
— Па где си нам, кад те нема шале?
Ил' те ноне издале стармале?
Ил' си опет — не било ти криво —
по навици уз пут завиркив'о? . . . .
Па какав си?! . . . Их! . . . Та иди са́мо!
Не можемо ни да те познамо,
к'о да идеш са северна по́ла.
ил' од каквих заједљивих лола,
па се мрштиш — ил' од љуте зиме,
ил те псине наједиле чиме.
Тако је то! Што се примаш пута
без „амбрела“ и зимног капута?
Што се чешеш, шаљивчино стара!
о лактове хуља и бећара?
Зар мој савет код тебе не вреди?
Не рекох ли већ стотину реди:
кад би малко „благослова“ стек'о,
било би ти и топло и меко?“
Ја к'о њему, знате, тако кресну',
а он зглади брчину си десну,
па одврати (разуме се — немо,
ал' нас двоје већ се разумемо),
одврати ми:
„„Не будали, брале!
Нису мене ножице издале,
макар што је настануло, ето,
хвала богу, једанесто лето,
како трчкам — а никада станка —
трчкам сваког десетог осванка
преко брда и преко долина;
него, брајко, невоља је йна.
Ко ће у то у кисело време,
да се лаћа још смешљиве теме,
кад од свуда заудара, кйси,
кад, мој драги, ни за сирће ниси,
кад се шала све у жуч претвара,
меко перце преби у ханџара!
Још ко томе; и стар сам и мали,
а не као други ми остали,
па не могу, кад се пута прима,
да се мерим с њима кракатима.
Па к'о шта би најзад ви и хтели?
Да вам летим на „балону“, је ли?
Да у доба празнокесне беде
још купујем и „велоципеде“?
Гле ти њега! Ком' је кожа танка,
нек се држи друма и опанка.
Док је срца, док је пута права,
не требамо ваших путних справа,
ни „капута“ ни „ваздухоплова“
ни „кишобран“ „вишег благослова“!““
А ја на то — шта бих знао друго? —
загледо'о га и преврто'о дуго,
шапућући: „Их, триста му вера,
још ћу с њиме имати малера!“
И, гле! Док ја с њиме у дивану,
време прође к'о на „ајзлибану“;
па сад не знам, куда бих од стида,
што се нисам кренуо за вида,
већ да признам: брзоплет сам био,
јер сам и ја — с песмом закаснио,
закаснио (реци, ради слика)
к'о претплата српских претплатника.

С. Л. Л—ић.

Дао се у бригу.

Два М . . . . . ска попа честитали Герману четрдесетогодишњицу, један од њи поп римокатолички Р. добио на његову честитку одговор као захвалу на његовом сећању. А други поп Д. не доби одговора из чега је тврдо држао да се његов телеграм можда изгубио, те се латио поново Герману честитати. Но ни сад не доби одговора. Трчи сиромах у телеграфско звање те распитује да ли нема

што за њега из Карловаца. Von wem den? пита га званичник, ал он на то срдито: Von wem, von wem, das ist meine Sache. Сад поп Д. о том главу лупа, да ли је могуће да се и друго његово честитање изгубило кад одговора нема па се бацио у дешперат.

Ћук-Ошинац.

Румена или црвена боја.

Лепа ј' р у м е н-ружица
Мирисавих груди
Ал је лепа зорица
Кад почне да руди.

Лепе с' р у м е н-уснице,
Што нас љубе фино.
Ох лепо је красно је
Црвеника вино.

Јест' лепо је све, што год
Рȕмен, цр̏вȇн кружи.
Само тебе, носе мој,
Ова боја ружи.

Превео. **Ј. М—ћ.**

Писмо господину сину.

Неки господичић, који је баш тада постао доктором права, пошље оцу рачун о промоцији па и рачун, што је платио „алдумаш“, на неки 70 фор. Отац пун гњева напише му одмах овакав одговор:

„Високородни и високоучени господине докторе и високопоштовани господине сине!

Држиш ли ти, шампањски угурсузе, да мени новац на дрвету роди? Ја и мати твоја хвалимо бога кад можемо пити за ручком рампаша а и при вечери пијем вино што је литра 15 нов. а ти жутокљуновићу ждереш шампањера? Ако ти, неваљалче, још будеш таку част дао за те четир недеље, док не уредиш твоје ствари, то ћу ти шију заврнути, кад кући дођеш. У осталом остајем са дужним високопоштовањем,

Ваше високоблагородности мога високопоштованог сина и доктора, најпонизнији слуга и отац Н. ый.

„Али само!“

Ми би људи, и могли и хтели
учинити и што не би знали;
јест, могли би, а и све би смели:
само да нам није оног — „али!“

С. Л. Л—ић.

Из наше торбице.

Натежу.

Нагонила вејавица путника те је морао свратити у неки манастир на ноћиште Онако уморан замоли чашу вина. — Калуђери или са враголанства, или што су хтели да покажу како су сиромаси, рекоше му: Та вина би још како тако имали, али немамо чаше.

Путник их запита: па како ви пијете, кад немате чаше?

Један калуђер. Е натежемо брате.

(NB. Натезати, то у калуђерском језику значи: пити на натегачу).

Састала се два пријатеља, Мита и Сима, који се нису већ пет година видели.

Сима је био потпуно ћелав, — али такав је био и пре пет година, кад су се последњи пут видели.

Еле запитавши се за јуначко здравље, Мита ће рећи Сими: Је с' чуо, брате, ти се за ови пет година ниси ни за длаку промен'о.

Гост. Келнер, одите да платим.

Келнер. Па шта сте имали.

Гост. Три чаше пива и један гуљаш.

Келнер. Три чаше пива тридесет новчића. Гуљаш педесет новчића. Свега осамдесет.

Гост. Хм.! Гуљаш је био здраво напрен, — ал рачун је још напренији

Акса. Ала бога ти, колико је сати?

Макса (тури руку у шпаг од прслука и место часовника извадивши „Verzatz цедуљу“ покаже је Акси и рече) Ево ти па види.

Акса. Тако. Тако. Е сад знам колико је куцнуло. Толико би било и на моме сату, да га нисам лани продао.

Ђуре Буковачко. Ја знам шта је „компот“, — али више пута сам у новинама читала и о неком „комплоту“, — па то ме збуњује. Сад каква је разлика у тим двема речима?

Ђен тата. Разлика?! — Е па разлика је та: компоте воле и највећа господа; а комплоте мрзе као ђавола.

Хоћеш, хоћеш — не ћеш, не ћеш.

У једном селу украде Србин своме комшији Шваби казан. Сутра дан оде к Шваби, да види, е да л' можда на њега сумња. Затече Швабу тужна. Србин га запита, шта му је. Шваба ће на то казати, да му је нестало казана. А Србин онда рече: „Па добићеш га, комшија, хоћеш, хоћеш!“ Шваба: „Е, покме нечу! „Та, хоћеш, хоћеш. Та и како би га могао и однети тај, што га је украо, јер ако га понесе на коли, да га прода, звечаће, а другчије га не може однети. Хоћеш га добити, кажем ти. Хоћеш, хоћеш!“ вели Србин. А Шваба ће тек: „Е, мој гомшија, нека че дај лебо раслупа чекичем, па че ка метне у врећа, па че ка отнесе'“ „Е, онда не ћеш га добити не ћеш, не ћеш!“ рече Србин. А тако и би.

Жеравица.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Нове књиге.

Које је уредништво на приказ добило:

Песме из српско-бугарског рата 1885-6 год. спевао Остоја С. Ерцег комесар и писар бл. IV. батаљона. Штампано трошком браће Ђ. С. Ерцега. У Шапцу, штампарија А. А. Славуја. 1888

Српске народне песме. Скупио их у Срему и за штампу удесио Григорије А. Николић. I. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Н. Саду. 1888. Цена 90 новчића.

☞ Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.

Администација „Стармалог.“

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Дванајест свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** донели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — ЦРНИ ЛИСТОВИ — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА

ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА

СА ПО 2 СЛИКЕ, НА ВЕЛИКОЈ ОСМИНИ

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ

КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВО

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном насладом ову књигу прочита, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“,
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и брзојав.

ЛЈЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе са исврсним и ненадкриљивим успјехом код хрон. реуматизма мишића и зглобва, код свих хрон. ексудата, болести живца и коже, главобоље, обће тјелесне слабоће и хрон. упале материце.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређени, изврстне гостионе, циене изванредно низке и по области установљене, собе почамши од 60 н. купељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насада и перивоја, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручбу колодвору или пароброду у Сисак. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

2—3 **Урош Вурдеља**, закупник купатила.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

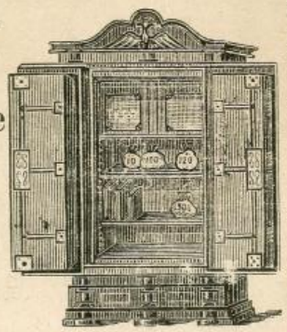

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

4—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

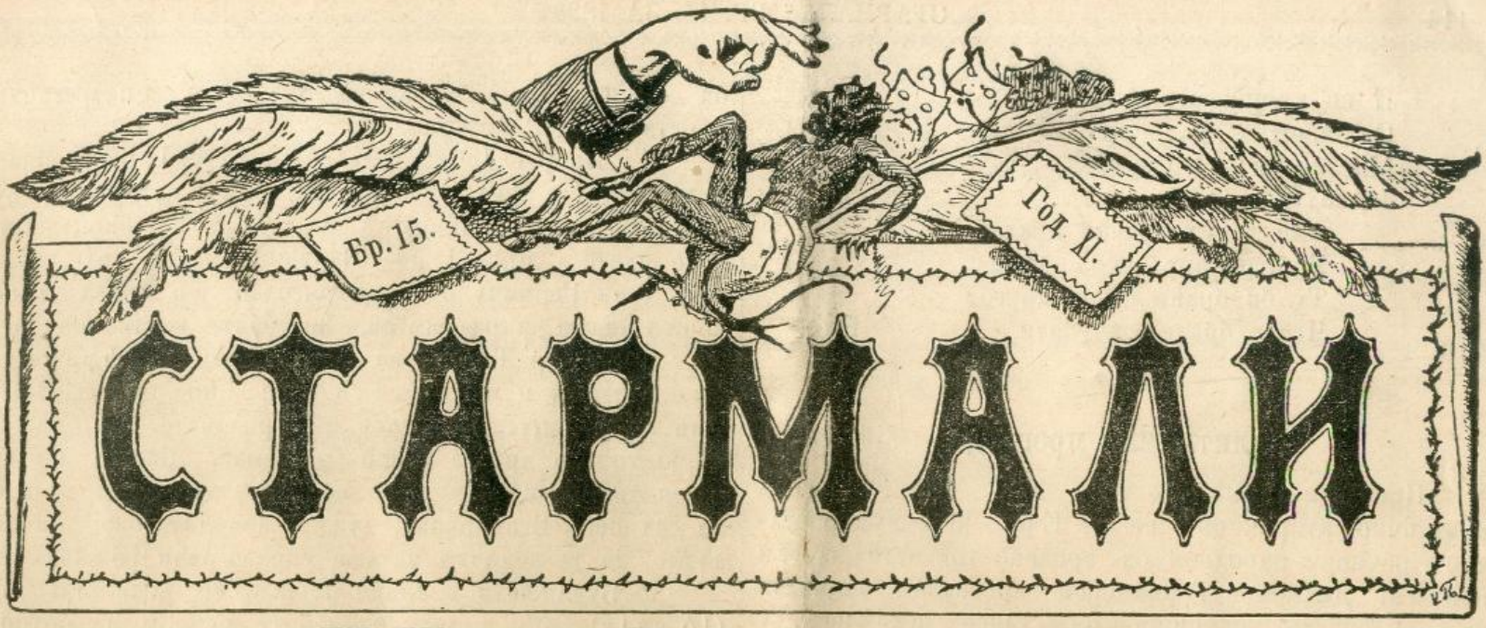

У Новоме Саду 31. маја 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

POST FESTUM.

„То је била права слава;
Не видесмо још'те таке. —
Какво сунце?! — То је сунце,
Које згрева и стомаке.
Здравицама ширно поље,
Чашицама не би броја.“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Такав пастир нама треба
(Ја ко велим барем мени)
Па да ми се часно лице
До врх носа зарумени.
Анђелић је понос, дика
И потпора, — то јест моја“.
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Ко не виче: хура! хура!
У вину се неће купат'.
А ко рекне Анђалбанди,
Таки ћу му нос разлупат'.
Дај му, боже, још три Даља;
На подруму врата двоја!“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Само треба умет' с њиме
— Око руке, — око џепа —
Мажи, лажи, глади, мути,
Па ћеш стећи права лепа;
И неће ти помањкати
Јело, пиће, појас, чоја.“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

Народ врчи, што му с' крати
Патријара бират' свога;
Па да ј' бир'о триста пута
Не би наш'о овакога, —
Не би наш'о таког кроја,
Не би наш'о таког соја.“
Тако вели поп Никола,
Тако вели и поп Јоја.

„Ја ћу бранит' Анђелића
Мојим целим арсеналом:
Грдњом, дреком, чашом, флашом,
Натегачом и бокалом.
Лојалан ћу остати му
До последње капи лоја“.
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Слава теби, ненадмашни!
Слава теби, недогледни!
Слава теби, неустрашни!
Слава теби, непобедни!
Из дна груди, из трбуха,
Нек те прати хвала моја!“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

Тако ј' пев'о поп Никола.
И поп Јоја ј' тако пев'о, —
Један овде, други онде, —
Један десно, други лево.

И ко чује песме њине
Од почетка па до краја,
Мислио би: та два брата
Једнодушна љубав спаја.
Али да их зрачак правде
У брашнару скупа свали,
Ту би браћа један другом
Часне браде ишчупали. **Егон.**

Политични преглед.

Прослава Германова чини нову еру у нашем политично-сатиричном животу. Ера је у хумористичком речнику народном од прилике то исто што и шијак. Даклем с Германовом прославом појавили су се у српској патријаршији нови шијаци. Ту вам Васа Ђурђевић са својом атомистичном теоријом*) стоји на првом месту и почео је живо да носи капом (и шаком) помрчину из новосазидане куће без прозора, по примеру оних старих шијака или ера, што су носили мердевине попреко, што су о плугу мислили да је нешто нешто појело, а од нечег кости остале, и што нису могли да распознају своје ноге (ваљда због мамуза, које је на њих неки јабанлија ударио) и своје трагове. Но овима се у оно старо сретно доба нашло лека, јер је неко узео батину, па њих све по ножурдама и по мамузама и они се онда разбегоше и опет дођоше сретно до својих ногу. Али шта ћемо са овим новим шијацима? како би било да и њих когод одалами „меморандумом“ српскога клуба по ногама, или да их наведе на сугреб Ђурковићеве сфемерне „опозиције“ и да их полије хладним тушем банског намргођеног погледа; можда би се опет колико толико разабрали, те се истрезнили и остали само мамурни.

У „Нашем Добу“ вели се, како је Герман ишао у порту (да ли у отоманску или у саборну) међу народ и рекао: „Немојте се купити по бирцузима, него идите у цркву!“ — Верујемо да је тај савет тога дана Герману од срца потекао, јер црква га не кошта ништа а од бирташа ће добити велике рачуне.

Министар Тиса нема сумње, пати од француске болести, и као такав неће ићи на изложбу. Али га француски доктори и журналисте тако мажу, да је то већ читава „шмиркура“. Ваљда ће се излечити. Томе се можемо надати у толико пре, што он сад пева Бизмаркову, даклем немачку песму, а ми знамо, да је немачко певање управо рећи додловање.

У Будапешти и иначе појавио се неки Јосиф (Jó szív), који има ту племениту намеру, да потпомаже несретне потопљенике и у томе се лепо и успева. Ту се врло заузимају многе добре даме за ту ствар, те продају јела и цигаре у базарима и иначе купе прилоге. Сасвим је природно што се добре даме брину за потопљенике, јер од рђавих дама (т. ј. дамова) и долази та несрећа, те су толики крајеви, — а богме и средине — потопљени Тисином (а богме и Дунавском) благодети. Само је још желети, да тај „Јосиф“ не буде само „Јожеф“ и „Јозеф“, него нека буде и „Јосим“, т. ј. нека се подједнако обазре и на потопљене Србе, — јер Срби ма да се зову и Раци ипак то нису они раци, којима велика вода не шкоди.

Тужи се свет на све стране, што је дуван поскупио, а нарочито цигаре. Ал то је и право, јер дуван је луксуз, а лук знамо да сузе натерује, даклем нека нам и дуван сузе натерује, кад је луксуз. Него ја мислим да је то учињено из санитет-

*) Богме и праксом. Слагач.

МОЛИШТАК.

Како је ча-Марко изиш'о на крај са оцем протом.

(Трогателно збитије.)

Чича Марко из Некажинаца,
имао је коза и оваца,
имао је и смока и вина,
ал' је им'о и ваљана сина. —
Вредан синак, на оца се дао,
сваку овцу у прсте је знао,
и са стоком иш'о сваког дана,
где је трава бујна и ваљана. —
Знао Мирко, тако му је име,
записати име и презиме,
али даље од њега не тражи,
а и шта ће на што ли му, кажи?!...
Он је сељак, па у дому своме,
сељачкоме али газдинскоме,
зна у прсте, кол'ко стоке има,
па имена надео је њима:
једно „Јелка“ а друго је „Зорка“,
треће зове: моја „Врушкогорка“; —
а ситнију стоку и не броји,
што да са тим своју главу зноји?!
У суседа газда Радована,
лепа Смиља као молована,
па и она своје стадо гони,
а на „воћи“ све звецка и звони!....
Је ли чудо што су деца млада,
чувајући своја бела стада,
играјућ' се у невиној шали,
једно другом својим срцем дали? —
Чудо није, а ни прича нова,
(врло стара, од старинска кова.)...

— Дође доба да се деца сроде,
родитељи бригу о том воде!..
Све је красно и све је у реду,
ал' на њину превелику беду,
млади Мирко слабо књигу воли,
а Смиљану нису слали школи,
она незна ништа, до ли — Мирка,
тог' вражијег малога Немирка!...
Е, ал' онда кад се ово збило,
млогоме је са тога позлило,
кад би жељно већ пред олтар стао,
а молитве свете није знао.

ских обзира. Држава је н роду пријатељ, те хоће да искорени тај отров, с тога му подиже цену, само неби ли се свет већ једаипут опаметио, те се оставио те страсти. С тога се и порција све више и више диже, не би л' свет једаипут омрзнуо и на плаћање порције, која је тако омиљена у свима круговима, ћошкастим и округлим.

Др. Владан Ђорђевић као да хоће да брије попове по Србији. Он као вели: шат буду обријани, јер Шатобријани и онако неће бити! — Ал питање је, хоће ли и г. Владан икад бити Биконсфилд.

Један славан хемичар изумео је ново кресиво. Он је дошао на ову врло просту идеју: одери комадић артије од „Заставе“, а исто тако и комадић од „Браника“, па додирни једну артијицу о другу, те ће одмах кресати варнице; — само чувај добро очи. А да би се варница практично употребила на што корисно, морала би пасти на труд, али у томе кресању је и труд узалуд, да се што корисно искреше.

Ћира. До сада се у Србији питало каквог су учитељи владања.

Спира. А сад?

Ћира. И сад се пита тако, али мало друкчије: Сад се пита: Каквог су Владановања.

Пуслице.

4 Даклем Путкамеру дали пасош. Куда ли ће, боже! Да га нису врбовали у Србију!?

⊙ Бизмарк се мргоди што мора да жртвује свога љубазног садруга. Могао се и Ристић мргодити, кад се искало да напусти Радивоја. Што би се Ристић мргодио, то би јефтиније било, него што се сада цела Србија мргоди.

+ Знате ли како чича Никола схвата дух времена? Он је чуо да су сад Србији најпотребније свеже снаге. За то му и јесте главна брига како ће да свеже снаге.

✱ Можда Мађари Васи Ђурђевићу кажу: баратом. Али само у томе ми још не видимо ни бар атом српски.

□ Неко руско позоришно друштво хтело је да даје представе у Златном Прагу. Немци су се потрудили да се то забрани. Немци ко веле: нашто Руса, кад ми умемо боље комедије правити по Чешкој.

≈ Мађари сада у Мочарију виде Румуна. Лепше би било кад би Румуни у Мађарима видели Мочарија.

🚻 У Немачкој експлодирало једно нојево јаје па убило неког професора. И у Србији има нојева који кад је опасност загњуре главу у песак. Ти не носе јаја која експлодирају, али Христић ће већ наћи и јајету длаку.

△ Боже мој! Да ли се наш позоришни одбор

Ту је попа у толико пута,
изгледао као савест крута,
„кад се — вели — младенци баш воле,
нека уче да се Богу моле!“....

Бог је добар, то сви добро знамо,
ваља збиља да му пошту дамо,
али он је пунан опроштења,
без мучнога и дугога бдења,
грешницима увек прашта благо,
јер је њему чисто срце драго,
а свештеник он је божји слуга,
у оквиру, свога делокруга,
па и он је у прилици некој,
добра срца и милости мекој,
те кроз прсте незналици гледи,
ако овај те милости вреди
А за такве богољубне ствари,
стижу попи разноврсни дари,
не, да мислиш, да се сотим плаћа,
то још није свадба или даћа,
него велим: рука руку пере,
у народа сваке божје вере. . .
Али овде код случаја ова,
показло се ето опет с' нова
да сви људи подједнаки нису,
ма стајали на друштвеном вису.
Поп Негован из Некажинаца,
беше чудан пастир од оваца,
којима је Бог разума дао,
кад је стадо „људима“ назвао. —
ал га многи и куди и ружи,
Цело село са попом не дружи,
јербо веле да је гадна тица:
грабљивица или изелица, —
ако крстиш најпре добро плати,
да те она молитва не смлати;
о свадби се с попом пре погоди,
ако нећеш напаст да се роди;
а треба ли читати опело,
скупо кошта оно мртво тело....

Жалили се и тужили људи,
са оваки не-свештени ћуди,
али тада беше отац прота,
жељан увек злата и банкнота,
Па кад когод њему попа тужи
„Пречесњејши“ још га и наружи....

*

обрадује кад у новина чита, да је дружина нар. позоришта представљала какав нов комад!

оо У Кикинди већ су погореле куће под кровом. Даклем брже се опорављамо и од пожара, него од кикиндског програма.

Даје се на знање.

Да је српском клубу и самоме већ додијао такав мртав живот. Разрезао је себи жиле, које нису ни биле жиле. Из њих је исцурила крв, која је управо била вода; том је водом заливена новела школскога закона. Ко за таким клубом не заплаче, нека се бар прекрсти. Венци се примају само од „С. Дневника“, „Нашега Доба“ и „Турскога Народа“ — „Видело“ ће спремити и мало кољива. — Погреб ће бити потајан у Загребу. Паратос ће се држати увек, кад буду нови избори. Даћа ће бити у Ђурђеву. А споменик ће му се тражити у Бановци. На балзамирање сад се и не помишља, — то ће бити посао друкчијих посланика.

Ђука. Даклем Анђелић би био побегао од јубилеума; ал га је заболела нога.

Шука. Е гле ти његове ноге, како је (д)осетљива! Ал како је после јубилеја таки могао отићи у Пешту и у Загреб?

Ђука. Па за то је и отишао да покаже „меродавној“ господи како шанта и да их увери да с том ногом не може отићи ни у пензију.

Зашто?.. Зато! — погодит' је лако,
„врана врани“... то већ знаде свако.
Попа дере како њему воља,
а десил' се прилика побоља,
онда мора о том' прота знати,
„благослова“ и прочаја дати.....

Чича Марко једног летњег дана,
поранио до попина стана. . . .
„Онај, . . . попо . . . како да ти кажем,
С' Радованом баш се добро слажем,
а деца нам, но, та знаћеш збиља,
да мој Мирко и његова Смиља,
већ се давно заволели млади,
па, к'о велим, шта ће да се ради,
кад молитве Смиља не зна нике,
а и Мирку чине неприлике. . . .
Него, овај, удеси нам, попо,
кад се деран у цуру зацоп'о,
па их венчај, а од моје стране,
биће вâле онако ваљане“. . . .

(Свршиће се.)

Шука. Ал ја се сећам, да је и покојни патријар Ивачковић рамао, па је ипак отишао у пензију.

Ђука. Гле, бога ми, добро си се сетио. Не знам само хоће ли се и они горе тога тако брзо сетити.

Да л' је било шест ил' осам?

Два ђакеле др. И. (кога иначе келнери per dr. Windbeitel, а другови у слободном преводу Празнокесићем из Буљкеса зваху) и јубилеаш Авој! (јер је десет година на универзитету „славио“) препираше се једном, да л' су шест ил' осам коња возили при ономадашњем погребу неког великог господина. Празнокесић је тврдио, да је било само шест, а јубилеаш, да је било осам. На то ће Празнокесић као „лаф“ повикати: „Та шта ви знате, ваљда ћу боље ја знати, кад сам се непрестано око коња врзао!“ Чувши то јубилеаш рече сасвим убеђен. Е, кад сте се ви око њих врзли, онда је могуће, да се мени више учинило!“

Жеравица.

Баш смо толерантни!

О поправци женских мана
сви пишемо на сто страна,
та нам „тема“ увек мила —
учитељâ, брате, сила!
Па сви брину драге воље,
очински се на рад прёгло́,
као да се све невоље,
сво зло само код њих слегло.
И од силне од мудрости,
кад у очи почне бости,
већ не знају шта да чине,
па је крију у кучине
створови кукавни!
А за нашу мушку милост
примедбицу как'у? —
Ид'те због ом! Ко још тражи
у јајету длаку?!
Ту ти бригу у ком метни,
јер ми: ил' сно препаметни,
ил' смо непоправни.

С. Л. Л—ић.

Деда Макса и његов доктор.

Обична судбина пијаначка — водена болест — није мимоишла ни деда Максу. Кад се век доста напатио доктор му рече, да ће му се можда живот за коју годину продужити, ако престане да му се вода из трбуха оточи. Шта је знао, — морао је и на то пристати. Све је било спремљено и доктор извади и малу сребрну славиницу кроз коју ће да му воду пропусти. Сад се деда Макса уплаши и најозбиљније упита доктора, зар баш мора ту операцију претрпети; зар нема друга средства. И доктор му тако исто озбиљно одговори: „Деда Максо, ви сте паметан човек, треба даклем да увидите да друкчије бити не може. Ваша је болест дошла кроз славину, даклем кроз славину мора да оде.

Ђ.

Гордост.

Гордошћу се диче само
„сретни појединци“,
„умне“ главе, „лепе“ лутке,
„благородни“ синци.
Него то је код вас тако,
што гледате жмурке:
ја сам исту ту „врлину“
вид'о — и у *ћурке*.

С. Л. Л—ић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Допадају ми се досетке и наивности из деч. света, које ваш „Стармали“ доноси. Дозволите да вам и ја три прилога за ту рубрику пошљем.

а., Моја мала Десанка, кад јој је недавно мати боловала, стаде шушкати око кревета, а кад је ја запитах: Десанка, шта то радиш? одговори ми: „Та молам мамине ноге да поклијем, јел су долодлаве“.

б., Иста мала Десанка једаред запне за ћилим и паднувши ухвати се за ногу и повикне: „јао, мама задлцнула ми се нога“.

в., Моја мала Љубица једанпут о ручку, — ваљда јој се допало како њен брат Душко, који већ иде у 4. разр. основне школе, о свачему размишља, па се и она нешто замисли па ће и она сасвим озбиљно као и њен брат Душко запитати матер: „Јели, мама, за то се руча да буде послеподне?“

§.

Кајка. Бâбо, декламуј „Невен“!

Баба. Ја, да декламујем „Невен“! Шта ти је пало на ум!! — За што?

Кајка. За то, јер сва су деца добила трећи број, а ја још нисам. Декламуј га.

Баба. (мазећи се) Па како да га декламујем, кад нам није дошао?

Кајка Уф, уф! И ти ме само једиш. Та баш за то га декламуј што нам није дошао.

(Ко се није таки сетио, ево му одгонетке: Кајка је чула кад се који број каквога листа на пошти изгуби, [што се код нас врло често дешава], да га треба „рекламовати“, но мислећи да је „рекламовање и „декламовање“ све једно, употребила је онај израз, који је њој обичнији).

Послао **Кајчин брата.**

Стаза. Мамице, дај ми три крупна новчића да купим трешања.

Мати. А за што кажеш три „крупна“ новчића?

Стаза. За што! Јер кад год иштем од тебе, увек кажеш немам ситних новаца.

Стаза. Мамице, немој ме сутра будити да идем у школу.

Мати. А за што да не идеш сутра у школу?

Стаза. (Мисли се) Е, — сутра ће ме болети зуб.

Стаза. Је ли мамице, за што ти ниси увек добра?

Мати. (Мргодно) А зар нисам?!

Стаза. Та јеси, јеси, увек си добра — само каткад ниси.

Истина.

Истина је среће худе,
сваки јој се с пута склања;
добри људи о њој суде,
да је — „*камен саотицања*“.

С. Л. Л—ић.

То исто, само мало подебље.

Људи врло често о истини зборе,
свуд је радо хвале и у звезде кују;
но кад она дође пред беле им дворе,
онда за њу никад не маре да чују.
Али кад се истини досади,
па окрене с оне дебље стране,
тад је чују и стари и млади,
па је моле, да их се — окане.

С. Л. Л—ић.

Циганске анегдоте.

(До сада нигде не штампане.)

Запиташе у старо време Циганина пред судом: За што ниси дао спахији десетак

Циганин одговори: Није било ни мени доста; па како да још њему дам.

Судија. Није ти било доста!? За то ћеш сада добити 25 батина, — хоће ли ти то бити доста?

Циганин. Ухуху, господине! Двајест и пет батина! Биће ми доста и предоста и сувише. Могли би од тога одбити и спахији десетак.

Саветовао попа Циганина да се већ и он једаред моли богу.

Циганин. Хм! Ја да се молим богу. А да шта ћеш онда ти, кога беса, радити!

У школи, где је међу другим ђацима било и једно Циганче, запита учитељ једнога ђака: За што не треба красти.

Ђак. (ћути.)

Учитељ. За то не треба красти, јер то бог види.

Циганче. Е, али у мраку!

Наш честити Тима.

Нашег Тиму многи дари красе —
јесте, богме, врлинице многе:
ал' он неда да му славу глâсе,
већ их крије, као змија ноге.
И не само да не држи на се,
него још је и шаљив — к'о прасе!

С. Л. Л—ић.

Не допушта му част да ретерира.

Картало се друштво у кафани. Официр један давао банку. Срећа му се смешила и пред њиме стајала је гомила банкнота. Официр хтеде да „ретерира“. Но покојни Имра, као што је био ђаволан, шапне официру поред кога је седео: Зар то сме бити! Официр — па да ретерира, и то још онда кад тако славно побеђује.

Безазлени официр није имао каде да о томе савету подубље промишља, у оној забуни учини му се као да Имра има право. Није ретерирао, и донде је играо док није изгубио целу месечну гажу.

Протрч', зече!

Младост хитро, као мућа, плане
и засени слабачке ти очи:
жмуриш, питаш — ал' док оку сване,
већ и пљусак из облака точи.
Тад је зивкаш: „Ej, врати се амо!
Још један пут да се огледамо,
Ко ће краћи да извуче клипак!“
а она ти довикује: „*Шипак!*“

С. Л. Л—ић.

Неспоразум.

Неки богат човек даде мајстору шваби да му очисти каруце и да их премаже, али да не цифра много, јер он мрзи спољашни блесак, него да просто са обе стране на вратима метне једно мало ф (ферт). Шваба ко шваба, није знао шта је богаташ мислио са тим „ферт“, није знао да се са тим писменом почиње богаташево презиме, него је то схватио по немачком „Pferd“. — кад каруце беху готове, све је било као што треба, па и мало ферт, — намоловао је са обе стране — малога коња.

ый.

Превара, која још имена нема.

(Од Л. Фулде!)

То ј' превара, којој закон
Још имена није дао:
Кад ко прода своју душу,
Коју није ни имао.

Зм.

Учтиво писмо.

Опростите ми, милостиви господине, што се усуђујем, да Вас умолим, да имате доброту те да ми допустите, да будем тако слободан овим Вас учтиво запитати. „Да ли би имали наклоност, да ми дозволите, да будем тако слободан да Вас умолим, те да ми срећу укажете, да Вам се могу приближити те Вам пријатељски рећи, да ништа већма не желим, него да будем у стању, да Вам докажем, како ме то чини радосним, што ми је судба тако наклоњена и тај сретан тренутак поклонила, да Вас могу радосним срцем уверити, да ми је немогуће наћи речи, којима би Вам моје осећаје исказао, које обузимљу моје срце при тој сретној помисли, да ме је Ваша доброта овластила, те да смем имати наде, да сте Ви уверени, да ја дубоко осећам, каква је то одлика, што смем имати част да се могу најпонизније назвати Вашим

најпонизнијим слугом
Спорком Лаганићем.
ый.

Узалуд.

Ја узалуд Андру хвалим;
Он узалуд мене псује;
Све узалуд: нити мени,
Нити њему ко верује.

С немачког. Н.

Bis der Gaja kummt.

У једној гостионици седели су неколико Немаца за столом а пред сваким по 2 деци вина, за другим столом мало даље опет неколико Срба, но пред њима неколико боца вина. Дакле наравно Немци се разговарали мирно Срби као Срби поред пуних боца (то је било у бољa времена) певаше из почетка онако полако, а на то ће један од Немаца осталима рећи. No hörns, sein die Ratzen aber lustig! а други ће рећи, No des ist noch gar nichts, wart nur bis der Gaja kummt. — Was für Gaja? запитаће остали. Gleich werts segen! — И тако после неколико боца ударише Срби и у здравице. А после здравице већ знате шта се пева. Таман беху Срби код мно„гаја“ а мој ти Немац скочи и викну своме друштву: Hörst in Gaja! hab ich nicht gsagt, bis der Gaja kummt ton fangts erst an.

Кир Дима.

Дурашњо створење.

(по застарјејшој доселци)

Стрпљење је горко, ту треба стомака
и широка срца, постојана, јака.
У хартије нема ништа од тог двога,
ал' ја, ево, питам читаоца мога:
има л' од ње игде слабијег створења,
а да л' још ко има — ах! — тол'ко стрпљења? —

С. Л. Л—ић.

У дућану.

Дође у дућан једна отменија Немица, и један од млађих момака послужи је, но на беду исти није добро немачки говорио. Свршивши са госпом пазар, запита ју чиме још могу служити? на то ће она рећи, geben Sie mir noch - Übrigens - Spitzen. Момак не чувши последњу реч већ само Übrigens, оде одма у магазин који до дућана беше, и поче по кутијама тражити надпис „Übrigens“. Досади се госпоји чекати те запита оћел добити што је искала, а принципал чувши ко ју је послуживао оде у магазу и запита шта тражи, а момак ће одговорити: та тражим тај „Übrigens“, па не могу да га нађем. Газда би га псовао но од смеја није могао већ изнесе сам чипке послужи госпу, ал момак од срамоте није се дао видети. Од тога доба не зову га друкчије већ: „Übrigens“

Кир Дима.

И с т и н а

(с немачког.)

Ти истину смеш изрећи,
Али тако,
Да на другог прстом пружит'
Може свако.

Долети л' на његов клобук
Пчела ова, —
Онда си му црњи него
Сто врагова. **Зм.**

≈ Ацка је мати здраво размазила. Међу осталим навикао се да га свако јутро мати пробуди. Једно јутро заборави мати на ту своју дужност и Ацко отвори крмељиве очи па стаде кискати и дозивати: „Мати, матиии! оди да ме пробудиш!“

У берберници.

Дође неки путник у сеоску берберницу да га „уљуде“. Берберски момак сапунећи га непрестано је пљувао на сапун. Странцу се то досади те ће викнути: „Зар је такав обичај у вас?!“ — Није, рече момак, него то чиним из поштовања, као према странцу, иначе нашим људма пљујем управо на лице.

Ала га избаци.

Шта судите о разуму овога детета, запита један отац госта, показујући својег петогодишњег синчића, чији се разум рано почео развијати.

„Така деца обично у старијим годинама буду глупаци, — одговори несмотрени гост. — Али онда дете њега запита: „Е да! — Ви мора да сте дететом били врло паметни?“

Из суднице.

Даклем ви молите продужење рока, јер вам се бранилац разболео! Али ви сте на делу ухваћени, те ја не знам шта би ваш бранилац могао рећи у вашу обрану.

„Па на то сам и ја љубопитљив“, одговори оптуженик.

Опет из суднице.

Судија. Јесте ли ви били присутни у биртији кад је Стазић мене вређао?

Сведок. Јесам, господине

Судија. Па шта је рекао Стазић?

Сведок. Повео се разговор о вама, а Стазић онда рече „наш је судија безобразна свиња; то вам могу ја писмено дати“. Ето то је рекао.

Судија. Па шта сте ви радили? Јесте ли искали на писмено.

Сведок. Боже сачувај господине. Ми смо му и без писмена веровали.

Пред судом.

Стојале су пред судом као сведоци мајка и њена кћи од својих 16 година. Судија ће запитати матер: колико вам је година?

Мати. Тридесет.

Судија. Ви сте сугурно од ваших година одбили године ваше ћерке.

Н. Н. Ваш се муж опет опио. Ено га у крчми где лежи полумртав.

Жена. Полумртав! Та да, тај несретник није кадар никад да изради шта сасвим, него увек само на полак.

Госпођа Н. Јелте, докторе, кад умрем, ви ћете ме сецирати?

Доктор. А за што?

Госпођа Н. Та за бога волела би знати, шта ми је управо фалило.

Индустријска белешка. У Северску фабрицирају се огледала грдне величине. За највећа плаћа се по 2.000 фор. без оквира и без стакла.

Предлог:

Неко је предложио да се ради народне уштеде на појединим гробовима не мећу плоче са похвалним натписима, већ у место тога да се на гробљанска врата стави плоча са овим натписом:

Сви су поштењаци,
Који леже овде.
Ако ником не хасне,
Ником и не шкоде.

За дивно чудо!

„За дивно чудо!“ рећи ће један сакалуд сељак, „тек што смо добили новог нотароша, а већ има четворо деце“.

У дућану.

Муштерија. Дајте ми један револвер.

Трговац. Са колико ватара?

Муштерија За шест персона.

Нов репрезентант.

А. Ја се ни мало не радујем што ми је муж постао репрезентантом.

Доктор. А зашто?

А. Кад се држи седница репрезентанције, после тога дуго нема мира и целу ноћ не може да спава.

Доктор. Зар се тако јако заузима за општинске ствари?

А. То баш не, — али догод траје седница он спава, па наравно, кад се онде испава, да не може после код куће спавати.

Није тако.

Учитељ тумачи, како се само једноврстне ствари могу сабирати, а не могу се сабирати н. пр. два коња и три вола па да буду опет коњи или опет волови.

На то ће мали Сима рећи: Господине, није тако. Моја мати може да сабере две литре млека и једну литру воде, па да буде три литре млека. Послао

J. M — ћ.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Растумачено.

За столом о ручку покара отац свога малог сина, што је превалио боцу с вином. Гост, који је за ручком био, хтеде да извини дете, па рече домаћину, своме пријатељу: Окани се детета, није оно криво; већ то је твоје вино тако слабо, да је само од себе, т. ј. од слабости своје пало.

☞ Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.

Администација „Стармалог.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

			ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	дугује	16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„	6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моторину	„	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци	„	8.70
8.	Коста Ристић у Срп. Црњи	„	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„	17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„	3.75
11.	Павао Зарић, јером на Крчкама код Дрниша	„	4.—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„	79.65
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„	50.—
14.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„	21.30
15.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„	4.66
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„	16.17
17.	С. Д. Циковац, сада у Сремy	„	13.88
18.	Платон Соларић, парох у Катинци	„	10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци	„	34.31
20.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„	6 —
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	„	7.43
22.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„	6.40
23.	Нико Радетић, трговац у Приједору	„	20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„	17.16
25.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„	11.33
26.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„	14.59
27.	Спиро Будисављевић, Кореница	„	20.14
28	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„	19.20
29.	Паја Таназевић, учитељ у Меленци	„	7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„	8.70
31.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„	8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„	8.90
33	Јоца Дренић, берберин, Стапар	„	5.97
34.	Паја Митровић, Ораховица	„	7.30
35.	Стеван Урошевић, Шид	„	8.70
36.	Петар Милошев, Плашки	„	12.65

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

☞ НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА. ☜

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кроштату** у Ердељу.

Шиље се поштом сваки дан. 1—8

☞ КАСЕ ☜

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

5—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

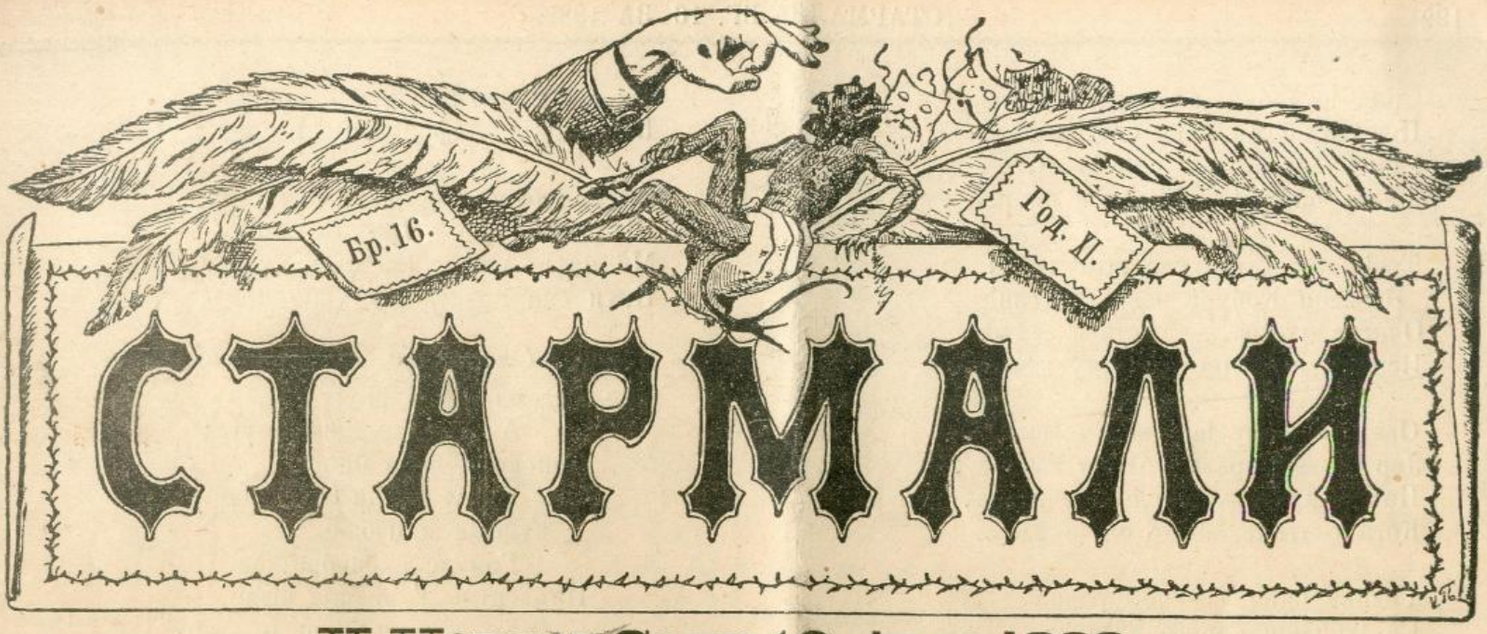

У Новоме Саду 10. јуна 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Прва пријатељска суза на глас о смрти

МИТЕ ПОПОВИЋА.

У првоме пренеразу
Стегнуле ми грло гује.
— Ал ти сада већ разумеш
Што се речма не казује.

Речима се не казује
Како тебе грља вила.
Речима се не казује
Што је твоја душа снила.

Речима се не казује
Како си нам мио био;
Речима се не казује
Како си нас уцвелио.

Речима се не казују
Јади, које носиш собом —
Да л' бар кажу сузе наше
Над прераним твојим гробом!

Збогом, тиче милопојно!
Збогом, гонче узорито!
Збогом, српски врли сине, —
Збогом, Мито!

Ја мнидијах: ти ћеш мени
Оно крајње „збогом“ рећи, —
Ал ти, бржи, брзо сврши,
— Остави нас худој срећи.

Худој срећи?! — јест', тако је.
Ал ти шаљеш порук с неба:
„Остављам вас худој срећи,
Са којом се борит' треба.“

И кад овај порук чујем,
Дреше ми се с грла гује,
Тако ћемо! — то ти пријан
До небеса довикује.

Змајован.

Стогодишњак прилично погађа.

Вјечни календар открио карте —
Неке у реду, неке „а парте“,
Пак вјерним својим вјешто фалета
Шта ће се збити овога љета.

„Године ове Сатурно влада,
А кад он влада, тад многи страда;
Доноси буре копну и мору,
Ломљаву лађа, рђаву хору.

Истиче злице, безбожја, крађе,
Болести разне, пакости, свађе.
Под њиме слабо успева срећа,
Бива потопâ, огња и мача.“

Друге му карте на гробље слуте,
„Један ће престол туге да смуте:
Најстарије' владар вјечно ће заспат'
А бôни син му царем ће постат'.

Срца је добра, ал кратка вјека,
Његовој бољи неће бит' лека.
Умреће брзо, тек што је стао, —
Да му бй жића, Бисмарк би пао“.

Трећа му гатка ево шта вели:
„Незвани Кобург нека се сели!
Очисти чуства, — остави земљу,
Испуни што пре народну жељу.

Овај ће савет још неком ваљат',
Јер ће му правац отпор изазват';
Народ преживи капларске владе, —
Кога се тиче, знаде он, знаде.

Година биће у нечем родна,
Са јубилеји богато плодна;
Ту вам је папа, Стросмајер, Герман,
Редом ће славит' миснички земан.

Биће јубилеј Гундулић-лирца,
Игњатов' Јаше, Мајкова писца,
За отим сјећај Јелачић бана,
Па општа слава круне владара.

Најпотље ето долази Кијев.
Свечаност крсна Русима свијем.
И ту ће бити пјесме и пира,
У часни спомен кнез-Владимира.

Три осмице (.888.)

И ми смо неке значајне рође.
У стотин' љета то једном дође,
Па свијет гата: „е, биће боја,
Кад су три цифре једнога кроја“.

Ал ако буде зло или добро,
Што је ко сиј'о буде ли обр'о,
Ми мртве цифре (уз цифре живе)
Нити смо праве, нити смо криве.

Следствија пророчествија.

Бедеми се утврђују
А планови нови спују;
Топовима нема броја
То су знаци љута боја
А пушака и цебане
Гомиле су небројане.
Ненаситно ј' вражје зјало, —
Те се вели: још је мало.
Врбују се журбом чилом
Савезници силом милом.
Ал шта један другом спрема,
Том рачуна још'те нема.
Преко туђег плота с' вири;
Свако своју сферу шири.
Крв је буром узрујана —
То је слика наших дана.

Невина молитва.

О добри Спасе, — о божи сине
Учини чудо да бура мине!
Утишај страсти, — гани владаре,
Упути дерне те канцеларе.
Научи људе, надахни власти,
Па да од мира пијемо сласти.

ПОЛИСТАК.

Како је ча-Марко изиш'о на крај са оцем протом.

(Трогателно збитије.)

(Свршетак.)

Попа на то у мисли се дао,
на прсте је већем рачунао.
колико ће заслужити моћи,
а што ли ће оцу проти смоћи...
„Оно, знадеш, ствар је чудна јако,
ту помоћи није тако лако,
ја, на пример, учинићу радо,
што год могу за мило ми стадо,
а венчање обавићу сјајно,
да им буде срећно дуготрајно,
а ти знаћеш, шта за попу треба,
не долази ни њему са неба!
него, са тих молитава, брале,
биће мало покрупније шале,
ако како нашег оца проту,
ту познату смирену доброту,
не замолим за отпусте деци,
с' тога гледај, па што пре потеци,
пољуби му ону свету руку, —
а ја ћу ти дати препоруку! —
Друго не смем, јест тако ми браде,
другог пута овде не имаде“. —
Сад још пастир учи овцу своју,
слуша Марко окупан у зноју,
па рачуна, а крв му се леди,
кол'ко таква молитвица вреди....
Слуша, слуша, па погнутом главом,
рече овом учитељу правом,
да ће радо жртве све принети,
само да се чин обави свети...

Отац прота у собици седи,
мршав старац са образи бледи,
повисока коштуњава стаса,
беле браде, црвена појаса,
а из ока нека ватра сева,
која само о богатству снева;
видиш одма без по муке чије,
Све је... све је... ал' свећеник није...
Писмо чита што му јуче стиже,
а ћелепуш чисто му се диже. —
„Дакле брава? — Дебела и масна?!,
боме имам пријатеља красна
у том моме попа Неговану,
навештава тицу ми ваљану,

Забрани сјечу, пролиће крви,
Јер тебе само „узносе живи“.
Смилуј се небо безбројној дјеци,
Па да избјегну недужној муци.
Обрадуј мајке, оце и љубе,
Да миле своје у бој не губе.
Затвори врата жалосна рата,
Да сека има живога брата.
Старцима слабим заслади конац,
Пристале ђеве да стеку вјенац.
Та твој је наук, који си дао
И за слободу под крстом пао:
Једнакост, братство када је свима
Невјерни знаће да мојих има.
Подајте, људи, што кога иде,
Па да и мањи слободу виде. —
Подајте права балканској браћи,
Пак ће се лакше к миру изаћи.
Јер да не би „раје“ на мртвој стражи,
Те чува леђа европској пажи,
Ви би носили данас турбане,
А мјесто знања данас учили куране.
Доста су били живи патници,
За вас и себе вјечни ратници;
Па зар и даље да буду робље,
А ваше војске за српство гробље.
Дигнимо барјак од једне боје,
На њем нек пише: „Свакоме своје!
Зађев, лакомство нека се скида,
То ће да лечи то ће да вида,
Јер трајни мир се само
На правди зида.

А. А.

Ћира. Шта велиш на то, што је кикиндска гимназија изгубила свога управитеља, познатога мадаризатора Домокоша?

Спира. Требали су га давно са тог места гурнути. Јер сад кад су га гурнули, за њиме неће зажалити ни дом ни кош.

Пуслице.

☆. Много то вреди што је наш престолонаследник Рудолф увидео, да народ у Босни не игра коло онда кад му званичници заповеде, већ онда кад је њему до весеља.

△. Много и то вреди што сложни Бошњаци знају да прибаве важност тробојници српске народности, — ма да то нису научили од нас.

***. Много и то вреди што једна Српкиња савлада оружана војника кад зна да није крива.

□. Али има нешто што не вреди ни луле дувана. А то су они званичници, који се усуђују варати и самог престолонаследника: говорећи му да народ за то не игра коло јер је пијан.

што ће данас по благослов доћи...
— Да ли ће ми брав у свињац моћи??“..

Мисли прота, на прозор погледа,
чека, чека, некога изгледа.
Сад се зачу, да су кола стала,
(два алата, сваки жива хала!) —
Отац прота брже горе скочи,
па што може разрогачи очи,
јер у коли грдан бравац лешка,
оцу проти брк се само смешка. —
„Отварајте врата!“ слуги виче,
(бесни хати хргају и циче)
„нека уђу ти побожни људи!...
шта чекате ви лењивци худи“?!...

Створише од авлије врата,
утераше два бесна алата,
што их рука нашег чича Марк°,
те овамо, те онамо варка.
У колима седи Радоване,
пуши лулу, 'нако на тенане,
А Ча-Марко сад у собу ступа,
срце њему нешто живље лупа,
па понизно и учтиво моли,
да венчање „пречасни“ дозволи,
ма да деца молитве не знају,
ал' се пазе и радо имају.
„Пис'о ми је“, — вели отац прота,
„тога села узорна доброта,
да опростим незналице младе,
што молитву ни једно не знаде,
па дознавши да си добар госа,
да одеваш нагога и боса,
да у цркву често идеш свету,
и уживаш у своме детету,
хоћу, збиља, опроштај им слати.
Ово писмо твом ћеш попи дати,
ту већ пише да од моје стране,
светом чину не чини забране“....

Узе писмо чича Марко стари
па смирено проти благодари. —
Отац прота до врата га прати,
„је л' у реду“? — рад би сада знати.—
Ал' кад тамо, брав у коли лежи.
„Море, дедер, већ га сад одвежи!“
виче прота, на ча Радована,
који пуши лулицу дувана. —
„„Та нека га,““ — сад ће Марко рећи,
„„страх ме, да би могао утећи,
док дођемо на пијацу тамо,
где смо ради да га сад продамо““!...

♒. Ономад се у Београду разгласило да је краља Милана ударила к а п. Та се к а п није обистинила, — али к а п(лар)ско министарство остаје и даље око њега, док не доврши задатак свога к а п а ц и т е т а.

⊙. А за што су осудили уредника „Велике Србије“ на годину дана затвора? — За што?! — За б а б и н о брашно.

♎. Гарашанин путује да тражи за Србију зајам. Ја мислим да Србија Гарашанину треба да враћа зајам, — е ал' иначе не би било: Verkehrte Welt!

♌. Какав Максим! Владан је тек изумео диван Митролез. Све Митре пред њиме леже. Виктор лего у гроб. Мраовић хоће да легне у пензију и т. д.

♏. Кажу да би се краљ Милан здружио не са Христићем, него и са самим ђаволом, само да не попусти народном захтеву. Но ако се кр. Милан заиста здружи са ђаволом, народ ће му повикати: „Не с ђаволом, краљу, — већ због ом, краљу!

♓. Између „Браника“ и „Заставе“ као да је настало неко мало примирје. Сад не знамо, јесу ли се они пишући уморили, или мисле да смо се ми читајући уморили.

„Шта? шта рече? Б р а в а д а п р о д а т е,
тог морате м е н и ви да дате,
што вам дадох опроштење деци'!
Доле брава помогли вам свеци“!...
„„Оче прото, ти си мени реко,
да сам милост ја у тебе стеко,
са х р и ш ћ а н с к о г в л а д а њ а ми мога,
а не с каквог б р а в ц а д е б е л о г а. —
Ја утера у авлију кола,
Јер халати вода су ми гола,
а данас ми ваља опет кући““!...
— — Отац прота мишља просто пући!
„„Ха, ниткови! варалице! лаже““!!!
али дрека овде не помаже, —
потегоше Ча-Маркове виле,
К'о да нису код проте ни биле. . .

Одма п р о т а пише п о п и писмо,
ал' на жалост читали га нисмо,
јер док пошта тадањега века,
донесе нам писмо из далека,
морало је проћи доста дана; —
међутим је Смиљана венчана,
' њеним М и р к о м и без молитава!
Деца су им још жива и здрава!

Др. Казбулбуц.

Ж. Подржи боже тога примирија, бар донде док се „Стармали“ њихове кавге не зажели.

♑. Даклем свештеници сремски под вођством прот' Лазе изабрали су себи и јавне органе. Primo loco „Наше Доба“; Sekundo loco „Браник“, — требали су изабрати и трећи орган и то „Стармалог“ па да буде комедија потпуна.

Ђука. Штампар „Сремац“ сада очекује, хоћеду ли га осудити на једну годину, или на три, или на пет.

Шука. Шта, — он то чека. Е онда је он сад прави В о р т м а н.

Како „Вражје Доба“ критикује песме.

Ево ћу о томе један пример да наведем.

На реду је песма Бранка Радичевића „Д е в о ј к а н а с т у д е н ц у.“

Песник је већ у наслову рекао несмисао. Он вели: „Девојка на студенцу“. Је ли се она попела горе на студенац?! Требало је рећи к о д или п р и студенцу.

Види се да Бранко није проучио Павловићеву малу појетику.

Даље вели песник онако без икакве идеје:

„Кад сам синоћ о в д е била
И водице заитила
Дође момче ц р н а о к а
На коњицу лака скока.“

Оно „о в д е“ неће нико разумети, јер се не каже г д е. Ваљало је да се песник јасно изрази. Треба да је казао: у Карловци код чесме, или на буковачкој Вилиној Водици, или на ајдучкој чесми, на иришком венцу и т. д Овако је слика тамна и нејасна. Тако исто не ваља ни оно: „момче ц р н а о к а“. Зар је то момче имало само ј е д н о о к о? Дакле је било ћ о р а в о као што је и цела песма ћорава. Требало је рећи „ц р н и х о ч и ј у“, — е ал кубурном песнику требала је реч, коју ће срочити са „с к о к а“, иначе би морао казати: „на коњицу л а к и х с к о ч и ј у“.

Требао је Бранко добро проучити Павловићеву „Малу“ па и „Велику појетику“.

Даље гласи песма:

„Поздрави ме, з б о р и т' о д е
Дајде, селе, мало воде.“

Ни овде се не зна шта је песник хтео рећи. Како је „момче“ могло и да „з б о р и“ и да „о д е“?! Ако је отишао, онда она није могла чути шта он говори, нити му је могла дати воде да пије. Та он је одјурио на коњу. Али наравно, то је све ради стиха и ради срока.

Но чујмо даље нашег назови песника:

„Скочих м л а д а, њему стигох,
Дигох к р ч а г, р у к у д и г о х,

Рука дрхта, крчаг доле,
Оде на две на три поле.“

Ова је строфа до зла бога прозаичка, а смисао јој је накарађен. Види се да Бранко није читао „Малу Појетику“ дра Ст. Павловића. — „Скочих млада, њему стигох“ сасвим је противно нашем народном духу и моралу. Од куда да млада девојка скаче и стиже момку? А где је стид Српкиње. Ову песму треба упоредити са оном народном, где Милица вели: „нисам вила да збијам облаке, већ девојка да гледам преда се“ — и свако ће увидети да Бранкова песма не вреди ни по луле дувана.

„Дигох крчаг, руку дигох,“

та то је плеоназмус. Кад је већ дигла крчаг, разуме се да је и руку дигла. Али тако је кад се не чита „Мала појетика“ (кошта комад 1 фор. и може се добити код писца), — а да је читао знао би да се крчаг и не диже ногом, него руком.

„Рука дрхта — —

то је сасвим неприродно. Од куда ће у младе, здраве девојке рука дрхтити?! Ваљда се није наљуштила ракије?! Па хајд' да је изјутра било, могло би се то и помислити, али она изреком вели: „Кад сам синоћ овде била“, дакле је било вече.

Па онда узмите ову логику:

„Оде на две на три поле“.

По математици, у коју Бранко ваљда никад није ни завирио, свака ствар има само две поле, — па од куда је онда крчаг отишао на три поле. Сигурно се песникова логика одшетала у тај мах у Триполис. — Оно, до душе, има сукања од три и од четир поле, али овде је реч о крчагу. Управо не би смео казати ни то да је крчаг отишао на две поле, јер о крчаговим полама нема ништа у Вуковом речнику.

„Још од њега леже црепи,
Али де је онај лепи?
Кад би сада опет дош'о
Ма и овај други прош'о!?

Види се да назови песник Бранко не зна ни српског језика, и треба да га учи из „Мале појетике“ (цена 1 фор. а добива се у писца). Он вели: „црепи“, а треба рећи „црепови“; па онда код крчага не кажу се ни црепови него ћинћуље, — а цреп је на крову, као н. пр. на Павловићевој кући у дунавској улици. Ко не верује, нека иде у Средац, па нека пита др. С. М., па ће видети да имам право.

А какав је човек тај Бранко? — недостојан да се с њиме бавимо. Код толиких песама па ни једну није написао у славу Анђелићу, па такав човек још да се зове песник српски!

Међу тим ми ово и нисмо написали да се Бранко поправи, већ да му избијемо гусле из шака. Но ако се Бранко усуди још коју песму написати онда ће тек да награбуси, — јер критика је већ написана, само се чека која нова песма. **Каврга.***)

*) Ми смо хтели да овај чланак не примимо у „Стармали“ и примисмо га само за то, да не увредимо свога пошт. дописника, који нам је и до сада више прилога слао. Међу тим, ако уредник овога листа мисли да ће пакосном критичару свом најбоље са ћутањем одговорити, за то не мора другима кратити, кад им се прохте да тога деличу кроз шибе пропусте. Уредништво.

Ш т а?!*)

Шта, — и од менека
Песма с' иште овде!
Ма за бога, људи,
Зар вам мало воде!?

Што ми песма кратка,
То је општа срећа,
Иначе би могла бити
Поплава још већа.

З. Ј. Ј.

*) Ово је било намењено Алманаху „Добро Срце“, али се онамо закаснило.

Да ли је —.

Да ли је г. Ил Руварац прочитао што му пише у Бранику Дијете Грујица? — Ако је по сто пута губио стрпења, онда бар зна како је нама, кад од учених људи морамо да читамо нагваждања. А ако се слатко насмејао, — хура, онда је излечен.

То је заиста био оригиналан лек, таман према болести.

Ми се још једнако мучимо са нагађањем, ко то може бити то Дијете Грујица.

Ко је да је, ми му честитамо на ремек делу, — и тога Грујицу волели би кад би могли привући у „Стармали.“ **Ур. Старм.**

„Из мог конверзационог речника.“

Девер. — То је онај, што води на венчање или на двобој. (У оба случаја може дотични зло проћи.)

Дијоген. — Био је солидан човек, али опет није могао да буде без бурета.

Злато. — „Није све злато што се сија“ н. пр. ћелава глава није злато.

Јести. — То је глагол, јер означује неку радњу, од које ни наши калуђери небегају.

Мегдан. — Мора да је у старо време био некакав новац, јер као што се сада деле крајцаре, тако су се негда делили мегдани.

Мак. — Средство за спавање, па зато је и Мак Махон (са својом војском) учинио да многи вечито спавају.

Мода. — Тако се зове онај зидарски алат којим се куће руше.

Оженити се. — У народним песмама се каже: „Без невоље градити невољу“.

Пиштољ. — То је онај сапун, којим многи уврећени господичић пере своју окаљану част.

Предика. — Има доста добрих предикатора али што поп М. предикује, то је нечувено.

Статистика. — То је она наука која нас учи колико би могли дати на поплављене у Бачкој кад неби смо морали пити шампањера, и јести сладоледа.

Свечари. — То је онај дан, кад су сутра дан сеоски учитељи мамурни.

Утија. — Утија је српска реч, али је наше

госпођице неупотребљују. (Ал слабо оне употребљују и пеглајз.)

Фарбл. — Ово је нека фела зубобоље, јер човек због њега много пута не спава по целу ноћ.

Хијероглифи. — То су подписи поштанских и телеграфских чиновника на рецепписима.

Хемија. — Наука која учи бирташе сипати у вино „блајцукера“ и „фуксина.“

Цифра. — Место те стране речи, могли би српски казати жена; јер прво она се цифра; а друго каже се обично: „цифре говоре“, даклем види се, да се ту мисле жене.

Чизма. — Врло нужна ствар, па опет је неблагодарни људи газе ногама.

Шева. — У енглеској литератури позната је шева из Шекспировог „Ромеа и Јулије; нашој литератури пак шева не пева.

Др. Илија Огњановић.*)

*) Ето, сад се једанпут и ми смемо похвалити, да је нешто од др Илије Огњановића, ма и крадом (т. ј. нашим крадом) ушло у „Стармали“. Ми ово прештампавамо из „Доброг Срца“, а уверени смо, да нам Добро срце неће замерити, — јер иначе не би било добро срце. Само је малер, ако тиме надражимо апетит читалаца, па зажеле још коју порцију из овог деликатесног коив. речника, а др. Илија не нађе достојна листа, у коме би им ту жељу могао да испуни. Уредништво.

Он и она.

(Познајете их и без крштенице.)

Муж и жена ваља да су до век'
једна душа, само у два тела;
али у њих друга су начела:
он је — жена, а она је — човек.

С. Л. Л—ић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Продужење.)

Мали Бранислав много је читао и слушао о Хајдук-Вељку, а има ујака Вељка. Све мислио, на једно смислио, увртио у своју детињу главу да је његов ујак сам Хајдук, Вељко. Једном му се приближи пак ће га овако запитати: Ал, ујо, како је то, да сте ви живи, кад сте већ давно погинули? —чки.

Мој Милутин кад је чуо да Руси своју престоницу не зову Петроград, него: Петерсбург, здраво се намргодио па се замислио. А после мало рече: Аjде, бабо, да и ми Срби наш Нови Сад зовемо Најсац, а сви други нека га зову Нови Сад. **Т.**

Жарков је дека сасвим ћелав, за то носи пароку. Жарко се чини и невешт, као да то и незна. Једаред после вечере разговарао се његов отац са његовом матером, па ће рећи: збиља, сутра треба да идем да платим парохијал. Онда се и Жарко умеша у разговор и запита: А зашто, тата, и ти мораш да плаћаш парокијал. кад само деда носи пароку? **М. Р.**

Путовао Жарко са својим оцем на лађи, на лађи су и преноћили. Ујутру устану рано и Жарко опази у куту неког Јеврејина, који молећи се богу увијаше се у свој кајиш. Онда Жарку паде нешто на ум и запита оца: Тата, ти често говориш о неким кајишарима; јесу ли то ти кајишари?

(Отац једва се задржао да не прсне у смеј, али ипак мораде рећи: Јесте, јесте, то су.) **М. Р.**

Путујући Жарко са оцем у Пешту запита оца код једне станице:

— Каква је то варош?

— То је Баја.

— Је ли одатле ваљда баба Сока.

— Која баба Сока.

— Та знаш она, што зна бајати. **М. Р.**

Мала Сида чула да су људи ухватили малу кошутицу, па рече матери: Је ли, мати, кад кошутица нарасте, онда ће бити јелен. **Б. В.**

Деси се каткад у кући да се Мартини родитељи споречкају, а то споречкање буде каштo тако речито да изгледа као нека свађа. Ал мала Марта то страшно мрзи. Она онда приђе прво матери својој па јој пришапне: „Мати, буди ти паметнија па ућути!“ Ал мати (моја драга сестра), кад једаред почне, не може тако лако да сврши. Онда Марта приступи оцу, па њему шапне: „Окоци, буди ти паметнији, па ћути!“ — Па кад је ни отац не послуша, а она се онда намргоди па полугласно рекне: „Добро, онда ћу ја да будем паметнија!“ — Седне у закутак, па ћути — (ал уједно и зачепи прстићима своје уши).

— Мати, ја већ знам како се мађарски каже слама.

— Па како?

— Салама.

Мати се поче смејати.

— Немој да се смејеш. То није права салама. То је така иста слама, као и наша. **К.**

Шајлоци.

Да би речи, кад *нас* мале
До просјачке торбе свале,
Док *нас* цеде, док *нас* гуље
Те шајлочке гладне хуље.
Тек се онда на њих гракне,
— Кад *Пуљског опуље*. —р—

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

(Продужење.)

Пегаз = животиња која воли музе, али не трпи ма-музе.

Акђелија = лепо наше женско име, које сад

ретко ко својој ћерци надева, — јер је мрско све, што нас сећа на Анђелића.

Неумереност = врло опасна работа, кад ко ни бар мало не уме рена натрти ономе, који му таре језик, веру и народност.

Магарац = лудо створење. које има велике уши, али ипак не чује кад му буда над леђима фијуче, већ чека да га поштено одалами.

Сушица = дуга болест, од које пацијенти често умиру, а доктори каткад угоје се.

Просијак = каже се и жебрак, — јер кад ко проси девојку, знак је да же(ли) брак.

Јагњеће печење = деликатеса, коју карловачки благодејанци често омирише, кад прођу поред патријаршеске кујне.

После мајалиса.

Ми, доле непотписани, млади, нежењени људи, договорили смо се ономад да правимо мајалис, — да изиђемо у наш шумарак и ту да кувамо паприкаш. Придружи нам се и један пријатељ, који се недавно оженио име му је Тоша. .

Чим смо стигли у шумарак прионусмо за чим смо, т. ј. да не останемо гладни (као што нећемо остати ни жедни).

Један носи дрва, други сецка месо, трећи лук, а Тоша узео празан котлић, у коме ће се паприкаш кувати. бацио му на дно шаку соли, па таре, таре, таре, таре, као да га оће да изглонцује.

То нам је изгледало мало чудновато. Па га запитасмо: А шта ти то радиш, Тошо?

— Па ето видите, солим дно.

— Али на што то?

— Не питајте. То је по наредби моје жене.

Ми помислимо: можда је то нека нова практичност, па га хтедосмо манути да и даље соли котлићу дно. Али један братац хтеде ипак потања обавештаја.

Онда нам Тоша разјасни ствар овако:

Мени је жена једва допустила да се вама придружим. А кад сам већ пошао, онда ми рече: Тошо, што ћеш год радити, али само солидно, само солидно. Ја сам јој обећао да ће тако бити. И, висте ми сви сведоци, да ми је први посао био: солити дно.

Те речи отворише у нама шалу и добру вољу. — У вече смо се вратили веселији него што смо мислили бити.

Све је то дознала и Тошина жена.

Њој је до душе, мило било, што јој се муж из мушкога друштва весео кући вратио, ал му је ипак рекла:

„До године Тошо, ако пођеш на мајалис немој солити дно“.

(Ми доле непотписани, ово прибележисмо за нашег драгог „Стармалог“.)

Из наше торбице.

Згадило му се.

Пијанац (Дошавши у крчму заиште један педаљ вина).

Крчмар. Ха ха ха! Педаљ вина! Ваљда хоћеш једну литру.

Пијанац Ајак. Од како сам читао да се жути бумбари купују на литру, згадио сам се на ту меру. Од сад ћу да пијем вино на педаљ.

Две прије.

Прија I. Чуј, друго, молим те, шта сам ноћас сневала. Сневала сам три златне нумере: 9, 10, 11. — Грехота би било, да тај сан узмем тек онако олако.

Прија II. Па знаш шта?

Прија I. Шта?

Прија II. До вече сневај да си те нумере сецовала. — Сутра сневај да си терно добила и новце примила. А прексутра сневај да си новце сретно потрошила. Па куд ћеш лепшег и јефтинијег посла!

Муж. Жено, мени од некога доба твоја црна кава не прија.

Жена. Цигурно ти је стомак покварен.

Муж. Ако ћемо баш на цигурно да говоримо, онда ће пре бити узрок, што трпаш у њу много цигурије.

Новије књиге и листови,

које уредништво прима у замену.

Потоњи Абенсераж. По Шатобријану спјевао Књ. Никола. Цетиње у књ. црног. државној штампарији. 1888.

О српском језику. Написао Јован Живановић. Издање срп. књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1888. Цена 1 фор.

Српске народне песме. Скупио их у Срему и за штампу удесио Григ. А. Николић. Издање књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду., 1888. Цена 90 новч.

Модни Свет. Илустроване новине за женско одело и ручни рад. Излази двапут у месецу у Београду. Уредник А. Кимпановић. Цена на три месеца 5 динара. На годину 20 динара.

☞ Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.

Администација „Стармалог.“

☞ Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас. ☜

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	дугује 16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„ 18 70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„ 7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„ 4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	„ 8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци	„ 8.70
8.	Коста Ристић у Срп. Црњи	„ 8 70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 3.75
11.	Павао Зарић, јером на Крчкама код Дрниша	„ 4.—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 50.—
14.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21.30
15.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
17.	С. Д. Цековац, сада у Срему	„ 13.88
18.	Платон Соларић, парох у Катинци	„ 10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци	„ 34 31
20.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„ 6 —
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	„ 7.43
22	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„ 6.40
23.	Нико Радетић, трговац у Приједору	„ 20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 17.16
25.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„ 11.33
26.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„ 14.59
27.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
28	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
29.	Паја Таназевић, учитељ у Меленци	„ 7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„ 8.70
31.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„ 8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 8.90
33	Јоца Дренић, берберин, Стапар	„ 5.97
34.	Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
35.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
36.	Петар Милошев, Плашки	„ 12.65

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОГИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $^1/_2$ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 2—8

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и брзојав.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе са исврсним и ненадкриљивим успјехом код хрон. реуматизма мишића и зглобва, код свих хрон. ексудата, болести живца и коже, главобоље, обће тјелесне слабоће и хрон. упале материнице.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређени, изврстне гостионе, циене изванредно низке и по области установљене, собе почамши од 60 н. купељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насада и перивоја, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручбу колодвору или пароброду у Сисак. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

3—3 **Урош Вурдеља**, закупник купатила.

КАСЕ

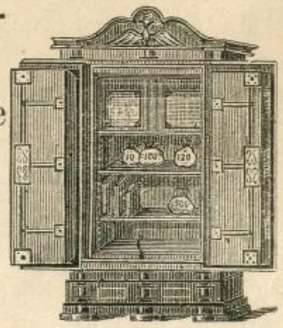

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

6—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

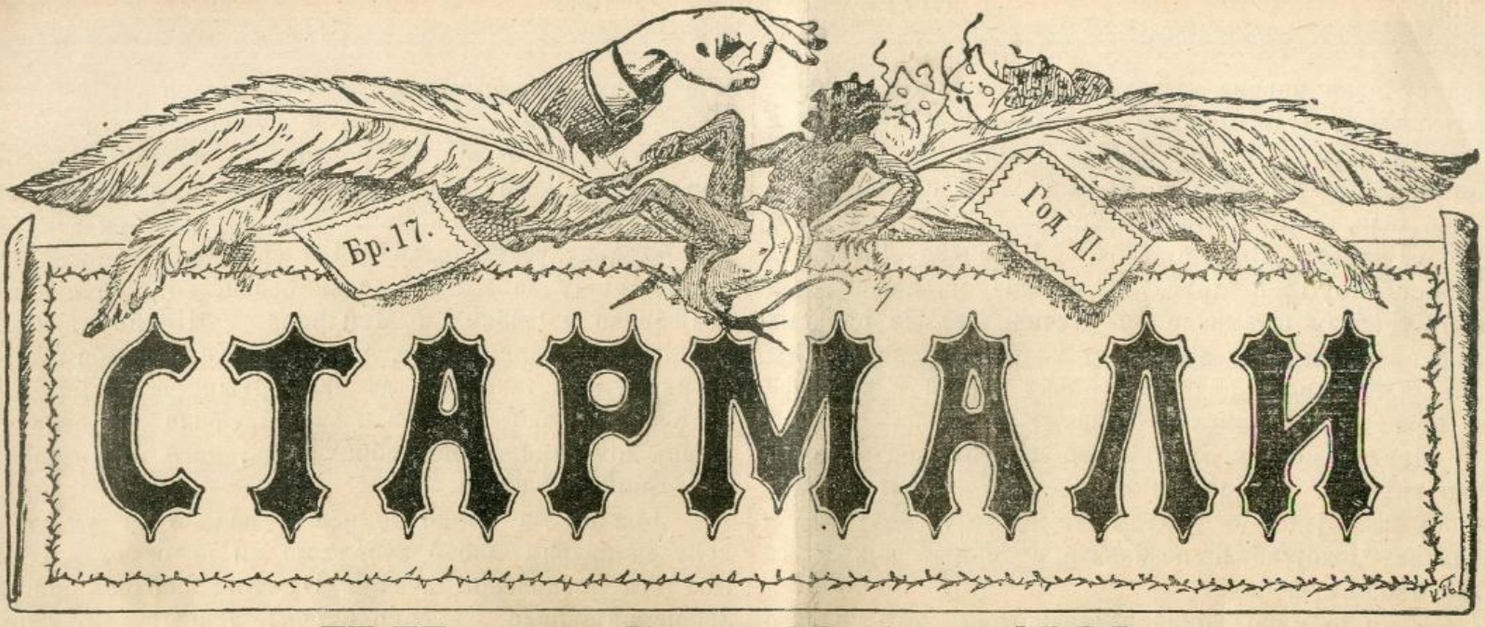

У Новоме Саду 20. јуна 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Хај! хај! хај!

Има људи, којима је
Неко чудно својство дано,
Па не трпе близу себе
Што је добро и ваљано.
Све што ј' добро и ваљано,
К'о прашину даље пире —
За што? — Јер им већма годе
Вратоломне авантире.

Има људи, има, има,
Којима је љубав шала,
И та шала све им слађа
Што је даље од морала.
Не знаш друкче растумачит',
Већ ка' да им шапће ђаво:
„Немој никад чинит' оно,
Што би народ одобрав'о!“

Има људи који верност
И заклетву вргну смеју;
(Ако је то рад примера,
Нек им буде све што сеју!)
Који веле „*Ја с мог виса*
Даље видим него други,“ —
Мислећ' да су на висини
Кад су на дну у јаруги.

Има, који мрзе цвеће
Смерно, здраво, мирисаво,
Милије им што с намеће, —
То им годи, то им право.
Има људи таких ћуди,
Што се воде блудњом нагом, —
(Па ти, смели, још би хтели
Да сви пођу њиним трагом).

Има људи, којима је
Бог дарив'о ретке даре,
Ал разуму своју срећу,
Исто, колко за род маре.
Има људи, који силом
Својој срећи плету биче. —
И они се још'те љуте,
Кад им кажеш: несретниче!

Има људи, који воле
Да голубу срце згњече.
Има људи, којим прија
Када кога унесрсће,
И сотони своје страсти
Жртвоваће благо јаше, —
Уздисаји музика им,
А светиња за титрање.

Меке су ми данас речи
— Можда тиме грешим богу —
Знам како би викнут' треб'о,
— Али данас то не могу, —
Не пушта ме слика, коју
Видим тако тужно тију,
— А та слика тако личи
На краљицу Наталију. . .

Н. Н. Н.

Разна наумпаденија.

У данашње (ње! ње! — мора се терати, да иде у напред) напредно доба, кад сваки час чујемо о новим обретима и изумима, кад се праве флаше, точкови и мостови од артије, куће од сламе, топови од дефицита и т. д. није чудо што је нека мудра глава муњнула па сад прави новине од паучине. Та и до

сада су мени новине изгледале као да су од паучине направљене; луде мушице налетале су и хватале се у њи, а паук је седио у среди и трбу му је постајао све већи. Ал муве и мушице ув к су наилазиле и наседале, јер су биле простодушне. А сада, кад буде „Видело“ „Вражје Доба,“ „Бароиски Дневник“, „Pester Lloyd“ и друге паучно-поучне новине, кад се буду велим штампале на паучини, ваљда ћемо их боље прозрети и чувајући ово мало своје коже и од бога дане памети подаље од њих стати и издалска им правити комплименте и нос.

Даклем новине од паучине могу нам бити од велике користи. Па пошто новине и политика стоје у тесној вези једно с другим, то ћемо се научити и политику декоју боље познавати и нећемо је хранити лакоумношћу својом.

И то је мирољубива измишљотина, што је неко склопио топ митраљез, који пукне 600 пута у једном минуту. Тим топом може се и писати; тај који га је изумео већ је таиадима из њега баченим написао и своје име, од кога сам ја видео у новинама прештампано факсимиле, — или боље „рећи Максимиле. (Само не знам кад се почне топовима писати, шта ће бити од оних новина, које ће се штампати на паучини). Једина је утеха то, кад се стане уговори мира потписивати таким топовима, тај ће мир бити вазда трајнији и чвршћи него овај данашњи.

Али да се ја манем топова и Максима, паучине и политике, па да се окренем „Доброме Срцу,“ ономе, што је ономад у Новом Саду приредило лепу и корисну забаву. „Добро Срце“ показало је, не само да уме прикупити око себе разне народности, да му није ужасно чути српског гајдаша, гледати не само једно већ и два и три кола, па чак ни триколора српска није никоме очи избила. А што смо остали без новаца, то не мари ништа, — та то је судбина сваког доброг срца, да остаје без новаца, — па није нам ни жао било, помогли смо сиротињу, — а зло срце уме да нас још већма опапуљи. Лепо је било видити (а још боље искусити) како добро срце и красне женске ручице умеју да зготове диван ћебап, који је пријао подједнако и Србима и Мађарима и Немцима. Све смо прсте лизали, — (т. ј. наше). Хеј, кад би и политика умела тако јело да нам пружи, да даде, ако не ћебап, а оно бар ћевап кавзи, било би онда у нашој домовини, више добрих срца, него што данас има трпње и увреда.

Још би ми данас по нешто падало на ум, али нећу да кварим добар кус, који ми је остао у усти иза тога прекрасног ћебапа Од тога ћебапа ништа лепше није било, — само су биле лепше оне ручице, које су га послуживале, и оне очице које су се уз то осмејкивале, и она усташца која су нам желила (и отварала) „добар апетит!“

Ђ.

Уштипци.

Ђурковић је изјавио, да су Срби са новим школским законом задовољни. То би само онда било истина, кад би сви Срби били или Ђурковићи или — ћурковићи.

* * *

Калуђери манастира Раванице чувају старе, труле ходнике манастирске исто тако савесно, као мошти кнеза Лазара.

* * *

ПОДЛИСТАК.

Волете ли ви сира?

(Истинити догађај.)

Код нас је сад ушло у моду питати (кад се у друштву састанемо) волете ли ви сира? Наравно, ко то никад није чуо, убезекне се; неки се насмеје, а други ће напрћити уста и преко рамена рећи: „а какво је то питање?!“ Пре неколико недеља десио сам се баш у друштву неком где се горњи „виц“, шта ли је, понављао, и један ће ме странац запитати: „бога вам шта ће то рећи, волете ли ви сира?“ Жао ми беше дружине да с пуним чашама у руци за мном чека — те одговорим госту да ћу му казати, ал како смо љуштили нагло неки шиљерац — заборавим ја на задату реч, а богме и моме (чији ли је био) госту лакше је било куцати се него мени поново са питањем досађивати. Весеље било па и прошло, и странац у јутру кад се истрезнио збоде папке, нађе неки јефтин подвоз, узме своју торбу у једну руку, а у другу морсковачу те са „шлајфером“ до првог места, а оданде ће пешке кући.

Нисам рад да му одговором останем дужан (као онима од којих сам узајмио новаца) наумим да у „Стармали“ пошљем одговор, а мој ће непознати пријашин ваљда како-год наићи на то.

Нокојни Паја К. кад је већ дорастао до женидбе, т. ј. кад је и четрдесет пету почео чепати — науми да се жени. И ако није на то никад помишљ'о, мораде за љубав материну то чинити. За њега је то била врло мучна ствар, пошто је женске махом мрзио, ал шта ће? отац данас светује мати сутра чита, те му се већ досадило. Боже мој! канда га сад гледим, висок (један кројач Шваба, његов први комшија) звао га је „Цвајмол-Паја отворен иначе (кад зине) био је и паметан, особито кад се са њег вим оцем разговарао, а матери је био најлепши. Лети зими је носио чизме, а чакшире у саре. Кад корачи управо четир „шука“ (по старој мери), кад би случајно до каквог јендека дошао — није се никад затрчавао, обичан корак би учинио, па макар упао до чланака у блато. А и због тога није ни помишљао на женидбу, што се није „отњуд“ знао наћи у женском друштву; радије би код „Медведа“ (бирташа) провео три дана и толико ноћи него у „визити“ од пола дванајст до дванајст, а и мрзило га је седити, ралије је стајао на незграпним ногама, ала је и имао ноге, боже прости, као малог детета гроб. Само сам једног ономад видио с већим ногама. Код нас пијаце, а ја случајно кроз прозор прогледим, кад, ал иза ћошка се нешто црно промоли, мислио сам, да когод тера пар „назимади“ на пијацу, кад оно — погледим мало више, промоли се иза ћошка нека носина, па нека „ушеса“, па

Сигурно се спремају, да једаред и тим трулим ходницима приреде — петстогодишњицу.

* * *

Кнез бугарски је помиловао кривог Попова. А невине попове криви, што нису уз њега.

* * *

И краљу Милану се прохтело, као што чујемо, да помилује — једну принцезу са запада.

* * *

Веровало се до душе, да ће се краљ Милан још једаред венчати, али у проширеној Србији, и то са Душановом круном. Ал он би да се венча као — распуштеник.

* * *

Сад као да погађамо, шта је то, оно лепо, што је обрекао краљ Милан да ће донети са запада — у Србију.

* * *

Чича Никола крчи пут. Те још како крчи. Крчевинца посланика затворио је.

* * *

† Мита Поповић је купио прилоге из живота, те написао „Наши сељани“. Сад ћемо видети какве ће прилоге скупити: „Наши варошани“.

* * *

Оно што је урадио Шварцер, лепо је од њега. Ал ако ми ништа не урадимо, онда ће бити Митина ствар по нас — noch „schwärzer“.

* * *

Сад управо не знам, зашто ону кукавну децу словачку зову: „словачка сирочад“, Дал зато, што осташе без оца и матере, ил што их шаљу на помађаривање.

* * *

Чујемо да је наше народно позориште у Старом Бечеју. Видићемо јел баш у старом јер ако је то онај „стари“ Бечеј, онда ће позориште оданде отићи без — дефицита. +

Ћира Даклем пештански „Ллојд“ нашао је што је тражио.

Спира. Како?

Ћира. Он је до сада нама читао горопадну мађарску лекцију из Пеште.

Спира. Аха! А сад њему читају горопадну немачку лекцију из Берлина.

Пуслице.

⊙. Бизмарк остаје при својој речи, „он неће никога да вија“. За то има сина, кога шаље са царем Виљемом у Русију.

Немачки цар неће да се мрази са Русијом. То оставља већим силама и мудријим дипломатима, као н. пр. краљу Милану.

⚖. Онај шести параграф у школском закону у Хрватској не зове се параграф, него поглавље. Јер тиме је српска автономија ударена горопадно по глави.

☩. Но и ако је поглавље али никако није уз-

и цела телесина. Питам ко је то? а један ће ми рећи: М—ски Чивутски учитељ, но реко: све му је „пропорцијонирато“ мора да је сирома, проговорим опет оном човеку.

Та нема ни бога, осим неколико дечурлије.

Е па наравно, не мож' бити и богат и носат, одвратим ја опет, и повучем главу своју у собу нат аг. Да се манем ја чивутског учитеља а да се вратимо нашем Паји.

Девет сати је, ево га тегли се, устаје већ, мати чека само да протре очи још, па да му почне читати буквицу што је опет до зоре остао у биртији. Дугачка је то била придика што је он онако мамуран слушао, ал овако се завршила: „ил се жени, ил из куће напоље,“ и Паја да га мати небби и даље грдила — зада поштену реч да ће јој испунити жељу.

Кад се умио, обукао и већ к'о што треба себе дотерао (за пиво) уђе у собу где му је отац седио, па у велико чита „Турски народ“.

Добројтро тато!

Да бог да, делија; а ди си ти целу ноћ?

Та знате ово, та знате, тато, оно — поче се Паја изговарати и лагати како је већ умео.

Та није то тако ко што ти ту мени мажеш и лажеш, већ ил се жени — ил до ђавола!

Дакле, тато, и ваша је баш жеља да се ја женим?

Та моја да, докле ћеш се битанџити? Ко је то видио с дана у дан пијанчити! зар теби није доста два—три дана у недељи (к'о њему) да се оздерешш, већ колко у бога дана, толико пута пијан.

Па добро, тато, хајд кажите кога ћу да запросим?!

А кога ћеш, шта фали Марики? упаде мати у реч.

Којој Марики?

Та Кеђиној.

А шта ће ми кад кашље.

Е па ето Ката Фркецова.

Трба ми та успијуша.

А шта фали Тини Буњкаловој? запита отац.

Та њој млого не фали, само среда и крајеви, одговори Паја.

Ја бар нисам ништа ружно чуо за њу.

Та нисам ни ја, ал та би и мене и вас појела, једе више него Дода Бакталов.

Та ако ћемо на то, ниси баш ни ти мачији кашаљ, и ти оздрапиш око десет сати девет пари „кренвиршли“, а кад на подне седнеш за астал — поједеш за три Тота.

А како ти се допада Анка Шмркалова? — запита опет мати.

На част вама, одговори Паја, ваљда да насљедим с њом и презиме њено.

Е убиле те силе, онда за тебе нема девојке?!

(Свршиће се.)

*

главље, бар није тако узглавље на коме би српски посланици могли спавати са мирном савешћу.

□. Сад тек саветују доктори краљу Милану, да не ваља пити вино до „к а п и“. Али богме не ваља ни политику терати до к а п л а р а.

---

* * * Ћутите! Анђелић сад премишља једну велику и замашну мисао. Премишља како би могао изарендирати Дањско добро на сто година, па кад би аренду стрпао у џеп, онда још једаред да народу одмери, па да празнину патријаршеске славе остави другоме.

---

§. Шапуће се да се око тога ради да се у Пешти прода Текелијанум. Не знамо би ли се онда продала сама зграда или би се с њоме продали и питомци, — или бар г. Надзорник.

Ѫ. Још једнако се **шапуће** да ће се Текелијанум продати. Можда ће се тај **шап** и обистинити, — јер шап је каткад врло корисна и практична ствар, (ако и не по народ).

Ђука. Краљ Милан пробао је већ свакојака растављања. Растављао се са напредњаци.

Шука Растављао се са либералима.

Ђука. Растављао се са радикалима.

Шука. Па тиме се растављао и са народом, — јер других партија и нема у Србији.

Ђука. Сад хоће да се растави и са рођеном женом. Ал ни од тога неће бити беричета.

Шука. Сад још само да проба да се растави са престолом, — то би канда најбољим плодом уродило.

То се тако каже . . . .

(Крајкача.)

„На изричну жељу
и због слаба здравља,
допуштамо да се
Н. Н. опоравља;
стављамо га с тога
у покоја стање,
дајемо му уз то
још одликовање,
јер је ваздa знао
с' круном да се слаже“ . . . .
. . . . . .
(*И кад се* другче *мисли,*
овако *се каже.*) —

„Што си увек љута,
и срдита на ме,
чим какова женска
мило погледа ме?!
Та ја сам ти веран,
Тебе само волим,
а за здравље твоје
све се богу молим
јер ти си ми чедо,
од живота драже!“
. . . . . .
(*И кад се* другче *мисли*
овако *се — — каже.*)

На самртном одру,
лежи болан Паја,
женица се јадна
од њег' не одваја,
па преклиње кука:
„јаој тужној мени!
ако умреш, Пајо,
тешко твојој жени,
јер без тебе, шта ми,
цео свет помаже“ — — —
. . . . . .
(*И кад се* другче *мисли*
овако *се каже!*)

„Заклињем се душо,
да те љубим верно,
безгранично, силно,
бујно неизмерно! . . . . .
а што добри бабо,
хиљаде ти даје,
за те ситне ствари
срце ми не хаје!
За *овак'во* срце,
новци ништ' не важе!“ . . .
. . . . . .
И кад се другче *мисли,*
овако *се каже!)*

Др. Казбулбуц.

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

(Продужење).

Вештица = Тако се зове жена подеког вештака. А име јој долази, не од његове већ од њене вештине. Зато се и у невештака налази таких жена. Вештци (и воштци) обично имају кротке и благе жене.

Глад = По немачкој пословици то је најбољи кувар. Само што се „најбољи кувари“ остављају сиротињи; а богаташи задовољавају се и са лошијим куварима и куварицама.

Добра мисао = То је оно на што се многи туже да неће да им п а д н е н а у м. А управо неби ни требало да им падне на ум, већ да им падне и з у м а.

Равноправност = То је оно што Чивути себи истешу много лакше него: р а в н о п р а в - н о с.

Митологија = Наука из које н. пр. и то дозна-

јемо, како се звала богиња правде. (Али ко хоће да буде савестан судац, ја би му ипак забранио, да не учи митологију).

Ашов = Реч коју су нам позајмили стари Мађари, да тиме копамо бедем опште одбране; а „нови Мађари“ не иште га натраг, јер мисле да ћемо бити тако луди, да са тим алатом себи гроб ископамо.

Далак = Тврдоћа с леве стране испод срца, коју мора да су изумели апотекари, да лакше кинину продаду.

„Не лаје куца ради села“.....

(Крајкача.)

„Браћо! Чујте!.. Мени дајте,
поверење ваше!
Ја не трпим, да нас туђин
прогања и јаше!
Ја ћу за вас увек смело
на браник да станем;
или морам победити,
или ћу да па'нем!
али народ *морам* спасти,
од беде и глади!!“
. . . . . .
(*Не лаје куца ради* села,
него себе *ради!*)

„Ал' за Бога, жено мила,
зар опет на игру?
да те тамо окрећеду
као какву чигру?!
Ја не марим, што ти треба
сад хаљина нова,
не страшим се, тебе ради,
никаквих трошкова!
ал се бојим, да ти игра
здрављу не досади“....
. . . . . .
(*Не лаје куца ради* села
него себе *ради!*)

На Русију гракнула је,
сва чивуцка штампа;
сад их боле трговачка,
руско-швапска „трампа“,
сад им није *то* по ћуди,
сада опет *ово;*
сваки Чива туцетак је,
новости већ сков'о!
па се труди, да Европа,
Русију насади!...
. . . . . .
(*Не лаје куца ради* села,
него себе *ради!*)

„*Њежњејша*“ госпа Каја,
доктора је звала;
због слабости превелике,
у бригу се дала;
а господин доктор зна је;
већ од памтивека,
па ни мало не брине се,
ради њеног лека,
ал' јој вели: *пребољна је,* —
па је ледом лади....
. . . . . .
(*Не лаје куца ради* села,
него себе *ради!*)

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

А. Ти канда имаш сат.
Б. Имам.
А. Де, бога ти, извади га да видиш колко је сати.
Б. Е, не смем ја мој сат много узнемиривати. Он је од неког доба постао велики филозоф.
А. Какав филозоф.
Б. Стоји-кер.

Н. А шта ради твоја сладчајша госпођа супруга?
НН Уф! мани је, молим те. Сва ми је прна.
Н. А за што?
НН. Ужасно се бели.

Попа. Море, газда Јово, та ти си досада био умерен у пићу, а гле сад! љуштиш тај рампаш као да си се најмио.

Газда Јова. Е мој господине, не пијем ја што ми се пије, већ пијем само да отмем што од те проклете филоксере.

А. Је с' чуо да је господин Моцић постао тајни саветник?

Б. Ћути, да те ко не чује. Још би те могли затворити.

А. А зашто да ме затворе?

Б. Па нису га ваља за то поставили „тајним“ саветником, да о томе чак и ми прости људи дознамо.

Љубим те!

Љубим те, мила душо
И звездо моја сјајна.
Љубим те јако, јако, —
А то је моја тајна.

Ту тајну не сме нико
На овом свету знати,
Ни братац твој, ни сеја,
Ни отац твој, ни мати.

И кад би могло бити
— Ал немогућство ј' преко —
Ту тајну срца мога
Ни теби не би рек'о.

Ту тајну не сме прозрет'
На свету нич'је око;
Ја морам њу закопат'
Дубоко, предубоко.

Па где ћу, куд ћу с њоме? —
— Е, хајд' у песму ову!
А песму ћу да пошљем
У обил „Стармалову“.

Ту неће зазор бити
Песмица моја мала.
И ко је год ушчита
Мислиће да је шала.

Аноним.

Чивутска осетљивост.

Један Чива, имена ишкаријотскога, рода Ијудејскога племена Израиљскога, а карактера кожодерскога, — ономад у друштву жестоко се наљутио! . . . Реч по реч са једним нашим припознатим шаљивчином; па би дошло и до боја, да је т. ј. овоме последњем до тога стало, да њега, т. ј. чиву, измлата; али шаљивчини беше до шале, па се забављао са тим, што чива у немоћном беснилу своме све пени на уста! . . . . „*Ви сте луда!*“ рећиће му шаљивчина; — „Ко је луда? Ко је луда!“ — развикао се чива, — „то ви морате узмете натраг . . . . То фређа мога част! . . Ви морате казати: „*ја сам луда!*“

Онај се хуљов насмија. „Па то сам баш ја и казао, ништа друго!„

„Али, чујете ви, ја то не трпим, то је ново увреда за мене“! Нећу тако; Ви морате кажете: „*ви сте луда, а не ја!*“ Шаљивчина понови реч по реч: „*ви сте луда а не ја!*“ „Ух, за Бога! Да мене није жао на мој Сара, да остани несретна, ја би вас овде убио на с'место!“ — раздера се, пенушећи се чива, и у највећем огорчењу, зграби — шешир и остави цело друштво у најслађем смеју.

Др. Казбулбуц.

Наш чика Раја.

Сви се туже на врућину
у том топлом добу;
само нашем чика Раји,
хладно ка' у гробу.

Сви се радо одмарају,
у шумице хладу,
само наш се чика Раја,
пред'о живом раду.

Па *натеже* и мучи се,
док му зној поцури;
протегне се очи трљне,
онда опет жмури.

. . . . . .

А где-ли је чика Раја?
где се он то крије??...
У *подруму* ено лешка,
натеже и — пије!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(**Увек отворена рубрука**).

Кад је мали Илија чуо да му је брат у Пешти на испиту пао, сав је пребледео и запита: са кога је ката пао?“ (јер он је био пролетос у Пешти, па је видео да је универзитет кућа висока на више спратова).

Илија здраво воле коње.

Једаред га неко запита:

— Је ли, Илија, кад ти будеш велики, ћеш и ти терати коње?

На то Илија брзо одговори:

„Нећу ја њи терати, ја ћу њи још звати.

Илија се једном загледао у облаке, пак ће рећи: А гле, мати, онај облак изгледа баш као наш господин попа.

Мати се нашали и одговори: па можда је заиста наш господин попа.

Илија. Није, није. Нема црвен појас.

Мали Јоцика пије са мамом његовом „кафу“, па ће рећи: „молим те мама, за друго парче шећера, оно што си ми мало пре дала, испало ми из руке.“ — „Па куд је пало?“ пита га мату. — „Пало је, у — у — кафику“, рећи ће мали угурсуз. —

Др. Казбулбуц.

Писао наш Н. медицинар да је положио теоретичан испит, а сад; вели, долази скоро испит из праксе, па се надам да ћу и ту добро извући.

То су писмо прочитали родитељи пред његовом малом сестром Ленком. Ленка чула нешто да звони, па се другарицама својим фалила: мој ће брата скоро извући праску.

— Што ти, Ленка, једнако шмркаш.

— Имам вијакицу.

Кад се ми почесмо смејати она се збуни и хотећи да се поправи рече:

— Па имам кивајицу.

Ми на то још већма ударисмо у смеј, а Ленка нас погледа пола срдито а пола смешљиво. —

— Е па кад се смејете, онда немам ништа.

Ленкина матр опазила у бради Ленкиног оца неколико седих длака, па таки поче да му те седе длаке ишчупава. Ленка је то гледала па ће рећи матери.

— Знаш ли, мати, шта си ти сад?

— А шта?

— Па зар не знаш, — ти си сад вукодлак.

Ацко. Деда, је ли, ти немаш један новчић.

Деда. Како не би имао. Имам.

Ацко. Е, кад би га ти имао, ти би га мени дао.

Деда. Ал кад би га теби дао, онда га ја не би имао.

Ацко. Ал онда би га ја имао.

Т.

Даница. Мати, и ја сам измислила једну загонетку. Пошљи је чика Јови у „Невен“.

Мати. А каква је та твоја загонетка?

Даница. Здраво лепа.

Мати. Па кажи је.

Даница. О за бога, та загонетке се не казују. То треба други да погоде.

Т.

Пази на крај!

(**Крајкача**:)

Доста пута у животу,
дешава се какав чин,
да се на то речи може;
„на клин иде увек — клин“!
Па кад тако заопуца,
уђе то у обичај;
није с'горег опомена:
„пази на крај!
пази на крај“!!

Нобл Фема има свега,
што пожелит' може ко;
има злата, и одела,
па и дворац „Рококо“!...
али она још би више,
мужу вечно вели дај!
а он јадник тек уздане:
пази на крај!
пази на крај!!

Чивуцки се новинари
отимају у сав ма'
ко ће Русу да начини,
све страшнији страшан стра!
па му пре́те: Ми смо моћни!
Ми смо силни добро знај!!
а Руја им одпоздравља:
пази на крај!
пази на крај!!

Круна, ма колико сјајна,
може постат' тавна сен!
(та несрећа, ако хоће,
нађете за тили трен!)
Зато ваља за времена,
бринути се за њен сјај,
да не буду залуд речи:
пази на крај!
пази на крај!!

Бизмарк ено нове мере
за француске ће сад;
хоће да им баш сарани
сваки покрет, сваки рад!
а Немачкој мисли с тиме
да отвори среће рај,
па не чује судбе речи:
пази на крај!
пази на крај!!

„У Бугарској све је красно“,
(тако пева плаћен лик)
„Кобург ено руже бере,
што их рађа — Казанлик!
а народ је пунан среће,
опија га кнежев сјај“!..
само ипак... ипак... ипак:
пази на крај
пази на крај!!

Др. Казбулбуц.

Српским родољубима.

Песник српски **Мита Поповић**, коме се умље већ пре две године дана за навеки помрачило, испустио је свој песнички дух у заводу др. Шварцера.

Немили случај је тако хтео, да је потписано друштво тек други дан пред његову смрт сазнало и то у часу, када се овдашње друштво за погреб пуких сиромаха понудило било, да га о своме трошку сахрани као што сахрањује и друге просјаке.

Потписано друштво је одмах, чим је чуло, да је српски песник умро у крајњој сиротињи, сматрало за своју дужност, да му из поштовања његових књижевних заслуга а и рад образа нашега народа приреди скроман али пристојан укоп.

То је учињено. Но приликом укопа исказало се, да је др. Шварцер ретким човекољубљем држао, неговао и лечио Миту Поповића пуних 17 месеца на вересију, јер је песникова жена на предходно лечење утрошила све што је имала. То је дуг који српски народ неће — уверени смо — неподмирен оставити.

Да подмиримо трошкове на укоп, да исплатимо трошкове лечења у заводу др. Шварцера, да обележимо гроб песников каменим крстом (да се не изгуби као што се изгубио, Видаковићев) да помогнемо удовици му у тешкој нужди и невољи њезиној колико се може — у то име апелујемо на све српске родољубе и молимо их да нам притеку у помоћ дарежљивим прилозима.

Потписано друштво латило се ове тешке дужности драговољно из пијетета према омиљеном српском песнику уверено уједно, да је тиме одговорило и жељи васколиког народа, који ће прилозима то и посведочити.

Сви ће се прилози изнети на јавност а шиљу се на подписаног председника друштва.

У Будимпешти, 11. (23.) јуна 1888

Друштво „Коло младих Срба“.

Душан Сперњак, с. р. заменик тајника.

Лазар Милошев, с. р. председник.

Адреса председникова: Budapest. IV. Molnárutcza 47. sz.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци .	дугује 16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„ 18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . .	„ 6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца. . . .	„ 7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула.	„ 4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . .	„ 8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . .	„ 8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црњи	„ 8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 3.75
11.	Павао Зарић, јером на Крчкама код Дрниша	„ 4.—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . .	„ 50.—
14.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21.30
15.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
17.	С. Д. Циковац, сада у Сремy.	„ 13.88
18.	Платон Соларић, парох у Катинци . . .	„ 10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци	„ 34.31
20.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи .	„ 6 —
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохову . . .	„ 7.43
22	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . .	„ 6.40
23.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . .	„ 20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . .	„ 17.16
25.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . .	„ 11.33
26.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . .	„ 14.59
27.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
28	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
29.	Паја Таназевић, учитељ у Меленци . . .	„ 7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . .	„ 8.70
31.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„ 8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 8.90
33	Јоца Дренић, берберин, Стапар	„ 5.97
34.	Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
35.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
36	Петар Милошев, Плашки	„ 12.65

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г. 1889.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	. . . . .	фор.	24.—
„ 1/2	„	„	12.—
„ 1/3	„	„	9.—
„ 1/4	„	„	6.—
„ 1/8	„	„	4.—
„ 1/16	„	„	2.—

Огласе са страних језика преводимо безплатно.

„Орао“ се штампа и распрод је у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., 1/2 боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 3—8

КАСЕ

по најновијој америкáнској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

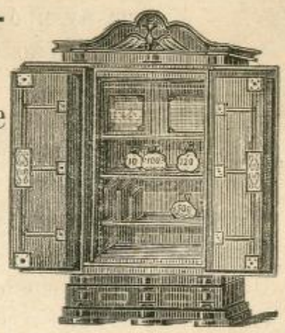

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

7—18

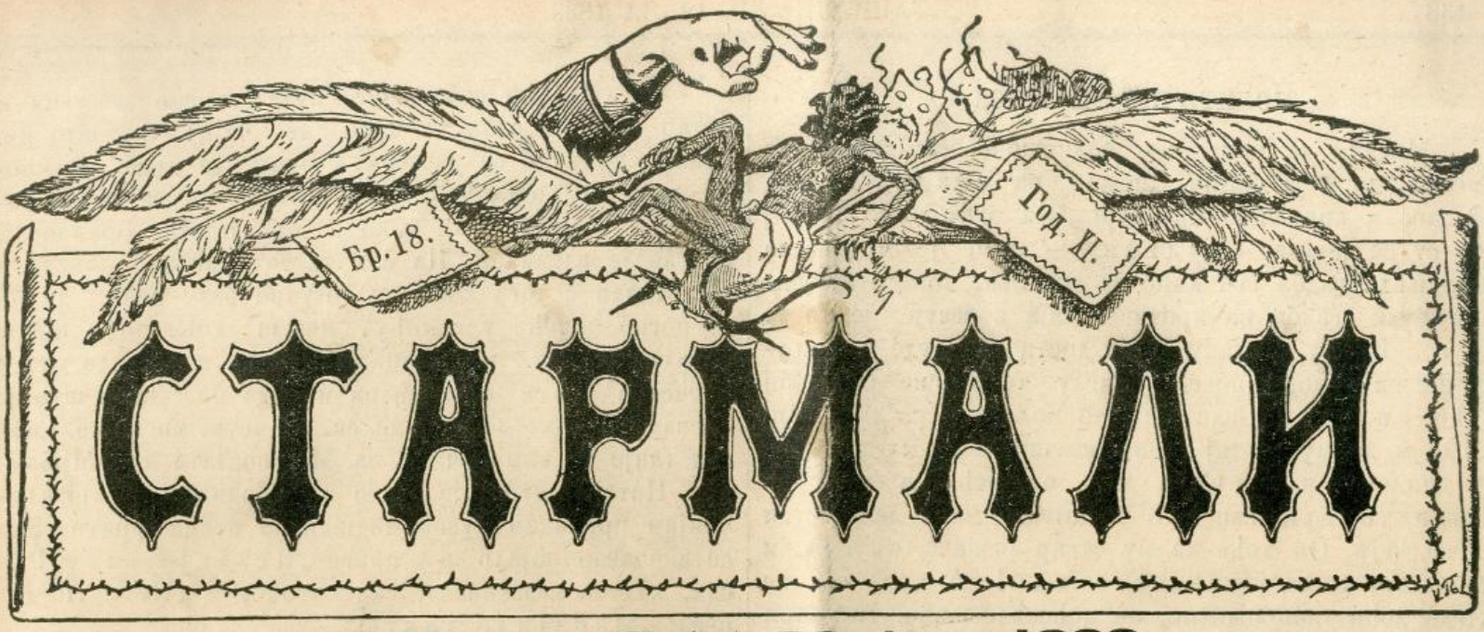

У Новоме Саду 30. јуна 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

У ОБРАНУ СРПСКЕ ЧАСТИ.

„Русија — она је на коју треба да падне проклетство целог цивилизованог света.“

То је цитат из једнога
Већег чланка, — није сан.
То је неко изригао
У „Revue de l' Orient.“

Згледнуше се сви Французи,
Обузе их срам и стид,
Па читају још једаред, —
Јер можда их вара вид.

Не вара их, — тако стоји, —
То је израз, то му тон.
И њима се на то згади,
И рекоше: „O fi donc!

Та у тима речма лежи
Недостојан штампе чин.
Та то казат' није мог'о
Француског рода син!“

Погледали мало ниже,
Нашли име писца тог;
И Французи одахнули, —
А срам оде на другог.

Срам су нама добацили,
У наш кутак у наш дô.
А то крити, забашурит',
То би текем било зло.

Ено цитат тамо горе,
А потписа ево шар,
Ево: *Јаша Игњатовић,*
Српски академичар.

Доста ј' нама друга срама,
Па зар примит' још и тај!
На замашан овај удар
Ево српски одмашај

У речима оним лежи
Свем Словенству гнусан чин.
И то казат' није мог'о
Србинскога рода син.

Ил ако се не одриче
Да је српског стабла ниk,
То је онда, то је онда,
Само његов — отпадник.

Dixit et salva vit animam

Н. Н. Н.

Политични преглед.

Мислим да нема ни политичне ни каноничне сметње, да и ја бацим поглед на свадбу краља Милана и краљице Наталије. На свадбу велим, јер су се заиста свадили, — само је чудновато што њих свадба ево хоће да растави, док друге обичне људе свадба на против спаја и везује једно за друго. Краљу Милану није доста да буде распуштеник у дојакошњем смислу те красне речи, он хоће силом („Сила бога не моли“, и т. д.), баш силом да му се тај занат освешта и да му и црква ту диплому изда. Само што он неће да му суди конз-историја, као што уопште не мари да му суди историја. Он хоће да му ствар решава синод, и за то пре свега рече: сине оди! А син кад не хтеде доћи добровољно, он дође зловољно. Не мари краљ ни то, што ће син навући на себе син-одијум народа, та краљ вреди више него народ, јер н. пр. после смрти кнеза Михаила народа је било у свакој вароши и селу, а владаоца су једва обрели тамо негде у парискоj кафани. А то је био Милан Обреновић четврти (IV.) Само што сад нема Обреновићке четврте*), и тако можемо слободно и без увреде рећи да краљу Милану четврта фали.

Кр. Милан је мислио: што ће краљица да долази из Визбадна у Београд. Визбаден и Београд то је свеједно, — Визбаден је у Насави (Nassau), а и Београд је на Сави. Но од те мисли требао би он да се опере, или бар лека ради да пије какву минералну воду. Кад би мене запитао, каква би вода била за њега, ја бих му рекао: „Ваше Величанство: Сел' тес'! (Selters). Па ако би ме послушао, то би заиста био лек.

*) Може бити и тога ако се још дваред развенча Слагач.

Него ја сам себе више пута чешао за увом и питао сам сам себе да нико не чује: За што кр. Милан хоће да се развенча? Знам, до душе, да многи људи кад остану без жене онда им се срећа насмеши (да их утеши); тако н. пр. прота Бранковић постао је владиком. Па сад чисто мислим, можда и кр. Милан с тога хоће да остане без жене, да би се могао повући у самоћу; можда хоће по примеру некадањих срп. владалаца, Немање и др. да оде у манастир да се покалуђери и онда би, као што је Стеван Немања добио име св. Симеун, могао кр. Милан (чије се име почиње са М.) постати св. Мраша.

Интересантно је, што кр. Милана у најразличнијим приликама увек подједнака песма прати. Кад се венчавао појало се у цркви „Исајије ликуј!“ а сад, кад се развенчава, сад се опет у „Пест. Лоју“ пева: „Израјиле ликуј!“

А како се митрополит Теодосије према томе понаша? Он се крља. Узео је траву разводник, те чупкајући листиће вели: хоћу, нећу; хоћу, нећу...

А међу тим чује се из Србије бачванска песма (сигурно је пева кр. Милан, јер у Србији другима није до певања): „Ајајб, ала би се жевио!“

Но кад генерал **Протић** ради **проти** краљице, онда би требало да бар генерал **Зах** ради **за** краљицу.

Што се тиче других политичних догађаја у свету најважније је, што новине сад доказују, да цар Фридрих III. није умрьо, него су га доктори лечили. Е ал је болест под њиховим лечењем напредовала као рак. Сад се доктори свађају као новосадске пиљарице и хоће обраницама да се потуку. И Мекенци ће сад да се лати обране. Него његов је бостан канда већ обран.

Даклем изиће наредба, по којој нека наша места добивају ново лепо мађарско име; тако Овча

ПОДЛИСТАК.

Волете ли ви сира?

(Истинити догађај.)

(Свршетак.)

Ха, гле! Прија Сокину Дафину, добро кад сам се сетила настави мати, она је јединица а биће и тала.

Но то већ не марим.

Е па иди у име божије, ту ти није нико нуждан, познајете се.

Дајте ми најпре да „фруштукујем“ рече Паја, онда шта да бог. Мати донесе у шерпењи (тако за једну литру) млека, а Паја још надроби за сексер жемичака, те док си длан о длан ударио, а он готов, пољуби оца и матер у руку, па хајд управо Дафини. Кад је био до медведа (бирташа) доспео — сврне унутра и заиште чашу пива. Једну по једну, па намири петнајест, да, забога, није то ни шала, први пут у животу чини тај корак! треба ту имати и куражи, а ко ће му дати бољу кураж од — пића.

Кад је и петнајсту смирио, устане и оде куд је наумио а путем све се мисли шта ће, како ће започети. Дође већ и до авлијски врата, уђе већ и у гонг а ноге све клецају под њим; срце се устумарало по грудима ко шаров по млечари, па искочи на поље, и већ се покајао што је дошао. И псето већ залаја на њега, а он куц! куц! у врата.

„Херајн“ зачу се из собе.

Слуга сам понизан! Како сте госпођице?

О, мило ми је на обашка, одговори удавача, и спусти „Вражије Доба,“ лист на који јој се отац пренумерирао поред себе на канабе. Паја дограби лист, преврне га и одуд и одунд па рече: а што то ђубре читате! та ово је лист добар, затим тури руку у џеп, извуче „Српски народ“ од године 1881-ве од 27-ог Маја. бр: 33.

Ја се баш слабо занимам са новинама одговори Дафина.

Да видите и ја.

Најрадије читам књигу: „Отмен свет.“

А ја „Сановник“ и „Трепетник.“

Удавача се задубила у „Туркос“ па како је окренула последњу страну — зауставише јој се очи на једној „анонси“ па кад је на нешто наишла чисто неверује очима да се и тако што штампати може, протре још једаред очи па чита наново, тако је, никако другчије већ како је први пут прочитала. Чини се и невешта као да изванредност и нестоји онде, преврне другу страну, па чита, а Паја се мисли шта ће и како ће почети. Наједаред скупи све силе, накашље се, пљуне на патос да би омању жабу покрио да се и не макне, па одпоче:

зваће се од сада Bárányos; Црна бара — Feketető; Јабука — Álmas (на то ће се пити и алдумаш); Сакуле, зваће се од сада укратко: Torontál-Sziget и т. д. — Сад се ради на томе да се и остале светске вароши и села помађаре; тако н. пр. Лондон зваће се од сада званично Angolsziget, Париз — Franczia Budapest; Њујорк — Uj-Sz. György и т. д. — само се хинеском Пекингу неће дирати у његово дојакошње име; а спасла га је једино та околност што Pék значи у мађарском пекар (долази од глагола sütni = пећи), а ing опет значи мађарски кошуља, даклем Peking је Пекарова кошуља, па ту кошуљу неће да му скидају; а на тој галантерији биће им Хинези јамачно врло благодарни.

Ћира. Ко има права решавати о брачним разводима у Србији, — конзисторија или синод?

Спира. То право, по закону, има само конзисторија; али, по калембуру, мора се то право дати синоду —

Ћира. Аха! Јер је син од матере већ отргнут.

Ћира. Е, ал које допустио, да се син отргне од матере, пре него што се и саслушала мати?

Спира. То је допустио Бисмарк.

Ћира. Ма човече како може он тако што допустити, кад он није вере православне, већ је протестанат?

Спира. Он је унапред знао да краљица Наталија мора против тога насиља протестирати, пак ју је сматрао као протестанткињу, — а ту већ он сме да решава.

Ћира. Е, е, е! А зар се није Бисмарк жацнуо, да ће то бити криво синоду у Србији?

Спира. Није. Јер он увек зна разлоге дотеривати на свој калуп. Па ко вели: српијански је синод православан, — даклем не сме протестирати.

Ћира. Ми као да се шалимо, — али шта веле на то у Србији?

Спира. Све им је уздање у име митрополитово, који се зове Мраша.

Ћира. До душе, — ако ту реч мало прекроје, од **Мраша** може лако бити **Марша.**

Пуслице.

⊙. Цар Вилхелм иде у Русију и може још доћи до споразума са Русијом. А ми кад нисмо хтели да Немачку претечемо, остајемо да из даљине гледамо анализирајући ту реч: спор-разум.

□. Краљ Милан виче: „Ево ми развода!“ — А одзив на то не одговара њему, већ краљици Наталији, — одговара: „Мираз вода“.

---

§. Краљица Наталија канда још и сад не мрзи

Волете л ви сира?

Девојка га погледи чудновато па одговори: А какво је то питање?!!!

Не, не, тео сам да питам воле л' ваша госпоја мати сира?

А шта би ви били дебљи и бољи све и то да знате?!

Паја већ ушепртљио, јер удавача гледи у очи па неда му ни тренути, те опет сасвим збуњено промрмља: Е гле! а шта ми је?! Хтео сам питати воле ли ваш господар отац сира?

Дафина се намршти на овако питање, скочи на бабачке ноге те излети напоље, ђувегију остави да размишља о „бесмртију душе.“

Кад је однела родитељима радосну вест сети се новина, па да неби дошло у руке оцу ил матери брзо отрчи натраг, затече Пају где седи ко здрав читав, мислио би човек да чека одговор. Удавача згужва новине и појури напоље. Е није већ роткве вама, проговори Паја, то су моје новине.

На част вам одговори Дафина и изађе на поље.

Није ни пет минута прошло, а госпођа мамица сасвим достојанствено ступи у собу, стане пред Пају и рекне:

Пријатељу ви сте дошли да се жените, јелте?

Та да, ваљда вам је казала ваша кћи.

Она ми није ништа казала, већ. . . .

Нисам ни ја њој упаде Паја у реч, може бити да би и било што, ал кад се напела ко жаба у крај баре, сад нек чека кад ће се Паја (први момак у селу) опет наканути женити; — затим устане, па и без збогом остајте оде. Упути се управо „Медведу“ те намири 30, словом: тридесет чаша пива, за тим се одбатрга кући и легне, а пред вече кад се пробуди — дао је „релацију“ оцу и матери.

Можда би ко рад био знати, шта је било даље с' удавачом? Она се врати у собу да отвори прозоре и изветри собу; Паја у „гњеву“ заборавио новине, а удавача закључа врата, па још једаред прочита ону „анонсу“ ко што реко од год: 1881-ве 27-ог Маја бр. 33.

Ако је ко рад знати шта се у оној анонси налази — нек потражи тај број, иначе на захтевање у верном препису послаће му и подписани.

Паја после није живио ни пуни седам месеци, умро је од „капље,“ а Дафина још и данас чека откуд год ђувегију.

Ђ.

кр. Милана. И њој није жао што се растаје с њиме, колико стреши да он може сад наћи другу Милку.

♎. Што сад цела Европа испира уста српским неприликама, то се не може урезати у рабош кр. Милана; јер његов је рабош и пре тога био пун.

+. На тај најновији скандал све су поштене женске разјарене. Али наравно има и таких лепотица, које се у себи радују: „Аха, сад ће нам Београд заиста бити „*слободно пристаниште.*“

♏. Кад су растављали кукавног престолонаследника од расцвељене матере, он је лупио ногом и рекао: Никад више у Немачку! (Шта ли ће, боже, рећи српски народ, кад и он једном дорасте да може лупити ногом?).

△. Пештанске новине наравно да вичу: Хура! — На сва уста вичу: Хура! Хура! Даклем није чудо ако кр. Милан већ снива о Хуријама.

⁂ Несретна мајка дала је своме сину бележницу са црвеним корицама да у њу бележи све што буде код оца видео. Те корице нису морале бити црвене, — јер оне би већ и саме поцрвениле.

♋. Само се чудим што се кр. Милан боји да га не отрују. Та Срби никад нису били отровници, — ма да су били често тровани.

Ђука. Даклем „Н. Доба“ јавља да се смиловало на своју публичицу, па ће од сада излазити само једаред на недељу.

Шука. Даклем у томе погледу обистинила се пословица, која вели: тече вода куд је текла.

Ђука. Не разумем те.

Шука. Па за бога то је лако разумети. „Н. Доба“ потекло је из развалина негдашњег Јашиног „Недељног листа“, па ево сад је цурило дотле, док није и само постало недељни лист.

Истина.

Истину *тражит'* — лака је ствар.
Истину *познат'* — ту треба лар.
Истину *зборит'* смео је збор.
Истину *примит'* — е ту је чвор.

(С немачког.)

Из наше торбице.

У Србији је био негда обичај да се при састанку питало „*Па како сте?*“ — а кад се на то одговори: „*Добро*“, онда дође друго питање: „*Па како оно још?*“ — Покојни чика Ника није бегенисао тај обичај, али и умео је да му доскочи. — Он јуначки дочека прво питање: „*Па како сте?*“ и као из торбе истресе одговор: „*Хвала богу добро, — а добро и оно још*“. — Тим је начином многе одучио од тога дангубног празнословија. (Да је сад жив чика Ника, не би правио те вицеве, — сад се то више у Србији не пита, јер свако зна *како је и како је оно још*).

Цахерл.

И Цахерл ево умре.
Жалити га ваља махом.
За живота ј' прах продав'о, —
Па сад поста и сам прахом.

Бог нека му душу прости!
Ал шта ваљди тужно лице? . .
Од сад ће нас, ка' и до сад,
Гристи буве и стенице.

Л.

Најновија гладилица.

Немојте мислити да је реч о оним новим гладилицама, што су их продавали на пештанској изложби, о које можеш за тили час наоштрити и најтупљу кебу и то са свим на суво, не само без водира, него не мораш чак ни да пљунеш на њу.

Те су гладилице доста грубе а сад већ и застареле.

У новије доба пронађене су много финије и ено се препоручују у 84. бр. „Српског Дневника“ где стоји од речи до речи овако: „Међу тим чланак „обзоров“ сведочи и то да је миш, о кога је орган тако званих неодвисњака хтео да изоштри досетљивост своју“ и т. д.

Ко то прочита биће му јасно, откуда је чланкописац Дневников (баш као да је Бекић) тако досетљив. И не био поред таке гладилице!*)

Вркец.

Опклада.

Снаш' Фема је жена благоглагољива и њен јој је муж више пута рекао: Ти би, жено, умрла, кад би морала један читав сат ћутати.

Ономад досети се нечему снаш Фема, па рече своме мужу: Хоћеш да се опкладимо за 5 фор., да ћу ја три дана и три ноћи без прекида ћутати?

Муж драговољно пристаде на опкладу па мету 5 ф. на стол, и уверен да његова жена ни један сат не може ћутати а камоли три дана, рече жени: па гилт!

Снаш Фема зграби новац спусти га у џеп говорећи: „Ахаха, да красну ли ћу мараму купити за ту петицу“.

*) А треба ли, бога вам за ту гладилицу водир или је доста само пљунути на њу. Слагач.

Муж. Ха, ха, ха! Ти мислиш још опкладу добити, — а ево си је већ изгубила, — јер ево, већ си проговорила.

Снаш' Фема. Не губим ја опкладу тако лако. Већ ти је мораш изгубити. Ми нисмо уговорили: која ће у три дана ћутати, — а ја сам мислила три дана после смрти. Даклем нема сумње да ти мораш опкладу изгубити.

Муж увиде да је насео. Одмахну руком и прежали петицу. **Лала.**

Време.

Шта је време, да л' ко знати жели?
Све што би смо и што не би хтели:
у природи — не почет почетак,
сиротињи — вечни црни петак,
за науку — развој трећег чина,
за пијанца — чутура без вина,
бесној сили — парница са правом,
гадној лажи — секира над главом,
у лекарству — лекар свију рана,
а за глумце — кеса подерана,
за боника — књига с другог света,
за леншину — ни брига девета,
за лопова — тренут „лепе згоде“,
славољубљу — чаша ладне воде,
за нервозне — клепет празна млина,
Код женскиња — тајница једина,
заљубљеном — жеравица жива,
за песнике — фабрикант мотивâ,
за гробаре — берба виноградâ,
за сањала — праља старих нада,
за сужника — појам о слободи,
за све друге — лист о новој моди,
историји — „повод саме ствари“,
неодлучном — џангризало стари,
а паметном — драгоцено злато,
на дну мушке воље закопато;
и све даље и све ближе тако —
слабо перо не стиже га лако.
Но кад кад ме уставица засрбе,
па се питам: шта ли је за Србе?
а враг неки подругљиво кличе:
Поље, на ком' чкаљ и коров ниче;
бесконачност укрштаја ирéки',
где се може — свађати во вјвки! . . .

С. Л. Лазић.

Рачун.

Неко је прорачунао да људи просеком говоре 3 сата на дан. На један минут долази одпр. 100 речи, а то чини, кад би се све штампало, пуних 600 октавних страна на дан. А на целу годину изнело би преко педесет дебелих књига.

Тако стојимо са човечијим језиком. — А како је код женских, то рачуница ил није хтео, ил није смео да прорачуна.

Ала га је ухватио!

„Узалуд смо нос подигли
— учен синак збори —
човек ти је животиња,
можда још и гори!
Па сад ко се дичи, нека му је просто,
ал' човек је, оче, *од мајмуна* пост'о.
Тако кажу књиге — науке нам луч —
а у нама самим загонеци кључ.“

„Верујем ти — вели бабо —,
та како и не бих?
То се ето, драги сине,
види и *на теби.*
Ту већ нема сумње, то види и слеп.
Ал' једно ме брине, па премишљам вазда:
кад те мајмун роди, а не господ сазда,
ко ти, јадно дете, ко — одгризе реп?!“

С. Л. Лазић.

Мајсторија козе пасе.

Била је цича зима кад је неки стран путник дојахао у сеоску гостионицу. Иште собу. Нема, — све су заузете. Коња су му примили у шталу а он уђе у велику собу, где се једе и пије. Ту је било пуно сељана; поређали се око пећи, где би он тако радо сео да се мало огреје. Гостионичар га запита желили што да вечера. Путник одговори:

— Мени донесите ма шта, што имате готово. Али пре свега подајте мом коњу једну чинију сира.

Гостионичар избечи очи: сира!? коњу сира! ваљда сте хтели да кажете сена.

— Ма знам ја шта говорим. Сира му подајте.

Гостионичар слеже раменима и изиде на поље. А сви сељани који ту беху, појурише за њим, да виде то чудовиште од коња, који се сиром храни.

Коњ, истина, није хтео ни да погледи на сир, — али међу тим је његов госа ухватио најбоље место за столом поред пећи.

За што? — за то.

А. Ала, господине попо, кажите ви мени онако искрено, за што ви нама увек говорите да постимо; а ви сами никад не постите.

Попа. Казаћу ти — али немој да ме стрпаш у „Стармали“. Та баш за то ја вама препоручујем пост, што сам не постим. Јер кад ви сви постите, онда појефтине и ћурићи и прасићи, и маст и јаја, — а ја као сиромах човек, морам гледати себи да олакшам. Та знаш да сваки светитељ к себи руке држи.

А. Знам, знам, господине, и хвала што сте ми разјаснили.

Попа. Ал обећао си ми да нећеш све у „Стармали“ стрпати.

А. Нећу „све“, — само оно што је за „Стармали“! Јер ја сам његов редован дописник. **Др. К.**

О петлу на ражњу.

(Сентенције гладног појете.)

Кад мој стомак већем свира,
(Без фигуре: крчу црева)
Нек послужи бар — к'о лира,
Да се л кше песма спева!

Стомак кад је празан јако,
Без икакве материје,
Кажу, онда да се лако
Идејална машта вије.

Нек на бајно цвеће слеће,
На суро се пење стење!
— То све неће — даље креће,
Паде машта на печење.

„Но то ти је лепа тема!“
Кличе песник богодани,
„Ту за песму мисли нема“, —
Музин сине мало стани!

Ти се вараш — тако није!
Печен пето па на ражњу,
Пружа духу сентенције
А стомаку храну снажну.

Већ сам ражањ кад се врти,
зар он није симбол верни,
Од колевке па до смрти.
Како теку дни чемерни?!

Он се врти увек пламу,
— Живот клоне гробу тако,
— Он у диму стоји саму;
Не сећа л' те то на пако?!

Још те сећа ражањ мали
Гране, што је у вис хтела, —
Одсекли је, окресали,
Па сад служи у дембела.

Тако ј' и код људи слаби.
Многи младић тражи виса,
Ал га тиран какав зграби,
Обори га до амбиза.

..... Леп залогај печен пето,
Уз Пиштинца боцу пуну;
Ал' у глави опет ето
Једна луда мис'о суну.

Зашт' баш петла госо воли,
Ил' госпођа милостивна,
Код толико кока бољи —
Није л' на њег она кивна?!

Још док рана зора руди,
И сан љуби очи њене,
Пет'о песмом јасно буди
Свој род, да се из сна прене!

Луђак пето! Тешко њему.
— Зашт' је сретне у сну смет'о? —
Довело га то је чему?
Сад на ражњу гори ето!

Међ људима тако није;
Булиоце на том свету
Нико нигде не загрије —
Охладе се на ужету.

..... Леп залогај печен пето,
Уз Пиштинца боцу пуну;
Ал' кад гледам њега, ето
Зашт' у тужну бијем струну?!

Одкуд туга? — Смешно то је!
Зар из жутих батакова,
Бистро око маште моје
Чита тужна каква слова?!

Или, или — срам је рећи —
Кад погледам то печење.....
— Морам таки сад утећи
Свладаће ме искушење.

Због ом! дакле ти трагични
Петле, жртво песме јасне;
Због ом! ражњу симболични,
Због ом! — крај је песме красне.

Ал' пре него баш издахне
Ова моја песма саде,
Нек још нешто она шане,
Макар да то сваки знаде.

Та околност — реч Омира! —
Што о петлу а на ражњу,
Данас гуди моја лира,
То поуку даје важну.

Поуке су речи јасне:
(То појета сваки таји).
Многе песме врло красне,
Роду — масни залогаји!

Боривој.*)

Небоји се грома.

У време буре и силне грмљавине громова, моли-ше се бостанџије од страха богу у својој колиби, — но само баба Мара ћути и по каткад кашљуцне: — Ти се баба Маро канда небојиш грома?“ рекоше јој престрављени људи — — пр, а ко за што да се бојим грома! проговори баба Мара, — кад севне ја зажмурим, па невидим, а кад пукне, ја се напнем, па ако удари нек отскочи.

П.

То је за њега увреда.

Заљубио се Чива Нацл у младу, лепу, имућну Српкињицу, а — на жалост — и она у њега, па отишао да је проси. Родитељи рекоше да ће му само тако дати девојку, ако се покрсти. Нацл је, истина, био заљубљен, али и сирома, па не хтеде да пропусти прилику, него пристане и на то. Од јеховиног Нацла, чрез хладну воду, постаде православни Игњат. То се десило о св. Јовану по највећем мразу. Нацл се све стресао и грчио од зиме и студене воде. Кад је попа са Игњатом и кумом, изашао из цркве, рече цвокоћући: Ух ала је то данас хладно па се онда окрете Чиви, који се шћућурио крај црквених врата, и додаде:

— Је л' и теби зима, Игњате?

Али наш ти се Игња успрси и одврати поносито:

— А кад је још Србину било зима?!

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

Мајстор Грга и Марко Штрк.

Пре педесет година, кад је Марко Штрк стао код мајстор Грге за калфу, поче мајстор Грга да му рећа кућевне обичаје. Рече му и ово:

— Ја не волим много да говорим, кад чујеш да звижднем, то је знак да те к себи зовем. А ти треба таки да дотрчиш.

Гледи га Марко Штрк, па ће онда рећи и он своју. „Баш добро мајсторе, што смо се тако натрефили. Ни ја не волим много да говорим, кад зви-

*) Поздрављамо г. Боривоја, као нова госта, и желимо да нас чешће походи. Тиме га ваљда нећемо одбити, што ћемо му искрено рећи, да му је завршетак ове песме могао бити јаснији и швигарнији. Последњу строфу баш никако не разумемо. Ур.

ждете да вам дођем а ви ме онда и погледајте. Ако видите да машем главом, то је знак да нећу да дођем.

Лала.

Бубнуотека.

У 49. броју „Н. Доба“, где се оцењује књига: „Теорија произаичког писања“, стоји и ова велеважна нова аксиома:

„Дело је доста добро подељено и изведено, али му је језик неправилан, што треба да је главна врлина таквом послу“.

Американски.

У једним америчанским новинама стајао је овај оглас:

Јуче у опери на другој галерији украден ми је сат. Ако ми госп. крадљивац врати мој сребрн сат, казаћу му, где може лако златан хронометер украсти.

Чудни смо ми људи!

Заиста смо чудни. Што волемо то чувамо „као очи у глави“. Па де како чувамо ми очи? Како поступамо с њима? дижемо их, обарамо их, превртимо их, бодемо их, парамо их, и сваку ноћ их држимо затворене. — Лепа љубав!!!

— Молим вас, кад полази брзи влак за Пешту?

= У седам сати и шездесет минута.

Опклада.

У веселом друштву рећи ће један шаљивчина: То је чудно, да човек не може сам себе бубнути песницом у леђа. Ту се нађе један брзоплет, па рече: Не може да! Ја могу.

— Не можеш.

— Могу.

— Ајде за форинту да не можеш.

— Ево форинте. Могу.

Сви су били радознали, како ће да испадне та опклада.

Брзоплет стисну песницу, подиже је иза врата и бубну себе у леђа; али у тај исти мах бубну га у леђа и шаљивчина.

— Ето видиш, да ниси могао сам себе бубнути у леђа, јер сам те бубнуо и ја.

Брзоплет је изгубио опкладу, али је добио две буботке.

Барон Н. приповедао је радо свакојака чудествија из свога ловачког живота, — а хтео је да му се баш све верује. Једаред за својим столом приповеди, како је пукао на срну, а тане ју је згодило у предњу шапу и у уво. Гости се чудили: како то може да буде. А домаћин позва свога слугу, да му то посведочи. Слуга рече: то је, господо, тако било: Срна је баш чешала предњом ногом уво, кад је г. барон на њу пукао и тако јој је тане пробило и шапу и уво. — Кад је слуга то тако лепо протумачио, примакне се своме господару, па му шапне: „Господине, немојте лагати тако раздалеко; — једва сам и ово саставио.“

Забунио се.

Господин Н. уђе у кујну. Ту је његова жена пред огњиштем стојала и супу солила. Господин дошуња се полако иза леђа јој до ње и цмокне је у раме. Госпођа се трже и људито му рече: фуј, ала си ти неучтив! Трже се и господин Н., па се поче извињавати: Опрости, душице, забунио сам се, мислио сам да је куварица.

Доктор. Јесте ли прашкове узели у облатнама?

Болесник. Нисам, господине. Ја писма не затварам облатнама, па зато их и немам код куће. Већ сам узео прашкове са црвеним воском.

Професор. Ово је данас већ трећи пут, како доцне долазите на предавање.

Ђак. Молим, господине, варате се; неће бити тако.

Проф. Даклем то је сад по други пут.

Ђак. Извините, господине, ал

Проф. Не трпим никаква поговора. Даклем то је данас први пут.

Гост. Келнер, — гледните само ово пиво. Шта је то црно у њему?

Келнер. Немојте се од тога гадити. То ће бити парче смоле, или друго што.

Шмуле. Исак, Исак, од куд теби тај златан прстен.

Исак. Нашао сам га на улици.

Шмуле. Па зар ниси пријавио полицији.

Исак. Нисам. То би изгледало, као да се шепурим са својим поштењем.

Мати Ала, ала, сине, није ти доста твоје невоље, што си и гурав и зрикав, него још трчиш за сваком девојком.

Син. Па за бога шта ћу, кад беже од мене.

Позив на претплату.

Са овим бројем завршује „Стармали“ прво овогодишње полгодије.

Где и како „Стармали“ излази, која му је цена, све је то познато, само је још непознато колико ће се пријавити нових претплатника. — Да не би било кубуре, молимо да и то што пре дознамо

Издаватељство „Стармалог.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

именце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1. Атанасије А. Николић парох у Шашинци	дугује	16.—
2. Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„	18.70
3. Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„	6.70
4. Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„	7.50
5. Ђорђе Јовановић, Бингула	„	4.70
6. Илија Марковић учитељ у Моторину	„	8.70
7. Јован Пантелић, трговац у Адашевци	„	8.70
8. Госп. Н. Н. у Срп. Црњи*)	„	8.70
9. *Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„	17.47
10. Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„	3.75
11. Павао Зарић, јером на Крчкама код Дрниша	„	4.—
12. Ристо Ј. Перотић, Мостар	„	79.65
13. Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„	50.—
14. Ј. Трифуновић, негде у Босни	„	21.30
15. Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„	4.66
16. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„	16.17
17. С. Д. Цековац, сада у Срему	„	13.88
18. Платон Соларић, парох у Катинци	„	10.80
19. Књижара В. Шмита на Рајеци	„	34.31
20. Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„	6 —
21. Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	„	7.43
22 Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„	6.40
23. Нико Радетић, трговац у Приједору	„	20.50
24. Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„	17.16
25. Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„	11.33
26. Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„	14.59
27. Спиро Будисављевић, Кореница	„	20.14
28 Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„	19.20
29. Паја Таназевић, учитељ у Меленци	„	7.94
30. Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„	8.70
31. Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„	8.70
32. Јово Поповић, учитељ, Војнић	„	8.90
33 Јоца Дренић, берберин, Стапар	„	5.97
34. Паја Митровић, Ораховица	„	7.30
35. Стеван Урошевић, Шид	„	8.70
36 Петар Милошев, Плашки	„	12.65

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овом господину још незнамо право име, јер то је онај, који је на име г. Косте Ристића упућиване календаре примао и распродавао, а ми за то нисмо знали, него смо дужили недужнога г. Косту Ристића у два пређашња броја „Стармалог“, које овим сада исправљамо и позивамо г. Н. Н. нека се сам јави и свој дуг подмири у року од 8 дана, иначе ми ћемо га пронаћи званично преко поште, која ће такође имати да одговара: како је смела без нашег одобрења издавати неком другом наше календаре, што су упућени били на г. К. Ристића, који се још 1882. одселио у Меленце, те по томе и незна ништа за овај дуг, нити га се исти тиче што.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта

1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г. 1889.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну		фор. 24.—
„	1/2 „	„ 12.—
„	1/3 „	„ 9.—
„	1/4 „	„ 6.—
„	1/8 „	„ 4.—
„	1/16 „	„ 2.—

Огласе са страних језика преводимо безплатно.

„Орао“ се штампа и распрод је у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., 1/2 боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 4—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

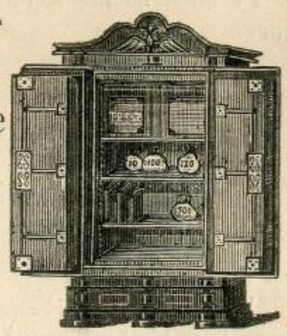

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

8—18

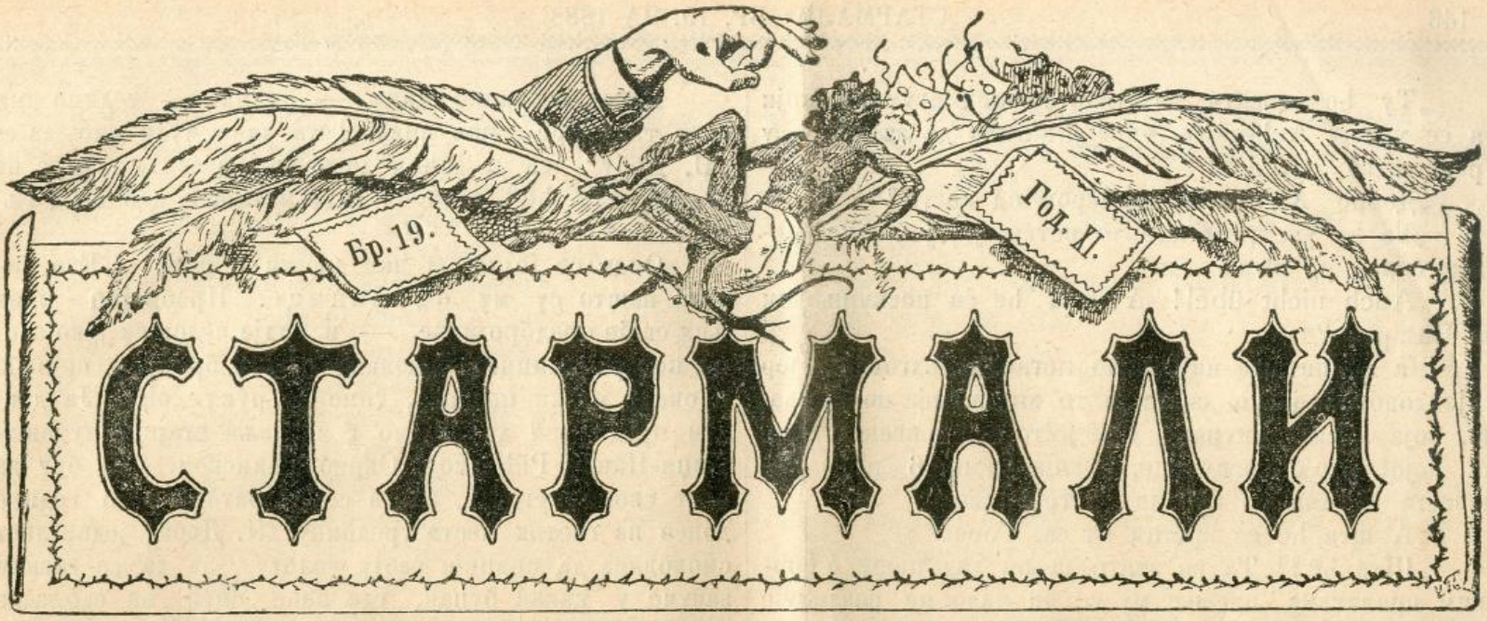

У Новоме Саду 10. јула 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

НАД ТАТРАНСКИМ БРЕГОВИМА....

Над татранским брегoвима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно.
А како је испод неба? — ту је мука права:
Подмладак се старом стаблу силом ишчупава.
Зар је деце понестало из тих села мирни?
Није деце понестало, — у шуме завирни
Деца с' крију по шумама, жалосна им мајка;
Па и ту се, па и ту се на њи диже хајка.
Што улове то однесу у Арад жандари, —
Е тако се од Словака стварају Мађари.

Деца бледа у невољи грцају и пиште,
Они иду као да их воде на стратиште.
Они љубе свој завичај, своје јато драго,
Ту би ради живовати, — ал све им за наго.
Цео свет би поклонили, ко за тиме хлепи,
Само њима да с' не отме њихов кутак лепи.
Глад, голота, сиротиња снагу им не слама,
Ту где чују миле речи словачких песама.
Ал баш ову љубав иде сила да сатари, —
И тако се од Словака стварају Мађари.

„Шта је дрво без огранка?! Шта је врт без цвета?!“
Тако пита остарина под теретом лета.
„Наше цвеће и ограње то су наша деца, —
Осећамо да нам неко све жиле потсеца.“ — —
Над татранским брегoвима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно
А кукњава јадних мајка тако срце цепа;
Ветар дува па је носи на све стране света.
Чује цела Европа, — ал ко за то мари —
Јер тако се од Словака стварају Мађари.

—o—a.

Из нашег друштванца.

Баш смо нас неколико ђака били у пријатељском друштву на чаши пива, кад један, да нас изненади извади из џепа ½ киле сира и стави га на сто, на опште расположеније. Кад сир поједосмо загледасмо се у празан тањир, — а тај празан тањир био је 48. број „Нашег Доба“. Није баш са свим празан био, ето н. пр. у подлиску, осим „Магарећи бунар“ било је још давање на знање да је уредник тога тањира, — хоћу рећи листа, добио од свога путника Хаџи П. Р. Скрибешћанског лепе дарове: Погачу из Јерусалима. Камен из реке Јордана. Плетену котарицу из Нубије. Перо од кости из Витлејема. Поскурњачу из Назарета. Крст из св. Горе и мапу од Палестине.

Наше мало друштванце тој се важној новости врло обрадовало, — та ми би волели да у томе листу никад друго што и нема, него само инвентар ствари, што је уредник од кога добио и што још може добити (ако да бог и срећа јуначка). Ми онда заборависмо на дондешњи озбиљан и суморан разговор па склептасмо ову тако веселу новост. Таки се заподе питање, шта ли ће да ради уредник „Н. Д.“ са тим даровима? „Погачу ће наравно појести“ рече један.

„Е па нек му је на здравље“ прихватимо сви остали, куцнусмо се и испсмо.

„А шта ће са каменом јорданским?“

„Њиме ће ваљда да притисне своје критике, да их ветар не однесе, јер врло су лаке“.

„Добро. А шта ће са плетеном котарицом из Нубије?“

„Ту ће држати визиткарте оних игумана, који да се улажу Анђелићу, морају каткад да завире и у уредништво „Н. Д.““

„Добро. А шта ће са пером од кости?“

„То ће употребити врло ретко, јер је научен писати пером од пакости.“

„Auch nicht übel! А шта ће са поскурњачом из Назарета?“

На то питање није нико могао да одговори, јер није довољно јасно да ли је то каква баба поскурњача, која меси поскурице, или је то она црквена утвар, на којој стоје поскурице, и која се по 6. црквен. заповести не има по кућама употребљавати.

„А шта ће са крстом из св. Горе?“

„Шта ће?! Та ви знате да он кад пише о српским приликама, писање му се ни мало не разликује од писања чивутског. За то ће крст метути на свој писаћи сто, да тако још већма вара и себе и друге“.

„Добро. А шта ће са мапом од Палестине?“

„Е, та може се ваљда и он кадкад покајати, па као грешни покајник поћи да се поклони гробу Христову. Па ето, онда ће му требати мапа од Палестине.“

„Дабогда!“ рекосмо сви остали и одувавши пену нагосмо фришку чашу. „Ал шта ће му бројанице?“

Е, томе питању нисмо могли тако лако да доскочимо. Једни рекоше: „ићиће у калуђере! — други доказиваше: „неће, не може бити, — има каноничне препоне“. — И пошто је већ било време да се кући иде, то ово последње питање остависмо нерешено.

После неколико дана, — ономад — седимо ми опет тако при чаши пива. Тога дана чули смо, да се „Н. Добу“ већ и самом досадило излазити двапут на недељу, те ће за то од сада излазити као недељни лист.

Онда се један од нас досети и рече: „Ето видите нашто су му бројанице. Пребројао је на њих своје предбројнике, — и видје человјек јако зло; па подера унапред половину својих бројева, које би и онако сваки подерао, коме до руку дођу. Ја даклем предлажем да пијемо у здравље старом путнику Хаџи-Павлу Ријичком Скрибешћанском. Да бог да опет скоро путовао, здрав се повратио и до године донео из светих места уреднику „Н. Доба“ један лист смоковни, да покрије своју голоту, па да се сасвим завуче у какав буџак, где неће бити на саблазан српском имену и српској журналистици!“

Будите уверени, да смо ту здравицу срдачно примили, куцнули се, искапили и торжествено отпојали: „Услиши, господи, желанија наша!“

Ђакеља.

Уме и правда да победи.

Уме. Уме. То је сад искусио и „Драшков Работ.“ — Не нађе се ни једног поротника, који би на душу примио, да осуди оно, што није противно ни божијем ни људском закону.

Државни тужилац, који мишља да мора тражити

ПОЛИСТАК.

Црно житије,

или

чађава повест, у којој се најцрњим мастилом описује, како је бели Паја отишао у црњаке.

I.

Низ чаршију ситно шета наш димничар Лука;
на глави му кукуљица — у место клобука;
мор-долама — кожно руво — све закрпа клета;
на рамену стружаљчица — златна му палета;
преко плећа — место штита — котур танких жица;
на погама папучице — у место чизмица;
о бедрима бритка ђорда — брезовача стара;
а лице му црно, брате, к'о .... у димничара.

Жури Лука, жури негде, камо су га звали,
а за њиме ситно ситни његов шегра мали.
Ситни, богме, није шала, бежите му с пута:
загрцн'о се попин димњак од задаха љута.
Још од јуче нека неман у грлу г' мори,
па нит' што год у се прима нити што год збори,
већ зинуо, па изгледа, иде л' мајстор Лука,
да га спасе од напасти, од огњених мука.
Жури Лука, црни „лекар“, к'о на крили перни,
а следи га још'те црњи „асистенат“ верни.
Упртио кратке лествe с други „апарати“,
те озбиљно поносито за „шефом“ се клати.
За њим трчи дечурлија, свё их стоји граја,
а тој чети четовођа мали браца Паја.

Окружили малог шегру и с десна и с лева,
ал' нити га ко год вређа, нити га исмева,
већ га мере, загледају и спреда и страга,
чудећи се чудном послу још чудније врага;
а он ти се удибио па мислити оде
(бар ја *мислим*, да га *ове* крупне мисли воде,
јер га знадем, да је „учен“ — друзи му ни близу —
науке је вели слуш'о у самом Паризу;
но сумњате л' у тај доказ неприродна стања,
извините: ако лажем — лажем са незнања.
Та грешни смо људи, браћо, погрешака бива;
ко ће знати шта се коме у лубањи скрива?!)
а он ти се удубио, па мисли у себи:

„Ко ће самном? Та ја ни с ким мењао се не би'!
Шта су друге тамне боје, шта ли светле, бледе?
Према светој црној боји — потуре не вреде!
Јер црна је боја била божја мис'о прва,
а сунцâ је после ствар'о од њезиних мрва.
Старија је него живот, него земља сама,
јер пре свега беше поноћ, мрак и — *црна тама*.
Без ње не би никад знали, шта је светлост права,
па за то се црна боја тако уважава.
Јер ето вам на прилику, госпоштина цела —
погледајте, каква су јој „салонска“ одела.
Црна, је л' те, црна чоха, да јој равне није?
А колико тек под њоме црноће се крије!
Па узмите свете оце, „црноризце“ зване,
те смирене божје слуге, науци одане.
Шта видите? Црно руво од главе до пете —

у сваком јајету длаку, одсад ће је ваљда тражити само онде, где је може и наћи.

„Драшков Рабош“ прошао је кроз пургаторијум, из којег из лази чист и пречишћен.

Ми му пријатељски честитамо. Па сад

Новим хуком нек полети
Старој мети.
Старим жаром нека зове
Снаге нове.
Ора ј' чистит' с права пута
Хрпе трица, —
Ал ту треба ојачаних
Метличица. **Ст.**

Ћира. Сад тек износе француске новине што смо ми давно чули, т. ј. како је скончао негдашњи зао дух Србије — Блазнавац.

Спира. Шољу теја, коју је спремио онда младом кнезу Милану, морао је сам да испије. Хтео је да виче, ал је увидео да би му вика била узалуд.

Ћира. Јесте, вика би му била узалуд, — па зато је др. Владан и казао, да је Блазнавац умрьо од „Morbus **Ludowici** “

Ћира. Јесте, то је хтела да буде последња шоља. Али Блазнавац је и пре тога частио младог кнеза неким чудноватим тејом.

Спира. Да. И то је тај тај, од кога се Србија и данас зноји.

Ћира. Дај боже, да јој болест изиђе на зној, — а да не изиђе на крв.

Пуслице.

□. За време бављења немачког цара у Русији принц Кобург једнако је штуцао. Мора да га је ко негде спомињао.

♂. Међу кривицама краљице Наталије навешће се и то: „како се сме њена рођака звати **Моруси**!!

---

† Кад је краљица Наталија била у Бечу било је увек пуно полицаја око њена стана. Кажу да је то урађено из велике нежности, да би се краљица у Бечу осећала, као да је у Београду.

#. Престолонаследника српског несмемо питати: кога воли, тату или маму? – јер кукавно дете у невољи својој могло би се збунити па рећи: та-му.

ла нема вам ту белине баш ни зере клеге!
Па и вода што је пију, пуна је црнина,
јер и причест, света тајна, од црна је вина.
па пређимо „црним пољем“, од цвета до цвета.
Чим се пишу календари и закони света?
Са црнилом — то већ данас свако ђаче знаде —
па баш за то од њих тол'ко користи имаде.
па рец'те ми ког песника, ког је вама драго,
који није црне мисли у стихове слаг'о?
Црно вино, црне очи, а још црње време —
то су за њих свакидашње, најмилије „тêме“.
Па је л' ко год жељан славе — нека само каже!
И ту богме црна боја најбоље помаже:
само брајко, црно перо међ' прсте уштâпи,
па утроши још црнила сто хиљада капи,
па надрљај на хартији сто хиљада реди,
па не гледај шта си пис'о — јер шта ти то вреди?
Ма то било лудо, пусто, гураво и слепо —
наћи ће се, ко ће рећи: „*Јух, ал' је то лепо!*“ —
Тако сам се исто и ја досетио вешто,
па сам лепо без по муке, стек'о славе нешто,
те не могу већ да ме се нагледају доста.
Него кад се позавири, ствар је сасвим проста:
трошим више црне чађи, него бистре воде.
Шта ћеш, кад свет свашта воле, што у очи боде?“. . . ..

Ту је шегра мало заст'о, у мисли се дао,
док му Лука не подвикну: „Зар си опет стао?
Ха, ленштино, запамти ћеш, како се не ради:
целог дана нећеш јести, ма скап'о од глади!“ . . . .

а мудрица погну главу и опружи краке,
те одгега и замаче низ ситне сокаке.
Мали Паја из далека дивио се свему,
па уздахну тешким срцем. „Благо си га њему!“ —

II.

Допала се нашем Паји машкарада ова.
У глави му засветлила нека мис'о нова,
те упита своје мале несташне другаре:
„Да л' примају другошколце међу димничаре?“
Другови га погледали, па га исмејали,
ал' на то га поутеши неки шврћа мали:
„Не разуму ове лоле, шта ти срце жели,
већ ти питај мајстор Луку, шта он на то вели;
па решите л' то питање сретно међу собом,
јавићеш ми после подне, пак ћу и ја с тобом.“
Ту се Паја позамисли, оде кући брже,
те све књиге купусаре у запећак врже,
и довуче наслоњачу свога старог деке
до ормана, до мајчине „тајне апотеке;“
па кад виде, да му нико у послу не брани,
шчепа боју, што му мâма обрвице врани
намаза се, намрчи се, нигде бела места;
па кад и то вешто сврши, кад и масти неста,
Журно приђе огледалу, смејати се стаде,
што му таква красна мис'о данас на ум паде,
а од смеја, тешка смеја, све га сузе топе;
п'онда скочи на столицу и на сто се попе:

(Продужиће се.)

♃. Његова преузв. бан Хедервари био је позван на двобој. Но пошто се тај посао не слаже са достојанством бана и „Тисиног хусара“, припустио је, нека се дуелира Флоке, председник министарства велике Француске.

♾. Представка нашег школск. савета није ни прочитана у хрватском сабору. Е, али Срби посланици то нису ни тражили. А и ко би тражио тако ситне ствари, кад се може добити што крупније.

%. Можда се мислило, да та представка не иде на добро српске автономије, јер је на њој потписан Авњелић. Ако је тако онда се још може и опростити. Али то је требало изреком рећи — па да нам бар мало одлане.

♐. Од новина које излазе у Србији једино је „Видело“ које нема брњице на устима. Па и оно не спомиње ништа о брачној срећи краљичиној. Ал оно можда има брњицу на ушима па није ништа чуло.

♗♗. Нашле се кости последњег краља босанског Томашевића; — све су кости на окупу, само нема ребара. Хеј, да су босански краљеви били јачих ребара, не би и т. д. и т. д.

⊙. Ако ћемо по старом српском обичају, кости последњег краља босанског требало би вином окупати. Ту би окупацију могао допустити какав нови берлински конгрес.

♃. Да лепо ли мирише најновије књижевно дело српско-црногорског кнеза Николе.— Ух, како је сасвим друкчији Миланов *Потоњи Абен-сераж!*

|||. Разумем сва нова имена наших села; али зашто се Уздин назвао Озора, то ми не иде у главу. Озора наша неће сванути од помађаривања српских села. Али може доћи и поред свега тога.

---

†. Кобург показује Бугарима своју жељу, да би радо и даље остао. А они се чуде и веле: О идите, молимо вас.

V. Тиса је већ тако сед, да би могао пустити, да сад други седе (на његовом месту).

ооо. У Новом Саду показује се за новце риба, која је прогутала човека. А на дну мора показује се без новаца много људи, који су прогутавали много риба. (Мило за драго).

Нова басна.

Из нашег . . . хтедох рећи — старог кокошијег света.

Сред дворишта, к'о на стражи, стоји пет'о стари,
па премишља сам у себи неке важне ствари.
Око њега кућна чељад, поданици смерни;
цео харем лепих була — кокошака перни';
а око њих пиладија, жутокљунци мали,
чепркају, трче, пиште, на пос'о се дали.
Стоји хука, стоји дрека оних тића сиви' —
а матори занемили, не чују се живи!
Гиган мисли и мудрује к'о филозоф прави;
најзад нека крупна мис'о сретно му се јави.
Протегли се, ману крили и закукурека:
„Шта је вама, миле моје, данас крај менека?
Сто послова, сто терета и стотину чуда
очекују брзу помоћ од вашега суда;
ал' у место да им руку — крилопомоћ — дате,
ви за све то драге, моје, и не шумињате!
Данаске ми нешто нисте за разговор орне,
а бриге нам ваља да су сложне разговорне.“
Кад беседник са беседом крају на крај стиже,
тад маторка нека гојна приступи му ближе;
поклони се и загука са нежни јој гласи:
„„Ви сте, драги, добра срца и мудрост вас краси.
С вашег знања, вашег грла и шарна одела,
познаје вас и поштује царевина цела.
У присуству вашем зборит' зазорно је за ме,
а то мисле и остале покорне вам даме.
Но кад треба, рећи ћу вам — молим, с допуштењем —
моја личност не слаже се са тим вашим мњењем.
Баш те бриге, што нас трују, што нам ране дубе,
везују нам смерни језик за сићане зубе;
јер, молим вас, ко ће знати, где се правда скрива,
кад се завист лаж и пркос по њој утркива?
Где владају дивље страсти, ту истина страда,
а од дреке никад добра, никад сретна рада.
„Искуство нам ћутат вели“, док год бесни граја,
док пилићи коло воде и какоћу јаја.““

Нравоучение:

Свака басна има своје „нравоучение“,
тајни наук кој' се њојзи под кецељу крије;
па и ова моја басна, тога се не срами,
а шта жели, шта захтева, знате већ и сами.
но ко и ту слепогледно, баснословно гледи,
верујте ми, томе ништа причати не вреди.

С. Л. Л—ић.

Из позоришта.

Прва прија (која је први пут била у срп. нар. позоришту): Синоћке сам, драга моја, имала „фришке“ забаве. Била сам у „театору“.

Друга прија (која никад није била ни у једном позоришту): „Глете, молим вас! Па како вам се допада?

Прва прија: Особито смо се забављали. Ови наши „театраши“ изигравају врло „фино“. Само ме једи, што у публици много пљескају рукама, па се, знате, увек — пробудим.

Два добра суседа са села дошла први пут у позориште. Наравно, да им је све морало изгледати необично и шарено. Док се престава није одпочела, седили су, слушали музику и пиљили у завесу. Наједанпут завеса оде у вис и престава се поче. Комад се почињао са неким дијалогом, а говорило се нешто тихо, поверљиво. Један од ових двојице божјих људи, кад је видео, да се ту ради нешто „тајно“, повуче свога суседа за рукав и рече:

— Комшија, ајдемоте мало на поље; видиш, да људи имају нешто на само да диване!

Споразумеше се и одоше.

Та иста два брата после неког времена дођу опет у позориште. Представљала се чикијева „Црна пега“, а представа је текла складно и одмерено. После представе упита их неко, како су задовољни са игром наших глумаца, а онај исти браца само се почеша иза ува:

— Та оно, знате, лепо је то. Било је пуно света, а Цигани свирају боље него они код нас. Што се тиче, ми смо контени за те новце, само нам је жао, што нисмо видели „Црну пегу“.

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

Милосрђе.

Ал' је госпа Цаја
срца милостива!
животиња многа
код ње вам ужива.

Ту су мачке, вашке,
голубови бели,
и папагај брбљав
овде се весели.

А тицама малим,
не зна се ни броја,
имаде их овде
Свакојака соја.

Цела кућа личи,
на зверињак мали;
а госпођа, то је:
„укротитељ“, шта ли?!

Теш о јадном слузи,
кад што занемари!
Не набави хране
и све нужне ствари.

Јер госпођа Ца а,
има срце меко;
(ко је ближе не зна,
овако би рек'о).

Ал' ономад дође,
просијак на врата,
па изгуби службу
куварица Ката,
Што је комад хлеба
оном бедном дала!...
(како би се сада,
госпа Цаја звала)???

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Фема видела децу, где се играју у авлији, па и она хтела, да се помеша у њихово друштво, али спуштајући се четвороношке низ степенице, оклизне и скотрља се доле. Није се нигде озледила, али је од страха надала страшну дреку. Ја је подигнем и почнем је тешити: А! Скочила Фема, скочила Фема! а она напрчи уста и одговори кроз плач: „Да, кочила Фема! Кочи ти тако!

Док је мали Урош био још мањи, никако није умео да каже: Дај ми воде! Једном га баба натера, да сричајући каже ту реч. Баба је изговарала напред, а он за њом: „в—о=во—д—а=да....“ „Дакле, шта је то?“ Он се мислио и мислио, па најпосле смислио, те избаци: „То је — „бу!“ (Тако се онда на његовом језику звала вода.)

У спаваћој соби урошевој увек горе жижак по целу ноћ, као обично где има мале деце. Једне ноћи жижак се случајно угасио. Око неког доба ноћи Урош се тргао иза сна и почео плакати:

— Мама, мама! Где си?

— Ево ме, сине! Шта је?

— Мама, упали жижу, не видим — да спавам!!!

Кад је чика Миша долазио код милутиновог оца у госте, беху се искупила сва деца око њега, само се мали Милутин шуњао око њега поиздаље. Најпосле улучи прилику, кад је чика Миша остао сам, па му рече:

— Је ли истина, чико, шта ми је казао Славко? (његов млађи брат).

— А шта то?

Он каже, да ћеш ти мени дати сексер ако заиштем.

Наравно, да је чика мишин џеп одмах одлакшао са једним сексером; али Славко се после клео својом брадом, да то није његово масло, него да је то Милутин сам измајсторисао.

Истина браца Милутин, кад год је одлазио код своје тетке, добијао је по парче „китнкеза“ (сира од дгуња), што му се особито допадало. Него никако му се није свидило то ситничарење на кришке, па кад је последњи пут био код тетке, поче се увијати око ње:

— Је ли, тета, ти мене волеш?

— Дабоме, злато моје!

— Па што ми онда не даш то цело, па онда не бих ти морао долазити целе недеље.

Чика Сима.

Папучице!....

Папучице!... папучице!...
папучице мала,
колику си грдну бригу,
многима задала

Великани... Јуначине...
опробаних снага;
у кући су кроткост сушта,
смерност тиха, блага.

И у боју, и на збору,
свуд су снаге јаке;
али само у свом дому
уситне кораке.

А све с тебе, папучице!
папучице мала!
(Вели: да си надјачала,
и некога кала!?)

. . . . . .

Папучице... Папучице...
у најбоље жене,
нек те носи роми Даба
далеко од мене!

Др. Казбулбуц.

Шарени шљунци.

Пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Једног дана седели су двојица у врту под шљивом и о свачем су диванили, најпосле, хајд и да загонетају. Запитаће Ника Јоцу, кажи ти мени шта је то: са П. се почиње а има сваки вредан човек, када Јоца већ све речи нарећ'о које почињу са П. рећи ће му Ника, видим да не можеш да погодиш; знаш шта је то? то је „Пар ципела.“ Ал сад ми реци шта је опет ово. Почиње се са Д. а нема сваки вредан човек. Кад је Јоца и речи са Д. све изређао, рећи ће му Ника: Видим да си будак и нећеш погодити; то су „два пара ципела.“ У исти мах паде са дрвета једна шљива, а Ника брзо га запита. Сад кажи ми још и ово шта је: „Споља плаво, изнутра жуто, а у среди коштица.“ А Јоца ни пет ни шест већ рече: „Ти мислиш да ја то незнам, јел?“ Знам ја, — то су „Три пара ципела.“

*

Ово дана дође једном Фарбару нека жена из И. да фарба своју некадашњу венчану хаљину. Кад јој фарбар већ све „мусгре“ у разној боји показа, а она никако да изабере. Запита ће је фарбар: Па ко како би ви хтели, у каквој боји? На које му жена одговори: „Знате, мајсторе, ја би хтела да је онако као у маторог петла нокат.“

*

Некога, који се сад скоро оженио запиташе, како је са женом задовољан, а он одговори: хвала Богу врло добро, па ако ми и будуће жене буду таке исте као ова, онда благо мени.

Све у своје време.

Ја и мала суседа ми гаравуша Цвета,
кад нам било обадвома скупа тринест лета
(од тог броја, кад се брацки, праведно подели,
на ме пада пет година, на њу осам цели)
кад нам било тринест лета, а ни цигла греја,
Живели смо к'о два цвета, као брат и сеја;
делили смо међу собом залогаје слатке,
златне снове, скупе часе, мућевите, кратке;
играли се — некад сами, а некад с другари —
„слепог миша“ или „жмуре“ или „жари бари“;
а када нас тешки пос'о, глад и умор свали,
онда због'м, лепе друге, и другови мали!
— Таког једног важног дана, што их младост чара,
— а било то баш код оног кокошињца стара —
моја прија неке крупне наумила чине,
притрча ми, па ми рече: „Чуј ме лукин сине!
Ви'ш, цело нам друштво нека попанула чама,
а ту смо баш сви по избор, све господа сама:
ту је Миљка, Смиљка, Данка, Перишa и Нова —
већ хајдете, да с' играмо малчице сватова.
Ти ћеш бити младожења, ја бајаги млада,
а господско друштво нек се по сватовски влада“
Ја се на то на њу брецнух: „„Е, гле јако Цвете!
Та то нејде, драга пријо, ја сам мушко дете.
Мач и пушка, бојна игра за нас је јунаке,
а сватови и луткице за мекушне баке.““
Ражали се мојој прији, што је тако дирнух,
а ја дарнух свог парипа и у бој отпирнух

Од тог доба минуло је годиница доста —
Од вижљаве, мале Цвете удавача поста.
Бујна младост, врело срце, наједрана снага;
погледа л' те — оде памет до стотину врага!
А и мене већ мрчила наусница мека,
друге мисли, друге жеље, друга сила нека;
све ми нешто срце брекће, све му нешто смета —
ej, та богме није шала: осамнајест лета!
И како се ја и прија, дуго вид'ли нисмо,
Напишем јој једном ово „чувствително“ писмо:
„Ох, „анђеле“, „сунце“, „злато“, дај ми брза лека,
срце ми је шупља тиква, празно без тебека!
Све по њему неки андрак клопара и дречи,
а нема му, нема лека од јалових речи,
јер, знај, ти си — то ти јемчи свака ова словка —
ти си, „душо“, мога срца златна мишоловка.
Кад је тако, ти, разуми жељу мојих снова —
Ево сада ја предлажем, — хоћеш ли сватова?“
Али прија, враг јој баби, одговара бесно:
„„Велика сам одвећ, пришко, за срце ти тесно.
Мач и пушка то приличи за таке јунаке,
сватови су за нас слабе, за мекушне баке....““
Прочит'о сам и уздан'о: „Е гле чуда саде!“
а нешто ми ко ваљушак, у гр'оцу стаде.
Попио сам силну „воду“, док ме бол умин'о
(ал', за чудо, још сад од ње з'ударам на вино!).

Опет прође девет лета, или девет зима,
а ја још'те трајим дане самац међу свима.
У самоћи, то признајем, теретно се дише, — —
Ал ономад дође писмо, мени Цвета пише.

„Да л се још'те сећам старих плаховитих снова ?
Сада опет ја предлажем, — хоћеш ли сватова?“
Ја се на то насмејао и у мисли дао,
Не би њојзи не би себи да учиним жао.
Такав корак сад се добро премерити мора, —
А Цветино сад је лице већем пуно бора;
Та то није она Цвета, — то је нека бака. —
А на свету има доста млађих девојака.

С. Л. Л—ић.

Фридрих II краљ пруски пусти се на улици у разговор са неким младим човеком. Па га запита и то, које је вере. Младић му одговори: „ја верујем то исто што и мој кројач верује? — „Он је тога уверења да неће скоро добити оних 5 талира којих му дугујем“. К аљ се насмеши па му даде 5 талира да исплати кројача, па да од сада бољу веру верује. — Младић прими 5 талира, али тај му се новац некако измаче па опет не исплати кројача. — После неколико дана опази младић опет краља на улици; хтеде да му умакне ал није могао. Краљ га запита: Но, јесте ли променули веру. А младић се досети па одговори: „Ваше Величанство, какав би ја човек био, кад би за тричавих 5 талира веру своју променуо.

Богати Чивутин Голдштерн купи један спахилук са лепом палатом. После неколико дана дође му надзорник и рече: време је већем да се леденица напуни новим ледом. Шта ћемо, милостиви господине, са старим.

Но па поклоните га сиротињи, рече милостиви господин, нови спаија.

А. Кад има човек заиста дугова преко главе?

Б. Кад има на глави шешир, који је на вересију купио.

У позоришту.

А. Ко је, бога ти, онај у трећој клупи, што те једнако тако оштро гледи?

Б. То је бивши будући моје садање будуће.

Професор хирургије изведе пред ђаке једног болесника и рече: Ево видите, господо, овај човек рама, јер га је у последњем рату згодило тане у ногу“. Па онда окренувши се једноме ђаку запита га: „Но господин Н. шта би ви радили у овом случају.

Ђак. И ја бих рамао.

Синчић. Је ли, тата, јеси ли ти матер познавао много пре него што си је узео за жену?

Отац. Нисам. Ја сам њу *познао* тек на неколико месеци после венчања.

Питање једног путника. Али за бога, за што деца код вас иду босонога.

Одговор. Е, знате, код нас се деца босонога рађају.

Кад је Чича Сима путујући доцне у вече стигао у гостионицу, нису имали ништа друго да му за вечеру дају већ само једног печеног голуба, — а чича Сима гладан као курјак. Наравно да му је голуб слатко пао.

Гостионичар га запита: Како му прија?

А чича Сима одговори: Врло добро; ал црна штета што је голуб, како би то био красан пуран!

Пресуда.

Судија. Пошто су четир сведока доказала да сте ви заиста то убиство учинили, то се осуђујете на смрт и бићете обешени. То је строга казна, али то је за то, да се други пут узмете на ум.

— Је л' истина, пријане, да ти је и четврта жена умрла?

= Јесте. Ал ја сам се опет оженио. Кад бог узима, што да не узимам и ја.

У дућану.

Муштерија. Пошто је овај ћилим?

Трговац. Седам форинти.

Муштерија. Шта?! Седамнаест форината?! То је много; да ћу вам дванаест за њега.

Трговац. Молим, молим! Нисте ме добро разумели. Ја иштем само седам фор.

Муштерија. А, тако! Е онда ајде да вам дам пет.

На игранци подсео грчки младожења г. Н. младу госпођицу Олгу, па јој не да ни мађи, једнако јој приповеда о своме срцу и о свом нежном осећају. Уједаред застаде, погледа је и рече:

— Ох, госпођице, ви сте узданули!

— О молим, — нисам. Само сам зевала.

Глиша: Знаш ли ти, Тришо, да је земља округла?

Триша: Та иди због, човече, ти ниси сам! Ко је то још чуо?!

Глиша: Душе ми, тако је! Учитељ ми је данас причао. Округла је — вели — баш округла, што'но кажу — к'о диња. Па још се окреће.

Триша: Е, гле јако! Окреће се ваша глава. Где би се толика земља окретала!

Глиша: Та разабери се само! Сад је код нас ноћ, је ли?

Триша: Па то и слепци виде, да је сад ноћ.

Глиша: Е, али сад је с оне друге стране дан. Ми сад висимо главом доле, као мува на таваници.

Триша: Ала си га и ти мудријаш! Мени ли ти то пришиваш? Кад би ми, на прилику сад били окренути главом доле — онда би сва вода из бунара изцурила....

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Два философа се препирала, како би се могли друштвени одношаји тако уредити, да сви људи буду сретни. У разговору рећиће један од њих:

„Батали, бога ти, ко ће свима људима намесити колача!“

„Ја!“ — упаде Стева лецедер, који је из прикрајка слушао ту препирку — „па још и на претек. На прошлом вашару нису појели ни половину.“

Немојмо баш тако убијати мртва човека!

По смрти нашег незаборављеног Мите Поповића доста се пише по разним новинама о његовом животу. Ту се помиње и пок. архимандрит *Јулијан Чокор;* вели се, да се он (такођер родом Бајац) истина, прихватио нашег Мите, онда сиромашног ђака у гимназији карловачкој, али за то да му је Мита по кући морао радити таке послове, који нису достојни ђака. И том приликом обично се баци шака врло гадна блата на спомен човека, који сам себе више не може бранити.

Ми смо огорчени на тешку судбину нашег врлог Мите, па не премишљајући много, годи нам кад можемо излити сву срдбу нашу, ма над киме Па дај Чокора, да се бар њему осветимо, за оно, од чега један део и други понеше на савести својој.

Ја мислим да нам тај посао не ваља.

Ја сам добро познавао пок. арх. Чокора. Нећу да узмем под обрану све мане његове. Али он није био најцрњи калуђер ни онога свога доба, а још мање му се тај епитет може пришити данас. А имао је опет и таких лепих страна, које ретко имају калуђери — бар наши.

Даклем будимо справедљиви, — јер та прекомерна срдба на једног покојника не пристаје лепо корак уз корак уз пијетет према дичноме п снику нашем.

Мита је код Чокора ишао и на пијацу, морао је прати и собе и степенице, — то је заиста посао, који није за ђака. Али онда је то било нешто обичајно, — та не *онда*, него запитајте и *данас*, н. пр. у Београду стотине ђака, који се зову „*ћирице*“, какав их посао чека чим из школе дођу, а за ону худу корицу хлеба.

Уз пијетет, који осећамо према нашем Мити, лепше би пристало, кад би овом пригодом порадили, да се у опште поправи стање наших сиромашних ђака, — него што ударамо жиг на једног човека, који као калуђер није могао да се узвиси над криво схватање и над зле обичаје тадањег (и садањег) времена.

Још се и тога сећам, да је пок. Мита имао и доста лепих и благодарних речи, кад је говорио о пок. Јул. Чокору.

З. Ј. Ј.

Новије књиге и листови,

које уредништво прима у замену.

Serbisch-croatische Dichtungen. Deutsch von Svetozar Manojlović. Треће знатно умножено издање. У Бечу 1888. Цена 3 фор

Пламенови. Песме Радована Кошутића. I. у Н. Саду 1888. Парна штампарија М. Димитријевића. Издање писчево. Цена 25 новч. или 60 пара.

Девојка на студенцу. Песма Бранка Радичевића. Компоновао за певање В. Хорејшак а за гласовир ставио Х. Доубек. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1888. Штампарија и литографија А. Фукса. Цена 50 новч.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

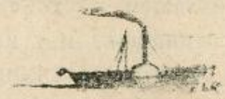

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЖИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 5—8

КАСЕ

по најновијој американској системи

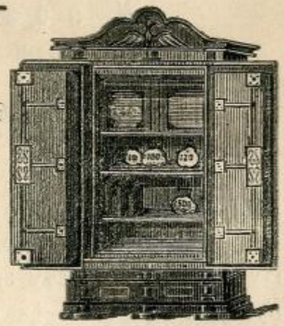

сигурне од ватре и хар(

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

9—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

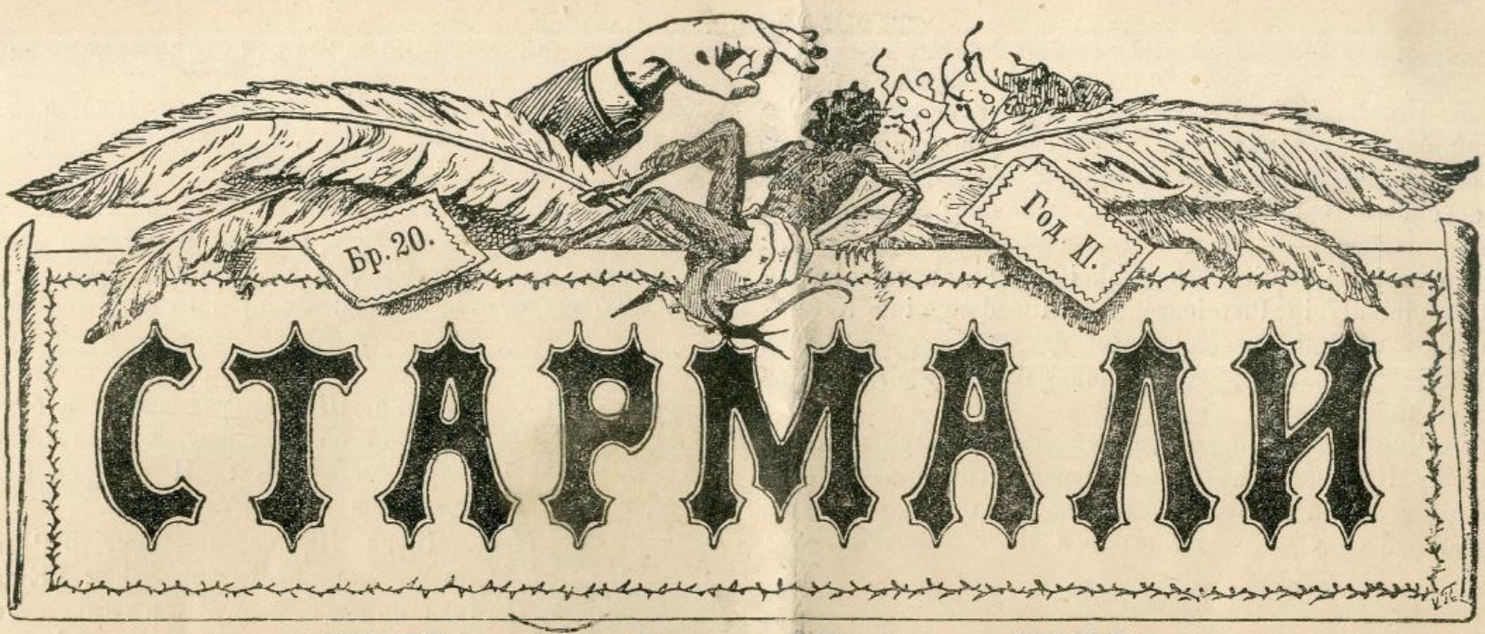

У Новоме Саду 20. јула 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Часној конзисторији у Београду.

Пред висом, пред низом,
На дану, у ноћи,
Црква од вас иште
Отворене очи.

Власник иште друго, —
Шта? — послушност слепу.
Ох, пречасни оци,
Ви сте у процепу.

Али вас је седам
— Лица одабрана —
Сетите се седам
Христовије рана.

Судите по правди,
Судите по души;
Ал' по души својој
— Не по Милановој.

Може с тога бити
Муке вама свима,
Ал сећајте с' хаџи-Ђере
И хаџи-Рувима!

По закону само
Нек вам уста суде.
Како правда хоће
Тако нека буде.

Ком је трулеж мила
Нек се с њоме дружи.
Али црква неће
Да разврату служи.

Калимегданџија.

Разна наумпаденија.

Ала су скромни ти људи што се зову дописници мађарских новина. Ја сам то знао и пре, али сам се тек сад уверио, како сам прочитао „Pesti Hirlap“ од 18. п. р. Јула. Ту се налази чланак, који има наслов „Kis Sandor“. Ту дописник пише како му није дерогирало разговарати се са принцом краљевићем Александром. „Kis Sandorom“ зове га 1., за то, да не би ко мислио да се дописник Хирлапов разговарао са Великим Александром, као што би управо долико вало достојанству хирлаповог дописника, а 2., за то, што му је принц сам казао, да се окане титулисања, јер њему је дика, кад га такав шкриба по имену викне, — можда би му још милије било да су пили „брудершафт“, — али то дописник не каже, јер скромност је његова превазишла сваку меру пристојности.

На широко и на дугачко приповеда Хирлаповић, шта се разговарао са малим Шандорком. Шта је краљевић њему говорио, то тек само у кратко бележи, јер је главно оно, што је Хирлаповић њему говорио. Приповедао му је, како су богати херцози Естерхазије. Краљевић није могао да верује, да така богатства има на свету. Али ко би се усудио да посумња у истину хирлаповог дописника?! — Еле овамо, онамо, реч по реч и Хирлаповић се баци у позитуру неког проводаџије, — запита краљевића, били узео за жену кћер Естерхазијеву. А краљевић је уздануо и рекао: „Е, кад би се така партија дала једном балканском краљу.“ — То је можда тако било а можда и није, — ал скромни хирлапов дописник познаје своју публику, и баба не прича сан како је снила, већ како ће Мађарима да се већма брк заошиљи.

Ето видите, кад озбиљни „Хирлап“ тако пише, како тек морају писати шаљиви мађарски листови!

Но треба што чути и из немачких листова. Један бечки лист вели, да је то све тричарија што се говори о незадовољству у Србији. То су, вели, Pistolenschüsse, који толико вреде, као онај дим који из њих излази. — али се онда нечему досети, па рече: „immerhin ist die Möglichkeit nicht ausgeschlossen, dass einmal ein Pistolenschuss fällt, dem eine Kanonade auf den Fuss folgt. — Даклем: кано наде. А чије су то наде, то нам овај бечки лист оставља само да нагађамо.

Чуо сам и то, да кијевску светковину неки називају Hexensabath. Пре светковине говорило се нем сабат (т. ј. ићи у Кијево), али кад се ипак ишло, онда наравно да је сад сабат и то хексенсабат.

Уштипци.

Краљ Милан је отишао у брда. Бадава! неће ни тамо стајати високо.

* * *

Боље да је гледао у Србији „Брегово“, а не туђе брегове.

* * *

Чудо што не сврну у Будим и не оде на „Мартиново брдо“. То се бар могло од њега с правом очекивати.

* * *

Кад је краљ Милан рекао једном чивутском новинару да Словени Аустро-Угарске мрзе своју отачбину, онда је сигурно судио по себи.

* * *

Ми смо знали да ће Кијево дати толико њима прилике да „киједу“.

* * *

Шта би данас казали чивути, да је св. Владимир примио пре 900 година уместо православље, мојсејову веру. Ако и не би казали „мој сејо“ (сестро) они би сигурно казали: „мој брат“.

Ђука. Што се год деси на балканском полуострову, жидски новинари таки викну: „И томе су Руси криви!“

Шука. На последак могу то Руси још и поверовати, па рећи: „Е па кад смо ми свему криви, а ми ћемо доћи да исправимо!“ — Шта би се онда рекло?

Ђука. Иди не булазни. Онда би се можда мало блажијим тоном рекло: „Ниси, ниси ти, брате, ничему крив; само се мани доласка и исправљања!“

Ђука. Ја само не знам зашто је кр. Милан слао баш Протића у Висбаден да, да приволе краљицу на развод брака.

Шука. Ето ти га на! Та ваљда тек неће послати Протићку.

Пуслице.

⊙. Кијеву неће Мађари да помађаре име. Јер треба да искија ко се оданде врати.

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

или

чађава повест, у којој се најцрњим мастилом описује како је бели Паја отишао у црњаке.

(Продужење.)

„Сад да има ко год очи к'о ћуреће јаја,
не би позн'о, да је ово онај бели Паја.
Још док одем међ' другаре, завидљивце саме,
ал' ће очи да избуље, гледајући на ме!
Ах, што ли си бледолика, природо ми кивна,
кад ми тако дивно личи боја жалостивна?
Но свачем ће бити лека (јест, док буде рâна).
Та пола је већ готово овог првог дана.
Свршио сам врло сретно, што је било теже:
подеране књижурине у запећку леже;
Сад још шију да заврнем табли и писаљци,
остало ће ићи само к'о по тоциљајци.
Па будем ли и на даље воље тако јаке,
морају ме уписати у браћу црњаке;
и ако ми срдит бабо батином запрети,
тад ћу — њему баш у пркос — лећи на умрети!“

Тако Паја крупан рачун без крчмара гради,
док не дође кобни случај, да га изненади.
Сестрица му, мала Ката, одшкринула врата,
да провири, шта јој ради њен љубазни бâта;
па кад виде, да код њега нешто чисто није,
стругну натраг да се мајци под кецељу скрије,
па у страху, јецајући, загрлила маму:

„Ох немој ме, драга мајко, остављати саму!
Роми Даба ено тамо на врх стола чучи,
у руци му грдне виле и од пакла кључи!
Па копите, па рогови — а лице му црно —
п' онда оно козје руно, што га је огрн'о!
Па како ме само гладно и страшно погледо!
Баш све 'нако к'о што ми је деда приповед'о.“

Досети се мудра жена, какве су то чини,
да тај андрак мора да је њен синак једини
па истави лонце с ватре (јер се код тих справа
уски оквир пристојности радо претрчава —
на зло су вам увек брзи, а на добро спори)
те — кад Паја рачун сврши — пред њиме се створи
и протепа:

„Шта је, Пајо, жељо моја жива?
Каква ли се с тобом опет нова брука збива?
Зар те томе научиле твоје књиге луде,
да лекедиш, да се мажеш и да плашиш људе?
Шта зар тако синак слуша своју милу мајку?
Зар си, лоло опет диг'о хајку на батаљку?
Сиђидер се амо доле, ти брљави враже,
да те мајка помилује, да ти нешто каже.“

□. Још се једнако вентилира брачно питање српског краља, — али има загушна ваздуха, коме не помаже вентилација, већ радикална дезинфекција.

≈. Дакле још једне новине у Београду. „Српска реч“. — У имену уредника (Јаношевић) не видимо српску реч, већ само српски накаламак ић, да се Власи несећају.

#. Сад је опет неки Хазелијус изумео најновије пушке. Па онда да не буде рата, кад већ и зецови измишљавају пушке!

&. Радић ради. Ал Пакрац се гади.

♃. Млади краљевић Александар ономад је у Бечу први пут обукао дугачке чакшире. То јављају све новине, — али то није тако важна вест као н. пр. кад би се кр. Милану ократили рукави.

---

§. Арнаути нападају на Србију. Тако је кад Србија не сме имати пушака да се брани од Арнаута.

Старе ствари.

У Новом Саду продаје се данас старо за ново. Дошао неки др. Ханзен, те даје хипнотичке представе, а свет се чуди и мисли да гледа нешто ново, до сад не виђено. Да чудних људи!

Др. Ханзен трпа људима под нос неке сјајне призме, и њих за мало ухвати успаваност, не могу да отворе очи. И то је сад нешто страшно и — ново. Та још од пре Христа било је, да сјај засене људима очи, те после не знају шта раде. Тако је то било и после Христа, а тако је и данас. Једина срећа што сјај не може да занесе и заслепи свакога, а и др. Ханзен не може свакога да засене.

Но да видимо даље. Ханзен пређе н. пр. некоме преко главе руком и тај заборави на своје име. Е боже тапшали су му да је већ срамота. А овамо има код нас сасвим друкчијих хипнотизера. Не прелазе баш руком преко главе, него преко свог џепа, а онај други заборави после не само на своје име, него и на народ свој и на поштење своје, па на послетку и на душу своју. И зар то нису далеко „сјајнији“ резултати, но што их може да покаже Ханзен?!

Ханзен је рекао некоме човеку: „Ти си сад свиња“, а онај у хипотичном стању, почео тражити кукуруза да једе. Тако је јако био уверен да је он свиња. А зар је баш и то тако страшно, кад човек верује да је свиња?! А колико има свиња, питам ја, којима кажу: „Ти си баш човек“, а оне верују. Колико има ништавих створења, те кад им кажеш: „Ти си племенит, ваљан, добар,“ а они акурат мисле да је тако и тврђе су убеђени о томе, но они, којима Ханзен нешто сугестира.

Много се допало и то, кад је др. Ханзен рекао некима: „Ено анђела“ а они вероваше и падоше на колена. Свет их исмејао, а тапшао Ханзену. А колико је нас, питам ја, и без Ханзена, клечало пред неким анђелима, говорило „анђелу мој!“ а често заиста не беше од анђела ни — трун.

Познао је Паја ома, да ће бити чуда,
па кад виде, да је тесно, да се нема куда,
досети се да превари своју маму љуту,
па јој рече:
„Драга госпо. на кривом сте путу.
Варате се, кад ме таквим именом зовете;
јер ја нит' се зовем „Паја“, нит' сам ваше дете.
Ваш је Паја лица бела а руке му беле,
а моје су, ето вид'те, сасвим друге „феле“.
Порекло се моје, госпо са *вишега* води:
ја сам, знате, мајстор-Даба, што по црепу ходи,
што по крову, по тавану и димњаци кружи;
па сам дош'о, да их питам како здравље служи.
Како видим, све је добро, није им ни врага!
За то — због тога! Љубим руке, моја госпо драга!
Морам ићи, јер су скупи часи мога бдења.“
Јест, ал' добра домаћица беше друга мњења.
Није хтела, да умакне тај брижљивац мали,
а да му се на посети чиме не захвали;
већ ти вредног „мајстор-Дабу“ — да неиде по црепу —
нажуљила папучицом по вражијем репу,
а он ти се стао драти, као да га секу,
к'о да му је то првина у његовом веку!
Сеја Ката украј врата из потаја вири,
мило јој је што папуча нечастивца смири,
па се смеје, па се свети своме браца Паји,
што не уме сам у себи бољу да затаји.
Но то није од ње лепо, што се браци свети,
јер папуча може лако и до ње допрети.
И тако је грешни Паја, кад се није над'о,
због чађавих својих жеља ђаволски настрад'о;
ал' к'о вели: па младо је — па ко за то мари!
„*Та од тога деца расту*“, вели наши стари.

III.

То је било, па и прошло, као прамен дима.
Од тог' доба до данаске пет година има.
Пет година — неком црне а некоме сјајне —
одзвркаше у недођин прошлости безкрајне.
Пет година — пет векова — ал' за нашег Пају
пет гусака што о себи рачуна не дају.
Е, да богме та и он је знао нешто стећи:
пет љета је маторији и за педаљ већи.
Страћио је пусто време, у ветар протрк'о,
а пролетос и са школом рачуне побрк'о.
Но ко за то да га кори, ко да му замера?
Та им'о је човек с њоме велика „малера“:
у књизи је наш'о длаку већ некол'ко реди,
па од тада, ама просто, ни да је погледи!
Кад је бабо вид'о шта је, било му је жао,
ал' га најзад мајстор Луки за шегрта дао.

(Свршиће се.)

---

*

Но узмимо н. пример и Германа. Њему се рекло: „Ти си сад патријарх српски“ и он верује у то, ма да цео народ заједно са автономијом види да није тако. Ето ту и без Ханзена верује неко и оно што није.

Па шта велите о краљу Милану? Зар је њему Ханзен улио у главу да је кавалјер? Зар су га хипнотисали пре но што поче у то веровати? Боже сачувај! Учинили су то Чивути и без Ханзена.

Но из хипнотисма има и буђења. Ханзен само дуне! Па и без Хансена је тако. Чим дуне онај прави ветар, одмах се многи разбуде и попадају из њихових лажних умишљаја.

Дакле као што се види Ханзен нам није показао ништа ново и ништа необично. +.

Карлсбадијаде.

I.

Карлсбад је бања красна,
— један, два!
Али треба каса масна,
— то се зна.
Који нема стотиначе,
— две и три,
Овде бифтек ретко жваће,
— бога ми!
Болесника има доста
увек ту;
Прије зоре пију воду
кључалу.
Ту се стомак добро чисти
— das ist wahr;
Још боље се кеса чисти
(стара ствар).
Па ја опет песму певам
њему сад, —
За плакање и код куће
имам кад.

(На „Mühlbrunn“-у.)

На свечари вино пити
То ствар није врло лака;
Ал и Mühlbrunn, и он иште
Почврсти јунака.

III.

(На „Sprudl“-у.)

Свирка свира, срце дира,
Редом се машира.
Ал чим црево крене лево,
Севај, браца Стево!

IV.

(На „Felsenquelle“)

Лепо ти је овде стати,
Милине се нагледати.
Ал и овде, ка и свуда,
Има доста Јуда.

V.

(На „Bernardquelle.“)

Ициг каже: платио сам
За „куртаксу“ доста, —
Ал ћу и да липам воду
За четири госта.

VI.

(У „Jägerhaus“-у.)

Свега доста, изобилно,
Оскудице није;
Само, само, само, само
Да је — јефтиније!

VII.

(На „катаринином вису“.)

Овде многи људи
Забринути стоје, —
Свако с' сећа Катарине своје,
Ја се сећам моје.

VIII.

(На „Hirschsprung“-у.)

Ал је лепо овде бити,
У природи боравити;
Ал би слађе било још
Да ми оста који грош
за потрош.

IX.

Ретуркарто мила,
Ох, ала те љубим!
Ох ала те чувам
Да те не изгубим.

Да тебека није
— Аој муке тешке!
Казбулбуц би мор'о
Ићи кући пешке.

Др. Казбулбуц.

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

(Продужење).

Загреб = Главна варош Троједне краљевине, — но они, који траже да из ње што више за себе загрпбе, зову је „Zágrab“. Ал прави ће Загреб бити тек онда, кад најамници туђих тежња из њега загребу.

Бундева = плод који неким људима изникне на петељци врата.

Крчмари = једини људи на свету, који треба да буду што више у крчми, ако хоће да прокопшу.

Пургаторија = о тој институцији, до душе православно веровање не зна ништа, али у пракси тога и у нас има. Српски се то зове казамате. Из казамата може грешна душа да изиђе тако чиста, да може одмах доперити и дотодорити се до рајске сфере највише.

Берберн или **Брадобрије** = људи, које Анђелић *патронизира*, да их тако одврати од њихова заната (а то му саветује његова брада).

Шта је...

Шта је теби, Јело, —
Што не играш коло?
Тугу срца твога
Ја би знати вол'о.

Шта је теби, душо,
Тужна, сетна, јадна?
— Али Јела ћути
Као стена хладна.

Шта је теби, Јело. —
Муку ми не дуљи!?
— „Мани ме до беса,
Ципела ме жуљи“.

Ђакеља.

Покојни Швица и Енглез.

Путујући једном на пароброду чује пок. Швица, како за једним столом неки Енглез нешто важно приповеда. Швици се већ из далека учинило да Енглез лаже, за то се примаче ближе, мислећи у себи „овом човеку можда ће требати лека“.

Енглез је немачки приповедао (јер иначе враг би га разумео). Баш кад се Швица друштву примакао, поче Енглез приповедати каквог је коња имао. На томе коњу увек је могао за један минут читаву миљу претрчати.

Швица се мало накашља па ће рећи једном познатом ђаку до себе: То је све ништа, — ал да ја њему приповедим о моме коњу; имао би шта чути.

Енглез опази да Швица има неку приметбу и даде на знање да би је радо чуо.

Сад Швица поче приповедати о своме коњу. Приповедао је српски, а Срби (ђаци ђаволи) слушали су га најозбиљније. Слушао га је и Енглез, ма да није разумео ни беле. Но ђаци су то после Енглезу растумачили.

Ево шта је Швица приповедао:

„Једну миљу за један минут претрчати, то није ништа. То код нас у Сентомашу може свака рага. Ал што сам ја имао шарца, то је био коњ. Знате ли је Сентомаш, а знате ли је Варадин (Нови Сад). Ја сам на мом шарцу сваки дан најмање пет пута бануо у Варадин на чашу пива (онда још нисам точио сам). Е, ал какав је то био трк! Наш сен је све заостајао иза нас. На кад ја у Варадин, морам још по минута да чекам, док ми сен стигне. — Једаред се мој шарац разгоропадио, а ја да га укротим, ободем га мамузама па оптрчим на њему неколико пута око вашаришта. Док сам тако уокруг јездио, увек сам пред собом видио своја леђа, — и једаред, верујте, мал нисам сам себе прегазио“.

Кад су то Енглезу растумачили, изгубио је вољу даље да приповеда.

Нова.

Неће да буде касир.

Kolbász János неће више
Да буде касир.
Он се иште у пензију,
Иште се у мир.

Ама за што? — о томе су
Мњења врло разна;
А у ствари, то је за то,
Јер је каса празна

Ђакеља.

Ча-Перков говор.

Сећам се из мога детинства кад су наши сељани једногласно избрали ча-Перу за кнеза, — јер на брзу руку нису имали бољег.

Онда се ча-Пера бацио у позитуру и држао је овај говор:

„Браћо и народе! Пријатељи и знајеми. Фала вама на вашој љубведостојности, којом сте ви мене као првог човека унапредили на прво место. Перко зна шта је фала, ал не зна шта је шала. Мене не можете ни преварити ни намолити ни подмитити. Ја ћу да вам судим, али ни по кумству ни по деверству; ни по бабу ни по стричевима; ни по Петру ни по Павлу. Једном речи, ја нити ћу бити партајичан, ни непартајичан.“

Ђакеља.

Црно или бело?...

Пев'о би Вам, ал' ми нешто
грло, гле! промукло
(дошао сам јутрос кући
кад је „седам“ тукло)
Братија ми није дала
целе ноћи мира,
певало се, играло се,
(а вино ка' шира!)
Имали смо свирку згодну
брат' Нешу гајдаша,
кад забрује гајде само
одма звекет чаша!
Па поневка, па весеље
до зорице беле,
(нека браћа међу собом
већ пољупце деле)
а жене нас испод ока
тек онако гледе,
боме неке при том увек
црвене и бледе!...
Све је било тако красно
све у своме реду,
људи који песму љубе,
не мисле на беду,
само... само... појутарја,
да бар како нема,
или да се после њега
не мора да дрема;

али ево данас мени,
(тешко да сам самац)
навук'о се на трепавке
неки дремљив мамац,
глава бучи, зуји, пуца,
ломно цело тело. —
Ко је ли је узрок Боже:
„црно“ — или „бело“?...

Др. Казбулбуц.

Пословице,

дотеране на калуп времена.

Није ком је суђено, већ коме је још у истражном затвору плаћено.

Два лешњика ораху разбијена војска.

На клизавом путу и краљ клизне и падне.

Ди је салама ту је слава.

Луд се „Виделом“ не тражи, — ал се и без „Видела“ нађе.

Што ближе Нишу, све чивутскије пишу.

У друштву се и жена покалуђерила.

Путуј, игумане, не брини се за Бугарску!

Во се за рог веже; човек за језик; а жена за свашта пре, само за језик не.

Л.

Девето чудевоније.

Седели смо данас
нас четири друга,
и вршили дужност,
свога делокруга....
Пили мало вина,
а повише воде,
(да промене речи,
гле, слагачу згоде!)
Па и каву црну
из филџана мали,
посркасмо, па још
нико — не запали!
. . . . . .
Да четир мушкарца
у друштву се нађу,
а у диму густом
да не траже сласти,
смешно је и касти;
Ал тако је било
тог оскудног дана, —
јер ни један нисмо
имали дувана.

Др. Казбулбуц.

Слеп и млеко.

— Из индијске збирке гр. Л. Н. Толстоја. —

Један слеп од рођења запита окатога:

— Какве је боје млеко?

Окати рече: — боја је млека иста, као и у белог папира.

Слеп запита: — зар и та боја исто снако шушти код рукама, као и папир?

Окати рече: — не, она је бела, као и брашно што је бело.

Слепи: — а! дакле је и она исто тако мекана и ситна?

Окати: — није, него је само тако бела као бели зец.

Слепи: — гле, па зар је и боја брашна исто тако мекана и космата, као и зец?

Окати: — та није, човече, него је иста така, као што је белина у снега.

Слепи: — дакле хладна као и снег?

И колико је год окати спомињао примера, слепи никако није могао појмити — како изгледа бела боја у млека.

Небо и земља.

„Небо је високо“ —
Стоји раје вриска.
— Није небо високо;
Већ је земља ниска.

Шипер-Пеја.

Из наше торбице.

Узеле калфе шегрта у подсмеј, — ал он је имао оштар језик, па им на свашта доскочи.

Онда га они запиташе: А имаш ли ти кога паметнијег код куће?

Шегрт. Код куће су ми сви паметнији; — ал овде нису.

Један чивутски галантом, који је добро знао да госпођица Милева не зна мађарски, азиртиш је на балу ослови мађарски.

Ал госпођица Милева знала је опет да Чива не зна француски, па му стаде нешто парлирати.

Сви прснуше у смеј кад видеше како је галантом ускубурио.

Један несношан гост уђе у двориште и запита домаћиновог синчића:

— Деране је л' ти код куће отац.

Синчић. Молим, ја нисам деран, — ал бићу деран, ако кажем да је код куће.

А. Узајми ми пет форината.

Б. Ваљда нисам пао с крушке да ти узајмим, кад знам да ми нећеш никад вратити.

А. Ал ако ми не узајмиш, ни онда ти нећу вратити, па један ти је враг.

Верност.

„Лепа ли је госпођа Милева,
црно око као мућа сева,
коса густа као мека свила,
струка танка као горска вила,
а устанца баш за пољуб спретна;
баш би да јој познам мужа сретна.“

„„Мужа њена? Њега да познате?
Та ви њега већ одавна знате!
Јесте л' вид'ли оног што се клати
око куће и њезини врати?
То је м у ж јој, (к'о што неки кажу),
а о н ви'те, сретни, — — ч у в а с т р а ж у!““

„А од кога он да стражу чува“?
„„Да му жену — в е т а р н е о д у в а!“

Др. Казбулбуц.

Бубнуотека.

„ — — *Када се веже српска железница са Бугарском — а то већ неће* бити давно — —“

„Бачванин бр. 27.

Један богаташ, шири него дужи који је био познат као јака изелица, потужи се једаред своме пријатељу доктору, да је и з г у б и о а п е т и т. — „Шта!?“ одговори доктор, „ти изгубио твој апетит?! Ух, само да га не нађе какав карловачки благодјејанац, — то би била ужасна несрећа!

Вандрокаш уђе у кућу и замоли да му уделе коју крајцару.

Домаћин му рече, даћу ти док други пут дођеш.

Вандрокаш се наљути па одговори: „Дајте ви мени сад. Јер ви не знате колико ја преко године штетујем због те проклете вересије.

Газда Ђока погоди новог кочијаша, који до онда ни д није кочијашио. Први дан рече му: „Јошка, ево ти коломаз иди па намажи каруца.“ — После једног сата дође вредни кочијаш и јави газда Ђоки: „Господар; ја сам намазала каруца. Намазала сам сва, од горе до доле. Само осовина ћисам, јер су точкове на њу‘.

Славни виолиниста Саламонс учио је младог енглеског краља Ђорђа III. на виолини свирати. Једаред га запита краљ: Јесам ли већ добро напредовао? На то му одговори Саламонс: „Ваше Величанство, ја имам ученика од три врсте. Први разред чине ђаци, који још ни мало не знају свирати. Други разред чине, који рђаво свирају. А у трећи разред долазе који добро свирају. Ваше Величанство већ је у другом разреду.

Рачун на поштене људе.

Неки предузимач у Америци предузео је да ископа један бунар. Таман он са бунаром готов а бунар се сруши, јер је тих дана падало много кише. Предузимач се само почеша иза увета, али се брзо утеши. Он се сакри иза неког зида а крај бунара остави свој шешир и штап. Не прође дуго а око бунара поче свет да се купи, јер видевши шешир и штап свако је мислио да је ту човек засут. Отрчало се брзо по ашове и мотике и у страху да се жив човек под земљом не удави благословене многе ручице брзо бунар наново ископаше. Али кад човека нигде не нађоше, свет се разиђе куд који.

Сад Американац тријумфирајући изађе из свога скровишта; мило му беше што сада не мора сам бунар наново копати, па смешкајући се рече: Још неће свет пропасти, још се може рачунати на поштене људе, који помажу у великој невољи.

Ребус

српско-немачки.

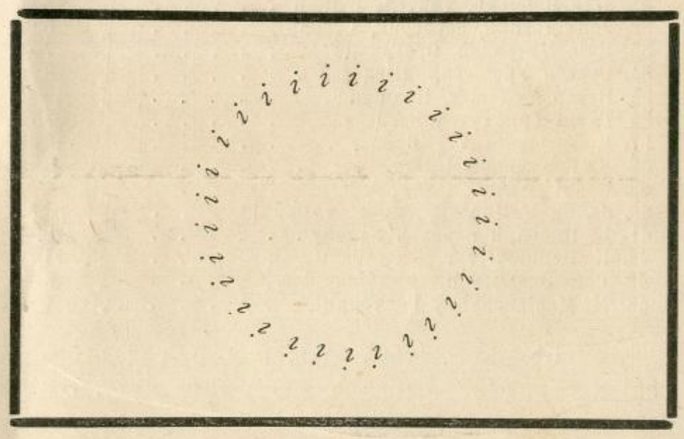

Новије књиге

послате уреднишшву на приказ.

Јована Бошковића Скупљени списи. Свеска II. — О српском језику. У Београду 1888. У штампарији краљевине Србије Цена 1 фор

Невенче. Књига приповедака од Браца Јове. Издање срп. књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду. 1888. Цена 40 новчића.

Из Италије. Новеле Павла Хајза. Превео Јов. Грчић. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду. 1888. Цена 40 новч.

Ковиље. Венац приповедака младим пријатељима од Брате. I. свеска. У Н. Саду. Штампарија А. Пајевића. 1888. Цена (?).

Пламенови. Песме Радована Кошутића. I. У Новом Саду 1888. парна штампарија М Димитријевића. Цена 20 нов. или 60 пара дин.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

именце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

			Ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	дугује	16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„	6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моторину	„	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци	„	8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црњи*)	„	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„	17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„	3.75
11.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„	79.65
12.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„	50.—
13.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„	21.30
14.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„	4.66
15.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„	16.17
16.	С. Д. Циковац, сада у Срему	„	13.88
17.	Платон Соларић, парох у Катинци	„	10.80
18.	Књижара В. Шмита на Рајеци	„	34.31
19.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„	6 —
20.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	„	7.43
21.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„	6.40
22	Нико Радетић, трговац у Приједору	„	20.50
23.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„	17.16
24.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„	11.33
25.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„	14.59
26.	Спиро Будисављевић, Кореница	„	20.14
27.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„	19.20
28	Паја Таназевић, учитељ у Меленци	„	7.94
29.	Душан Петровић, учитељ у Вражеву	„	8.70
30.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„	8.70
31.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„	8.90
32.	Јоца Дренић, берберин, Стапар	„	5.97
33.	Паја Митровић, Ораховица	„	7.30
34.	Стеван Урошевић, Шид	„	8.70
35.	Петар Милошев, Плашки	„	12.65
36	Гавра Гринхут у Загребу	„	39.74
37.	И. Хамершмид у Вршцу	„	14 48
38.	Д. Кнежевић, Медина	„	6.12
39.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„	6.—
40.	Јаничије Поповић, проф. у Србији	„	37.63
41.	К. Николић парох у Калаву	„	35.—
42.	К. Поповић трг. у Слатини	„	71 70
43.	Васа Јовановић, официјал, Сењ	„	8.—
43.	М. Марјановић у Голубинци	„	10 37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овог господ. позивамо нарочито нека одмах свој дуг пошље, иначе скупо ће га стати превара, коју је на туђе име учинио.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЛИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО

ОГЛАСИ.

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГ. КЊИЖЕВНОСТ.

Са VI. св. навршено је прво полгође овом листу. Досадањи одзив срп. учитељства и пријатеља педаг. књижевности учвршћује ме у убеђењу, да нам је овакав лист доиста потребан. За то молим све дојакошње моје претплатнике, да ме и надаље потпомогну.

Нових претплатника могу примити само још око 40. А да би и новим па и дојакошњим претплатницима могао послати и I. св. *то и опет позивам све оне, којима сам ту I. св. послао а листа не хтедоше држати,* да ми је одмах о моме трошку врате.

Новци и све остало нека се шаље на моју адресу

М. НЕШКОВИЋ,
Pavlovci per Iregh (Syrmien).

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $^1/_2$ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 5—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

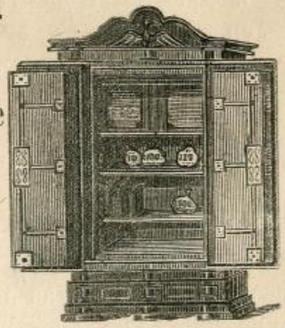

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Паруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

9—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

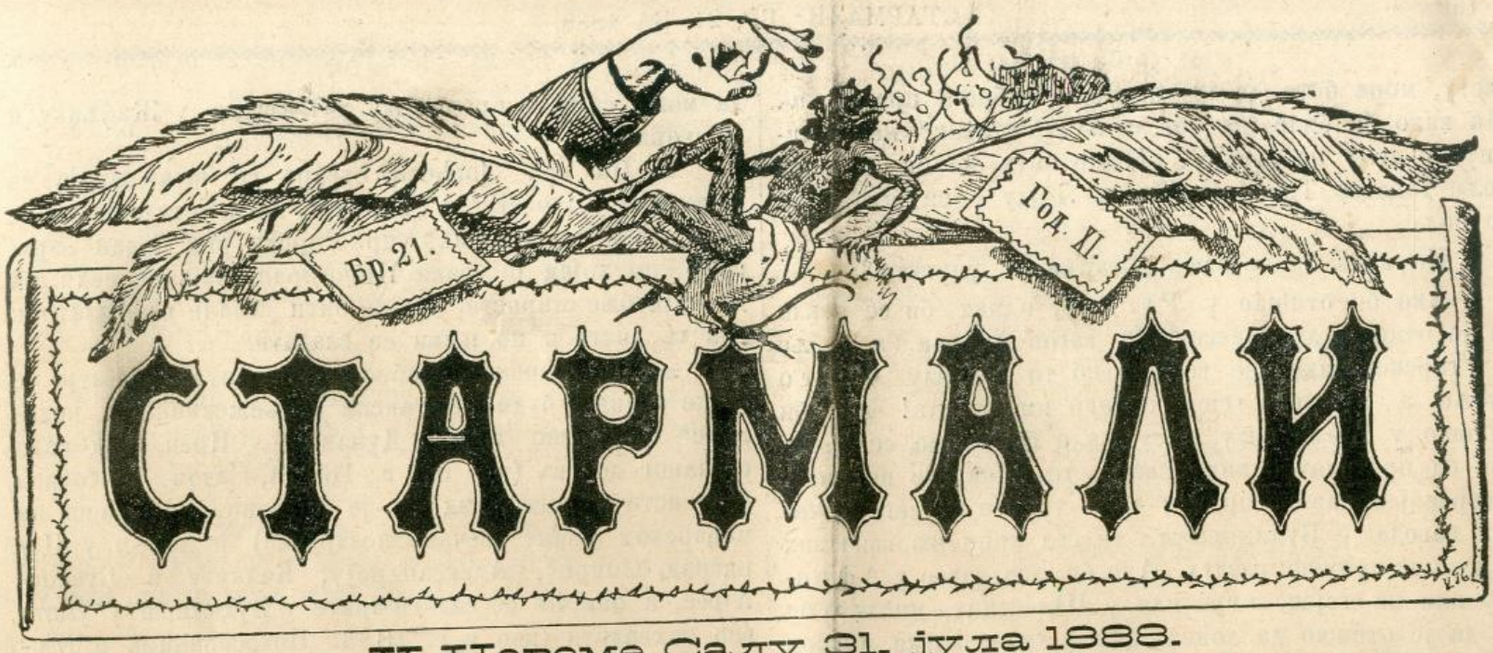

У Новоме Саду 31. јула 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Над гробом Светислава Николића.

(Кр. комесара над шајкашким ритовима.)

Није био „омладинац“,
Није им'о српско мнење,
Ал баш то му „горе“ стекло.
Безгранично поверење.

Дадоше му дивно место,
Таквих места мало има,
Тиса га је поставио,
Баш над тиским ритовима.

Пошљи неког у рит само,
У риту се лако каља,
И он оде да се тамо,
Преко грла сав *завала*.

Да је био „омладинац“,
Неки б' рекли: „*Сви су таки*“,
Ал од њиних ваистину
Ко Николић није сваки.

Много знадем који краду
Па им буде како коме,
Овај један себе уби,
Други нами шију ломе. +.

Политични преглед.

Нико није код куће. Краљ Милан је отишао у Штајерску. ваљда да измисли какав нов штајер, Герман је у Глајхенбергу; смрди му у Карловцима, па је отишао да се намирише јелових дрва; само да не заиђе у каквој шуми, могао би расплашити све Јелене (ал да, ово се пише малим печетним словом, дакле: јелене). Др. Стева Павловић, уредник „Нашег Дабе“, узјахао на неку туђу песму (он увек радо јаше на туђим песмама и критизира их по познатој манији, хоћу рећи манири), па отишао на крилима „Мале Поетрке“ у Будимпешту, да иште кору хлеба од свога конкурента „Српског Дневника“, надајући се, да ће се овај држати оне хришћанске речи: „Ко тебе каменом, ти њега хлебом (— па ћеш далеко дотерати!)“ Није код своје куће ни принц Кобург, који се више осећа да је као у неким гостима у Бугарској, само је та ђаволска разлика, што он части и гости Бугаре т. ј. њихове ненаситиме министре, место да ови њега као свога милог и драгог госта часте. Најпосле и та њихова заједничка тиква мораће скоро пући, јер ко се тако дуго на једном месту гости, тај мора најпосле или пући или утећи од силне части. Никола Христић није сасвим „код своје“ куће; него што се за њега каже да је каплар, то није истина, он је већ одавно штабсофицир. Алекса Илић, прота београдски и уредник „Хришћанског Весника“, што доноси крадене придике, отишао је у Холандију, да тумачи краљици оне чланке из „Хришћанског Весника“, који говоре о разводу брака код православних, и по којима се сваки муж може раставити са својом женом, чим нађе млађу, лепшу и богатију; привола женина није ту нужна по канонима вселенског сабора држаног у редакцији „Хришћанског Весника“ под председништвом седога патријара Николе Христића. Није код куће ни просвета у Србији, јер је њен заступник министар Владан Ђорђевић такође отишао у свет, и то на Гмунденско језеро; сигурно је читао своје „Путописне црте“ о тим крајевима, па му се допало и с тога је отишао онамо, само нека се чува да му се не пребаци да је издао отаџбину отишавши у туђ свет, а ово би се могло с неким правом, јер он заиста издаје Отаџбину. (И дај боже, да је што дуже издаје и уређује!).

Па кад су се тако сви славни људи разишли по

свету, мора бити да је то нешто добро и практично. Па како би било, кад би се и „Стармали“ мало отиснуо кудгод на страну? Може бити да би се онда боље допадао Тиси и „Пестер Лојду“, па што даље то боље.

Но куда би се знао „Стармали“ упутити?

Ако би отишао у Русију, одмах би се рекло да је отишао да донесе који вагон рубаља, а рубље у Угарској нико не воли, особ то не волу чисто рубље, а прљавог веша и тако има доста! Ако би отишао у Америку, посумњало би се, да се обогатио од претплатничких новаца, те је најпре постао у Угарској какав касир или члан управе каквог новчаног завода у Будимпешти, те сад хоће из извесних узрока да промене ваздух. Ако би отпутовао у Африку или на егејско море или у Палестину, мислило би се да је отишао да донесе какав крокодилски поклон и спомен дру Стеви Павловићу.

А свакојако би требало кудгод мало да оде, како би Тиси и Николи Христићу мало ишчезао испред очију. Како би било да оде мало у Црну Гору? Па онда да пише о нашим овде стварима издалека, јер издалека се све лепше види.

Тако би онда могао се пренети мислима у Аустро-Угарску, те према црногорским приликама писати о овдашњим догађајима са свим тако, како би се и Тиси и „Пестер Лојду“ могао допасти, а можда би га онда (поред „Кикирикија“ и „Немзета“) и у Србију пропустили. Онда би могао „Стармали“ овако писати, па ни да се Тиса намргоди, ни чивутским новинарима пештанским да се нежна чуства вређају.

= Мађарско министарство допушта, да „Застава“ може слободно прелазити у Србију, али под условом, да се има штампати у катунској нахији, а писати да може само о предавању катихизиса у Жабљаку и Подгорици.

= На врх Ловћена отвара се штампарија за штампање „Немзета“ и „Видела“, и В. Богишић умеће у „Грађански законик“ црногорски још један параграф, по којем је сваки Црногорац, чим се роди, па до најдубље старости, дужан бити стални претплатник оба та листа и по њима се владати.

= Црногорско паробродско друштво обвезује се сваке године будимпештанске „књижевнике и новинаре“ бесплатно возити Дунавом у Нови Сад ради свечаног дочека (као оно г. 1883.), Савом у Београд (као исте године, кад их је митрополит Мраша на мађарском језику свечано поздравио) и морем у Цариград, Смирну, Александрију, Калкуту и Буенос-Ајрес, а они ће се кад се врате у Будимпешту умети већ захвалити (као и г. 1883. Новосађанима и Београђанима).

= Онај што окреће точак у штампарији „Пестер Лојда“ примио је на аудијенцију Николу Христића и био је љубазан допустити му, да га сме пољубити у руку.

Овако писање неби било немило нашим старатељима овде у Угарској и тако би дошли до лепог споразума и љубили би се као браћа.

Пуслице.

#. Кад је пештанским чивутским новинама неправо, што Руси славе културну светковину од примања хришћанства, онда би им ваљда боље годило, да се слави свечано онај дан, кад је Јуда издао Христа.

---

§. Краљ Милан је отишао у илице да се пере. Боже мој, да ли ће се моћи опрати!?

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

или

чађава повест, у којој се најцрњим мастилом описује, како је бели Паја отишао у црњаке.

(Свршетак.)

И сад — кад вам ово причам, читаоци моји, —
баш сад, ено. Паја горе на врх крова стоји.
Грдна кућа од три спрата с облаци се меша,
а он чучи на врх вршка — па га ни бригеша!
Доле под њим у низини, к'о пољава шарна,
цео град је раздрљио недра си немарна.
Све палата до палате диже се и шири,
а по где где и по нека колебица вири;
провирује к'о да вели другама са стране:
„Ни ја нисам мачји кашаљ, госино вам тане!
Шта ми се ту шепурите, кањиперке сјајне,
кад сте и ви, као и ја, трошне, малотрајне?
И вас једе зуб времена, као и нас мале,
а громови увек најпре вашу кику пале.
Та и ви сте, као и ја, од кала и муља,
и под вашим кровом има и људи и хуља,
али ја сам ипак више — кад се право сравни —
ја сам свету више дала великана славни'.
И' онда чујте, моје госпе, — то вам ваља знати —
ја сам *ваша праколевка*, ја сам *ваша мати*.
Де, реците, да вас лажем, рецте ако смете!
Па шта ми се онда тако уз нос кропињете?....“
Између' ових свађалица, Паји на погледу,
проплели се развађачи у најбољем реду:
све улица до улице поређане спретно,
к'о да си их руком уз'о па их тамо метн'о;
а над њиме плаво небо шири меке скуте,
те му мисли одјездиле на високе путе:
„Мален ли си, кад те гледнем, пузавачки роде,
у том праху, где 'но црви и пацови ходе.
Јадни ли сте, грешни људи, у том вашем низу;
с овог виса нисте слични људима ни близу!
Лижете се, гризете се, а ветар вас креће;
нити знате, шта би хтели, ни шта вам се неће.
Сто пута сте на дан црви, а сто пута змије,
само ретко, врло ретко, „божје подобије“.
(Он, до душе, то све не зна, нит му је баш криво,
ал' је често мајстор Луку о том прислушкив'о,
а то вам је бистра глава, да јој нема пара,
само што се с њиме у брк мучно разговара.)

=. Краљица Наталија хоће да иде и у Данску. Нема сумње да ће је боље умети ценити и поштовати Данци, него београдски Ноћ-ници.

△. Краљица Наталија мора са београдским Мрашом да се дописује француски, јер Мраша заиста показује, да не разуме рацки.

✱. Цар Виљем тражи од синода или конзисторије, да га брачно разведу од Бизмарка, јер не могу да се слажу.

§§. Нови Сад добија дакле осветлење гасом. Па зар се досадање осветлење није доста гасило, него још траже неки јачи гас!

⨯. Краљица Наталија је отишла у Haag. Но не верујем да се и тамо осећа behaaglich, кад јој хришћански весници и онде досађују.

⊙. „Наше Доба“, које је излазило до сада двапут на недељу, почело је сада да излази једанпут недељно; е па онда треба према томе да се зове „Наше Полудоба“, или управо „Полутанско доба“.

Неправда.

Баш су у животу нашем,
улоге нам подељене криво;
о томе се штуцер Пера,
уверио живо.

Дочим другар његов врли,
смерни браца Паја,
на „*лутрију*“ много даје,
и „*лозе*“ присваја,

а извук'о никад није,
још ни десет пара,
дотле Пера, који само
жене „разговара“,

ономад је, вера и бог
лутрију извуко!
најбољи га „пријатељ“ је,
немилосно туко!

Зашто? . . . Зашто! Јер док Паја,
лозове прегледа,
Пера ено Пајиници.
никад мира неда.

Док се овој не досади,
па пришапну Паји. —
Шта ј' шапнула то се не зна,
то се нама таји?!

Сад се Паји у једаред
отворише очи,
неће више са *лутријом*,
да се залуд бочи.

него чува оно благо,
што му небо дало; — —
па украби „моторугу“ . . . . .
— — — знате већ остало! —

Др. Казбулбуц.

Но да знате, како ли је лепо овде горе,
одавно би напустили те буђаве дворе
и живели по кровови, к'о што и ја живим,
са ластама црнпурастим и врапцима сивим.
И краката рода код нас гради кућу своју —
па међ' нама животари, к'о бубрег у лоју.
Мало нас је, ал' смо своји и добро се знамо,
од вас ништа не иштемо, ал' вам и не дамо.
Ред нас држи, љубав води, а слога нас диже.
И најпосле, ми смо овде богу много ближе.
Па за то нас бог и воле — рад' висока дома,
јер не мора да нас тражи, већ нас види ома.
Ај, та нигде нашег века, нигде ове сласти!
Попните се да видите, што се не да касти.
П' онда, шта је ваша „*слава?*“ Лојаница права!
Нас црњаке лепше сунце славом обасјава:
народ прича и верује, к'о у свете ствари,
да и Тодор, свети Тодор, често димњичари.
У суботу тодорову светац с неба сиђе,
те по мраку све кровове на свету обиђе.
У руци му свежањ брезе и струшка од злата,
па где треба, ту саструже — без шума и бата —
и помете са метлицом од брезова прућа:
ал' то само код честитих, и поштених кућа.

„Видовити“ људи веле, да баш лепо виде,
кад кроз димњак доле слази и кад горе иде.
Ето, вид'те свети Тодор, и чувен и славан,
то је стари мој колега, самном равноправан!
И када ми једном буде с овог света поћи —
бар знам да ћу *свом човеку* у походе доћи;
а он ће се већ у своме „велелепном“ сјају,
побринути за свог друга, за црнога Пају . . . .“

Ту се Паја малко трг'о, натраг се осврн'о,
јер кроз „баду“ одострага спази нешто црно.
Мајстор Лука са тавана провирио крадом,
да се не би јадно дете прекинуло радом.
Ал' је Паја стари шегрт — екрен'о му леђа,
па се жури и певуцка; но ипак га вређа,
што се Лука тол'ко брине, што га свуда следи —
али шта ће?! С пргавци се свађати не вреди!
Та он би већ њему скрес'о, како и не слути,
но к'о вели: стар је човек неће да га љути. —

* * *

Што јест — јесте! Руком срцу — па баш и обема —
наш је Паја промућуран — поговора нема.
Али ипак црни Пајо непослушно дете,
ви малише своје воље имати не смете.

*

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

I.

Јован Стерија Поповић. Дед, Тодоре, још једну чашу овог беочинског нектара. Збиља, Тошо, а шта је то, да теби још никако да подигну споменик?!

Тоша Павловић. Ругала се шерпења лонцу! А где је теби споменик?

Јован Стерија Поповић Па ја сам две године доцније умрьо. А теби ето приложи Вел. Кикинда, што броји 16.000 Срба становника, читавих 10 форината!

Ђорђе Рајковић. Хе, Тоша је уређивао само два листа, а ја сам читаво туце листова, дакле ја сам пречи.

Милован Видаковић. (Куца се.) Онда сам ја нико и ништа. Ја нисам уређивао ни „Шабачки гласник“, а камо ли какав други лист, дакле за то ми се не зна ни гроба. Чисто ме и сад још жуљи она асура, на којој сам умрьо!

Сава Текелија. Хајд' ћути ти сиротињо! Од чега да ти се гради споменик? Ваљда од оних непродатих романа? Но ја сам оставио роду по милијона, па ваљда је пре да се мени подигне монуменат у Новом Саду на ханском плацу или код позоришта. Моји питомци не ће на мене заборавити, као што ни ја нисам на њих заборавио

Вук Караџић. Ни јоте више! Ја сам први на реду! Ено у Матици преко 2000 фор., што је на мој споменик намењено. Дакле ћутите па пијте и једите! Дед' Даничићу овај батак од амвросије, шта си се забринуо, канда ти Хрвати речник уређују!

Ђура Даничић. Чисто ме мрзи што сам умрьо у Загребу! Управо рећи ја до скора ни знао нисам да сам умрьо, него кад видех ономад најновију свеску мога „Речника“, што га Будмани уређује, а ја видим да нисам више међу живима!

Бранко Радичевић. Маните се сухопарних ствари, какви речници! Читајте песме и критике дра С. М. у „Нашем добу“, ако сте ради да сте весели!

Ђорђе Рајковић. Чисто те чујем млади пријатељу, где опет кличеш: „— да кљусета товна!“, кад читаш те песме и критике.

Др. Данило Медаковић. Но, јесте чули браћо и господо, и ја сам уређивао новине, које се може бити нису увек ни слагале са општим мишљењем, ал' опет се нисам никад могао заборавити, да наше прве људе лично вређам, а нарочито припознате књижевнике наше да омаловажавам. Та ја сам и „Седмицу“ за то покренуо, да дам прилике млађим књижевницима да окушају своја крила, а не да им лудим „критикама“ крила саламам.

Др. Јован Суботић. Читао сам у Вашој „Седмици“ песму Стеве Павловића: „Чудан ли си, свете, чудан“, онда је још нисам добро разумео, но сад и сам велим, да је заиста овај свет чудан! И сам Павловић је изишао читаво чудо!

Прота Стаматовић. Реч „чудо“ значи што и „монштрум“. . .

Ђура Даничић. Мани се ти прото твоје филологије! Јер по теби је и „Сегедин“ српска реч „Соједин“, „Geländer“ = „гледни-дер“, па ти си још у стању доказати и такви несмисао, да је Стева Павловић = професор логике. Мани се ћорава посла!

Ђорђе Магарашевић. Него јесте ли видели, како је у моме Летопису, у последњој књизи, овековечен Јаша. . .

(*У то забрујаше анђеоски хорови и таламбаси, као тафл музика рајска и даље се разговор не могаше за овај пар продужити*).

Златни дани задовољства врло брзо мину,
па се живот после свети непослушном сину.
Узлетати у висине лепо је и красно,
ал' за дерлад, за невеже, малко и опасно.
Ко у послу вратоломном није мајстор прави,
може лако с те висине да се стрмоглави;
јер да ј' она за пузавце намењена била,
природа би свакој шуши усадила крила.
Али сад већ терај даље, кад си поч'о тако,
јер се озго са висине не силази лако.
Добра радња кад се ради, милом богу годи,
а он кога благосиља, тог' и срећи води.
Црн ти образ, црн и пос'о — но будеш ли хтео,
образ ће ти бити свет'о, па и живот био.
Мало кресни, мало стругни — ал' само не жури —
па да видиш, како капље, ако и не цури.
Него, Пајо, на растанку баш ти морам рећи:
ти би мог'о бити славан, од свих људи већи,
кад би наш'о какву метлу — ал' од неподёра. —
за чишћење загорелих људских карактера.
Ej, шта велиш, да та срећа достане тебека?
Та им'о би посла, Пајо, целог свога века!

Лукин.

Неком „стихотворцу“.

I.

Песме су ти тако дивне,
А стихови тако складни, —
Неки чита кад су сити,
Неки опет кад су гладни . . .

II.

Штета што се већ родили,
Његуш, Симо, Бранко, Ђуро, —
Можда би се с' твојим песмам'
До „Парнаса“ докотур'о . . .

III.

А „Парнас“ је — врашки „Парнас“ —
Врло висок, далек врло, —
Можда би ти с' од певања,
Сасушило донде — грло. . .

Алокин Кеверишанин.

Кућевна задаћа.

Мала Добрила иде већ у први разред. Једнога дана зада им госпођица учитељица кућевну задаћу, да попишу имена животиња, колико која уме и зна.

То је Добрили велике муке задавало. те шта ће, зашште савета од свога старијег брата Бранка, којег цео Нови Сад зове Батом.

Бата је већ старији и искуснији, те седе поред ње да јој диктира.

— Пиши: коњ.

Добрила напише: коњ

— Сад пиши: медвед —

Добрила напише.

Бата диктира даље: лав —

Већ је написано.

Бата наставља: жирафа —

Добрила напише: жирафа, па ће онда брзо запитати Бранка:

— А ћу ли написати и путер-кифлу?

Из правила за живот.

Лепо пева Аца, после дуге суше:
„А кад се веселиш, нек се куће руше.“
Јмо:
Кад се куће руше
Дај да с’ веселимо.*)

Р.

*) Аца Зуб до душе вели, да је ту песму спевао по А. А. Толстоју. Не знамо како стоји у Толстоју, ал овако стоји у „Нашем Добу“ бр. 50. Р.

Шта је добовано.

Терај, трчи, да чујеш шта тај добош лупа; викну отац сину, — неће л’ бити опет да је вода — а овај скочи па терај на рогаљ, да чује шта је ново наопако — —.

Ал већ и Ђура добошар са добошом стаје, само се још тек кѣри, и помало дируцка маљицама добош, па чека да се још који човек пред својом кућом на сокаку укаже и по која млада, ближе њему приђе, — па ће да виче. —

Људи су већ по сокаку пред својим кућама, стојали и чекали, да Ђура јави, каква је новост, — неколико млада стоје око Ђуре и церекајући шале се, и гурају се на добошара.

Ђура стаде са добошом. — Лати бркове своје намештати, и неколико речи шаљиви удеси са младама, а ове цикнуше, покриле очи рукама, и окренуше се на страну од Ђуре — а Ђура поче да виче, — *„ко нема буба, нека дође варошкој кући; сад у варошкој кући има доста буба.*

П.

Тужна балада

На пољу је Мата!
унутри је Ката;
а између њих — врата,
забравио тата.

Горко тужи Мата,
љуто цвили Ката;
што је суров тата,
забравио врата.

да отвори врата
њезин бесни тата;
цикнуо би Мата
а вриснула Ката.

Ал’ овако тата,
забравио врата!...
С’ оне стране Ката,
с’ ове стране Мата
гледају у врата,
што забрави тата!

Др. Казбулбуц.

Са села.

Све грми „варошка авлија“, тако се узгоропадио па виче сеоски кравар: „Та ја морам укебати тога, који иде у кукурузовину рад себе; — никад не могу да сам чист кад вучем биковима кукурузовине“.

Неки су знали да то вади Тоша кишбиров, ал не хтедоше кравару казати да не би правио комедију.

Сутра дан још већа граја у „варошкој авлији“. Шта је опет? — питаше неки. — Хе, шта је! видио кравар кад Тоша кишбиров оде за купу рад себе, — па кобајаги да ће појити бикове. пусти маторог најбешњег бика, па удри вичи на њега: „немарахо! хајно!“ те натера бика за кукурузовину. А Тоша, сирома, ушепртљио ђаволски, те ’нако растрговчен нагне бегати, — а бик за њим, и једва утече у варошки ходник. — Задуван, пребледео Тоша седе на цигље у ходнику и опсова велико тане, — *„е да ме уби сад бик — ко би сад био кишбиров!“*

П.

Дует.

А. А кад ћемо политику
Обесити ми на гране?
Б. Манућемо ј’ врло радо,
Само кад нас она мане.

Ђ.

Практично.

Учитељ. Кажи ти мени Мирко како се најбоље и најдуже може свинско месо од квара одржати? Ти ћеш то најбоље знати, твој је отац касапин.

Мирко. Молим господине, ја држим, да ће се месо најбоље и најдуже од квара одржати, ако оставимо свинче да живи.

Епиграмић.

Овде лежи једна буда —
Увер’те се је ли тако —
Чека руку, да је дигне,
А леђа би нашла лако.

Ђ.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрука).

Кад је ономад Сојчин отац сишао у подрум, сишла и мала Сојка за њиме. Отац куца у једно буре, које још није начето, даклем треба да је пуно, — али ето некако друкчије звечи. Отац врти главом: „О мај, у овој петакињи фали најмање по акова. Чудим се како је могло за месец дана толико усахнути!“ —

На то ће рећи Сојка: — Тата, можда га је наша куварица усахнула: јер она често силази у подрум, и онда кад је не шаљеш“.

Сојчин је отац приповедао не знам о чијој новој кући, па је хвалио како су лепи од мермера басамаци.

Сојка. „Степенице“, тата. Тако се српски каже.

Отац се намргоди и рече: Ајд, около! ти ћеш мене да учиш.

Сојка. Не учим ја тебе, тата; али кад кажеш *басамаци*, ја све мислим да псујеш.

Сојка. Је ли мати, колико си ти година имала кад си се удавала?

Мати. Е, дете моје, давно је то било, па сам већ и заборавила.

Сојка. Ја нећу бити тако заборавна.

Мати. Ух, како си издерала твоју читанку! Права салата! И издерала си је, и измастила си је. Ај, ај, ај!

Сојка. Е, па за бога, мати, салата треба да је масна.

Погодила се у нас нова слушкиња. Сојка је пита одакле је?

Слушкиња. Ја сам из Јарка. А јеси ли ти била кад у Јарку?

Сојка. Кад смо били у винограду у берби, онда ме гурнуо ујин Марко, па сам склизнула и пала сам у јарак. Сва сам се укаљала.

Слушкиња. Ха, ха, ха? Ал ја нисам из тог јарка.

Сојка. Но, па за то се не мораш смејати. Ако ниси из тог јарка, ти си из другог. Јарак је јарак.

К—ћ.

Умрла мати. Већ дођоше свештеници. Сад ће сандук да се заклопи.

Мали Деја (тек му се навршила трећа година), нема суза, али је блед као крпа.

Отац га подиже и рече му: „Пољуби драгу мајку, — нећеш је више никад видети.“

Деја се отима од оца и оштро шапуће: „Нећу да је пољубим. Оћу да је увек видим“.

После ручка легао отац на канабе, па рече синчићу: Мишо, иди сад напоље, — хоћу да спавам.

Миша. А како ћеш спавати, кад још ниси читао новине!

Миша. На што анђелима крила?

Отац Да лете.

Миша. А лете ли здраво високо?

Отац Они су тако високо, да и не може бити више.

Миша. Па на што им онда крила?

Отац. (Мисли се). Да могу к нама доћи.

Миша. (Мисли се). Ја би волео да имам крила, да летим горе. А доле могао би пасти и без крила.

— Лазо! седам је сати; устај!

Лаза. Па сваки дан устајем у седам сати. Пусти ме да видим како се устаје у осам сати.

Лаза је увек при добром апетиту. Нарочиго воли печење; а најмилији су му залогаји: батаци.

Једаред виде он у авлији гуску где стоји на једној нози. Ту се десила и његова мати. А Лаза јој рече: Мајко, ону гуску немој никад заклати.

— А зашто?

— Јер, ено видиш, има само један батак.

Сомборац.

У Бечком „Фигару“ има нацртан један, у атилу обучен мудријаш, са врло глупим лицем. Изишао је ноћу на улицу, гледи звезде, па беседи овако: „Не чудим се ја астрономима што су израчунали колико је која звезда од нас далеко, колика је велика, како се окреће и т. д. Али једно ми је само чудно; одкуд су врага докучили, како се која звезда зове!“

Отац. А што се ви, децо, чупате и бубате по леђи! Шта је то, Васо; шта је то Милице? Зар ви нисте брат и сестра!?

Васа. Нисмо, тата. Ми се сад сиграмо, као да смо муж и жена.

У сред лета, по највећој припеци, кад би човек најволео у кошуљи ићи, опазише у Бечкереку неког јуристу како јури кроз улице, а на њему два црна капута један поврх другог. Сусрете га један познаник и запита га: Ма шта је то, човече: јеси ли ти при себи. Но јуриста му разјасни у чему се ствар налази: Ваљда си чуо да ми је ономад умрьо деда: а јуче опет умрла ми ујна. Па ваљда тек не могу обоје једним капутом жалити!

Проводадџија: У осталом, ваша ће кћи бити сретна с њиме. Он ће је љубити, неговати, *изобразити* и ....

Девојчин отац: О што се последњега тиче, то неће бити потребно. Има она *образе*, те још какве — могла би и њему позајмити.

Проводадџија: Имате право: што се *образа* тиче, он је у томе јако — *оскудан*.

Аз: Јеси ли чуо, прико, да је варош закључила, да се наш артејски бунар копа још за шест стотина метара дубље? Никако да се дође до воде!

Буки: Шта врага?! На докле тако?

Аз: Док се може

Буки: Али шта ће бити, ако пробуше земљу, па сва вода оде у ђавола — на други свет?

Шваба: Шта би ти, комшија, највише желео, да ти Бог дâ?

Србин: Ја бих најволио да ми дâ 300 ланаца земље, 100 мотика винограда, 1000 оваца, толико крава, коња и друго. А ти?

Шваба: Ја бих био задовољан да ми се то изда у готовом новцу.

Чива (из буџака): Ах, господо моја, ви сте претерани. Видите, ја бих се задовољио и „векслом“ — са 2% интереса месечно

Вједи: Је л' те, бога вам, какав је човек тај господин, што сад оде од вас? Мени се никако не свиди.

Глагољ: Немате право. Није он тако рђав, шта више могло би се рећи, да је то прекрасан човек. То је човек, који има само *једну јединуману*.

Вједи: О, о! То је и сувише похвално. А каква је то мана?

Глагољ: Што је скроз и скроз покварен; иначе је злато од човека!

Напабирчио **С. Л. Л.**

Госпођица (у књижари). Молим вас један роман, ал један сасма моралан јер је за моју бабу.

Најбоље место.

Дође мали Пајица с божићњом сведоџбом радосно кући. „Тата ја сам најбоље место добио, седим код фуруне.“

Препричао **Цига.**

И тако неће нико видети.

— „Но, Коби! Ви сте се јуче задоцнили“! Повиче капетан на Чиву војника, који је пред њим грбав као параграф стајао. — „Дошли сте после девет сати у касарну.“

— „Тако је, молим понизно госп. капетан, била је болесна Фаника“. . . .

— „Шта ме се тиче Фаника! Ја ћу вас дати затворити. Па, гле, гле, како бангаво стојите на репорту, па како су вам прљава дугмад!“

— „Јављам понизно, госп. капетан, ја сам знао већ напред да ме чека затвор а тамо је мрак па и тако нико не види моју дугмад.

Разлике.

— Каква је разлика између човека и ђумручке (?) капије.

— Човек се пред новцем поклања а капија подиже.

Каква је разлика између магарца и коња?

— Та, што на магарцу никад не јаши коњ, а напротив на коњу често јаши магарац.

*

Почетак и крај све на свету има, изузетком оне батине само, за коју веле да д в а к р а ј а има. —

*

Чудновато је, да се богаташи о сиротињском зноју — гоје, дочим сиротиња о свом зноју — мршави.

*

Ако си рад да се привикнеш штедљивости, а ти сваку крајцару, коју намислиш потрошити, дваред куцни о зубе и тек онда — спусти поново у џеп. —

*

Нај боље пиће на свету јесте вода; — вино је д о б р о. Смирени су и правични људи они, који се не отимају за н а ј б о љ е, него се задовољавају и са — д о б р и м.

*

Разум је небесни дар, отуда дакле небо и јесте узрок што тако много људâ има на свету.

Скупио Рци—Т.

Моћ придике.

После службе божије састане се свештеник са познатим богатим цинцаром Зебићем и запита га је ли био у цркви

Зебић. Био сам како да нисам.

Свештеник. Па како вам се свиди моја данашња придика?

Зебић. Ох красно, прекрасно. Тако сте лепо говорили о милосрђу, тако сте ми осладили милостињу, да сам наумио од сад и сам ићи просити.

Што много, много.

А. Ви сте ме са овим зајмом извукли из велике неприлике Ја сам сад спашен човек, — и остаћу до века ваш најблагодарнији дужник.

Б. Шта?! д о в е к а — д у ж н и к?! То ми није ни најмање мило.

Решење ребуса.

Из броја 20-ог.

КОЛОФОНИ.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

именце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	дугује 16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„ 18.70
3.	Ксста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„ 7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„ 4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	„ 8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци	„ 8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црњи*)	„ 17.47
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 3.75
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 79.65
11.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 50.—
12.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 21.30
13.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 4.66
14.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„ 16.17
15.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 13.88
16.	С. Д. Цековац, сада у Сремску	„ 10.80
17.	Платон Соларић, парох у Катинци	„ 34 31
18	Књижара В. Шмита на Рајеци	„ 6 —
19.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„ 7.43
20.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	„ 6.40
21.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„ 20.50
22.	Нико Радетић, трговац у Приједору	„ 17.16
23	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 11.33
24.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„ 14.59
25.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„ 20.14
26.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 19.20
27.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 7.94
28.	Паја Таназевић, учитељ у Меленци	„ 8.70
29.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„ 8.70
30.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„ 8.90
31.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 5.97
32.	Јоца Дренић, берберин, Стапар	„ 7.30
33	Паја Митровић, Ораховица	„ 8.70
34.	Стеван Урошевић, Шид	„ 12.65
35.	Петар Милошев, Плашки	„ 39.74
36	Гавра Гринхут у Загребу	„ 14 48
37.	И. Хамершмид у Вршцу	„ 6.12
38.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.—
39.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 37.63
40.	Јаничије Поповић, проф. у Србији	„ 35.—
41.	К. Николић парох у Калаву	„ 71 70
42.	К. Поповић трг. у Слатини	„ 8.—
42.	Васа Јовановић, официјал, Сењ	„ 10.37
43.	М. Марјановић у Голубинци	

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овог господ. позивамо нарочито нека одмах свој дуг пошље, иначе скупо ће га стати превара, коју је на туђе име учинио.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГ. КЊИЖЕВНОСТ.

Са VI. св. навршено је прво полгође овом листу. Досадањи одзив срп. учитељства и пријатеља педаг. књижевности учвршћује ме у убеђењу, да нам је овакав лист доиста потребан. За то молим све дојакошње моје претплатнике, да ме и надаље потпомогну.

Нових претплатника могу примити само још око 40. А да би и новим па и дојакошњим претплатницима могао послати и I. св. *то и опет позивам све оне, којима сам ту I. св. пословао а листа не хтедоше држати,* да ми је одмах о моме трошку врате.

Новци и све остало нека се шаље на моју адресу

М. НЕШКОВИЋ,

Pavlovci per Iregh (Syrmien).

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 6—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

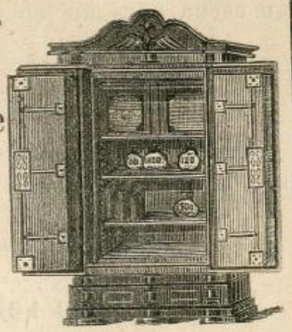

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

10—18

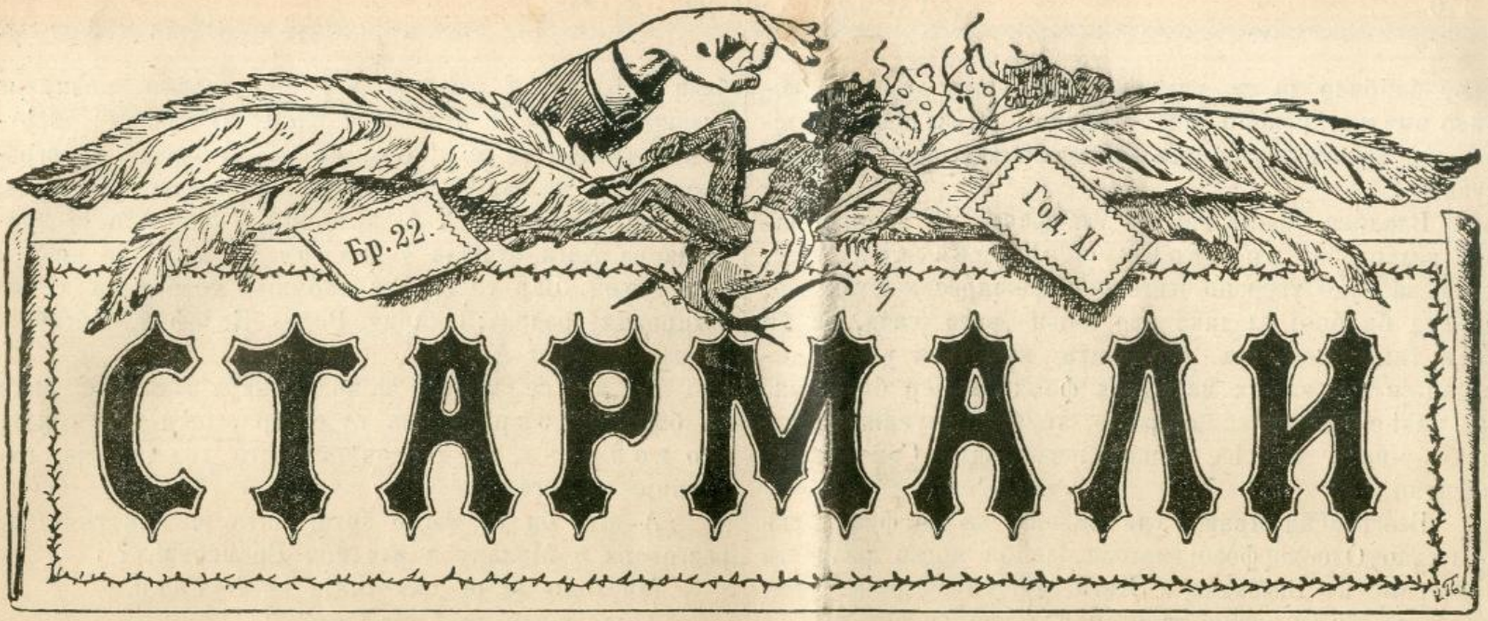

У Новоме Саду 10. августа 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Крупно мељу у Србији.

Крупно мељу у Србији;
Несретна се плете жица;
Крупно мељу; — у послу је,
Гарашана воденица.

Далеко се млева чује;
Таласи се мутни пене;
Крупно мељу; — крупне ствари
Ту бивају самлевене.

(За цимер би воденици,
Могли метнут' страну змију)
Кад самељу, место у џак,
Они мећу у — пензију.

Крупно мељу већ одавна,
Зар хоћете још и више;
Питајте их што с Михајлом,
Главом цркве учините?

А у војсци Хорватовић
Беше глава, беше сила.
Па и њега пензонашка
Воденица дохватила.

Крупно мељу у Србији;
Крупно мељу а по реду.
Не питајте кад већ знате . . .
— Краљица је у изгледу.

Далеко се млева чује,
Таласи се мутни пене;
Нек је крупно! Не пита се,
Јесу л' људи то, ил' жене.

Сакривена, бедна суза,
Краљичина помоћ зове,
А краљ Милан радује се,
Ко то дође под точкове.

Под млевом се круна дроби,
Ситна круна женског соја;
Ал' краљ Милан к'о да мисли;
Шта ме стало? Није моја!

Крупно мељу у Србији,
К'о да не мож' друкче бити,
И не мисле да ће с' народ
На ту млеву научити.

Па кад сврше овај посо,
Од кога се грози стење,
Смете л' питат: шта ће бити?
Ко ће онда под камење?

Крупно мељу, само крупно;
А по реду, грозном реду;
Не стане ли воденица,
Ја знам ко је у изгледу.

+

Политични преглед.

Даклем В. Бранковић (оно В. значи владика, а не Вук) заповеда својим свештеницима, да изводе из протокола од сада пишу лагиницом, а то је тако исто природно, као кад би бискуп Штросмајер запопедио жупницима у својој дијецези, да се с влашћу и између себе дописују од сада ћирилицом.

Наши врсни богослови, што у најновије доба почеше жестоко полемисати о томе, да ли и колико има у години прекобројних, дакле излишних, недеља,

боље би било да се упусте у полемику, да ли и колико имамо прекобројних владика, јер излишне недеље нас не коштају ништа али излишне владике богме и сувише!

Владика Бранковић се извињава, да је онај налог издао због краткоће у администрацији, но нека буде уверено његово високопреосвештенство, да кад би број владика био мањи него сада, да би се и тиме постигла знаменита краткоћа у администрацији код наших народних фондова, јер би се мање плаће владикама издавало, те би рачунање и исплата много краће ишла него сада. Само конзеквентно!

Београдски Мраша учи на врат на нос француски језик по Олендорфовој методи, да би могао разумети телеграме из Визбадна и Хага, чујемо да је већ научио да père значи = отац, али још не зна шта је мати. А богме треба да зна и шта је матр, ако ће праведно да суди у краљичиној ствари, оно истина, он је до душе калуђер, а калуђерима није дужност бринути се о материма, јер они су се одрекли фамилијарног живота, али ипак не треба да сметају туђем фамилијарном животу; томе да сметају доликује само лепим женскима и маршалицама, а за Мрашу тек неће нико рећи, да је налик на какву лепу женску, нити ће се когод из народа у Србији заљубити у њега.

За краља Милана не чује се где је. Као што су се некад о Омира отимали седам градова, тако се сада о краља Милана отимају. Неки мисле да је у Београду, а београдске новине веле да је отишао у Глајхенберг; бечке пак новине пишу да се бави у Бечу, а телеграми у пештанским новинама извештавају да је отишао у улицу Толбах; међутим се јавља да је у Велдесу, а одавде телеграфирају, да је напрасно одавде одпутовао, но куда, то неки сумњају у Хаг краљици, но пошто је краљица из Хага отишла у Париз, то мал' те неће и он за њом. Зар то све не опомиње човека на седам Омирових градова: Смирну, Родос, Колофон, Саламис, Хиос, Аргос и Атину?

Ал да се манемо и колофоније и саламе, него да бацимо копрену на те ствари, што нас жегу као коприва, па да почнемо што год што је паметније од тога.

А шта би то могло бити, што је паметније од разговора о Милану и владици Бранковићу?

Мислимо да је паметније — ћутати.

Хајд' дакле да ћутимо!

Уштипци.

Читамо као новост, да је „Српски Глас“ забрањен за Босну. — Ми би рекли да тој новости има већ скоро 500 година.

* * *

Земаљска влада вели: „У Босни је данас све у реду.“ Па што не иду напоље, кад су свршили своју — мисију?

* * *

Ал сад као да се већ и не брину више о мисији, него о мусији.

* * *

ПОДМИСТАК.

Ред у кући.

Господин Брлић ме чешће позове на ручак, али ја никад нећу да му одем, јер ми се не свиде позиви сокачки и случајни.

Па онда је господин Брлић од главе до пете неки немариш и скроз аљкав човек, па чисто није пасија с њиме ни ручати. Одевен је увек којекако и нечисто, ма да га одело стаје доста новаца. По грудима је сав посут бурмутом и он често обуче стари фрак уз нове помодне панталоне. Та неуредност његова чини да и о његовом реду у кући не могу баш најбоље судити, јер ја сам одавно увидео, да није добро код оних људи јести, који мало дају на своју спољашност.

Његову породицу нисам познавао, али недавно сам имао с њиме некаква посла, те му одох у посету. Десет је сахата, те сам мислио да ћу га наћи код куће и да је већ доручковао. — Он станује у другоме спрату једне лепе куће, биће да има за се и своју леп' собу.

Попнем се горе и зазвоним. Почекам мало и најпосле ми отворе. Отворила ми мала девојчица од пет до шест година, која држаше у руци комадић хлеба и колача. Кад ми отворила врата није ме ни погледала, него отрчи одмах дечку од својих седам до осам година, који је обема рукама преметао по орману.

Осврнем се десно, лево. Не знајући на коју страну да пођем решим се да запитам децу, која о мени нису више ни водила рачуна.

„Чедо моје где седи господин Брлић?“ запитам девојчицу.

Уместо да ми одговори поче девојчица да трчи за дечаком. „Ти, Кока, хоћу сира — дај овамо!“ — „„Ево ти, наждери се; зар немаш доста колача!““ — „Ал ја хоћу сира, дај или ћу казати матери да си попипао све суџуке!“ — „„Марим ја, па кажи!““

Ја сам се забленуо у децу и слушао њихове разговоре, док се међутим не појави једна у пола обучена госпа у спаваћој капи и „шлофроку.“ Она узвикне кад ме опази: „Јух та овде има неког а ова дечурлија ми ништа и не кажу! Извините, господине, ја сам мислила да је домаћи слуга. Јулка, Јулка, јух како изгледам! Јулка, дајте моју хаљину!“ — „„Госпо, ја сам рад само с господином Брлићем коју реч да проговорим.““ —

„Одмах, одмах, господине, сад ће одмах бити; Јулка! Ух та где је та моја собарица!“

„„Мама, она још није дошла с пијаце.““

„Ах Боже. Има већ два сахата како је отишла, па није могла до сад да купи ни пар пилића! Та то је страшно! А немам никога да ме обуче . . . Но сад свеједно, изволите господине, ући унутра, тамо је Брлић.“

Уђем у другу собу скакутајући преко неких лонаца и дечијих играчака, јер још не беше спремљено. Једва

Неке новине јављају, да се бан Куен љуља. Ако је тако, нека само прекрсти име у Кон, и положај бана Кона биће учвршћен.

* * *

Одавна ја чекам да пензионују генерала Хорватовића. Он је био нуждан кад се ослобађала Србија, а сад, кад се упропашћује, може и без њега бити.

* * *

Ту није сад нуждан толико ни генерал Протић, доста је и генералица Протић.

* * *

Краљ Милан рече, да не одговара његовом достојанству, да га „попићи“ развенчавају. Зато је валда и послао Протића у Визбаден.

* * *

У осталом, како се види, краљ Милан има повода жалити што генерал Протић сада није и владика.

* * *

Да је то случај, краљ Милан би се могао (да не би дангубио) прво оженити, па се онда мучити око развенчања с краљицом Наталијом.

* * *

Најновија истраживања о Вуку Бранковићу сведоче, да код нас Срба траје народни благослов 3 дана, ал ни народна клетва није вечна но траје само 500 година.

* * *

После 500 година наћи ће се хисторик да доказује, да и владика Бранковић није наложио српским свештеницима да му морају адресовати писма — мађарски.

* * *

После 500 година наћи ће се неко, да доказује, како је Герман само због његове доброте прозван од народа Анђелић.

* * *

После 500 година наћи ће се неко да доказује, да „честити краљ Милан није ни имао жене, која се звала Наталија“. +

Ћира. Бога ти, Спиро, шта је то управо бели лист хрватски?

Спира. Узми „Србобран“, лист што у Загребу излази, па ћеш видети, како су му стране беле, и пише на њима „конфисковано“; ето то ти је то, што се зове бели лист у Хрватској. Па таквих листова има и више.

Ћира. Где је бога ти, сад краљ Милан?“

Спира. „Негде на страни у купатилу.“

Ћира. „А краљица Наталија?“

Спира. „У Француској.“

Ћира. „А српски грађани?“

Спира. „Бог с тобом како то питаш! Они су у Србији“.

Ћира. Питам, јер се све то тешко може веровати. Кад човек гледа ствари у Србији, изгледа му, да је сам краљ Милан у Србији; краљица ако не у купатилу, а оно у неком патилу у Србији, а народ српски да је у — Француској. ⊙

опазим господина Брлића у „шлофроку“. Међу неким хартијама, књигама, кутијама, где оштри бријачицу.

„Ви сте то, драги пријатељу,“ рече он идући ми са бријачицом у сусрет, „но, то је лепо, тако ме изненадити. Вићете код нас доручковати.“

„„Шта, зар Ви још нисте доручковали, а већ које је доба!““

„О, ми се не везујемо за сахат; а друго дешава се, да човек који дан доцније устане.“

„„Ја сам богме доручковао; ја дођох само да вас молим, да ме о нечему известите.“

„Изволите само; но молим да ми допустите, да се међу тим могу бријати.„

„„Молим, изволите само!““

„Ал' жено, ево већ два сахата чекам на врућу воду и сапун. Кад ћу већ једанпут добити!?“

— Драги мој, то је требала Јулка да је метнула да се греје. Адела, иди види има ли где топле воде за оца.

— Било је, мама, ал је Кока с његовим пајацом превалио лонац.

„Но па сад ма'ни, ја ћу се сутра бријати! Дај жено, сипајте доручак.“

— Ти се данас ванредно журиш. Није још ни готово; Јулка још није дошла с пијаце.

„Кад бисте ми могли дати онај извештај ради кога сам дошао; т. ј. о продаји оне куће, за коју сте ми говорили.“

„„Аха, знам, знам; чекајте само, писмено мора бити ту гдегод““

Господин Брлић стаде тражити и преметати свуда по папирима, али не може да нађе.

„Жено, јеси ли ти можда видела једну хартију, савијену на четворо; мени се чини да сам је ја јуче на фуруни оставио?“

„Хартију? Да да, ја сам њоме потпалила ватру; а је л' ти требала што она хартија?“

„Дабогме да ми је требала! Ти мораш сваког ђавола бацати у пећ!“

„Сам си крив, што ми ниси казао.“

„Па нека стоји“ рекох ја Брлићу, кад је хартија изгорела, то вам нећу више досађивати.“

„„Ал' останите да доручкујете с нама! Сад ће то одмах бити готово, млеко ће се угрејати брзо, а ја ћу каве часом нажрнати, одмах ће то бити готово.“

„Лепо Вам хвала, али не могу остати.“

„Дођите к нама на ручак кадгод вам воља; ми ручамо, тачно у два сахата, јер ја волим акуратност. Дођите пак да се нађеретамо о свачему, имам пуно занимљивих ствари да вам саопштим!“

Опростих се и једва се провукох кроз силне столице, метле и лутке, желећи Брлићу добар апетит!

По Ј. Б. Рупрехту.

---

*

Пуслице.

+. Некад су се наше владике бојале, да нас једно латинско слово (јота) не пошокчи, а сада владика Бранковић заповеда да се читава крштена писма латиницом издају и да се писма адресирају мађарски. (То је знак да смо сада тврђи у православљу, па се не бојимо).

*

△. Даклем краљ Милан отишао из илиџе Veldes као опарен. (Ја незнам колико је гради топла тамошња вода).

*

≈. Бога ми тај магнетичар др. Ханзн и ти молски црквени рачуни канда нису чисти!

*

⊙. Госпођа Адам изнела на видик неке тајне документе. Бадава, што се тиче прокљувити какве тајне, то најбоље умеју — женске!

*

♃. „Застава“ доноси телеграм: „У Епиру било је озбиљних немира“. — Онда нам изгледа да је шала, кад се иначе у Европи о миру говори.

*

♯. Емилијан Радић вели: Ето дође и преображење, ал је грожђе још кисело!

*

§. Цигаре су поскупиле, ал нами остаје утеха што су шпицлови појефтинили. (Купују их сад већ будзашто!)

Спомен.

Молио је, преклињ'о је,
млади штуцер Раде,
да му лепа фрајла Тинка,
какав *спомен* даде;
кад се сети овог часа
и растанка тешка, —
да му лакше сносит' падне
бôља му витешка.

А она му, гледе само,
(шала јој је груба)
упртила, поклонила *четкичицу*
четкицу од — зуба!

По немачком **Др. Казбулбуц.**

Новосадски избори.

Тешко је изабрати о чему човек данас да пише. Ал кад је већ о избору реч, онда је најбоље да изберем за тему избор, који је обавила новосадска црквена општина.

Чудан је то избор био. Скупштина је и проту и пароха и ђакона управо извикала, и дај боже да нема прилике после овог извикивања да их оговори.

Први по реду изабран је за проту М. Ћирић. Код нас кад се каже за неког: ћир Ставра, ћир Јова и т. д. није ништ ружно, ал кад се каже: ћир иħ (ћирић) онда се с тим мисли ћир Србин, а новосадска општина сигурно је зато и бирала ћирића, што је мислила, да он не само што се зове ћир иħ, него ће и бити то.

Стева Стефановић, који је извикан у новосадској општини за пароха, није „извикан“ у Панчеву. А то је баш и лепо! Стева Стефановић, значи да је Стева Стефанов, т. ј. да је Стева свој, али се новосађани надају да ће он бити не само свој, него и њин.

Поп Зарија из маленог села Луговета, такође је изабран за пароха. Данас се може бити чуђењем пита поп Зарија; „зар и ја?“, јер се данас често превиде људи из малена села. Но у Н. Саду се надају од поп Зарије да ће да се зарије у добар посао и да ће истрајати.

За ђакона је изабран Милан Стоја. Он само нек стоји где треба, па ће бити не само Милан него и „Мијо“.

Обично се вели да не могу и овце бити сите и купус цео. Но при споменутим изборима се показало, да ако не може бити баш то, оно може бити бар нешто налик на то. Конзисторија је поставила за комесара при избору проту сомборског Купусаревића, и питајте оне који су били на избору, па ће вам рећи, да је г. Купусаревић остао цео, а и новосадско стадо сито, задовољно.

Нешто је мало почело да се дими, кад је неко запитао: а ди је Димић у кандидацији, кад је Димић такав, да би с њиме било, ди ми туд и Димић, е ал о томе није могло бити говора.

Познати, мал писам рекао друго што, поп Немеш био је до душе не у скупштини, но ипак у конференцији за пароха једногласно изабран. Ал он би био не само 1-огласно изабран у конференцији, но би био и у скупштини заиста са свима гласовима изабран само да се тражио за ђакона.

Зашто?

За то, што би га у том случају морали — обријати, а за то би сви новосађани листом гласали.

Једноме сиромашку.

Сиромашче драги,
— Зло је на те пало —
Ти сад немаш ништа,
Па желиш бар мало.

Ко би то замер'о!?
— Али тише, тише!
Чим добијеш нешто,
Желићеш још више.

Добијеш ли више
— А што не би мог'о!
Е онда ћеш, брате
Зажелити много.

Чим добијеш много,
Тад ћеш прећи мету,
Јер онда ћеш желит'
Све на овом свету.

А та страсна жеља
Са срећом се коси, —
Гладнији ћеш бити,
Него данас што си.

Б—цић.

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

II.

Милован Видаковић. Аха! Ова амвросија с мајонезом баш ми прија! Све да прсте лижеш! У мојим Немепикућама, где сам се ја родио, и не сањају како се слатко једе

Јован Хаџић Светић. Дед' сад на то коју чашу нектара! Наточите му госпођице Милице!

Милица Стојадиновић. (Точи). Ни у Фрушкој Гори нема бољег!

Ђорђе Рајковић. (Галантно). О молим, у Фрушкој Гори има још слађег, и то у вашој књизи „У Фрушкој Гори“, госпођице Милице. Ово читати и ово пити, то је заиста права сласт.

Милица Стојадиновић. Ћутите само. Ви сте ми увек и на оном свету ласкали. Ал никад вам опростити нећу, што сте у вашем „Путнику“ донели онаку слику моју, праву накараду, да ме је чисто и данас стид, прави Фуксов посао!

Ђорђе Рајковић. Хе, да је онда било бечког Ангерера и Гешла, онда би друкчије испало.

Јован Хаџић Светић. Хајде маните се свађе. На овом свету сви треба у љубави да живе. А Вама, Рајковићу, морам приметити, да сте могли наручити челикорезну слику госпођичину, као и ја што сам дао своју израдити за моја целокупна дела. То је много финији посао; ено погледајте Германову, у „Шематизму“!

Ђорђе Рајковић. Да сам и ја имао двокатницу и сто ланаца земље не би ни ја друкчије радио.

Арса Тодоровић. Да ја нисам умрьо четири године пре, него што се госпођица родила, ја би је измоловао и уступио Матици. која се баш оне године основала кад сам ја умрьо.

Др. Данило Медаковић. А шта велите за портрета у мојим некадањим календарима?

Коста Трифковић. Сећам се као дете, кад нисам хтео да слушам, онда ме је дадиља плашила, отворивши по коју слику из оних календара, а ја одмах главу у јастук!

Др. Данило Медаковић. Може бити, ал ево да вам кажем озбиљно. Ми смо у оно доба, и ако је тешко ишло са илустрацијама уопште, барем наилазили на увиђавну публику, те је ова нас својски помагала и књиге куповала. А сад богме, к'о што приповедају ево Ђура Малетић и други наши новији суграђани, илустрације су лепше, али нема публике. Сад има доста илустрованих књига а било је и листова, али неће нико да купује и издавачи уздишу за оним старијим временима. „Путника“, „Седмице“ и т. д. не можеш нигде добити, а у „Илустроване Новине“ умотавају се поштански пакети. Какав је то напредак! И „Јавор“ кад је оно почео 1878. да доноси илустрације, већ је био једном ногом на овом свету, овде у нашој рајској читаоници, и да није за времена престао доносити слике, сад би га већ ми овде читали, као што читамо и „Илустроване Новине“, „Србадију“, „Српску Зору“, а изишао је већ небесни позив и на „Немању“.

Ђорђе Рајковић. (Устаје). Е, баш кад споменусте ову нашу неб сну читаоницу, идем и ја да читам мога „Комарца“, „Хумористу“, „Рен“, „Путника“, „Земљака“, „Даницу“, „Вечерњачу“, „Бршљан“, „Беседу“ и т. д.

(Разилазе се с ручка).

Одбрана жена.

Вели: да нам жена
своју тајну никад
прећутати неће,
вели: да јој језик
при најбољој вољи
у ћутању смеће . . .
Ал' то ви'те само
подмеће се њима;
то истина није . .
Своју тајну уме
од мужића мила
вечито да скрије!

Др. Казбулбуц.

Нов проналазак.

Мали Ђурица — то вам је прави маторац. Кад би загледали у протокол крештајемих, нашли би, да му је већ трећа годинница настала.

Ономад стојим ја с његовом мамом у авлији, а куварица коље гуску.

Ђурица је гледао, како се гуска бацака и крилима издиже.

Кад је куварица гуску заклала одсече јој крила за перушке и баци ове на земљу.

Ђурица узме обе перушке и метне једну под једно а другу под друго пазухо, те стаде по авлији скакутати и духати.

— Шта ти то радиш Ђурице? Запита га мати.

— Хоћу да летим к'о гуска! одговори мали мудрац, у пуном уверењу, да ће га гушчија крила у вис однети.

Дарвинијаде.

Како је од метле постала отмена дама.

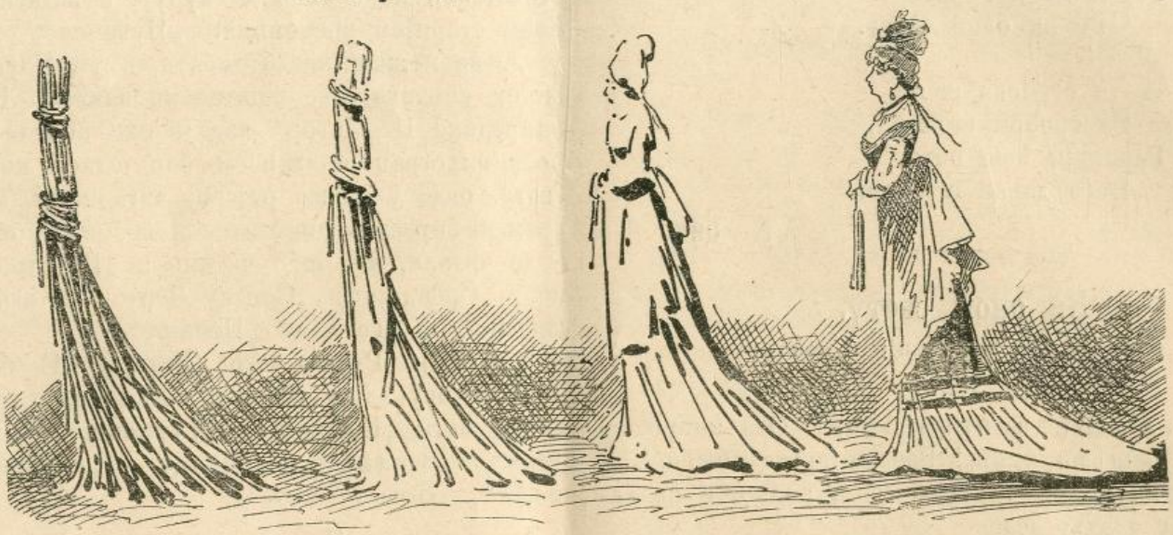

(из „Humor L.“)

Скупштина буба и гадова.

Поводом смрти славног Цахерл-, пр налазача „Цахерлина“, прашка, којим се бубе тамане.

Бува. Славна скупштино! Господо и браћо! Оно што је Бертолд Шварц за људе, то је Јоханес Цахерл за нас бубе. Онај је изумео пушчани прах — барут, а овај — прашак за бубе. Ова оба средства, као што је познато, тамане немилице и ишту безбројне жртве. Нећу беседом мојом никог да уједам, али поводом смрти тога силног утаманитеља хоћу да скочим од радости.

Стеница. Пошто је штовани предговорник предмет говора напоменуо, то ја нећу да будем данас безобразна као стеница, те да исто понављам. (Смрди од радости двапут тако као иначе).

Мољац. А шта нам је хасне од његове смрти, кад његов проналазак још постоји. То је све празан диван!

Шваба. Мени он и његов производ никад нису „шмековали“, ма да је он мој земљак.

Друга нека буба (знате већ која, она што се врзе око ушију). И мени је већ био на вр' главе (као и ја многима).

Бува. Будући да је он свима нама већ додијао био, то мислим да ми наше мисли тајити више не морамо, што их приликом смрти му осећамо, то предлажем да му громовито викнемо: Доле с њим!

Све бубе (бурно). Доле с нашим крвним непријатељем!

Један присутни чворак. Госпођо и госпође! Будући да сте ви ваш утврђени програм т. ј. саветовање о Вашој бољој и сретнијој будућности, прекорачили, те почели грдити једног од наших најславнијих проналазача, то сам принуђен скупштину ову разрешити.. (Он хоће претњу своју и да изврши, а присутни се разбегну на све стране. Неки део се завуче у намештај, слике и у пукотине у зидовима, други потраже своје Пенате за домаћим огњиштем, трећи се завуку у своје станове у зимским капутима. Буве се сакрију у нечије чарапе, а неке оду у кревет да отпочину).

(По стенографским бележкама неких бечких и пештанских новина, у чијим се редакцијама ових створова кијамет налази).

Скромна ода погоспођеноме опанку!

„Шиљчићи — опанчићи!
с четир' прста каишчићи!!
— — — турнир — — — до земље“!!!

Теби до јуче презрени створе!
кога се већ и ратари стиде,
па тек у шали о теби зборе,
кад какве фине „штифлетне“ виде;
теби ћу ево да певам оду,
јер дође у моду!

Прадеди наши и бабе наше,
носиште тебе од памтивека;
ал' жене наше и снаше наше,
и наша цура и наша сека,
бацише тебе са ногу своји;
„лепо не стоји!“

Сељачки сталеж нашега доба,
не гледи шта је за њега боље,
што гора жетва, то скупља роба,
а ово кућни напредак коље;
ал' тако ваљда баш бити мора?
таква је хора!?

Данас се нађе паметна глава,
да нову моду донесе амо,
опанак дође до новог права,
што је до јуче у миру спаво,
јер мода њега из праха диже,
„*штифлетни*“ ближе!

Па кад госпође и ине „даме“
у *опанцима* „шпацират’“ стану,
сељанке наше онда ће саме,
за *опанцима* опет да плану;
а опанчари склапаће оду,
на ову моду!

Опанче фини!... Опанче красни!...
доће и теби жељена хора!
несташе они дани ужасни,
кад те се сељак стидети мôра;
сад си на вису „ноблеса“ сама,
у наших „дама“!

Др. Казбулбуц.

Предстоји нам пропаст света.

Седели смо у друштву нас неколико младих људи, које је све красила прва глава а други зуби.

Међу нама је био и брат Шаца, кога је као и нас младост распињала и јако нам досађивала.

Шаца устане да наздрави.

У наздравици нам је препоручивао да пијемо и да не губимо ово скупоцено време, јер свет овај и онако неће дуго трајати, јер астрономи доказују, да ће скорим пропасти морати.

Неко из друштва посумњао је о истинитости тога, нашто се Шаца расрди, устане, узме чашу у руку и овако стаде непобитно доказивати, да ће свет заиста пропасти морати:

„Астрална ватра сунчанога круга мора најпре у златно слово Уријона, оданде у звездолик планеталне системе, а одавде у универзум паралелне осовине помоћу четвороугольника стојећих звезда у елипсу еклиптике ударити и зато мора се реп од комете кроз дијагоналну линију апроксимације круга перпендикуларнога са земљом сукобити и овај свет упропастити“.

Сви смо ми узверено гледали у Шацу и његовим необоривим и научним астрономским доказима немогући се противити, нити их оборити, шта нам је друго остало, него да у тврдом уверењу да ће свет заиста кроз кратко време пропасти морати, пожуримо се, да га што више уживамо, и тако смо ударили жестоко у пиће до зоре, а и — после зоре.

Ала је луд!....

Шта пута когод учини нешто.
па мисли да је ванредно вешто,
те чека хвалу за овај труд. —
А други само раменом слежу,
похвалу своју у речи вежу:
. . . . . *фалу за труд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Мата се пати ноћу и дању,
да стиша жељу већу и мању,
што му налаже женина ћуд. —
А она бесни, праска и псује,
на савете му баш ни да чује.
. . . . . *Женина ћуд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Фићфирић Лаза пунан је хвале,
како се „даме“ са њиме шале,
јер он им уме распламтит’ груд!
А оне ено к’о Еве праве,
од смеја хоће да се задаве.
. . . . . *Расаламтит’ груд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Тврдица Јанко новце прибира,
дању и ноћу не има мира,
трпи и жеђ, и глад, и студ! —
А насљедници моле се Богу,
да га што пре сахранити могу!
. . . . . *И глад и студ???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Заслужан човек мучи се, пати,
роду је жељан услугу дати,
па чека увек праведан суд.
А нека браћа, небраћа права
клетву лију на права здрава!
. . . . . *Праведан суд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Колико има младића наши,
што се одају карти и флаши,
а сласти траже, где влада блуд!
Здравље му трошно све дубље тоне,
док једном са свим и не утоне!
. . . . . *Сласти где ј’ блуд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Др. Казбулбуц.

Пијаначки барометар.

Неки благонадежни јуноша, који јако мрзи на ђерам, овако разлаже степене пијанства, како их је он на себи опазио. Ја — вели — кад почнем пити, па докле год могу да изговорим реч „*екстериториалитет*“, дотле знам да сам трезан; ако у току пића могу још да искажем „*инкомпатибилитет*“ онда сам још прилично при себи; почнем ли пак запињати, кад хоћу да изрекнем „*ексцентрицитет*“, онда већ почиње бити ствар сумњива, а кад дотерам да никако не могу да изговорим реч „*Еулалија*“ — онда сам већ готов са свим!

Нема правила без изузетка.

Госпа. Ја сам слушала да заробљени људи обично не живе дуго.

Господин. Могуће, али ја познајем доста ожењених људи, који су баш дубоку старост достигли.

За љубав једном јелу.

Недавно је умрьо у Бразилији велики богаташ барон Феро, који је био у маленкостима велика ципија, док

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

је на другој страни трошио силан новац. Тако је имао тај обичај, да келнерима никад не даје напојнице, те су га ови мрзили. Једанпут дође он у неки хотел и наручи у рештаурацији котлет. Кад га поједе, а он наручи и други. „Господине бароне, рече му главни келнер, хтевши га секирати, код нас није мода једно јело двапут износити на сто“ „Тако?“ рече Феро и изиђе из рештаурације. После десет минута врати се и викне: „Келнер, ја сам овај хотел купио и сад сам ја овде господар. Па будући да се ви нећете моћи научити на моју моду, да се гостима има давати оно, што захтевају, то вас одмах отпуштам из службе!“ За тим опет узме свој салвет и викне другом келнеру: „Тако, сад ми дакле дајте још један котлет!“

Натрашке свет.

Удовица (своме просиоцу:) Ви ме дакле љубите, Милане? Е па добро, иштите од моје деце благослов.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци . дугује	16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . . „	18.70
3.	Кеста Михајловић, трговац у Жабљу . . „	6.70
4.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца. . . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула. . . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . . „	8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црњи*) . . . . „	8 70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . . „	17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици . . . . „	3.75
11.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.65
12.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . . „	50.—
13.	Ј. Трифуновић, негде у Босни . . . „	21.30
14.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци . . . . „	4.66
15.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку „	16.17
16.	С. Д. Циковац, сада у Срему. . . . . „	13.88
17.	Платон Соларић, парох у Катинци . . . „	10.80
18.	Књижара В Шмита на Рајеци . . . . „	34 31
19.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи . „	6 —
20.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу . . . „	7.43
21.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . . „	6.40
22	Нико Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
23	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . . „	17.16
24	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . . „	11.33
25	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . . „	14.59
26	Спиро Будисављевић, Кореница . . . „	20.14
27	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди „	19.20
28.	Паја Таназевић, учитељ у Меленци . . „	7.94
29.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . . „	8.70
30.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци . . . . „	8.70
31	Јово Поповић, учитељ, Војнић . . . . „	8.90
32.	Јоца Дренић, берберин, Стапар . . . . „	5.97
33	Паја Митровић, Ораховица . . . . . „	7.30
34.	Стеван Урошевић, Шид . . . . . „	8.70
35.	Петар Милошев, Плашки . . . . . „	12.65
36	Гавра Гринхут у Загребу . . . . . „	39.74
37.	И. Хамершмид у Вршцу . . . . . „	14 48
38.	Д. Кнежевић, Медина . . . . . „	6.12
39.	Св. В. Милић, Ст. Градиште . . . . „	6.—
40.	Јаничије Поповић, проф. у Србији . . „	37.63
41.	К. Николић парох у Калаву . . . . „	35.—
42.	К. Поповић трг. у Слатини . . . . „	71 70
42.	Васа Јовановић, официјал, Сењ. . . . „	8.—
43.	М. Марјановић у Голубинци . . . . „	10.37

*) Овог господ. позивамо нарочито нека одмах свој дуг пошље, иначе скупо ће га стати превара, коју је на туђе име учинио.

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЖИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $^1/_2$ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 7—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

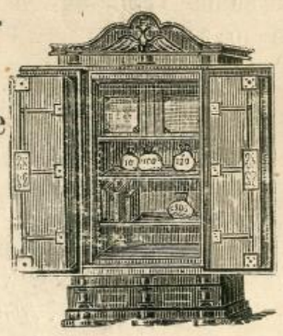

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

11—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

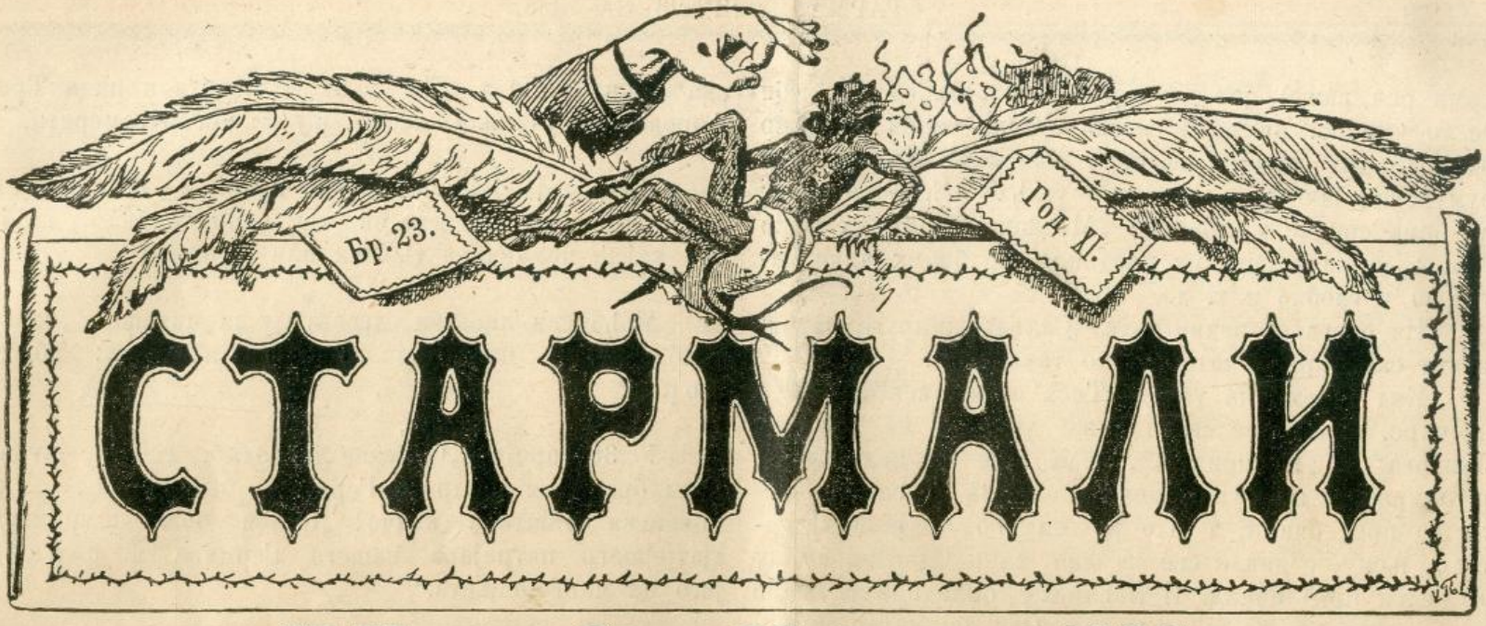

У Новоме Саду 20. августа 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

А П О Њ И.

Апоњи је лепо име,
А по нас је доказ нов,
Да нам јако овде свако
С допуштењем коња ров.

Знамо како Тиса свира,
Да нам свести збрише траг.
Апоњи му опонира: —
„Ти си мекан, ти си благ!

Ти закону умеш вешто
Извртути дават' вид,
Ал остаје ипак нешто,
Као бедем, као зид.

Ал ја не дам да и други
У закону траже спас.
Ха, треба их поучити:
Ту је закон, — ал за нас.

И слободе они желе. —
Ја им велим: ево нај!
Ви сте тице немађарске,
На будите Vogelfrei.“

Хвала, хвала Апоњију
На тај говор, на тај дар.
Хвала, хвала Апоњију,
Искреност је лепа ствар.

Сад хоће ли Тиса сићи
Да Апоњи влада сам,
Ил ће можда (пре ће бити)
Он усвојит' његов план.

То ће време показати;
А време је ћудљив створ
Оно уме на конопцу
Завезати чудан чвор.

Почетник.

Политични преглед.

Кад човек натакне политичне наочаре — може их узајмити и од Тисе — па кад се осврне десно и лево, и преко и уздуж по Европи, а њему ће прво и прво пасти у очи панславизам. А да панславизма заиста има у Европи и да он не смера на добро, те да је опасан, томе има ваздан примера и доказа:

Зар то није панславизам, кад се у нормалне школе за децу од 6 година уведе обавезно учење мађарског језика, и то нарочито за српску, словачку и румунску децу?

Зар то није панславизам кад се словачка деца силом одводе од њихових родитеља, те силом помађарују, и то о словачком трошку?

Зар то није панславизам, кад се при избору посланика у народносним срезовима све могуће пресије, заповести и насиља чине, да се изабере владини људи и Мађари?

Зар то није панславизам, кад се затварају и гоне српске и словачке гимназије, „Матице“ и фондови им се употребљују на „добротворне цељи“ — знамо већ које и чије?

Зар то није панславизам, кад се српски уредници затварају и глобе?

Зар то није панславизам, кад се у српским, румунским и словачким крајевима наметују хоћу рећи намештају чиновници све сами Мађари?

И тако даље.

Да, да, све је то панславизам (као што и

сама реч каже), јер да није Славена на свету, неби се то чинило. Да нема словачке деце не би их нико од родитеља отимао; да нема српских, словачких и румунских школа, не би нико уважао мађарски језик; да нема српске и словачке „Матице“, не би их нико гонио; да нема српских уредника, не би их нико затварао и глобио и т. д.

Из овога се види, да су Славени и друге народности саме криве, што све то тако бива.

Кад узмемо на ум, да Тиса носи увек зелене наочаре, о чему се сваки може уверити из „Борсем Јанкова“ и „Кикирикија“, онда није ни мало чудо, што кроз те зелене наочаре изгледа Тиси све зелено пред очима, а што је зелено, то је Мађарско, њему је дакле све зелено па и Славени су му зелени пред очима. И мађарска омладина је више пута показала да је зелена. Ово би могао потврдити и Керим паша својом сабљом, на коју се тако живо прилагало.

Уштипци.

Дакле у Молу изабран Чивутин за кнеза! Зашто не браћо, кад ће може бити и јерусалимски Чивути изабрати Србина за своју општинску поглавицу.

* * *

У „Нашем Добу“ пише неки М. чланке под насловом: „Из торбе једног магарца“.

* * *

Како је виспрен, можда ће написати још и чланак под насловом: „У торбу једног магарца“, па и то послати у „Наше Доба“.

* * *

По смрти Трефоровој истакла је „Матица Српска“ црну заставу. Да је и за живота и рада Трефоровог то учинила, не би јој се могло замерити.

* * *

Трефор је био помађарен Француз, па онако с нами поступао. А шта би тек наопако било, да је био какав помађарен Словак или Буњевац?

* * *

Мађарски листови одговарају на питање: „какав треба да је насљедник Трефора?“, са: „бре, фора!“

* * *

У 38. броју „Српског Народа“, где су штампани брзојавни поздрави Герману, има и ово: „Липочанска општина кличе: „Спаси боже и помилуј сјатјејшаго патријара нашего Германа и сарани јего на многаја љета.“

* * *

Све је дакле ту, само фали: Амин. ⊙

Пуслице.

□. Лако је то кад човека боли зуб: њега можеш кљештама извући напоље, па мир, али кад кога боли патријар, тога не можеш ни гвозденим кљештама ишчупати и курталисати га се!

*

=. Наш учени и вредни И. Руварац назива све писце, што се не потписују правим именом под своје чланке: Бугарима и Цинцарима. Каквог ли је боже, он порекла био, кад се оно потписивао Вајунов?

*

§. Ми лајици видимо из најновије богословске полемике бар то, да наши учени свештеници још не знају на чисто колико има недеља у години, кад

ПОДЛИСТАК.

Играч.

Од Мавра Јокајије.

Кад су Маври владали у Шпанији живео је у Кордови неки побожан и ваљан човек, којега су и Шпањолци и Арапи у целој Шпанији познавали као врло великог добротвора и помагача сиротиње. Он се звао Дон Хутардо Гарцијас Ечегијас Елеазаро де Естелимена ел Сенордо Бенефицентизимо, или, као што га обично зваху Алабадо Сеа Диос (а то значи хвала Богу!). А ово име је он највећма волео, а и најчешће чуо, јер није прошло дана, да није коме у невољи помогао.

Делећи милостињу он је врло пажљиво поступао. Он није дарове бацао кроз прозор, што би било то исто, као да је хранио рибе морске, особито кад се помисли, да је међу двеста хиљада становника Кордованских било сокачких просијака око двадесет хиљада. Него он није жалио труда, да онамо, где је права невоља, сам лично отиде, те кад је којег невољника стално потпомагао и на ноге дигао, то је мудрије било, него да је стотини људима за један дан само помогао.

Будући пак да његови дохотци нису били довољни да њима намири све потребе у невољних људи, то је он заишао по земљи те од богаташа купио прилоге у то име. Он је имао читав списак, у којем беху побележени великаши и богаташи у околини заједно са својим дохотцима, те је Дон Хутардо заилазио редом, те купио од њих годишње прилоге за сиротињу. Већ су се богати људи од њега већма плашили него од Мавра шпањолских.

— Дон Естебане! Ви сте добили десет хиљада реала. Сетите се и оних, који немају ништа.

— Јесте, али при боју бикова изгубио сам две хиљаде реала.

— А ко их је добио?

— Дон Гедонио и Дон Кристобал

— Кад сте ви могли у боју бикова да изгубите две хиљаде реала онда ви можете и за сиротињу бар двеста поклонити.

Дон Естебан направи кисело лице и пружи новце.

Сад је дошао ред на Дон Гедонија и Дон Кристобала.

— Ваша господства су добила при боју бикова две хиљаде реала. Дон Естебан, који их је изгубио, дао је већ двеста реала на сиротињу. Дакле је право и поштено, да ваша господства, који сте те новце добили, двапут толико дате.

Господства се почешу по глави и плате.

Дон Амброзио је окорела тврдица: Он баш вечера:

ваља које еванђеље читати и како се која црквена књига зове.

*

✱. У Бугарској су разбојници заробили једног фотографа. Па ко ће им онда скинути (т. ј. фотографисати) кнеза?

*

=. Италијански председник министарства Кришпи путује (по Бечу, Монакову и т. д.) А кад ће већ наш Никола Христић путовати?

*

+. Nijesmo nakani vrijedjati gosp. episkopa Jurja Brankovića, dapače radi bi bili da mu nješto po volji učinimo. Pa hajd neka na to posluže ovi redci. (Hvaljen Isus!)

*

×. У београдском двору још се једнако пије пиће, што се зове: Lacrimae Christi. Но то је вино познато из Напоља. (Дакле напоље с њим!)

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

Доситије Обрадовић. Зар ти, Атанасије, ниси никад прочитао моју „Христоитију сирјеч Благе обичаје“?

Атанасије Николић. Како не бих прочитао, та и ја сам сâм написао „Буквицу среће и блаженства“. А шта вам даје повода да ме то питате, зар се ја не владам по правилима пристојности?

Доситије Обрадовић. Синко мој, ја колико те познајем видим да си ти врло ућудан и ваљан човек, али читам у „Поменику“ М. Ђ. Милићевића на стр. 433. да си „према млађима прек, груб, и често, неваспитан“ био на земљи.

Атанасије Николић. То није моје да судим, то тако пишу сад после моје смрти они, који су ме за живота узели за професора и ректора „Лицеја“, и они, којима сам ја уредио прву земљеделску школу, засадио топчидерски парк и завео фабрику за ћебета и сукно, па ваљда су људи сад после моје смрти ради, да ми на томе захвале, те ме називају грубим и неваспитаним.

Ђорђе Рајковић. Међер сам ја онда боље прошао од брата Атанасије!

Јосиф Панчић. А како то?

Ђорђе Рајковић. Ето тако: О мени нема ни речи у „Поменику“, ма да сам ја пре умрьо него наш велезаслужни Панчић, дакле било је времена, да мој бивши колега (и учитељством и списатељством) М. Ђ. Милићевић и мене бар којом речи помене, бар за љубав оних силних књижевно-хисторијских чланака, које сам само ја могао написати, јер сам многе изворе само ја нашао и сачувао.

Лукијан Мушицки. Бива то да се и заборави. Ено на пример у „Историји српске књижевности“ од Стојана Новаковића нема ни спомена о песнику др Лази Костићу, ма да је овај до изласка те „Историје“ увелико већ писао и многе класичке песме штампао, а и „Максим Црнојевић“, је већ био дотле написан и штампан.

Вук Караџић. Збиља, Лукијане, проналазачу писмена „ћ“, нисмо одавно филологисали. . .

Јован Хаџић-Светић. Зар вам је мало било! Маните се тога посла. Него шта је, Вуче, са твојим делима? Чујем да се српска влада латила да их изда о државном трошку. Па како напредује ствар?

црне роткве и хлеба, а Алабадо Сеа Диос ступи унутра и иште прилог за сиротињу.

— Ето видите, господине, да и ја једем роткве и хлеба!

— Па баш за то, што не издајеш новце на шта друго, знак је, да ти много новаца остаје. Ти видиш како је жалосно јести роткве и хлеба и онда кад човек има доста новаца, да како ли тек мора бити онда, кад је човек приморан да то једе! У осталом и за тебе је боље да даш сиротињи него да недаш. Јер кад им даш, онда ће они бити поштени људи, а ако им недаш, они ће бити приморани да краду и харају, па кога ће пре напасти, него тебе! За то дакле дад' брзо педесет пеза па онда месец дана једи свој хлеб без роткве, па ћеш накрмити то што си дао.

Једанпут сретне он на улици у Мадриду Дона Лоренца Мендоцу ди Валенција.

Пречасни господине! Чуо сам како сте дивну предику држали на дан Тодос-Лос-Сентоса о добродетељи потпомагања сиротиње.

— Чули сте? Зар се и у Кордови о томе говори?

— У целој земљи нема другог разговора него о томе. И мене је говор тако дирнуо, да нисам могао срцу одолети, да вас пречасни господине, одмах не потражим и замолим. . .

— Да вам дадем предику ту да је прочитате? С драге воље! Имам је у рукопису.

— Боже сачувај! Нисам вас с тога потражио, него да иштем пет стотина лојдора за моју сиротињу.

Дон Лоренцо извади тужно кесу с новци и рече уздишући:

— Ево, па нек вас. . . .

Једном је Дон Хутардо опет, тако путовао да купи милостињу и кад је на својој мазги са прапорцима јахао кроз шуме на обали Гвадалкивира опази неког Арапина, који сеђаше на сред пута и играше сам са собом шаха.

Као што је познато ништа није луђе, него играти шаха сам са собом.

Дон Хутардо се пун чуђења заустави и дуго време гледаше шта Арапин ради. Овај се сасвим задубио у игру, повлачио је у дугим паузама фигуре и изгледало је, да га партија јако занима. Напослетку се Дон Хутардо не могаше дуже устезати, него запита:

— Чији си ти син, честити човече?

Арапин повуче фигуру и онда ће тек рећи:

— Мој је отац био Бен Мутасем, а ја се зовем Абу Ризлан, ако баш хоћеш да знаш, честити ћауре!

— А шта ти радиш овде, добри Абу Ризлане, сине Бен Мутасамов?

— Играм шаха, као што видиш.

*

Вук Караџић. Па врло добро. Пре две године изишла је прва књига. . .

Коста Трифковић. Но врло рђаво уређена и пуна погрешака стварних и штампарских.

Вук Караџић. Дакле пре две године изишла је прва књига; а како мојих дела има 49 (Види Милићевићев „Поменик“), то дакле треба 98 година, док све изиђе. (Само нека господа одборници буду дотле живиздрави и вредни!)

Јован Хаџић-Светић. Ха, ха, ха! Па дотле ће и твоје „Јота“ већ застарити и доћи какав нов правопис.

Људевит Гај. На сваки начин хрватски, латиницом!

Др. Данило Медаковић. А што си се ти Ђорђе данас тако намргодио.

Ђорђе Магарашевић. Та баш и ја мислим на Милићевићев „Поменик“, па ме једи, што се у набрајању мојих дела не спомиње ни једном речи једно од мојих најважнијих. . .

Др. Данило Медаковић. Ваљда није изостало твоје — —

Ђорђе Магарашевић. Јест, јест, моје „Путовање у Србији“, о њему нема ни спомена, ма да су већ два издања изишла на свет.

Доситије Обрадовић. Но, па кад и од „Поменика“ изиђе друго издање, ја сам уверен, да ће вредни и честити писац своје дело попунити и поправити . .

Ђорђе Рајковић, Атанасије Николић, Ђорђе Магарашевић и други (једногласно). Томе се и ми надамо и то нам је једина утеха!

Л е к.

Мајстор Арса вредни
беше срца мека;
мекша него што се
личи за човека,

Градио је браве,
велике и мале,
па чекићем макљ'о
лако к'о од шале,

И срећан би био
у занату своме,
али — — — (ово „али“,
свуд се нађе бо'ме).

По кући му бесни
газдарица љута,
тешко оном, ко јој
не склони се с' пута,

А он, добра душа,
вечито се склања,
њега вређа свађа,
макар и најмања.

Али једног дана,
узаврела кућа
ни најљућа змија,
није била љућа,

од бесноће Пеле
и од њене вике;

— Тако зар сам самцит?

— Ја нисам сам.

— Па да ко је други?

— Онај, који се свуда налази, господ бог, велики Алах.

— Па то ти имаш силног и моћног суиграча!

— И праведног.

— Па ко ће сад добити партију?

— Без сумње ћу ја изгубити. Ево видиш, је л' да имам право? Једанпут да се повуче фигура, пак сам „мат.“ Данас не могу више играти.

— А зашто не?

— Јер сам изгубио већ све новце.

— Дакле ти с Алахом играш на новце?

— Дабогме, и у овој партији сам изгубио педесет златника.

— Па како ћеш их послати Алаху?

— Обично кад изгубим, а Алах пошље к мени каквог побожног и честитог човека, који ту изгубљену своту од мене прими и подели међу сиротињом. То је онда толико, као да сам те новце дао Алаху. Данас си, чини ми се, ти послан од Алаха, за то узми ових педесет златника и подели их сиротињи.

Дон Хутардо се веома обрадује овако богатоме поклону и беше врло задовољан. Пошто је прошао сву Шпанију унакрст и то са добрим шићарем и враћајући се у Кордову није пропустио, да побожнога Арапина опет походи и да га запита, да ли је од онога доба опет штогод изгубио.

И заиста он га опет затече на сред пута где седи и с највећом пажњом игра шаха.

Он застане и причека док се партија свршила.

— Да ли ћеш и данас изгубити, Абу Ризлане?

— Данас нећу. Данас имам среће. Још једанпут да повучем, пак је Алах „мат.“

— Лепо! Дакле данас си у добитку?

— Јест. Добио сам од Алаха пет стотина златника.

— Па ко ће теби сад ту своту исплатити?

— Обично је, да кад Алах изгуби, а он ми пошље каквог побожног и честитог човека, који ми добивену своту исплати. Данас си, чини ми се, ти онај човек, кога ми је Алах послао, да ми исплати пет стотина златника.

При овим речма напери честити Арапин пун пиштољ у прси поплашеног Дон Хутарда, који му жалосним лицем пружи кесу с новцима.

— Алабадо Сеа Диос! рече Арапин, пошто је новце пребројао и празну му кесу вратио.

— Неће ме Алах више теби шиљати!

а сиротом Арси,
већ се дигле кике! . . .

У то шегрт Макса
шаљивчина права,
упртио локот,
к'о детиња глава.

„Де мајсторе драги,
ја већ ево суста;
привежидер локот
госпођи на уста!“

Насмија се јадник
на шегрину шалу,
па чекићем снажним,
тресну по асталу, ...
. . . . . .
Гле Пелини гласп
стишаше се с места!
Па и срдње њене
у једаред неста!!

Др. Казбулбуц.

Зашто неки поштују прасице.

У средњем веку било је пуно племића, такозваних „Raubritter“-а, који су глобили и пљачкали путнике. Ти племићи били су пљенићи, јер су — пљенили. Но дође ето доба, да сад пљене оне, који хоће да постану племићи.

Тако је изашло на видело, да је касапин Фегер добио мађарско племство за 8000 фоината. Мора се признати, да је јефтино пазарио; та чак и какав кинески или јапански орден стао би га скупље. Е ал шта ћемо, кад је човек знао изабрати време. Пре су се добијала племства најлакше за време ратова, кад је држава била у опасности, а сад се добијају мађарска племства најлакше онда, кад дођу избори за земаљски сабор, те је Тисина влада у опасности. Касапин Фегер обећао је лане 8.000 фор. за подмићивање Стојачковићевих бирача у белоцрквапском срезу ако му подаре племство; жупан Ормош је то јавио министру унутарњих дела, и погодба и племство беше готово.

Данас је то доказано и сваком познато, па ником ништа. Нико да бар приближно израчуна: колико је прасица, свиња, телади и волова морао заклати Фегер, док је заслужио на њима 8000 фоината, које даде за племство? Нико се не труди да прорачуна и изнађе: Колико је пути више пролио Фегер у касапници вољуске крви, но што су други мађарски племићи пролили на бојишту „душманске крви“, пре но што дође до залишних 8000 фор. и племства? Напослетку, нико се не труди да изнађе бар то: вреди ли Стојачковићев избор онолико покланих прасица и телади, не за владу, него за народ?

У осталом, како се дознаје из писма жупана Ормоша, од оних 8000 фор. употребљено је само 4.000 фор. на Стојачковићев избор, а осталих 4.000 фор. послато је у Пешту, да се употребе око других избора владиних посланика. Бивши касапин Фегер, сада немеш од „Мерцифалви темеш-жадањи“ има права да буде јако уображен. Ја знам многе пијанице, скитнице, који кад прођу поред ма какве крчме, поносно накривљују шешир и веле: „У овој крчми узидана је и некоја моја цигља“. Тако и бивши касапин Фегер, кад прође поред ма кога владиног посланика, може са пуним правом рећи: „И за твоју љубав је цикнуло много моје прасе;“ или може рећи: „И због тебе сам ја продавао „лунгенбратен“ са 2 новч. скупље по свакој фунти“.

Господин Стојачковић сада уредник „Српског Дневника“, [или како га зову: „Српског Бедника“] пролази од сад сигурно са већим пијететом поред касапница, но што је то пре чинио. Да је то за цело тако, сведочи нам та околност, што његов „Српски Дневник“ са особитом наклоношћу поступа према многим свињама и подобном. До сад нисмо то могли разумети и замерали смо му често, е ал сад је сасвим другојаче. Редакција тога листа заједно са уредником, има у себи клицу благодарности, и то им се мора уписати у заслугу.

А напослетку ко зна, колико ће још прасица цикнути, колико ће волова јаукнути, колико ће касапа купити мађарски немешаг, да се може отуда продужити век „Српском Беднику“.

Нека нас дакле ни мало не чуди, ако нам се с оне стране буде кадшто довикивало: „Поштујмо прасице!“

Сањао сам....

Сањао сам да сам моћан,
и да имам власти;
сањао сам, да сам богат,
кол'ко, незнам каз'ти.

Сањао сам, да сам младић,
од двадесет лета;
сањао сам, да сам бољи,
од целога света.

Сањао сам, да је Србству
зарудила зора;
сањао сам, да му патња,
већ престати мора!!

Сањао сам, да је правда,
на земљу се сишла;
сањао сам, да *Србију*,
није мимоишла:

Сањао сам, да се слава,
српска опет роди;
сањао сам, да је време,
дошло већ слободи!

Сањао сам . . . али залуд,
кад је *сан* тек био;
а *јава* ме одмах сети:
ти си болан — снио!

Др. Казбулбуц.

Скоро невероватан догађај при игрању валцера.

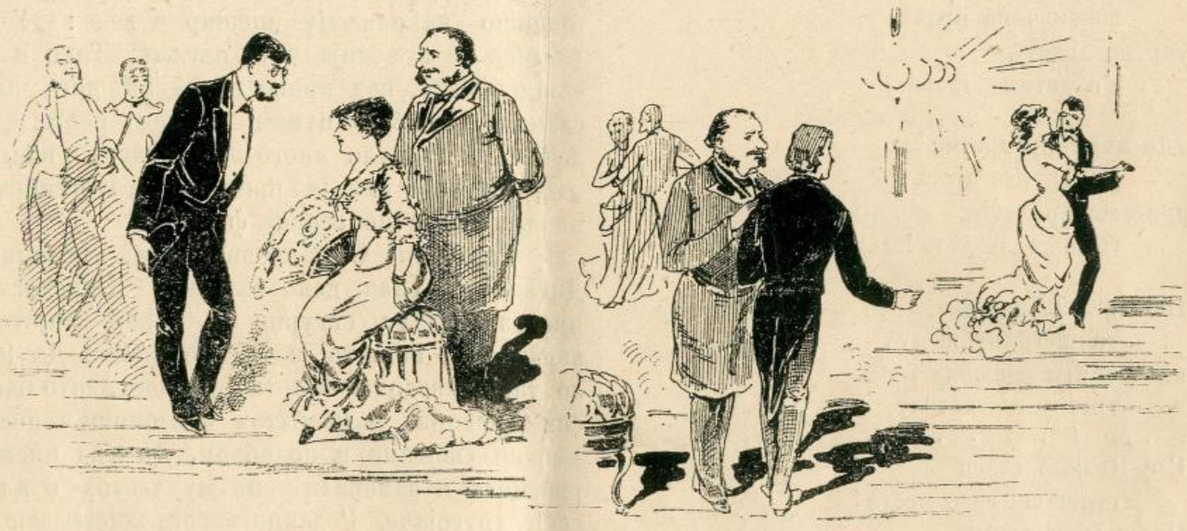

— Валцер се почиње. Смем ли вас замолити да одиграмо неколико пута унаоколо.

— Глете само како дивно играју та наша деца. Заиста грацијозно!

Дивота их гледати. Тако одушевлење! Такав занос! Та врте се као чигра.

— Ко би још коло играо?! Ово је игра. Заиста, чаробан вртлог. Гледајте само!

— Ај, ај! Шта то би од њих!

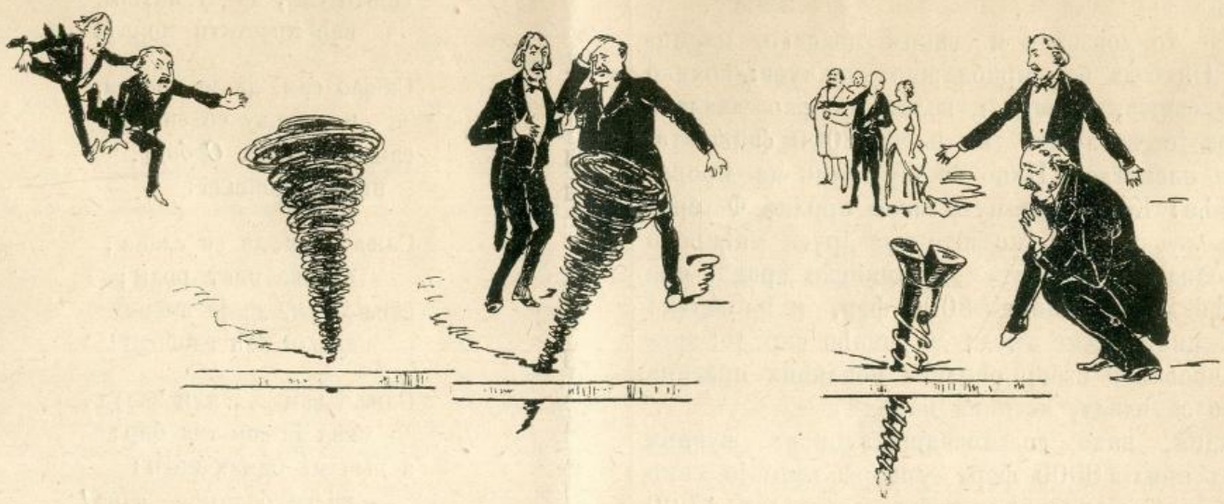

— У помоћ, људи, у помоћ!

— Ох, боже, боже!! . .

— ?!?!?!

Фрајла = мушкара!

Фрајла Тинка к'о мушкара пуши;
питали је, да каже по души:
Дал' налази у пушењу сласти?
А она ће искрено им касти:
„Кад задимим са мојом цигаром,
„па са њеним посиграм се жаром,
„мирис диван заношљиво мири
„па у грудма слике бујне шири,
„А у диму те чаробне траве,
„Видим само — лепе *мушке* главе;
„Па кад тако мисли ме занесу
„Међ' *мушкиње* увек ме однесу,
„А *без ових,* жалосна нам нана
„Не вредимо — *цигару дувана!*

Др. Казбулбуц.

Бубнуотека.

I.

Драги мој Ђорђе

Кад би тео ову моју цедуљицу за важност у потребио, у име позивнице ти би и дошао код мене т. јест. нота бене још поред тога и винца донети дати малер приповедам, изванредни — —

учител

II.

број 21 У Л . . . 9. Јануара 1887.

Г. Кнеже!

Званично јављам вам да ми не повашем обичају на закгевање ни нашта не подписано остане и ни каквог одговора недајете, јер ово ја званично се обраћам и у једно биће протоколирано, да ми се има одговорити.

Г. Кнеже, на питање кад ћу плаћу добити тоје прво:

друго децами уредно не долазе
а треће да се и бележник на одговог подпише
а четврто да ми се 48 сати тачно одговори
а пето јављам небојте се дању солгабирову јавити.

већ доће време тужби да ви мене ћете тужити а ја ћу одговарати, као што сам и јесенан дужен бијо

Споштованьем
Сима К . . . . . с. р.
учителе

Гледао сам....

Гледао сам тол'ко пута,
каквог старог чику,
како вара самог себе
свету на видику.

Како косу своју седу,
бојадише црно,
као кад би капут стари,
по ново преврно.

Како леђа своја стара
силом само мучи,
а од младих жена неће
још да се одучи.

Али залуд јадни чико,
године те спрече,
кад прохује, онда нема:
„протрч' опет зече!“

Др. Казбулбуц.

Прави Енглез.

— Келнер, ово је фришак хлебац ал ја бих хтео старог хлеба.

— Жао ми је, али немамо.

— Па добро, ја ћу чекати док се овај осуши; сад га не могу јести, јер је одвећ фришак и мекан.

Није налик.

Он. Драга жено, баш сад долазим од молера. Сутра ће бити мој лик готов — видићеш како је верно портре.

Она. Ако је верно, онда не може бити налик на тебе.

Из живота Фридриха II.

Фридрих II. умео се јако разљутити, али само једна лепа реч, па се он опет умири. Једнога дана изврати га његов кочијаш. Краљ се срећом није озледио, али пун гњева потегне штапом на старога кочијаша свог да га удари, на то ће овај рећи: „Ваше величаство, вас држе за најславнијег војсковођу на свету, па ипак сте и ви по некоју битку изгубили. Па тако сам и ја данас изгубио битку и то прву за пуних тридесет година!“ — Краљ се на ово насмеја и љутина га пређе као руком однесена.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Први календар за 1889. годину.
Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај,** као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1889. год **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ,
издавалац „Орла“ и „Царића“.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10	„
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	„
Читанка за други разред српске осн. школе	24	„
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	„
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	„
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	„
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8	„
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	„
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	„
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	„
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	„
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	„
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10	н.
Изъ Часослова оупражненїе въ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю въ нар. оучилищахъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30	„
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16	„
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25	„
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2	„
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60	н.
„ II.	60	„
Велика катавасија	1. —	„
Мала катавасија	20	н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1. —	„
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10	„
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	н.
Нове метарске мере	10	„

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Др Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балза даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, ко катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $^1/_2$ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кроштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 8—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

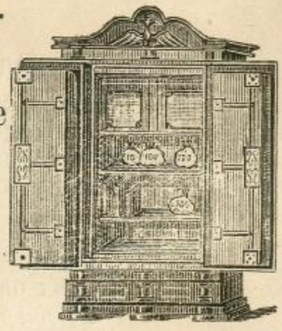

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

12—18

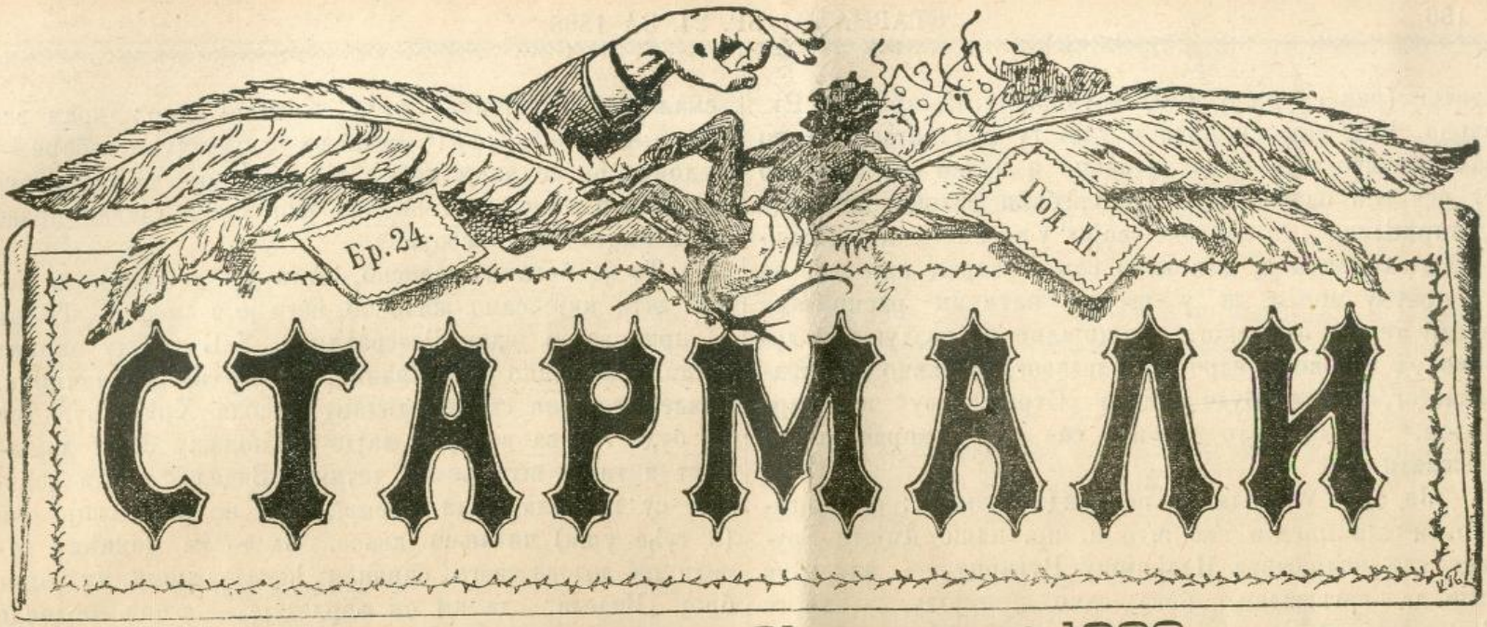

У Новоме Саду 31. августа 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

„Дан 26-ог августа неће се ове године празновати.“

(„Српске Новине“ бр. 180.)

Је л' то реко каплар Ника,
Ил је реко хусар Тиса?
То је тајна, то се незна
— Јер нема потписа.

Загонетку сваку мора
Замумурит' нека тама;
— Али од куд загонетке
У званичним новинама?!

Дај календар да видимо
Што без њега лако није,
Двајестшести септембрије:
Што се под тим даном крије.

Да то није каква Илка?
Није, није, није, није;
Календар нам јасно каже:
То је данак Наталије.

Наталија, то је име
Једне жене врло смерне;
То је име краљичино,
Мајке брижне, жене верне.

Па ко ли је ту наредбу
У званични орган кан'о?
Одговора нема, — то је
У штаубмантл замотано.

Тако бива кад заблуди
Страшна душа у непуте.
Тако бива кад гаврани
Српском дому на зло слуте.

Тако бива — ретко бива —
Кад у пропаст глава хити;
И ти јади ти скандали
Морадоше наши бити.

Отац ото мајци сина,
Што му српски наук дава,
И гаврани српски кликћу:
Ех, ала га васпитава!

Не сме мајчин данак славит',
Јер се на њу дигла хајка.
И то дете сузе гута:
„Шта је крива моја мајка!“

Али данак тај запретни
Није прош'о како с' хтело.
Свет'о образ, светло чело
Што је хтело, то је смело.

Гавранима, злослутнима
Очи сузне, очи мутне.
Ал за то су веселије
Друге тице — доброслутне.

Нагваждања.

„Нагваждања“?! Јесте тако сам назвао овај мој чланчић у оскудици друга наслова. Ту реч српску ја до душе никад нисам чуо из уста народа, али сам је неколико пута читао у хумористичном накиту озбиљних хисторичних расправа нашег врлог, дичног, че-

ститог (нек се мало једи) научара г. Иларијона Руварца. Чим сам ту први пут на ту реч нагазио, таки сам разумео шта мора да значи и чудио сам се како ту реч већ одавна нису употребили разни дописници „Стармалови“, за наслове својих уводних и уводителних чланака, или како сам Руварац није пао на ту сретну мисао, да у својим научним расправама одели тешко од лаког, есенцијално од ваздушног, дубоко од високог, једро од клизавог, озбиљно од враголастог,—па да буде доста и „Стражилову“ и „Стармалом.“ А да је то учинио сад не би морао ја нагваждати.

Ја тако схватам да нагваждати значи: онако говорити или писати као што н. пр. пише Дијете Грујица кад подражава Иларијону Руварцу, — али Вук вели да нагваждање бива само при јелу, — ту се Вуков речник мора исправити, јер нагваждање бива више при пићу него при јелу. То се приметило и при шесдесетогодишњем јубилеуму Аце Зуба, где је било здравица мало али дугачких. Дугачке су биле за то, јер сад су већ и ноћи подуже, а мало их је било за то, јер је важило правило да се наздравити сме само оним врсним мужевима, који пишу у „Вражје Доба“, а таких муштерија (мал не рекох гуштерија) нема још ни данас пуна сачурица, ма да би се и њиховом раду могло рећи: тма тем.

Сад се највише нагважда о писму, које се недавно открило. Кад се мало дете открије тако, да му се види стражњица, онда се обично каже: пиј! срам те било. Али кад се начини овако велико откриће, да се не види само стражњица, већ да се види како су од прилике текли (као на славину) можда сви избори земаљских посланика, онда се каже само: срам вас било, — а оно „пи!“ оставља се за идуће изборе,— а донде ће се наћи нових касапа, који ће немешаге заслужити тиме, што ће под реп клати главно право уставно, слободу избора.

То је богами жалосно. Али да довршим са нечим што није само жалосно, него је и смешно. То ми је приповедао један Београђанин. У Београду ономад састало се једно друштванце, – све сами званичници, даклем лојални своме каплару Николи Христићу. Док не буде готова вечера, хајде да покажу своју лојалност и тиме, што ће да читају „Видело.“ Али већином су ту били људи старији, који не радо своје очи (и туђе уши) читањем кваре. За то се домаћин досети па дозове свога синчића ђака, уклопи му један број „Видела“, да им он форлезује, — а они ће донде пушити и у дим гледати. Прво је био уводни чланак у коме најмање десет пута долази лозинка данашње владе, која гласи „Ред и рад“. Али форлезер је био мало мутав, није могао да изговори писмо „рци“, и тако кад је год требало рећи „ред и рад“, а дете рече „јед и јад“. Први пут се то и чуло и нечуло. Други пут се чуло и пречуло, а кад и по трећи пут млади омладинац прочита „јед и јад“ — онда се ухватише сви за трбу (то би можда учинио и кр. Милан да је ту био) па прснуше у смеј. Смеју није било краја. Тек у неко доба утишаше се и завериште се да о томе ником не казују. Реч су у толико одржали што до сада није нико дознао, осим „Стармалог.“ — А више и не треба.

Но лако се њима смејати. Ал тешко је народу, који сваки час у место „ред и рад“ види „јед и јад.“

ПОДЛИСТАК.

Младожења по моди.

Од Коломана Миксата.

Ових дана дође ми у походе Марцика Бајоми, мој стари пријатељ и друг на куглани.

Он баца кугле врло вешто, увек је сигуран, да ће згодити најтеже кегле: „Фрању Пулског“ и „Коломана Тису“, као што зову славни куглачи оне две кегле на крајњем крилу, премда та имена сад већ више не пасују, јер Фрања Пулски не спада више међу „крајње“; та рекао је недавно Тиси:

— До сад сам био свакој партаји опасан; с тога ћу вам учинити љубав да не станем уз вас — па опет ћу уз вас стојати.

Него хвала богу овде сад није говор ни о Пулском нити о Тиси, него о нашем Марцики, који је сасвим красан младић. Ал то је он зећ одавно. Он се броји још непрестано међу оне, који имају „тридесет“ година. Мој ми је отац причао, да је с Марциком ишао заједно у школу. Марцика вели да то није истина и зове мога оца „чиком“.

Ту не зна нико рачуна. Тек толико стоји, да је мој отац већ стар човек, а Марцика је још „младић.“ Његов је ход еластичан, коса му је црна као гавран а тако исто и његови навиксани брчићи. А ја више верујем природи, него оцу.

Даклем Марцика дође ових дана к мени:

— Од куд дође ти овамо, куда ни тице не маре да дођу? запитам га весело.

— Долазим к теби, старче; чуо сам да имаш лепо мађарско одело.

— Истина, имам. Хоћеш да ти га позајмим?

— Шта ти пада на памет! Него хоћу да ми будеш кум.

— Шта булазниш! Ваљда се не мислиш женити?

— Јест ја се женим и узимам малу Пиротку Рометејеву.

— Кога? Моју нећаку, ону румену девојчицу? . . . А на што ти оно пиленце?

— Треба ми, пријатељу.

— Ал' твоје године, куме. . .

— Какве године? запита Марцика зачуђено. — Жена брзо стари за мужем.

— Може бити, Марцика. Али муж се тешко за женом подмлађује.

— Не брбљај. Хоћеш ли доћи или нећеш?

— Кад си већ неумолим, а оно доћи ћу. Дакле кад ћемо?

— Од данас две недеље. До Мишкољца ћемо на железници. А тамо ће нас чекати кола моје невесте.

— Но, па што му драго . . . и онако нисам туда никад путовао.

— О, то ти је сигуран пут! Немаш се бојати не-

Ћира. Знаш ли ко највећма жали за министром Трефором?

Спира?

Ћира. Наш негдашњи јединац Радић. Радић ће сад за њим дуго носити црну поставу на мантији.

Спира. А ко велиш, да није Трефор умрьо, Радић би скоро могао понети и црвену поставу.

Ћира. Неверојатно, али возможно би било.

Пуслице.

. Прошла седмица била је у Бечу седмица шицара (Schützenfest) кажу да ни један метак није промашио мету: — сваки запушач шампањске флаше погодио је у гредицу.

. Ко хоће да улепша самоубијство комесара Св. Николића. Тај би могао рећи „нема му пара“, — но њему би се лако могло наћи пара, ал нема наших пара.

. Дакле чим Анђелић оде, таки Живковић долази, — т. ј. у Глајхенберг. — Нема ли то и каквог даљег смисла.

. Не добијам „Српски Дневник“ — али и без тога знам да г. Стојачковић Ормошијево писмо није штампао са крупним словима. Шта више, можда се о целој ствари чини и невешт (доста кад је био вешт при изборима).

. Кр. Милан иште три месеца рока. — Ја гласам за то да му толико рока дамо, — само кад не иште више.

. Сретна је та Истра. Добила је за политичног управитеља врлог народњака Поклукара. То није добила само за то што се зове Истра, већ што је била истрајна.

. „Пестер Лојд“ се чуди што Срби краљу кажу ти (што га не вијају).

. Оно до душе могли би Срби у Србији садањем краљу казати и ви. И онда би од тога ви могли и Пештанци нешто на себе примити.

. Питање о продаји Текелијанума не износи се на јавност, да се чује сваче мишљење. Ал можда пештанска срп. општина мисли да је она цео српски народ, а барон Николић мисли да је он цела српска пешт. општина.

среће на жељезници. Возићемо се као товар жита Гециног.

Ми се дакле у уречено време кренемо на пут; стари сват Марцикин Фрања Нађ отишао је напред, јер он је и онако тамо из оног краја.

— Како сте се ви бога ти упознали, Марцика?

— Но па знаш, тако — тако; ми смо се виђали час у Пешти, час на другом месту; често смо се разговарали, па сам ја приметио, да се њој допадам.

— Богме си ти „стари зликовац“! Све си нас изненадио. . .

— Сит сам брате, тог бирцуског ручка! Сви су ми бирташи већ морасти. Па шта ми је остало? Само да се селим у — кућевну кујну.

— Видећеш, Марцика. да кућевна кујна не мирише тако угодно као бирцуска. . . А девојка?

— Девојка? . . Њој је опет кућевна кујна додијала; и она ће волети промену. . .

— Ти говориш о женидби само у кујнском штилу, Марцика.

У тако узвишеном разговору стигосмо у Мишкољц и како је била мрачна ноћ и промењљиво време, саветовао нам је кочијаш, што је дошао по нас, да не путујемо ноћу, него да ту преноћимо.

Ми дакле уђемо у отмену гостионицу.

— Две собе, заповедао је Марцика.

— Само једном собом могу служити. Сутра је избор посланика, па је гостионица пуна гостију.

Марцики је ово врло неповољно било, али шта ће морао је да пристане; поче се наново са кочијашем претресати питање, да ли би се могло одмах даље путовати.

— Оно би, знате, могло — одговори кочијаш чешући се за увом — ал, да опростите, паметан човек неће се сад кретати на пут; јер баш кад би и хтео, а оно би се, штоно веле, покајао.

Останемо ту. Брзо се свучемо и пружимо у кревет, који је врло сумњиво бело био превучен.

— Ја не могу да трпим светлост — рече младожења — смета ми очима. — И угаси свећу, што је стојала на орманчићу код његовог кревета.

На улицама беше приличан жагор. Вика „Живио Вадпаји“ чешће ме је будила. А ја онда запитам Марцику:

— Спаваш ли, младожењо? Спавај, спавај! Ко зна докле ћеш моћи спавати.

Он је хркао ужасно. Но, сутра тешко да ћеш тако хркати.

Око поноћи спопадне ме страшна главобоља.

Зазвонићу да дође послужитељ, помислим у себи, да ми донесе слачице. Мене увек прође главобоља од слачице.

Потражим палидрвца, али на мом орманчићу баш ни једног. Ништа, ваљда ће бити код Марцике! У соби беше помрчина као буви у овновом рогу. Пипао сам рукама и хркање ме је водило Марцикином кревету. Пруженим

*

Над једним гробом.

„О мртвима добро,
Ил ништа *не кажи!“*
Изрека је стара, —
Па и данас важи.

Тако с' неком *хоће*:
Тако с' неком *мора*. —
Ја стојим над гробом
Министра Трефора.

Заборавит' тешко ј'
Што нас тако тишта.
Изреке се оне сећам, —
Па не велим ништа.

М.

Сетила се учитеља...

Баба Јека накувала једне зиме толико питија (пача), да су га дан на дан и по трипут јели сви у кући. На послетку им се већ огади (као оно некад Чивутарији у пустињи препелице), тако, да никоме већ ни под нос није требало. Кад последње јутро — неће већ ни свињар да једе, а баба Јеку све грозница вата од једа, ди ће толике питије бацити. У једу спопаде један тањир, па кад виде, да се још и кварити почеле, хтеде да завитли вашкама, ал се трже и рече: јаој жалосна Јеко, а ди би ти бацила питија?! Послаћу боље учитељу један тањир. Мала Јула поред мајке стоји, слуша и гледи шта јој мајка говори. Баба Јека даде Јулки тањир с питијама и рече: на, носи ово господину твоме! Дете узе тањир у руку а књиге под пазухо, па хајд у школу, пољуби учитеља у руку и изручи му поздрав: поздравила вас наша мајка и послала вам питија.

Фала душо, фала, а што је то мајка шиљала?

Та код нас неће већ ни керови да једу, па каже мајка, боље ви да поједете.

Учитељу не би право што је таки комплименат добио, па кад још виде да су питије и покварене — завије тањир натраг у мараму, преда детету и рекне: кажи мајки да сам је поздравио овако: „мајко! каже господин, оне вашке, што су оне добре питије појеле, нека једу и ове.“

Ђ.

Поетично момче и прозаично девојче.

Он: Шта је оно што те мучи,
Што те кињи, што те пати,
Што ти дуге црне ноћи
Не да спати,

Што ти души покој граби;
Што ти тело тако слаби?
Она: То су буве и стенице,
Враг им баби!

Шалун.

У сеоској школи.

Мали Драгиша ишао је са осталом сеоском децом у школу. Дође испит. Господин кот. предстојник лично је присуствовао. Учитељ, да би показао, како децу у свему обучава, што је корисно, упита малишу: „Знаш ли ти, ко нама суди?“ — Овај му одма одврати: „„Па госп. пред-

---

рукама напипам кревет. . .: Ево нога од кревета . . . ево горње даске . . . ту мора бити орманчић . . . ха, ево га!

Пипао сам по орманчићу Марцикине ствари, што их је ту помећао. Кеса с новци, чирак, ал где су палидрвца до врага?

Наједаред напипам неку хладњу ствар прстима, прође ме језа, тргнем руку, а нешто паде на земљу и зазвеча. На ту чудновату звеку опет се тргнем и задрхћем.

Срећом се Марцика није пробудио. Нађем палидрвце и запалим, па погледим шта је пало.

Боже, а шта је ово!

Марцикина вилица са зубима заједно лежала је на земљи.

Гледао сам и гледао, а од гледања стадоше и моји зуби цвокотати, као кад вашка на вашку залаје.

Подигнем дркћући.

Ај наопако, два предња зуба се скрјала и испала.

Несретни пријатељу, који тако слатко спаваш и сањаш, а ни у сну не сањаш, да су ти два предња зуба испала!

Па томе сам ја крив! . . .

Боље да сам руку пребио.

Главобоља ми на мах пређе као руком однесена, ја угасим свећу и легнем опет.

Но и у помрчини ми изађе пред очи страшна вилица и на мене је кезила зубе.

Зажмурим, али узалуд. Не могах да заспим

У јутру приметим, да се и Марцика мешкољи и буди.

— Марцика, повичем, велика се несрећа догодила!

— Но? поче он буновно. Шта се догодило?

— Малер по тебе, драги Марцика! наставим ја лагано да га не поплашим. У твоме здрављу се нешто пореметило. .

— У моме здрављу, прекине ме он, није се ама баш ништа пореметило, ја се тако добро осећам као новорођено дете. —

— Имаш право, Марцика, јер новорођено дете још *нема зуба*. . .

— Шта? Шта ти имаш с мојим зубима? поче он напрасито, издижући се у кревету.

— Док си ти спавао ја потражим палидрвца. Твоји зуби падоше на земљу и два се поломе.

Марци се као застиди, ал настави:

— Па ништа, ништа. И онако нису вредили мн го. Трају ми већ девет година; него имам ја у сандуку друге, нове.

Ја сам хвалио бога што је на том прошло, али сам нешто зловољан би.

У јутру зовнемо келнера.

— Пошто је соба?

— Пет форината.

— Шта говорите којешта . . Једна соба пет фо ината. Та за те новце могао би човек скоро кућу купити!

— Али молим у овој је соби наш краљ за време свога бављења у Мишколцу ноћивао.

стојник!““ — „А где он суди?“ — „„Па у Бјелини!““ — Лепо, лепо, али ди се налази тај господин?“ — „„Ма болан, зар га не видиш? Ето га ту уз тебе!!““ одговориће на општи смеј испитне комисије, мали Драгиша.

Кажу, да је и госп. предстојник и сви остали били веома задовољни са децом, али још више са учитељем, јер узгредно нека је примећено, да овде на 100—120 деце долази цигло — један наставник.

Др. Казбулбуц.

Карлсбадијаде.

(Наставак).

XI.

Ала ј' леп овај свет!
Онде поток, овде цвет!
Онде Чивут, Жидов ту —
Преплавили бању сву.

XII.

У сред шуме башта дивна,
Зове с' „панорама“,
Ту се шеће, к'о јеленче,
Једна лепа дама.
Лишће шушка, шума мири,
Спустила се тама,
Па још шеће лепа дама,
Све једнако сама.
Ал је лепа, ал је дивна
Ова „панорама“.
(Кад јој додам још три срока:
Тама . . . дама . . . сама . . .)

XIII.

Карлсбад је прави рај.
Само и то добро знај, —
Увек вели: дај, па дај!

XIV.

Овдена се долази
С буђелари разни,
Сви су најпре п у н и,
А напокон п р а з н и.

XV.

Пацијен'та много,
Читав мали свет;
А доктора мало —
Само шесетпет.
Не знам да л' се љубе
И међ собом слажу.
(Ја их нисам пит'о —
А сами не кажу.)

XVI.

Ил се звала к е с а,
Или б у ђ е л а р,
Б р и ф т а ш или ш л а ј б о к —
То је једна ствар;
Ал на крају дана
Овог боравишта
Својој жени на поклон
Не мож' купит' ништа.

XVII.

Јел'те, браћо моја,
Браћо једностадна,

— Па шта ми имамо отуд?

— Али ми хоћемо да отуд што имамо, рећи ће келнер.

— Добар одговор, рече Марцика. Хајд' да платимо.

У трапезарију при доручку чусмо још од три госта исту тужбу, да су и они спавали у оној соби, где је краљ пре три године ноћивао.

Сад се брзо кренемо на пут к селу, где је Пирошка становала.

Младожења је изгледао данас као и јуче; само су му нови зуби били много бељи него они јучерањи. Он се мало стидео и седео је ћутећки поред мене. Ја сам по који пут прекидао тишину, али она је затим одмах опет наступала.

И време беше мргодно, мутно. Овом сватовском дану није сијало сунце Мутни облаци се навукоше на своду небесном.

— Биће кише, милостиви господине, осећам по жуљевима, претио је кочијаш.

Тек што изиђосмо иза вароши, ал ти киша стаде падати као из кабла.

Мишка се једио и чешао по потиљку ваикајући се.

— Хо, што нисам дошао с покривеним колима! Још ми је рек'о стари господин. . А ја као есапим, ди би ја младожењу у кавезу носио!

— Има ли крчме уз пут, па да свратимо? запита Марцика с псовком и увије се преко главе у огртач.

— Овде, да опростите, нису начинили нигди биртију ..

— А је л' какво село?

— Богме далеко је.

— Па нисмо далеко, окрени кола па терај натраг!

— То ће најбоље и бити. Ваша воља код вас.

Вратимо се натраг у Мишколц у гостионицу.

— Хеј, келнеру, имате ли собу, у којој још није краљ ноћио?

— Има, има, одговори келнер.

— Отварајте, да се пресвучемо. Покисли смо скроз као моча.

Док сам ја свлачио ципеле Марцика се извијао из огртача и умотача . . .

— Марцика! повичем ја погледавши горе.

— Шта је? одговори он зловољно.

— Јеси ли ти то? По гласу бих рекао да си ти. Чисто није могуће!

Лице му беше црно као у црнца, а коса као снег бела.

Киша му је спрала црнило са косе.

. . . . Сад већ више верујем моме оцу, него природи.

* * *

До подне се изведрило и Марцика се наново удесио. За подруг сахата бесмо већ код невесте.

Ја сам водио сироту, малу швигарицу испод руке.

Кад смо стојали пред олтарем, нагне се отац невестин те тронут до суза пришапне ми на уво:

— Баш као створени једно за друго, јел' те?

— Аха! одговорим ја после краткот промишљања.

Ми смо негда пили
Много пива хладна?
То за собом чудне
После иде вуче:
Сад Карлсбад вели:
Ждер'те воде вруће!

XVIII.

Молим шољу каве!
„Ево, драге воље!“
(Да је у њој мање воде)
Пријала би боље.)

XIX.

Има овде једна госпа,
Америка њен је стан;
Видимо је, гледамо је,
Чудимо јој с' сваки дан.
На њезином лицу браде
Ни бркова није;
А знате ли за што?
За то јер се — брије.

XX.

Та и овде срцу треба
Само један крес,
Па да се у њему
Раскокота бес.
Ал хијена (хигијена)
Упре самокрес
На ком пишу ове речи:
„Ist nicht kurgemäss.“

XXI.

Карлсбадској бањи
Нигде нема пара.
Она болне лечи,
Она чуда ствара.
Јест', нема јој пара, —
Ја је врло ценим, —
Ал нестаје пара
И гостима њеним.

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Састали се на футошком вашару два Бачванина из два села. Давно се нису видели, па при чаши вина заподенуше разговор. Ово, — оно, — пак ће запитати

А. Ала пријане, да ли још тучеш своју жену, онако као што си је негда тукао?

Б. Па да виш, богами, сад је више и не тучем.

А. А што?

Б. А мани је у виле. Сад више није лепа.

(У књижари.) **Н.** Имате ли један нов календар?

Књижар. Имамо; како не би имали.

Н. Ха, баш добро! А ја имам један стари; хајде да трампимо.

А. Колико се путује жељезницом од Беча до Трста?

Б. Петнаест сати.

А. (Рачуна). Онамо петнаест, — натраг петнаест, аха, даклем зато га неки зову Триест.

„Оштро“ и „дубоко“.

Аћим ћулумбашић дорастао је и до женитбе, али још није био прешао оне тупаве године, те га је отац својски посаветовао, да при прстеновању, које се сутрадан извршити имало, буде разборит и да пази, шта говори, да не рекну сви, е је прост к'о будак. „Добро размишљај,“ — рече му отац, — „па кад рекнеш, нека буде и оштро и дубоко, да се свет не смије са тобом!“ — — Седели су при прстену дуго, али Аћим ни беле; мудровао је, шта да рекне, па да буде онако, како га је отац учио. Најпосле већ му и оцу досади, па ће му рећи: „Но, сине, шта ти тако дуго премишљаш?“ — А син ће са најозбиљнијим лицем рећи: „*Бријачица. — Бунар.*“

Нема сумње да је то, што је рекао, било оштро и дубоко, — но шта су гости на ту мудрост рекли, то вам не знам казати.

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрука).

Јовичина кућа била је у швапском сокаку, па тако је већ и Јовица разумевао а и сам натуцао помало немачки.

Пролетос лицем на водени понедељак, запита га комшиница, фрау Лизи:

— Jofica, was macht deine Mutter?

— Ин цимер сицн, — одговори он.

Фрау Лизи. Geht sie heute nicht in's Feld?

Јовица. О на! хајте нихт арбајтен.

Фрау Лизи. Ist denn heute wieder ein Feiertag?

Јовица. О на! ка фајертаг, хајте ис восертаг.

К.

Свима нам је познато да мали Бушко (то му није име већ само надимак) радо једе ваљушака са сиром. За чудо уме да их тамани Једно по подне, знајући да су за ручак баш то јело имали запитам Бушка колико је ваљушака појео, а он се врагола-сио насмеши па одговори: „Нисам млого, само пет-шест“. Ја сам хтео да уђем у траг за што се Бушко смешкао кад ми је то рекао па сам запитао и његову старију сестру. А она ме обавести: „Добро вам је рекао. Први пут је извадио пет, а по други пут шест ваљушака“. — Еле „пет-шест“ код њега значи *једанаест.*

Мати је била нешто болешљива, па је лежала у постељи. Украј ње играо се њен синчић Дра́га. На пољу се било нешто наоблачило и мати рече Драги: Иди на прозор, па види пада ли киша.

Драга приступи прозору па гледа на поље. Чим

је погледао а он рече: „пада“ — а после мале паузе додаде: „и не пада.“

Мати. Како то може бити, да киша и пада и не пада?

Дра́га. Е, па ко нема амбрела на тога киша пада, а ко има амбрела на тога не пада.

Дра́га је имао малу обичну кожну лопту, а давно је желео да добије велику лопту од каучука. Једаред удари он своју стару кожну лопту о земљу тако јако, да се сва распала. Отац му се ту десио, па му рече: Ето ти га, сад су ти лопти испала црева. — Дра́га сасвим озбиљно одговори: „Да! Сад треба да ми купиш лопту, која нема црева.“

„Десет гради испод Нуле.“

Он:

„Заклињем се, госпођице Маро,
јер вам више тајити не могу:
Ви сте звезда, ви сте бисер сами,
ох! верујте, ох! верујте Богу“ — —

Она:

„„Па шта има, господине драги,
осим тога у вароши ново““??

(Кажу да је *одговор овакви* „господина“ очајању дово!)

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Новије књиге и музикалије

послате уреднишшву на приказ.

Uspomene na stari Brod. Zabilježio oko god. 1838. J. A. Brlić a izdao mu sin Dr. Ig. Brlić. Djakovo. 1888. (Цена?)

Сунце јарко не сијаш једнако и Што се боре мисли моје. Српске песме. Удесио за гласовир Х. Дубек коровођа срп. новосадск. читаоничног пев. друштва. Издање српске књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду 1888. Цена 40 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић књига 154. (1888. свеска друга). У Н. Саду срп. штампарија дра Свет. Милетића. Цена 70 н.

Одломак из брачног права. Од Дамаскина Бранковића крушед. архимандрита. У Н. Саду, штампарија А. Пајевића. 1888. Цена (?).

Рачуница за други разред народне школе, према наставном плану вис. кр уг. министарства и вис. школ. савета, по најбољим изворима написао *Аркадије Вуковић* учитељ. Друго поправљено издање. Вел. Бечкерек 1887. Издање књижаре и штампарије Ј. Грчића. Цена 12 новч.

Рачуница за трећи разред народне школе. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 12 новч.

Рачуница за четврти разред. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 20 новч.

Све три ове рачунице су одобрене и препоручене од високог школског Савета.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Превео сам и дао сам у штампу:

ЈЕДНУ СРЕЋКУ

РОМАН

Жила Верна.

То је *најновији* и један од *најбољих* романа чувеног Верна. У њему се осим забаве и *поука* налази, што је главна карактеристика Вернових романа. „Једна срећка“ изаћиће *са сликама* издањем књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду *куда* се и наруџбине шаљу.

ИВАН ИВАНИЋ
новинар.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај,** као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1889. год **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ
издавалац „Орла“ и „Царића“.

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часослова упражненїе въ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленїю въ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1. — „
Мала катавасија	20 н.
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

МАРИЈАЦЕЛСКЕ КАПЉИЦЕ ЗА СТОМАК

Schutzmarke.

извресно средство против сваке болести у стомаку. Ове капљице су ненадмашно средство за оне који немају апетита, а извресно лече слаб стомак, гадан задај из уста, подригивање гадно колику, катар у стомаку, љутину, камен, сувишно произвађање слузи, жутицу, гадљивост, главобољу (ако долази од стомака), грчеве у стомаку, завијање у стомаку, претоварен стомак јелом и пићем, слезину и џигерицу и лече од глиста и шуљева. Цена је флашици тих капљица заједно са упутством, како да се употребљују 40 н, а ко узме већу флашицу, која је дванут онолика колика она прва плаћа 70 новч.

Главно стовариште тих капљица код Карла Брадије у Кромјержижу Carl Brady, Kremsier, *(Mähren)*.

Маријацелске капљице за стомак нису тајно средство. Састојци њихови могу се сазнати у упутству, које иде уз сваку флашицу, а могу се добити скоро у свима апотекама.

ОПОМЕНА! Праве маријацелске капљице за стомак много се подражавају и лажне се подмећу као праве. Које су праве мора флашица бити увијена у црвен завој са горњим обилежјем, и код сваког упутства, које се уз флашицу даје примећено је, да је штампано у штампарији Х. Гусека у Кромјержижу.

Новоме Саду могу се ове капљице добити у апотеци код: Ј. Димитријевића и Гавре Плавшића; — у Илоку у апотеци Фрање Ласла; у Перлезу код Људевита Лафлера, у Руми код Јосифа Хондла и Андрије Козјака; у Митровици Чајзбергер; у Сомбору код Антона Салца. 1—36

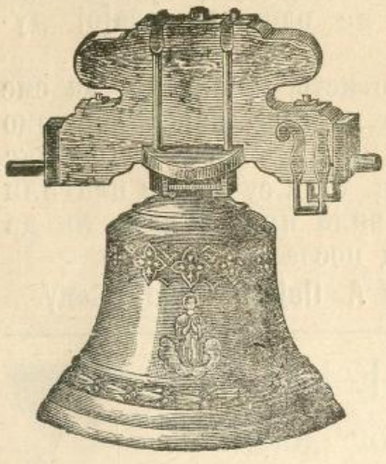

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђе пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

1—10

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

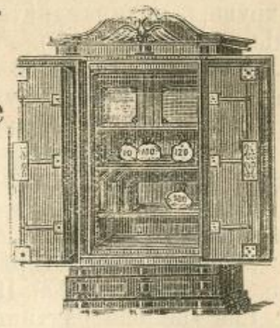

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

13—18

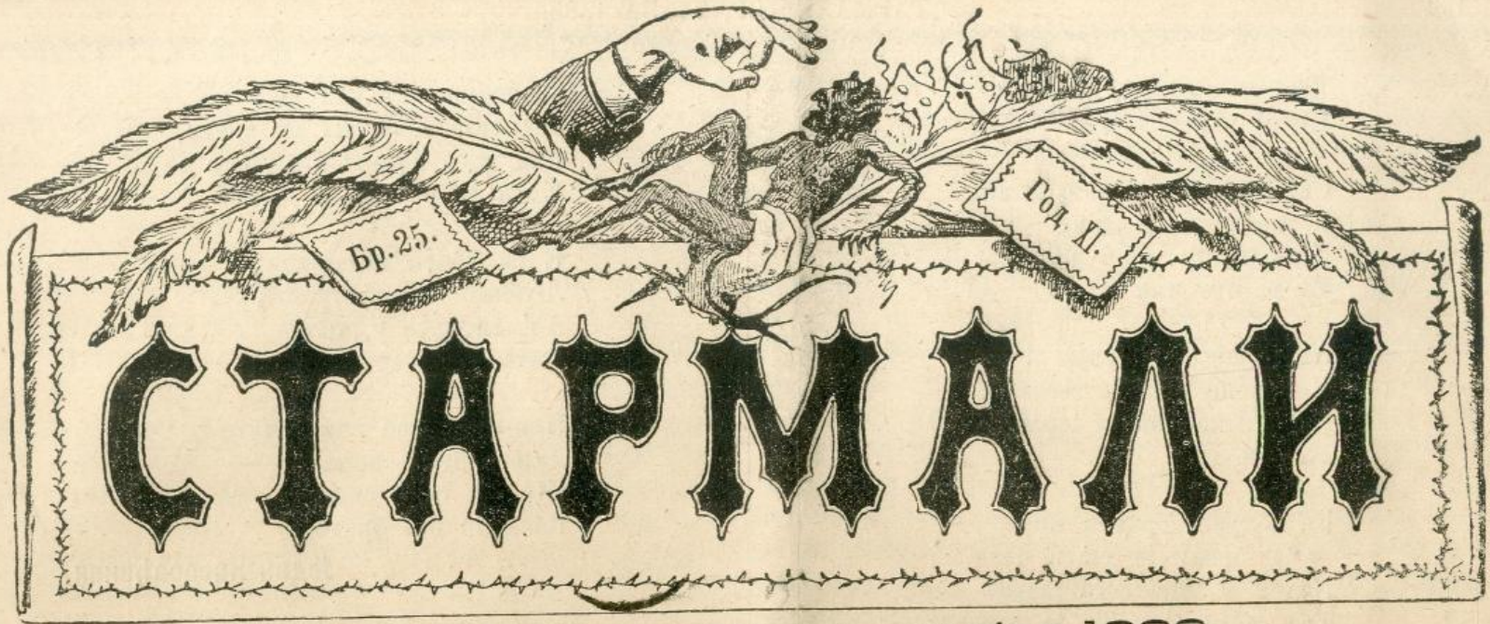

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. септембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације рукописи се шиљу уреднику шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПРОСЛАВИ

стогодишњице рођења

неумрлог препородитеља српске књижевности

ВУКА СТ. КАРАЏИЋА

придружујемо се

(ма и незвани)

са чуством најтоплије благодарности.

Истим чуством поздрављамо

дан открића споменика врломе поборнику српском

ТОДОРУ ПАВЛОВИЋУ.

Процедура.

Што чекасмо тако дуго
Није нама на срамоту;
Али ипак, једва једном
Изабрасмо себи проту.

И комесар ту је стој'о,
Прегле́дао, пиш'о, број'о,
И резултат беше красан:
Избор био једногласан.

Честитасмо, — за што не би? —
Честитасмо сами себи,
Честитасмо својој слози
И рекосмо „Бож' помози!“

А проти ће, мнидијасмо,
Честитање пасти слађе

Кад се мало у дужности
Новој нађе.

Све у реду, — ништа томо, —
У јајету нема длаке.
Ни владика неће рамат'
Та за ото има штаке.

Ал и јаје наједрије
Немилице кад се тресе,
Неочински кад се зграби
Разбије се.

Ко га тресе брадом миче
— У бради је длака сила,
Падне л' која седа, лака,
Тад се каже: „Та је длака
У јајету била“.

На ту длаку надовезат'
Може свашта, ко ј' у власти,
И онда се — чуј „Стармали“!
Преподобно може касти:

„Једногласност, то је спрдња,
То је варка, то су трице.
Потруд'те се још једаред,
Ми требамо цедуљице.

Е па добро, цедуљице!
Што ко не би на то прист'о?!
Нек вам буде по закеру
— Ал' ће бити опак исто.

Једнодушност кад је мало,
Једногласност кад не вреди,
Кад кроз протак прота мора,
Е па добро нек се цеди.

Е па добро цедуљице;
Љубимо вам свету штаку.
Ал' ви ћете у јајету
Онда наћи другу длаку.

Нек се праве нове сметње,
Давгубице и параде, —
(На тај посо смешкају се
Бискупи без браде).

Један Новосађанин.

Ћа ћу!

„Матица је још једина, где се слободно кретати можемо“, — рекао је новоизабрани г. председник Матице Српске. Не знамо да ли је једина Матица, о којој се то рећи може, али да се у њој прилично слободно кретати смемо, о томе нема сумње. Ено на пр. Др. Лаза Станојевић окретао се пуну годину дана, чекајући да дође потврда избору му за председника, — па нико му не брани да се још сто година у томе очекивању окреће. Ено на пр. секретар Матице Српске окретао се целе прошле године пред истражном комисијом да докаже невиност Матичину, која је дотле већ пет пута доказивана и доказана. Ено н. пр. славно познати г. Рајин нашалио се са малом тужбицом, па мал није целу Матицу тумбе

ПОДЛИСТАК.

Божји људи.*)

Приказано

Вићентију Бетијеру,

честитом уреднику „Драшкова Рабоша“.

Давно је то било, то не памте живи,
Ал' се виде трази црни, жалостиви.
Давно је то било — и не тако давно,
Колико је грешно, јадно и кукавно,
Јер век „мудре збиље“, кад изгуби главу,
Такве ситне ствари шаље забораву.
Давно је то било — да продужим тиме.
Био неки човек и женица с њиме,
Па живели негде самохрани сами,
Живели у куту, али не у тами;
Закутак им био и убог и мали,
Ал' они га сами собом обасјали.
Он је био срчан, узорит и смео;
Она добра, лепа, као цветак бео;
А кандило срца пружало им моћи,
Да стварају себи дан од мркле ноћи.

И у томе двојству, ко би дубље гледн'о,
Видео би двоје, ал' осећ'о једно:
Јер од када љубав људска срца згара,
Нигде такве везе, нигде таква пара —
К'о удвојен одсев са једнога створа,
Као сунчев рођај и јутрења зора:
Узвишена љубав ван земаљског греја
Он се звао: човек, а она: идеја.
И живели они блажени и сретни,
И дани им били обасјани, цветни,
И сневајућ' санак, к'о у рају сниван,
Изродили пород анђеоски диван,
Ал' остали негде — тамо, где су пали, —
Нит их људи чули нити за њих знали.
И то тако текло, док је могло тећи,
Док сићани пород не порасте већи.
Ал' кад им се деца опасаше пасом,
Пољуља се живот, пољуља таласом,
И отешња простор маленога кута.
А срцу се прохте, да се лати пута.
Није да је пусто, није да је бесно,
Ал' му нешто смета, нешто му је тесно;
А то уско „нешто“ само не зна шта је,
Нит зна куда тежи, у које ли краје.
И гле, неког дана човек из сна прену,
Па крај себе скупи и децу и жену,

*) Ову песму одштампавамо из „Србобрана“. — јер „Србобран“ није тако распростр, како би заслужио, — а песма је ова вредна, да је што више читалаца чита. — Баш сад нам дође мила вест, која ће свагог обрадовати, да су се уредник и издавалац „Др. Рабоша“ опростили недужна тамновања. Срећна им била слобода!

окренуо (тако је то окретање лако). — Од разних денунцијаната примају се најкретенскије подвале и нико их за то није фиспуо леђиром по зуби. Зар се на пр. Текелијин фонд није из Матице слободно кренуо на пут и једва се у Пешти зауставио (јер ту је бедем уставу). И коме и ово не би било доста (а коме ово не би било доста?!) могли би му још пун калпак прилика наређати, у доказ нашег слободног кретања у Матици.

Истина, жао нам је што се наш пошт. г. председник не може слободно кретати и на земаљском сабору; онде му можда смета имунитет, који, дабогме, као председник Матице неће имати. Али ако на томе пољу нема слободног активног, он бар има слободног пасивног кретања. То најбоље зна он сам и они који су преклане, са употребом највеће слободе кренули из једнога среза у други.

Па кад је већ реч о Матици, и кад већ уживамо слободу кретања, ајде да се окренемо г. секретару Матице, да нам разјасни нешто, што наше умље не досиже. Како је то? Ти си, драги брате Тоно, у одборском извештају на главној скупштини прочитао ово:

„*Вел. Жупан прегледао је цело пословање и нашао га је у реду.*“

Али таки за тим јавља нам „Бранич“ (у свом 103. бр.) ово:

„*Секретар Матичин разложио је да је Матица у најкритичнијем положају — — — да се може (истрага) најгоре свршити, — и т. д.*“

Па сад, драги Тоно, не остављај нас да се у недоумљенију копрцамо. Наточи нам чашу бистре воде, па нам кажи, које је истина, а које није. Или је можда истина и једно и друго, — а то би био најновији доказ Матичиног и твог слободног кретања.

Што се тиче самога избора, нама је мило што је и ту једногласност избила неслогу. Што је др. Ст. Павловић са својим рођеним књижевником остао сам (и ако не саморан, јер има ко се стара да не остане гладан), — о г. Балти није било помена ни у предконференцији (а то је већ један корак унапред). — Мило нам је што у новом председнику видимо човека који је дорастао том задатку. Он је рекао: „Ја знам за што ви мене бирате. Ви хоћете да вам сачувам Матицу.“ Ако буде у опасности, то и хоћемо, и то да је сачува не само нама, него и себи, јер ми у њему смемо рачунати на Србина, којег и ако је политичка струја завиорила у ону матицу, где мисли да се не може слободно кретати, ипак ће родољубиво српски порадити у овој Матици, где вели „да се можемо слободно кретати“.

Поздрављамо га, честитамо му, и желимо му нам добра успеха.

Али што се тиче оне зебње, да би се са избором ма које дорасле и способне личности пренела на Матицу политика, и да се неполитичност Матице Српске, само тако може доказати, ако бирамо политичну личност владине боје, — против тога се свечано ограђујемо.

Пуслице.

Ф. О Буланжеру се само то зна, да је отишао некуд на пут. На то су се све немачке новине ужурбале, па чепрестано вичу A Dieu! (А то се овако изговара: А ди је?)

И сваком по торбу и палицу даде,
Па им онда благо беседити стаде:
„Драга љубо моја, и дечице мила!
Дуго нам се срећа саможиво крила,
А истинска срећа пропада без цели,
Кад се међу браћом брацки не подели.
У закутку нашем мириса је много,
Да би целу земљу окадити мог'о.
Спржиће нас сунце, ова срећа тија,
Ако вазда тако само нама сија;
Јер дух свети рече, слазећ' у сну на ме,
Да толико сунце није за нас саме,
Кад у свету јада, помрчине црне,
И последњи жижак хоће да утрне.
Но чуј, љубо дична, моја душо драга!
Небо нам је дало и сувише блага,
А у нашем дому, где се смерно скрива,
Што се више троши, све то веће бива;
Већ хајдемо у свет, да се с мраком прéмо,
Да патничкој браћи чиме помогнемо.
У деци нам божји благослов се таје,
Који суши сузе, гаси уздисаје,
А такав се дарак увек радо прим'о,
За то желим роду да га поклонимо.
Понесимо срца, наше среће кључе,
И тај свети огањ прометејске лýче,
Расветлимо роду издубљене стазе,
Упутимо бедне, што по глибу газе,
Покидајмо мреже саможивој злоћи,
А награда за то — доћиће нам, доћи! . . . .“
Збор зборио сложно и решио о'ма,
Да у ширем свету тражи шира дома.
Упртили торбе и слепачке штаке.
Раширили крила, жељице им лаке,
И кренули на пут широм света шарна,
У наручја људи, рода благодарна.
И од тога доба живели су свуда.
Њу крстили: глупост, њега звали: луда.

*

Ал' они су ишли. Ишли својим грȏдом,
И светлили свуда, и дизали редом,
И газили тако по трњу, по калу,
И примали подсмех за љубав, за шалу.
И то било тако — ал' не било дуго,
Из усева њиног никло нешто друго.
Загледали се људи, какве су то луде,
Ал' к'о веле: Нека! Хајде нек им буде.
И тако смо жељни новости са стране.
А рекли би, нису душе неваљане —
Ако не донесу, неће ни однети,
А шат и њих време научи памети.
Но тај рȃмènoслèr, гостољубље ово,

Ж. Дамокле је имао само један мач. А један мач не може висити свугде, где год би неки хтели. Ал за то је слободно плашити децу са фабулозним Дамоклеовом мачком, којом се смера на то, да се деца уплаше, па да у страху сама себе огребу.

оо. Кажу да је Бисмарк сад већ заиста жељан мира; ал не оног европског, у који ни сам не верује, већ оног личног, који му је много сигурнији.

---

§. И Гирс хоће да прослави свој јубилеј, па онда да седне у л е н ш т у л, да запали лулу, па да фумигира своју политику. Многи су н а ј г и р с и г, ко ће за њим доћи, и волели би да он са свога л е н ш т у л а и даље управља.

□. Кр. Милан је приденуо ордене гостионичару и портиру у Опатији (Абацији). Мора бити да се кр. Милан оданде здраво журио, кад је заборавио на штифлпуцера и на штумадлу.

⊙. Даклем Ћ"рић није потврђен за проту. (До сад је пословица увек говорила о протином маслу, — а сад се канда више истиче владичино масло).

⊙. „Вражје Доба“ једи се што „Браник“ и „Застава“ говоре о болести Анђелићевој. Међу тим „Вр. Доба“ је прво, које већ гуди и о могућој смрти његовој.

М. Не знамо да ли постоји какав љубавни уговор између Турске и Грчке. Али ако и постоји, сунђерско питање може га лако избрисати.

Ћ. Ко хоће у ове збиљске дане грохотом да се насмеје нека купи 43. број „Турског Народа“. — Нема ти ту више: Анђелићу дико и славо, света душо, мудра главо, узор православља! — Него се ту Анђелићу швићка под нос: „С главе риба смрди!“ — „Још пре две године сазрео си за пензију.“ Само што га не шчепа за браду, — ал и то је већ близу. Тако се свети судбина-јарац.

Ћира. Спиро брате, ја са више страна поштујем новоизбраног председника Матице, г. Милоша Димитријевића. Али ипак морам рећи што сам чуо. А то се не тиче његове личности, већ засеца много дубље.

Спира. Па шта си чуо.

Ћира. Чуо сам да је у очи избора телефонском струјом дошаптано из Пеште ово: „Ако хоћете да избор буде потврђен, можете бирати само или Мандића или Димитријевића.

Спира. Па то би онда била кандидација.

Ћира. Мало горе него кандидација. Јер кандидација обично пружа тројицу, ал ово слободно кретање сузило се само на двојици.

Спира. Ајде да ми то не верујемо.

Ћира. Е па хајд' да не верујемо. Ал ипак ваљда смемо главом махати.

Трајало је дотле, док је било ново;
Јер гле на једанпут — зар промене ради?
Некако се људ'ма та љубав досади.
Подмигнуше тајом, згледаше се гледом,
Шта да чине с овом с невидовном бедом!
Тад домаћин скочи столу са прочеља,
Као општа мис'о жеља свију жеља,
И наздрави чашу неког нића љута
Незванцима гладним за сретнога пута.
Па довика слуге и напујда псине —
И прекрши прутић изнад главе њине . . . . .
Подигла се граја, комешај и вика
(Та у свакој цркви виси таква слика;
Ако није исто, прилично је слично,
Тако што се збива често, поновично),
А суседи дошли, пробуђени клйком:
Право, ред и правда са жељезним ликом,
И решили:
„Крив је продрзљивац смели,
Крив је управ за то, што нам добра жели!
Та ми сами знамо, право добро гди је,
Ал' само нам за сад за тим стало није.
Што он да се брине наше среће ради?
Хајд' до врага с њиме и са том дерлади!“
За мало то било, једва тренут ока,
Па се диже нека справа повисока . . . . . .

И ту међу земљом, прахом жито-сивим,
И међ' плавим небом, благим, милостивим
Залепрша нешто, као сабласт нека,
Као мукли злочин, налик — на човека:
Нечовечан пример за потоње дане,
Којим но се орли и гаврани хране — —
— — — — — — — — — —

Ископали раку, зарили га доле,
Претрпали њега и његове боле,
Поскидали капе и около стали,
Па га сваки редом по сузицом зали,
Јецајући горко:
„Ej, судбино тужна,
Где убисмо брата ни крива ни дужна!
Но извин'те, молим, ту ми криви нисмо.
Што нас није поз'но, ко смо и какви смо?
Та наша је савест чистија од злата,
Већма нег у нашег — у брата Пилата.
Но сад шта је, ту је — нек је заборавно!
Кајемо се, ето, кајемо се јавно,
А у такав покај тоне кривња свака.
Бог нека га прости! Земљица му лака! . . .“
И одоше дома, само правда оста
и загрме:
„Амин! То је за ме доста!

*

Ђука. Даклем за двадесет година, од како је Матица Српска у Новом Саду, прекужио је тај просветни завод пет истрага.

Шука. Јесте. На сваке четир године долази по једна истрага. — Ха! Сад тек знам зашто то тако бива.

Ђука. За што?

Шука У календару стоји, да је свака четврта година преступна. А пошто пештанска господа испред носа свога не виде никаквих преступа, то морају мислити, да су се сви преступи сакрили у Матицу Српску.

Ђука. Па за што увек преступе траже онде где их нема?

Шука. За то, јер им је тугаљиво тражити онде, где их има.

После височајшег укора.

Што је круна рекла,
То је друга ствар.
И она не тражи
Ничи коментар.

Како је речено? —
Верзије су разне:
Најшиљастије су
Оне бркомазне.

Како је речено
Нисмо могли чути,
О тој важној ствари
Званично се ћути.

Ал што круна рекне
Девотно се прима.
Но други је рачун
Са грдаковцима,

Што преплећу речи
Да направе замку,
И над верним сином
Прекидају сламку.

Ти, који би опет
Муке дали Христу,
Не допуштају ти
Имат' савест чисту.

Та и оном, кога
На вешала прате,
Допушта се рећи:
Бог ми душу знаде.

А на тебе дижу
Хајку ка' на звера,
И владици једном
Та се реч замера.

Ал савест се не да
Ишчупат из груди.
Лавежа с' не боји.
Њој не суде људи.

Чисту савест круна
Већма штује, љуби,

Давно је то било, то не памте живи,
Ал' се виде трази црни, жалостиви.
Иструн'о је човек. А деца за њиме
Свиснула од туге, од глади и зиме,
Те их једном смрзле нашла једна мајка
Над зараслим гробом покојног бабајка.
Умила их зором и повила даном
Прелила их сузом крвавом и сланом,
Положила тела драгих самртника
Крај човека свога, свога мученика,
Па задела штаку чело главе њине,
Да им стражу стражи у часови тмине,
Докле лажи трипут не одпоје петли
И нова се зора истине засветли.
Нестао је човек. Ал' још жена блуди,
К'о сумртва савест бесавесних људи;
Блуди широм земље, у прошњу се дала,
Лута преко трња, помрчине, кала:
Е да л' игде плама у тој мрачној студи,
Да јој њене мртве згреје и пробуди . . . .
Још причају неки, који даље виде,
Да у глуво доба своме гробљу иде,
Па нариче, зове, опомиње, сећа
На времена боља, човечнија, већа;
И ту куне, тужи, прижељкује снива —
Али помоћ ћути, мрак се не одзива . . . . .

Но кад отуд пође, да се у свет врне,
— Као грдна сенка орлушине црне —
За њом иде време, па јој дошаптава,
Да ће устат' човек из свог заборава
И узети штаку, не да милост проси,
Већ да бојак бије и победе носи.
Тад га више неће прогањати псима,
И чуће га сваки, који уши има,
Јер тад ће се знати — знаће се за цело —
Он се звати: доба, а она начело.

* * *

Да, слаби су људи, саломљиви, крти,
А разнолик живот, разнолике смрти.
Злоћа шиба бићем, па и буздованом,
А затире смрћу преком и лаганом;
Ал' имаде смрти, преко јада јада,
Кад се вера гаси, кад се духом пада,
Кад усахне срце на крвавом врелу,
Па изумре душа у живоме телу.
Има много људи, што би добра хтели,
Али мало кадрих, поузданих, смели',
Да ведрога чела сваки удар приме
И стотину љутих уједа за њиме,
Да их удес диже громовима новим
Високо над смрћу и животом овим,
Па да сав свет приме срдашцу на крило —

Нег сву кивну дреку,
Новинара груби.

Стармали.

Са Вукове прославе у Београду.

Наши новинари, који тако жестоко нападају министра полиције Николу Христића, требали су доћи у Београд (макар да нису позвати), па би се уверили да немају право, што права и здрава човека дирају. Бавећи се као гост три дана на прослави у Београду, могу свакоме рећи да тамо ни у ком погледу не стоје ствари тако хрђаво, као што у новинама пише. На пр. читао сам вазда да је полиција према странима тако груба и неотесана, а мене ево на железничкој станици са „добро нам дошли“ најљубазније дочекаше жандари, до кола спроведоше и на ова посадише са узвиком кочијашу: Терај право код краља. Можете мислити како сам се од срца радовао путем што ћу бити гост краљев, и што су се обистиниле оне краљеве речи, које је још пре годину дана изговорио пред многима: да ће он у своме двору све стране госте угостити и почастити. Нема сумње дакле да мене право у двор возе, и био сам у толико ушепртљио што се нисам томе колачу надао, те нисам понео фрак, беле рукавице и друго што се пристоји да носе они, који у краљевом двору одседавају. Моја лепа машта одлети без трага кад се моја кочија зауставише пред познатом гостионицом „код краља“. Сад што му драго, примим благодарно врло лепу собу, коју су ми одборници наменули, па сиђем доле у гостионицу да разгледам нећу ли наћи кога пријатеља и на моје изненађење угледам за столом где ручају мој пријатељ са женом, којима сам имао намеру да се као гост наметнем. Седајући за њихов сто не могох да им не рекнем: Међер се ви ђаволски извлачите, кад ваља госте дочекивати на своме дому, долазите сами у гостионицу на ручак. Ако су сви таки Београђани, онда гости ваља њих да позову у гостионице и својски их прочасте у славу Вукову. Кад смо лепо ручали и сваки свој ручак платили, мој пријатељ и пријатељица најљубазније позову ме на прву каву да их кући одпратим, а седели су чак на западном врачару дакле на сасвим другом крају Београда. Ја се још љубазније захвалим на гостољубивом позиву, бојећи се да не би тужан морао платити још и дукат за кола тамо и амо, те свратим у прву кафану, где се по турски кава готови и која само 10 пара кошта.

Уморан од пута или обмане, која ме је двапута први дан почастила доћем у свој стан и легнем спавати. Сабајлије дигнем се и обучем што лепше, свечано, као што су одборници за госте прописали, те се упутим цркви на прославу. Али ао ј мени како сам се на првим корацима полазећи од мога краља стужио, читајући редом и десно и лево на затвореним дућанима чивутско шпанска имена: Албахари, Меворах Мошо, Којен, Пинте, и још других најмање педесет оваких имена до дубровачке улице близу саме саборне цркве, којој свакојако у будућности опасност прети од ове силесије окретних шпанских Чивута, међу којима српска влада баш сада и дивну палату зида и подиже да у њу смести „Народну Банку“, као вели добро је бити у близини и међу богатим Чивутима, који јој у невољи могу новцем са јефтиним интересом у помоћ притећи. И за то ми мало одлахну кад минух ово насеље Мојсејевих потомака, те пођох даље улицама размишљајући о големом напредку (не мислите српског народа) напредњака и њиховој још лепшој будућности за (по њих) сретне владе првога српскога краља од Косова.

Куће и палате у Београду све редом у свима улицама јамачно све су српске куће, иначе неби се без разлике на свакој весело и живо лепршале српске тробојнице, које се мило осмејкују и поздрављају госте речитије него многи домаћини. Народ на све стране врви и гамиже у свечаном руву свима улицама хитајући саборној цркви, у коју се пропуштају само гости са кокардама на леву, а министри, ђенерали и др. велика господа на десну страну, на коју несмедох много погледати да не покварим своје очи од силне светлости, која се разлеваше са њихових слабачких груди, испуњених небројеним и сваковрсним орденима. По неки од њих изгледаше, као да је дошао са неког бала, на којем се котиљон вредно играо и ордени издашно делили. Гледајући ово море од ордена, сетих се глајхенбершких келнера и бечких собарица, које је такођер требало на прославу позвати, кад су већ у „своје време“ тако сретне биле, да се оките српским орденима за „ванредне“ своје заслуге и услуге учињене ако не баш српској држави, а оно „чови“ који ордене уз пут дели, те тиме им вредност код своје куће подиже.

Тако не стоји ни то, да је Никола Христић опак

Макар под тим срцем само гробље било....
И ко дотле стигне, па се не помете,
То је божји човек од главе до пете.

Па, мој драги Вићо, мој знанче ваљани
Из минулих дана срећом замеђљани'!
Сашта ли је све то? — питаћеш се је ли!
На што она прича? Шта се њоме жели?
Ништа. Не знам ни ја! — Тек дође ми где што,
Па ме дави, гуши, притискује нешто;
Затишти ме срце, к'о да груди кòпнѐ,
А душа се чисто у подгрлац попне,
Па је пустим широм, да каже, шта уме,
Ал' да каже оном — који то разуме
Није ништа, брате, — тек загрцљај худи,
Што се силом трза покојне да буди:
Утешнице сузе, што се с душе слиле
Над прераним гробљем дечице ти миле...
Здрав да си ми, Србе као духом што си!
А будућност иде, да нам плода носи.
Утремо ли путе, брже ће нам ићи,
А с њоме ће, ваљда, и награда стићи;
Путеви су њени: воља, рад, стрпљење,
А награда твоја — твоје уверење.

В. Кикинда, 1888. **С. Лукин Лазић.**

човек, напротив, то Вам је старчић врло благог и пријатног изгледа, с којим је лицем ваздa најљубазније предусретао стране госте — међутим београђани који га познају ваљда боље, веле да је у то исто време држао стиснуту песницу у џепу и једва је чекао да прослава прође, како би се опростио неприродног и несносног стања, у којем се не може ни кретати слободно како је научио. А његови жандари од реда овом приликом били су тако меки, слатки и љубазни, да их човек чисто познати не могаше, према оном лепом гласу, који уопште они на све стране уживају. Они су Вам нарочито према страним гостима били сушта услужност и учтивост, које се врлине никад не могаху на њима овако видљиво приметити,

Ми гостм не можемо се потужити ни на крал. владу, односно ексекутиван одбор, који су све могуће чинили да нас што боље угосте и почасте. Ту су падале части, као оно на шарова коље. Трећи дан славе, тешко да није који пукао од силне части. У подне даје министар просвете сјајни ручак у почаст страним гостима — међу којима су наравно и браћа Бугари да се покаже на делу солидарност Славена — од којих су неки били тако одушевљени да су се грлили и љубили са Бугарима. У вече опет даје држава још сјајнију и по свему много богатију и обилатију вечеру, таковзано подушје Вуку, на којем се најбоље могло приметити сложно држање свију партија без разлике, јер на томе пољу увек смо сложни и једнодушни, само кад се почело дизати од трпезе, многи најближег свог суседа није ни погледао, а камо ли да му је лаку ноћ казао.

Није ни то истина да се Црногорци у Београду прогоне. Ја сам својим очима видео и од срца се радовао и пљескао у позоришту призору, где се на отвореној позорници Србијанци са Црногорцима код пуне трпезе грле и љубе као рођена браћа. А да су и династије Петровића и Обреновића на доброј нози, видео сам по томе што је на самој општинској кући оно вече кад је бакљада давана горео велелепан и сјајан транспаренат са златним речима владике Његуша: „Благо томе ко довека живи, имао се рашта и родити“.

Желети је да се и после светковине и даље тако у свему поступа, па би многи брат Србин добио вољу да четње у Београд тркне и с браћом се види и поразговори, па би нам многе јавне ствари на боље пошле.

А. П—вић.

Појас матере божије и црна штака.

Путник „Нашег Доба“ г. Хаџи Павле пл. Рићички Скрибешћански опширно описује шта је све видео у светој гори Атонској. Једно му је жао, што у намастиру „Витопеду“ није видио онај појас, који је „мати божија (својеручно) с неба на камен у Јерусалиму св. апостолу Томи бацила“. — Ми се томе ни мало не чудимо, јер тај је појас јамачно невидљив, као што се и сама мајка божија не показује телесним већ само духовним очима.

Али за то је путник „Н. Д“ добио у манастиру „Есфигени“ мало накнаде. Ту му је тамошњи игуман поклонио своју „црну штаку“. Шта ће мирском човеку штака? — Ми то не знамо: Али пошто је та штака црна јамачно ју игуман шаље Анђелићу; те безазлени Хаџи-Скрибешћански и не зна, какву иронију носи своме, по „Н. Добу“ (и по нар. фонду) сродном високом протектору.

Бубнуотека.

„Н. Доба“ у своме 60-ом броју доноси белешку, како зло стоје турске финанције, па је кубура већ загрдила и у самом Султановом двору; у доказ томе вели:

„Све куварице и кухињска слушчад плету, јер не могу да добију плате.“

А знате ли за што баш плету? За то, јер је „Н. Д.“ ту нотицу извадило из немачких новина, где стоји да куварице и слушчад „*страјкују*“. А високоучено „Н. Д.“ мисли да је „*страјковати*“ и „*штрикати*“ све једно. И тако сад Султанове куварице, хоћеш не ћеш — морају да плету, и у то плетиво заплео се и језикословни ауторитет „Нашег Доба“.

Одзив на позив.

Мени је велика част указана, што сам из Београда добио позив, да као рођак покојнога великана Вука Ст. Караџића, дођем на стогодишњу прославу његову.

Захваљујем лепо Али доћи не могу; јер ја сам извините, умрьо, — и то не скоро, него још пре Вука.

А да сам жив, будите уверени, да би врло радо дошао, т. ј. ако би ме и у том случају позвали.

Сада у небу, а негда у Цр. Гори.

† Шујо Караџић.

Деаков празан лист.

Но, но, — знамо већ како је тај лист исписан. Има он већ и своју вредност. Од њега нам се дивно одсецају и добацују купони. Ево како изгледа најновији купон:

ZÁGRAB Beléptijegy a páljaudvarba. Bahnhof-Eintritts-Karte		9746
s	10 kr.	в

Овај се купон раздаје у сред Загреба.

Не разуму га, до душе, ни Хрвати ни Срби.

Али за то се почињу разумевати међу собом.

Молимо још више таких купона, да се још боље у међусобном разумевању загрлимо!

Погодба.

Шта, није ти право, селе,
што ти руку стискох,
па пољубац што ти врели
на лице притискох?.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Шта, криво ти, што ти рекох
да те љубим силно?
и да ми је тако драго
лице ти умилно?? . .

А ти, молим, натраг врати,
што ти ја позајми,
а камату израјићску
за пољубац дај ми!

Др. Казбулбуц.

Што је тражио, то је и нашао.

Дошла два просјака пред кућу нашега грк-Адама и замолише га да им што удели.

Грк-Адам није никад марио просјацима делити, а сад је још и нешто љутит био, па им осорно одговори: „Маните ме до сто врага; немам ни сам шта да једем.

На то ће му један просјак рећи: кад је тако, а ти брате, хајд придружи се нама, па да заједно просимо.

Р.

Критичару Јови,

Мислиш да си други Лесинг
Критичару Јово!
Веруј ниси . . . јер Лесинг је
По *савести* дела критиков'о!

Кеверишанин.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај**, као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1889. год. **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ,
издавалац „Орла“ и „Царића“.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

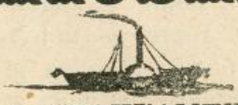

Пошт. лађа од 22. марта 1888. даље паредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

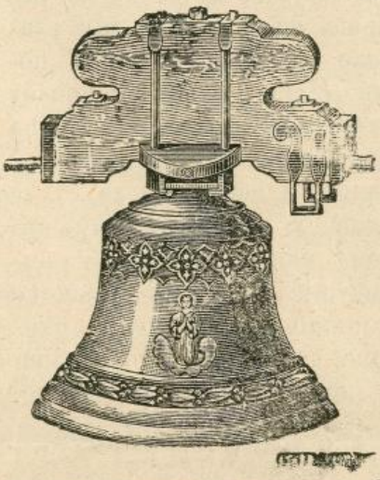

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ
звоноливци у Вршцу.

2—10

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике
ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

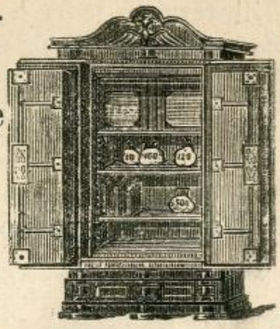

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

14—18

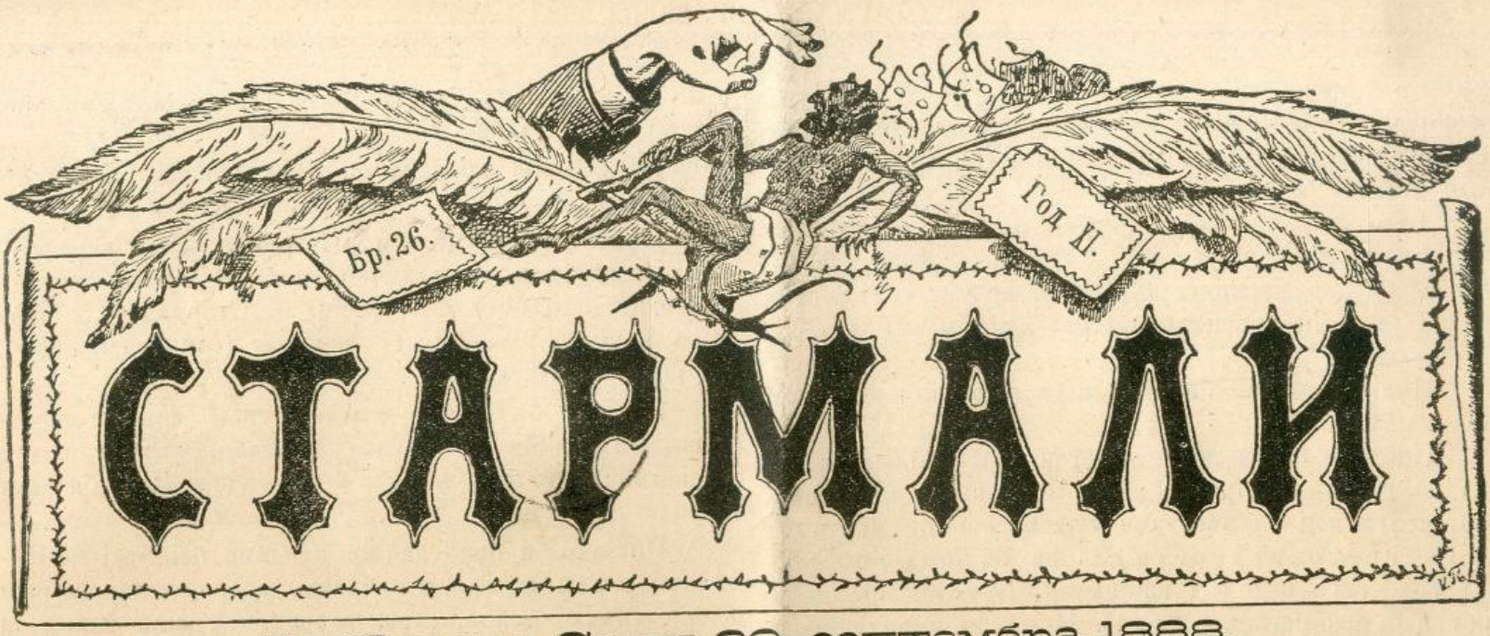

У Новоме Саду 20. септембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

После рачунодавства

Мориц Пала.

Сишао се Мориц Пали,
Долетео соко сиви
Да бираче понадгледи:
Јесу л' још'те живи.

Сви су живи, — осим неких
Што су летос у гроб пали
Те пришество фторо, палско,
Нису овде дочекали.

Морицу је сад још дебља
Сланиница око шије,
(Ал за то је он бираче
Наш'о мало мршавије).

Беријетност тисовања
Он је прич'о врло живо
И за доказ својих речи
Свој је трбу показив'о.

Јесте, брате, то су факта.
Ко да трбух у лаж стера!
Патња ј' патња. — Ал ни трбух
Није баш химера.

Зборио је тако много,
Зборио је тако дуго.
И то му је рачун био
— Ама баш округ'о.

О захтеву српска бола
Баш ни једну речцу малу.
Ал и нису наши нади
У Морицу Палу.

Од Морица тако што год
И не тражи, и не ишти.
Од куд Мориц да разуме
Шта нас боли, шта нас тишти?!

Стојачковић, — он разуме
Уздисаје наших јада, —
Ал да сабор то не чује
Он је дао шест хиљада.

Срећан пут ти, Мориц Пале!
С тобом нема Срб ракама.
— — Ја се сећам шире торбе,
Што је сад већ пуна срама.

То је торба целе земље,
Њеног бића, њене части,
— — Којој неће ништ' помоћи
Што ће само Ормош' пасти.

С.

Бербански чланчић.

Жалосна је то берба кад се ни филоксера не весели. Јер она је попила свој тал још пролетос (кад је лоза сузила), а газди је оставила да олиже празан чабар и суво мућало. А она сама, са закрљештеним очима завукла се у корен, као и неки манастир, па снева о америчанској лози, коју ће до године да коштa, ако јој бог да и несрећа јуначка. Ту се бар зна ко пије а ко плаћа. Филоксера пије, а сирома газда плаћа порез, јер егзекутор, баш и ако је прави Мађар, не зна шта је то „*nincs*“, он тражи „*kincs*“, а сирома човек, ма да је пет мађарски школа свршио ипак не зна шта је то „*kincs*“. Ако овако потраје, бога ми зло ће бити и по егзекуторе, — мораћемо их послати у Америку, где је лоза једрија, лица ве-

дрија а сиротињска каса штедрија, — јесте мор.ћемо их послати у Америку, — па ако се оданде не врате, драго ће нам бити, јер ћемо нагађати да им је онде добро.

Тако ти ја почео са бербом а свршујем са егзекутором, па бар да је тако; ал није ни тако, са егзекутором још нисмо свршили, он ће тек сад да нам долази са оним чивуцким поздравом: Имате л' што на продај?“

Имамо, има ли би још доста што на продај, ал која вајда!

Продали би ми врло радо. н. пр. Анђелића. Ал кад би га какав отресит народ (наравно у мраку) купио, други дан би нас таки тужио, још би нас можда издевето, издесето, — па би онда изгледали још горе него што сад изгледамо. (А Анђелић би се опет вратио на наш врат). И ми би морали покуњити нос.

Продали би ми н. пр. и ону другу гимназију новосадску, — јер она је наша, нас ради је установљена; ал добошар од силног посла већ не зна ди му је глава, па би се могао збунити и у тој забуни могао би нам продати у место оне друге ону прву гимназију, па онда да плачемо и ми и патрони, догод друге не добијемо. Опет покуњен нос.

Продали би ми радо н. пр. и наше „Доба“. Е ал ту би велика господа таки уложили veto. Рекли би: то се не може продати, јер то је већ продато. А ми би се морали тиме задовољити, јер они то боље знају. И ми би покуњили нос.

Продали би н. пр. и нашу новинарску зађевицу, продали би врло јефтино, још би уз зађевицу додали и ког зађевичара, — та не да би је јефтино продали (ма да нас скупо стаје) него би је дали и бадава, — е ал није нико луд да је прими. И ми остајемо опет с покуњеним носом.

Продали би ми врло радо и „Српски Летопис“, — ал ди су купци? — Покуњен нос.

Продао би за цело и „Стармали“ своју вересију, — ал ако би је ко и купио не би је купио за готове новце него опет на вересију и „Стармали“ би онда имао у место једне, другу вересију (само мало мању). — Опет покуњен нос.

Продали би н. пр. и један сноп наших посланика. Ал кад би их изнели на вашар, вашарски суд би рекао: они нису ваши него наши. И ми би опет морали покуњити нос.

Но како би било да ми продамо баш тај покуњен нос. А за то да набавимо ведро чело, мушки збор, јуначки оклоп, сложан крок, истрајан плашт, и друге таке ситнице, које би нам боље доликовале.

Но, — шта велите на то?

Ил да почекамо још док нам се покуњени нос тако не отегне, како подоба оној кијавици која нам је намењена.

Ћира. Из последњег процеса против Јаше Томића дознали смо много што-шта.

Спира. На пример?

Ћира. Ето на пример дознали смо да Јоту не треба за гушу, и да се оно „псето“ не односи на њега, него на другу достојнију адресу. Ал манимо се тога до сто врага, та ће љубведостојност већ дати

ПОДМИСТАК.

Чика Макса и његов „амбрел.“

Чика Макса је веома позната личност у Нерадинцима. Мало и велико поштовало је чика Максу као припознату добричину и флегму прве класе са „одличијем“. Тај вам се није знао наљутити; па ни онда, кад му је његова сада покојна (бог да јој душу прости!) супружница Тина, у часовима буре, грмљавине и холује, (кућевне) тако горопадну и велегласну молитву читала, да се око куће њихове обично више непобожних слушалаца скупило, него на смирену молитву попа Аце Модриносића . . . У кратко: чика Макса био је оличени *мир*, и да је срећом *он* био на *Бизмарковом* месту, онда би тај, тако извикани *европски мир* са свим друго лице имао, а не би се ослањао и наслањао на — „пангонете“ и „оштре ђорде“. — Па ипак, (видите, ово „*ипак*“ игра свуда велику улогу,) доживеше присни пријатељи чика Максини, да га видеше не само љута и пакосна, него што-но реч: помамна од срчбе, и то због чега?; — због свога сопственог, честног и памјатидостојног, великог, вуненог, плавог, старог — „*амбрела*“ . . . .

— — — Чика Макса се нерадо сећа те епизоде, или као што он вели: тога прикљученија, али кад је добре воље, па га лепо замолите, хоће ипак да вам приповеди, шта је то његов „амбрел“ скривио, да му се госа на-њ тако озлоједити могао. Та прича гласи онда од прилике овако:

Е, децо моја, децо! Неће дуго овај свет! Нема ту више они стари, добри времена, кад се то до Пеште на тенани путовало, њих двадесетора кола, па се крену, као сватови, уз пут се одмарајући и веселећи; а данас она хала хоће половини света вратове да поломи, тако се жури и лети, као да ће Пешта утећи! Полако синовче! полако! даље ћеш доћи! . . Па те нове мајсторије! Па тек та ваша врашка мода! Ко је још видео, да *мушка* глава при најлепшем времену разапне над главом „амбрел“?! . . Та ваљда нисмо ми мушкарци — жене, па да се бојимо сунца?! Мој дед није амбрел носио ни кад киша пада, а некмоли кад сунце сја, е, ал врашка мода ето је и мене једаред закачила. Једаред и никад више! Ишао сам први пут у Пешту. Моја покојна Тина, враг да јој . . . хоћу рећи: бог да јој душу прости, навалила на мене: како да се у тој великој вароши бајаги владам, да се не срамотим, и да не виде Пештанци да сам ја са села; па ди је она начула, да је по моди сокаком носити разапет амбрел, то и данас не знам, али ми је дотле чантрала, док јој нисам реч дао, да ћу се ија владати по варошки.

Кад у Пешту, збиља, видим, те овде, те онде раза-

повода новим љубведостојностима, чега смо ми сити. Него смо дознали и нешто смешно.

Спира. А то је?

Ћира. Дознали смо да је наш слатки текелијанац Соколовић већ у похвалној мери заборавио српски. Он реч „*клеветник*“ преводи са „*издајник*“.

Спира. А шта је управо више, — клеветник или издајник?

Ћира. За цело је *издајник* нешто више.

Спира. Е па видиш, он Србима даје оно што је више. Ипак се још није сасвим однародио.

Пуслице.

□. Почело се говоркати да ће се кр. Милан измирити са краљицом. Ал брзо смо се уверили да измире сто ђавола вире.

#. Имамо да прибележимо још два јубилеја. Једно је 40-годишњи јубилеј како је пронађен хлороформ, а друго је 10-годишњи јубилеј од окупације Босне. Да би се уштедила два трошка, неки предлажу да се та два јубилеја просветкују уједно, и то под називом педесетогодишњи јубилеј успављивања свести.

♁. Красна је била светковина открића споменика Тодору Павловићу. Али кад човек прочита натпис на споменику, кад види онај препотопни српски језик и стил, онда се тек сети каква је иронија у томе, што се тај натпис освештао баш онога дана, кад се славила и Вукова стогодишњица.

§. Досада је гласио закон, да се нико не може осудити без обране. А да од сада и то може бити, мораће дотични параграф добити један изузетак, или боље рећи **Додатак**.

♏. „Србобрану“ јављају да је Анђелић у Беловару бегао од крста. Ми то неверујемо. Јер одавно се народ крсти кад њега види, — а он досад још не побеже.

✕. У изложбу земљорадничку, која ће се скоро држати у Н. Саду, примаће се и вештачко ђубре. Ето лепе прилике да др. Павловић заслужи још једну колајну.

⊙. И ми новог министра Чакија предусретамо са неким лепшим надањем. Срби су у таким приликама врло предусретљиви. Ето и српско позориште, чим је чуло да је на министарску столицу сео г. Чаки, таки је оставило Кикинду и отишло у Чаково.

♒. „На очима матичара је крљушт партаичности“ — тако вели „Вражје Доба“. — Ту крљушт до душе не може нико други видити, само онај који је непартајичан, као н. пр. др. Ст. Павловић.

♌. И савести кр. Милана причињава се да је у Србији досадно стање. То мисли тако да измени, што ће од досадног направити опсадно стање.

пео по неки свој, или боље рећи, ваљда своје жене *амбрел*, јер од мога плавог, великог амбрела изашли би онаквих бар пет мали. — — Али за то је сваки и погледао замном, кад тек ја разапех над главом читаву шатру! — То би све лепо било. — Али кад си у Пешти, хоћеш боље шта и да видиш. Прво одем у *музеум*. Улазак је био бесплатан, али ми портир рече, да се амбрел не сме унутра носити. Лепо. — Кад све разгледах, пођем на поље, али у оној гунгули заборавих амбрел изискати, те кад већ бејах на другом крају Пеште, сетих га се, па хајд натраг по њега. — Кад тамо, подне, па затворен музеј. — Једио сам се мало јер сам морао читав сат, и дуже онуда да патролирам и тек у неке отворише се двери музеја и ја упитах портира за мој амбрел. Овај се одмах сети и заиска 20 новчића за *чување*; дадох му без приговора; али кад ми сад хула рече, да амбрел није више ту, него да је предан у полицију као ствар без госе, поче се у мени кувати. — Хајд дакле у полицију, и ту после млогог разглабања дођем до свога амбрела, али сам морао и оном жандару дати два сексера за *сачување*. — Онако срдит, наумим да се мало позабавим, па уђем у галерију слика и тамо ми одма узеше амбрел из руке, и кад га добих, морадох платити 10 новч. за *сачување*... Враг да носи то *сачување*, сад ме амбрел кошта већ 50 н. више. — Али што му драго. — Одем да прегледим библиотеку варошку; кад тамо, плати опет за *сачување* 10 н. — Сад сам већ премишљао, шта да чиним. Да бацим амбрел, није право да се због њега кући враћам, није право, а да опет за сваки корак по сексер плаћам, није ни то право, еле, наумим тога дана не ићи више у музеје и подобне заводе; узмем дакле амбрел под руку, па хајд у шетњу. Тако дођем и у најлепшу улицу пештанску. Гура се свет по њој да све једно друго чепа. Али највише их се искупило пред неким излогом. Станем и ја да видим шта је. Мало по мало догурам се до самог излога. Заиста лепих ствари. — Почнем их из ближе разгледати, и таман да изаберем себи неку ствар, којом би мојој немилој Тини бар за један сахат завезао језик, — — а неки сметењак гурну ме од остраг, — ја посрнем, и како сам амбрел држао испод пазуха, треснем оном гвозденом куком у излог и — *крррррр!!* — сниза се оно стакло доле! — — — Можете замислити мој страх, мој немир! — Направила се око мене читава ларма, мађарају, боже, да ми уши заглунуше, и макар да нисам разумевао, шта веле, ипак сам знао, да се све то тиче моје и мога амбрела судбине. — Дође и полиција, увукоше ме у онај дућан и бадава беше моје опирање, моје изговарање; удри, држи, недај, и - — ја оставих у томе несретном дућану лепих 20 фор. а понесох мој још несрећнији амбрел са собом!

*

Имам и ја неколико предлога!

Ево их:

I. Да Матица Српска набави једну белу заставу, а ту заставу да истакне у ретким приликама, кад се унутри не води комесарска истрага.

II. Могло би бити и обратно. Да се купи црна застава, а та да се вије кроз прозор, до год унутри траје истрага. Но то би било много скупље. Ветар и киша заставу би оштетили. Те би морали често нову правити.

III. Да наши филолози и лексикографи запитају гдна Ил. Руварца шта значи та реч „вруљопиш“, који смо од њега први пут читали. (Ако он под тим именом мисли оне који топло пишу, — ти би онда требали да му in corpore дођу у госте, па да му захвале).

IV. Да се загребачка „Влашка улица“ даде пештанцима у промену за ону пештанску улицу, која се некад звала „Reizen Gasse“ а сад се лепо зове „Szerb utza“.

V. Да се Сомборцима пошље на поклон пар нових папуча. Јер чујемо да су добили нове ноне.

VI. Чујемо да у Матици Српској онде где је намештена галерија слика, баш поред Св. Саве стоји слика Бахусова. Предлажемо да се Бахус одатле скине, па да се метне поред друге које слике, н. пр. поред слике З. Ј. Јовановића (из млађег доба), — та Бахус тек боље доликује уз песника него уз светитеља.

Сад је већ мало фалило, те нисам мог верног пратиоца тресну о калдрму, али сам опет мислио: сад си већ толико за њега платио, па још и њега да бациш, онда имаш дуплу штету. — Чврсто га зграбим за држак, и замлатам неколико пута око себе и — збиља тревим неког ћифту по сред калпака. Он т. ј. калпак слети доле, али и мене спопадоше, па ме стегоше као какво бесно псето, те у полицију. Браним се ја, да све пеним на уста, али у место да себи помогох са мојом дреком, начиних још горе зло. Доведоше и доктора, те овај мени пипај пулс, па испитуј, испитуј, да сам од једа сав позеленио. — Шта мислите? Доктор рече, да нисам сасвим при себи и да ме морају у болницу одвести . . . Сво моје протестирање не помаже, и тако вам ја прав-здрав морадох 3 дана у болници лежати; док се мало не утишах; тек онда ме пустише, али ми узеше неки 4 фор. за тај безвољни квартиљ. — Питате где сам амбрел оставио? . . . Везао сам за њега тежак неки камен, па сам га са ћуприје вурио у мутни Дунав! Камо среће, да то и пре урадих! . . . .

Др. Казбулбуц.

Тино, Тино!

Тино, Тино, ти се туђиш.
Ти презиреш љубав моју.
Утеха ми оста једна:
Имам још'те слику твоју.

Кад у вече дођем дома
Ја пред сликом твојом дубим;
Ја је скинем са дувара,
Загрлим је па је љубим.

Тако данас, тако сутра,
Тако бива од дан на дан;
Љубим твоју хладну слику,
Тужан, јадан.

И од силних пољубаца,
Драга Тино,
Слика твоја већ мирише
Сва — на вино.

Тиносав.

„Ти“ и „Ви“.

До сада је на угарском сабору био обичај да посланици са свим фамилијарно један другом говоре „Ти“. Из тога се обичаја није извлачио ни сам Деак ни Андраши ни други корифеји. Ал ево сад се гроф Карољи нашао увређен, што му је један супосланик рекао „Ти“. И тако ће канда оно дојакошње поверљиво „Ти“ да изађе из моде.

То ће сад можда тако јако отети маха, да ће се и у сложеним речима морати сваки „Ти“ заменути са „Ви“.

Ми немамо ништа против тога. И радо пристајемо кад будемо апостровирали данашњег министра председника, да му некажемо: **Тиса**, — него **Виса**; па радо ћемо то написати и мађарски, ево овако: **vissza**!

Карслбадијаде.

(Свршетак.)

XXII.

Карсбаде драги
И то ти је дика
Што с' у теби чује
Стотина језика.
И доктори сваки
Језик разумеду,
Који пацијенти
Исплазити смеду.

XXIII.

Смеш и вина пити,
Ту је, — само реци.
Али не сме бити
Више од „*три деци*“
Један Енглез сêди
Сваки дан се једи
Кад леже у кревет:

„За што немам деце више,
Него само девет!

XXIV.

Свака нобл дама
(макар и „хеп-хеп“)
Свака дама овде
Има подуг шлеп.
Ал од мене није
То Артикајт леп,
Што им ево и у песми
Запињем за шлеп.

XXV.

Погледајте оног Чиву
Како воду суче;
Бљутава му, несносна му
Па шточе и хуче.
Ал за оним новцем лепим,
Што га ту утуче,
Ко ли, бого, ко ли за њим
Плаче и јауче!

XXVI.

Многе слуге вешто знаду
Чистит' променаду, —
Гледам сваки дан.
Вешт је посо ваш;
Ал буђелар наш,
Он се чисти сам.

XXVII.

Дођох и у Pirkenhammer
Где порцелан граде,
Њим се очи паре
И старе и младе
Ни ја порцелану
Том не нађохману.
Да га купим, то би
Џепу била туга,
Али нешто могу, —
Хајд', опеваћу га.

XXVIII.

„Faulenzerweg“ један пут се
Кроз шумицу зове,
Ал комодитету
Баш јако не гове;
Прођеш ли га два-три пута,
Требаш ноге нове.

XXIX.

Карлсбаде богодани
Свако ти се диви,
Изворима твојим топлим
Чуди с' свако живи.
Подземни су дуси сложни
Па заједно раде
Да напуне водом топлом
Твоје силне каде.
Благо теби, Карлсбаде,
Док су сложни дуси,
Ти си дотле међ бањама
Први, на врху си.

Ал ако се дуси сваде,
Као браћа моја,
Онда оде, Карлсбаде
Цела слава твоја.

XXX.

Кад су оно вавилонску
Кулу дићи хтели,
Па због разних језика се
Збунили, помели,
Нису знали да ће чути
Језика и више
Ево овде братац овај
Што вам ово пише.

XXXI.

Око „Pupp“-а скупимо се
Кад је мало хладно вече.
Макар да је хладно вече,
Он добро опече.

XXXII

И плзанско пиво
Овдена се лије,
Красно, да већ немож'
Бити плзанскије.
Али ено доктор
Из прикрајка гледи.
А рад једне чаше није
Вредно ни почети.

XXXIII.

„Ако хоћеш да ти здрављу
Овде прија боље,
Мораш увек весо бити,
Ружичасте воље.“
Овако ти непрестано
Придикују оде, —
И то говорећи
Пружају ти — воде.

XXXIV.

Због Карлсбаде
И хвала ти, хвала!
Кроз песмице моје
Провирује шала.
Сад шалу на страну,
Нек заврши збиља;
Та завршна збиља
Тебе благосиља.

Др. Казбулбуц.*)

*) Немојте нам замерити, што смо из овог низа изоставили једно десетак песама. Нека буде публици и што ново, ако кад ове „Карлсбадијаде“ у засебну књигу одштампате.

Ур.

Е па лепо.

„Мој шена се породио.“ Тако се хвалио Шваба кад је дочекао прву очинску радост.

Комшија га запита: „Јели мушко?“

„Није.“

„Даклем женско?“

„Није.“

„Па који је онда ђаво?!“

На то Шваба весео одговори: „*Тефојка*“.

С. Ђ.

Има нешто...

Има нешто, што у школи
Ђак по десет пута чује,
Па ипак му тешко пада
Да верује;

Трезна глава тешко схвата
Ту истину.
После на њу сам наиђе
— Ал при вину.

Ту истину трезан чов к
Хоће, неће.
Ал пијаном посве јасно ј':
Да с' земља окреће.

Ђакеља.

Ц и т а т и

са додатцима.

„*Шта се оно грављик замаглио*“, — веле дуванџиј е кад немају шверцована дувана.

„*Јади, јади, не ваља шта ради*“, — веле сви поштени људи (али за сада још само у себи).

„*Ликуј днес Сионе!*“ певају продана пера, кад им госа оде у Карловце по плату.

„*Mir nichts, dir nichts!*“ — рекоше карташи пред зору, кад им се сав новац сподобио у крчмареву пикслу.

„*Зар је тако, јело?* — певају тужним гласом карловачки благодјејанци.

„*Зло је ићи а горе не ићи*“, — пише Кобург својој матери.

„*Не пита се ко се како крсти*“, — веле пештански Чивути, већ се пита како ће ко своје име помађарити.

„*Чудна ми ђуска!*“ — рек'о неко у дамфбаду, кад је хтео да се душира, а није било воде.

„*Чудна ми кућуса!*“ — воскликну често карловачки благодјејанци.

„*Због грожђе, вбогом виногради!*“ — певају тужни Сремци (у славу филоксери).

„*Не уби!*“ — викнуо је један попа при преференцу, кад је морао да избаци макову десетицу.

„*Сад бар знам на чему сам!*“ — рекао Циганин кад су га после дуге истраге повалили на клупу да га батинају.

„*Беље су јој руке од рукава*“ — рекао један шаљивчина о некој малој девојчици, кад ју је видео у прљавој кошуљи.

„*Не стоји кућа на земљи, већ на жени*“, — рекао Чивутин кад је хтео да банкротира, па преписао кућу на женино име.

„*Или грми ил се земља тресе*“, — тако веле мољци, кад се у лето зимски капут чибука.

„*Узимам себи слободу*“ — рекао аришанац кад је утекао из аришта.

„*Дуни ветре и нашим сокаком*“, — говоре новосадски грађани, којима је суђено да станују у розмаринској улици.

„*Слава благотерајенију твојему!*“ — вели кр. Милан, кад се случајно сети српскога народа.

„*Чим ти твоје соколове храниш?*“ — питали Коломана Тису, кад се ваикао што му је каса празна.

„*Вуковар је леша варош*“, — веле српски новинари, кад добију из Вуковара једног (новог) претплатника.

„*Искијаћеш ти то!*“ — то би се могло написати на бурмутицу понеког министра.

„*Рукописи се не враћају*“ — рекао неки намастирски гост, кад је из архиве узајмио неке важне повеље.

„*Само слога Ср ина спасава*“, — признао је господин Лолић, кад се тражио у неком српском селу за натароша.

Сунце јарко....

Сунце јарко, сунце јарко,
не сијаш једнако!
Правдо, правдо! Не долазиш
сваком подједнако!
Јер док једне дижеш у облаке;
други пате муке свакојаке.

Сунце јарко, шаљи зраке
на све божје стране!
Правдо, правдо, гледни мало
у закутке тавне!
Пусти зраке да расветле тмину
која крије моју отачбину.

Др. Казбулбуц.

Бог га је криво разумео.

Неки Цига нахват'о пуна кола рибе, па се поче овако Богу молити: „Помози ми Боже да сутра будем само ја на пијаци.“

Кад сутра дан, тако и би. Нит' кога да продаје рибу, нити пак кога осим њега да купује. А цига тад сасвим скромно уздахне и рече: „О мој Боже, баш си ме криво разумео.“

По баба Макренином причању ухватио у перо:

Кеверишанин.

Из Ирига.

У Иригу на вашару заиште један сељак од свога познаника једну форинту.

— Хоћеш ли у зајам?

— Нећу. Само да се послужим.

С. Ђ.

Жива сахрањена.

Био један сељак, поштен и вредан, ал' је био сиромашан и имао жену — у бога пијаницу! Срећом нису имали деце, ал' је човек ипак хтео, да му се жена тако не опија и да ради, па да му не троши у лудо оно, што он крвавом муком заради. Нису помагале ни батине, ни претње; она је увек пила с „приликом“ т. ј. кад је пила, наздрављала је „прилици“ (икона на дувару); прилика је остала трезна и на свом месту (на дувару), а жена се налазила често том приликом — чак и у наћвама, у којима је н. пр. замесила хлебац. Једног дана дође несрећни муж својој жени и рече; „Је с чула Нато, ако те још једаред пијану затечем живу ћу те сахранити!“ — Тог још дана затече несрећни муж, кад дома стиже, своју жену, где трештева пијана лежи у соби на земљи. Сети се своје претње, узме жену за ноге и одвуче је под један кревет. Ту је обуче и намести, као мртваца. Узме неколико дасака, па закује кревет свугде наоколо, да се под креветом није ни прста видело. За тим спусти завесе на прозорима узме столицу и седне крај кревета, да види шта ће му жена радити, кад се пробуди и види, да је закована као у гробу. Једва нестрпљиви муж дочека, да му се жена пробуди. Кад се пробуди, стаде на једну даску лупати, и сетив се ваљада претње, рече: „Ej, мртви, имате л шта пити, па да и мени дадете?!“

Јовилим.

На концерту.

А. Госпођице, ви сте музикална. Па како вам се допадао овај терцет.

Гђца. Не би рђав био. Само да их је више њих певало.

У неком друштву повео се разговор о гђци Н. како има траљаве зубе.

Једна старија госпођа рећи ће на то: „Ја хвала богу, ма да сам од ње старија, имам још добре и јаке зубе.

Ал ту се деси њен синчић, који јој поквари сву хвалу, рекавши: Е, ал моја мама штеди своје зубе; свако вече их извади и затвори у орман.

Добро чува.

Господар неки видећи у винограду колибу упита пудара:

— Је ли, пришко, не би ли ми знао казати: на што је та колиба у винограду?

— Молим понизно, ту ја спавам кад виноград чувам.

Кад има мира.

А. се тужио пријатељу **Б.** како му је живот већ досадан.

— Једва да се могу за тренутак-два одржати.

— Али после ручка се ипак ваљда мало одмориш?

— Онда јест, после ручка ми жена обично спава.

— Не питам те за твоју жену, него за тебе.

— Па кажем ти, после ручка ми обично жена спава и онда се могу два-три минута одморити.

То је тајна.

Дозове господар Пера собарицу и преда јој једно писмо да носи на пошту.

— Али молим господине нисте „атресирали“.

— Ти луцко, ово је тајна и нећу да зна ни поштар коме пишем.

Једно му се не свиди.

Неки добро наквашени браца кад се једном у зору враћао кући, рећи ће: — Што јест, јест. Баш ти је лепо годишње доба то лето, само једно ми се не свиди, тек што седне човек у вече у крчму а оно већ свиће.

Одговорио му.

Један врло мали и један врло велики човек свађаху се због нечега.

— Ћути — рече последњи — јер ако те зграбим у џеп ћу те стрпати.

— Боље ме стрпај у главу тамо ти је већа празнина!

Дрско одрицање.

Арендаш Н. Н. много је већ натр'о рена под нос газда Миши, тако, да је овај једанпут већ прекипио, отишао арендашу и поштено га у његовој рођеној соби изгрдио назвавши га обешењаком, хунцутом, лолом, бекријом и т. д. окр'авши му неколико пута онако по рацки.

Арендаш прими то к срцу и боме тужи газда Мишу за увреду части.

Но сада је и газда Миша ушепртљио те је потражио каквог на гласу фишкала, да га из невоље избави.

— Па јеси ли за цело казао арендашу оне увредне речи? — упита га фишкал.

— А што да тајим, казао сам му боме а и заслужио је обешењак.

— Па је ли то чуо још когод?

— Није, господине, чуо то нико, а није ни нужно било да когод чује, та то и тако сви знају.

— Но онда је још добро, може се још и помоћи. Знаш шта? Кад те буду на суду питали — ти све поричи, али поричи слободно да ти ниси ни једном речи њега увредио.

— Захваљујем лепо, одрицаћу колико год могу.

Дође и заказани дан.

Кад је арендаш изређао своју тужбу — окрене се судац газда Миши:

— Но, је си ли чуо зашто си оптужен? Је си ли дакле казао те речи г. арендашу?

Газда Миша се сети да му је фишкал казао да треба све да одриче, с тога промери арендаша од главе до пете и сасвим поричући рече:

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

— Шта? ја то да сам казао? Никада у свом веку нисам ја овом обешењаку ни једну злу реч рекао.

Судија је после лупао главу: како да га осуде кад је тако дрско одрицао?

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часослова упражненїе въ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленїю въ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1. — „
Мала катавасија	20 н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

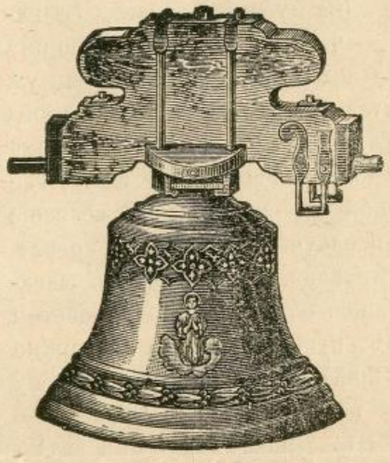

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

3—10 **звоноливци у Вршцу.**

КАСЕ

по најновијој америкапској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

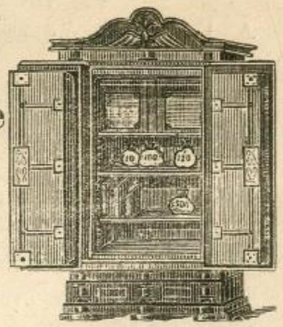

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

15—18

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. септембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Онај,
који се није само назвао тако
већ је и био:

САВ СРБИН

заслужује да га се

СВИ СРБИ

увек захвално сећају, а то је

ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ

од чијег рођења навршује се сад стотинита,
а од смрти му педесета година.

СЛАВА МУ!

„Панславизам“.

Кад помену „Панславизам“
Многи дрекну: „јух!“
Тако дрекну *потентати*
Тако *еунух*.
Нит' га виде очи које,
Нит' га чује чији слух:
Ипак га се многи боје —
Мора бити да је дух.

Ст!

Ово — оно.

Хоћете ли да почнем о кр. Милану?
„Нећемо.“
Хоћете ли да почнем о Анђелићу?
„Нећемо.“
А можда би да почнем што са владиком Василијаном?
„Нећемо.“
Е, онда би ја вама могао наређати таких питања толико, да би за њих кратак био овај цео број па не

би могао учи ни позив на претплату а то би било као неко мало самоубиство, што нико од нас не тражи.

Ал знам ја већ, ви би хтели да вам почнем са чиме лепим; тога сте ви жељни. Е па потражићу и тога гдегод у свету.

Ето на пр. у Спахи бил је и прошла је изложба лепотица. О томе нисам хтео пре да вам ја вим, јер мог'о би који српски или грчки младожења онамо на лепак отићи па онде налепити. Даклем лепо је да те скромне лепотице ми сами себи представимо, него да се оне нама представљају. Лепше је да без њих, него да с њима уздишемо, а најлепше је, да их другима оставимо, него да оне после нас оставе. Али кажу да је то било интересантно видити: једна од друге лепша, друга од треће, трећа од четврте, четврта од пете (до главе) и т. д. — Наравна ствар, ту се могла оцењивати само спољашња лепота, дивота и красота, ал кад је дошло да се награде деле и да се класификација прочита, онда те лепотице извртуше и своју унутрашњу (душевну) лепоту: једна другој мал не почупаше црне и златне свилене косе, једна другој мал не изгребоше чарне, плаве, граорасте и ђаволасте очи. А која је добила прву колајну, та је таки морала да побегне до сто врага — боље је и то него остати код иљаду врага, увређених и запостављених супарница.

На тој изложби, међу гледаоцима, који су парили очи, и очишћавали се од пара, кажу да су виђали и неког дебељка, замотаног у штаубмантл. Да ли је то био заиста кр. Милан, не могу се заклети, — ал може лако бити, и то би га онда најлепше избавило, што није доспео на Вукову прославу, која се баш тих дана у Београду светковала. Но можда он на ту светковину није био ни позван, ил је можда и он био позван — па избрисан, или се можда само бојао ако дође да ће бити избрисан. Ко би то знао без врачаре; — а и врачара што зна још за сад не сме ником да каже.

Међу тим нису се све лепоте скупиле у Спахи. Наће се по нешто лепо и на другом месту. Ето на пр. немачки цар Вилхем био је у Бечу, делио је црне и црвене орлиће, по своме рачуну и по својој правди, као да нам је хтео показати, кога треба наградити а кога не, — те тако сад све бечке новине морају лепо, на широко и на дугачко да доказују, да се немачки цар није ни најмање хтео мешати у нашу унутрашњу политику,

Лепо је и то што школски закон у Хрватској, који се тиче Срба, још ни сад није поднешен на потврду, — то ће можда г. Ђурђевића дирнути у онај последњи елеменат, за који је сам рекао да ће бити српски.

Лепо је и то, што је неки плебанош Вучетић у име пророка Исаије и у име бискупа Штросмајера писао писмо рим-папи, а писмо је запало у неке немачке новине и оданде потресло цео навинарски свет. Писмо је сад ту, — може га свако читати и то десет пута ако хоће, — ал плебаноша Вучетића нема у целој ђаковачкој бискупији, — нема ни пророка Исаије на земљи, па сад ако пештански журнали хоће кога да избрусе, не остаје им нико, него опет сирома владика Штросмајер.

Лепо је и то што у Тршићу, где се Вук родио нема још ни сада школе. Јер да ту има школе учитељ тршићки за цело не би дувао у рог данашње владе, а кад то не би чинио, влада би се здраво једила, а кад би се влада једила могло би јој шкодити. Даклем врло је лепо што у Тршићу до сада још нема школе. Но ако бог да па живи дочекамо сто и једну годину после Вуковог рођења, — онда све то може бити друкчије. А дај боже и да буде.

ПОДЛИСТАК.

Ајне клајне ерфришунг;

или

како су фетери: Михлови и Сеплови дочекали свога земљегосподара;

или

нов начин, како се ордени, колајне и пр. задобити — не могу;

или

дужи наслов, него приповетка.

Кажу, — ако т. ј. не лажу, — да је владајући фирст једне од најмањих немачких земаља, добио једаред вољу да усрећи свој љубљени народ и да пропутује кроз сву своју земљу. Кажу, да је то путовање започео у 8 сахати из јутра, а довршио га око 5 сах. у вече истога дана. — Кажу да га је многобројни!! његов народ свуда одушевљено дочекивао, и да је у сви десет штација свога пространог фирстентума било скоро више народа, него на каквом темеринском вашару. Кажу још и то, да је њихова висост била одушевљена оволиким доказом љубави и оданости према престолу и према њему и да је с тога наумила, дати видљиви знак свога благоволења, своме љубљеном народу, те је наредила, да једна стафета одмах појури у последњу штацију, и да јави! како његова висост фирст Хајс-Вајс-Мајс-Лобенштајн, стиже тамо око 4 сахата и како жели да у томе месту узме: „ајне клајне ерфришунг“. —

И док је његова светлост уз пратњу свога ађутанта и два коњаника, била пут села, вароши, града, шта-ли је, (који се, рецимо *„Телилфол“* звао) дотле је у „Телплфолу“ владала граја и велика забуна. Није шала, кнез долази! Али шта више: Фирст ће баш у „Телплфолу“ да ужива: „Ајне клајне ерфришунг“! Каква почаст за грађанство, каква слава!! Општинско веће, под председништвом свога виспренога фетер Михла Сеплберба, ено већ два сахата под општинском липом седи и саветује се, али никако да се довије, шта управо да ради! Колико су мудри иначе били заступници „Телплфола“, ипак нису никако на чисто били са тим „Ерфришунгом“, шта је владалац управо мислио? *какав* „ерфришунг“? У коме смислу?... Лупали су главе, (али свака себи, јер да су то били од куд *моји*

Ћира. Зашто се бачки владика пише Василијан?

Спира. Да како би хтео да се пише.

Ћира. Требало би да се потписује Василије.

Спира. Па зашто?

Ћира. Јер онда би се могли направити жалосна песма од две речи.

Спира Како?

Ћира. Овако:

ВАСИЛИЈЕ —
Насилије.

Спира. Све једно је, — та нам се песма пева и овако.

Спира. Мени је друго нешто на ум пало, за што се бачки владика пише Василијан.

Ћира. За што?

Спира. И Герман се свршује на **ан**, па хоће и он да се свршује на ан, — тако мисли да ће лакше постати патријар.

Ћира. Добро си се сетио. Ал ја знам једну реч која се почиње са ан, — а то је анатема.

Пуслице.

✱ Путовање немачког цара Вилхелма од Неве до Тибра подиже мало више пра, — и он ипак путује без „штаубмантла“. Но време је већ да се и кр. Милан врати кући, па да му се „штаубмантл“ испраши.

♀ Доктори доказују да дуван шкоди. Мин. Ракић вели: „Није то истина. Мени дуван не шкоди, а ето не шкоди ни Здравковићу.

⊙ Руски цар Александар може једном руком да дигне грумечак гвожђа од три центе. Хе, ал њега, кад је био мали, тата није водио Ронахеру.

≈ Ето сад се већ и Гарашанин дигао у немилост краљеву. У краља можда још има велики капитал немилости, али у Србији је сад већ мало људи, који нису свој тал из тога капитала извукли. И тако ће ее канда Милан угушити сам у својој немилости.

✕ У Бечу се већ помишља на то, да онај који у својој земљи све пријатеље изгуби, че може много важити, ни као пријатељ компијама.

---

§. Хеј, хеј, хеј! Хрватски бан Хедервари зада је нам љуте ране. У невољи сетимо се каткад народнога бана Мажуранића. Па како би лепо било, кад би нам бар помен његов могао да **ране замаже**. Ал не може, па не може. (Ми би му можда и опростили; ал он је сам рекао, да: „*без кајања нема опроснка.*“

🚻 Каплар Никола забрањује у Србији „обзпокојавајуће гласове“, и млата својим спокојавајућим штапом.

✕ Због симпатија према краљици највише је било затварања у Шапцу. И наш уважени песник Милорад Шапчанин уплашио се да не дође ред и на њега, па се и он уклонио. Ал да га не би нашли сакрио се тамо где никоме ни на крај памети не би пало да га тражи. Отишао — Анђелићу у госте.

земљаци, они би лупали главе један — другоме) па никако да буду са програмом на чисто. Све је друго готово. Деветнајест барјака вију се на главној, али и јединој улици „Телплфола“, она крњава прангија, што сваки пут приликом „кирвај“ своју дужност чини, и сад је спремна, да својим громким гласом дочека високог госта. Фетер Нацл, који је био уједно и тутор, и црквењак, и „шулдинер“, ено већ изгледа са торња црквеног, а у руци држи уже од оног једног звонцета, које зове и у цркву и у школу, па чека да се укаже прашина на друму, те да звоном огласи долазак њихове висости... Сви грађани и грађанке упоредо стоје и исчекивају знак од „пургермајстора“, па да као из једног грла повичу: Хох! хох! хох!.... Све је дакле у реду, али *какав* ће ду „Ерфри-шунг“ своме владаоцу да пруже?

Фетер Михл брише зној са великом плавом марамом, шмрка, кија, и у осталом сасвим се држи оне Змајеве песме: „У шлофроку дивном створу“... само овог фетера распињу са свим друге мисли, него оног његовог рођака... Најпосле се досети нечему одборник Вастл Думкопф, те вапије: абер мајне либен лајтлн! Ви сте сви на холцвег, ако мислите, да његова милост, госп. Фирст хоће да има као „ерфришунг“ друго што, него један обични „ерфри шунг“. Разумете ли? Т. ј. почем је данас ужасна врућина а наш милостиви госп. књаз цели дан по путу иде, па се ознојио и загрејао, те он жели, да се овде код нас мало разлади!! Разумете ли? — Сви се згледаше! Ко би се од Вастла надао, да баш он потреви шта треба?! И збиља, ништа друго не ће бити, него баш то!

Брже боље извуку општински шмрк, наместе га на улаз у село, поставе добрих осам момака послуге, и упуте их, да на дани знак снажно повуку.... У тај мах фетер Нацл повуче за уже, прашина се диже, звркут каруца све се примицаше,... сад се указаше кочије, с десне стане владалац, са леве ађутант... примакоше се, а сад пургермајстор диже плаву мараму... момци на шмрку сложно потегоше,... и ... *шшшшш!!! јурну млаз за млазом на изненађеног, ирепалашеног књаза, нашуни му за час ка; уџе са водом, искваси и њега и његову пратњу,* док кочијаш не окрену ко..а, па стружи... стружи... а пургермајстор за њима у дреку: Хох! хох! хох!.....

По једној причи.

Др. Казбулбуц.

Ђука. Ја се још и сада чудим, што кр. Милан, не бегенише своју венчану жену.

Шука. Чудиш се!? а за што?

Ђука. Та знаш, ја сам чуо да се краљица Наталија по породици својој зове кецко, — а кр. Милан никад није био непријатељ кецкања.

Ђука. Ја знам за што ретко бива да се „Браник“ и „Застава“ почупају са „Нашим Добом“.

Шука. Јер су раздалеко са начелима, па не могу лако да се дохвате.

Ђука. А за што се „Застава“ и „Браник“ тако често ћушкају међу собом?

Шука. Та баш за то, што су на близу.

Ђука. По тим твојим речима требало би да се „Стармали“ сваки дан потуче сам са собом, јер он је сам себи најближи.

Ђука. Ми Новосађани још никако да удесимо где ће бити сенска пијаца.

Шука. Ја да сам сенатор, ја би наредио да буде пред мојом кућом.

Сирома Раша.

Ено подне опет сад избија,
А трбух ми песмице извија,
И стомак се врло нешто дури,
Кад се цео свет на ручак жури.
А он јадан гладан броји дане,
Од кад није угледао ране.
Није шала, трећи дан је сада,
Па га увек преварила нада.
Али шта ћу, кад се новца нема,
Моја срећа већ одавно дрема.
Непрестано по џепови цуњам,
Око једне механе се шуњам:
Па помислим, да ми је ту уђи,
На паприкаш какав мастан врући,
Ал' би гут'о, појо би и кости,
Зверали би знам на мене гости;
Али ја се не би за то смео,
С „апетитом“ и даље би јео.
Шта је ово, је ли то на јави?
Па гле збиља баш десетак прави.
Та како се задржао врага,
Кад сам и тог извртао шпага.
Но све једно, само кад си туди,
Сад ће теби мој стомак да суди.
Брже боље до механе ступим,
Па „кренвиршле“ наумим да купим.
Ал' ћу јести, ал' ће да ми пије,
Аој срећо како ми засија.
Сад десегак де да видим ди је;
Да се како изгубио није:
Аха, ту је, погледах га боље — — —
Смрче ми се сунце добре воље.
Тај десетак — па сад се не љути,
То је био неки тантуз жути.

Рашић.

Хајде бар мало да поцрвенимо!

Било је време кад смо се смешкали, кад нам је ко певнуо ону песму:

Корак, корак, за коракем.
Србин мора за Словакем.

А ипе шта сад би у сред Пеште на евангеличком конвенту. Сви се дигли као хале против неког уображеног панславизма, да тиме дотуку кукаван словачки народ. Али Мудрон и Дула боре се као лавови, и два човека против стотине израдише опет нешто, израдише да се бар свугде не морају црквени протоки на мађарском језику водити.

А камо српског Мудрона, камо српског Дуле, да у Пешти на збору дигне српску реч.

Ми имамо мудријаша, ал немамо Мудрона, имамо нула ал немамо Дула. Имамо у Б. Пешти и „Српски Дневник“, — ал он је за то и створен да оправда наше мудријаше од нуле.

И тако радујући се словачком знаку живота, ипак би требало бар мало да поцрвенимо.

Цитати са додатцима.

„*Крв није вода*“, — рекао је бербер Сима, кад је неком болеснику пустио крв, добио за то 30 новчића и за те новце купио литру вина.

„*Сваком своје*“ — рекао један адвокат, кад је неком сиромашку за 40 фор. дуга продао (и себи купио) кућу.

„*Ала умем, ала знам*“, — прошаптао доктор Ж, кад је некоме уместо једнога зуба извадио два.

„*Све старе ствари!*“ — рекао је Н. Н. кад је у својим новинама читао да треба платити вересију.

„*Горо, горо, висока си*“ — певају наши официри у цитаделама которским.

„*Све се канем да се дике манем*“ — ова је песма (из политичких разлога) забрањена у Србији.

„*То је чињеница*“ — загрми један адвокат, кад су га послужили панчованим вином.

„*Зазор мени у те погледати*“ рекао је један муж својој жени, кад је у зору дошао кући.

„*Док трије нек лаје*“ — рекао је један министар о свом потплаћеном журналистикеру.

„*То је моје немеродавно мнење*“ — рекао је неки учтиви господин, кад је једног безобразног уредника ћушио

„*Основа лепоте*“ — тако је написао један муж на кутију, у којој му жена држи своје белило и руменило.

„*Излив одушевљења*“ — тако је приметио неко, кад је цикало псетанце, јер су му одрезивали уши.

„*Тражи се сапутник*“ — такав ће оглас послати у званичне новине суседне државе лаћман Кобург, у очи оног дана, кад науми путовати из Бугарске, да се више не врати.

Мудри Насрадин.

(Турска анегдота.)

Већ сте чули, да *Насрадин* луди,
мудрији је од осталих људи.
сад слушајте како вешто знаде,
пред кадијом да одговор даде:
Хтео једном *шекмеза* да скува,
па да прода, а набави рува,
с' тог му *Уса* добричина стара,
знајућ хоћу, каква је „фукара“,
позајмио „*оранију*“ своју,
којој, вала, видиш већ по крају,
да је у њој многи пекмез врио,
па је крпеж многу мâну крио,
кувало се, па и сакувало,
шљива доста, а пекмеза мало,
ал' том није оранија крива,
већем ватра *претерано* жива.
(*Претераност* увек чини квара,
неприлике и незгоде ствара;
умереност свуд је добро дошла,
и свуда је како треба прошла.)
Кад *Насрадин* оранију врати,
рече *Уси:* „Бог нека ти плати!“
с' тим извади неки *бакрач мали*,
(озбиљан је, вала се не шали.)
„Видиш *Усо! то бакраче мало*,
ето од тог *великог одмало*.
Незнам како, али тек се *роди*,
ја се чудих тако смешној згоди!“
„Ал' тако је, бакраче је твоје,
нећу туђе, а недам ни своје.
Оранијног сина теби дајем,
у руке га ево ти предајем“. —
Знаде *Усо*, са ким посла има,
па бакраче у руке узима:
„„хвала, хоћо, кад си добар био,
оранијног сина прихватио!““
Прошло томе годиница дана,
опет време шљива и казана,
те и опет *Уса* даде с' нова,
оранију *новијега кова*.
Кад се пекмез куво и прекуво,
овакав се „диван“ онда чуо:
„Шта је хоџа турскога ти дина,
зар ни *мајке*, а некмо ли *сина?*“
—„„*Оранију?*. Па ње нема више,
грдне ватре ваљда ју убише,
умре јадна, . . , сахраних је лепо,
А од када *ораније мрêду?* . .
Не навлачи на главу си беду,
нег' је носи одмах мојој кући,
или ћу те и пред суд повући.“
Реч по речцу, . . , па ено их суду.
— Тужи *Уса* ову главу луду;
А кадија само глади браду,
(*Насрадина* сви судови знаду.)
„Зашто, хоџо, болан ми не био,
зашто би се по судови вио? . . .
Подај *Уси*, што од њега доби,
код „коншија“ нема места злоби.
Сад *Насрадин* приповеди: „вала,
оранија збиља је *крепала*,
а лане се *породила* била,
сина роди весела и чила.
Ето, *Усо, узео је дете*,
мог ми дина и Медине свете!
а сад не знам шта од мене жели,
реци *Усо*, беше л' тако, је ли?“
Слуша судац, па све главом мрда,
а *Уса* се мигоље и врда,
признат' мора да је *бакрач мали*
збиља узо', — ама тек у *шали*.
„Е, мој *Усо!*“ — кадија ће рећи:
„од правде се не може утећи!
Ораније кад рађају дете,
онда, вала, Медине ми свете“:
„Није чудо, што и *мрјети мора*,
сваком дође вала *смртна хора!*
А ви хајде, крећите се дому,
па за *сина* де потражи *мому!*“
Тако *Усо* са хоџом настрада,
од пакости све му дрхти брада,
е, ал' оно што те самог боли,
и другоме брајко, не посоли!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Слуга. Господине! Ту је кројач. Хоће да му исплатите рачун.

Госп. Кажи му нека чека.

Слуга. Ал он вели да неће да чека.

Госп. Е! Па то је још боље. Кад неће да чека, а ти му реци нек иде.

Супруга. Хоћу да ме довече водиш у циркус.

Супруг. Та зар те нисам, кукавац, јуче водио на бал, прекјуче у позориште, — па зар и данас?!

Супруга. Ја хо у да ме до вече водиш у циркус.

Супруг. Имаш ли ти, жено, бога?

Супруга. Имам.

Супруг. Е па иди с богом.

Мајстор Лука био је глув. Па је уобичајио кад му млађи што говоре он им каже: вичи већма!

Једаред добије новог калфу. Овај дође да му нешто каже: А мајстор њему: Вичи већма!

Калфа понови то исто само мало гласније.

Мајстор. Вичи већма!

Калфа. (Каже му то исто још гласније).

Мајстор. Вичи већма!

Калфа. Е, да богме да. Ако узморам тако викати онда ћу промукнути. Па онда нећете чути ни толико.

А. Ала бога ти, што ти твоме синчићу не тепаш друкчије, него га увек зовеш мамлазом?

Б. Е знаш, име му је Лаза, а иначе је врло налик на маму — па куд ћеш онда згоднија тепања него мамлаз.

Неко те неко наумио да штеди, па за то купи у ц. и кр. трафици кутију цигара од најефтиније сорте. Али други дан ево ти га у трафику и моли да те цигаре приме натраг.

Трафиканат му рече да то не може бити, а уједно га запита зашто цигаре натраг доноси.

Одговор. Е знате, рекао ми је један пријатељ, ако те цигаре будем пушио, мораћу повратити. А ја к'о велим боље је и за вас, да вам их повратим сад, него после кад их испушим.

А. Је л' то ваша девојчица?

Б. Није. И то двапут није.

А.!!! — Како то да разумем?

Б. Ето тако: прво, није моја, — а друго није девојчица, него је мали момчић.

Н. Господине. Ви сте човек имућан.

Н. Н. Може бити.

Н. Ви сте човек увиђаван.

Н. Н. Може бити.

Н. Ви знате да сам ја човек поштен.

Н. Н. Може бити.

Н. Па узајмите ми сто форинта.

Н. Н Не може бити.

Кад је Марко Шалић испросио девојку, замоли је да му се закуне да ће му бити верна.

— Ох хоћу, хоћу. Тако ми жива бога. Бићу ти верна до гроба.

— Стан'! То не примам. То ми је много.

— Како да ти је то много?!

— Мени је доста ако се закунеш, да ћеш ми бити верна до своје педесете године; а за даље верујем ти и без заклетве.

Милостив' допуштај.

Са Тисине висине допушта се и нама нешто. Да се не каже, да смо оданде са свим мађијски заборављени.

А шта се допушта?

Допушта се, да се Разцовићева заклада сме загрлити са покојном словачком Матицом.

Кајао би се.

Неки млад човек упао беше у неку неприлику и хтеде се због тога убити.

— Хе, видиш драги пријатељу, — тешио га је један старији познаник — не треба одмах у очајање пасти. Узми само н. пр. мене. И ја сам био млад, имао сам таке неприлике као и ти, па сам се и сам хтео убити, и да сам то урадио, веруј ми, и данас бих се за то кајао.

Није само у излогу.

Уђе неки госп. у трговину где су се дечије играчке продавале.

— Купио бих, молим вас, какву играчку моме малом сину. У излогу сам једног лепог магарца видео.

— О, молим вас, имамо и овде унутри магараца на избор.

— Хај, кад бих ја био краљ!! — уздануло је једно свињарче.

— Па шта би радио?

— На коњу би јахао кад бих чувао свиње!

Скупио **Рци—Т.**

СТАРМАЛИ

задаје данас овај ребус:

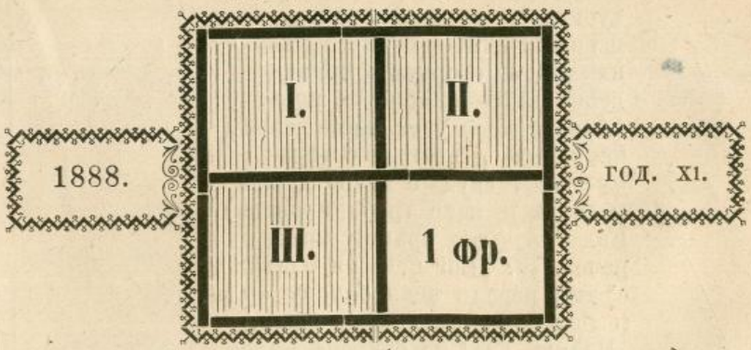

ко овај ребус реши (идеално и стварно) добијаће у награду наш лист **од I. октобра до краја ове године.**

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1889.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе најјефтинији српски календар, који је за ово четрнаест година распростр т у више од 185,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредио је вешти зналац овога посла у нас **Светозар Шакрак-Нинић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

Забавно-поучни садржај „Орла“ за годину 1889. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНИ ДОБРОТВОРИ: **Митрополит Ђорђе Николајевић**, од Тома Крстова Поповића. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Јелка Божићева** од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Детињи плач и мајчина милост**, од Др. М. Јовановића-Батута. б) **Гимнастика плућа**, од Др. (≡). 4 НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) **О гајењу жита**, б) **О главници и рђи**, од М. Петровића. в) **Шта и како да радимо**, од Ж. В. г) **Керпсово сађе**, д) **Која је најбоља ђерзонка**, од Јована Живановића. 5. НАРОДНА НАСТАВА: а) **Од куда су неваљалства на деци?** б) **Како се навикну деца на привреду.** Из бележака † Др. Ђорђа Натошевића. в) **Пијаница пропалица**, од Др. М. Јовановића-Батута. 6. ПОВЕСНИЦА: **Косово**, од Н. Ј—ћ. 7. ИЗ ПРИРОДЕ: **Прелетела звезда — утекао роб**, од С. М. 8. ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА: а) **Српска државна жељезница**, од Ф. Каница. б) **Манастир Врдник (Раваница) у Фрушкој Гори**, од Пантелејмона Јеврића. 9. ПЕСНИШТВО: а) **Учи ђеда свог унука**. б) **Кијевкиња**. в) **Оној цури што преде.** Све три од Змајована. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Вашари и Огласи.**

Илустрације за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. **Насловну слику**: 1. Др. Јосиф Панчић. II. **Ликове**: 2. Митрополит Ђорђе Николајевић. 3. Димитрије Нешић. 4. Иван Гундулић. 5. Даворин Јенко. 6. Паја Јовановић. 7. Ђорђе Малетић. 8. Мита Поповић. 9. Велимир Валожић. 10. Др. Лаза Костић. 11. Светозар Милетић. III. **Слике из наших крајева**: 12. Црква Лазарица у Крушевцу. 13. Манастир Врдник у Фрушкој Гори. 14. Из старе Србије и Шумадије 15 Манастир Раваница и Љубостиња у Србији. 16. Ткање ћилимова. 17. Домаћа слава 18. Српске државне железнице. 19. Тунел на српској железници од Ниша до Пирота. 20. Мост на српској железници од Ниша до Пирота. 21. Назарет у Галилеји. 22. Зетски дом на Цетињу. 23. Учи деда свог унука. 24. Српкиња прела. 25. Кијевкиња. 26. Крштење Руса пре 900 година. 27. Весела браћа.

„Орао“ за год. 1889 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25%. **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЋ“ мали календар са сликама за год. 1889. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часослова упражненїе въ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленїю въ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом. петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

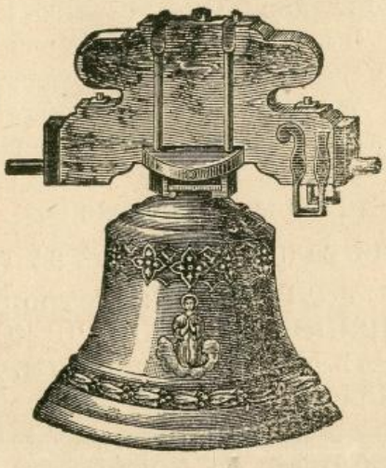

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

3—10

КАСЕ

по најновијој америкапској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

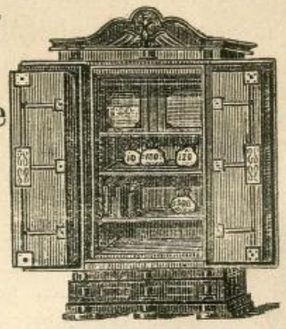

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

15—18

Бр. 28. Год II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. октобра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ТЕЛЕГРАМИ.

САСВИЈУ СТРАНА СРПСКИХ. Молимо, јавите брзо кад се почиње четврта четврт претплатницима „Стармаловим“, — да се не би закаснили са претплатом. Antwort bezahlt.

ОДГОВОР НА СВЕ СТРАНЕ. Почиње се баш сад, овај час, са изласком овог броја. Јавите, то молимо, и другима, који су заборавили да питају.

По други пут. . .

По други пут избор проте,
Са расцепним апаратом, —
Не би ли се раздвојио
Брат са братом.
Сада знамо ко неслогу
Силом тражи,
Коме ј' мио пос'о клети,
Пос'о вражи.
Знамо ко у здраву ногу
Воли киван трн забости
(И то својски, подубоко,
Чак до кости).
Сада знамо чија ј' рука
Кварy вична, —
Ал већина ипак оста
Непомична.
Само дванајст сецедента
Реву видно, —
То, до душе, није много
(Ал је стидно).
Победа се тим не квари,
Тим не пречи — —

Ал из „светих“ уста чујем
Ове речи:

„Кад већ нисам више мог'о
(А то ми је врло жао)
Ал ипак сам сриску слогу
Барем мало рашчачкао.“

† † †

А јадна му така слава,
Тако дело!
А јадан му таки образ,
Тако чело!!

Један Новосађанин.

Ово — оно.

Кад се ономад у Бечу кр. Милан зажелио своје кућице, своје сло-бодице, и кад је већ сео у каруца да се одвезе на жељезницу, сети се он да је још нешто заборавио, — заустави се и сврне к посластичару Дембелу, Демелу (како ли се зове) да напуни пуне џепове покераја, да тиме у Београду послужи своје верне, т. ј. ако још кога верног нађе. — Ђаволани су ти бечки новинари, те су и тај Миланов скок као нешто врло важно прибележили, те смо тако и ми дознали и томе се обрадовали. То је, додуше мало чудно да кр. Милан на посластице заборави, ал ипак је лепо што се и у последњем часу на њих сетио.

Ми сад можемо нагађати шта је коме купио.

Купио је за цело какве лепе мушкацоне за какве још лепше женскацоне.

Купио је пуну штаницлу брусцелтла, за своје карташке другове, који ће таки хтети да се играју пуништака па није у реду да им дође празних шака.

Купио је једну велику пишингерторту за оне, који још и данас пишу по новинама како њему годи.

Купио је много флаша дунста, — ал то је било излишно; у Београду је и без тога јако dunstig

Купио је једно перо од чоколаде, за Перу Тодоровића, — кад га стане гристи, да му не буде са свим горко.

Пуслица није ни тражио, — тога је сит из „Стармалог.“

Понео је и хинеског пецива; — то је добро уз руски теј (ако би га случајно морао пити).

Понео је и малцбомбона; — јер може се наћи каква Малчика која је од живе жеље про (мал не рекох: од живе жене) промукла.

Понео је једног генерала од шећера; — јер они живи нису му здраво слатки.

А народу, њему је наравно понео мацуна од шипака, (но можда ће се предомислити пак ће га сам појести).

Збиља! Мал нисам главно заборавио. Николи Христићу понео је једну индијанску крофну. Ви знате како те крофне изгледају! као неке мале бомбе. Ту крофну моћи ће чича Пикола лепо употребити. Кад се буде Милан шетао по Калимегдану, Никола може ту крофну испустити испред краљевих ногу, па онда повикати: Атентат! Људи, атентат! Ево орсинијева бомба! петарда. Ту би бомбу он опет подигао и код куће појео; али та индијанска крофна из Беча оправдала би после свако ново насиље, стегу, изузетно и опсадно стање.

Ето тако мислимо ми о посластицама купљеним код бечког цукерпокера.

А како мисли кр. Милан? — то не знамо.

А како мисли народ у Србији — то опет он зна.

Но манимо се посластица. Сетимо се и чега другога. Ето на пр. ја сам се сетио оне красне нове сале, што је скоро отворена у Панчеву, где је само на молерај потрошено 1,500 фор. — Лепо је то и красно. Кажу да та сала може за пример служити. Ал мени је милије оно време, кад су се негда врли Панчевци у мање и немоловане собе збијали па нису салом већ собом другима за пример служили.

Сетио сам се и тога, да се бан Хедерварио вратио са свога тријумфалног пута из Загорја. Што је то био дочек, то лугари и жандари још никад нису запамтили. Народ га је већма запамтио, јер је цело одушевљење ишло из његовог џепа. Било је и искрено, јер је многима сад џеп искренут. Но ипак је парада била велелепна; — веће и искреније параде само би онда могло бити, кад би се чуло да је бан изабран за цара у Хинеској, да се тога избора примио, и да сутра тамо одлази, да Хинезе усрећи.

Кр. Милан у Синагоги.

Ја се шетам по широком Бечу
Да опружим своје танке ноге;
Наједаред вијакер дозврја,
И застаде баш код синагоге.

Двокрила се отворише врата,
Синагога као да се смеши,
Из каруца краљ Милан изиђе,
И унутра, међ Јудеје спеши.

Ту је тишма радозналā света.
Уђем и ја с преподобним миром,
Ту бар могу — прилика је лепа —
Пред Миланом стојат' под шеширом.

ПОДЛИСТАК.

Како се чика Арса оженио.

(Ако није истина оно је лаж).

Чика Арса је био човек врло веселе нарави. Волео је друштва, и радо се бавио у друштву, али му је *слабост* била, што није марио за *слаби* пол, него се увек држао овејаних репрезената мушке снаге, мушке главе, и мушке врлине.... Мрзио је на жене, јер је у свакој видео само: Еву....

Пријатељи његови трудише се, да га ожене, али залуду. *Браца* Арса опирао се тој намери све дотле, док није постао *чика* Арса; и тако остаде и под седу главу *„благонадеждни....*

Једно вече славила је мала, али одабрана дружиница, имендан једнога члана свога, у гостионици код „црвене шеве.“ Пило се, пило; певало, веселило... Чика Арса пође веома — рано кући; *„ал' ио најлак иосрћући“*...

Несигурном руком отвори врата од ходника, и пипајући десно-лево, докотура се до својих собних врата. Кроз пукотину једну светлуцаше неки сјај. Чика Арса застаде — „Хула једна, тај мој шмокљан Маша“, — прогунђа у браду, — „за цело је заборавио угасити лампу у соби“ — Љутито отвори врата, али остаде као скамењен на прагу. Али не с тога, што је велика лампа збиља горела на столу, јер „тај шмокљан Маша увек по нешто недотупавно уради“, — него због призора, који му и оно мало здраве свести помути. — При столу, седела је — — *женска прилика*, и, као што се он, крај све буне у глави, могашо уверити, баш *красна, млада женска прилика!* Лепотица је везла неки појас, што га новорођена деца обично као уздарја добијају. — На лишцу се опажало, да је то красно чедо у некој тузи; чика Арса је видео чак и сузицу једну, која се низ лепи образ скотрља. — С тога му суну кроз памет, да је ваљда натрапао на какву кућевну брачну сцену, која са сузама почиње, а са „снаш-Пелиним придикама“ свршава. — У томе га још већма увери грдна нека „штримфла“, која је на другој страни стола лежала, и чисто доказивала, да у овој брачној драми ни *„режисер“* не фали, и то у виду какве грдне „шлофкапе“, великих наочари, кукуљавог носа у кратко: *слатке шупице!*.... „Баш сам магаре“, — гунђао је чика Арса, — „да ја натрапам у туђу собу!“ — и лагано, нечујно, хтеле се повући натраг. — Али на његово дивно чудо, сад се лепојка диже, и погледом пуним срдачнога бола пође му на сусрет, чика Арси се поче соба око главе окретати. — Па она се и не чуди, од куд ја да рупим у то доба амо!? мрмљаше сам у себи, и да би се он на фини начин извукао, започе извињавајући се:

Забрујаше оргуље грохорне
А уз пратњу харфа псалмозарни,
— Српска химна .... бечка синагога —
Ех Жиди су људи благодарни!

Молебствује за српскога краља:
Да му бог да (рад Чивута) здравља.
Мичу с браде, рад веће параде
(Ја случајно писам имо браде).

Мичу с' браде, рад веће параде.
Свака брада свој интерес циља,
А напокон диже се рабинер
Па српскога краља благосиља.

Милану је годило, рек'о би,
Ма да му је лишце било тавно; —
Благослова православне цркве
Он се није достојао давно.

Свршује се. Свира се; пева се.
Неким расту крила и окриља.
Милан скаче у каруце своје —
Рабинер га удиљ благосиља.

Ту је било разних рапортера;
Све новине то ће да раструбе, —
Па што не би и ја „Стармаломе“
Без икакве приметбице грубе.

Краљ се Милан за тим враћа дома
С благословом синагогогурним, —
За тај пртљаг не ће платит' ништа
Макар да се вози влаком журним.

Сад је Милан ено већем доле,
У Србији, у народа среди.
Сад назимо шта благослов Жидски
За Србију вреди.

Ћаче Виндабонче.

Ћира. Кажи ти мени зашто у Србији учитеље премештају тако често, — и то баш у зиму.

Спира. Е, свако зашто има своје за то. Учитељска је плата мала. Дрва су скупа. Лако могу да озебу. А премештање и кретање (то зна г. Владан као доктор) људе загреје. Ето ти, за то се учитељи премештају зими.

Ћира. Имаш право. Загрејао би се и мало већи господин, кад би га зими са свога места крепули.

П у с л и ц е.

⊙. Кр. Милан се радо хвали да је он у Србији подигао кнежевину до краљевине. На то би се могло одговорити са овим питањем: *А ко је краљевину понизио до капларије?*

---

§. Кад какав велики Tausendkünstler направи какав чудноват кунст, онда се људи чуде и кажу: је ли тај сам?! — Кр. Милан је кинстлер друкчије феле; што више кунстова прави све се већма види да је сам.

„Опростите, милостива“....

— „„То се неда лако опростити,““ доби за одговор. „Ја сам у кавани мало дуже остао“.....

— „„Та већ је скоро 2 сахата.““ —

„У оној журби, да кући дођем“....

— „„Лепа журба, до душе! У зору!““

„... погреших у вратима“....

— „„Какав је то разговор?““

„ — — — и ето дођох у туђ стан.“

— „„У туђ стан? Господине, ово је *ваш стан*. Погледајте га мало боље.““ — —

.... . *Његов стан?*... ал за бога. Та он је још „*шуно-надеждник!!*“ Зар он *ожењен?!!* — „Или сам *ја* луд, или ово *лепо дете*“, — промрмља чика А са кроз зубе. —

„Милостива“, поче сад у све већој забуни, „милостива госпођо! Ја се зовем Арса Арсеновић“....

— „„Па то ја ваљда тек знам?!““

„А станујем у главној улици, број 17.

— „„А нашто тај говор? Ви сте *код своје куће*.““

..... Чика Арса се убезекну још већма, збиља, *код своје куће??* Погледа унаоколо; Бог и душа, то је његов стан, само мало дотеран, улепшан. Види се, да је женска рука овуда спремала. Али сад се у глави Арсиној породи нова мисао. Шта, зар ова лепа женска, ово, тако рећи, *дериште*, сме њега, чика Арсу, за нос вући?! Шта мисли она с' тим?.. — И неки необични гњев обузе му главу. Требало би, да јој покаже, *ко је он*, како се с' њиме не сме *шала* сбијати, — и тако осорним гласом избрецну се на њу: „Па шта *ви* онда радите овде у *мојој* соби? *Шта ће те овде?*“

Млада женица погледа га најпре сузним очима, па онда се деси нешто, што се Арси још никада дотле десило није... Лепотица врисну, полети и *паде му на груди*. — Ручицама обгрлила му врат, па плаче, јеца, да би се камен смиловао. — Арси се коса накостреши, кожа најежи Шта ће сад? Шта да започне са овим лепим дететом, које му јецајући о врату виси? „Та,. та оно,.. знате,.... нисам ја баш тако мислио“... поче се извињавати. — Сад му лепојка притиште врео пољубац на његово и онако ужарено чело и меким гласом одпоче: „Је ли, Арсо, је ли *мужићу* слатки, је ли, да се не срдиш више на твоју *женицу*? Ти си хтео да ме казниш, што сам тако дуго чекала на тебе, нећу више никада! Али знаш, то је само због *маме*, знаш већ каква је, па сам хтела, да те дочекам. . . Али сад хајде, *слатки мужићу*, хајде у твој кревет, па се лепо испавај, а сутра кад устанеш, неће мама ни знати, да си тако дуго изостао. Хајде, душо, хајде! Лаку ноћ! Лаку ноћ“!

(Свршиће се.)

□. За госп. министра Ракића ружно је казати да је о т е р а н. Лепше је, истинитије је кад се каже да је о-д у в а н.

⏃. Знате ли каква је разлика између принца Кобурга и нашег Доситија Обрадовића. Доситија је скупио „*Собраније разних полезних вешчеј*“, а Кобург би сад да скупи *Собраније* разних полезних креатура.

+. Још и то. Доситеј се својим „*собранијем*“ прославио, а Кобург ће са својим „*собранијем*“ да н а с е д н е.

🚶. Кажу да руски цар без по муке једном руком може да дигне три центе. Даклем он се не би ознојио кад би, н. пр. ради опкладе, подигао и најдебљег Србина.

🐎. Е, ал кр. Милан, он је још јачи. Он се сад вежба у томе да сам себе подигне и баци по километра далеко.

△. При другом избору проте нашла се једна цедуља празна. На тој цедуљи остало је ненаписано име: „*Павелъ Немешъ*“.

✳ Сара Бернардова, та најмршавија глумица овога века, спрема се да дође у Београд на неколко представа. За то време биће забрањено шаљивим листовима, да не смеду правити неслане вицеве, јер то ће правити публика и сама.

Ђука. Дакле Новосадска репрезентација није чекала нову годину, кад се обично честита, него је већ сад честитала министру Чакију.

Шука. Ћути, бога ти. Каква су данас времена, лакше је честитати министру док га још не познајемо, него онда кад га познамо.

Великодушност.

И у ватру, и у воду,
за тобом ћу, душо, поћи;
само накит, што га тражиш,
тај купити нећу моћи.

За љубав ћу твоју, душо,
приносити жртву сваку,
само немој за хаљину,
да ми тражиш свилу каку.

Што год срце теби жели,
реци само душо драга;
само шешир што си хтела, —
— мани души до сто врага!

Ако имаш још'те штогод,
што би хтела љубо млада;
драге воље! Само немој,
да ми кеса при том страда.

И у дану и у ноћи,
твоје су ми жеље свете;
само да се о њих, душо,
мој буђелар не заплете.

Све што имам, све је твоје,
свака брига нека пане;
само пази да у џепу
која пара преостане!

(По немачком.) **Др. Казбулбуц.**

Тражи се.

Тражи се уредник, који би знао целом свету намесити колача.

Тражи се филоксера, која би била тако луда, да би загризла и у турске л о з(ов)е.

Тражи се хуљов, који се није никад хвалио својим поштењем.

Тражи се куга, која не иде у свој род. (Бар ми је Срби ретко виђамо).

Тражи се начело, коме не би каплар Никола служио.

Тражи се поштена жена, од које се рђав муж не би радо раставио.

Тражи се узрок, зашто се ономад у Босни земља тресла. (Ал то не траже званични метеоролози).

Тражи се поштен хазафи, који би Матицу Српску редовно денунцирао, и не тек онако дилентански, припадом.

Тражи се млад појетичић, који не опсује сто вера уреднику, кад му не штампа прво недоношче.

Тражи се школски надзорник, који не би смео погледати у очи господину Долги.

Тражи се песник, који би родољубиву штедроту г. Стојачковића опевао у 6,000 стихова. (На ово обраћамо пажњу господина Аце Зуба).

Добар Ловац.

Ловац Вам је грдан!
тај господар Неца:
јуче треви — у в а з д у х —
данас — „п о к р а ј“ з е ц а!

Др. Казбулбуц.

Владика и адвокат.

Вл. В — н. Даклем тако испаде други избор!

Адв. В—ћ. Тако богме. Ти баш као да вам пркосе.

Вл. В. — Даклем ја треба да им покажем рогове.

Адв. В—ћ. Или да им се поклоните.

Вл. В — н. Даклем да касирам и други избор.

Адв. В—ћ. Или да молите за опроштење.

Вл. В — н. Та знам, брате. Ја би радо касирао и овај други избор, само да ми је каквог поле поштеног или побожног повода или разлога за то.

Адв. В — ћ. Е па знате шта?! Реците овако: „*Ја касирам и други избор; касирам га зато, јер трпиут бог помаже.*“ — Зар то није побожан разлог.

(Нравоучение: Лепо је то имати уза се адвоката, који се у свакој неприлици опсети).

Мраша у Карловци.

Ономаде дође
Митрополит Мраша,
Дође да Германа
За савет вопраша:

„Како може затрт'
Савест чина свога“ —
(Јер то Герман уме
Боље од икога.)

—ц—.

Из наше торбице.

Свако правило има изнимака. Па тако се дешава да и муж жену држи у корди. Тако је у дому мајстор Тошином. Његова је жена тако „обриктована“, да му никад противсловити не сме, — а та добра душа врло радо на то пристаје.

Ономад викне мајстор Тоша своју жену: „Јелена!“

Она му се из кујне одзове, рекавши: „чујем?“

Ал Тоша је баш у тај мах зевнуо, па није чуо да му се жена одазвала; за то се љутит продере: „Ти си, жено, глува!“

А добра душа утрча у собу, говорећи благо: „Јесам, јесам, глува сам!“.

Састали се **А.** и **Б.** на Вутошком вашару.

А. Одакле си, пријане?

Б. Из Новог Сада. — А одаклен си ти?

А. И ја сам из Новог Сада.

Б. Е, па то се онда ми одавна познајемо.

А. Ајде да се картамо.

Б. А шта?

А. Па фарбла.

Б. Ал ја не знам добро фарбла играти.

А. Па неморате ни знати. Само ако имате новаца.

Отац. Е, децо, сутра ће нам мама месити питу с месом.

Деца (радосна) Ће, ће!

Мати. А од куд ти то знаш?

Отац. Па ето деца кажу.

Наширванов одговор.

Питали су Наширвана
У мудрости цвету:
Који краљ је понајбољи
На овоме свету?
А Наширван рече:
Само онај то је,
Од кога се прави
И здрави не боје,
Пред ким дрхћу само
Хотимични кривци,
Ниске, подле душе,
Лаже и смутљивци.

Је ли то корак на боље.

Познато је да обољели митрополит Хаџи Сава Косанић већ одавна моли допуштење да се сме вратити у Босну, па ту у каквом кутићу да мирно своје дане проводи, да се болан не потуца по туђини. Четир године како он то моли, а сад тек чујемо да је добио одговора. А какав је одговор? Ево оваки: Висока Влада не би противна била да му то допусти, — али се томе противе сами Срби Бошњаци.

Е баш нам је мило што се и Срби у Босни за нешто питају (а јесу ли они овом приликом баш тога мишљења, то је друга ствар).

По примеру.

Кад сам био мало дете
Мој ме тата здраво вол'о;
Тепао ми ев' овако:
„*Бубо мала, хуљо, лоло!*“

То је њему мило било
А меника још милије;
И ја мишљах да на свету
Лепших дана од тих није.

А сад сам се оженио,
Та ко не би жену вол'о —
Ја сад жени тепам тако:
„*Бубо мала, хуљо, лоло!*“

Пророчанства,

какво ће време бити у брачном животу.

Кад муж жени у октобру каже, да је неће водити на балове, — биће јака зима.

Кад муж у вече рано кући долази и не тражи забаве изван куће, — биће родна година.

Кад жена није болесна а ипак шаље слушкињу у апотеку, — биће суснежице.

Кад жена заборави колика је мужевљева плата, — биће гладна година.

Кад се женине очи замуте, а муж се не сећа да јој треба нова хаљина, онда се неће скоро изведрити.

Кад парница често долази у кућу, — може лако бити олује.

Шаран и жабац.

Познато је да се Срби радо шале; па и у највећој невољи шалом бригу растерују. Тако је и у Банату. Ево шта сам у Банату чуо:

Кад се пролетос вода разгоропадила, немилице је топила њиве и рушила села. Захватила је и једно немачко село, па ни њега није поштедила. Свог га је поплавила, побегло живо све што је ногу имало. Вода поврх кровова. Само се једна сувача још видила, која је била на малом брежуљку. Ту се у води нађе један шаран, који је знао немачки; тај се шаран упути управо у сувачу и ту нађе једног жапца, који је detto само немачки говорио. Шаран запита жапца: „Во ист тер фетер Никлас? во ист ти пезел Лизи? — А жабац му на то питање одговори: „Ист шон форт, ист шон форт, ист шон форт!“

Младмали.

„Сонет“.

Сонет се лако ствара.
Пазите, браћо млада,
Ја ћу га створит' сада,
Макар што немам дара.

Узме се форма стара:
Стих по стих у њу пада;
Крај се са крајем склада, —
И форми нема квара.

Још мало силом прегни,
А форму јаче стегни,
И — готова је стварка.

Сад, песмо, у свет иди!
„*Сонет*“ си, — то се види;
— Ал не види с' Петрарка.

У.

Огледало и жена.

Један супруг посматрао је своју жену три године дана, и дошао је до тог уверења, да његова жена (а можда и многе друге) не би могле живити без огледала.

Ево нешто из његових бележака:

„Моја жена, не само кад меће шешир на главу, него и кад га скида, гледа се у огледалу.

Огледа се и кад кецељу припасује; — огледа се кад пева, кад плаче, кад зева, — да види како јој то доликује, и ако што фали да поправи.

У огледало се погледи чим у јутру устане, а тако исто и кад пође да спава.

Кад ко куцне на врати, прво баци поглед на огледало па тек онда викне: „слободно!“

Кад је загрлим, она преко мог рамена погледи у огледало. Кад сам то приметио, у љутини разбио сам огледало. Ал не вајди ништа, — она је друго купила.“

За знојење.

Ко ће да се зноји,
Томе има лека;
Тог је барем пуна
Свака апотека.

Ено тој од зове
— Красота од света —
А још фкуснији је
Од липова цвета.

То су средства стара,
И знаде их свако,
Све то кожу тера
На знојење *лако*.

Ал ко хоће да се
О к у п а у з н о ј у —
Нек завири у књигу
Порезницу своју.

Лимун (исцеђен).

Момак пише девојци.

Ово ми је писмо сама девојка дала уз молбу, да га „Стармалом“ пошљем. Као увод морам приметити: да је дотични момак ове године код девојчиног оца рис радио, па се тако у девојку заљубио — да се одважио на послетку да је запроси. Писмо од речи до речи овако гласи: Поздрављење од Ђере Шушкаловог да буднеш прија Персо поштена па да питаш твог Чичу и Нану можел доћи притљ Штева наш да тебе проси за мене? Ти прија нећеш наћи боље нег у Банат никад. Мени су казали кад сам код вас рис радио, да си ти поштена и да твој отац има недесет ланаца земље, а нема више деце, а ви у Бачку боље опстојавате, нег ми у Банат, а ја касти више и не тражим, та да. Ја рећи имам оца и матер, ал нећеду дуго живити, јер отац је сипљаив, а мати има јектик: брат ми старији није у кућу, а млађи касти служи код Дрмала на салаш, дакле касги бићемо сами. Како даље опстојавам и то ћу ти касти: кућа нам је баш до Шоралове, само што је наш плац већи два и по клоктора, лане смо и кокошињац нов правили.

Кад сам био последњи пут код вас на вашар, кад сам до тебе у коло игро, кажу да си ти казала: да оно није био ни пруслук мој ни чизме, то лажеш и ти и ко ти је казо, дакле ето, ако ће ду на тако опстојавање пустити — небраним могу ома у суботу доћи, упрегнућу нашу чилашу и пртљ Штевино оме, па ћу доћи. То вече мого би бити што нај казо прстен, а сутра-дан да се пије јабука и могли би нас изјавити, а на крстов дан други

пут, поћда у недељу сватови, ето. И јави ћеш ми и то, кад да дођем по буље, моји злотвори ће се знам једити кад чују, ал нека, нек попуцу од једа. Сад сам срочио нову песму, код нас је већ сви певу: „Шта се оно беља-са, испод стрејом црно“, а тако је певу, когод оно „Баш зато је кер деда.“ А мислио сам и то, ја би дошо теби у кући, зар ја баш морам у Банат живити. Сад ваша воља код вас што 'нај казо. Сад поздрављам Чичу и Нану, и вашег кочијаша Петера и свињара Мишку, и притљ Бертулу ди сам био на квартиљ. Пиши само на мене Ђера Шушкалов, мене знаду и кере наше, табоме. Још и то ћу ти касти да разбереш шта код вас плаћу за венчање да знам кум Шуги касти, сам писо. Ђ.

Промена

На свету је овоме
постојантво ретко,
што је данас преслатко,
сутра буде јетко!
Ено грожђе шећерно
и слатко и зрело,
а у крчми вино нам
увек накисело!

Др. Казбулбуц

Виша и његова Пела.

Виша Шовљански имао је жену, до зла бога лењу; таке лење жене и лењости њене нема удес свачи, нити би мого наћи у сто седам села, као што беше Пела.

Једном дође кући Виша, баш је лила јако киша, — лила ј' киша јака из мутна облака. Дочекавши с прага свога мужа драга, Пела зборит' поће: Е баш добро дође! Ја би јела из баште јабука; али ето мука, покиснућу док отидем тамо и вратим се амо. А ти си и тако већ покисн'о јако, па ти киша не ће шкодити оделу, — ајд' послужи Пелу.

Виша само ћути, нешто му се мути. Ха, ево му згоде! зграби кот'о воде, — поли своју Пелу по сувом оделу, поли је поштено: „Его, драга жено, сад си мокра и ти, не мож' боље бити. Не изгледат више као каква дама; ето сад се можеш послужит' и сама.

У гостионици

Врло рђаво печење добио беше један гост, те ће на келнера:

— Но ова се риба не може јести. Кад је то печена?

— Не знам, молићу, јер ја сам овде тек од две недеље.

Није тежак.

Поклизне благородни господин на улици и тако падне да се јако угрувао, те се није могао ни дићи. Неки доброга срца сељак сажали се, дигне га, метне га на леђа и понесе кући.

Је ли да сам тежак? — упита благородни господин.

— Шта, какво тежак! Носио сам ја брава од четири центе на своји леђи, а не тако као што су благородни господин

Ноћу.

А: Је ли, молим те, не би ли ми могао рећи колико је сати.

Боктер: Сад још, молим вас, не могу, ал' извол'те мало причекати, одмах ћу дудурикати 2 сата, па ћу вам онда већ моћи *рећи* колико је.

Хтео је само да зна

— Је ли, пришко, пошто ћеш ме однети до станице? упита путник фијакеристу, који је поред њега на празни коли седео.

Овај видећи га са великим паковима оптерећена, рече:

— За два форинта. Извол'те сести.

— Захваљујем. Хтео сам само да знам колико ћу уштедити кад пешке одем.

Одговори уредништва.

Новаку у К. и још некима. Ви сте решили ребус у броју 27-ом „Стармалог“, па иштете да вам се сад „Стармали“ шаље до краја године Али ви сте тај ребус решили само *идеално*, а ми смо јасно рекли, да га треба и *стварно* решити, па онда се добија „Стармали“. (Стварно су га решили сви они, који су послали претплату)

„Домаћин“ А ратос хумореске са толико расцопаних глава, разбијених носова, угањутих руку и криминалних процеса.

Л. А Л. Извините. Нисмо се разумели.

САД ЈЕ БАШ ИЗИШАО И МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Још се могу добити сви орођеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часослова оупражненїе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю въ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 3. октобра 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $2^{7}/_{4}$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^{1}/_{4}$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^{1}/_{2}$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

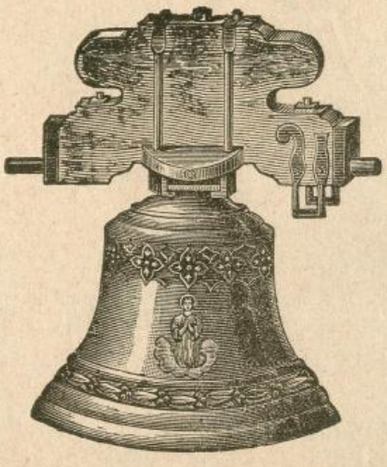

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

4—10 **звоноливци у Вршцу.**

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

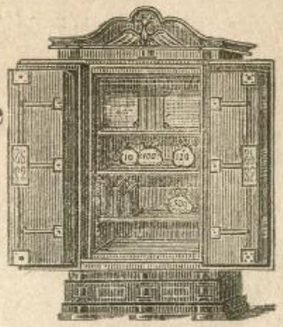

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

16—18

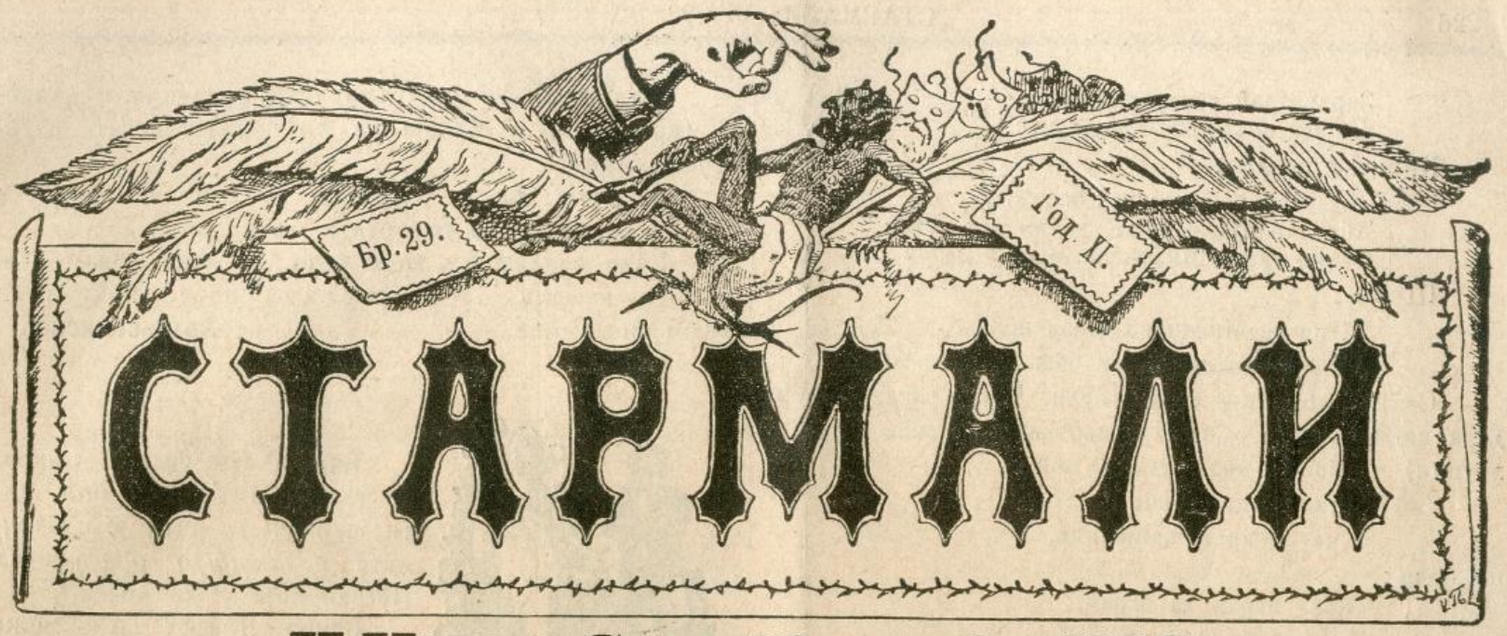

У Новоме Саду 20. октобра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Најновије.

„Ко ће да ме разведе,
Од поштене жене,
Тај ће и раздрешит'
И обвезат' мене.
И неће му труд
Бити узалуд, —
Макар да сам краљ
Пристајем на суд.“

Ал у људи још'те има
Осећаја божје правде,
Тешко им је да у силу
Против душе своје раде.

„Који не ће доле с њиме,
Стављам друге.“

Ал ни други не ће да су
Греху слуге.

„Е кад не ће да кривуда,
Онда мени нема суда;
И ја ево својом шаком
Кидам везу, дерем закон.
А ти, Мрашо, незакони
Мом се чуду сад поклони
Прокламирај развод ови
И, бајаги, благослови.“

Мраша чини покор тај
Ал још ствари није крај.

---

*

Ују сватова!

У Београду је дакле Мраша израдио на чисто! Што конзисторија није смела, јер је грехота, а синод није хтео, јер је срамота, то је Мраша једним потезом пера и хтео и смео и извршио, јер он се не боји ни срамоте ни грехоте. Он само вели: „Христос је казао: што ти Мрашо саставиш на земљи, то ће бити састављено и на небу; а што ти раставиш на земљи, то ће бити и на небу растављено!“

На пример:

Кад Мраша у фарблу састави три кеца као „куншток“, онда ће ти кецови и на небу бити састављени.

Кад Мраша на земљи растави пуну флашу шилера од садржаја јој, онда ће те флаше и на небу бити растављене од свога садржаја.

Кад Мраша растави Абердара са Чедом Мијатовићем, онда ће они и на небу имати „шперзиц“ један од другог.

Кад Мраша растави Гарашанина од Милана, онда ће они и на небу бити растављени.

Даклем сад имамо у Београду младога удовца. То је врло интересантно. Ту још може бити сватова. Чујем да се девојке већ спремају, како ће краљу Милану певати сватовске песме.

Једна ће да пева:

„Терај куме логова!“

(Не знам само ко је тај *кум*, ко ли је тај *логов*).

Друга ће да удеси:

„Жалосни Мрашо шта си чинио“ . . .

Трећа је већ научила:

„Одби се бисер грана од јоргована
И леши народ од свога краља. . .“

Четврта ће певати ону старинску:

„Заран' куме, заран' стари свате,

Зарана нам снаху доведите —
Па их после опет разведите.“

Пета ће певати:

„Сватови уранили пут изгубили
Абердар руком маше, да им пут каже,
Овамо свати Миланови, ово су *двори*...

Шеста:

„Лепи се Милан по *двору* шеће,
Ал' ни с овом другом баш дуго не ће!“

Сватови ће бити врло весели. Чисто гледим Абердара како заплеће у колу (као што заплеће и у политици) и говори подскочице, као:

„Шиљчићи, опанчићи,
С четир прста каишчичи...“

па онда:

„Како играм да играм,
Само да се наиграм,
Док се не *изиграм*... (као Гарашанин што се *изиграо*.)

Гајдаш ће бити уредник „Видела“; већ је одавно надувао мешине.

Мита Ракић ће бити кум, те ће бацати крајцаре, кад стану деца викати *„кес' куме!“*, јер он је накупио доста крајцара, кад је оно био филистар минанције, а за министре се уопште држи, да умеју *бацати новце*.

Стари сват, биће *стари* министар новцоразбацања, Вукашин; не онај што је убио Уроша, него онај, што је убио српске финанције.

Девер би могао бити онај подлипчар „Виделов“, што се хвали да има свог кочијаша. поуздано чељаде, *шаљивчину*, или што-но веле *ђавола*. („*Ђаво* је био мој кочијаш“ — а ту се без сумње мисли шаљивчина, а тога треба у сватовима).

Пустосвати ће бити чивутски новинари и банкери (кредитори) а Мраша ће по обичају певати: *Израјиле ликуј!*

А народ ће одговарати: *„и мње во чревје!* и све ће му се црева превртати од милине.

Како младожења воли кеца, то лако може бити, да ће и невеста бити Картаги-ница, хоћу рећи картаци-ница.

Артаксерксес

Ђира. Хајде погоди, Спиро, ко је то: Нит' је *момак*, нити је *ожењен*, нити је *удовац*, нити је *законито развенчан?* Погоди који је то човек?

Спира. Човек? То не може бити *човек*. Ти се само шалиш!

Кестење.

(За другог из ватре вађено.)

+. Краљ Милан даје писмен налог митрополиту Мраши, да уведе у Србији полигамију (многоженство).

*

§. Мраша таки даје у званичне новине едикт, којим се уваћа полигамија, и мотивира ту наредбу цитатом из светог писма: „Еже аще Мраша умножаваетъ женщини на земли, сицеваго умножаваются и на небесѣхъ“.

*

△. Један муж даје оглас у званичне „Српске но-

ПОДЛИСТАК.

Како се чика Арса оженио.

(Ако није истина оно је лаж.)

(Свршетак).

Око 9 сахати пробуди се чика Арса из првог, дубоког сна. Погледа свуда око себе, протегли се, и зазвони. „Шмокљан Маша“ дође у собу. „Машо! *Је ли већ устала милостива госпоја?*“ Маша разрогачио очи, па не трепће. — „*А где је моја иуница?*“ Машино лице толико се развуче, да већ није могло „шмокљастије“ изгледати. „„Шта?““ замуца на послетку, — „„*наша иуница? Наша милостива госпоја?* Па ми то све *немамо*. Ми *нисмо* Богу фала *ожењени*.““

„Лудове!“ раздера се сад Арса на њега, — „али *ја* имам и жену и иуницу, разумеш?!“ — „„Нека се зовем Максим ако разумем!““ одврати му слуга, — „„толико знам, да су милостиви господин ноћас врло . . . врло . . . весели били““. . . . — Даље не дође; Чика Арса скочи из кревета, ћуши бсзобразног „шмокљана“, и појури у другу собу. Нигде никога! Обореним носом врати се у своју спаваћу собу. седне у наслоњачу и да се у дубоко размишљање: *да ли је он збиља ожењен или није?* Напослетку дође до закључка, да је „*иуионадеждник*“, и да је она лепа ноћашња слика, заједно са „појасом“ и оном огромном „штрифлом“ била само сан, коме је припомогло још и оно старо црно вино, што се ноћас онако немилосно таманило. — Устане, и уздишући почне се облачити. Некако му се на жао дало, кад се сети оног красног „*дериштета*“, коме ни имена знао није, а које му ипак остави у његовом закорелом срцу тако пријатну успомену, тако пријатну, да чика Арса први пут у веку поче озбиљно размишљати о теми, коју је иначе толико мрзио. — Његов „шмокљан“ тек га по кад—и—кад погледи са стране, па као да се насмеши. — Или је био на ћушке навикнут, или — — — — — Чика Арса ћутећи доврши облачење, седе за сто, попи своју каву, припали цигару и опет се даде у дубоке мисли. Знао је, да неки од синоћних другова „доручкују“ заједнички у кавани, дигне се и науми, да оде и да им приповеди свој чудновати сан, узме шешир и већ да отвори врата, кад ал' на једној столици опази нешто покривено марамом. Скочи тамо, дигне мараму и мало се не скамени. На столици је лежала дечија „*фаћлија*“ и једна започета грдна велика „*штримфла;*“ као бесомучан зграби те доказе свога, ноћашњег *живог* сна, и продера се: „Ха, ти угурсузе! Ти шмокљане! Шта је ово? Ха!?“ — —

Али од „шмокљана“ и „угурсуза“ ни трага ни гласа. — Тај очистио чувствија!... — Арса замота ова два „*кор-*

вине“, у којем јавља, да се тим огласом он раставља од своје законите жене и изјављује брак за неважећ.

*

⊙. Него кад се већ може брак развести путем неколико редака у званичним новинама, добро би и логично било, да се онда и венчање путем новина обавља. Уместо толиких трошкова око сватова, од сад би требало само неколико речи ставити у новине.

*

≈. Него онда би ваљало, да слагачи штампарски, док слажу таква венчања, имају певати „Исајије ликуј!“

*

♂. А онај што окреће точак кад се такви број званичних новина штампа, имао би у исто доба свирати у гајде.

*

✕. Разносач новина морао би сокаком викати: кес' куме!

*

⚌. Из целог излази, да су „Српске новине“ београдске постале конзисторија и митрополитски савет, синод и архијерејски сабор, и поред новина су даклем све ове корпорације излишне.

Шоробоцкало.

„Ој весела браћо, жалосна вам мајка“!*)

Гледајте их добро, у нашему „Орлу,“
како их је цртач потревио красно,
мислиш да им чујеш промукнута грла,
и гајада масних извијање јасно,

*) Са погледом на слику у догодишњем „Орлу,“ страна 122.

аус деликша“ у новине, па журним кораком оде у гостионицу. Чим отвори врата, захори се гласан смеј и са свију страна почеше га задиркивати: „Честитамо! Честитамо!!“. . . . . Сад је тек Арса Арсеновић видео, да су му другови сви у *комилоту*, као што је и његов „шмокљан“ био, и мало је фалило те им није о главу вурио онај завежљај, што је донео. — Најпосле се смири и пристане уз ту немилу шалу, па му сад испричају, да су, рачунајући на његову велику расејаност са сестричином једног пријатеља скројили план, који је тако добро за руком испао. Та лепа госпођица била је вољна, да игра улогу Арсине бајаги жене, дочим је у другој соби њен рођак са мајком њеном чекао резултат заједничког комплота, напереног на Арсину равнодушност против жена. — —

Разуме се, да је и госпођица Меланија још истог дана упознала се са чика Арсом, коме се извињала због своје слободе, али за чудо, чика Арса није никако могао да се на њу и на њену раскалашност расрди.....

— — — После неколико недеља седела је *госпођа* Меланија Арсеновић са *мајком* и својим добрим *суругом* у истој оној соби, а „*шмокљан*“ је служио своју госпоштину „*достојанственo*“ и „*виси ено!*“

19/9. 1888. „По немачком.“

Др. Казбулбуц.

Гле, како се само тетурају браћа,
цео шор им тесан, а куће им криве;
док су *догле* дошли, продали су марву,
и жито и сено, и шуме и њиве,
па по шору сад се дигла цела хајка:
„*Ој, весела браћо! жалосна Вам мајка*“!!

Престолница српска црвени од стида;
камилавке црне нанеше јој ругу,
пред Европом целом осећаје наше,
завише нам оци у жалост и тугу.
Са подсмехом гледа туђинштина хола,
шта учини српска несмишљена сила,
а на гробу свести, правде и поштења,
светитељски венац будућност је скрила,
дочим сваки од нас тужи се и вајка:
„*Ој, весела браћо! жалосна вам мајка*“!

Ова би се тéма продужити дала,
ал' срце ми нешто необично куца,
па чим даље хоћу, а оно ми опет,
о срамоти *нашој* о поруги зуца. —
Верујте ми има, „штофа“ и са стране,
где би исто тако *брисати* се дало,
само што се *мене* и милог ми *рода*,
туђинштине злоћа не тиче ни мало,
с' тога и опет *браћи* вичем из прикрајка:
„*Ој, весела браћо! жалосна вам мајка*“!

Др. Казбулбуц.

Тражи се:

Тражи се **мисао**, која **не би могла погинути**, кад западне у наслеђе недостојном наследнику.

Тражи се **јуриста**, који би кр. Милану признао, да је законитим путем своју жену **одјурио**.

Тражи се филоксера, која би подгризла лозу Вука Бранковића.

Тражи се село весело, коме још није горчило веселье загорчио.

Тражи се ђаче **самоуче**, које само **уче а не** прекипи, кад му Герман без узрока одузме оно мало народне помоћи.

Тражи се **завод мрака**, који не мами на **развод брака**.

Тражи се **луда регемента**, да се поклони **пустом генералу**.

Тражи се осми смртни грех, да га опроба онај, који је дојакошњих седам већ кроз и кроз опробао.

Тражи се дело, (или недело) које би **Мрашу** могло направити још мрашнијим.

*

Тражи се претплатник, који би желио да у Новом Саду излази још један белетристичан лист.

Тражи се кадило вјери и образ кротости, да му се даде consilium abeundi.

Тражи се луда, који би веровао, да је Марко Драговић за то затворен, што је „написао неколико песама против кнеза Николе.“

Тражи се педагог који би препоручивао да децу од 12 година треба водити Ронахеру на васпитање.

Тражи се црв, који има у себи толико хазафишага, да пева Szozat и онда, кад га газе чизмом и мамузом.

Тражи се да ја за данас прекинем, а у другом броју опет да наставим. — Јели тако?

Срећа и несрећа.

Није ласно гледати
свога ближњег беде!
С тога многи не радо
на страдалце гледе.

Ал неким је још теже
— од муке прибледе,
Кад морају ближњег свог
да у срећи гледе.

(По немачком.) **Др. Казбулбуц.**

Разумјејте јазици!

У „Гласу Црногорца“ излази „овлаштен приједвод“ Золине приповетке „Снови“. У бр. 38. почиње четврта глава те приповетке овако:

При дну црква бјеше *преклоњена*, *састрта тежином молитве*, са римским *часновнама* наоколо, гдје се још гледаху *лазила*, а на *голијем* прозорима танки ступчићи“.

Ово би било добро да нам когод преведе на наш језик, те да и ми разумемо шта се хоће да каже.

Бачванин.

Патњи крај.

Злопатник један, кукавац,
Заједнуо у муци:
Посадио се на кревет,
— А бријач му у руци.

„Овако с' даље не може!
Крај нек је патњи тој“.
Тако је јадник зборио
Оштрећи бријач свој.

Бријач је већем наоштрен.
Па сад свршетак чуј:

— — — — — — —
— — — — — — —
Ено га, ено — заиста —
Ено га, — сече жуљ

(По немачком). **Ђакеља.**

Или — или?

Покојни П. А. в. бачки, као сваки смртан човек, хтео је, али и умео, да се покадшто нашали. Тако се прича, да је неком згодом позвао своје пријатеље и поштоваоце на част. Кад су се гости искупили, рећиће домаћин:

— Е, сад реците ми, господо моја, како желите да вас угостим. Хоћете ли свињски или волујски?

— Нека буде твоја воља, свети владико! одазваше се гости сложно, по чему се одмах могло познати, да су Срби.

— Аја! Нема ту моја воља никаква посла! рече владика. — Бирајте!

Гостима се то некако учинило зазорно, па се почеше згледати. Најпосле доконаше, да ће бити свакако боље и учтивије, ако му кажу волујски, па како им буде. Тако и учинише. Но кад је било око половине ручка, почеше се један по један обзирати; све им некако застају залогаји у грлу. Ручак је био прекрасан, а послужитељи непрестано вуку јела, да им већ ни имена не можеш утувити, — јест, али вина ни од корова! (јер, као што је познато, волови и подобна животиња, никад не пију за време јела.) Владика је опазио, да су се гости нашли у запари, али је ћутао и смешио се. Но кад братија поштено загореше од оних масних јела, а од вина ни абера нема; досети се нека шаљивчина, па возопи гласом очајничким:

— „Већи јеси Господи и чудна јесу (д)јела твоја!“ па онда продужи: „Јадите, али и пите, јако то јест тјело и кров моја!“ Прости, свети владико, али ја мислим, да би сад већ могли почети мало — свињски. (Јер, као што и сами знате, — т. ј. ако се у „скотоводству“ разумете — свинче и човек, да не би дангубили, у једно исто време и једу и пију.)

Наравно, да не треба да вам причам, како се свршило; бар не вама, који сте имали прилике, да искусите сва добра и рђава својства српског гостољубља.

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

У споменицу П. Т.

Не замерам змији
— Не тако ми бога,
Змија мора пузит',
Јербо нема нога!

Човека се гадим
— Опрости ми, боже! —
Који у срам пузи, —
А побећи може.

„А—о“.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Тина први пут видела „бициклисту“, како јури улицом, па се уплашила и почела викати:

— Мама! Јао, мама! Полудио „шлајфер“, па — узјашио на точак!

Смиљкина мајка добила неке госте са стране, па како јој се у кући није нашло никаквог теста или других колача, на брзу руку купи за једну форинту од посластичара. Кад су госте почеле јести, по обичају стадоше хвалити домаћицу, како су јој колачи изврсно испали за руком, да их је чисто грехота јести.

— Једите само — умеша се брзоплета Смиљка — има још тамо њутра. Купила је мама за форинту.

Учитељ: Је ли, Стевице синко, кад ти имаш две јабуке, па поједеш једну — колико ти онда остаје?

Стевица: Једна.

Учитељ: Добро си погодио, Стевице! Али кад ти Иван дâ још две, колико ћеш онда имати?

Стевица: Молим, господине, та лола мени никад ништа не дâ.

У кући нашег пријатеља Паје сваке године принова. Његова кћи, Зора, већ је била огуглала, да редовно сваке године чује исте речи: „Донела рода бебу кроз прозор.“ Али кад јој летос опет поновише то исто, она забринуто ману главом и рече:

— Требало би тој роди осећи кљун, па да видиш, хоће ли онда моћи донети бебу.

Отац: Кад ти, Пајо имаш три земичке, па поједеш две — колико ти онда још остаје.

Паја (кроз плач): Јес, лако је теби говорити, али мени мама никад не дâ више од једне да поједем.

Мала Цоца: За што ти, мати, носиш сваки дан кратку косу (ошишану)?

Мати: Тако ми се допада.

Цоца: Али мени се не допада, јер овако се не зна, које је од нас двеју мати, које ли је кћи. Него или ти пусти косу или да пустим ја.

Брат Вајин Дејан први пут видео пун месец (јер у то време обично га повале у постељу), па му се та појава особито допала. Онако зачуђен запита мајку:

— Је ли, мама, шта је оно жлатно?

— То је месец, сине, — рече му мати.

— А је ли то твоје?

— То је свачије, које добар и послушан.

— Дај, болан, и мени малко, па цу и ја бити добал.

— Е, чедо моје, то се не може дохватити; то је високо, чак код Боге.

— А ти узми шаму (шамлицу), па се попни цак код Боде!

Таса: Замисли ти, Спасо, једну тицу, па да ти погодим нешто; али немој да ми кажеш.

Спаса: Замислио сам већ.

Таса: Је ли врабац?

Спаса: Није.

Таса: Онда је ласта.

Спаса: Није.

Таса: Е, а шта би могло друго бити?

Спаса: Теле.

Ђурица Брашнарев чуо је више пута, кад се пита за какав лек: „шта је то?“ да се обично каже: „пре лек био, него што ти пит'о.“ Неком приликом остане он сам у соби, па како су на орману стајала стаклад са ушећереним воћем, дочепа једно и почне јести. На то уђе у собу његов отац и подвикне:

„Шта је то, Ђурице?“

„Пре лек био, него што ти пит'о!“ одговори синак и мирно настави свој посао.

Отац: Јеси л' чула, жено, ја више не ћу трпети те комедије. Кажем ти у брк, да је то већ безобразлук!

Син: Не љути се, тата, — јер мама нема блкова.

Послала мати Бранка, да купи две кифле за ужину, а он донео само једну.

— Шта је то, неваљалче? рече му мати. Где ти је друга кифла? Да те нису преварили?

— Нису, богме; ту је и она друга.

— А где је — ту?

— У трбуву! одговори Бранко сасвим задовољно.

Чика Сима.

Како одлане Којиној души.

Која Накарада
Врло много страда
У своме животу,
На своју срамоту.
Жена му је оштра,
Жена му је љута,
Њојзи увек мора
Да с' уклони с пута;
Она му чангриза
Она заповеда, —
А благоме мужу
То је права беда.
Њена реч је прва,
Ал и последња је;
Своју вољу шири,
Другу не познаје.
Каже л': „млеко ј' црно“,
Мора бити црно,
А Кôја се смâњи
К'о маково зрно.
Сачувај га, боже,
Кад би што год рек'о —

Да му викне: „клечи!“
Он би јадник клек'о.
Макар да је јачи
Од ње десет пута
Зазирати мора
И од њених скута.
Мора?!! — Што да мора?!
Том се и сам чуди —
(Ал то већ разуму
Ожењени људи.)

Ето то су јади
Накараде Кôје
Које мора трпет'
Од слачајше своје.
Трпи, трпи, трпи
Тај удес проклети — —

Ви би хтели знати
Да л' се кад освети

Е, па молим, паз'те,
Читајте па знајте!
То овако бива:
(Ал га не издајте)
Којиница слатка,
Врло тврдо спава,
И кад почне хркат'
Милина је права.
Тад се Која смело
Шета по собама
Ал изује чизме,
Па у папучама.
Шета, шета, шмрка
(Ал не сме да кине), —
Нека страшна мис'о
Кроз мозак му сине, —
Он папучу скине.
— И папучу своју
(Малко и са стравом.)
Подржи, подржи
Над женином главом.
Весели се томе
И ужива у том;
Па овако збори:
(Наравно шапутом)
„Ти ли си, што мислиш
Да владаш над Кôјом!?
Ето *ти си* сада
Под папучом мојом . . .
Тако се помама
Пред јунаштвом скруши!!!..
И кад то изусти
Одлане му души.
(Ако још ко пати
Од Којиних јада,
Ето му леп пример,
Како да се влада.)

К. Л. М. Н. О.

Капа с рукави.

Путовала једном два Шијака. У путовању своме превезоше се преко једне реке, па гле! нађоше на обали њеној неке старе издрпане чакшире.

И један од њих не мога да се уздржи, а да у радости гласно не узвикне:

„Е, јес' видио, баш су сретни они што путују! Свашта ти нађу у путу Па ето видиш и нас срећа послужила! — Но, шта мислиш ти, шта је ово, што смо сад нашли? Ја се већ омишљам шта је, ал' хоћу да видим, да ли и ти то знаш.“

— „Хе — хе! Видиш ти њега, како би он мене да проба. Као да бајаги ја не знам да је ово капа с рукави“ — рече други Шијак смејући се, што првоме није испала за руком његова проба.

„Бадава, морам казати да си паметан, јер си добро погодио,“ рече онај, што је мало пре питао. „Па знаш шта ћемо радити с њоме! Обоје смо је нашли те је једна половина њена моја, а друга твоја, али је ми не ћемо делити на поле, него ћу ја метити један рукав на главу а ти други, па нас бар неће сунце жећи.“

Пристаде други Шијак на ово, и они тако учинише. Натакарише сваки по један „рукав“ на главу, а тур пустише да се климата између њих.

И крену се онда да даље путују.

Мало даље сретне их у путу један човек, па ће им рећи:

.А што се вас два Шијака удедачисте с тим чакширама на глави?“

— „Та, Бог с тобом,“ рекоше му Шијаци, „откуд да су ово чакшире, кад је то капа с рукави? Зар још ни то не видиш?“

Човек им је говорио да су то баш заиста чакшире, али они ни да се осоле, већ капа је.

А он кад виде, да са тим закретама не изађе ласно на крај, рече им:

„Но, ви сте баш прави Шијаци!“ и оде за тим својим путом.

А Шијаци, сваки с по једним „рукавом“ на глави, такође наставише свој пут, смејући се глупости тога човека.

Љ. Л.

Верни преводи са српског на немачки.

Тера мак на конац. = Er treibt den Mohn auf den Zwirn.

Боље с миром него с чиром. = Es ist besser mit dem Frieden, als mit dem Geschwür.

То је његово масло. = Das ist sein Butter.

Говори ко преко бундева. = Er spricht so wie über Kürbise.

То нема ни краја ни конца. = Das hat weder Ende noch Zwirn.

На њему се сломила кола. = An ihm ist der Wagen gebrochen.

Нема га ни од корова. = Es gibt ihn nichteinmal von Unkraut.

Неће гром у коприве. = Der Blitz will nicht in die Brennessel.

То му је кост у г ло. = Das ist ihm das Bein im Gurgel.

Враголан.

Фрајла Тина.

Ал' је лепа фрајла Тина,
па како је фина,
Ej, што немам за женидбу,
дораслога сина!
Али сам сам младожења,
то је пакост права,
и самом ми кад-кад срце
живље поиграва.

— — — — — —

Питаће те, што се онда
толико премишљам?
Што за сина, кога немам,
таку срећу смишљам?
А не гледим што *за себе*,
ако бити може?!
Ја, и *жена?!!* Само од тог
саклони ме боже!

Др. Казбулбуц.

Малер.

— Изванредно! Данас сам на два места био и новаца у зајам искао. На једном месту рекоше ми да немогу дати јер ме добро не познају; на другом пак немогу јер ме врло добро познају. Но па нека се ту сад зна човек управљати шта да ради?

Гордост.

— Молим вас господине! — ослови неко једног надувеног господина на улици — ево овде је једна крајцара на земљи, нисте ли је ви можда изгубили?

— За кога држите ви мене кад ме тако што смете питати? Ја кад што изгубим — изгубим најмање сексер!

Леп сан.

Шегрт: Ју-у-у! господар мајсторе! Ала сам ноћас лепо сањао. Ја и ви, господар мајсторе, били смо до главе у неким бурадима. У мом бурету је била смола а у вашем мед.

Мајстор: Но срећа твоја што си тако сањао јер да сам ја био у смоли заврнуо бих ти шију.

Шегрт: Е, ал' кад смо се извукли из буради а ми смо се лизали...

Мајстор: Сваки себе, је л'?

Шегрт: Не, — један другог!

Прија Фема. Чујем да си била јуче у позоришту. Но па како ти се допада нов комад.

Сека Милка. Врло добро. Ванредно ми се допао. Представљали су једног трговца, који је имао седам кћери. Па сви су се седам удале.

Припослано.*)

Учтива молба Чики Кузману!

Зима је на прагу а ми без обуће и нужна одела. Прошле године упропасти нас лед, а ове нас вода поплави. Милостиве душе знаше за јаде наше, и приредише забаву у корист нашу. И ви Чика-Кузмане угледасте се на дичне Србобранце и приредисте две позоришне претставе у корист виловачки исплављеника. Хвала вам на том топлом сећању.

Истина, нас теше и трпљивости уче наши родитељи и г. учитељ, али како зима не чека а у школу нам треба, не чека нам се више; зато Чика-Кузмане учтиво молимо: пошљите нам намењене милодаре, ваљда не ћете све Деда-Андрији дати? — Поручују нам другови из Шапца, да је пало за две претставе преко 100 фор., и кад се одбије нешто трошка око приређивања, требало би да добијемо 70—80 фор. Тако нам се поручује, а ви немојте нашу милошту колика била дуже задржавати, нити себе у сумњу доводите.**)

Још унапред радујући се поклону, и љубећи руке како вама тако исто и осталим члановима суделачима, слободни смо потписати се

У Вилову на појутарије св. Томе 1888.

благодарна сирота деца
Виловачки поплављеника.

---

*) За оваке ствари уредништво не одговара. Ур,

) Шта ће бити Чика-Кузмане са обећањем за српско народно позориште? Ја сам баш слагао онај допис, којим сте обећали сваке претставе по 20 фор. шиљати. Беше већ 12 претстава по 20 фор. чини 240 фор. Лепа свотица, али где је рачун и новци? Позор Чика-Кузмане! да не будете лагач, међутим ја остајем и надаље ваш услужни **Слагач.

САД ЈЕ БАШ ИЗИШАО И МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	„
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	„
Читанка за други разред српске осн. школе	24	„
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	„
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	„
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	„
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8	„
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	„
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	„
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	„
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	„
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	„
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10	н.
Изъ Часослова оупражненїе въ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю къ нар. оучилищахъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30	„
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16	„
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25	„
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2	„
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60	н.
„ II.	60	„
Велика катавасија	1. —	„
Мала катавасија	20	н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1. —	„
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10	„
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	н.
Нове метарске мере	10	„

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 3. октобра 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^1/_2$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

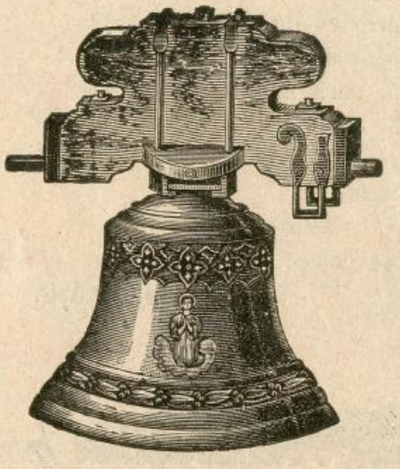

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

5—10

КАСЕ

по најновијој американској системи

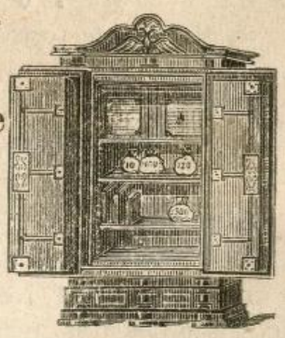

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

17—18

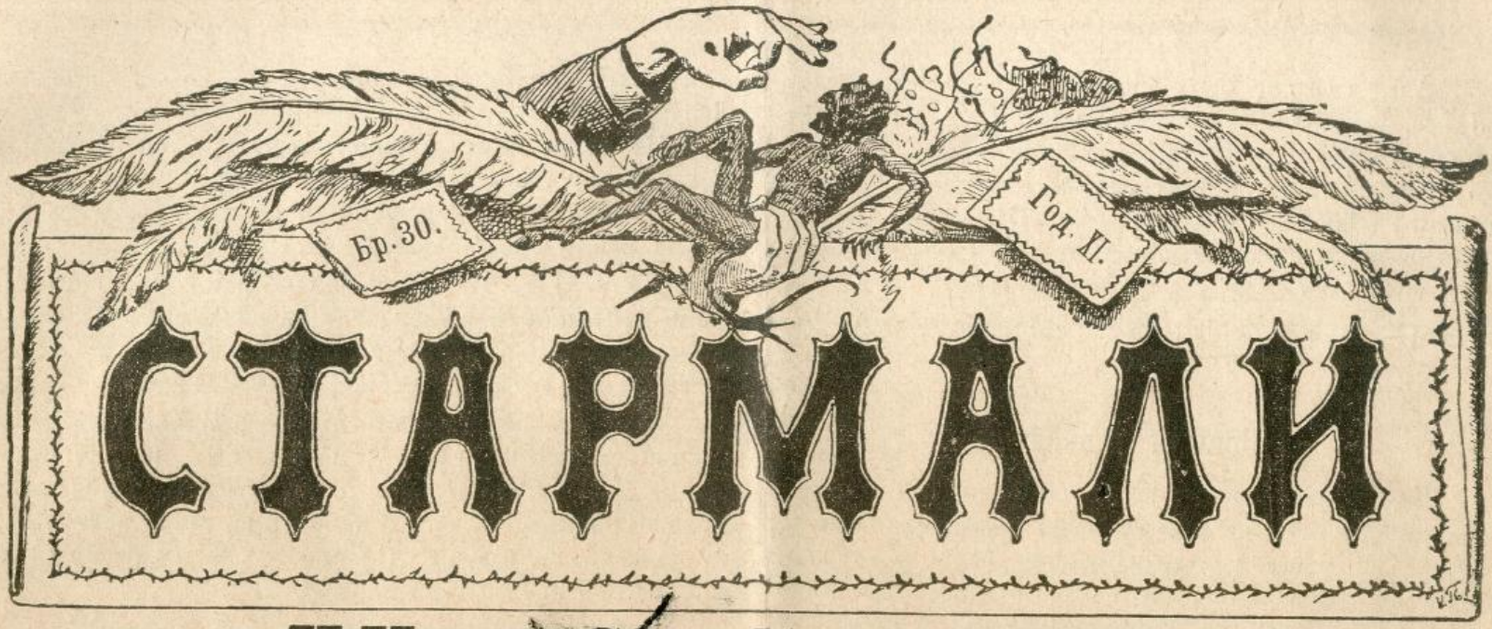

У Новоме-Саду 31. октобра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Српском НАРОДНОМ позоришту.

Хеј и ти си дочекало
Један топал дан;
Из Пеште те погладио
Министарски длан:
„*Одрекни се свог имена,*
Пак ћеш добит' Хан.“

Но зар вреде сви Ханови
Што их има свет,
Да им Србин прижртвује
Својих крила лет, —
Да се рад њи српско име
Баци у замет?!

То ти не ћеш; — ал' не за то
Што си горд и хол.
За то само фластер шале
Мање на твој бол,
Ко ти вели: „*Nessze semmi,*
Hanem fogd meg jól.“

Ти се одсмеј на шаљивост
Таких планова.
Гледај скупи фонду своме
Више чланова;
Доживићеш данак правде
И без — Ханова.

Аргус.

„Ја се срдим на тебе.“

Позната је она друштвена игрушица, у којој један на другог баци мараму, па му каже не само да се срди на њ, већ мора брзо наћи и узрока: зашто се срди. Овај за тим баци мараму тако исто даље; може погодити њоме кога и у главу, — ал од мараме глава не боли; и тако вам је та игра врло невина. Ту шала има толико права, да се очеже често чак и о збиљу. Ал игра остаје игра, и нико неће да се покаже да је љут, јер што прими слободно му је даље дати, и тако остане мирна Бачка, мирна Босна, мирни сви седам краљевина, а општи мир је сада у моди.

То се игра обично у мањем друштву; ал пошто „Стармали“ има неограничену публику, то се у „Стармалом“ из те игре нико на свету не искључује, већ напротив узима се, као да су на близу.

Ајде даклем да почнемо:

I. Марама.

Један каплар. Извади мараму (можда баш ону, којом се Илка угушила) и баци је на Србију. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Зато што жандарима не даш каква велика посла.“

Србија. Баци мараму на Кобурга. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „За то јер ти је ум за Македонијом а пут пред носом.“

Кобург. Баци мараму на арх. Радића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер те нико не воли, као ни мене.“

Радић. Баци мараму на оца Иларијона. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер због тебе нам нису реверзи изишли из моде.“

Иларијон. Баци мараму на дијете Грујицу. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме одучио писати шаљиво.

Дијете Грујица. Баци мараму на „Стармалог.“ „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер се играш непартаичности.“

„Стармали.“ Баци мараму на Абуказема. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме са свим заборавио.“

Абуказем. Баци мараму на Сару Бернардову. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — Што нећеш да се угојиш.

Сара. Баци мараму на кр. Милана. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Што смо ја и ти највећи контрасти.

Кр. Милан подере мараму.

(У идућем броју долази: Марама друга).

Брачни разводи.

Кад човек баци своје наочаре по овоме свету, а он опажа на све стране неке разводе бракова и ако су сви већином такве природе (или неприроде,) да им не треба синод, ни конзисторија, и да им не помаже ни протин ни попин благослов ни савет.

Ето на пример Герман хоће да се брачно разведе са Јотом Грујићем а уједно му је тесно у митрополији, кад се Емилијан Радић у њој хоће да шири. За њих двојицу заиста и нема места. Они су као она два кабла на бунару: кад један унутра, онда други мора на поље. Тако се точак времена на светском бунару окреће.

Цар Виљем III. хоће брачно да се разведе са берлинским новинарима и градоначеоником, те ни не питајући београдску конзисторију изгрди он депутацију грађана и градоначеоника тако, да се чак и Мраша у Београду освртао и заклонио за званичне „Српске новине.“

Жељезнички влак, на ком је недавно цар руски путовао, развео се брачно од својих шина, искочио на страну и ни сам Мраша не мога да га састави, тако се сав распао (т. ј. влак), ма да је Мраши Христос казао: „Што ти на земљи саставиш, биће састављено и на небу.“ (Боље би било да је градитељима жељезнице строжије наложено, да боље и јаче састављају оне шине, а не тек онако Бонтувски и Лендербаначки.)

За време Мите Ракића, министра финанције у Београду, и каса државна се брачно разводила од новца, те је сад и та каса постала удова и распуштена као и краљ Милан.

Но и Мита Ракић се брачно развео са министарском столицом и изјављује у новинама да он није пијанац, карташ ни оно треће, но због тога је пао у немилост код краља Милана.

У Карловцима су многи благодјејанци развели се брачно са благодјејанијем; Герман им је био оно, што је Милану био Мраша, те је у званичним новинама изјавио Герман, да су га на то принудиле заповести, од којих једна гласи: „Гладног не нахранити, жедног не напојити“ и т. д.

И бечки илустрован лист „Немања“ се брачно развео са српском публиком. Кад краљ Милан даје трингелта келнерима у Бечком хотелу 2000 фор, а српским уредницима на потпомагање српске књижевности ни пет пара динарских, онда је наравна ствар, да ће и српска књижевност клонути под Мрашиним благословом бракоразводским.

И тако видимо данас на све стране брачне разводе и разведене бракове.

За то манимо се пребацивања краљу Милану, кад је то данас дух времена.

Него збиља имаћемо опет велику скупштину, као ону од 1858., пре управо 30 година. И онда је била баш као и сада о первозваном Андрији. Него она је скупштина извршила велику промену, па ваљда ће и ова промену — устава (ради чега се и сазива).

Артаксерксес.

ПОДМИСТАК.

Како је брица Сапуновић дошао код барона на бал.

У крчми „код макове седмице“ седели су једног лепог вечера редовни гости при чаши вина, и разговарали се о политици и крмпирима, када уђе око 11 сахата ноћу брица Сапуновић и заиште гордо вина.

„Шта врага“, запита Бећаревић, „ваљда си добио на лутрији?“

„То не!“ одговори упитани, „него долазим управо с бала од барона, па сам с тога за данас аристократа.

„Ти с бала?“

„Дабогме! него шта ти мислиш! Кад је човек одважан, свуда доспе! Приповедаћу вам како је било. Де те помакните се мало!“

Видите, то је било сасвим просто. Пођем ја вечерас у фраку и белом прслуку мојој тетци на шездесетогодишњи рођен дан, јер се надам, да ће ми што оставити, када умре, па када дођем до куће баронове, видим сијасет каруца пред вратима, а из једних каруца сиђе врло лепа госпођа са фризуром à la кошница, која је сада у моди, али тако лепа, да сам се сасвим занео, те станем да је посматрам, но она брзо прође поред мене, а ја ти не будем лењ, него пођем за њом! На једанпут, када се обазрем, видим, да сам у великој дворани међу многом господом, где ниси могао ништа видети, осим ордена и крстова на прсима, генерала, француза и сваког ђавола. Још нисам од страха ни к себи дошао, кад ми се приближи послужитељ са сваковрсним посластицама, а ја ти не будем лењ, него смажем неколико чаша шампањца, као да сам код своје куће.

Наједанпут ми се приближи неки гроф или херцег, шта ли је врага био и рече: „Bonsoir Monsieur le comte, нисмо ли се ми у Бечу видели?“

„Може бити,“ одговорим ја, „у Бечу сам био две године.“

„Ви се здраво коцкате,“ упита херцег.

„Онако!“ рекнем ја, „кад и кад по једну партију. Али шта радите? Од кад се нисмо видели!“

„Ла, ла!“ рече он, „ожењен сам са jeune veuve, хоћете л' ми допустити, да вас мојој госпођи прикажем?“

„Драге воље!“ одговорим ја.

Он ме узме под руку, па ме одведе својој госпођи и

Ћира. Ја сам био пре тринаест година у београдској цркви кад се венчавао тадањи кнез Милан, и чуо сам како је тадањи митрополит рекао.

Спира. Но па како је рекао?

Ћира. Рекао је: „Венчајет сја раб божји Милан, рабје божјеј Наталији“, — а није рекао: „венчајет сја человјек са изузетним положајем —“ и т. д.

Спира. Е ал то је рекао други правилни митрополит; за то је венчање и било правилно.

Ћира. Тако је, тако. Са свим је тако и то што си рекао, и то што си још хтео рећи.

Шиљчићи и опанчићи.

+. Ушли су у туђу собу, закључали за собом врата и навалили на човека . . . (Славна полицијо немој се плашити! Овде је говор само о Николи Христићу и Владану Ђорђевићу, како су навалили на Мрашу да потпише Миланову брачну слободу и „јунгселство“).

---

§. Ко може рећи да Герман није велики добротвор сиротиње: та ето он се и сада постарао да број сиромашних ђака буде што мањи (— у благодјејанију),

---

&. Брошуру Јаше Томића „Народни пријатељ“ не могу пештанска господа да сваре, него је ето *но враћају*.

⊙. Београдски „јунгсел“ посматрао је ону велику бакљаду и илуминацију са „*балкона*“. А кад ће гледати велико осветљење са *Балкана?*

△. Краљ Милан је најпре сам био захтевао и одредио, да се његова брачна ствар одложи до 1. децембра, па онда је ускорио још октобра. А то је сасвим наравно: Децембар пада у божићни *пост*, а тако *веселе ствари*, као што је *развод брака*, не ваља да се у пост обављају.

=. Да л' је чича-Никола и свој капларски штап понео, кад је оно ишао да изнуди потпис у закључаној соби?

≠. Даклем је на поротном суду у Будимпешти опет сијнула „Луча Микрокозма!“

×. Новине су израз *јавног мњења*, новине су раставиле краља Милана од краљице Наталије, дакле их је *јавно мњење* раставило. Па на што онда толика вика!

≈. Герман је свршио своју мисију, па сад даје демисију. Иште пензију — плаветан табак. Ово је као враћати се на плаветан појас.

. Кажу да је Радић рекао, кад је чуо да га је Герман у **Месић** оправио: **умесићу** ја теби!

. Касапин Фегер, Edler von Zehntausendguldenkraut, кажу да се вајкао и говорио, да је он крваво заслужио оних 10000 фор. А који *касапин* не заслужује свој новац *крваво?*

⁂. Види се да је „Српски Дневник“ *момак*, а да

рече: „Machère, да вам прикажем мога пријатеља, грофа од Белолуковца!“

„Ах, господине грофе,“ рече ми госпа, „велика част!!“

„Молим, молим!“ рекох ја, „Ви имате врло лепу косу! Ко вас чешља? Ако вам што устреба обратите се само на мене, ако смем молити.“

„Дивна досетка, господине грофе!“ рече госпа и нестане је у игри.

Хм, помислим ја, ако хоћете на силу да ме начините грофом, не браним. Ал' онда ћу бар грофовски да се и наједем.

Одем дакле у трпезарију, па ти се наклопим на остриге, бордо, шампањац, швајцарски сир и тако даље, кад ал' ево ти мог непознатог херцега с бароном па ме представи њему.

„Велика част, господине грофе!“ рече барон и узме ме под руку. „Ви сте зацело у политичном посланству?“

„Ћутите“, одговорим уплашено, „не говоримо овде о политици; све друго само то не.“

„Све којешта! одговори он. „Овде нас нико не слуша, господине грофе, шта мислите о Америци?“

„Но,“ рекох ја, „многе сам људе познавао, који су се тамо здраво обогатили.“

„Добар одговор!“ рече барон смешећи се. „Части ми, господине грофе, ви сте свршен дипломата.“

„Та“, одговорим ја, „мора и то човек да буде; хоћемо ли у трпезарију?“

Одемо дакле у трпезарију, а мој ти барон започне: „Господине грофе, молим вас, збаците образину, па ми отворено реците: Шта мислите о Америци и Енглеској?“

„Но“, рекох ја, Енглеска је велика нација, много је што шта пронашла, па међу осталим и макарски зејтин.“

Мој вам се барон намршти и упита ме: „А шта мислите о Куби?“

„Но“, одговорим ја, „шта да мислим? Тамо роди добар дуван!“

Мој се барон још већма намршти па ме упита: „А шта мислите, господине грофе, о околностима у Паризу?“

„Да“, одговорим ја, „то ћу вам отворено признати, да су Парижлије први у фризурама!“

„Но, та с вама се не може разговарати! повиче барон, „хоћете ли, господине грофе, бити тако добри, да ми успете чашу вина?“

„Молим“, одговорим ја, „напротив, учините ви мени ту љубав“, и пружим му своју чашу.

није *жена*. Јер док *жене* радо *одговарају*, „Српски дневник“ ево никако да одговори на „Браниково“ питање, које овај већ четир пута понавља.

Шоробоцкало.

Ђука. Даклем кр. Милан морао се позвати на свој изузетан положај.

Шука. Тако је, ко не може да се позове на правилност мора да се позива на изузетност.

Ђука. Ал ако се народ изузме на њега, онда ће му бити положај још изузетнији.

Шука. За то су паметнији они људи, који своју будућност зидају на правилности, него они што се хватају за изузетности.

Епиграми.

I.

Некоме.

Ти си негда Србству доста обећав'о.
Тад је ђаво спав'о.
Сада ти је пос'о наузнака трудан,
— Сад је ђаво будан.

II.

Какво питање такав одговор.

Зашт' је небо пуно звезда?
Казаћу вам ома.
Јер иначе не би могло
Бити астронома.

III.

После нове сале.

Шта ће бит' са старом салом?
То би било згодно место
Да с' у њој сарани
Нотабилитетство.

Арги.

Из писма једног расејаног.

I.

Но и тај Јован Суботић с његовим „Кир-Јањом“ — баш сам се слатко насмејао! Купио сам га пре неколико дана у књижари браће Поповића и Јоцића у Београду, па сам га читао на лађи путујући на пароброду у Гргетег манастир, ту задужбину кнеза Лазара, који се покалуђерио и добио име св. Симеун. У Гргетегу ми даде штумадла лепу хотелску собу № 17. и ту сам добио и „Заставу“, што ју уређује Никола Јоксимовић и прочитао сам ју до краја. Шта вам ту нема! Кажу да је Јаша Томић подигао штампарску парницу против Козме због једног чланка у „Невену“. После пише у новинама и то, да се Мраша брачно развео са својом женом и да се намерава повући са политичког рада у своју воденицу у Гроцкој. И „Јавор“ су ми дали да читам. Врло ми се допадају песме од Иларијона Руварца, а и уводни чланци дра Полита-Десанчића у „Голубу“ заиста су дивно написани. Из гореспоменутог манастира Беочина дошао сам на жељезници у Сентомаш; била је мала вода, па смо споро пловили. Кажу да је у Сентомашу увек мала вода. Сад како су наступили дужи дани, т. ј. зима, ради су Сентомашани да се постарају за боље осветлење и за то буше артески бунар, а улице калдрмишу са „Наше доба“, и добро се гази по њему, само се човек искаља. „Стармалог“ никад не читам, јер астрономија и хемија није моја струка.

„Ви сте одличан дипломата,“ рече барон, када ми је напунио чашу шампањцем, „и мило ми је, што сам вас упознао; али једно ћете ми признати, да ли држите Русију за поштену или за неискрену?“

„То морам казати, одговорим ја, „да су сви Руси, које сам ја познавао, били здраво поштени људи!“

„Не“, повиче барон, „ја видим, господине грофе, да није вредно с вами разговарати се; препоручујем се!“

Он ме остави, а ја не будем лењ, него вам се наклопим на шампањац, па сучем као гуја! Једну боцу за другом, а када сам се мало угрејао, помислим: А зашто не бих и ја играо, као и други људи? На посао! Подигнем мало огрлицу у вис, па пређем најближој госпођици, која је била мени леђма окренута, и рекнем јој:

„Госпођице, смем ли молити за идућу ваљку?“

Она се окрене, па када ме опази, стаде викати: „Пи! Какав безобразлук! Сапуновић, мој кудравичар!“

То је била кћи тајног саветника, коју ја сваки дан чешљам. Сад настане права хука-бука. Берберин? вичу грофови. Quelle horreur! вичу вјвоткиње! Мој непознати херцег дође к мени и рече:

„Ви ћете ми рачуна дати! Ваше оружје?“

„Чешаљ и маказе,“ одговорим, ако хоћете, удалите се три корака даље од мене. Будало једна, зашто сте мислили. да сам гроф? Ја сам берберин и кудравичар, и то мушки и женски, ако вам што устреба, ево моје атресе “

Завучем руку у џеп, извадим неколико мојих карата и бацим их међу њих. Сада се изроди општи смеј, само се барон није смејао, него приступи к мени озбиљно и рече: „Оставите с места дворану.“

„Молим“, одговорим ја клањајући се, „немојте ме једити! Ја сам се здраво добро код вас провео, а ако би хтели, да ми вратите посету, ја сам свако вече „код макове седмице,“ где ћу вам с драге воље приповедати о политици, јер ја стојим са свима државама у дипломатском одношају. Из Италије добијам горку ракију, из Француске парфиме, из Енглеске „енглеско пиво“, из Кубе цигаре, из Русије вотку, а из Америке слободу.

Лаку ноћ господо моја!“

(По немачком.)

Враголан.

У Новом Саду сам хтео да наручим нове хаљине, али је тамо оскудица у штампаријама, које то израђују, и тако сам се морао задовољити уместо једног пара хаљина са два пара кобасица с реном, које сам појео у једној апотеци. Иначе сам сасвим здрав, само ми фали пустара Сириг са њених 4000 златних ланаца и толико златних сатова. Био сам у Сомбору, да посетим патријара Германа, који станује у редакцији „Бачванина“ и врло ме је лепо дочекао и поздравио по бачванској опаклији. Коста Р. уредник „Тајмса,“ грди Лондонце и назива их швиндлерима, а он је — вел“ — Новосађанин.

Ако сте ради за мене чути, ја сам хвала богу здрав, ма да сам прогутао читав један „Виделов“ чланак, што га је написао уредник „Самоуправе“ Пера Тодоровић, још кад је оно у Београду живео као новосадски емигрант. Био сам и на аудијенцији код тиквеног краља. Он баш чита „Србинове записнике,“ што их пише Абердар у својој штампарији у Вршцу и штампа их на својој црвеној фотељи у будућем министарству хинеске просвете, а уз сарадништво игуманије Милеве из оне вароши, што се почиње са мађарском речи ф е н е, а то значи ђ а в о.

Иначе остајте ми здрави, а ако можете и весели! **Расејановић.**

У з д и с а ј.

Уздахн'о сам за тобом,
Девојчице бледа!
— Ту погрешку исправљам
С ова четир реда.

Т. Р.

Страшна претња.

Зар нисте чули да ја са персоналном унијом претим?!
Сигурно сте чули кад се смејете.
Е па кад се сви смеју, смејем се и ја.

Pester Lloyd.

Како је постао први бирц.

Путовали једном Бог и свети Петар по свету. Стизали су у многа села и градове, али нигде да их приме на конак.

А св. Петар ће рећи Богу:

„Како то, Боже, не можеш ти да учиниш да људи постану гостољубиви, па да нам даду где год преноћишта?“

А Бог му одговори:

— „Ја сам њих махнуо, нека раде како год хоће. Али ћу за ово негостољубље ипак ди их казним.“

„О, учини то, Боже, јер су баш заиста заслужили, да их стигне казан твоја,“ рече св. Петар.

Бог тада махну руком, и пред њима се створи назидана кућа, у коју како уђоше, одмах изађоше пред њих човек и жена и запиташе их, да ли хоће јела или пића? Они им одговорише, да би ту да преноће.

И они у кући драговољно их примише на конак, али за — новац!

То је био први бирц, а после тога се као указано прстом казни божје, подигоше они на све стране. А да су њима људи заиста кажњени, доказује онај велики број пропалица у свету, који је са њих испропадао.

Прибиљежио: **Љ. Л.**

Н а с е д а н и ј е.

Неки старац, који је одвео свог јако одраслог мезимца у I. гим. разред у Н. Сад, затече свог „бити имајућег“ ђакелу, где се већ упознао с неким ђаком, који је био растом много нижи од њега и разговара се. Старац запита презумптивног „колегу“ свог мезимца: „Је л' те, синко и Ви идете у I. разред?“

Запитани ђак увређено возопије: „Не идем ја у 1., него у 4.

Старац: „Е, гле молим Вас, ко би то мислио, како сте мали!“

„Е“, рече стармали господин: „мали сам, ал' *много имам у глави!*“

„О“, молим Вас, рече старац. А зар се „синко, Ви не чешљате?!“

Јовилим.

Укор из раја.

Је с' чуо, поп Панто, то није лепо од тебе, што нећеш да држиш кључ Ти бар, као парох п е т р о в а ч к и, требало би да се угледаш на мене:

Свети Петар.

Из позоришта.

Неки Србин, који је имао две добре рипиде, дође у неко немачко позориште на преставу. За све време преставе тако је тапшао и ногама и рукама, да је то свима упало у очи. Између чинова упита га његов сусед, такође Србин:

„Мора бити да вам се особито допада, кад толико лупате?“

„Јок, брате!“ одговори овај. „Незнам ти ја немачки ни беле; него ми је хладно, па сам као човек хтео мало да се — угрејем.

С. Л. Л—ић.

Није могао ни једно да поједе.

У сремском месту Е. био неки Шваба доктор, па дошао болеснику Србину, да му препише нешто за чишћење стомака. Кад је написао рецепт рећи ће: Ово су пилиће (пилуле), па у јутра узиш' две, у подне две, а у вече опет две.“ „Добро“ рече болесник. Када сутра у јутру дошао доктор, а болесник као и пре. Доктор љутито повиче: „Што ниси јела пилиће?“ — „Не могу, господине“, одговори пацијенат, „ево моја ми Јула јуче у подне само једног *пешлића* приредила, па га нисам могао појести, а камо ли два. Аратос ти таквог лека.“

Јовилим.

Ухићено писмо.

Дивна госпођице и поштована комшинице!

Од како сам вас ономад у плавој хаљини са прозора видео, моје срце нема мира, моја душа нема мира, моја мисао нема мира, мој сан нема мира, мој мир нема мира.

Ја сам одсео у хотелу „Европи“, — ви сте даклем и европски мир порушили.

Ако то не поправите; ако ми не дате прилике да се с вама познам, ја ћу вас тужити — Бисмарку.

У име европског мира молим за одговор.

Poste restante

Seladon.

Какве воде.

У мом селу букнула ватра једаред баш о поноћи. Свет поче јурити сокаком, вичући непрестано: „ватра!“—Неко повиче од светине: „Котлове амо, жене, воде!“ Ту је близу била кућа мога кума Аврама Буњкала, па како се његова сирота жена Јока синоћ мало више навукла, није чула да се звони на ватру, но кад тај неко баш под њеним прозором повика: „Жене, *воде!*“ трже се ипак из зна, па онако буновна повиче: „какве воде, бог вас видио! — Дајте вина!“

Јовилим.

Начело једног лечника.

На некој забави састане се богати трговац М. са лечником Н.

Трг. О господине, ја сам се сад сетио да сам ваш дужник. Ама човече што ме нисте опоменули.

Лечн. Знате, то је моје начело, ја поштене људе никад не опомињем.

Трг Добро, добро, — али ако се деси да који поштен човек неће сам својевољно да плати, — шта радите онда?

Лечн. Онда причекам још неколико месеци.

Трг. Ал ако ни онда не плати.

Лечн. Е, онда се уверим да није поштен човек, и — онда ми моје начело већ допушта да га тужим.

А.

Из школе.

Господин учитељ је баш о тројанском рату предавао и овако завршио:

— Немојте дакле заборавити да се јунак тројанског рата звао Хектор.

На ово је Шера Паји рекао:

— Но. ово ће лако бити запамтити. И наше се псето тако зове.

На идућем часу упитаће г. учитељ Пају:

— Но, Пајо, би ли ми могао казати ко је био јунак тројанског рата?

Паја не могав се сетити имена рећи ће:

— Било је Шерино псето.

Разговор.

А. Рђава смо времена дочекали.

Б. Имаш право, брате. Данас човек ако хоће не може поштено живети, ако не краде.

Питање и одговор.

— Кад погледиш горе изнад себе шта видиш?

— Небесни свод.

— А кад је киша?

— Кишобран.

Не треба јој већа плата.

Госпођа Н. је више пута приметила да јој куварица затајива од новаца, које јој за пијацу даје. Једном ће јој рећи:

— Чујеш, Жужика! боље ћу ти дати месечно 2 фор. више плате само немој красти.

— То је немогуће, госпођо, онда бих ја бар 5 фор. штетовала сваког месеца.

У крчми.

— Шта? Ви тек другу чашу пива пијете? А ја већ шесту!

— Ја и не могу више од две попити.

— А ја могу десет!

— Хја, кад бих ја могао толико испити колико ви, ја бих могао испити двадесет!

Није му рекао да је украо.

Неко је тужио свога познаника:

— Овај ми је нанео увреду части, рекао је да сам га покрао.

— То ја нисам рекао — упадне оптужени. То је овако било: Ја сам изгубио буђелар и он ми је помогао тражити. Буђелар нисам нашао. Ја сам му онда рекао: Но, пријатељу, да ми ти ниси помогао тражити, ја бих био нашао свој буђелар.

Код адвоката Н. Н. била велика част. При растанку домаћин устане, да помогне гостима навлачити горње капуте и да их испрати. На то ће му рећи неко од гостију, кад га је дочепао за јаку од капута:

— Та не трудите се, госп. докторе; није то нужно, помоћи ћу се већ и сам.

— Молим, молим, пријатељу, — одговори домаћин — дозволите само. Ја хоћу — и преко обичаја да вас уверим, да адвокати не знају само свлачити капуте, него и облачити.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1889.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе најјефтинији српски календар, који је за ово четрнаест година распростр у више од 185,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредио је вешти зналац овога посла у нас **Светозар Шакрак-Нинић.** Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

Забавно-поучни садржај „Орла“ за годину 1889. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНИ ДОБРОТВОРИ: **Митрополит Ђорђе Николајевић,** од Тома Крстова Поповића. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Јелка Божићева** од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Детињи плач и мајчина милост,** од Др. М. Јовановића-Батута. б) **Гимнастика плућа,** од Др. (=). 4 НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) **О гајењу жита,** б) **О главници и рђи,** од М. Петровића. в) **Шта и како да радимо,** од Ж. В. г) **Керпсово сађе,** д) **Која је најбоља ђерзонка,** од Јована Живановића. 5. НАРОДНА НАСТАВА: а) **Од куда су неваљалства на деци?** б) **Како се навикну деца на привреду.** Из бележака † Др. Ђорђа Натошевића. в) **Пијаница пропалица,** од Др. М. Јовановића-Батута. 6. ПОВЕСНИЦА: **Косово,** од Н. Ј—ћ. 7. ИЗ ПРИРОДЕ: **Прелетела звезда — утекао роб,** од С. М. 8. ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА: а) **Српска државна жељезница,** од Ф. Каница. б) **Манастир Врдник (Раваница) у Фрушкој Гори,** од Пантелејмона Јеврића. 9. ПЕСНИШТВО: а) **Учи ђеда свог унука.** б) **Кијевкиња.** в) **Оној цури што преде.** Све три од Змајована. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Вашари и Огласи.**

Илустрације за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. **Насловну слику**: 1. Др. Јосиф Панчић. II. **Ликове**: 2. Митрополит Ђорђе Николајевић. 3. Димитрије Нешић. 4. Иван Гундулић. 5. Даворин Јенко. 6. Паја Јовановић. 7. Ђорђе Малетић. 8. Мита Поповић. 9. Велимир Валожић. 10. Др. Лаза Костић. 11. Светозар Милетић. III. **Слике из наших крајева**: 12. Црква Лазарица у Крушевцу. 13. Манастир Врдник у Фрушкој Гори. 14. Из старе Србије и Шумадије. 15 Манастир Раваница и Љубостиња у Србији. 16. Ткање ћилимова. 17. Домаћа слава 18. Српске државне железнице. 19. Тунел на српској железници од Ниша до Пирота. 20. Мост на српској железници од Ниша до Пирота. 21. Назарет у Галилеји. 22. Зетски дом на Цетињу. 23. Учи деда свог унука. 24. Српкиња преља. 25. Кијевкиња. 26. Крштење Руса пре 900 година. 27. Весела браћа.

„Орао“ за год. 1889 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25%. **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЋ“ мали календар са сликама за год. 1889. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	„
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	„
Читанка за други разред српске осн. школе	24	„
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	„
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	„
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	„
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8	„
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	„
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	„
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	„
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	„
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	„
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10	н.
Изъ Часослова оупражненїе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю къ нар. оучилищахъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30	„
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16	„
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25	„
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2	„
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60	н.
„ II.	60	„
Велика катавасија	1. —	„
Мала катавасија	20	н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1. —	„
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10	„
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	н.
Нове метарске мере	10	„

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 3. октобра 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^1/_2$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

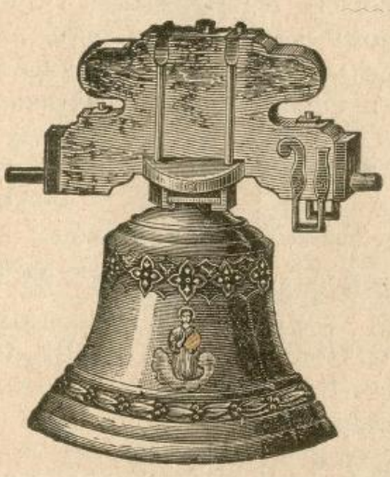

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

6—10

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

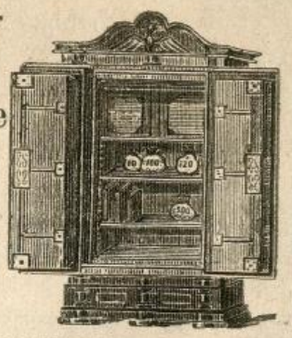

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

18—18

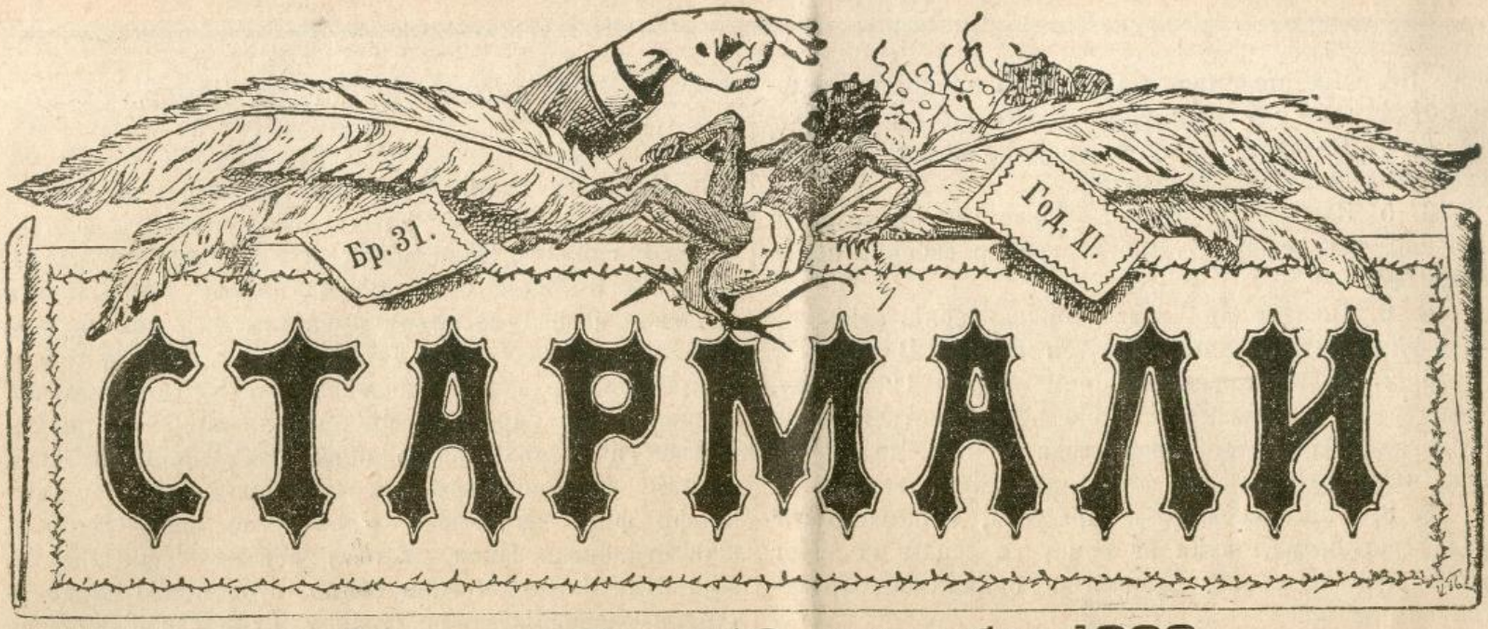

У Новоме Саду 10. новембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Велика скупштина.

Велика скупштина ево ј' обећана
И то обећање нема других мана
Само што је никло из намере худе
Да скандалу већем забашурка буде.

Велика скупштина ево ј' обећана;
Око ње се врзу мисли нових дана,
А врхунац гњева мало се прићута,
— Е па куд ћеш лепше! цел је постигнута.

Ће л' сада бити што од обећања?
О томе се мисли, о томе се сања,
И ако је буде, ће л' бити така
Да у њојзи седе јунак до јунака.

Ал ја боме сумњам као човек грешан,
Па ко човек грешан можда сам и смешан
Сумњам и о Милану и о каплар-чичи,
Да би смели пред таку скупштину изићи.

Л.

„Ја се срдим на тебе.“

II. марама.

Кр. Милан. Узме мараму (ону којом је негда пред олтаром био везат за краљицу Наталију) и баци је на бечког Ронахера: „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер не ћеш да отвориш и у Београду филијал свога завода за филијусе мога развода.

Ронахер баци мараму на пок. Ђ. Рајковића (јер обим ове игре захвата не само све живе, велике и мале, него и све покојнике). „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „Што си писао „Мед и Јед,“ што ниси писао „Мед и Мед“, да људи лакше наиђу на лепак.“

† Ђ. Рајковић. Баци мараму на др. Ст. Павловића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „Што износиш свету, као да сам и ја био присталица твојих начела.“

Др. Ст. Павловић. Узме мараму, обрише зној са чела и баци је на портира у Абацији. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер још можеш од кр. Милана добити већи орден, него што га имам ја.“

Портир из Абације. Баци мараму на барона Николића, ал не погоди њега, већ до њега Стеву В. Поповића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Што си у свакој чорби мирођија.“

Ст. В Поповић. Баци мараму на Долгу. „Ја се срдим на тебе!“ — За што! — „Јер по теби свет суди све школске саветнике.“

Долга. Баци мараму натраг на Стеву В. Поповића, — ал се загрцне, па не мога да се сети зашто се срди на њега. За то мораде дати фоту, чега ради ће, при крају игре бити казњен.

(Следује марама III.)

Нацрт устава за Србију.

(Онакав, каквог би краљ Милан потврдио.)

Пошто је цељ устава, да устави слободу народа, то се установљава:

§. 1. Краљевина Србија зваће се од сад Милановац.

§. 2. Укида се на вечита времена §. 19. грађанског законика, који наређује, да ће се у Србији у грађанским стварима судити сваком једнако, па и владару.

§. 3. Краљ ће с пролећа становати у Тоблаху, у лето по разним мађарским спахилуцима, с јесени у Глајхенбергу, у зиму ће чешће посећавати Беч и Пе-

шту. Но нема нико права критиковати, ако краљ дође по кад кад и у Србију.

§. 4. Владари Србије не смеју се женити са Славенкама, нит са православнима.

§. 5. За случај развода брака између краља и краљице, разрешаваће тај брак звонар саборне цркве београдске.

§. 6. Но да тај развод брака добије законску силу, мора бити штампан међу огласима „Видела“.

§. 7. За све краљевиће, чим наврше 12. годину, одређује се -извесна сума, која ће се употребити на то, да их њихов отац, краљ, води у Беч, код Ронахера, и по другим „интересантним забавиштима.“

§. 8. Гледе насљедства престола, деца из другог краљевског брака, вући ће коцку са децом из првог брака. Деца из трећег краљевског брака имају првенство на престо.

§. 9. Кад краљ љуто ожалости народ, мора народу што крупно обећати, и онда му је народ дужан приредити свечану бакљаду.

§. 10. У Србији и од сад, као и до сад, у интересу земље, не смеју бити паше, а од јако ни Пашићи.

§. 11. Србија као Хришћанска држава, из љубави према Христу, мора веома поштовати и Христића.

§. 12. У интересу напретка, осигурава се влада напредњацима.

§. 13. Законодавна власт, биће подељена у три дома. Први је дом скупштина, други је дом сенат, а трећи и најглавнији дом је—краљевски двор.

Овај устав ступа у живот што пре, док се још народ не опамети. +

Из писама једног расејаног.

II.

Кад сам синоћ устао из кревета и обукао се, одем у ковачницу да фрушткујем. Испред фуруне узмем с гомиле „Наше доба“ и прочитавши у календару да ће од сада двапут на недељу бити блата и лапавице изићем на улицу и упутим се жељезничкој станици па отпутујем у Дуна-Сердахељ, где су свесни бирачи прострли своје поштење па уже да се суши, ма да га нису пре тога ни опрали, ал' за то је мађарски сабор ипак верификирао Сару Бернхардову и тако ће посланик Краус играти „даму са камелијама“ и „фру-фру“ на опште задовољство свију Енглеза, који су донели закон, да онај кандидат посланички, који буде бираче новцем митио, губи право кандидатуре на четрнајст година; но у Тунису и Триполису свашта је могуће, па тако можемо очекивати да ће се Ормошево писмо штампати у „Српском Дневнику“ и да ће се египетске мумије трести од смеха, кад стану православне консисторије купити претплату на Ормошевог љубимца и Фегеров касапски „лајбжурнал“, који је још у уљманској крви умочен. Из Карловаца чујем да је Герман поднео Емилијану Радићу оставку но овај неће да је уважи, него захтева да се Герман покори — (све сами покори!) — и да га моли за опроштење, што је некадањи синодски операт обрао бостан и отишао под купус. За тим сам сео на „луфтбалон“ и упутио се да на њему прођем кроз средину земље, што ми је и испало за руком и за ногом, и кад сам пробио на ону страну земље, дакле на противну, нашао сам онде код наших антипода некога краља, који би по примеру кнеза Милоша хтео да иде у Бесарабију, да се мало одмори од трудног посла за свој народ у Хини и Паризу. Овде у

ПОДЛИСТАК.

Стогодишња парница.

То вам је била ванредна парница. Ту је било две стотине двадесет и осам тужилаца и један којег тужују. Ти силни тужиоци вукли су се клипка са циглим једним човеком, ал не могоше да га надвуку, јер он беше велики, моћан господин: то беше гроф Коротноки. А тужиоци беху слабо опасани, они беху ближи или даљи чланови породице, која се звала Бурецки де Буркошфалва.

Ако ћемо на што, сума око које се водила парница није била незнатна, — од прилике две стотине хиљада форината са акциденцијама. Али за бога шта је то, кад се раздели на 228 делова, а ти поједини делови кад се разделе на више наследника.

Породица Бурецки већ одавна тера тај процес; увек је биран један инспектор из њихове средине, који је од чланова породице утеривао прилоге, да се подмире трошкови око парнице и да се плаћа адвокат.

Парница Бурецкове породице одуготезала се преко сто година дана, и на последак дође у подсмех, у потпрд и та парница и та породица. Број тужилаца бивао је све већи, па ипак све је теже било инспектору, купити прилоге на подмиру трошкова. Људима је већ додијало сто година трошити, а ништа не добијати.

Породица Бурецкова врло је плодне природе, те после 30—40 година — а толико ће још зацело трајати та парница — може их бити на броју читава илада; — па шта ће онда бити? Онда и ако се парница добије, доћи ће на сваког тужитеља неких десет форината.

Еле тако је трајаво ствар стајала кад се нађе један магнат, који је био тако исто моћан као и гроф Коротроки, а уз то, био је и страстан процежџија.

Он се звао барон Балаши. Био је онизак али здепаст и према кратком телу имао је врло велику главу. На његовом лицу јако су (и њему и другима. упадале у очи густе црне обрве, а косу је чешљао да су му на челу била заковрчена као два рога, с којим је роговима претио свакоме да ће га убости.

И убо је многе. Као што рекосмо, био је страстан процежџија. Тај луксус могао је терати, јер је био ванредно богат човек. То је њему било као другима, који се радо играју тарока. Кад добије, то га пријатно узруја, а кад изгуби, то га не боли. Он се тарокирао са парницама.

Једаред седе он са својим адвокатом да пребројe колико су већ процеса терали; бројаше, бројаше, и набројаше управо деведесетидев. — Ни мање ни више.

Хотентотији, где се сада бавим, забрањено је бити директором сегединске опште штедионице, или другим речима забрањено је красти; изузимајући красти пољупце, но колико крађа по шпаркасама спада више у појезију. толико напротив крађа пољубаца, особито у помрчини, спада у минералогију. Герман се озбиљно баш срди на Радића и сад се тако разљутио на њега, да је скоро свима благодјејанцима одузео благодјејаније, изузимајући Стеву Павловића, он ће још који дан уживати га, а дотле ће му Герман и даље обећавати златна брда, а себи ће међутим задржати Бело Брдо, Борово и Даљ. Међутим има још неко брдо у Карловцима и на њему је јако цветао чкаљ. Дакле у Беодри се појавила Естира Шољмошијева и завела је у синагогу неке шактере, који су хтели на неком дечку Омеру да изврше неку омерацију. Но ја ово не верујем, где би „Пестер Лојдови“ људи тако штогод могли предузети, кад то не доноси ни 100% интереса! У Београду се покреће нов лист, који у свом првом позиву на претплату вели, да не може излазити, јер због нехата српске публике не подноси тамошњу климу. Сад сам постао редовним сарадником код два новосадска листа: „Наше народ“ и „Турско доба“ и већ сам доказао, да су сви професори логике умоболни и да би их дакле требало послати у завод за малу децу, коју васпитавају калуђерице на острву Борнеу и Суматри.

Препоручујући Вас мојој наклоности, остајете мој

Расејановић.

Потуцања.

Прво по тупета.

I.

Старији су паметнији.
А млађи су ватренији.

Где с' то двоје споји,
Ту велико броји, —

Тог се душман и најачи
Бар помалко боји.

II.

Живу се вуку не мери реп, —
Бар док му моћ не јења.
Ал за то и он мора
Да каткад длаку мења.

III.

Златан кључ отвара
И гвоздена врата
Али сужник ретко кад
Има тог алата.

IV.

Политику многу
Ветар би одув'о —
Кад је не би ленгер лажи
На пучини чув'о.

V.

Безобразлук његов
Заштита ј' голема.
Јер где да га ћушиш
Кад образа нема.

VI.

Чудан је човек лаком:
Привућ' га можеш длаком;
Ал отерат' се не да
Ни батином ни шаком.

Деда Љ.

„Е, до сто врага! требало би још један процес да поведемо, па да буде пуна стотина.“ — Тако рече гроф Балаши.

Дуго је мислио и премишљао, али узалуд, не мога наћи за стотинити процес ни разлога, ни противника. Не мога се сетити да му је ко дужан, или да му је ко што закинуо, или да га је увредио. И племенити барон поче сад распитивати, да ли ко има какву парницу на продају, — он би је радо купио.

Неко га потсети на парницу породице бурецкове.

„Ха! парница Бурецкова. Ја ћу је таки купити. То је парница. Траје ево већ преко сто година. Таке парнице нема у целој мојој збирци. То је прави раритет. Ја сам већ давно помишљао на то. Јест, купићу је, — само ако је усхтеду продати.

И он се својски заузе за ту ствар, као што се обично заузимају скупљачи реткости, кад се боје да им каква лепа прилика не умакне

Телеграфисао је иншпектору Бурецкове породице да је он вољан процес њихов купити, само ако им је на продају.

Иншпектор, племенити господин Данило от Бурецки, поштовања достојан старкеља са дугом седом брадом, седе одмах да му одговори; написа писмо, (све округла па коврчаста слова), а у писму јавља, да није противан предлогу бароновом. Парница је на продају, и даћеду је врло јефтино.

Барон, чим му је стигло писмо, таки телеграфом запита:

„Па шта иштете?“

И одговор је стигао још тога истога дана касно у вече и гласио је овако:

„Иштемо један царски дукат за сваку фунту парничких акта.“

Барон без много речи пристане на то и после неколико недеља преузме парницу. Акта се премере; — вагнула су управо 8 цената и 22 фунте.

Иншпектор је хтео да се узму у рачун и оних 228 пуноноћија, што је добио од чланова породице. И то припада међу парнична акта, а то би тегнуло најмање осам фуната. Ал на то потраживање барон се љуто наљути; те не хоте признати и пусти да га иншпектор због отих осам ц. дуката тужи. Барон се у себи слатко смејао, јер сад је једним купом стекао два процеса. Даклем он је већ у пробиту.

(Свршиће се.)

---

*

Уштипци.

У Србији хоће да уведу два дома. Само штета, што та „два дома“ мање осигуравају грађанинов дом, него „један дом.“

* * *

У Србији бирају капетани поверенике ноћу. И ако тако устраје, боље је онда да ни скупштина не угледа бела дана.

* * *

Шаљемо бегу Капетановићу ову нову народну пословицу: „Испуњава се, као тврдо задана реч краља Милана.“

* * *

Жандари бију на биралишту народ у Србији. — А да није народ то заслужио?

* * *

У ствари Германове оставке толико је сигурно, да је он оставио, и то оставио на страну, народ и цркву.

* * *

Германова оставка сигурна је и у томе, што ће оставити за собом клетву народа.

* * *

Дакле је избор Крауса потврђен. Да смо Немци ми би рекли: То није више Краус — него Graus.

* * *

Немац би можда рекао и то: Сад је са уставношћу — aus; а ми Срби доста је кад кажемо и — ау!

* * *

У осталом можда је одбор, који је потврдио Крауса, овако филозофирао: „Краусови бирачи имали су од свог посланика бар неке хасне, јер им је давао новаца, а има и таквих посланика, од којих њихови бирачи немају баш никакве хасне.

\+

Муж, који ведри и облачи.

У брачном животу
Потешко је наћи,
Така мужа, који
Ведри и облачи.

А таки је Тоша,
Па за то га штујем,
За то га и вама
Ево приказујем.

Кад му жена ћудљива
У маглу заједри,
Он ту њену зловољу
Својом шалом ведри.

А кад добру „штумадлу“
Не можеду наћи,
Тад, богами, деси се
Да је и облачи.

За то Тошу издижем
Ја на углед свачи; —
Ви се смејте. — али он
Ведри и облачи.

Мудрост са катедре.

Басци, то је народ, који се простире од Пиринејских планина све до половине деветнаестог столећа.

*

Лудост на овоме свету има замашну улогу, као што сам вам више пута практично доказао.

*

И онда је Ханибал са својом војском начинио полукруг, којим је Рим опколио.

*

Тачка се ставља онде, где незналице мећу запету.

*

Има звезда, које су од нас тако далеко, да им ни имена не знамо.

*

Ко није учио географију, тај ће остати до века хисторичан игноранат.

*

Што се тиче спаљивања мртваца, о томе има разних мишљења. Ал ја би рекао да ми то оставимо њима, — па како ко хоће.

*

Овај предмет можда вам нисам добро разјаснио. Али о томе ћете се уверети, кад код куће моју књигу на тенане проучите.

*

Господо моја! Кад би нас запитали: Ко је био већи, или Александар велики или Наполеон први, — ми би безусловно морали казати: Тако је.

*

Сад се зна, да је Статије ретко долазио у двор, па и онда не увек.

*

Прву ноћ после атентата провела је краљица у очајању. А другу ноћ у Нирнбергу.

*

Лелије дошао је у Спарту, где је познао Еурипида, који се у то време бавио у Мацедонији.

*

Вода уџија у себе шкодљиве састојке дима. Кад не би било река, много би нам више шкодио дим, који излази из паробродских оџака.

*

Нема сумње да је Цицерон био највећи говорник старога доба, — али Демостен био је још већи.

Који је ово §...?

Читам, да је у француској земљи
одпочео неки процес сада,
што га води један женик нови,
и његова супружница млада.

Он је беше заволео јако,
макар да је била по све нема,
(Љубав знате, да је врло чудна,
код ње мане на љубавци нема).

Прође сватба! Младенци су сами,
Он је љуби,... она, шта ће, ћути.
У заносу младожења јадан.
„Иберашунг“ големи не слути....

Али „факт“ је: супруга му млада.
У једаред прерадосно цикну,
па му пуна среће и весеља,
грлећи га и љубећи, викну.

„Хвала Богу! Одреши се језик,
што ми до сад к'о завезан стаја,
Ох, сада ћу говорити моћи,
мом говору нек не буде краја“!

. . . . . .
. . . . . .

А супруг јој? . Од весеља грдна,
и радосног овог изненада;
шта учини, када зачу речи,
што довикну супруга му млада?

Брже боље ено јури суду,
да потражи одма развенчање;
Он се, вели, везао за „нему“
јер не трпи женско ландарање!!

. . . . . .

Е, молим вас, господо од суда,
имате ли кој' параграф красни,
да расправи овај процес чудни,
мало смешни, а мало ужасни?!

Др. Казбулбуц.

Допис „Стармалом“ из Београда.

(Закашњено.)

Јесте, била је бакљада. Кр. Милана сам могао видети, јер је био на балкону. Али у оном смрдљивом диму доле, народ нисам могао видети, — шта више, у овај мах учинило ми се, као да српског народа (у Србији) и нема.

Очигледац Жмуровић.

Пасош.

Ишао жандар у потеру за неким касиром који је нешто проневерио. У једном селу сврне у гостиници и ту опази једног господина, који је журно ручао (а још није било ручано доба). Жандар помисли, то ће бити тај. Приступи му и запита га ко је.

Госп. Маните ме; немам ја каде да се сад с вама разговарам.

Жандар. Ви ми морате казати ко сте.

Госп. Питајте крчмара; он зна ко сам.

Жанд. Ал ја оћу и да видим ваш пасош.

Госп. (Зграби јеловник, који беше пред њим, па га пружи жандару).

Жандар. (Чита јеловник). „Јагњећа глава. Гушчије прси. Зечија леђа. Телеће ноге“. (Кад је прочитао а он рече): Све је у реду. Немојте ништа замерити. Збогом. **Ђ—а.**

Натпис

на гробу једног славног лечника.

Овде лежи славни доктор
Ливије Орести.
Умр'о је на пречац,
У сну, без болести.
Није умр'о као
Други људи слаби.
Смрт га се бојала,
Па га кришом зграби.

⊙ ⊙ ⊙

Био је у друштву разговор о политици и то баш о помађаривању. Сви су говорили, само је брат Лука ћутао. Запитају и њега шта он мисли.

Лука. Та ја ко велим од двога биће једно: или ће ђеду нас помађарати, или ћемо доћи до својих права. Али помађарити нас не ће никако.

Чудан одговор.

Један младић напише писмо неком богаташу и замоли га да му узајми 100 фр. — Богаташ му одпише ово:

Млади господине!

Ви желите имати сто форината. То истину разумем. Само ми је нејасна ваша јогунаста логика, по којој ту своту морате имати баш од мене, а не од кога другог. У ирочем ја сам готов да жељу вашу испуним, чим ми докажете, да вам само моја стотинарка може помоћи и ничија друга. *Вама на услузи*

М. М.

Исповест.

Брбљавац један прича нашто;
(А многи ће му верова' већ)
„Лакше је држа' говора сто,
Него задржа' једну реч.

(Fl. Bl.)

Услужност.

Један адвокат дође да посети месног судца. Своју горећиву цигару остави у ходнику на прозору.

Није се дуго унутри позабавио; а кад изиде опази судчева синчића где његову цигару пуши.

Адвокат. А шта ти то радиш?

Синчић. Молим, господине, пазим да вам се цигара не угаси.

Фала Богу!...

Фала Богу, сад је д о б р о,
доживесмо „м о б н е“ дане,
па се ето башкаримо,
посред собе угрејане.

„Стармали“ је одпочео,
да м а р а м у редом даје,
да прекрати време свима,
да угуши уздисаје.

Али ено у сред сигре,
м а р а м а је раздерана,
д р у г у ваља да донесе,
што је ј а ч е изаткана.

Јер кад буду „ф о т е“ пале,
по длану се онда „ж е ж е“,
а од тога млоги играч,
радо пева: „н а ш и б е ж е“!

Де, „Стармали“, де, пожури,
па оплети 'нако „ф и н о“,
да не прођу ти д у ж н и ц и,
Тек онако појефтино.

Него нека длан забучи,
кад ожежеш 'нако нашки,
па макар се т а м о н е г д е,
наједили 'нако врашки!

Јер с р д њ е је доста било,
а са свију н а ш и х с т р а н а,
Сад је доба, да се позна,
ди је било в и ш е мана!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Узео отац свог синчића на крило па га од милоште (и од дуга времена) гладн по челу и запиткује га, тек онако, ма шта.

О т а ц. Је си ли ти татино магаре?

С и н ч и ћ. Нисам.

О т а ц. А је си ли ти мамино магаре?

С и н ч и ћ. Нисам. — А је си ли ти?

Дошао мали Воја у дућан. Ту је био и господар трговац и његов млади помоћник. Воја и не гледа трговца већ се обрати таки помоћнику и заиска за крајцару једну поморанчу.

П о м о ћ н и к (оштро.) Нема за крајцару поморанче.

В о ј а (још оштрије.) Нема за крајцару, јел' те! А нашој куварици дали сте јуче за бадава.

Исти Воја гледа кроз прозор како пада први снег.

Ја њему: Гле, гле Војо, ено пада шећер.

А Воја мени: Па једи га ја нећу да покварим зубе.

Други дан опет ја и Воја гледамо кроз прозор. (Снег се преко ноћ отопио. Онда ће Воја да започне разговор, и то овако: „А камо сад твој шећер? Зар си га свог појео?“

На царев дан лани био је и Воја у цркви. Кад се вратио из цркве кући, запитаће га отац, како је било.

В о ј а. Попа је био здраво весео. Певао је многаја љета.

Запитам истога Воју да ми каже шта ће бити кад нарасте.

В о ј а. Биће оџачар.

Ја. Е да!

В о ј а. А да!!

Ја. Па ћеш ли чистити и мој оџак.

В о ј а. Нећу, у твом оџаку нема сланине.

(N. B. Воја је здраво волео јести сланину.

Запитали малу Сојчицу девојчицу, да ли зна колико има у години дана.

— Знам.

— Па колико има?

— Пун календар. А кад је прецупна, онда има један дан кише.

— Сојчице девојчице, ти си канда јела мацуна.

— Нисам.

— Па што су ти усне тако умељане?

— Само сам костала.

Сојчица девојчица молила матер да јој купи рукавице.

М а т и. А шта ће теби рукавице?

С о ј ч и ц а. Не волем кад су ми босе руке.

Сојчица здраво воли пити млеко ал не може да трпи на њему скоруп. Једаред мати заборави, па стави пред њу шољу млека са скорупом. Сојчица је замоли, да јој о љ у ш т и млеко.

То се матери даде на смеј: бог с тобом дијете, како би се млеко могло љуштити!

Сојчици је било криво, што јој се мати смеје, досети се нечем да јој доскочи и рече: А како ти увек кажеш, да тата љ у ш т и вино, — па тако се може и млеко љуштити.“

Из школе.

Учитељ: Који сд вас зна рећи од-а шта је срце?

Један малиша: Од кромпира.

Учитељ: Ко ти је то рекао?

Малиша: Мој отац увек говори мојој матери: ао срце моје од кромпира! **Кеверишанин.**

Гђица А. Но и ти официри немају душе.

Гђица Б. Како? За што?

Гђица А. Зар ниси видила лаћмана Рудицког, што је мало час туда прошао.

Гђица Б. Видела сам га. Пак?

Гђица А. Пре месец дана умр'о му је отац; а он, несретник јаха на белом коњу.

Бечки студенат сукоби се на улици са својим кројачем. Кројач му се јави врло учтиво и љубазно. А кад је прошао студенат застаде па у себи рече: Е гле молим те! ја сам овом мазгову још можда и платио дуг. А, виш', не могу да се сетим кад.

Умствованије Цинцар-Јанково.

То не могу да разумем. Људи обично траже пријатеља у невољи. А ја кад чујем да ми је који пријатељ у невољи, бежим од њега као ђаво од крста.

У школи.

Учитељ. Даклем, као што рекох, рептилије, то су мале животиње, које по земљи пузе. Ко ми зна именовати такву једну животињу?

Ђак. То је моја мала сестра.

Муж и жена разговарају се о будућности.

Муж. Знаш, жено, ми смо смртни људи. Па ако се сачувај боже, деси, да које од нас умре, — ја ћу продати кућу па ћу се одселити у Срем.

Муж. Даклем шта волеш, кажи: или да узмем фијакера па да те провозам, или да идеш довече у позориште.

Жена. Да узмеш фијакера, па да ме одвезеш у позориште.

Зликовац један дође к вешачу, па му рече: Мене савест тако гризе да више не могу издржати. Ево дођо к вама; обесите ме, п нека буде свему крај.

Вешач. То не иде тако, — ако немате што написмено.

Зликовац. Шта?! Зар човек данас без протекције не може ни на вешала доћи!?

Лекар: Но, како је дејствовао онај лек, што сам вам јуче на повраћање прописао?

Болесник: Ни најмање, госп. докторе! Морађу узети што драстичније.

Лекар: Но, но! Немојте само очајавати. Од сад ћете сваки дан, пре јела — ради штедње — морати прочитати по један б ој „Вражјег Доба“, па ће све ићи својим током. Али нипошто не заборавите: само један број. Иначе не јемчим ни за ваш драгоцени — живот.

Болесник: Ах, госп. докторе, ја то не ћу моћи издржати! Не били се та доза могла смањити бар на половину?...

Мајстор: Е, драги пријашко, шта волијеш: или ручак без вина, или вино без ручка?

Калфа (пијанац): Та оно, знате, господар мајсторе, како је ко навикао. Ја обично највољијем вино после ручка.

Питали неку уседелицу, колико има година.

„Ни једне“ — одговори она — „све су прошле“.

Домаћин: Та јеј, човече божји, што се дајеш толико молити?

Гост: Хвала, брате, баш не могу више. Нај'о сам се, што но кажу, к'о прасе.

Домаћин: Та де олижи и то мало — и тако ће га пцето појести.

Судија: (који је случајно страсно волео пекмез): Но, дакле да чујемо, шта су вам то још украли ти обешењаци?

Тужилац, (пошто је н бројао сила ствари): Одведоше ми хуље још два коња и однеше једно ново новцато ћебе. Ниткови једни! Требало би их обесити!

Судија: Хм, хм!.. Даље... Зар вам нису ништа више украли?

Тужилац: Ништа, хвала Богу!

Судија: Но, па то није ништа страшно, да би сте морали дизати толику хуку-буку.

Тужилац: Да! Мал' да нисам заборавио! Однели су ми и један велики ћуп, пун пунцат пекмеза.

Судија (скочи): Гле, враг им матери! Та то су баш праве харамије! Господо колеге! Према величини злочина, ја држим, да би ове опасне лопове сместа ваљало — обесити!

Одговори администрације.

Г. Ј. М. у Бања-Луку. — Врло нам је жао што Вам не можемо наруџбину извршити, осим ако у напред новац пошљете. Вама част и поштење, али нас је томе научила нека хуља: *Димитрије Митровић ситничар из Д. Тузле*, коме смо по његовом наручбеном писму послали per Nachnahme календаре и др. књиге, па није хтео да подигне са поште, те нам је наручбина натраг враћена за коју смо морали платити 3 ф. 20 н. поштарине. Па тај исти Никоговић *Димитрије Митровић ситничар из Д. Тузле* обмахнуо је на исти начин и овд. књижару Браће М. Поповића која је такођер морала 4 ф. 50 н. поштарине да плати ради тога *Никоговића*. Ето ко убија кредит и поверење босанским трговцима. Таког треба жигосати као сваку другу стоку, да га се људи клоне.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

☞ Све дужнике наше, којима смо парочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки. дугује	19.83
2.	Лука Иришки, бележник у Крчедину .	„ 14.65
3.	Љубомир Т. Ђурин, учитељ у Црепаји .	„ 6.25
4.	Н. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ. . . .	„ 12.12
5.	Милан Теодоровић, парох, Кобаш . . .	„ 4.50
6.	Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни .	„ 12.45
7.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај . .	„ 11.25
8.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци .	„ 16.—
9.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . .	„ 18.70
10.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . .	„ 6.70
11.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца. . . .	„ 7.50
12.	Ђорђе Јовановић, Бингула.	„ 4.70
13.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . .	„ 8.70
14.	Стеван Ристин у Срп. Црњи	„ 8.70
15.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
16.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 2.25
17.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
18.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . .	„ 50.—
19.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21.30
20.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
21.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
22.	С. Д. Цековац, сада у Срему.	„ 13.88
23.	Платон Соларић, парох у Катинци . . .	„ 10.80
24.	Књижара В. Шмита на Ријеци	„ 34.31
25.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи .	„ 6 —
26.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . .	„ 6.40
27.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . .	„ 20.50
28.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . .	„ 17.16
29.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . .	„ 11.33
30.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . .	„ 14.59
31.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
32.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
33.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . .	„ 8.70
34.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„ 8.70
35.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 8.90
36.	Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
37.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
38.	Петар Милошев, На Ријеци	„ 12.65
39.	Гавра Гринхут у Загребу	„ 39.74
40.	И. Хамершмид у Вршцу	„ 14 48
41.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
42.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
42.	Јаничије Поповић, проф. у Србији . . .	„ 37.63
43.	К. Николић парох у Калаву	„ 35.—
44.	К. Поповић трг. у Слатини	„ 71 70
45.	Васа Јовановић, официјал, Сењ	„ 8.—
46.	М. Марјановић у Голубинци	„ 10.37

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун исправна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

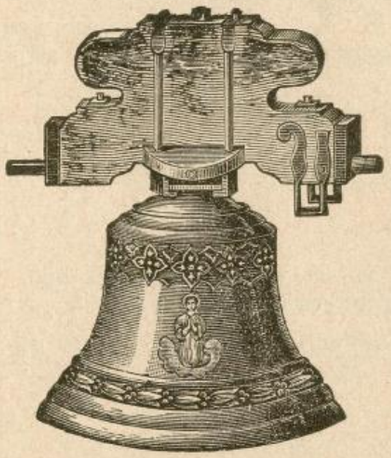

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ
звоноливци у Вршцу.

7—10

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике
ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

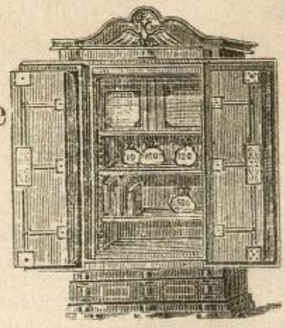

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

19—36

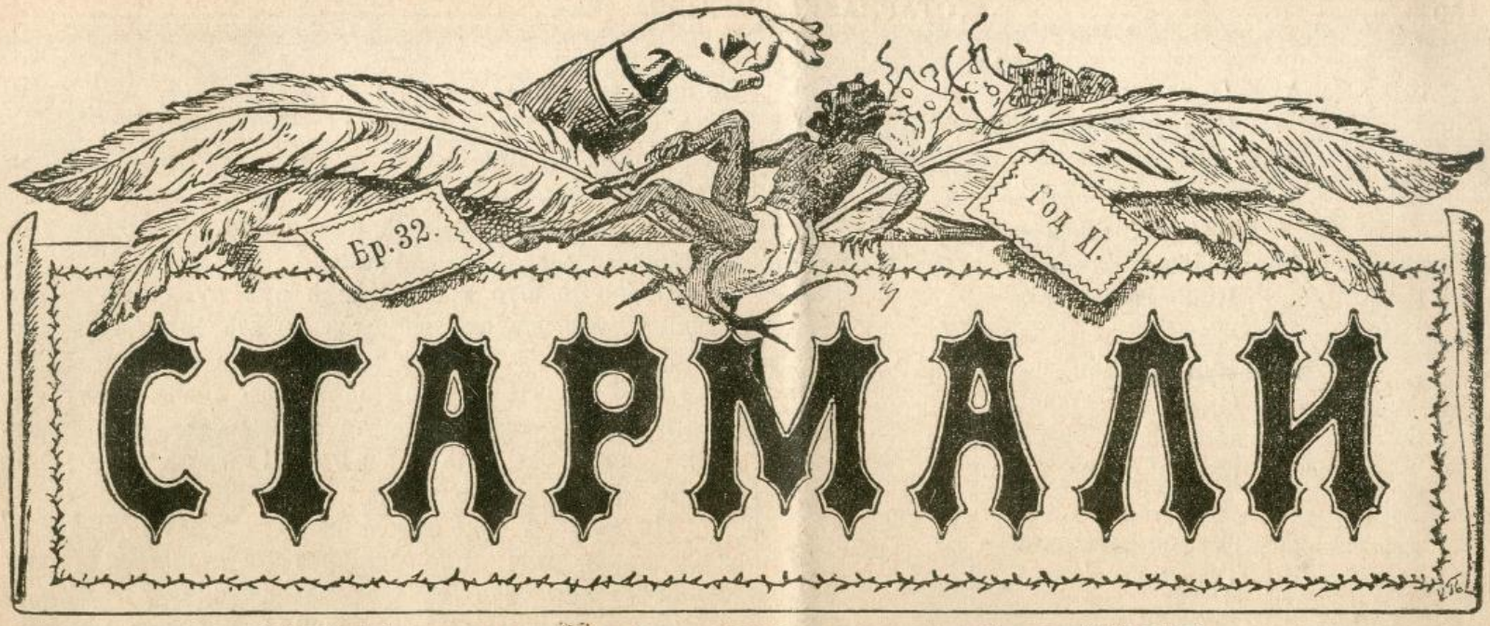

У Новоме Саду 20. новембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПРИГОДОМ СЈАЈНЕ ПРОСЛАВЕ
ЧЕТРДЕСЕТГОДИШЊИЦЕ
НАШЕГА ДОБРОГ КРАЉА

ФРАНЦА ЈОСИФА I.

ПОДИЖЕМО И МИ СВОЈ ГЛАС
ИЗ ДУБИНЕ ДЕВОТНОСТИ
И ПРИДРУЖУЈЕМО ГА СКЛАДУ
ОГРОМНОГ УСКЛИКА:

ЖИВИО ДУГО И СРЕТНО

ЗАКРИЛНИК ПРАВДЕ, ЗАШТИТНИК СРЕЋЕ
СВИЈУ СИНОВА
РАЗНЕ ВЕРЕ И НАРОДНОСТИ.

Марку Драговићу.

Марко Драговићу,
Тебе јако криве, —
Спаш'шио си важне списе
Домаће архиве.

Што те само *криве*
То нек врази носе, —
Али то је ђаво:
И доказало се.

Ћути, — само кад је
Ост'о цео тур.
А сад се пожури
У свој Грможур.

Грможур је станак,
Што с' не даје сваком,

А теби га поклања
И правда и закон.

Ту можеш и певат'
Из свих гласа своји,
Јер твојих песама
Нико се не боји.

Грможур се теби
Срдачно халали,
Ма да мислиш да си
За тај одлик мали.

Ти си пуно заслужан
Тај уживат' стан,
Ма да ниси, ма да ниси
Хедервари бан.

Л.

С брда с дола.

Док су се у Србији Шурдиловићи и комп. у прљавим ципелама шетали по краљевој свечано заданој речи, све у славу слободних избора, дотле су званичне новине певале а „Видело“ им секундирало:

„Нема веће слободе
Него што је овде“.

а кад ономад и пештански шорнали признаше, да је радикалима већина осигурана, тада кр. Милан утера у лаж и Зван. Новине и „Видело“ и загрми да „изб о ри н е в а љ а ј у“,—узе сунђер и збриса рђав рачун и наред: п и к, Јово, на ново! (П и к је у картама зелена боја, која се молује црно, — даклем сад можемо нагађати какве ће боје бити нов адут, што га је краљ народу своме избацио).

Краљ је био тако милостив да је збрисао не само дојакошње изборе, већ је збрисао и цео изборни закон и она карта коју је избацио то је т р о ј к а (некарташи је зову ок-т р о ј к о м).

Срећа је што краљ Милан има пуну сањурицу празних речи, па ако се једна погази, он може другу да заложи, за другом трећу, четврту, пету, и тако даље (као љубитељ р е д а), још само ако и народ има пуну ш у б а р у вере, онда ћемо знати и име тој комедији, — звање се „С а њ у р и ц а и Ш у б а р а“,“, у којој слепци играју главне улоге.

Но како му било основ је положен, нов изборни закон је наложен, поштена реч је заложена и што је најглавније, скупштина је одложена.

Јесте скупштина је одл**ожена**; а и шта ће краљу Милану ж е н а! Ваљда опет да дође до разв е н ч а в а њ а!

Но фашанке су дугачке, — ко зна каква ћемо још дочекати весеља.

* * *

На Загребачком сабору ћирилска азбука врло лепо напредују, барем јој је почетак леп. Хоћеш ли **А**, — ту ти је **А**мбруш. Хоћеш ли **Б**, — ту ти је **Б**рлић. Хоћеш ли **В**, — ту ти је **В**рбанчић. — Само, молим вас, немојте ме терати да то набрајање наставим, — јер у тој азбуци има и чудних писмена, као н. пр. кси, пси и т. д.

* * *

Кад би продужили почето набрајање брзо би дошли и до слова **Е**, — а ту би нам на ум пао г. **E**gersdorfer, који се изразио да је љубитељ батина. Но ми нећемо да војујемо против оправданих жеља

ПОДЛИСТАК.

Стогодишња парница.

(Свршетак).

Е па сад да наставимо.

Познато је да на овоме свету каткад и највеће лудорије имају добра успеха.

Барон је овако умствовао: стари адвокати нису ни за шта, или: они су добри тек за кратке парнице. А за дугу парницу ваља тражити млада адвоката.

И он потражи адвоката млада. И нађе млада, још слабо коме и позната адвоката, др-а Мих. Гарабу, и њему повери своју парницу.

Др. Мих. Гараба захука се свом снагом, свом вољом и целим даром и вештином својом. Проучио је тачно ток парнице, информирао се о свему, није штедио ногу ни фијакера, ишао је на све стране, частио се са судијама, „правио кур“ њиховим супругама, — и гле, ко би то мислио, — једног дана млади адвокат доби парницу — стогодишњу парницу породице Бурецкове.

Барон ће на то пун радости рећи: „Е то је прави стовраг, тај млади др. Гараба. Тог морамо потпомоћи. Од тога ће бити човек.“

Али пре свега седе у каруца и одвезе се у онај крај где је живела породица Бурецка; хоће да се деси и он ту, па да гледи како ће их редом ударати „шлогови“, кад чују да је њихов стари, њихов стогодишњи процес добијен, — ал га је добио други. То уживање, ту сладост није хтео себи да ускрати.

Кад се са тога уживања дому врнуо, први му је посао био да је у своме дворцу приредио свечан банкет у почаст адвокату др-у Мих. Гараби.

Банкет је испао „преизрјадно“, шампањац је био „комифо“, јелима није било замерке, а сви су се гости трудили да младога адвоката увере о своме дубоком поштовању — (а колеге су му у себи и завиделе.)

У толико већма морао се зачудити г. барон кад други дан после банкета од адвоката — кога је још пре тога за парницу лепо хонорирао — доби рачун ево овај:

За долазак на банкет	ф.	40.—
За отрцавање салонског одела	ф.	5.—
За ресумирање парнице.	ф.	200.—
За лично предавање	ф.	50.—
Фијакер на банкет и оданде кући	ф.	4.—
Напојница и хаузмајстору за отварање врата .	ф.	3.10
Свега	ф.	302·10

„Е то је већ крајњи безобразлук!“ продера се барон. „Ја њему у почаст приређујем соаре, а он хоће да

ни једног посланика, — за то нећемо ни да дођемо до г. Egersdorfera.

* * *

Врло је занимљиво што орган Фегерове партије не уме ништа да одговори на питања „Браникова“. На шест питања ћути. Али ако га „Браник“ запита још једаред „Бедник“ ће морати одговорити наседам. (Али већ је и овако насео.)

Ћира. Знаш ли ти, море, да је универзитет Гисенски дипломирао Бисмарка почасним доктором богословије?

Спира. Е лепо, лепо. А за какве богословске заслуге, — ако смем питати?

Ћира. А зар ти не знаш да се *тој* немачки зове „каноне“?

Спира. Знам.

Ћира. Па онда што питаш! Бисмарк се спрема да испуди нов зајам ради утврђења немачког *каноничног права*. Зар то нису богословске заслуге.“

Спира. Али зашто баш да добије диплому из Гисена.

Ћира. Теби мора човек све прстом да покаже. Die Kanonen muss man giessen. Па за то треба Бисмарк да буде доктор Гисенски.

Спира. Е баш си момак. Без твојих калембура не би Европа нашла смисла ни разлога тој новој Бисмарковој дипломи.

Ћира. Збиља! Кад је већ реч о топовима и о таким стварима, јеси ли ти што чуо о неким Лебловим пушкама, што се праве у Француској?

Спира. Те се пушке не чују.

Ћира. А од кога си чуо да се не чују?

Спира. Рекао ми један Француз који није доктор богословије. — ал је случајно доктор технике:

Ћира. Хм! хм! хм!

Ћира. Да ли је већ Анђелић приступио покајанију? Крајње би време било томе.

Спира. Не знам да ли се каје у опште, али за једно знам да се каје.

Ћира. А за што?

Спира. Што је на Јоту потрошио силан новац, од кога му се сад интерес уједима плаћа.

Пуслице.

♏. У Ронахеровој комедији пао је и мал није скр'ао врат један пеливан, који је вешто ишао по ужету, па за то су га и звали краљем свију пеливана. Штета што се кр. Милан није ту десио са наследником, јер та је сцена била врло поучна.

⊙. Слобода избора у Србији пружа се чак до Готе. И г. Ђаја је послан у Готу да види, да ли је тој слободи онде крај или треба још и даље ићи.

♎. Моја је куварица искусила да калај на калајисаној тепсији траје највише десет година, — па

му још платим што је дошао. Е добро, кад је тако. . . .“ И он извади из буђелара 302 фор и то посла адвокату.

„Поздравите г. адвоката и предајте му што је искао.“

Кад су ови новци дошли у руке г. Мих. Гараби, он пребледи тако се уплашио.

„Који је то хандрак?! Барон ми плаћа овај рачун!“ Забринуо се. Јер у ствари он је само хтео да барону радост учини, и тиме да му се на банкету захвали; мислио је, барон не ће хтети платити, него ће ми поручити: „из тога ће се излећи парница, мој млади пријане!“

Ал да се ствар овако окрене, то је посве неприродно. Па дабогме, на томе није остало, јер тога истог дана донесе баронов лакеј адвокату дугачак рачун, — рачун за јело и пиће, за цигаре, за свеће, за све што је потрошено на банкету. Сума сумарум 500 фор.

Гараба мирно тури руку у шпаг, извади 500 фор. и преда их бароновом слузи:

„Поздрављам најљубазније гдина барона, и ево исплаћујем рачун, који ми је послао.“

Кад слуга донесе кући новце, сад се опет барон уплашио.

„Тај мој адвокат, то је неки препреден мајстор. Исплатио ми рачун, — али, али ту ће извирити неки клин из вреће. Хм, хм, хм!

Тако је и било.

Други дан буде барон позван на полицију.

Копкало га да дозна чега ради га позивају, — оде, пријави се дотичном комесару и запита га шта желе од њега.

„Е богме то је важна ствар“ рече му комесар. „Ви немате дозволу за точење пића, — ја се бар не сећам..,“

„А нашто мени така дозвола! та ја нисам крчмар ни гостионичар“ — опираше се увређени барон.

Комесар преметне неке списе на столу и извади онај рачун за јело, пиће и т. д. што га је барон јуче послао адвокату.

„А шта је ово, молим покорно? Ево вашом руком написан гостионичарски рачун, — то тек не можете бајшити. За то ћете бити осуђени да платите велику казну.“

„Е па добро!“ одговори барон разљућен, ал у себи додаде: „е то је генијалан човек, тај др. Гараба. А, тога ја не упуштам. Узећу га за свог сталног адвоката и за управитеља свију мојих добара.“ — И он без даљих речи исплати знатну своту, којом су га оглобили.

Тако се доконала парница бурецкова. Гараба је постао сталним адвокатом бароновим и управитељем свију његових добара. Барон је с њиме врло задовољан, јер сад ничу парнице као печурке, све нове и нове, — красота, дивота за свакога, ко у томе ужива.

(С мађарског, из „Р. Н.“)

---

*

се онда истроши. (Не знам какво искуство имају Босанске куварице).

Ш. Улазимо већ у божићњи пост. Наш јединац Радић радује се, што ће га провести у Месићу.

⌒⌒⌒. Познато је да кр. Милан велики део године проведе у иноземству и то бива здравља ради (т. ј. његова) а кад дође у Србију, то бива болести ради (т. ј. Србијине).

Ж. „Е хвала богу, сад се у карловачком благодјејанију поштеније кува!“ — Ал од тог поштења две трећине дојакошњи благодјејанаца од глади скапавају.

Ч. Чудни су ти Немци. Кад Сара Бернардова дође у Беч, онда је хвале и честитају јој. А кад оде Чесима, онда се бече на њу и грде ју.

О. Свака је пизма немила. Пизма може каткад и да нам нашкоди. Ето н. пр. Беочинци, мал нису пукли од смеја, кад их је пештански ветар проголицао својим Хирлап измом.

Шука и Ђука.

Шука: Море Ђуко, из твог опака куља дим као помаман, па дођох да видим, шта то радиш?

Ђука: Ето брате, бацам банке у фуруну, па ваљда за то и куља дим као луд на поље.

Шука: Море Ђуко, ако баш и није луд, ти си баш за цело! А како би ти банке у вуруну бацио? Јеси ли поманитио?

Ђука: Нисам, вере ми, него ето је хладно до зла Бога, па морам ваљда загрејати пећ?

Шука: Па други свет ложи дрвима или угљеном, а ти ложиш са банкама, Бог те видео.

Ђука: Да како, јер сам за дрва дао банке а сад вурам комад по комад у вуруну, па један ђаво, или казао: ложим дрвима или са банкама...

Шука: Наложио роми даба своју фуруну са тобом, да бог да!

Др. Казбулбуц.

Из писама једног расејаног.

III.

Од како се кр. Милан развенчао са Ронахером у Бечу и од како је Сарица Бернхардова сазвала велику св. андријску скупштину у Чудапештанском српском нар. позоришту, од тога доба мења Герман свакога акта другу тоалету, искићену серби-бисером, драгим каменьем и народним благословом, те сви искваријотски листови хвале и до неба дижу његов шлеп и врло им се допада карловачки бермет и Ронахеров педагогијум у Бечу, основан за калуђерску децу од 12 година, која се васпитају (нас не питају) како ће савремено и својим правом улазити у нар. скупштине са цигаром у зубима, како ће волети кеца него свеца и како ће свој брачни живот растављати у званичним и чивутским новинама. — Читам, да је Бечким „штацанвалтима“ забрањено писати о мрању Килану и да не смеју излагати карике тура српског устава, иначе биће осуђени да пишу оду др-у Стеви Павловићу, што неће да прими одма тице и под руги пут на граду за своју „Малу по етику“, коју јео пет поднео под нас ловом „Est-етике“. — Тишлери су сеп о свима селима нашли уве ликом послу, јер морају да оправља ју школске прагове, што су их обили школски референти продавајући брашно и пиш ући члан кеза „Српски Ноћник“, старајући се да се име Буланжерово рослпави и да нас брашно постави пред богом. — Сад како се „Матица“ преселила у Суботицу у своју кућу, мора ће се и њени чиновници настанити у Ново Месаду и дозвати „шлосера“ да поотвара врата од канцеларије и од орманова Саре Бернхад ове, како би већ једанпут странци кад дођу у Загреб (или из Загреба) могли видети како изгледа и изнутра та Матица српска, коју Мађари тако во ле и јед вачекају да чују што добро о њој и да се не вуче за њом шлеп, који смо ми сами Сари Бернардовој и другим Будапештанским глумцима скројили. — Сад како сусен Аполеон велики и Емилијан Радић у изгнанству острвили на острву Јелени, добро биби ло пост арати секо ће сад умесити у Месићу нов синодски операт (или неоперат), у ком ће се донети и тај закључак да Емилијан Радић има бити патријар за вечита времена, докле је света и века, и калуђерске „Сплетке и љубави“ од немачког Шилера и од нашег шилерца. — Ја, овако бистар као што сам, судим да су м—ски рачуни врло чисти и препо ручујем дотичне рачунције за професоре математике на шатриначком универзитету или (ако им није далеко) у африканској пеште ри Ксакси, са њеним „неоцењеним локотом“. — У Србији су слободни избори, то јест, дошуштено је начеоницима, капетанима и жандарима да могу радити што хоће, у колико се то слаже са мнењем капларског штапа, а како је нас тупило зимње доба (које опет излази двапут на недељу), то сад људи доспевају да иду у риг, те да секу трску и капларске штапове за расписане изборе будућих ћакона, који ће умети добро кадити.

И тако остајем Вашег благоутробија

покорни слуга (ако ме платите)

Расејановић.

Потуцања.

Друго по туцета.

VII.

Живом се вуку не мери реп,
Бар док му моћ не јења.
Ал за то и он мора
Да каткад длаку мења.

VIII.

Много може мала снага
Кад је зауздана.
— Али узда не сме бити
Туђој ћуди дана.

IX.

Омладина. — Остарина. —
То обоје вреди.
Али дива, али џина
Наћи ћеш у среди.

X.

(Овако вели Викт. Иго.)

Чаробна је сила
У права песника.
Не извире она
Из срока из слика.
Питај повеснике
И старе и нове —
Тај се његов извор
„Независност“ зове.

XI.

Знате л' којим топом
Злотвори нам прете?
Топом на ком пише:
„Ви с' не разумете.“

XII.

Знате л' који отров
Душмани нам сладе?
„Ела, један другом
Ишчупајте браде.

Деба Љ.

Ђока и Прока.

Ђока. Тај пештански „Српски Бедник“ каже увек Браниковцима да су „чисти“; па какви су онда они, т. ј. „Дневниковци“?

Прока. Па то је лако погодити. Они су противници Браниковцима, дакле су онда нечисти.

Ђока. А „Обзору“ кажу да је смеран, — па какви су онда Дневниковци?

Прока. Па противно од смерни, — а то је безобразни.

Не може се из свачег свашта извести.

Неки Јеврем Миковић учитељ из Сентомаша подигао је парницу ирошив „Браника“ иред мађарским судом.

То је факат, и то факат сакат. Јер о шта је нама да се у садањем стању нашем повлачимо пред пештанске судове, на радост противника нашег споразума. Зар није доста прокошкати се пред нашом читајућом публиком, па нек нам суди наше јавно мнење. Зар је време (Јевреме!) да наше домаће рубље перемо у кориту случајних пештанских поротника?! Зар није време (Јевреме!) да се манемо несташна протеривања, бар онда, кад нам нико ни имена поменуо није.

Из тога се даје извести, да Јеврем Миковић (ма и племић био) не ради племенито ни коректно, што тужује „Браник“ пештанској пороти.

Али кад већ има пасију да „Браник“ тужује, онда ми не схватамо, одкуда је то доказ: *„како је ниско пала негда сјајна Милетићева „Застава“.*

Верујте, браћо, не да се из свачега свашта извести.

С.

Невери.

Ој неверо љута,
шта учини мени?!
срце ми украде
поглед ти милени,
а сад остави ме,
да у јаду тонем!
у Тису ћу хладну
јадник да утонем!

Ох, неверо љута,
тешко мени с тебе,
у Тису ћу мутну
да загњурим себе. — —
Ал' остати нећу
у тој хладној води,
иреливаћу иреко,
то ми боље годи!

Др. Казбулбуц.

Дечије згодно сравнење.

Ономад је у Н. С. изгорео несретним случајем један дућан.

Мала Ивана је баш тога дана пре подне била у томе дућану код своје добре стрине и пошав кући заборави онде своје мало плетиво са клупчетом.

Те ноћи беше пожар у дућану и нешто еспапа изгоре, а нешто би надимљено.

Сутра дан међу надимљеним стварима нађоше и Иванино плетиво и клупче, — и то јој донесоше.

Кад Ивана узе у руку плетиво, а она ће намргођена рећи:

— Ху! ала смрди на кобасице.

Из Херцеговине.

Магарашевић. Ето видите, упражњена је столица митрополитска. Ја се за извесно надам, да ћу сад на ту столицу сести.

Један Херцеговац. Ја сумњам. Али се ви тако извесно надате, — би ли се смели опкладити.

Магарашевић. (Мисли се.) Е, — опкладити се баш не смем. Али ако хоћете, могу се заклети.

Г. Д. Руварцу.

Лепо је то, драги и поштовани господине, што ви умете тако оштро и надугачко да утерате у лаж и вечити календар и г. Шакрака. Ми вам се клањамо.

Но знате ли шта.

Пустите ви нека прође и та кобна година: 1889. — Па ћемо онда *ми вама* најпоузданије казати, јели владало *сунце*, или онај лажни бог *Уиитер, Луиитер*, како ли се зове.

Српска Фукара.

„Нећеш бити — „лаћман.“

Обучавали регруте у јахању. Све саме мајчине катане! Вахтмајстор строг човек. Прати сваког јахача, и кад се на коња пење и кад јаши и кад слази. Падају катане доле као мухе, али не смеду ни писнути; које од стра, које од срамоте, које од подсмеха осталих а највише г. вахтмајстора.

Можете дакле мислити, како је сирома Аћим Несретниковић доле слетио, кад се г. вахтмајстор смилостивио, да му рекне:

„Е, мој брајко, *ако још једаљ ед* овако љоснеш, — нећеш бити — — *лаћман!*“

Др. Казбулбуц.

Притисак од доле.

„Притисак од доле“ —
То сад можеш чути.
Тога још'те нема, —
А Он на то слути.

Циганске досетке и лагарије.

Прибележио их Љ. Л—ћ.

I. КОЛО.

Цига као доносач новина.

Неки страстан читалац новина пошље Цигана, да му донесе новине с поште. Цига се завукао у крчму и тек доцне у вече оде кући.

„А зар се, лоло, толико чека за новинама?“ продере се нестрпљиви господин.

— „Молим, милостиви господине, никако нисам могао раније доћи; јер баш сад су их писали“ — одговори Цига са свим невино.

Цига иште „смртни случај.“

— Молим те, милостиви господине, да ми даш писмено, да сам већ умро — молио је Цига солгабирова.

— Даћу ти врло радо — одговори солгабиров — но иди најпре господину попи, па донеси писмено, да те је он већ саранио.

Ту упаде у очи солгабирову жеља Цигина, те га запита:

— А шта ће теби тако писмено?

— Па да га однесем у Пешту, да ме већ не зовкају толико у катане — одговори Цига.

Баш то казује да је коњ добар.

Продао Цига неком господину коња по добру цену али сутра доведе му господин коња натраг.

— Ђаволу треба твој коњ, кад је ћорав на оба ока; једна једина јама има на улици, па и на ту једну наиде.

— Молим, милостиви господине, баш то показује да коњ има добре очи, јер кад би био слеп, неби видио јаму па би поред ње прошао.

Избељено сунце.

Једног страшног зимњег дана, но када је ипак сунце сјало, рече неко Циги:

— Је ли да је данас лепо сунце?

— Лепо, лепо — одговори Цига сав се тресући од хладноће — само је здраво избелило. — За тим из дубине уздахну: „Господе Боже, могао би већ ново сунце створити, а то би било добро за месец.

На једном хлебу.

При прописивању пореза пита солгабиров маторог Цигу:

— Јеси ли на једном хлебу са твојим сином?

— Јесам врага; та нема ту ни трага од целога хлеба, већ се ту милостиви господине, само комаће глође.

Цига као причасник.

Наумио Цига да се причести, па оде попу и јави му то. Попа му рече да за недељу дана свакога дана чита по двадесет оченаша, те да покаје тако старе грехе, и онда ће га причестити.

— А зар неће бити много двадесет оченаша? — запита причасник.

— Мање не може бити — одговори попа.

Цига се више није погађао, него сутра дан дође опет попу и поздрави га:

— Добро и сретно јутро желим, господин-попо.

— Бог ти добро дао — одговори поп.

— Добро и срећно јутро желим — понови Цига.

— Да Бог да — одговори поп опет.

— Добро и срећно јутро желим — настави Цига.

— Бог ти добро дао — одговори поп опет.

— Добро и срећно јутро желим — настави Цига даље.

— Та јеси л' полудио? — рече му поп, изгубив свако стрпљење, — та већ четврти пут говориш.

— Ено га на! — насмеја се Цига. Теби милостиви господин попо само четир „добро ј' тра“ су много, а зар неће бити Богу много оних двадесет оченаша? —

У берберници.

Уђе Цига у берберницу да се обрије. Бербер је био велик шаљивчина, те узме неки туп бријач, што га већ одавно није употребљивао, па је њиме стругао Цигу.

— Од чега ти је тај бријач куме? — запита Цига.

— Од најбољег челика — одговори бербер.

— За то онда мени тако гадно лете варнице из очију — одврати му сав зној авни Цига.

Мајсторија — дуван шверцује.

Приповедају, да је Ловра Хуљановић из Шашинаца био најпрепреденији шверцер, во времја оно... Пазило се на њега са свију страна на никако да га укебају. Је-

даред је натоварио био пун „сиц“ дувана и дошао до Митровице, али се бојао да га враг не однесе кад пође даље за Нови Сад, јер је била стража при излазу из вароши намештена, која је имала свака кола претрести.

Он тако у мислима, а један госп. финанц, који Ловру још познавао није, па пред њега. Ловри застаде срце, али се брзо окуражи. . . „Тражите ли кирије, господине“ упитаће финанца, нашто му овај рече да би збиља у Варадин, али нема кола.

„Па ето моја кола,“ вели Ловра, — *циц* немож' бити бољи, а ја ћу те јефтино возити!...“ Збиља се погоде. Финанц седне на „*циц*,“ т. ј. *на дуван*, и пошто стража није имала повода, да визитира кола, у којима „финанц“ седи, то је и Ловра сретно са дуваном прошао, и ваљда се већ и по други вратио.

Др. Казбулбуц.

„Муштерија козе пасе“

или:

Како је гајдаш Ђура и његов приљ Гаврa лаким начином дошао до грожђа.

Гајдаш Ђура и његов приљ Гавра мислише како би што лакшим начином и поштенијим начином дошли до грожђа. Све мислише, на једно смислише.

Уговорише да Ђура понесе гајде па да оде међ младеж, која винограде чува. Младеж ће ко младеж одма да га моли да им што год одсвира. А док он буде свираодотле ће Гавра по винограду „израђивати.“ Тако и учинише.

Једнога вечера крену се њих двоје да уговорени план и изврше.

Кад су већ били у винограде, Ђура оде са гајдама где је највеће друштво било, а Гавра кришом за њим.

Ђуру одма салетише да свира, макар само једно „коло.“ Он се испочетка — бајаги — занећао, ал' напослетку надува гајде и поче свирати. Младеж се сва затим ухвати у коло. Ђура се више пута осврћао да види да ли Гавра врши своју дужност, као и он своју. Видећи да Гавра по виногради крстари, често је — пустивши дулац из уста — узвикивао: „И белине Гавро!“ — јер је већма волео бело но црно грожђе. Затим кад је осетио да ће скоро сустати узвикну: „Севај Гавро сусто сам!“ а Гавра разумевши га, оде на оно место, где су уговорили да се после извршеног плана састану. И тако вам они дођоше лаким начином до грожђа.

По причању једног „Фаркаждинца“ ухватио у перо:

Кеверишанин.

Не тражи од лука.

Тужио ага кмета у Мостару — е му не даје трећине. Чекао је и чекао кад ће му доћи осуда, али осуде нема. Додија му се већ чекати, па оде у суд да пита. Судија му на то рече: „*Чекај ага, док ти дође* одлука!“ А ага му одговори: „*Ама“ не тражим му ја од лука госиодине — нек он мени да од жита и од воћа, а нека га носи ђаво с луком, и нема га много.*

Варјача.

Одговори уредништва.

Г. Кузману Миловановићу у Ковиљ. Извод из вашег писма штампаћемо у идућем броју.

М. Д. За сад вам не можемо о томе ништа одговорити

Кокша. Нешто ће се употребити у другом облику

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига 155. за 1888 свеска трећа. У Н. Саду. Српска штампарија дра Свет. Милетића. Цена 70 н.

Шала и лакрдија. Књига за оне, који се воле смејати него плакати. Торба прва. Издање срп. књижаре и штампарије Браће М Поповића у Н. Саду. Цена 50 н.

Дечије радости. I. II. III. и IV. свешчица. Издање књижаре Милив. Каракашевића у Сомбору. Цена свакој свешчици 10 новч. — или 20 пара дин.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки. дугује	19 83
2.	Лука Иришки, бележник у Крчедину . „	14.65
3.	Љубомир Т. Ђурин, учитељ у Црепаји . „	6.25
4.	И. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ. . . . „	12.12
5.	Милан Теодоровић, парох. Кобаш , . . „	4.50
6.	Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни . „	12.45
7.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај . . „	11.25
8.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци . „	16.—
9.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . . . „	18.70
10.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . . „	6.70
11.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца. . . . „	7.50
12.	Ђорђе Јовановић, Бингула. . . . . „	4.70
13.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . . „	8.70
14.	Стеван Ристин у Срп. Црњи . . . . . „	8.70
15.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . . . „	17.47
16.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици . . . . . „	2.25
17.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.65
18.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . . „	50.—
19.	Ј. Трифуновић, негде у Босни . . . . „	21.30
20.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци . . . . . „	4.66
21.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку „	16.17
22.	С. Д. Циковац, сада у Срему. . . . . „	13.88
23.	Платон Соларић, парох у Катинци . . . „	10.80
24.	Књижара В. Шмита на Ријеци . . . . . „	34.31
25.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи . „	6 —
26.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . . „	6.40
27.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
28.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . . „	17.16
29.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . „	11.33
30.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . . „	14.59
31.	Спиро Будисављевић, Кореница . . . . „	20.14
32.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди „	19.20
33.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . . „	8.70
34.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци . . . . . „	8.70
35.	Јово Поповић, учитељ, Војнић . . . . . „	8.90
36.	Паја Митровић, Ораховица . . . . . „	7.30
37.	Стеван Урошевић, Шид . . . . . „	8.70
38.	Петар Милошев, На Ријеци . . . . . „	12.65
39.	Гавра Гринхут у Загребу . . . . . „	39.74
40.	И. Хамершмид у Вршцу . . . . . „	14 48
41.	Д. Кнежевић, Медина . . . . . „	6.12
42.	Св. В. Милић, Ст. Градиште . . . . . „	6.—
42.	Јанићије Поповић, проф. у Србији . . . „	37.63
43.	К. Николић парох у Калаву . . . . . „	35.—
44.	К. Поповић трг. у Слатини . . . . . „	71 70
45.	Васа Јовановић, официјал, Сењ. . . . . „	8.—
46.	М. Марјановић у Голубинци . . . . . „	10 37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

☛ Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

☛ ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ ☚

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Свеска X. Година I.

НОВИ ВАСПИТАЧ

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ

уређује и издаје

Мита Нешковић.

САДРЖИНА: О народном образовању. — Утицај хигијене на школску дисциплину. — Из педагошког света. — Самоук методичар. — Грађа за историју школарства. — Књижевни преглед Новог Васпитача.

ОГЛАСИ.

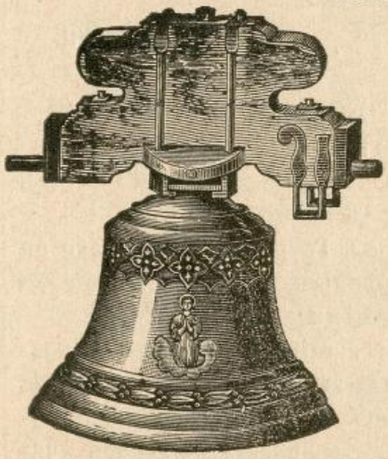

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

8—10 **звоноливци у Вршцу.**

КАСЕ

по најновијој америкапској системи сигурне од ватре и харе

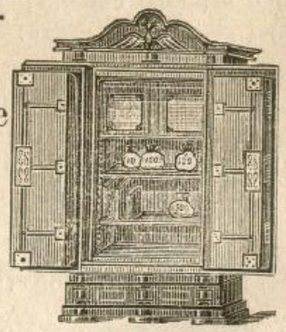

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

20—36

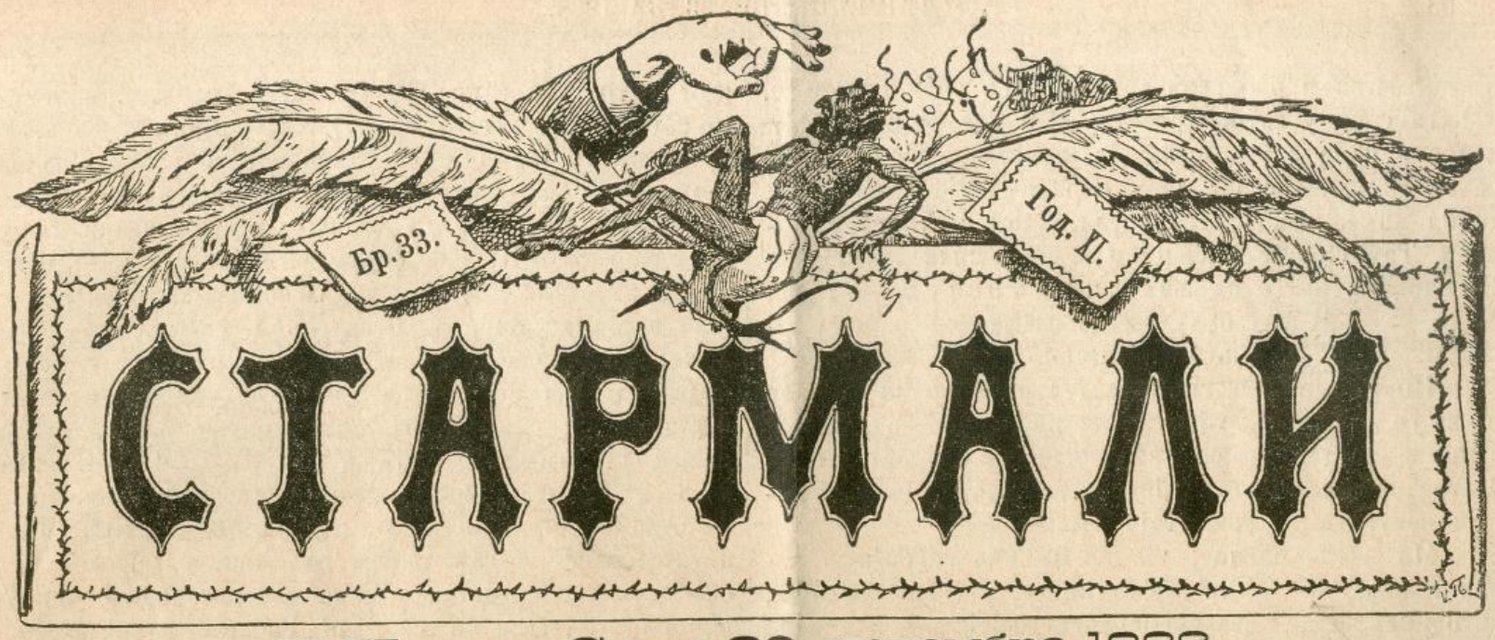

У Новоме Саду 30. новембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Скончао је, отишао је пред вечни суд Герман Анђелић, први (а дај боже и последњи) који је згазивши право народно мимо воље народа сео на столицу карловачке патријаршије.

Смрт усамљеничка и грижа самртних часова његових неће никога примамити да његовим путем пође.

БОГ ЈЕ МИЛОСТИВ, —

ал су и ране у грудима народа предубоке.

Нелицемерним ћутањем слушамо потмули глас великих и малих звона, која ипак тако разумљиво говоре, као да опомињу архијереје наше на

последњаја своја.

„Madame Keško.“

Кога се не тиче
Тај би се и смешк'о.
Краљица се титулира
Просто: „*Madame Keško*!“

Титула је кратка —
Ал је дуга злоба,
Разуздана обест,
Подлост и грдоба.

Гнусно изагнаној
Из права и двора
Пишу: „*Madame Keško*!“
— То је болет' мора.

А шта синак мисли
Кад ту ругу види?
На кога се гади?
Кога ли се стиди?

Да л' му с' капље жучи
У подгрлац пењу
Гледећ' таку награду
Мајчином поштењу!

Ох да чудне хране
За млада му века!
То краљицу боли,
— Али нека, нека...

Јер кад тако пати
Краљевића мати,
То се може догодити
И његовом тати.

За неправдом увек
Одмаздице лете,
— Ох несретни народ!
— Ох кукавно дете!

С.

С брда с дола.

Ако је истинита она немачка пословица, која вели: „Was sich liebt das neckt sich“, — онда смо читајући у последње (та ваљда још није са свим последње) време берлинске и бечко-пештанске новине, морали у себи помислити: нека-те, нека, нек се некују, — јер кад се после распра на добро искрене би ће им пољубац у толико искренији. То је нековање ишло тако далеко, да нам је Бисмарк

наго-вестио и оно своје друго гвожђе, које не кује, већ га само у ватри држи, — јер кад се разједимо, падне и нама добра мисао на памет, подбочили смо се па смо му рекли, да у Берлину није крај света, да би ми и мимо њега могли наћи поштена савезника. Тим смо трганцима послужили господина Бисмарка и он се од њих заиста тргнуо на траг

И кад буду звезде изаћи
Траг љубави казаће.

Но сад је опет све у реду; време је да се опет рукује и цурукује, и ми смо опет све заборавили, и то тако заборавили као да смо се напили бистре воде са извора Лете, или као да смо се најели печурака — холштајнских.

Ми нисмо лисице, — јер лисица се боји и једних гвожђа, — а ми, уздајући се у своје поштење, не бојимо се ни два бисмаркова гвожђа, — само ипак не би желели да до те нужде дође, да се морамо хватати и за врело гвожђе.

Значајно је то, што је том приликом пештански „Лојд“ већма кресао него његове бечке колеге. Шта је Фалка тако осоколило, у ту тајну још нисмо завирили (можда ће кадгод извирити и само).

Из Србије имамо слабо извештаја, — мора да се нису још добро известили. Последње што смо чули, завршује се са неким реном — т. ј. похвалили су нам се са суте-реном народнога позоришта где ће се држати велика скупштина. У том сутерену као да се спрема нека мала касарница (нека пази коректор да не изиђе: касапница — јер то би била неопростива штампарска погрешка), и ту би се онда могло наслутити оно, чега до сад није било, што је до сада само „Видело“ видело; т. ј. притисак од доле. Тајна врата су већ постала јавна. У сутерену би се, веле, сместила војска (али не више него што може стати). Стајаћа би војска кроз патос промолила бајонете, да слободни скупштинари имају на што сести. И онда би се дигла завеса и на сребрном дворском служавнику изнео би се готов печен (или скуван) устав, — и зачуо би се глас из једне ложе: „Ево, ово имате да примите, па онда се торњајте од куда сте дошли!“ — Али ако би се на то одговорило, — „Молимо понизно, ми немамо овде ништа да примамо, него да дајемо. Ми нисмо законопримци, него смо законодавна скупштина.“ — Ако би се тако рекло, шта би онда било? То не питајте мене, ја сам далеко од сваког нагађања. Али без ма какве представе би се из позоришта тешко разишло. — Или би се дао Рабагас у попуњеном издању (што би ми још тога дана читали у вечерњим листовима бечких и пештанских шорнала) — или би се представио какав нов комад, који у народном позоришту још није представљан, (што би ми тек после неколико дана чули). — Но то су за сада све само празне речи, пошто је велика скупштина тек само обећана, а још није на окуп дошла.

У Загребу је сасвим друкчије. Ту и није била велика скупштина ал је била велика дангуба. (Дангуба, тако се у нашем народу зове она тица, што на дугачким ногама чечи, дугачким кљуном воду мути и у мутној води рибе лови). Та се скупштина разишла да код куће у миру божићне празнике проведе. А могла се још пре разићи и то „*са мирном душом и са одушевљењем*“ (по класичном изразу

МОДЛИСТАК.

Како ли су лепо наместили!

Написао Јосиф Хевешиј.

Кратко и некако промукнуто звижнуо железнички строј кроз широки димњак свој и на брзо за тим стао код оне мале железничке станице, мета мојега путовања.

Кондуктер викну име тога сеоцета, у којему сам ја у више маха преко године бавио се ради одмора по неколико седмица дана, и камо сам и сада дошао опет ради тога, да се мало одморим.

Држећи у руци бунду, штап и штит од сунца, гледао сам кроз прозор од железничких кола. За јамачно сам се надао, да ће се из прикрајка којега осмехивати на мене какво познато лице; јер сам писао родбини да долазим, па је за цело изишао пред мене брат ми од тетке као што је то до сад сваком приликом чинио.

Жељезнички воз беше већ у велико стао, а ја још нигди да угледам братовљева лица.

Једино сам ја изишао овде из жељезничких кола, и тако је онај буцмасти возач који је стојао пред колодвором, и без распитивања могао знати, да сам ја тај кога он чека са својим „колегама.“

С прва сам одбио позив возачев да седам у кола, јер су редовно шиљали по мене каруце са бесним хатима; али кад возач спомену име мојега рођака, велећи, да га је он послао, и када нигде не угледах каруце, несам имао куда, већ седнем у оклепане и расклиматане таљиге, у којима беху упрегнуте неке две магоре и мртве раге.

— Ваљда није код куће господин Емил, рекох возаху. Емил је име мојему брату од тетке. Са овим питањем хтео сам да дознам узрок, зашто није изишао пред мене.

— Господин је код куће молим понизно — беше возачев одговор.

— Хм! — помислим — па што онда није изишао пред мене?

— А они парадни коњи ваљда су гдегод на путу? — наставим даље искушавање.

— А не молим, код куће су у кошари.

— Е, онда је то бар најмање чудновато! — Па што онда несу послали каруце и те коње као што су до сад увек чинили? Или ме зар сада не чекају тако радо као до сада? Али, та ено сам тек прошле седмице добио од њих писмо, где ме сви редом, па и сама Ленка, најусрдније позивљу у госте.

* * *

Већ је у велико било вече, када се наш екипаж дотандркао до добра мога тетка.

Пређе кад сам долазио, увек је Ленка још из дале-

г. Васе Ђурђевића), јер ту бан није никога преварио. он је верно одржао сваку реч, коју је при поласку у Загреб задао свемоћноме јупитеру Тиси.

Ђира. О господину Стојачковићу са Мартинова брда сви се слажу у томе, да је постао ungefährlich.

Спира. Верујем да је ungefährlich, — али још није unfägerlich.

Пуслице.

♃. Кажу да Русија креће велики зајам. Томе би требало да се радују њени непријатељи, „дуг је зао друг“. — Само што се тих зли другова налази свугде, — више него добри и поузданих.

☌. У Србији се говори о притиску од горе, о притиску од доле, о притиску са стране Арнаута, сад још да је мало притисну бечко-пештанске шорналисти, — па ето кандезације, од које да је милостиви бог сачува.

☍. На хрватском сабору пориче се општинама право петиције. Тако им треба. За што су општине, за што нису посланици, пак би сваки дан имали сигурних петиција.

♅. Милан Грозни отрчао је на брзу руку на реку Нил, да од кога крокодила узајми неколико суза.

♆ Рацковићева заклада је жртва рђава тумачења. И ако Срби мисле да имају какво право на ту закладу, препоручује им се да оживе Рацковића, па да своју вољу боље растумачи.

♄. Рацковић неће оживити ни очи отворити. Али они, који од сада буду родољубиве тестаменте писали, нека добро очи отворе.

☉. Истина је цела да у Беочину још нема мађарске школе за мађарску децу, која ће се ту можда родити. Даклем вика на Беочин мало је и оправдана. Но можда ће се бан пожурити да у Беочину буде пре мађарске школе него мађарске деце.

☿. „Српски Бедник“ као да неком прети, јер сваки час каже: „бој се!“ „бој се!“ — Ал он се сам канда највише боји да загризе у киселу јабуку касапа Фегера, којом га је „Браник“ већ шест пута понудио.

§. Очекује се нова хемија да нам осветли Ђурђевићеве српске елементе. Донде у томе обзиру мора ћемо тумарати по мраку.

ка махала рупцем на мене, но сад је био мрак, те није могла то да чини.

Кад сам се сишао са кола, нико од родбине није изишао пред мене, само ми собарица приступила са хладним извештајем, да су њихова благородија и госпођица већ легли, а млади господин Емил, да је одјахао на суседну одају, дакле тешко да ће се и вратити вечерас; но и ако се буде вратио, учиниће то тек доцне у ноћ.

— Но ово је заиста диван дочек, гунђао сам у себи кад сам остао сам у соби, што ми беше одређена за спавање.

Да ми несу били у памети они свагда срдачни пријами из прошлих година, богме бих одмах био отишао одавде. Но, хајде да дочекамо јутро, па ћемо онда видети, шта је и како је.

За пола часа већ сам био у постељи, те како сам био добро искрхан и натруцкан од онога нервознога пута и вожења са колодвора, то сам на брзо слатко заспао, па можда и захркао.

* * *

Сунце је већ високо било одскочило, кад сам се сутра дан пробудио.

Заогрнем огртач, и пожурим се к' прозору, са којега је био врло леп изглед у врт.

Прећашњи година кад год сам дошао овамо, увек сам са тога места довикивао Ленци: добро јутро!

Ово умиљато и дивно девојче већ за раног јутра прохађаше се кроз своје цветне леје, које је једино она подизала и неговала. Али данас сам у залуд вребао где ће ми се указати који крајичак јутарњег руха њезина, у залуд сам ослушкивао одакле ћу најпре чути њен мили, њен сребрни глас.

— Доцкан сам устао — корео сам себе. Она је јамачно већ била овде, но је можда због припеке отишла унутра. Та ето сунце је баш подобро високо.

Брзо се почнем облачити, и кроз један четврт часа био сам са свим салонски обучен.

Хтедох ићи у тетково и течино одељење за стан, које беше од моје собе тек на неких 40—50 корачаја у засебној згради.

Али пред вратима дочека ме јучерања собарица, и некако званично ми рече, да је за мене постављено у сеници, па да идем тамо да доручкујем.

— А њихова благородија зар су већ доручковали?

— О, већ одавно!

— И на мене нису ни чекали — оте ми се и нехотично из уста.

— И стари и млади господни још су рано у зору отишли к жетеоцима.

— А благородна госпођа?

— Она има велике севотине у глави, па данас не ће ни доручковати.

*

Ϙ. Кажу да се један финанс-министер у Србији боји свога сена, т. ј. оног трулог сена што га је за време рата куповао за дупле новце.

ŏ. Знате ли за што је била преметачина код г. Милоша Грабовачког у Земуну? Мислили су да је он игуман манастира Грабовца, који је пређашњих година тако јако осакаћен. — Иначе није било никаквих разлога за преметачину.

⊙. Наш драги Мита Поповић сахрањен је у Будиму. Негдашњи његов друг Соколовић живи у Пешти. Ал Соколовић ипак осећа да је здраво далеко од Мите, јер кад се Мити дизао споменик, Соколовић није могао лично доћи, него му је венац — послао.

Ђука Мени се од свега, што сам у последње време чуо из Србије, само једно допада.

Шука. А шта је то? кажи и мени да се и ја радујем.

Ђука. Велика скупштина држаће се у позоришту.

Шука. Но — пак?

Ђука. А у позоришту је забрањено пушити.

Шука. Но — пак?

Ђука. И тако бар имамо изгледа да кр. Милан неће ући са цигаром у руци.

Шука. Па фала ти и на томе, — кад ми не знаш што лепше казати!

— А госпођица Ленка.

— Купила је ново рухо, па јој сад дошла шваља.

— Све ми је ово собарица тако тачно говорила као да је говорила неку задаћу.

Почео сам увиђати колико је сахати.

Ја сам овде сувишан гост.

У свакој другој прилици бих после свакога дочека лепо покупио своје пређе, и отишао без с Богом и без опроштаја. Но сада сам се уздржао због прошлих лепих им гостопримстава. А слутио сам, да овде мора да постоји какво неспоразумљење.

— Пријавите ме госпођи, — рекох собарици, која удиљ стојаше преда мном и лукаво ме посматраше.

— Не могу вас пријавити, јер је благородној госпођи врло зло.

— Пријавите ме и реците јој да одмах хоћу да говорим с њоме.

— Ни пошто не смем то учинити, јер благородна госпођа оштро ми заповедила, да никога не пуштам к њој.

Видех да се ол ове бѣне не ћу помоћи.

Оставим је дакле тамо где је, и крупним корацима се упутим тетки̏ном стану.

Да је овде неко велико неспоразумљење, о томе сам био на чисто; па да бих довео ствари у ред, одлучио сам се, да се латим и последњега начина.

(Свршиће се.)

Германијаде.

Данас је постало свима јасно, колико је Герман био обљубљен. То се види по оној трци, по оном усиљавању многих да дођу до каквог спомена од њега.

По себи се разуме, да је највећу љубав у томе показао Германов брат Стева. Он је за спомен однео око 20 буради вина, читаве вагоне дрвенарија, силну марву. Мало је неделикатно, што је баш то однео зарад сећања, ал љубав не бира много и није напослетку свакоме дато онолико нежности, да изабере какву златну ситницу, сат, ил томе подобно.

Но ипак зато има на многом сребру у двору и Дању Стевин жиг; има га на марви и т. д. а да је било могуће г. Стева би ударио свој жиг и на патријаршески двор, па и тај однео, разуме се ради сећања.

Толика братинска љубав заслужује већ ванредну почаст. Мало ће бити ако тог човека, који је умео толико да љуби, једаред само балсамују, њега би требало у своје време оставити на сохраненије у — шпиритусу.

* * *

Читам где се много о томе говори, које су биле последње Германове речи. Но из свега тога видим, да то нико не зна, ал ја знам бар нешто. Знам то, које би биле Германове речи, да се случајно пробудио, после по сата од оног времена, кад се није више пробудио.

Кад је један српски владика издисао, имао је преко на дувару златан сат. И он је имао око себе љубљену околину. И кад је та околина мислила, да је агонија већ прошла и наступила смрт, устумарала се нешто.

Кад се у суседној соби почеше да отварају орманови, онај шкрипут пробудио је из агоније епископа. Поглед му паде на дувар, хтео је да види колико је сати. Сата истина не беше на дувару, ал је ипак видео колико је сати.

И кад у оном часу уђе неко у собу, владика се усили те рече слабим гласом: „Зар већ сад? Зар тако рано? Та ја још нисам умр'о.“

И да се Герман још једном пробудио из агоније, нема сумње, да би се и његов поглед задржао на дувару те би по својој придици и он рекао: „Зар већ тако рано.“

И да је те речи ко чуо, онда би се оне тумачиле тако, као да Герман жали, што умире тако рано.

* * *

Поп Стева Анђелић однео је из Карловаца и Дања сво вино. Но и без тог би знали, да је он велики — виновник.

* * *

Поп Стева је сву марву у Дању жигосао на свом имену. После толиког жигосања, неће остати ни он — нежигосан.

* * *

Не зна се тачно кад је Герман умр'о. Јер кад је Германов послужитељ хтео да гледа на сат, сата није било више на месту.

* * *

Герман је заиста показао великодушност. Та чак је и кошуље дао сиротињи.

* * *

Поп Стева је однео из Даља читаве сандуке сапуна. — Сумњамо да ће бити довољно да се — опере.

* * *

За Германом су нашли само три форинта у двору. Но остало је тамо још неколико „бугера,“ и те сигурно нису урачунали, пошто нису од бакра.

* * *

Герман је поклонио на зидање карловачке гимназије: — натпис.

* * *

Боље да је на ту цељ дао довући ма само једна кола песка, но што нам онако сипа песак у очи.

* * *

„Српски Народ“ вели, да је Герман био у последњим годинама као Сатурн, који је јео своју рођену децу.

* * *

Тако вели, а у себи мисли: Био је у последње време као оно Хаџић-Светић; — јер да је могао, он би био прогутао „јоту.“

* * *

Највећа је иронија, што је суд држао за нужно, да у карловачком двору печати орманове.

* * *

Онај жиг, с којим је поп Стева све „наштемпловао,“ сувише је велики, а да би још могли мали судски печати што сачувати.

\+

Енунцијације.

Само да сам ја нешто онда био у опозицији кад је бан Мажуранић гонио Србе и српство, — показао би већ ја њему. Али кад нисам могао онда, сад сам се диг'о да му се осветим.

Васа Ђурђевић

P. S. Молим, још нешто. Само ако падне бан Хедервари, видићете ви шта ћу ја о њему рећи.

Потуцања.

Треће по туцета.

XIII.

Између екстрема
Граница се губи.
Има који љубав мрзи
Има који мржњу љуби.

XIV.

Ракија и шећер
Порезом нас плаши.
Две порезе уједаред дају
Карапампулаши.

XV.

Најлакше се онда позна
Је л' ко велик ил' је мали,
Кад га когод куди, —
Или кад га хвали.

XVI.

Многи лажан дукат
Пословицу лажном чини,
Пословицу ону
О златној средини.

Јер има дуката —
Споља су од злата,
Спољашност им златозарна,
А среда — бакарна.

XVII.

Ко од Бога помоћ има
Тај је има и од свеца,
Тај је има и од краља,
Па чак и од кеца.

XVIII.

Знате ли шта ради
Мој комшија Мела
Кад га киша стигне,
А нема амбрела?

Он у крчму сврне
— За бога, да шта ће! —
Само што у крчми
Покисне још јаче.

Деда Љ.

„Треба ли народу политика.“

Тако се зове књижица, коју је новосадска власт затомила и пештански суд није нашао у њој никаква греха.

Сад би ваљало да се та књига распрода као алва, па би онда ниже власти од сада више полагале на светињу штампарског закона, него на ревност свога уображеног задатка, кад би видили да забранама својим не убијају слободну реч, него је тиме још већма шире.

Из наше торбице.

Муж. (Дошавши из крчме) Жено, данас сам добре воље. Хајде да се помиримо.

Жена. Што да се миримо, бог с тобом?! Та нисмо се ни свадили.

Муж. Јес', јес', имаш право! Е па хајде да се прво свадимо.

Јоја. Знаш ли шта је ново, драги пријатељу.

Моја. А шта?

Јоја. Ти знаш да сам ја увек пио само бело вино.

Моја. Знам.

Јоја. Ал ево месец дана како сам га оставио.

Моја. Ал од тог доба горопадно љуштиш шиљер.

Јоја. (Зачуђен) Од куд знаш.

Моја. Познајем ти по носу.

Господичић. Хајде да се окладимо, госпођице, да ћете ви још бити моја жена, макар да ме увек пецкате и исмевате.

Госпођица. Хахаха! Све ће бити, ал то никад неће.

Господичић. Па хајде да се опкладимо, ако смете.

Госпођица. Хахаха! Смем.

Господичић. Па дајте руку.

Госпођица. Ево руке.

Господичић. (Свечано) Примам руку вашу, — и ево пред сведоцима проглашујем, да смо заручени.

Госпођица. Е, враг вам баби, кад сте тако досетљив, онда заслужујете награду. Па кад ћемо држати сватове.

Љубавне шљокице.

I.

Ој девојко, бриго материна,
Све се бринеш удати се нећеш
И моја се слутња тога боји: —
Зар не играт' у сватови твоји!

II.

Ветар дува, ал не дува јако,
Већ полако, готово никако;
Око беле Јањице се шуља,
Па јој шишке повр чела љуља.
Она мисли, — ал другима таји —
Мисли то су моји уздисаји.
Тако мисли млада луда Јања.
— Није мени још до уздисања.
Па и да би уздисати знао,
Ваљда не би, убила ме тама,
Уздисао за њеним шишкама.

III.

Девојчица плава
На срцу ми спава;
А ја чисто стрепим
Да се не пробуди,
Јер — за бога људи —
Не знам какве ј' ћуди.

IV.

Девојчица плава
На срцу ми спава.
Нек јој је на здравље!
— Ал могла би наћи
И друго узглавље.

Шатријан.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрика.)

Кад је Ленкин брат јуриста, о феријама дошао кући из Беча, много је приповедао о разним стварима, а највише о Wettrennen-у, како је то дивна забава.

Ленка. А сме ли, брато на тај Wettrennen свако да иде?

Брата. Сме.

Ленка. Па је си ли и ти био ветрењак?

(Волем ово да вам сам јавим, него да чујете од другог.) **Брата.**

* * *

Ономад за вечеру имали смо јагњећу главу. Ленка се загледала у мозак, па нешто премишља.

— Ја шта ти то премишљаш? запитам је ја.

Ленка. Је ли у човека мозак тако густ.

Ја. Јесте.

Ленка. Па како онда може врана да га попије?

(Молим, одговорите јој ви на то питање, јер ја нисам умео да јој одговорим.)

Брата.

* * *

Било је прекрасно вече, а ми са једног брежуљка посматрасмо залазак сунца. Отац ће рећи Ленки:

— Гле Ленка! гледај тамо. Сад ће сунце да седне.

Ленка. А ди му је столица?

Брата.

* * *

Ленка. Је ли, отац, има ли и у Бечу новаца.

Отац. Хојхој! Има у Бечу више новаца, него у целом Срему.

Ленка. Па за што онда шиљеш брати у Беч сваког првог сто форината? **Брата.**

Трунка истине.

Ка'но што је увек тешко било
Мале људе к истини привести,
Тако ј' исто увек лако било
Великане лажијом завести.

(Fl. Bl)

Циганске досетке и лагарије.

Прибележио их Љ. Л—ћ.

II. КОЛО.

Први пут на мацку.

Некакав Цига још није био навикнут на музикање по туру, јер га је сад први пут дао солгабиров на мацку тиме угостити. Зато се горко дерао са мацка, а у један пут тужно повиче с њега:

— Тако ти Бога, милостиви благородни господине солгабирове, заповеди да затворе капију.

— Зашто? — запита солгабиров с чуђењем, не мо-

гући схватити у каквој свези стоји капија са Цигином чашћу на мацку.

— Та да ми не побегне душа кроз њу — одговори Цига.

Цигани не волу пилиће.

Био Цига у авлији неког господина, а кад је полазио оданде, спази једно пиле, и сакрије га под огртач. Но опази га куварица, истрчи пред њега, подигне огртач и показујући на пиле, горопадно се продере на њега:

— А шта је то?

— Молим понизно, уватио сам једну врану одговори Цига.

— Није то врана, него је то пиле.

— Није богме, него баш права врана — одговори крадљивац.

— Откуд да је врана, кад је пиле?

— Баш за цело је пиле?

— Пиле — да!

— Е, па кад није врана, онда на част ти; Цигани не воле пилиће — и за тим гордо баци пиле испод огртача у авлију.

Млада чаша.

Даде неки господин Циги једну малу чашу врло добра стара вина. Кад је Цига попио вино, запитаће га господин:

— Је ли да је добро ово моје старо вино?

— Старо вино је — одговори Цига — врло добро, само је чаша још здраво, здраво — млада.

Хтети, то је као и урадити.

Између осталих питања запитаће попа Цигана, који је дошао да се причести, још и то, да није можда крао.

— Нисам крао, — одговори Цига — само сам хтео, и то баш од тебе, оче попо кукуруза

— Кад си, сине, *хтео*, то је толико, као да си и учинио — опомене га поп, и рече му колико времена треба да пости и да се каје.

Циганин је био и субаша сеоски. па кад кроз неколико дана види попове коње главе окренуте према житу, а он их одмах похвата, отера их попу и искаше да плати штету за потрицу.

— Па кад сам велиш — рече му поп — да нису били у житу, што онда да платим?

— Али они су хтели да уђу у жито — одговори Цига лукаво — а хтети је толико, као да су се и напели од њега.

Јако тело Исусово.

Већ од више година није се неки Цига — римокатолик причестио, а није ни децу своју водио на причешће. Побоји се да не буде тужен, а затим је дуго премишљао шта да ради. Пошто никако није сам могао да дође на какву спасоносну мисао увиди на послетку, да мора запитати каквог мудрог човека за савет. Камо ће и куда ће, већ скупи своју џамоглан, па хајд' с њима кантору. Изјада му своју невољу, а за тим га запита: шта ће и како ће?

— Па кад није ништа веће — одговори му кантор — ту ћемо ти лако помоћи.

— Бог ћете наградити, господин-канторе — рече мало умирени Цига — а и ја ћу ти вратити једном доброту, па ћу ти забадава направити и клинце за — мртвачки сандук, кад будеш умро.

— Ако ти је по вољи, могу те и ја причестити — рече му кантор.

Цига с радошћу прими понуду.

Враголан кантор изиде из собе и од најљућег рена нареже више кришки у облику ошће, приправив за мајстор Цигу мало подебље кришке. Дада се у мал не угуши од љутога рена, но које како га је претруцкао кроз једњак, а за тим ће сав у сузама од ренове љутине, рећи кантору:

— Молим те господине канторе, овим пуцорањима овде (показујући на децу) немој дати тако велику парчад од овог јаког тела Исусовог, јер богме ће отегнути папке од њега.

Писмени Цига.

— Знаш ти врага, а не писати — рече неки мрки свирач добре воље своме другу, који се с њиме надметао.

— А како не бих знао — кроз сред лакта ти душа изишла —, а да ко ли је оно однео велико писмо са три печата на пошту? Зар нисам ја, хај? — одговори овај са презирањем гледајући оног првог.

☛ Све дужнике наше, којима смо наручите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су

то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у кореву затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1.	П. Марјановић, трг. Чуруг	дугује 14.45
2.	Ђока Поповић „ Даљ	„ 6.07
3.	Јован Крајновић, учит. Бело брдо . . .	„ 6.75
4.	Милан М. Продановић, Пакрац	„ 4.95
5.	Ника Николић, парох Бајша	„ 4.50
6.	Живојин Предраговић учит. Баваниште .	„ 15.—
7.	Гавра Радмиловић, бележник, Соколовац .	„ 4.50
8.	Коста Змејановић, парох, Грк	„ 8.20
9.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки.	„ 19.83
10.	Лука Иришки, бележник у Крчедину .	„ 14.65
11.	Љубомир Т. Ђурин, учитељ у Црепаји .	„ 6.25
12.	Н. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ. . . .	„ 12.12
13.	Милан Теодоровић, парох, Кобаш , . .	„ 4.50
14.	Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни .	„ 12.45
15.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај . .	„ 11.25
16.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци .	„ 16.—
17.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . .	„ 18 70
18.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . .	„ 6.70
19.	Дане Бањанин, Шкаре код Оточца. . . .	„ 7.50
20.	Ђорђе Јовановић, Бингула.	„ 4.70
21.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . .	„ 8 70
22.	Стеван Ристин у Срп. Црњи	„ 8 70
23.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
24.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 2.25
25.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
26.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . .	„ 50.—
27.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21 30
28.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
29.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
30.	С. Д. Циковац, сада у Срему.	„ 13.88
31.	Платон Соларић, парох у Катинци . . .	„ 10.80
32.	Књижара В. Шмита на Ријеци	„ 34.31
33	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи .	„ 6 —
34.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . .	„ 6.40
35.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . .	„ 20.50
36	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . .	„ 17.16
37.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . .	„ 11.33
38.	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . .	„ 14.59
39.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
40.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
41.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . .	„ 8.70
42.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„ 8.70
42.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 8.90
43.	Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
44.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
45.	Петар Милошев, На Ријеци	„ 12.65
46.	Гавра Гринхут у Загребу	„ 39.74
47.	И. Хамершмид у Вршцу	„ 14 48
48.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
49.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
50.	Јаничије Поповић, проф. у Србији . . .	„ 37.63
51.	К. Николић парох у Калаву	„ 35.—
52.	К. Поповић трг. у Слатини	„ 71 70
53.	Васа Јовановић, официјал, Сењ.	„ 8.—
54.	М. Марјановић у Голубинци	„ 10.37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

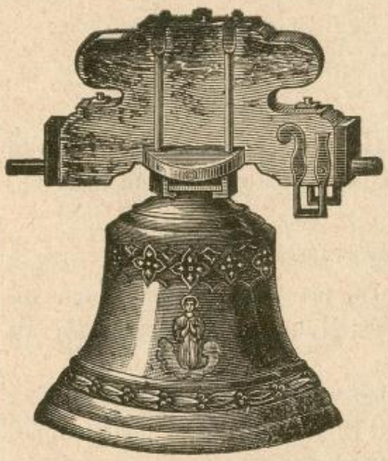

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

9—10

КАСЕ

по најновијој америкапској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

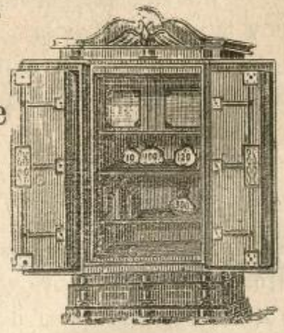

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

21—36

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

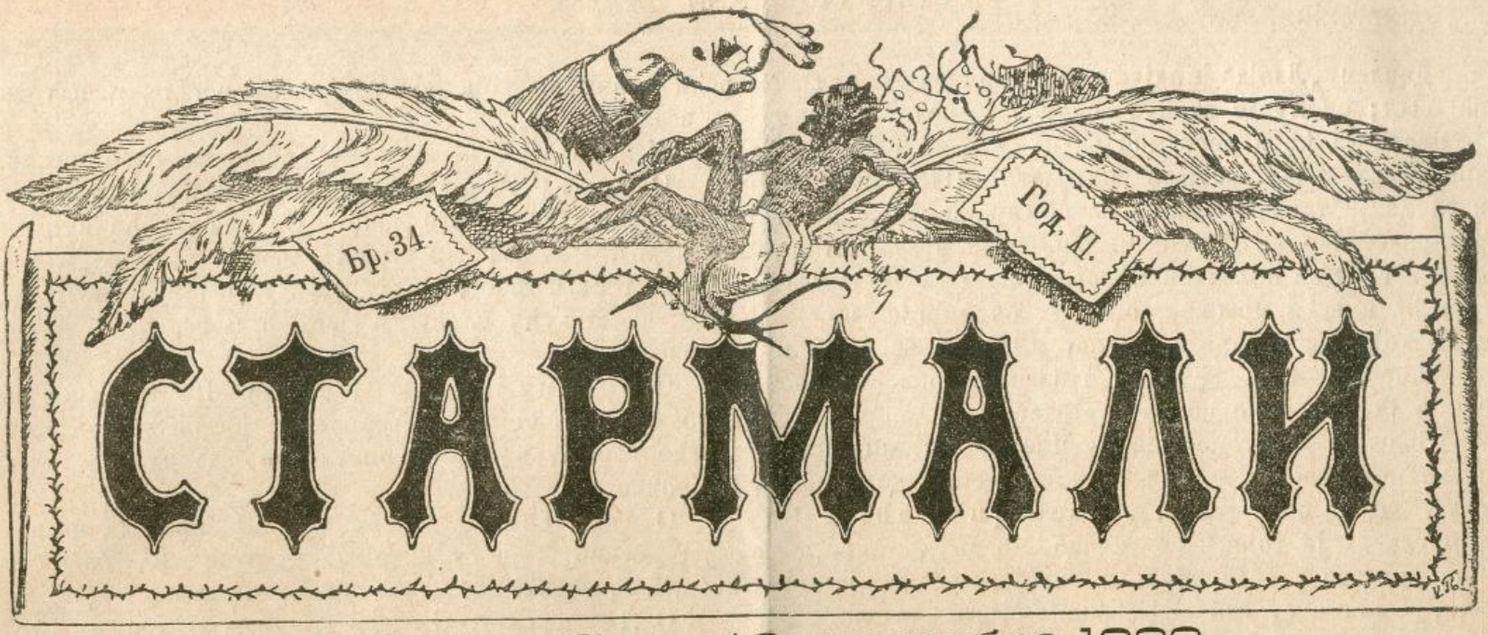

У Новоме Саду 10. децембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Две-три речи

о нацрту новога устава за Србију.

„Краљ се Милан ближи своме народу милом,“
Таке вести туткају у уши нам шилом,
Оним истим шилом, они исти смели,
Који су нам често очи бости хтели.
Ал сад очи тремо,
С ухом даље гремо,
Питамо да л' смемо
То да верујемо?!

„Краљ се Милан ближи своме народу драгом“.
Тако пишу целом пера свога снагом.
„Он народу иружа од слободе дара“, —
(Ено му сведока — Николе каплара!).
„Милан, он је само у слободи вес'о“ —
(Стегу мрзи, — за то ј' брачне везе стрес'о).
„Па шта још'те иусти сумничари ишту?
Нов ће устав да им дâ — (у позориштy).
„Тог устава нацрт већ је штампан цео“ —
(Само се још цеди по декоји део).
Ако томе краљу веровать' се неће“ —
(Онда да коме ће!!).

Поменуше нацрт. — Тачака је много; —
Ко би их на брзо све прозрети мог'о.
Али једна тачка истиче се сама
Баш као салама међ кобасицама.
„Ако кад год“, чујте, тако тачка гласи
„Ако кад год лија бумбара опраси,
Ил се слично што год у Европи роди,
Миланово ј' право, да Србију води, —
Викне ли он: „у рат! — па ма у сред мира,
Сва Србија мора то да респектира.
Викне ли он: у мир! — па ма ћорнут био,
Душанова крв се мора скунит' тио — —“

Ја ту тачку и сад гледим, гледим, гледим.
Хтео би да је штедим, да је не увредим;
Али она на ме тако очи бечи,
Да ја, мален' човек, морам нешто рећи:

Има, има таких држава, земаља,
Које упру очи у свог врлог краља;
У њему им вера — његова у њима —
— Е тако се што год и прима и штима.

Ал Милану краљу ја би друго рек'о.
Ја га питам: где је он то право стек'о?
— Аха, чујем, чујем грло недалеко:
„То је право Милан на Сливници стек'о.“

Стармалчић.

„De mortuis nihil nisi bene.“

Уважавајући стару пословицу ми би сад одговорили: „Е па bene!“ — и ништа више.

Али, ту пословицу употребљују противници наше аутономије тако јако, да им бенетању већ нема краја. А на ту бескрајност тек се морамо осврнути. „Српски Дневник“ утркује се са „Нашим Добом“, ко ће лоја(л)нију свећу да прижеже на гробу Германову, ко ће у шири и црњи оквир да утутка име и славу покојничкову (јер се ширина тих оквира у Пешти на центиметре мери — а пештанске меродавнике није добро вређати). Но пештански „Ллојд“ је ипак далеко одмакао од њих, — јер ето ми на пример, а и сви прави Срби мислили смо да Герман треба да иде пред вечни суд онакав какав је, дакле без покрова, — али његов стари покровитељ „Ллојд“ нашао је да је добро да му и покров отка, и то од чега, од мрње целог Српства, јер, по естетици „Ллојдовој,“ то је „најлепши покров за мртвог патријара српског.“

Даклем „Ллојд“ је адјустирао Германа за пут на онај свет; он му је огрнуо покров народне мржње, јер мисли да ће и богу мио бити онај, који се умео народу свом тако својски омразити. Но можда он мисли да је тако и мржњу нашу саранио. Ту смо га цреварили. Јер ми нисмо мрзили, и не мрзимо Анђелића, него дела и недела његова, и на њих ће падати све већа и већа мржња, догод их очима гледамо, — па ко хоће да сарани и мржњу нашу, боље би било да скине са лица земље и дубоко закопа све оно, што је Герман тако обилато разасуо.

Види се да су пештански Чивути читали старе српске привилегије, — али нису све добро запамтили. Сећају се да онде стоји: „Liceatque vobis“ etc, па мисле да је то њима речено, ма да им нико не смета кад свога оберрабинера бирају, — то им није доста, — него су ево већ нашли свога кандидата и за упражњену столицу патријаршије српске. Ми мислимо да се они бадава труде, — али опет кад узмемо ствар са друге стране, тешко је веровати да се бадава труде, јер кшефтелеси своје услуге никад ником бадава не пружају, höchstens на вересију — ал и то на сигурну меницу. Та за бога, кад је могао касапин Фегер за 8.000 фор. постати немеш, за што да се Чивути не мешају у ствари даљског спахилука, који мало више доноси. —

Па ипак ми се надамо да ће се избор патријарха свршити vortrefflich, — а не трефорлих.

Али сад, да нам ко не замери што тако много говоримо о Герману, ајде да видимо шта би се могло рећи о онима, који су иза њега остали а његови се звали.

Нема их много, па нам неће посао бити тежак.

О брату Германовом Стевану. О њему се може рећи нешто врло лепо. „Он више неће пуцати на народ.“ — Па зар то није лепо.

О Кушевићу. Он је први почео грдити Анђелића, спомињући његово благо и његову неблагодарност.

О уреднику Нашег Доба. Не треба се ни мало чудити ако се тај верник од презјелне радости завуче у своју кућу, па опет само једанпут на недељу почне излазити.

О поп Панти. Он за то није дошао да целива свету десницу, јер су покојникове руке сад биле на прсима прекрштене. А он тако не целива.

О Лемајићу. Он као да се није сувише ожалостио. Јер је таки после смрти Германове двапут скочио у (чину).

О неким берберима које је Герман патронизирао. Они ће се сад сигурно у Митровицу одселити, јер је тамо премештен сав сапун, који је иза Германа остао.

О Милану Грозном. Difficile est CATирам non scribere. Многи се чуде од куда у тако малог човека толико суза, кад је још за живота Германова исплакао пензију.

Како певају немачки Немци о својим царевима.

Wilchelm I. — das war der greise Kaiser.
Friedrich III. — das war der weise Kaiser.
Wilchelm II. — das ist der Reise-Kaiser. („H. L.“)

ПОЛИСТАК.

Како ли су лепо наместили!

Написао Јосиф Хевешиџа.

(Свршетак.)

Већ кроз један минут сам закуцао сам на теткиним вратима.

Несам ни чекао одговора, него одмах рупим унутра.

Мислио сам да ћу затећи тетку са облогама на глави, где лежи на дивану и јауче од бола.

Преварио сам се.

Она сеђаше поред стола, а преко од ње Ленка, и гле чиме се занимале! — картале се.

Ако се не варам, играле су пикета.

Моја појава врло их изненадила Изгледале су некако чудновато, као да их је ко полио хладном водом. Та није шала — ући без пријаве.

— Извините молим, — почнем ја најсвечанијим гласом, али тетка, која је заједно са Ленкем скочила од стола није ми допустила да наставим.

— Тиме, што сте ви — плане она на мене у потпуном смислу те речи —, тако без пријаве упали у нашу собу, тиме сад крунишете она своја лепа дела, која су већ и нама дошла до ушију. У осталом не браним, што се тако десило, бар ћу вам у очи казати, какво мишљење имам о вама, поштовани господичићу мој!

— Драга тетка, — почнем ја по ново, али једним тоном више, да ме не би опет као оно мало час „надгласала“ —, верујте ми, да сав горим у жељи да дознам, шта сам ја то могао учинити, што би отргло од мене вашу драгу љубав, и због чега сам и јуче и данас тако туђински дочекан у дому вашем. Да вас не волим толико, као што вас заиста волим и поштујем, да се не сећам свих оних срдачних дочека, кад год сам вам пређе долазио, кажем вам заиста бих до сада већ био отишао од вас: али пошто сам тврдо уверен, да овде мора да постоји неко велико неспоразумљење, то сам, и макар ме у први мах и за насртача сматрали, желео, да ма по коју цену изидем пред вас, да ово неспоразумљење рашчистим, и да вас замолим, да ме не осудите, пре него што ме испитате.

— Неспоразумљење! — насмеја се тетка подругљиво, док је Ленка за све време док сам ја говорио, оборене главе ћутала. — И сувише поуздане податке имам, а да бих могла поверовати, е је то неко неспоразумљење.

— Чак и податке имате!? Па имате ли бар о свему? — запитам ја.

— О свему да, — одговори тетка, све већма улазећи у такат, — јер ако хоћете да знате, ево ћу вам казати, да вас цео ваш град познаје као човека, који воли да прави шкандале, а сада и ја сама увиђам, да је ваш отац имао право кад се тужио на вас, да не можете, по-

Ћира. Знаш ли како се зове нов министар комуникације у Русији?

Спира. Не знам. Али ако ми кажеш знаћу.

Ћира. Зове се Паокер.

Спира. Хм! То баш није згодно име за министра, који долази. Обично се за министра који одлази каже: Паокер.

Ћира. Јеси ли чуо да шах персијски Наср' Един сам себи још за живота свога диже споменик?

Спира. А хоће ли ту бити урезано, да је он тај споменик сам себи подигао.

Ћира. То јамачно неће бити урезано.

Спира. Е, то је лепо. Бар је оставио и потомству, да нешто на споменику његовом допуни.

Пуслице.

. Сад тек знамо за што је Бисмарк обријао браду. Надао се да ће постати почасни богослов. То се и догодило, али на срећу не у Карловцима, него у Гизену.

. Русија се наканула да подигне зајам од 50 милијона рубаља. На ту њену накану кануло у Француској таки први дан пет пута толико. Те каноне Бизмарк не воли, — макар да је богослов.

△. Око зграде нар. позоришта у Београду, где ће се држати велика скупштина, плете се сад мрежа — телефонска. (Кад би се плела мрежа рибарска, ми би слутили да ће се уловити каква риба. Али кад се плете мрежа телефонска, можда ће се уловити какво теле).

. Кажу да на великој скупштини неће бити краљевих посланика. Молим, а да шта је „уставотворни батаљон.“ Јер тога до сада при стварању устава нит је икад игде било, тешко ће га икад игде и бити.

=. „*Уставотворни баталијон*“? — то је само ради вечитог спомена, да је устав донешен под капларством Николе Христића.

. „*Уставотворни баталијон*?“ — да то није притисак од горе? „Видело“ каже да није. — Притисак од доле за цело није; па онда да шта је. То је само притисак унапред.

. Добро је рекао владика Теофан: „*Да је било друкчије, било би друкчије.*“ — Томе имамо још само ово да додамо: „*кад буде друкчије, биће друкчије.*“

. У Бечу је један занатлија проиграо 5.000 ф. на „*малој лутрији.*“ — Срећа његова што се то

ред свих лепих прихода својих, да изилазите на крај, него још непрестано иштете од њега новаца.

— Ова последња оптужба – што јесте јесте — није баш лажна, мислио сам ја у себи. Али још није дошла како ми се чини, она главна на среду, а ја бих ту волео да чујем; ту ће канда баш лежати зец.

— Ја човек од шкандала!? А какве сам шкандале ја чинио? Ко може шта рећи за мене?

— О, молим, знамо ми све; бадава се пренемажете.

— Али за име Бога, тетка, реците ми већ да и ја дознам то.

— Добро дакле, — рече она с неком победном поузданошћу; — рецит е ми, поштовани господине сестрићу: ко се оно недавно тукао на улици на очиглед стотини гледалаца, да се на послетку и жандари морали умешати. Ко ли је оно у сред дана трчао за неком непознатом женском, и из обесне опклад, пољубио је пред толиким светом? Па ко ли је онда водио после ту женску у више трговина и накуповао јој вазда ствари, само да би добио од ње опроштај за ону шкандалозну увреду? И реците ми, поштовани господичићу, ко оно даје доносити у свој стан најскупља вина? Ха? Молим сад одговора.

Одговор беше гласно смејање од моје стране, што је довело тетку у забуну, и она са неким чудним изразом на лицу нетренимице гледаше у мене, као да би што пре да извуче из мене одговор.

— Одмах сам знао да ће тако што бити — рекох ја, кад сам мало дошао себи од смејања – Пре свега једно питање, драга тетка: од кога знате ви све ово?

— Но, дакле не ћу да тајим — рече она, а видело се, да моја мирноћа није остала без утицаја на њу, — — чула сам од твога пријатеља Станића, који је пре неки дан био код нас и све нам искрено приповедио.

— Од мога пријатеља, — рекох са подсмехом —, а то вам зар није приповедио, како сам убио једног богатог банкара.

— Иди, не говори којекакве будалаштине — рече тетка, већ са свим заборавив, да ме је мало час частвовала са в и.

— Е, драга тетка, кад је то све, онда ме само и на даље задржите у љубави и доброј вољи; јер будите уверени, још сам заслужан тога. Но да не би изгледало, е само тако олако хоћу да се извучем испод ових оптужба, ево вам на свако питање одговора... Јесте, ја сам пре неки дан ударио по лицу једног — крадљивца, који је баш почео да тарака по моме шпагу, и за тим сам га предао жандару; јесте, ја сам у по дана трчао улицом за — мојом сестром, која је баш тога дана дошла нам у госте, и ја сам је тада први пут видео, из далека познао, стигао је, пољубио се два три пута са њоме и за тим смо ишли у више трговина, где је она куповала разне ствари, што су јој биле потребне; јесте, ја сам тај, који дајем доносити све најскупља вина, и за тим их пошљем оцу, који је у последње време нешто болестан.

зове мала лутрија, — иначе би проиграо још коју њаду (т. ј. да је имао).

&. Кад је Анђелић умр'о, његов је сат још ишао. Сад већ и он стоји. Али не стоји у џепу Милана грозног, — него под печатом надлежности,

---

Ф. „Пакрачки декрет“ може кадгод многе људе да обрадује. Ето на пример: цео се илочки срез обрадовао, што је Богуновић добио декрет да иде у Пакрац. (Само не знамо да ли ће и Пакрачани скакати од радости на глас богуновства тог).

ω. Ми давно опажамо да се око наших државних и званичних каса ухватило коло разбојника. Неки нас терају у лаж, велећи: „какво к о л о?! — нема к о л а без к о к а н а!“ — Ал ево сад је и К о к а н ту.

×. Ова је зима заиста блага. Али вара се ко мисли да само у Шиду цвета шпијонажа.

□ У Пешти је, кажу, сада ужасно рђава пијаћа вода. Није ни чудо. Јер у Пешти перу Германова недела. И те лажије не просипају на ђубре, него се разлива кроз канале разних новина.

δ. Од нове године курзираће нове банке. На њима ће као и до сада писати само: „Egy forint“ и „Ein Gulden.“ Али зато ће их порезна званија примати и из српских руку.

При овим последњим речима већ сам био у тетчину наручју, која ме је најсвесрдније загрлила и у чело пољубила.

У том истом тренутку отворила се и врата од суседне собе, и на њих уђоше тетак и Емил.

Сви ме редом грлише.

— А зар ви, течо, нисте код жетелаца?

— Несам, да богме да несам. Све смо слушали из суседне собе, и заиста се радујем, што си тако лепо доказао, да си лажно био окаљан. У осталом ја и тако несам веровао у те гласове.

На послетку сам приступио Ленчици, која ми је такође раширила руке у сестрински загрљај. Но застао сам мало.

— Дакле и ти си зар веровала, да сам починио толика зла?

— Не, она никако није — умеша се тетка — већ те је баш једино она бранила, и свима нам је непрестано говорила, да су то најподлије клевете и лажи, што нам је твој „пријатељ“ наговорио о теби.

Кад сам то чуо, братски сам је загрлио и искрено сам се пољубио са њоме.

— Хвала, сестро!

С мађарског: **Љуб. Лотић.**

≈. Не зна се колико ће трајати до избора новог патријара, али два месеца је најмање потребно, да се изабере нова скупштина, и да се стара столица испраши и дезинфицира.

+. Што јесте, јесте. Признати се мора да се Анђелић у последње време почео морално поправљати. Јер у првом тестаменту његовом стоји, да с в о ј у библиотеку поклања карл. гимназији. А у другом тестаменту признаје, да то није његова библиотека, и да је не оставља што му се тако мили, већ зато, што је тако наредио пок. Шероглић.

⛪. Даклем знате ли шта су показали последњи избори у Србији? — Показали су да у народу напредњака н е м а. И то је једино н е м а њ е, којим би се искуство увиђавна краља могло обогатити (т. ј. ако се није у в и ј о ђ а в о у његову у в и ђ а в н о с т).

Ђука. Чивуцке новине најрадије доказују, да ми Мађарима не желимо добра. А то је лаж.

Шука. Тако ми бога, то је лаж.

Ђука. Ми од срца желимо, да Мађарима падне сикира у мед, — и то тако дубоко, да је ни Тиса не могне домашити, кад му се прокте да подсеца стабло нашег народног права.

„Парламентер.“

„Парламентер“ је је д и н и полит. лист у Бечу којем је главна цел да заступа словенске интересе, — па кад је је д и н и, има права да нас каткад и н а ј е д и. И ономад, у своме 51. броју послужио је нас Србе са врло јединственим саветом, измисливши барут, којим би ми могли сачувати своју аутономију и право на избор патријара. „Парламентер“ вели да није то главно, ко ће и какав ће бити патријар, већ је главно да се сачува право избора. Даклем шта треба да радимо. Треба да распитамо, која је та личност, коју би нам влада потврдила — то је почетак избора, а свршетак би био тај: да ту личност једногласно изберемо. Па ако нам та личност буде крхала врат, ми да се смејемо као неки победиоци, јер смо спасли право на избор.

„Парламентер“ можда не зна да ми таке савете већ одавно добијамо четир за грош. И то из врло солидних дућана, почевши од Пешт. „Лојда“, па све до Турског народа. Разлика је само у томе, што ти кшефтсмани кад нам таке савете одмерају увек даду и мало ироније прйде (иронија уз тај еспап врло доликује), а наивни „Парламентер“ пружа нам ту исту робу са цубаком пријатељске озбиљности.

Даклем, драги „Парламентеру“, ако нам и од

сада будеш што саветовао, нека изшпекулираш што мудрије и достојанственије, иначе боље ће бити и по тебе и по нас, да о нашим стварима ћутиш као заливен.

Nichts für Ungut

Стармали.

Потуцања.

Четврто по туцета.

XIX.

Самоћа је света;
Али знате л' коме?
Ко се уме племенито
Позабавит' њоме.

XX.

Речено је давно веће:
„Свако ј' ковач своје среће“.
Али кад је једном скујеш,
Ваља стати, —
Не куј даље, не куј даље,
Јер је можеш расковати.

XXI.

Зло је када здрава нога
Од зла страда:
Кад се у њу отуд, одуд,
Трн забада.
Ал и од тог још је горе
— Јест', тако ми бога —
Кад је пуно забадача
— Али нема здравих нога.

XXII.

Пјанац мисли једно,
Крчмар мисли друго;
Ал разномислица
Не траје им дуго.

XXIII.

Сиротиња помиње
„Наше богаташе“,
Ал ипак је далеко
Од „коха“ до каше.

XXIV.

За паора кажу
Има *девет* кожа.
Ал порезно званије
Има *десет* ножа.

Деда Љоша.

Захваљујемо и молимо у име сиротиње.

Захваљујемо дворској управи удове архидијецезе, што је последњу вољу Германову тако човечански и благодетно преиначила, те прилепчивим отровом заражене кошуље није међу сиротињу поделила. Јер ма да је голој и гладној сиротињи сваки дарак добро дошао, ипак јој је јектика излишна.

Само још једно молимо: да се те кошуље спале. Јер ако се Чивутима продаду, — онда може још горе испасти по сиротињу, т. ј. у место јектику да на поклон добије, може је још у незнању своме и куповати.

Стармали.

Љубавне шљокице.

V.

Нешто ћу да признам,
Удовице стара.
У очима твојим
Има пуно жара, —
Камо срећа да отако гори
И моја цигара,
Коју плаћам у трафици
Комад по шест пара.

VI.

Ти ме питаш зашто самац
Шећем гором,
Зашто више непролазим
Вашим шором?

На то ће ти одговорит'
Глас мој тужан:
У ваш шор се доселио
Кројач —
Ком сам много дужан.

VII.

Медени колачи
Нису тако скупи;
Би л', душице, да ти браца
Срце једно купи?

Па ако га примиш
Пун ћу бити среће,
И кад га загризеш
— Болети ме неће.

VIII.

Јеси лепа, то признаје
И опрезно срце моје.
Па каква су твоја уста,
Па какве су очи твоје!
На твој миг би човек срн'о
У поноре адске тмуше;
Али мени једно смета
— Ја не волим намигуше.

Шатријан.

Из ваздуха.

У бечким новинама читамо овај телеграм:

Belgrad. Die von den Blättern colportirte Nachricht, dass der Kronprinz seine Mutter in Bukarest besuchen wird, ist völlig aus der **Luft gegriffen.**

(А то значи српски: *Вест, да ће престолона-*

следник своју матер походити у Букарешту, посве је **из ваздуха** *извађена*).

Ако је истина, да је та вест извађена из српског ваздуха, то је знак да у Србији још има здравија и чистија ваздуха, него што је срце извесних родитеља.

Из „Бачванина.“

Сомборски „Бачванин“ (бр. 47) укорава нашу „слободну штампу“ (т. ј. новине) због тона, којим још једнако говоре о Анђелићу.

Разлози: 1. *Јер то вређа достојанство штампе.* — 2. *Што ми нисмо у овој земљи сами и нису око нас сами наши пријатељи.* — 3. *Што је Герман био српски патријарх.*

Таки иза тога, у томе истом чланку, позива се „Бачванин“ на Германа да „ова наша аутономија није за нас“, и вели да смо то ми „сами доказали“, и да „саборски одбор ради унаточ закону, суди силом и из пркоса.“

Разлози: 1. Такав говор не вређа достојанство штампе. 2., Ми смо у овој земљи сами и око нас су сами наши пријатељи. То није српска аутономија и није одбор српскога сабора.

Обећање.

Да се више женит' неће,
Обећ'о је већ. —
(Многе секе волеле би
Да одржи реч).

— ц —

Питање и одговори.

— За што се у наше браће Хрвата не одржава дуго ни један сатиричан лист?

— За то што преузв. бан уме боље сатирати, — али не оне што треба, него слободну штампу и самосвојну Хрватску.

— За што се негда говорило, да је Босна „поносна?“

— Јер је онда није могло свако чивуче цивилизаторски зврцати по носу.

— За што је Анђелић оставио по милиона своме брату?

— На то има два одговора. Или је за то, што није могао ни по паре понети на онај свет. Или за то, што су неки измислили, да је при скончању своме молио бога да благослови народ српски. — А благослов божи више вреди но све таште благо овога света.

Кад се ја оженим — —

Кад се ја оженим
— А то је бар лако —
Е онда ће у мом дому
Бити ев' овако:

Жена ће ми служит'
И вино и пиво.
Жена ће ми варит'
Пасуљ и сочиво.

Жена ће ми куват'
Чорбе и пилаве.
Жена ће ми сладит'
Шољу црне каве.

Њени мали прстићи
Умеће и знаће
Месити ми пите
Баглаве, колаче.

Она ће ми сарму
Завијати сама;
Пржиће ми пилиће
Својим ручицама.

Она ће ми правит'
Рибље аспикате,
И сосове фине,
И разне салате.

Само једно не треба
Да ми ради жена:
Никада је молит' нећу
Да ми — натре рена.

Бимбаша.

Цитати са додатцима.

„*Ето ти белаја!*“ — рекао један супруг, кад је први пут опазио да му се жена *бели*.

„*Бе аферим, од Добуја Мујо, и ми коња за трку имамо!*“ — Тим би се речима могла почети адреса велике скупштине у Србији. (т. ј. ако се скупштинари не сете каквом бољем почетку).

„Многајајета!“ — Тако пева моја стара кума, кад храни своје кокошке.

„*Без старца нема ударца*“,“ — (кажу да је то девиза Чича-Николе Христића, који је дочекао да се под његовим штапом заснива слободнији устав).

„*Ништа лепше од слободе!*“ — Певају Чивути у Босни, кад виде да смеду сваке године бар по једанпут банкротирати.

„*Докле ћемо, побратиме, бит' у окови?*“ — Питају слободни Срби Стеву Влад. Каћанског (а он, патник, не може ништа да им одговори).

Изјава.

На „Учтиву молбу Чика Кузману“, што је била штампана у 29. бр. „Стармалог“ имам да изјавим ово: Ја сам без одобрења срп. дил. позор. дружине, објавио, да ће се једна (а не две претставе, као што то вели писац „учтиве молбе“) претстава држати у корист виловчана. На представи је пало 58 фор. и кад су одбијени трошкови, остало је чистих 38 фор. (а не 70—80, као што се у „учтивој молби“ вели). Ја сам те новце хтео одмах да пошљем виловачкој општини за њене потопљенике, али ми неки чланови дружине то недозволише, него ме шта више тако жестоко нападоше, да сам ја новац на сто бацио и отишао. Новац је за тим употребљен за исплату дуга за даске, платно и др., јер нас бина са патосањем сале, доиста огромна трошка стаје. Друштво је дакле за то, да се најпре исплате дугови, па онда да се чине милостиње. — Но што је главно, ја нисам крив, што виловачки потопљеници не дођоше до својих „милодара.“ Ја сам шта више и јаван предлог у „Застави“ учинио у једном допису „Из Шајкашке“, да се не дели само Кикинђанима, него и др. невољницима, а нарочито пострадалим виловчанима, па сам од своје стране приложио 1 фор. јер ми моја учитељска сиротиња не допушташе да више приложим.

На примедбу слагачеву под звездицом, имам да приметим, да сам и опет — као неки управитељ дружине — без одобрења дружине послао г Тони Хаџићу 20 фор. као прилог дружине, на „зидање срп. нар. позоришта у Новом Саду“ с обећањем, да ћу на тај смер слати од сваке претставе толику суму. Но кад се доцније повела препирка по нашој журналистици, да ли да се зида ил не зида позориште; кад је овд. позор. дружина дознала, да се зграда не сме звати срп. народно позориште, није ми допустило, да и једне паре више на тај смер пошљем. И ту дакле нисам ја крив. — Што сам пак, одушевљен, у први мах успехом овд. позор. дружине, без одобрења исте, објавио да ће се држати претстава у корист пострадали виловчана, и што сам обећао — и опет без одобрења дружине — на зидање нар. позоришта од сваке претставе 20 фор. — за то тек нисам заслужио, да ме јавно сумњиче да ја друштвени новац на своје смерове ваљда употребљујем, — док — као што и напред рекох — подузеће ово, мене стаје и велика труда, једа — а и трошка из сопственог мог и онако сиромашног учитељског џепа.

Молећи вас и т. д.

Ковиљ 10. нов. 1888.

Са поштовањем

Кузман Миловановић

учитељ.

Добили смо још једну Изјаву, и то од г. Јеврема Миковића учитеља у Сентомашу. Изјава је та сувише опширна а да би је могли у нашем малом листу целу штампати, за то вадимо и штампамо из ње оно што је главно. Г. Ј. Миковић вели, да он није тужио лист „Браник“ него Браниковог дописника из Сентомаша, „који је много пута потрзао по „Бр.“ туђе поштење и играо се њиме као деца лоптом,“ па је и његову част увредио.

Г. Миковић разлаже за што га је тужио и вели да ће пред судом доказати лажност увредљивих тврдња тога дописника.

Уредништво „Стармалог.“

Исправак. У 32. броју овога листа, под песмом „Невери“ случајно је изостала белешка, да је та песма превод са мађарског. Ово сада исправљамо по молби самога г. преводиоца.

☛ Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		Ф. н.
1. П. Марјановић, трг. Чуруг	дугује	14.45
2. Ђока Поповић „ Даљ	„	6.07
3. Јован Крајновић, учит. Бело брдо	„	6.75
4. Милан М. Продановић, Пакрац	„	4 95
5. Ника Николић, парох Бајша	„	4.50
6 Живојин Предраговић учит. Баваниште	„	15.—
7. Гавра Радмиловић, бележник, Соколовац	„	4 50
8. Коста Змејановић, парох Грк	„	8.20
9. Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки.	„	19.83
10. Лука Иришки, бележник у Крчедину	„	14.65
11. Љубомир Т. Ђурин, учитељ у Црепаји	„	6.25
12. Н. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ	„	12.12
13. Милан Теодоровић, парох, Кобаш	„	4.50
14. Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни	„	12.45
15. Исидор Николић, свештеник Арад-Гај	„	11.25
16. Атанасије А. Николић парох у Шашинци	„	16.—
17. Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„	18.70
18. Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„	6.70
19. Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„	7.50
20. Ђорђе Јовановић, Бингула	„	4.70
21. Илија Марковић учитељ у Моторину	„	8.70
22 Стеван Ристин у Срп. Црњи	„	8 70
23. *Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„	17.47
24. Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„	2.25
25. Ристо Ј. Перотић, Мостар	„	79.65
26. Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„	50.—
27. Ј. Трифуновић, негде у Босни	„	21.30
28. Леон Бирра, трг. у Бошњаци	„	4.66
29. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„	16.17
30. С. Д. Циковац, сада у Срему	„	13.88
31. Платон Соларић, парох у Катинци	„	10.80
32. Књижара В. Шмита на Ријеци	„	34.31
33 Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„	6 —
34. Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„	6.40
35. Нико Радетић, трговац у Приједору	„	20.50
36 Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„	17.16
37. Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„	11.33
38. Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица	„	14.59
39. Спиро Будисављевић, Кореница	„	20 14
40. Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„	19.20
41. Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„	8.70
42. Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	„	8.70
42. Јово Поповић, учитељ, Војнић	„	8.90
43. Паја Митровић, Ораховица	„	7.30
44. Стеван Урошевић, Шид	„	8.70
45. Петар Милошев, На Ријеци	„	12.65
46. Гавра Гринхут у Загребу	„	39.74
47. И. Хамершмид у Вршцу	„	14 48
48. Д. Кнежевић, Медина	„	6.12
49. Св. В. Милић, Ст. Градиште	„	6.—
50. Јаниније Поповић, проф. у Србији	„	37.63
51. К. Николић парох у Калаву	„	35.—
52. К. Поповић трг. у Слатини	„	71 70
53. Васа Јовановић, официјал, Сењ	„	8.—
54. М. Марјановић у Голубинци	„	10 37

☛ Ко од горњих дужника и сад неби хтео

да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Нове књиге.

Позоришна библиотека. Под овим насловом издаје накладна штампарија у Вел. Кикинди збирку краћих позоришних игара, и до сада је изишло 6 свезака. Цена је свакој свесци 20 новчића. Те свеске доносе овај садржај:

Свеска 1. **Клин Клином.** Лакрдија у једном чину. Написао Кишфалуди К. С мађар. превео Милан Петровић.

Свеска 2. **Љубоморна жена.** Шаљива игра у 2 чина. Написао А. Коцебу. Превео Иван Мартиновић.

Свеска 3. **Заборављен штит од кише.** Шала о певањем и играшем у 1 чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Свеска 4. **За чашицу. . .** Слика из обичног живота у 1 чину. Написао Б. Р. Шиглевъ С руског превео Милан Петровић.

Свеска 5. **Страх од радости.** Позоришна игра у једном чину, Написала госпођа Емилија Жирарденова. С немачке прераде Хајнриха Лаубе превео М. Петровић.

Свеска 6. **Лежов и лажић.** Лакрдија у једном чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Венеција. Успомене с пута у Италију. Написао Марко Цар. У Задру. Печатња И. Водицке 1888. Цена 50 н.

Дечије забаве. I. II. III и IV свешчица. Издање књижаре Милив. Каракашевића у Сомбору Цена свакој свесчици 4 н или 10 пара дин.

Пут на Синај. Написао: Хаџи Сава Косановић, бивши Д. б. митрополит. Издање „Дабро-босанског источника“. 1888. Цена?

Свеска XI. Година I.

НОВИ ВАСПИТАЧ

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ

уређује и издаје

Мита Нешковић.

САДРЖИНА: О народном образовању. — Утицај хигијене на школску дисциплину. — Из педагошког света. — Набирци. — Грађа за историју школарства. — Књижевни преглед Новог Васпитача.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ КЊИГА:

КЊИЖЕВНА ЗРНЦА

од

ЈАШЕ ТОМИЋА

(одштампано из разних листова.)

КЊИГА ПРВА.

ИЗ ЗАТОЧЕНИЧКОГ СВЕТА.

Садржај је овај: Из мога познанства. I. Стари лопов II. Како постају од кокошара разбојници? III. Украо девојку. — Милетић и Нанчић у затвору. — Робијашке школе. — Робијашке радионице. — Јер боље слободном човеку ил заточенику? — Робијашка црква и моја придика.

Књига је штампана у штампарији др. Свет. Милетића; износи 5 штампаних табака на финој хартији, (80 страна) а **цена јој је 20 новч.** Препродавци добијају уобичајени рабат,

Поручбине се шиљу на администрацију „Заставе“.

Књига се може добити и у свима књижарама.

ОГЛАСИ.

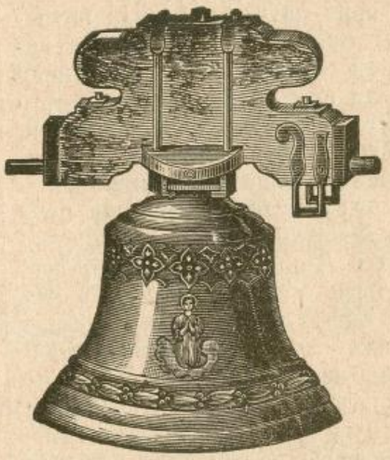

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл БОТЕ СИНОВИ

10—10 **звоноливци у Вршцу.**

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

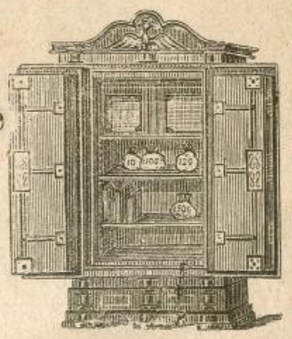

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

22—36

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

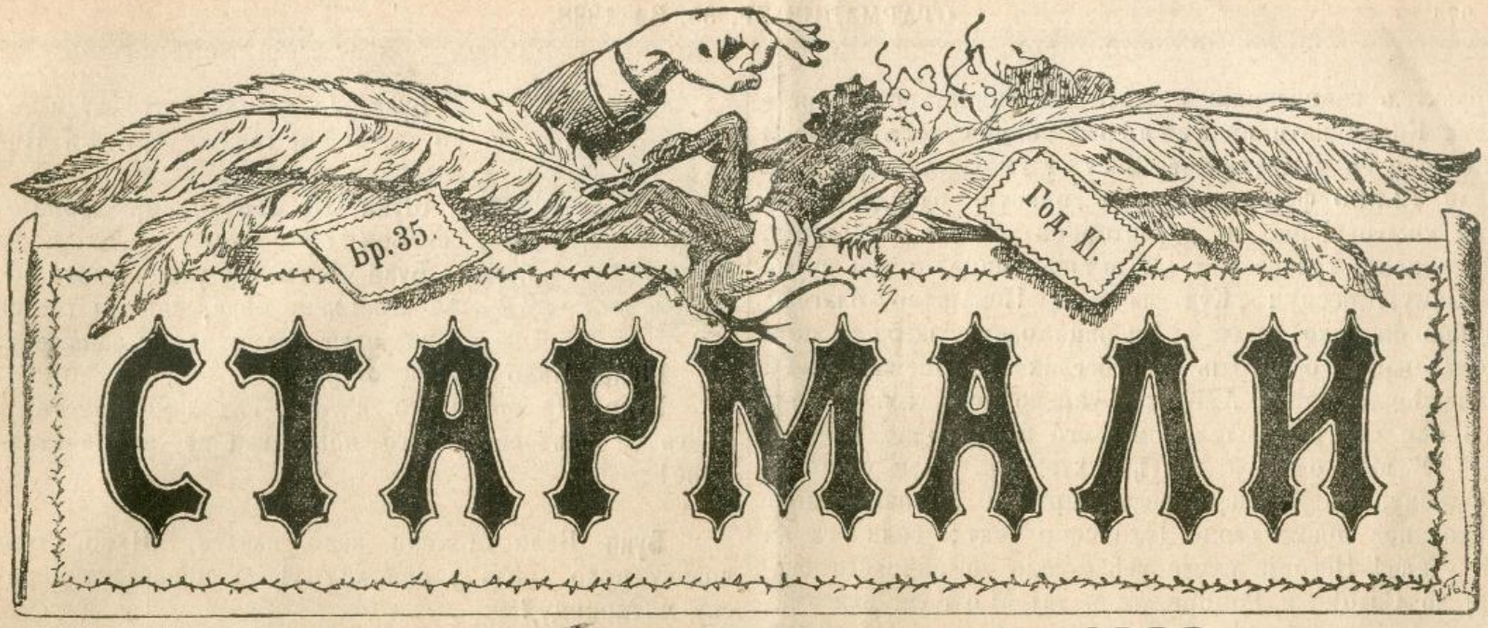

У Новоме Саду 20. децембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Предбожићна.

Падни снеже, падни снеже, —
Без тебе је празна зима;
Падни снеже, барем сада
О божићним празницима.

Покри сваку црну пегу,
Застри сваку нашу брљу,
Сузби крила вранам' нашим,
Успут стреси коју крљу.

Падни снеже, падни снеже
По градови и по сели;
Нек се нашем сузном оку,
Нек се божић барем бели.

Падни снеже, падни снеже
И завеј нам странпутице;
Падни снеже, нек занесме
Телеграфске ситне жице.

Да нам божић не ожучи
Какав одзив пунан јада
Из средишта српског нада
Из српскога Београда.

Падни снеже, падни снеже,
Па расхлади пламен жести,
Пламен, који није нико
Ни из ума, ни из свести.

Падај снеже, два три дана,
И застри нам трулеж цео, —
Нека нашем искушењу,
Нек бар божић буде бео.

Ох божић је празник мира.
Падај снеже, падај с неба, —
Сад нек нам се барем чини
Као да смо — какви треба.

Ст.

Из писама једног расејаног.

IV.

Ја сам, чини ми се, у „Нашем Добу“ написао уводни чланак, у коме сам, ако се не варам (ил ако друге не варам) од прилике ово казао: Кад је оно умр'о митрополит Исајије Ђаковић, онда је владика Стојковић постао архимандритом. Но како је темишварски сабор од г. 1790. изабрао Маширевића за митрополита, то је Стева Павловић написао чланак у „Српском Колу.“ у којем је доказивао, да у смислу декларације не сме бити изабран за митрополита, који се још није родио, на што му је Милан Грозни у „Србобрану“ одговорио и доказао, да је то повреда автономије, кад се бира ко други, а не Герман Анђелић. Овај мој чланак звекнуо је тако као да је пао са какве високе крушке (на теме) и учинио је велику сензацију код свију сродних браћа, који из искуства знају какво је то блаженство кад се падне са крушке.

Најновији појав у српској књижевности то је резултат скупштинских избора у Србији, где од преко 600 посланика влада напредњачка није добила ни једнога, чега се ошвањила, прво за то, што је грожђе кисело, и друго за то, што гаца неће чварака. Из свега тога јасно се види како „Виделовци“ имају корена у народу, који живи у централној Африци, те кад би крокодили и носорози бирали посланике, нема сумње да би били изабрани све сами капларски штапови од бамбуса. Иначе смо сви здрави, само у-

правитељ канцеларије у угарском министарству трговине Кокан пати он затвора, те је с тога ушао и затворио се уВертхајмову касу, у којој су пре њега били 42.000 фор. те се сада дописује оданде са неким књиговођама и директорима илочке, инђијске, сегединске, кулске и т. д. штетионице и сви скупа декламују песму: „Куд се деде Немањино благо?“ Добро би било да се у Америци оснује завод за потпомагање и осигурање пребеглих Европејаца, који почешће дотрче у Америку, управо рећи докасају, јер они не трче с галопом, него с касом.

У Модошу је калуђер хтео да удави учитељеву жену. То је заиста редак пример љубави једног духовника према своме духовноме чеду; воли га да га удави! Него је канда већ дошло до пропасти света, до Содоме и Гоморе, та и тај Модош кад читам по моме обичају унатрашке, а оно изиђе Шодом, дакле Содом!

Чујем да је дошло у моду спајање листова. „Јавор“ се спојио са „Стражиловом.“ Само не знам како ће се звати тај претопљени лист. Најбоље би било спојити им досадање име, полутину и полутину. „**Јавор**“ и „**Стражилово**“ било би онда или „Страживор“ но може бити да ће боље пасовати оне друге две половине „Ја-лово,“ а подузеће ће и бити „**јалово**,“ ако публика српска остане себи конзеквентна у досадањем свом немару.

Сад сам тако расејан, да сам заборавио шта сам оно још хтео овде да натрукујем, па да слагачи у штампарији препишу за „Стармали.“

Ваш (како се оно зовем?)

Расејановић с. р.

Ђука. Ја не знам што људи тако хвале тај гас, те ето га и Новосађани уведоше.

Шука. Па зар то није добро осветљење?

Ђука. Богме су улице много боље осветљене онда, кад тај гас не гори, него кад су лампе запаљене.

Шука. Како можеш то рећи!

Ђука. Па ето н. пр. дању, кад лампе не гору, много се боље види, него ноћу, кад су лампе запаљене!

Ђука. Били ти мени знао казати, Шуко, шта човеку прво упада у очи кад уђе у новосадску српску читаоницу?

Шука. Прво му упада у очи онај густ дим од дувана.

Пуслице.

△. Из Турина јавља брзојав, да је онде преминуо принц Евген Савојски.

Чудновато је, да је Евген Савојски опет (као и пре) умро баш после — карловачког мира.

⊙. Ако је истина да „мајсторија козе пасе“ онда благо си га козама кр. Милана. Али опет, ако је истина, да „ћупа донде иде на студенац док се не разбије“ — е онда је алтера коза.

ПОДЛИСТАК.

Бадње вече.

(Приповетка.)

Сунце се спремало да зађе. Покушало је још да озлати врхунац снегом покривене куле у вароши Н. ал тај посао данас му нешто није ишао од руке, па се махну и западе за облак. Неколико звезда провириваху кроз своје прозоре, ал магла што се дизала од оближњих планина, сметала им јасним погледу, за то звезде затворише прозоре и одоше да спавају. Али ове вечери баш није ни потребе било сијукању звездица, то је сад било излишно јер још за један сат пак ће побожни људи запалити тисуће и тисуће свећица, које ће да зазраче кроз хладну децембарску ноћ. Та ово је бадње вече, ово је оно божанствено вече, кад невидљиви анђели лете свугде по хришћанском свету, носећи на крили радост и мир, — ти анђели пролетају већ и кроз узане улице старе вароши Н.

Близину анђела само осећамо, ал људе по улицама видимо, — све се то ужурбало. Сваки носи нешто под пазухом, чиме ће за који час да обрадује своју и малише своје. Свако се жури кући. Улице се већ осамљују, врата се на дућанима затварају, а прозори постају све светлији. Овде онде чујеш већ из понеке куће весео усклик обрадоване деце.

Један висок човек иде још улицом. Он се не жури. На глави му шешир са широким ободом, а огрнут је дугим плаштом. Он уђе у једну повелику кућу, у једну двокатницу. Кад се попео на први спрат, отвори врата, на којима је било написано једно име и презиме а испод тога „академиски сликар,“ у предсобљу запали свећу и с њоме уђе у лепу велику собу. Велики мачак подиже се са столице, на којој је лежао поред топле пећи, маукну полугласно према господину човеку, који је у собу ушао. Истом учтивошћу поздрави и пудлицу, која је са тим господином дошла, па онда опет леже да почива. Пудлица и мачак познају се већ од више година и живели су не као што обично живе пас и мачак, већ су се слагали као два ваљана друга, који су заједно у школу ишли.

Господин човек, кога смо ево у собу му допратили и ајде да га назовемо Самком, он скиде шешир са главе и плашт са леђа па приступа ка прозору, Гледао је како се светле прозори у кућа преко пута му. Ту се баш познаје да је бадње вече; на јелци је горело пуно танких свећица, а на белим завесама видели су се живахни покрети малих и великих сенка, сенка радосне, сретне и задовољне чељади. Дуго је Самко гледао у те прозоре, па им онда окрену леђа, превуче длаком преко свог чела и прошапута „Ја сам сам.“

Пудлица као да хтеде да га утера у лаж, приближи му се и дирну му руку својом хладном њушком, — ал Самко је и не погледа. „Ја сам сам,“ рече поново. И онда седе у наслоњачу, предавши се мислима својим.

△. Код кр. Милана је сад пала књига (т. ј. управо пала престолна беседа) на два слова, — на „ук“ и на „аз“. — Ми смо тај ребус решили и значи: УКАЗ. Милан је почео ревизију устава са великим (х)уком, — а свршује га са „аз,“ (т. ј. Ја.) — ко се томе није над'о, тај се даје варат' радо.

♏. Све се говорило да је расцепу либерала и радикала крив Радивој Милојковић. Али сада, ако је он то смрћу својом хтео да поправи, онда му и ми признајемо, да је заиста свој живот најрадикалнијим либерализмом завршио.

♾. Није то давно било, кад је кр. Милан почастио скупштинаре са „хладним вруштуком“ сад је друкчије, сад их части топлим вареником. (Тако је то на божић, — а како ће бити на ускрс!)

□. Даклем не иште се више ни мање него да вел. скупштина предложени устав без икакве измене прими. — Ал скупштина ће сада показати, је ли заиста тако примитивна, као што краљ о њој мисли.

---

§. За што ли се, боже, баш Пера Тодоровић тако живо заузима за смртну казну?! — Хе, он можда овако мисли: Да ме је стигла, као што ме је већ за јаку ухватила била, ја би платио главом — ал не би дошао до ове срамоте.

***. Ко је у Београду полупао прозоре на конзулату комшијнске државе, тај би био кадар отворити и врата и комшијској војсци. А то за цело нису ни либерали ни радикали.

✒. Арнаути *обесветише* гроб краља Стевана Дечанског. Па шта ће сад бити? — (Не знамо шта ће сада бити, али знамо шта би требало да буде. А то је ствар сасвим проста и невина. Што је *обесвећено* треба наново *осветити*.)

□. Кад је краљ Милан да учини да заборавимо како је поступао са краљицом сазвао народну скупштину, шта ће сада учинити, па да заборавимо како је поступао са скупштином?

Рачунски задаци.

1.

Кад прости калуђери, н. пр. у Модошу, даве жене; какав степен калуђерски мора получити онај, који је рад да дави целу автономију?

2.

Кад од преко 600 посланика не добише при избору напредњаци ни једнога, колико би онда напредњака село на министарску столицу, кад би народ бирао министре (којих има свега 5—6)?

Нису то биле ведре слике, са којима се забављао. Излазили су му пред очи мутни дани детињства, без родитеља, у туђој кући; па онда дани младићског доба, дани патње, борбе и понеког разуверења. Сад је трудом својим стекао лепо имање, стекао је лепо име и признање, али која ваида, многе патње као да су му срце отупиле, а он као да се више и не уме радовати. Младост му је на измаку, кроз црне му власи провирује и подекоја седа, — први знаци јесени, а он је још'те сам.

Премишљајући тако зачује у близини глас: „Хај пријане, ајде да се разговарамо. Наш је госа заспао.“

„Драге воље“ одговори на то други глас. „Хајде почни ти“.

— Аха, мој мачак хоће да се разговара са пудлицом, — помисли у себи Самко, — а ја сам задремао па сад нешто сневам. У очи божића и животиње умеју да говоре; то ми је причала баба једна још кад с м био дете. Само да се не пробудим док не чујем шта ће да говоре. Јамачно имају какву тајну једно другом да кажу.

„Знаш ли ти, Мацане“ тако започе пудлица, „знаш ли ти да се мени од неког доба наш госа не свиди. Са свим ме је занемарио. Што ме летос није дао ошишати, то би му још и опростила, — али што ме сад ретко кад и помилује, то ме боли.“

„Имаш право“ одговори мачак, „наш се госа јако изменуо. Помисли само, јуче је заборавио да ми да доручак. Још ћу под старе дане морати мишеве хватати. Но, лепа радост!“

„А знаш ли, брацо,“ настави пудлица „шта би било најбоље и по нас и по њега? Најбоље би било да добијемо домаћицу, газдарицу, па да нам кућа оживи, па да буде једаред реда у кући.“

„Мијао!“ прихвати мачак. „Ко зна били то тако добро било. Не треба се жеравицом сиграти. Могао би нам довести какву пакосницу, која би нас мучила и кињила, а напоследак и из куће избацила. Сачувај нас боже таке нове младе, — а таких има доста.“

„Ја би знао за њега другу прилику,“ рече пудлица, „и ти ју добро познајеш.“

А мачак као да се насмеши, и пружи десну предњу ногу према једној слици, која висаше на зиду. „Ти мислиш ону, је ли?“

Пудлица. Да, ту, и никоју другу. То би била женица за нашег госу. Она ме радо гледи, то сам опазио, а ни тебе не мрзи, јер знаш, ономад кад си на тавану мишеве ловио, па си се дошуњао и до њена прозора, она те је послужила са чанком млека. А што се тиче нашег госе —

Мачак. Она и њега воле. То ја знам. Јер кад седи поред свог прозора, па кад види нашег господара, она извије свој бели врат, да га се боље нагледи; а кад он то опази, она порумени. А кад девојке порумене, то нешто значи.

*

3.

Кад Српска Матица има свега око 100 чланова, а Хрватска Матица преко 6000; колико би онда пута требало да има Хрвата више на свету него Срба?

„Земан“ или време.

Познато је, да се „Н. Доба“ радо намеће свакоме за поправљача у српском језику. А и само се труди да у што чистију српску одећу обуче онај несрпски дух, који му се из Пеште додувљује (да нас лакше обмане). Али кад је говор о новом избору патријарха, онда нас „Н. Д.“ упућује да чекамо док дође земан“ томе (бр. 79.)

Ми знамо да Турци време зову „земан.“ Ал се надамо да је са смрћу Германовом прошао земан турковању на пољу наше аутономије.

То би требало већ једаред да увиди и поменути лист. Ал кад неће, — онда бар нек се не зове „Наше Доба“ — него „Наш (тамо његов) Земан.“

Ђачка омашица.

Нишко „Ђаче“ вели само о себи:

„Ђаче“ је најјефтинији и једини дечији лист у Србији.

(Па наравно да је најјефтинији, — ако нема скупљег. Али тако исто могао би се похвалити да је и најскупљи, — кад је једини, па нема скупљег.)

Нишлија.

Незаконитост и легалност.

„Бачванин“ вели (у бр. 47.): „Герман је незаконитим путем дошао до патријаршеског престола, али је на легалан начин сео на њега.“

То је баш као кад би ко рекао:

„Шегрт је незаконитим путем украо јабуку, али ју је сасвим легалним начином појео.“

Последње речи.

„Наше Доба“ непрестано доказује, да су Германове последње речи биле: „Боже благослови народ српски!“ а овамо је доказано, да нико није ни био код њега кад је умро, него га је послужитељ мртва затекао.

Но има „Наше Доба“ ипак и право!

Оне је речи архијереј заиста и изустио на самрти, само не Герман, него владика Платон Атанацковић. (Види Поменик М. Ђ. Милићевића, стр. 24.)*)

*) Али као за што да се не би могле и Германове последње речи тицати народа, кад се зна да му је и за живота народ био последња брига.

Узбуркане страсти.

„Наше Доба“ говорећи о упражњеној столици после Германа, сећа се и новог избора, па нас теши велећи: „Биће доста времена („док опет не дође земан“) да се стишају узбуркане страсти и да се — — — приступи — — — акту избора.“

Пудлица. Тако је, имаш право. Даклем нас двоје слажемо се у томе. Та треба да буде наша газдарица.

Пудлица. Лепо. Али шта мисли наш господар?

Мачак. Ако има мозга и њему мора та мисао доћи. Али ст! Ено га; буди се.

Самко се трже иза сна, скочи са столице и онако испод очију погледа мачка и пудлицу. Али ови су мирно лежали, завили се као пуж, и баш као да тврдо спавају. А он је дуго шетао по соби горе, доле. Мора да је нешто важно премишљао.

Кад човек што важно премишља, онда га ваља оставити на миру, не треба му сметати. Оставимо и ми нашег дичног сликара Самка, па отшетајмо се у истој кући горе, на последњи највиши спрат.

Ту, у једној малој, али чистој и брижљиво спремљеној собици седеле су две женскиње, једна стара, друга млада. Пред њима су стајале две шоље вареника, једна погача, и већ посна јела, као што га има свака кућа на бадњи дан. Девојка је имала благо, али нешто бледо лице, црне али умиљате очи, очи живе, али не раскалашне. Девојка је била швања, а она стара жена то беше њена стрина, а по занату праља. Стрина која је негде у прњавору становала и сиротовала а никог уза се није имала дошла је својој нећаци, да код ње поседи ове вечери, а и да прими неке дарове, што јој ова сваког божића даје — кило кафе, два-три кила шећера, и топле чарапе, које јој је нећака сама оплела, и које је сад баш у руци држала и често их гладила. Погача је бивала све мања, јер стрина је јела као да је цео божићни пост строжајше обдржавала; а кад је већ била сита, није јој било неправо, што јој је онај остатак нећака у ручну кесу метнула.

„Е сад, Милице,“ рече стрина „ја треба да идем кући. А и ти ваља раније да легнеш; јер у бадњој ноћи дешавају се чудества, — а ти си сама. Збиља, — зар се не бојиш у самоћи?“

Милица је вртела главом. „А чега би се имала бојати?“

„Зар ти ниси слушала да је бадња ноћ чудотворна. Али не, не, — нећу да ти увртим у главу којешта. Но то тек знаш да девојке те ноћи врачају, па онда дознају за кога ће се удати. Али то је опасна работа. Нисам ти требала то ни помињати.“

Милица ју је пажљиво слушала и запита ће: Па како се то врача?“

„Ето ти је на! Ти би ваљда и покушала!“

„Не, не, ја не би; ал тек би волела знати како друге раде.“

Стрина опет седе на столицу и поче да износи своју мудрост. „Која је девојка ове ноћи сама у својој соби, та постави астал лепо, али за две персоне. Па кад избије дванаест сати, онда јој дође у госте њен суђеник. Али не дође баш он сам, него његова приподоба; а кад петао први пут кукурекне, онда гост ишчезне, нестане га. За то је у таквој прилици добро кад девојка има уза се у каквој кеси везана петла, па ако је од тога вињенија ухва-

Али ми и сви они којима врана „Нашег Доба“ није попила мозак, уверени смо да су сада страсти најстрашније; сад рани нашој треба што пре права лека а не нових експеримената; треба нам законита реда, а не администраторска фластера.

Ко друкчије саветује, томе можда иде у рачун да се страсти узбуркају. А данас нема узбурканих страсти, већ само силне и оправдане жеље, да се једаред дође до поштена и редовна стања.

Логика.

Ја све штудирам о томе да изнађем ко је крив томе, што је онај калуђер у Модошу хтео да удави ону жену.

И дошао сам до тога резултата, да је сама жена крива.

Јер да нема жена, не би морали калуђери заветовати се, да се неће никад женити.

А кад се не би они на то заветовали, онда би се могли и смели женити, дакле кад небило жена' онда би се калуђери смели женити!

Ето дакле да су жене криве!

Каврга.

De gustibus non est disputandum.

Мала Добрила слушала једнога јутра, како мати старијој својој кћери, добрилиној сестри, наређује шта ће се кувати за ручак.

Мати је међу осталим и ово рекла:

— Имамо много мрва од земичака, те би могли умесити торту од мрва — „семлпрезла...“

Добрила ће на то брзо упасти матери у реч:

— Немој мати торту, умеси ти мени боље пржених пилића!

(Она је знала да и пржени пилићи дођу у мрве од земичака.)

Љубавне шљокице.

IX.

Променада красна,
По њој шеће Лела;
Из далека види се —
Јер је здраво бела.

Кад јој дођеш близу
А ти си се угн'о,
И гледајућ' белило на лицу
Ти би одмах — стругн'о.

X.

Кад се чаше дижу
И другови моји
Наздрављају „сунцу
Младих дана својих“,
У куцање њихово
И ја се упутим, —
Не наздрављам никоме,
Ћутим, само ћутим.

Ћутање је злато. —
Па ако што патим,

ти страх, она само уштине петла, петао кукурекне, — и вићеније одма умине. Неки кажу да је то, буди бог с нами, ђаво, што се прикаже у облику суђеникову, — ја то не вер јем. Али тек је боље седети с миром. Ја сам — али давно је то било — претрпила ужасна страха, кад сам једаред то покушала. —“

„Е! даклем покушали сте и ви, стрина! Но, па је ли вам се јавио суђеник?“

„Није Нико ми се није јавио. И ја сам онда знала да ћу плести седе, да се неће никад ни удати; па тако је и било. — Него ја се сад љуто кајем што смо о томе заметнули диван. — Је ли Милице, ти то нећеш покушати. — Немој, немој. — Али сад заиста због и лаку ноћ! Хвала ти на твојим даровима, — па де посветли ми мало, да се не стропоштам на тим твојим мрачним степеницама“.

Милица испрати стрину са свећом у руци и врати се у своју собицу. Лице јој (ваљда од вареника) било сад руменије. Спремала је са стола посуђе и то лепо, мирно, пажљиво, — да је то ко видео, милина би му била гледати то уредно чељаде. Али не беше никога да се погледом тим наслађује. Она беаше сама.

Стрина јој је својим гатањем напунила пуну собу; али нешто од тога остало је и у њеној глави. Испрва се смејала у себи на таке бесмислице; — после је о томе мислила али се није смејала, — напокон — па то је само шале ради — извади нов чист стоник, разастре га по столу, стави два тањира, две чаше и све по двоје, као да ће двоје вечерати. — Тако; сад може доћи ако му је воља! Петла до душе није имала, али има она мали крстић што јој увек виси око врата, па кад крст извади, пред њиме мора побећи свака маштанија. Па сад седне на столицу, састави руке на крилу и пропусти да јој испред мисли дефилирају разне мушке главе, које је познавала. Сети се оног плавог трговачког помоћника, који јој шећер и кафу тако поштено мери Сети се оног наредника, кога је неколико пута на променади срела, па ју је увек тако лепо поздравио. Сети се оног писара преко пута, што свако вече уз тамбуру свира, а увек заврши оном песмом: „Није благо ни сребро ни злато; већ је благо што је срцу драго.“ — Сви су ти сад прошетали испред њени мисли, али ни један се не такну њена срца, према свима била је подједнако равнодушна. На последак сети се још једног, — хе, ал то је врло „отмен“ господин, врло озбиљан човек, тај кад би се хтео женити, за цело не би тражио пиваљу, која станује у таванској собици.

Пре две године, онда је још и њена мати била жива, сусрела се Милица једаред са тим господином на степеницама, а он је онда застао и погледао ју је врло меким погледом. Други дан је он сам дошао к њима и замолио да му неколико часова жртвује, он би волео студије ради да је портретује. Она је премишљала би ли то било у реду, ал он је тако лепо молио и она је неколико пута са покојном мајком својом одлазила к њему и

Моје тајне патње
Ја ћутањем златим.

XI.

Мене нешто боцка,
Ту на левој страни,
Ал се нећу тужит'
Комшиници Ани.
Нећу скидат' звезде,
Ни призиват' небо, —
Можда су протисли, —
Можда сам назебо.

Волем да се жалим
С боловима малим,
Нег да љуто грешан
Свету будем смешан.

XII.

Теби, теби велим,
Виловита Соко,
Ако ме кад раниш,
Рани ме дубоко;

Да на пречац умрем
Од устрела твога,
Да у гроб понесем
Песме бола свога.

Рањен песник бити,
То је худо стање, —
Свет ми песме разумео не би,
— А ти понајмање. **Шатријан.**

Цитати са додатцима.

„*Сећаш ли се оног сата*“. = певају неки враголани под прозором Милана Грозног.

„*Одустајем од речи*“. = Вели мајстор Трива, кад са женом не може да изиђе на крај.

„*Ја волем што је реално*“. = Рекла врајла Јуца, кад се заљубила у једног реалца.

„*Што куц то муц*“. = Вели се о веселом Шћеви, који се у друштву сваки час *куца*, а кад наздрави он *муца*.

„*Ви сте ме јако обвезали*“. = Рекла мува у мрежи пауковој.

„*Ја сам с малим задовољан*“. = Рекао Циганин пред судом кад је очекивао пресуду.

„*Тако би и ја знао*“. = Рекао један списатељ кад му је неко украо неку књигу.

„*Носим здраву мишицу*“. = Певала мачка, кад је уловила удовицу мишеву.

седила је мирно док ју је он сликао. Видела је и готову ту слику. На тој слици био је насликан старац са харфом у руци, а поред њега сеђаше млада девојка, а та девојка била је она, сасма лепо погођена. За то јој сликар послао једну велику банкноту, коју је она хтела да врати, али онда се мати њена била разболела, па су велику оскудицу трпели, -- мати јој за неколико дана и умре, и тим је новцем матер сахранила и плочу јој на гроб ставила. Од тога доба никад више се није састала са господином сликаром, ма да га је сваки дан виђала. Но познала се боље са његовом пудлицом и са његовим мачком, које је већ неколико пута са којим залогајем почастила.

Лампа на столу поче да врска и Милица се трже из својих сањарија. Погледа уза се намештен стол за две персоне, па се и насмеја а крај смешкања канда и уздахну. „Баш сам ти ја нека лудојла!“ прошапута полугласно и пође да сто распреми. Али —

Али наједаред неко закуца на врати. — А јао, боже, ако се врађбина оствари! — Врата се отворише и прилика која кроз отвор провири беаше тако налик на господина сликара. А Милици клецнуше ноге, покри лице са оба длана и седе на столицу.

„Добро вече!“ загласи дух, вампир (шта ли је). То је рекао крупним озбиљним гласом. Па се онда приближи, посади се на столицу до Милице и ухвати је за руку. Духови требало би да имају хладну руку, али ова рука беше топла, у њој је жива крв кружила.

Сад поче дух и даље говорити. Говорио је о тужном самовању свом, које му је данас најтеже; говорио је о љубави, о верности, а Милица га је слушала, а срце јој у грудима јако лупало. — Ако то можда и није дух! — И она се сети па трже крстић, што га је о врату носила. Крст ће разбити сваку маштанију. — Са уздрхталом руком принесе крст пред поноћњег госта.

Али гост не побеже, — он се насмеши, он се маши за крст и рече: „Јадно дете! ти не верујеш мојим речима. Добро, — ево ја ти се кунем пред крстом овим, кунем се да ти нисам ништа лагао, кунем се да су ми намере најпоштеније, најсветије? Хоћеш ли поћи за мене?“

Миличина душа затрепта као да је сунце у њу грануло Даклем то није дух! то је жив гост! то је суђеник њен. И он је још једаред пита: „хоћеш ли ми бити верна љуба?“ И она одговара „хоћу!“ и врео пољубац споји усне заручника и заручнице.

Слава ва вишњих богу и на земљи мир!

Али сад наједаред зачепрка нешто с поља на вратима. Отворише да виде ко је, шта је, а у собу скочи пудлица а за њоме мачак. Они дођоше да честитају заручницима. Пудлица је скакала час на свога господара а час на добру Милицу, а мачак је издигао велику гуру на леђи, и све је гребао предњим шапама по патосу. Што се данашње бадње вече тако сретно свршило, то је њихова заслуга. И они су се поносили тиме, али о томе нису ништа говорили, јер добро дело награђује се само собом. (По немачком.)

„*Или грми ил се земља тресе?*“ = Тако су се питали мољци у једној бунди, кад су бунду чибукали.

„*Што ћутиш, Србине тужни?*“ = Рекао директор на испиту ђаку, који није знао да одговори на питање.

„*Данас јесмо, сутра нисмо*“. = Певају касири кад се спремају у Америку.

У Босни се и вјерски корача напријед.

Митрополит Николајевић има у својој близини двије духовне личности којима се имена почињу са П. Ђ. Поп Петар Ђенић и поп Ђорђе Петровић. Први је катикета на комуналној школи у Сарајеву, а други је управни члан у конзисторији, те обадва проповједници о већим празницима.

Који је од њих двоице говорио ону бесједу на „Успеније Богоматере“ (види „Глас Истине“ бр. 18) чини се да то незна ни сам Митрополит Николајевић или можда је у то доба био „уснио“ — од старости! Свакако би требало да он мало боље протаре своје очи и уши, пак да чује и да зна каква се наука предава православној деци на комуналним школама и какве се новости приповједају (у духу римске догме) сабраном народу у сарајевској катедрали, а митрополиту под носом и под оком.

Вељко.

Зар нема право!?

Чика Мата љутио се
на његову Кату:
„Никада ти доста није
свађи и инату!
А да *твоја* кадгод не би
и *посљедња* била,
пресвисла би, макар да си
и сувише — чила!“
„„Па то барем““, — она вели,
„„није кривња моја!
То је, видиш, бог и душа,
све кривица твоја.
Јер од куда, реци само,
могу ја то знати,
да ти после *моје* псовке
с молбама ћеш стати““?!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

А. А што си ти данас тако рано дошао у крчму?

Б. Уклонио сам се од куће. Бојао сам се да се са женом не потучем.

А. А зар је било дотле дошло, да се потучете?

Б. Богме близу је било. Већ ме је и ћушила.

— А је ли ти, дечко, шта је твој отац?

— Ја не знам управо шта је?

— Како да не знаш? како то може бити!

— Па он каже да је неки сензал, а мати му увек каже да је жепртља. Па сад бог би знао шта је.

— Е нека, нека.

„Кажи Лази нека пази . . .“

(Крајкача.)

Милостива фрау фон Н. Н.
удварача има доста.
„Не услишан“ од њих свију
тешко да и један оста;
А муж слатки, тај ужива,
што му жена није „проста“,
па на њене *несташлуке*
ни најмање да припази. . .

. . . . . .

„*Кажи Лази*
нека пази,
ко кроз деру иролази“!

У Србији избори су
За скупштину одпочели.
Бирају се боје разне,
једни црни, једни бели,
са народом стару песму
већ су *неку* започели.
А народ је . . . народ само
збиралишту вољно слази . . .

. . . . . .

„*Кажи Лази*
нека пази
ко кроз деру иролази“!

По Француској мувају се,
и врпоље непрестано.
Једни вичу: *већ је време!*
другима је опет рано. —
„Буланжер“ је млогом уву,
тајно, кришом допришано:
„Амо! замном! Ја вас водим,
будућности лепше стази!“ . . .

. . . . . .

„*Кажи Лази*
нека пази
ко кроз деру иролази“!

Од Немачке . . . Италије . . .
за нас боља друштва нема.
Једна само војску множи,
а и друга баш не дрема.
(Али то је, молим лепо
тугаљива за ме трѣма;
Ено тамо *параграф* се
неки чудно на ме плази) . . .

. . . . . .

„*Кажи Лази*
нека пази
ко кроз деру ир лази!“

Др. Казбулбуц.

У весељу.

Јоја, кад је здраво вес'о,
Чашу о зид хити.
(Та за бога, што се не би могло
И из флаше пити!)

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Савет материн.

Кад су Аврама Силберштајна узели у војнике, морао је и он да измашира далеко на границу. При поласку, мати га је световала овако: Синко, ако би се случајно започео рат, молим те као мати, да се ти онде ни у што не мешаш.

„Ходи овамо“, рече отац своме сину, који се на улици играо. А када му овај не дође, поново отац своју заповест с додатком: „Да сам ја свога оца тако слушао — —“ „И ти си ми морао лепог оца имати!“ Одговори дечак. „Зацело бољег, нег' ти!“ повиче отац.

Један певач буде ноћу из кревета позван, да једну серенаду отпева. Он отвори прозор и повиче доле: „Ни за хиљаду форината!“ — „Ах, немојте бити луди,“, одговоре му другови, који су доле стојали, „сваки когод суделује добија петицу!“ — „А тако, то је што друго!“ и за тили час био је доле.

Здраво подозриво.

Професор: У каквом одношају стоји месец према земљи?

Ђак: У здраво подозривом.

Професор: Како то?

Ђак: Јер је само ноћу похађа.

Сликар: Купујете ли ви сликарска платна?

Ритар: Ако није ништа на њему насликано.

„Госпођице, у вашим очима читам, шта о мени мислите.“

„Тако? — — онда не појмим, како ме још увек похађате.“

Све дужнике наше, којима смо наручите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Нове књиге.

Књижевна зрнца. Од Јаше Томића. Књига прва. Из заточеничког света. У Н. Саду. Српска штампарија др. Светоз. Милетића 1888. Цена 20 новч.

Из природе. Сабрани списи М. Петровића. I. књига. У В. Кикинди. издање накладне штампарије 1889. Цена (?)

Свилени рубац. Шаљива игра у 3 чина. Написао Божидар Борђошки. Ову је шаљиву игру наградила „Матица Српска“ из фонда Јована пл. Наке са 100 ф. Издање накладне штампарије у В. Кикинди. 1889. г. Цена (?)

Из српскога живота приповетке С. В. Поповића, свеска друга. Шумарева ћерка, приповетка из српског живота написао С. В. Поповић. Издање српске књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Новом Саду. 1888. Цена 85 новч.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889 ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и хар

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

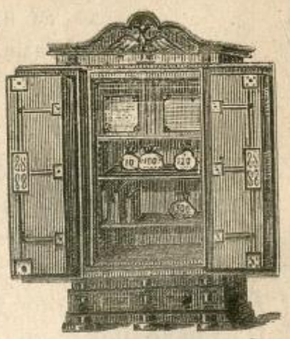

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

23—36

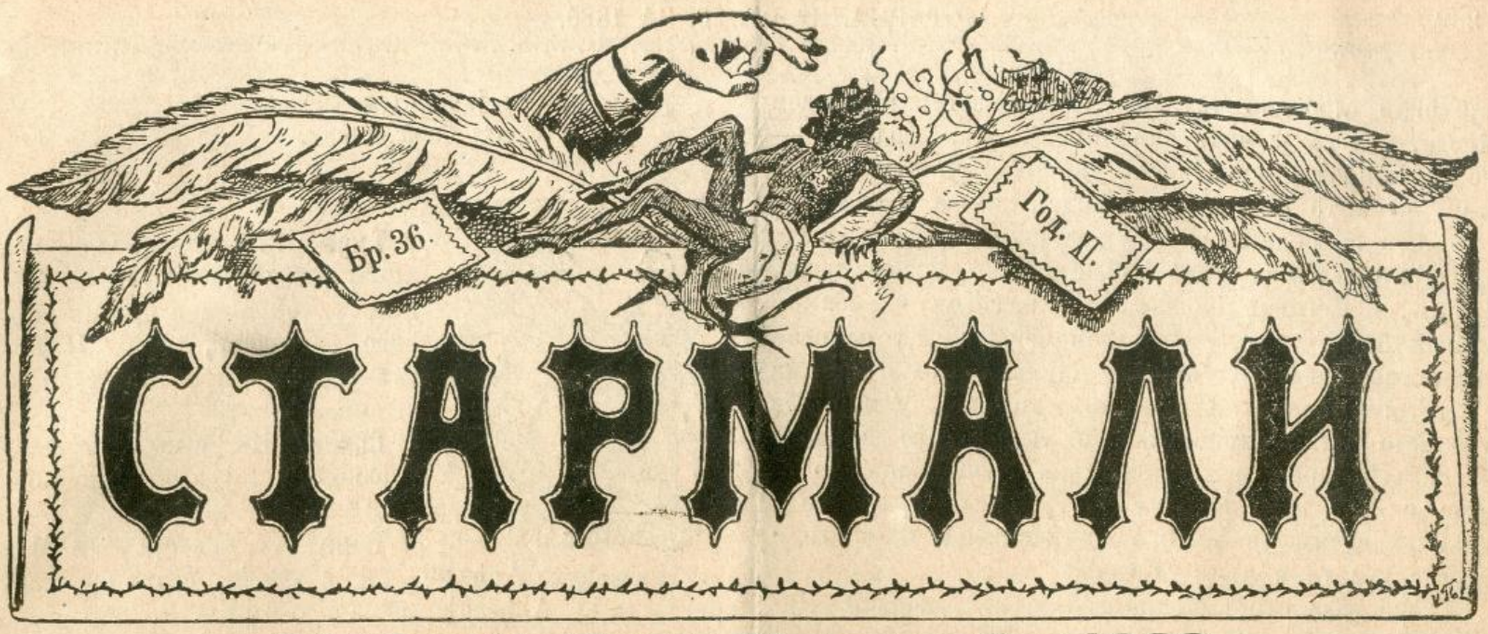

У Новоме Саду 31. децембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Искрени опроштај са годином 1888-ом.

И опет једна година
У вечни пада гроб.
И ко за њоме зажали
Тај воли бити роб.

Роб — или свога слепила,
Ил туђег бича злог.
Роб пустоловне замаме
И „мира“ тако теретног.

Роб — или страсти несретне,
Ил своје слабости;
Ил туђег златног телета,
Ил туђе пакости.

Роб, којем цеде сокове,
Ма да је суви глог.
Ил што је још'те срамније:
Робовог роба роб.

Та ова пуста година
Беше к'о поган чир,
Чир, који није сазрео,
Па да већ буде прави мир.

Јер ако ратни терети
Наставе тисак свој,
Онда је црву милији
И најочајнији бој.

Торњај се пуста годино!
— Ал само то је враг,
Што иза тебе остаје
Проклетства твога траг.

За то ти свет довикује,
Авети недрага:
Торњај се, стара годино,
Торњај се — без трага!

О ономе, што је сад на дневном реду.

Давнашњи је обичај да се на данашњи дан честита.

Ја бих тако радо сваком брату Србину, сваком српском друштву и српској установи што лепо честитао, само кад бих могао. На пример како би то лепо било кад би се могло честитати:

Српском изгубљеном скоку повратак здрава Милетића са његовим благим и оштрим саветом, па где он мигне ту да се слога дигне.

Српској Матици толико хиљада нових чланова, колико су пута владини комесари тражили код ње длаку у јајету.

Наследнику Анђелићевом мање жига а више подвига (бар у корист карловачке гимназије.)

Александру Стојачковићу повратак на оне старе путе, на којима подмитљиви касапи не добивају немешаге.

Емилијану Радићу декрет за патријарха у Тран талији (или где год још даље.) И т. д. и т. д. А најрадије би честитали драгој нам Србији, — јер сад би могла бити и прилика, да није уз прилику и неприлика. Неприлика је то, што не знамо управо шта да јој честитамо, или нову годину, нов устав, или стару владу, која на нов устав тако пасује као песница на око.

Кад се у једну руку узме, нов је устав много бољи од стара устава. Али човек има две руке, па кад се у другу руку узме да ни по старом уставу

није било слободно титрање са најсветијим правом народа, а тога је ипак било пуних седам година, — избија као шило кроз врећу да новом уставу нешто фали, — а то што му фали почиње се са Гара- —, а то што се почиње са Гара- није Гарашанин, него Гаранција, а та Гаранција ако лежи у крају Милану, у његовој прошлости, у његовом опробаном уставољубљу, у његовом мудром војевању, у његовом јогунастом схватању, онда је то све врло згодно да се од тога направи љуљушкава колевка, у којој би лудо дете могло мирно спавати. Али пошто је народ српски већ израстао из детињских чакширица, то се он неће дати тако лако уљуљати, па баш ако се и учини да спава, он ће испод трепавица жмирити и гледаће куд га и чему га воде.

Како сада стоје ствари већ и сам каплар Никола види да му уз нови устав нема станка, па је већ спаковао своје андромуље, али кр. Милан хоће да се покаже како је уставан, па га је заустависо бар још за коју недељу (теже му је раставити се са Николом, него са рођеном женом својом.)

Радикали ће ипак доћи на власт, — тим се колачом већ и бечка „Преса“ измирује. Већина је примила устав без претреса, јер су па позоришту била врата затворена па није било друга изласка. Скоро ће се почети нова ера, па сад би рано било да им се замера. А буде ли ко хтео да их поведе на танак лед, они ће знати одскочити и њега самог на танком леду оставити.

Надокнада.

Слободу збора
Где год су стисли,
Ту јаче буја
Слобода мисли.

Ст.

Ћира. Има јунака над јунацима. Оно надгробно слово Анђелићу, које Милан Грозни није смео да говори, то је „Н. Доба“ грозно и јуначки смело да штампа.

Спира. Па шта има тако страшно у тој небесеђеној беседи?

Ћира. Хе, брате, ту ти Милан доказује да Анђелић није умр'о, а таки за тим прети, да ће Анђелић тек да оживи.

Спира. Што се тиче претње, од ње се не бојимо, — али логика је ипак грозна.

Пуслице.

⊙. А шта би било да велика скупштина није примила устав? — Било би то исто што и сад: остао би на влади каплар Никола.

Ⓜ. Неки кажу да се у Србији неће мењати министри, догод не дође Пашић да се увери о озбиљности амнестије.

♎. Кр. Милан вели да је сретнији од кнеза Ла-

ПОДЛИСТАК.

Измирителан лек.

Е није друкче већ су му баш додијале те две опајдаре.

Коме су додијале? — Господину суцу,

А које су те две опајдаре, што су г. суцу тако додијале? — Једна је снаш' Ева, а друга снаш' Арга, — две суседкиње.

Те две снаше као да нису ни имале друга посла, него да се од понедељника у зору, па до суботе у мрак свађају, грде, запсивају и једна другој поктима у очи залећу, — а кад сване света недеља, ево их, као наручене, у судницу да им судац суди, да им правду дели.

Суцу би се таки смучило чим би их из далека опазио. Он је с почетка покушавао да их измири, — али всује труд. Па онда би једне недеље стрпао у бувару снаш' Еву, а друге недеље, промене ради, снаш' Аргу; али Ева остаде Ева, а Агра остаде Агра, а судац остаде мученик њихове редовне досаде.

Није их више ни затварао; пуштао их је да се пред њим изландају, шат их језик заболи. Оне се пред њим изландају, изгрде се, наруже се, можда их и језик заболи, — ал кад се са рочишта врате једва чекају да опет понедељак сване, да на ново почну: „кучко и бештијо! „Бубо и ленштино!“ „Стокуњо и гладницо! „Губо и вештицо!“ и т. д. и т. д. —

Колико су пута већ пред суца излазиле томе броја није лако наћи; али ево их, опет дођоше. Судац их опази кроз прозор и рече пандуру: Ево их — ево мојих слатких гостију. Али данас их нећеш пустити пред-а-ме догод се све друге партије не изређају.“

Пандур је ту заповест врло радо извршио.

Снаш' Еви и снаш' Агри мучно је било тако дуго чекати. Оне су обадве још код куће наизуст научиле како ће своје тужбе пред судца изнети, — па у дугом чекању могле би од тога што и заборавити, — а то би грдна штета била. Али ко чека дочека. Дочекаше и оне да их пандур пред суца изведе.

Чим уђоше у судницу судац их врло љубазно дочека: „Е нека, нека, само кад сте ту; а већ сам мислио да ме ове недеље нећете походити. Изволите сести!“ Па онда брзо изађе на побочна врата као да има нешто да донесе из друге собе.

Снаш' Ева и снаш' Агра посадише се и чекаше. Чекаше четврт сата. Чекаше по сата. Чекаше пун сат. Подне је већ давно одзвонило. Црева им крче; глад се појављује, — али судац се још не враћа. У њима је жуч узаврела, а ни језик им није свикао на тако дуге почивке, — мука жива. А једна с другом да проговоре — ни то не иде. Но ипак се Ева поче мигољити на столици.

зара. То сад тек вели. Ал кад се враћао са Сливнице, онда је то заборавио да каже.

□. По нашем мишљењу добар устав требао би да је као и добро вино, — т. ј. да га смеш и трести и претресати, па опет да се не замути.

△. Зна и кр. Милан шта је добро вино. Али народ канда ипак боље зна — шта је добар устав.

♃. Кр. Милан радо држи дугачке беседе; — то је уставно. Али другима не да да држе ни кратке беседе; — то је можда још (за)уставније.

☙. „Срп. Бедник“ запитао се, шта је сад најглавније да се ради после смрти Анђелићеве? па таки сам и одговара, — најглавније је „да се саберемо.“ — Па што не каже јасно: сабор, — ако не мисли какво друго сабирање.

---

§. Хвала богу и Новом Саду је нешто сијнуло, — т. ј. гасно осветлење. И сад се бар види да ни фањери нису подједнако подељени. У футошком сокаку је knopf, knopf, knopf, — а на темеринском друму: knopf, wort a pisl, — knopf, wort a pisl.

≡. И уредник „Нашег Доба“ издао је позив на претплату. Чудимо се како се и ту није сетио, да му супруга тај позив потпише (као н. пр. на соаре) — можда би се онда више претплатника одазвало.

Θ. Чудан је тај наш свет. Надзорнику Текелијанума С. В. П. замера „што много иутује,“ — а школском референту С. В. П. „што мало путује.“ — Па ко ће том свету да угоди.

Битија чтеније.

Кад је оно пролетос у Србији радикална странка дошла на власт, одшкринула су се врата и многим овостраним листовима, који до онда не смедоше прелазити у Србију. Један пријатељ усуди се кр. Милану предложити да се та слобода простре чак и до „Стармалог.“ Том приликом прочита он краљу песму, којом је „Стармали“ нову власт поздравио па онда рече: Нема разлога, Ваше Величанство, да се само „Стармалом“ прелаз забрањује, јер ето, као што видите, он се поправља.

На то је краљ иронично одговорио: „*Е па пустимо га, нек се поправља! — ал му пардона нема, док се са свим не поправи.*“

Ми смо то још онда од једног случајног сведока дознали, ал смо то већ и заборавили били.

Кад ал ономад дође нам (случајно или намерно) један познаник и онако узгред рече: Драги „Стармали“, ти си већ доста натрьо рена краљу Милану под нос, али ево да ти прочитам устав, који он на-

---

Агра се није мигољила само се мало ракољила и накашљала се.

Ева се почеша брзим ноктом иза ува.

Агра стаде прстима кршкати.

Опет кратка почивка — ал судац се још не враћа.

Кад уво засврби, уво се почеше. Али кад језик засврби ту не помаже чешање, — већ ил проговори или пукни.

Ева није ни погледала Агру, само је онако полугласно проговорила, сама са себе: „Тај мора бити да је заспао у другој соби. Виле га кидале!“

„Но, и то ми је судија! Тај само плату бере; а посао му девета брига!“ Прогунђа Агра.

Ева. Какав је то ред!? Убио га часни крст!

Агра. Та ту би човек могао скапати од глади, код таквог угурсуза.

Ева. Мени је већ довде. Имам ја своју кућу и свога посла; није мени до чекања.

Агра. Имам и ја своју кућу. А судац нека тражи себи другу луду.

И као што наговестише тако и учинише. Устадоше гурнуше столице од себе, залупише вратима и пођоше кући. Ишле су најпре као гуске, једна за другом, а после случајно, дођоше у ред, једна уз другу. Уз пут су говориле о суцу, а шта су све наговориле, то ни пас маслом не би појео. Судац је свему крив; он је крив и њиховој свађи, он подржава њихово непријатељство, он баш силом хоће да се оне не измире. Тако олакшавајући своме узрујаном срцу прођоше и поред куће сучеве; ту баците око кроз прозор и опазише суца где за трпезом седи и са свим на тенане неко печење трандира.

„Пресело му, да бог да!“ рећи ће Ева,

„Загушио се, да бог да!“ допуни Агра.

Судац је то све чуо и томе се тако слатко насмејао да му се све тресло широко благоутробије. Још је и на прозор стао, и оданде је очима пратио своја два огорчена клијента. И њихове су куће биле на крају исте улице, једна до друге. Ту снаше стадоше, зажелише једна другој: „добар апетит!“ и то не једаред, него најмање пет пута и растадоше се као две најприсније пријатељице.

А шта је судац на то рекао у томе лежи и наврочење ове наше приповетке. Судац је рекао ово: „Тако је то, да. Кад се две кавгаџије зарате увек им ваља наћи некога трећег, против којег ће се здружити и гњев свој искалити.“

Да је судац имао право, најбољи је доказ томе, што му од тога доба никад више ни снаш' Ева ни снаш' Агра нису долазиле на тужбу.

То би ваљало увек покушати. А у нашем добу увек се лако наће трећи, који заслужује, да се двојица против њега сложе. (По немачком)

---

*

роду „поклања“. Сад би ваљало да и ти окренеш други лист; јер ето видиш, крај се поправља.

Шта смо ми, сићушни створови, на то одговорили, то није вредно бележити; али нема сумње, да нам наши читаоци замерају, ако нисмо и ми одговорили онако и овако:

„Е па пустимо га, нека се поправља! — али му пардона нема, док се сасвим не поправи“.

Ст.

Побри Стеви Кађанском.

Добро дош'о, Стево,
Испод мрачна свода!
Добро дош'о у слободу —
Ако је слобода;

Ако ј' само мућа,
Да заблешти очи, —
Ка' и друга мућа:
Мора брзо проћи.

А велика Србија
Није мис'о мртва,
Јера већем сада
Има својих жртва.

Ст.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

—. А шта је радила, Милице, твоја мати данас пре подне?

=. Пекла ручак.

—. Хахаха! Зар се тако каже? Та ваљда је кувала ручак!

=. А што се смејеш. Не могу ја теби лагати да је кувала, кад није ништа кувала. Имали смо само печено пиле.

Питали малог Тошу, шта је добио на оцене.

А он опружи један прст десне руке, стави га на свој округли трбух и достојанствено рече: „ту је све!“

— Јели, Тошо, ти канда радо једеш алве?

Тоша. А што питаш, кад знам да немаш!

Теза, као суботичко дете, наравно (или ненаравно) пошла је прво у мађарску школу.

После недеље дана, запита је стрина: „А што си се ти, чедо моје тако снуждила?“

Теза уздахну па рече: „Ух, стрина, ала би ја волела да већ једаред научим мађарски!“

— А зашто, чедо моје?

— Да не морам више учити.

Теза. Је ли, мати, је ли дукат од стакла?

Мати. Ха, ха, ха! А од куд ти то дође и да помислиш, да је дукат од стакла?!

Теза. Па за то, јер је јутрос бáба казао да мора ићи да разбије један дукат.

— Волеш ли ти снег? — запитам ја ових дана нашу Тезу (која је још пре два месеца спремила мале саонице за санкање).

Не волем га. — Одговори она отресито.

— А зашто да га не волеш?

— За то, што неће да пада.

Теза је била у дворишту. Дође просијак па проси. — Мати из кујне вике: „Реци му нека иде с богом. Немам новаца.“

А добродушна Теза се снужди па просијаку поверљиво рече: Мајка каже да нема новаца. Ал она се само шали.

Идемо ми, ја и мали Јоца, па се шетамо пољаном, где опазимо једног малог магарца, па смо о њему и разговарали. Наједаред запитаће Јоца:

„Јел те, ујо, кад то магаре нарасте, хоће ли бити паметније него што је сад?“

„Па дабогме“ одговорим му ја, „свака животиња бива с годинама и паметнија.“

„Хм! то је мени чудно,“ доскочи ми Јоца „како да велики магарац буде паметнији од малог магарца?“

Љубавне шљокице.

XIII.

Ево младе Лене,
Ево млада мене,
А ево лозинке
Мудре и поштене:
„Хајде, душо, да будемо срећни,
Ја без тебе, ти без мене!“

XIV.

Не кажем ти као што је
Хамлет драгој говорио,
Не кажем ти, не кажем ти:
„Ид' у клостер, Офелијо!“

Јер баш то је незгода,
Офелијо мила,
Што си више година
У клостеру била.

XV.

Светује ме мати:
„Ожени се сине!“
Ал ја памтим речи
Покојне ми стрине,
Да се то не живи
Баш ка'но у рају,
Кад се двоје узму,
Па се после кају.

XVI.

Милка ј’ тако послушна,
Оданост је сама.
Ух, а како командира
Њена слатка мама!

Милка ј’ тако праведна,
Племенитост сама.
Ух, а каква ј’ сплеткуша
Њена слатка мама!

Милка ј’ тако тија,
Та благост је сама.
Ух, а каква ј’ оштроконђа
Њена слатка мама!

Ја би Милку просио, —
Али стра ми, стра ми,
Да се така добра ћерка
После — не помами.

Шатријан.

Из наше торбице.

А. Госпођице, ви треба што пре да оћелавите.

Гђица. А за што?

А. Јер онда ћете бити сигурни да никад нећете плести седе.

Весело срце кудељу преде.

Деда Гаја је био веома честита старина. Једну је махну имао, што је већма волио — ракију-мученицу, него — боже прости — своју рођену бабу Насту. Него се одма и знало, ако је деда Гаја мало — *гуцнуо*. Таки му се крв помлади, срце разигра, па се са старачких уста растолегне, као у младо доба: „*Хој Јелена, моје миловање!*“... Ракија се није могла у њега затајати, одма се старцу пева! ... Баба Наста, домаћица његова, знајући му — *нарав*, и да човек има ту, — да простите, — *валинку*, крила је, колико је могла и буренце, и чутуру, и флашу, догод је у њима било ракије, али све узалуд; деда Гаја дотле се мувао, цуњао, и завиривао по буџаци, док није наишао на „мученицу,“ па неће проћи ни неколико минута, а тек се зачује из вајата, из качаре, или из ког му драго краја, весела песма: „*Хој Јелена, моје миловање!*“ ...

Испред благих дана сакрије баба Наста велику чутуру добре шљивовке, чак на таван, па је претрпа којекаквим старудијама.

Празници пред вратима; доћи ће пријатељи, својта, комшије; али ако деда Гаја одкуд нађе чутуру, неће гости имати су чим напијати... Тражи сирома деда, тражи да му све зној са старачког чела лопи; за луду! Турио је, што-но веле нос, у сваки буџак, али нигде ракије, ка’ да су је, — недај боже — Турци попили! ... Видио га мали унук Раде, који је са „Наном“ чутур сакривао, па ће деду упитати, шта тражи. „Ма, тражим сине, оно, знаш онако трбушасто, па кајишима оплетено, што-но зову „чутура!“ „„Е, па то је Наја ономадне на таван оставила,““ вели безазлено дете, и већ је са дедом на тавану, и већ је деда по други пут — *гуцнуо* и рекао: „*само још једаред!*“... Кад и трећи пут рече: *помози боже!* и обриса своје сједе брке, шапну он детету: „*сине, ја би мало да поцјевам!*“ А кад га дете са разрогаченим очима погледа, не сећајући се „*зашто* деда и неби певао кад му се пева,“ додаће он, сетивши се своје баке и остале деце: „ала, знаш, ја ћу тек само онако *најлак, кроз шаке*,“ — и склопи руке око уста, па громким гласом запева: „*Хој Јелена, моје миловање!*“...

Дабогме, да је баба Наста одма знала, колико је читури одзвонило, али шта ћеш: „*весело срце кудељу преде!*“

(Шо казивању деда Илије.)

Др. Казбулбуц.
(Љубисав.)

На гробу „Јагер Јоце.“

У овом тавном гробу лежи
наш јагер Јоца.
Од њег никад није било
још бољег ловца.
Ловио је лисице и зечеве
на сву меру
Ал данас та зверад још се
по пољу веру.

У Вршцу **5 ко.**

„А ди је моја четворка.“

Наша мала Милица красно је девојче. Ко је год види, са њеном дивном црном косицом, која јој обично преко лепих очију падне, кад се у журном трку за каквом другарицом залети, — тај и нехотице помисли: „нека је жива и здрава“; ал’ ће многом мушкарцу мозак пореметити!“...

Ужива у сигри, али не као њене другарице, са луткама и крпицама, него са мушкарцима, бацајући лопту, хватајући „шверцере,“ „ексецирајући солдате, и т. д. Она је увек душа сваке сигре, па већ сад сви мушкарци приликом каквог малог неспоразума, веле: како *Милче* нареди! Како *Милче* хоће!..,

Да ли ће и *доцније* тако бити? Нисам пророк, али гледећи њене дивне витице, ватрене очице и зажарене обрашчиће, чисто би и сам казао, *да хоће*“...

Једног дана сиграло се „*мачака.*“ Ову је сигру такође мала Милица увела, и распоредила је „*мачке*“ на кров куће (у виду балкона ујкиног дома) а „*мачкови*“, међу којима је она „наравно била најлепши *мачков*, стајали су испод балкона, и тако су ујки њеном удесили дивну мачију, музику, која би са мало псовке од стране ујкине прошла, да једна од немирних *мачака* није уједаред срушила са балкона лонац цвећа, па управо на главу лепом *Мачкову Милици*! ... Цика и врева дечија довуку и ујака и ујну, и они уведоше онесвешћену *Милицу*, у кућу, те хладном водом праше румену крв, која је за час сву лепу гараву косицу, црвено обојадисала ... Сад се видило, да је *Милица* прави јинак... *Ни беле!* ... Само јој је, шта ће „мама“ на ово казати!.. Ујна узме једну *четворку*, претисне је на ону раниду, из које је крв

ишла, и тако поведе „рањеника“ кући. . . Једна мати скаменила се али шта ће. . . Мала јунакиња претисла ручицом четворку, па ћути . . . ћути . . . док се у једаред не сруши доле. — Млога крв, што је одишла, ослаби лепо детешце. Лекар дође, нареди што треба и тако мала *Милчица* мирно заспи. — — Кад се пробудила, била јој је прва реч: *„а где је моја четворка“*? . . .

Ај сретно време детињства. Камо ли си??

Др. Казбулбуц.
(Љубисав.)

Критика.

А. Како се теби допада Вуков речник?

Б. Та лепо, лепо. Ал ја му замерам само двоје.

А. А шта му замераш.

Б. Прво, што је здраво дебео; а друго, што нема остраг „Где је што“, као што има у другим Вуковим књигама.

Јеловник

у гостионици „код великог сунђера.“

Супе би ће сваки дан,
Био радни ил' свечан,
А у супи ко што нађе,
Ил тргањци, ил комаће.
Од кориве ситна цвета
Донећемо Асијета.
Леб ће бити добро куван,
Мириса ће и на дуван.
И ринфлајша биће дост':
Повелика једна кост.
Иза тога џушпајзова:
Ту је багрен, ту је зова,
Ту лободе широк лист, —
(Сваког лета салвет чист.)
За тим друга јела лепа:
Осушена шаргарепа;
Од бундеве бута по, —
Од мркуше фрикандо.
Па тек дивљач — ердегата! —
Зец, што живе мише хвата,
Са салатом врло фином:
— „Наше Доба“ са рицином.
За стомаке здраво слабе
Већ се пр:ке ситне жабе.
За стомаке мало јаче
Од мекиња савијаче,
Са љускама од ораја,
Окована с оба краја,
Макарина од бургија
И пишкота од ћускија.
Пацованих шестопера,
Посољених револвера.
И шунака са потковом.
И шљунака са шодовом.
Па на ражњу печен кит —
Желим добар апетит!

5-ко у Вршцу.

Шарени шљунци.

Пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Учитељ: (ђаку) Море Јово а што ниси купио пропис?

Ђак: Молим ја немам новаца.

Учитељ: А камо ти осам новчића што си јуче од два погреба добио.

Ђак: Јест, ла̏не, а ни ми узо Лала па купио дувана. (Жалосно ал истинито.)

*

„Ал је баш права свиња овај мој комшија; попије сатљик ракије па на једанпут, а ја једва холбу у двапут.“

*

Е, баш добро те нађо мој „Notizbuch“ од пре десет година Још од босанске окупације, забележио сам у Броду што сам вид'о један чивутски излог грдно велики а ево како је био сортиран: На среди излога стојао је велики џак дрвеног угља а на њиме леп „тебих“ за кревет, — с десне стране џак са пасуљом, а на пасуљу „пеглајз“, — с леве стране џак кромпира, а на кромпиру млин за каву. Између угљеног и кромпирног џака стојале су лепе велике чизме за лов, а између угљеног и пасуљног џака, метла од прућа, метла од сирка, и дрвене виле; још поред ови џакова било је, земичака и кифала, официрска сабља, црвени атласки сунцобран, шунка и револвер за шест персона, што дванајест пути пуца. Над средњим џаком висиле су велике ченгеле, на којима су позакачиване биле ове ствари:

једна дивна од слонове кости и пауновог перја израђена лепеза, једна џигерњача кобасица, један „опернгукер“, једна мистрија за зидаре, једне плаве са белим пругама чарапе, једна чешагија, један брус, ал ону осму ствар нисам мого да распознам шта је, била је на форму мумаказе, — па онда наочаре „цвикер“ (шта ли тако нешто) а те ченгеле биле су удешене да се са тим стварима окрећу. С једне и с друге стране излога полице и рафови, а на њима је било: сачме, пиринца, галипе, роткве, мушмуле, шећера, варзила, путера, цигаре, кремење. Том су Чивутину муштерије много долазиле. Ал он је ипак за то банкротирао. (Ал за то није осиромашио).

*

Каплар Попа увек се хвали: Без мене нису могли да одрже окупацију Босне. А како то, запитаће га неко. „Па тако, јер да су они без мене могли зацело би ме код куће оставили.

*

Није онај расејан што тумара које куд и тражи лулу а лула му у усти, нит је онај расејан што тражи свог коња, а на њему јаше, већ онај је расејан, који у вече кући дође, кишобран у кревет стрпа, а сам стане иза врата, па до зоре, као што је се то неком овде догодило.

*

Баба Тала дозове лечника да јој прегледи старца који се непрестано тужи да га болу леђа. Кад га је лечник прегледао напише рецепт, да га баби ве-

лећи: идите, нека вам апотекар овај лек зготови, па са њиме старцу добро истрљајте леђа; па ако видите да му је то помогло, ја вас лепо молим да ми то јавите, да и ја то употребим, јер и ја од леђа страдам.

*

Истом баба-талином старцу, које каз'о, каз'о, да је добро да се изатре са „Franzbrandwein“-ом, и он купи флашицу тога, но можда је хтео да криво разуме јер бо је „Franzbrandwein“ попио, а са стаклетом је трљао леђа, и сад се још хвали како му је то помогло.

*

О вашару рећи ће мали Јоцка својој мајци: Мати да ми купиш коња, но не од дрвета него од меса, а деда ми је каз'о да ће ми купити „калуце“ па ћемо да се возамо, ти и отац да седите натлаг, а ја и Олга наплед, ја ћу да телам, — а после мале почивке рећиће сасвим забринут: е — а коће да отволи капију — кад смо сви на коли.

*

Прве недеље ових поста када се причешћивали, стајао је црквењак пред двери поред свештеника, и питао сваку жену за име, те да он каже попу да може сваког по имењце при причешћу споменути, црквењак је редом рећао: Перса, Агница, Марија, Соса, — „кума Ката“ (то је била црквењакова кума.) Па шта је он пофалио, ништа, ал ево и свештеник је тако и спомен'о: „Кума Ката.“ (Таке ситније погрешке радо праштамо и звонарима и свештеницима.)

*

Код овдашњег столара Ј. Кешанског дође пре неки дан један 70-то годишњи старац и рече му: Мајстор Јоцо ја дођо до тебе да те замолим и да ти јавим да сам дао налог мом унуку, кад умрем да од тебе сандук узме, но молим те немој на сандуку писати оно обично „Поживио 70 година“ него или „Робовао 70 г.“ или „Аргатовао 70 година.“ Какво поживио, зар сам ја поживио. Мајстор Јоца га удивително погледо, па се насмејо, а и ја с њим заједно, који сам се у тај пар ту десио.

*

„Деда бели“ (тако га сва деца из ове улице зову) приповеда, да у стара времена нису стављани надписи на сандуку самртничком, као сад, а сад се стављају зато, што св. Петар неће више да сваког запиткује како му је име, јербо дође по који од њих мутав, глув, суманут; а овако још издалека види име па га у тефтер упише.

Натписи.

Једног сиротог обућара саране без параде, без сандука без игде ичега и то чак на крају гробља. Спаија Ф. који је баш тај пар туд пролазио, стане да види и да га бар он сажали. Но није при том остало, — он после неког времена да подигнути леп споменик са овим надписом:

Овде, баш где је гробљанска Ивица
Лежи сарањен Поповић Живица,
Он је био сирома обућар
Другом је мајстору радио на пар,
Сирома је био — јео леба и лука —
А сирома је и сарањен
И то без сандука.
Но када једном дође, суђења час
Те кад завапи свемогућега глас:
„Устајте мртви“
Сви ће остали проваљиват сандуке,
Живица пак, устат ће без муке.

5-ко у Вршцу.

И „СТАРМАЛИ“ ПОКЛАЊА
СВОМЕ НАРОДУ НОВ УСТАВ.
ТАЈ СЕ УСТАВ ЗОВЕ:

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ.

и тај се устав има примити од корице до корице. На једној корици пише: „Србима треба „Стармали“, — а на другој корици пише: „Стармали“ не може излазити без довољна одзива“.

Сад ћемо тек видити, ко је вера, а ко је невера.

Ми се уздамо у веру и верујемо да ће нам нова година ојачати поверење у народу, које нам је најмилија награда.

А оно је друго ситница, која не засеца дубоко ни и чији цеп: Т. ј. 4 фр. на годину, 2 фр. на по године, а једна фр. на три месеца у Аустро-Угарској. (За иностранство 25% више).

Ситни докази поверења шаљу се на администрацију Стармалог у Н. Сад.

„Стармали“.

Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо за кратко време штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Новије књиге

пошаље уреднишшву на приказ.

Последња грофица Бранковићка. Написао И К. Со-н. прон. С немачкога превео и на свет издао проф. Мојо Медић. У Земуну штампарија Сопронова 1889. Цена 60 н.

Uspomene na stari Brod Zabilježio J. A. Brlić a izdao sin mu Dr. Ignj. Brlić. Djakovo 1888.

Време је новац, приповетка Фр. Хофмана. Српски приповедио Голубан. Издање књижаре Миливоја Каракашевића у Сомбору 1888. Цена 30 новч. или 60 пара дин.

4-та књига „Друштва Светога Саве“ Браство „Брат је мио, које вјере био.“ II. Уредио и штампање надгледао I. тајник Друштва Св. Саве: Пера Ђорђевић. У Београду краљевско-српска државна штампарија 1888. Цена је за нечланове 2 динара.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добиће комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ
НА КЊИЖЕВНИ ЛИСТ
„НОВА ЗЕТА.“

Одлучио сам, да од нове године покренем књижевни лист „Нову Зету“.

Кад би узимао у обзир узрок, с кога је била „Зета“ престала излазити, трудно би се могао наканити, да је опет покренем; али ја не могу вјеровати, да у српској читалачкој публици неће наћи читаоци лист, који хоће, да корена уфати у јужноме Српству, у сусједству Гундулићеве колијевке, на подножју Српскога Парнаса и на огњишту Његошеве поезије.

Да ово књижевно подузеће и слабо буде, као што су сви почетци трудни и скромни, ја мислим да би га у нашим књижевним круговима жуђели, пријатељски дочекали и очински потпомагали и препоручали, ако ништа као неку свезу између нас тако раскомаданих, — из кромне жеље, да се бар на књижевном нашем пољу стане радити, да се оствари она дивна мисо Бранкова, коју „Нова Зета“ узимље за прву тачку свога програма.

Служећи тој мисли, „Нова Зета“ ће је проучавати, тумачити, његовати; доносиће из Црне Горе и сусједних јој крајева умјетне и народне умотворине, земљописне и народописне слике, историчке црте; и пратиће појаве особито на пољу српске лијепе књижевности, приказујући их и претресајући, ш чега се умољавају сви наши књижевници и књижарници, да шиљу „Н. Зети“ по један истисак својих дјела. Осим тога уздам се, да ће „Н. Зети“ у Поморје шиљати по који прилог кад и кад и наши књижевници из Подунавља, што би „Нова Зета“ радо доносила баш ради веће српске узајамности и јединства књижевнога.

За то се овим обраћам на све моје знанце и пријатеље, и на све пријатеље опће српске књижевности, да ми набаве по кога предбројника у својој околини, те тако да ме охрабре и потпомогну у овоме моме подузећу.

„Нова Зета“ ће излазити у мјесечним свескама од три табака формата биоградске „Отаџбине“ а цијена ће јој бити годишња за Црну Гору ф: 2 а за све остале српске крајеве ф: 3; и односно на по и на четврт године. Скупљачима претплатника уступам сваког шестога на дар. Претплата и[illegible], црногорског агента у Котору; а из Црне Горе уредништву „Нове Зете“.

Цетиње, 20 Д[illegible]екембра 1888.

Др. Л. Томановић.

ДРУГА ГОДИНА

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ.

Охрабрен дојакошњим одзивом, продужићу издавање листа и на даље. Позивајући дакле овим све пријатеље школе учитељства и педагошке књижевности на претплату, позивам и све књижевнике наше по тој струци, да својим умним радовима потпомогну и усаврше овај млади лист. А уважавајући трудбу око књижевна рада, одлучио сам, да, према слабим средствима овог листа и наградим те књижевне радове.

Тако, за најбољу педагошку расправу одређујем награду од 30 фор. авр. Примећујем, да та расправа ваља да буде по својој тенденцији и целој садржини прикладна васпитним тежњама у духу нашег народног унапређења.

Друга награда од 5 фор. авр, припашће ономе, који напише најбољу оцену на које ново — у првом реду педагошко дело.

Писци ових радова не само да не ће казати уреднику своја имена, него се захтева, да и те своје радове даду преписати туђом руком. А на завршетку године замоли ће се наше угледне педагошке снаге, да о приспелим и штампаним у листу радовима, изрекну свој суд.

Овде одмах примећујем то, да уредник придржава себи право, да и не штампа оне приспеле радове, за које држи, да не могу издржати конкуренцију за те награде. Такови радови ће се сходним путем вратити писцима.

Осим тога издаће се још једна награда од 5 фор, А ову ће добити један од оних, који буду, ма и под својим именом слали за штампу разне чланке овоме листу. Ко ће пак ту награду добити, решиће већина стручних претплатника. Одавде се, наравно, изузима све оно, што буде уредник написао.

Годишња претплата листу је 3 фор. авр., погодишња 1 ф. 50 н. а на три месеца 80 новч. — За Србију и Црну Гору (ради скупље поштарине) годишња је цена 3 ф. 50 н. погодишња 1 фор. 75 новч. у нашем новцу.

Лист ће и одјако излазити на крају *свакот месеца* у обиму од два табака дојакошњег формата и $^1/_4$ табака за педагошко-књижевне оцене.

Претплата и сва писма шаљу се на адресу

М. НЕШКОВИЋ (Irregh — Syrmien.)

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и хар

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

24—36

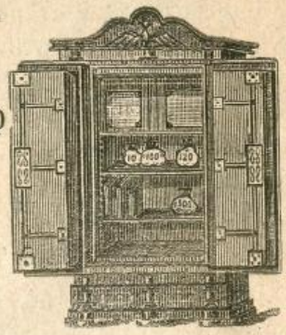

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, **Lazzenhof,** код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.